

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರಕಟಣೆ - ೨೫೨

ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ - ೧೧೩

ತೆಂಕಣ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತೀವಾದಿ ಸಂಕಥನ

ತೆಂಕಣ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಕಥನ

ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ವಿನಯಾ ಒಕ್ಕುಂದ

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಕಲಾಗ್ರಾಮ, ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ
ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆವರಣದ ಹಿಂಭಾಗ, ಮಲ್ಲತ್ತಹಳ್ಳಿ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೫೬

TENKANA NUDIGALLALI STRIVADI SANKATANA - Edited by
Dr. Vinaya Okkunda & Published by Sri Ishwar K. Mirji, Registrar, Kuvempu
Bhasha Bharathi Pradhikara; Kalagrama, Jnana Bharathi, Behind Bengaluru
University Campus, Mallattahalli, Bengaluru-560 056; 2016; Pages : xii + 306;
Price : 150/-

© : ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೧೬
ಪುಟಗಳು : xii + ೩೦೬
ಬೆಲೆ : ರೂ. ೧೫೦/-
ಪ್ರತಿಗಳು : ೫೦೦

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ್ ಕು. ಮಿರ್ಜಿ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಕಲಾಗ್ರಾಮ, ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆವರಣದ ಹಿಂಭಾಗ

ಮಲ್ಲತ್ತಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೫೬

ಕು.ಭಾ.ಭಾ.ಪ್ರಾ.ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ

ಸದಸ್ಯರು

ಪ್ರೊ. ಒ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ

ಡಾ. ನಟರಾಜ್ ಹುಳಿಯಾರ್

ಶ್ರೀ ಅಬ್ಬಾಸ್ ಮೇಲಿನಮನಿ

ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನುಪಮಾ

ಪ್ರೊ. ಶಿವರಾಮಯ್ಯ

ಡಾ. ವಿನಯಾ ಒಕ್ಕಂದ

ಡಾ. ಆರ್. ಪೂರ್ಣಿಮಾ

ಡಾ. ಎಸ್. ಸಿರಾಜ್ ಅಹಮದ್

ಡಾ. ಪ್ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಂಧರ್ ಕುಮಾರ್

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎ. ದಯಾನಂದ, ಕೆ.ಆ.ಸೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೈದರ್ ಆಲಿಖಾನ್

ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ್ ಕು. ಮಿರ್ಜಿ

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ :

ಮುದ್ರಕರು

ರಾಜಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ನಂ. ೫೯, ೪ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ,

ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ರೋಡ್, ಕೆ.ಎಸ್. ಗಾರ್ಡನ್,

ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦೦೨೨.

ದೂ : ೦೮೦-೨೨೨೨೩೪೦೬೬

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು

ನುಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮೈದಳೆದ ಬಗೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ.ವಿನಯಾ ಒಕ್ಕಂದ ಅವರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ಮಲಯಾಳಮ್ ನುಡಿಗಳ ಚಿಂತಕರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಹೊಸ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕೋರಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ವಿರಿಸುವ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ಡಾ.ಸಿ.ಎಸ್.ಲಕ್ಷ್ಮಿ (ಅಂಬೈ) ಅವರು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ, ಡಾ.ಮಿನಿ ಪ್ರಸಾದ್ ಮಲಯಾಲಂನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಾ.ವೋಲ್ಗಾ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ತಂತಮ್ಮ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಗಳು ನೆಲೆಗೊಂಡ ಬಗೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಗಳು ನೆಲೆಗೊಂಡ ಬಗೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಕರಾದ ಡಾ.ವಿನಯಾ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಯತ್ನ. ಕನ್ನಡದ ತಿಳಿವಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೇವರ್ಪಡೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಇಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ಬರಹಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ, ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಕರಾದ ಡಾ.ವಿನಯಾ ಒಕ್ಕಂದ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವಂದನೆಗಳು.

ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು ಕಾಲುದಾರಿಯ ಜೊತೆಹೆಜ್ಜೆಗಳು

ಕನ್ನಡದ ತಿಳಿವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಆಶಯದಲ್ಲಿ, ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾದ ಕೃತಿ ತೆಂಕಣ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಕಥನ ಕನ್ನಡವು ತನ್ನ ಸಹನುಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ಕೊಳು-ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಿರುವುದು ಇಂದಿನ ಜರೂರು. ವಸಾಹತು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗಿನ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲಾಗಿತ್ತು. ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು ನಡವ ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು, ನಿಯಂತ್ರಿಸಿತು, ಹೆದ್ದಾರಿಯಾಯಿತು. ಈ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ನಡೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಏಕರೂಪೀ ಸಂಹಿತೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅಥವಾ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಬಹುಮುಖಿ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿ, ಏಕಮಾದರಿಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭಾರತದ ಒಳನುಡಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆ ಆಗಬೇಕಾಯಿತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿದ್ದ ಸಂಬಂಧ ದೂರವಾಗತೊಡಗಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ 'ಬೆಸೆಯುವ ಭಾಷೆ' ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯೂ ಲಭಿಸಿತು. ಭಾಷಾ ಸಂಬಂಧದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಭಾಷಿಕ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಂಬಂಧದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಹೆದ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಕಾಲುದಾರಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾಲು ದಾರಿಗಳು ಶ್ರಮದಾಯಕವೆನಿಸಿದರೂ ಆಹ್ಲಾದಕರವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭೂತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಕನ್ನಡವು ಇದುವರೆಗೂ ಸಹಭಾಷೆಗಳ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬಂಡವಾಳವಾದವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಲೋಭನೆಗೆ ಒಡ್ಡಿ ನಿಸ್ತತ್ವಗೊಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ, ಬಂಡವಾಳವಾದದ ಪ್ರಲೋಭನೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಕಳೆದ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದ ಆಲೋಚನಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿದೆ. ರೂಪಿಸಿದೆ. ವಿರೋಧಗಳನ್ನೂ ಎದುರಿಸಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕು ಅತಿ

ಹೆಚ್ಚು ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನೀತಿಯು ಜೀವನ ನೀತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ, ಜಾತಿ-ಧರ್ಮದ ತಾರತಮ್ಯವು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಅಧ್ಯಯನವೆಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಲಿಂಗಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ.

ನೆರೆನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಕಥನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲಗು, ಮಲಯಾಳಂಗಳು ಒಂದೇ ಭಾಷಿಕ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಜಾಗತೀಕರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ನೋವು-ಗಾಯಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ, ಪರಿಹಾರದ ಮದ್ದಿಗಾಗಿ ತಡಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಓಲ್ಗಾ, ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬೈ (ಸಿ.ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿ), ಮಲಯಾಳಂನಲ್ಲಿ ಮಿನಿ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಕಥನದ ಅಧ್ಯಯನಪೂರ್ಣ ಬರಹಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳು ಆ ಆ ಭಾಷೆಯ ಘನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಮಹತ್ವದ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿದ ಚಿಂತಕಿಯರು, ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಲೇಖನಗಳು ಆ ಭಾಷೆಗಳ ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರಿವಿನಿಂದ, ತಾತ್ವಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧಗಳಾಗಿವೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಪಾದನೆ ಇದಲ್ಲ. ಮತ್ತು ತೆಲಗು, ತಮಿಳು, ಮಲಯಾಳಂ ಭಾಷೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಚಿಂತಕರು ಅಧ್ಯಯನಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಬರಹಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಅವುಗಳಿಗೊಂದು ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬಾಗು-ಬಳಕುಗಳಿವೆ. ಈ ಸಹನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಎದುರಿಸಿದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು, ಊರಿದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು, ಹೊಮ್ಮಿದ ಬೆಡಗಿನ ಲಯಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ. ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ದುಪಳಿನಿಯ 'ರಾಧಿಕಾ ಸಾಂತ್ವನಂ' ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದವರು ಸಮಾಜವಾದಿ ಚಿಂತಕರಾದ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಪಂತುಲು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ವ್ಯಂಗ್ಯದಿಂದ ಲೇವಡಿಮಾಡಿದವರು ತಮಿಳಿನ ಮುಖ್ಯ ಲೇಖಕರಾದ ಭಾರತಿಯಾರ್. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಬರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಅನಗತ್ಯವೆಂದು ನಿರಾಕರಿಸಿದವರು ಉದಾರವಾದಿ ಮಾನವೀಯ ಲೇಖಕರಾದ ಮಾಸ್ತಿಯವರು. ಅಂತರ್ಜನಂ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತು ಎದೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಕೇರಳದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕಥನ ಇಲ್ಲಿದೆ. ದಿಗಂಬರ ಕಾವ್ಯದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಧ್ವನಿಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳಲ್ಲದೆ ಪ್ರಗತಿಶೀಲರೂ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲಗೊಂಡು ನೀಲಿ

ಕವಿತೆ, ವೇಶ್ಯಾ ಕವಿತೆ, ಮೈ ಬಲಿತ ಕವಿತೆ ಎಂದೆಲ್ಲ ವ್ಯಂಗ್ಯಸಿದ್ಧಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನೇ ಅಪವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಂಡಕಾರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾಲೊಡಕುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂಕಥನವು ಇದಾಗಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಅನುಸಂಧಾನದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಒಂದು ಪ್ರವೇಶಿಕೆ ಮಾತ್ರ. ಇದಲ್ಲದೇ ಕಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಮಾಧ್ಯಮ, ಕ್ರೀಡೆ, ದೈನಿಕಗಳ ನೂರಾರು ಪ್ರವೇಶಿಕೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಯನದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಧಾರೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಬದುಕಿನ ಧಾರೆಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಮಣ್ಣು ಕಣ್ಣಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಂಕಥನವು ಕನ್ನಡ ಓದುಗರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದೀತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನೆನಕೆಗಳು

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಕಥನದ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ, ಬರೆಯ ಹಚ್ಚಿದ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಕೆ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ಸರ್ ಅವರಿಗೆ, ಸಲಹೆ-ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೆಂಬ ಬಳಗಕ್ಕೆ, ತುಂಬು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಶೃದ್ಧೆಯಿಂದ ಬರಹಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ತೆಲುಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಲೇಖಕಿ ಓಲ್ಗಾ, ತಮಿಳಿನ ಸ್ವಾರೋದ ಅಂಬೈ (ಸಿ.ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿ), ಮಲಯಾಳಂನ ಡಾ. ಮಿನಿ ಪ್ರಸಾದ ಅವರಿಗೆ, ಈ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದ ಬಿ. ಸುಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿ (ತೆಲುಗು), ಡಾ. ಪಾರ್ವತಿ ಜಿ. ಐತಾಳ್ (ಮಲಯಾಳಂ), ಗಿರಿಜಾಶಾಸ್ತ್ರಿ (ತಮಿಳು) ಇವರಿಗೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ಎಲ್ಲ ಚೇತನಗಳಿಗೆ, ಬರೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ನನ್ನವನಿಗೆ, ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು ಅಳ್ಳಾವರದ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸುವ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೌರವದ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ವಿನಯಾ ಒಕ್ಕಂದ

ಪರಿವಿಡಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು	ತ
ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು	ತುು
೧. ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ಲೇಖಕರು : ಡಾ. ವಿನಯಾ ಒಕ್ಕುಂದ	೧
೨. ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಅರಿವಿನ ಹಾದಿ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ : ಓಲ್ಗಾ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಬಿ. ಸುಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿ	೮೧
೩. ದೇಹವೆಂಬ ಬಯಲು : ಹೆಣ್ಣು, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮೂಲ : ಸಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅನುವಾದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ : ಡಾ. ಗಿರಿಜಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀ	೧೪೫
೪. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪರ ಹೋರಾಟ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ ಮಲಯಾಳಂ ಮೂಲ : ಡಾ. ಮಿನಿಪ್ರಸಾದ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಪ್ರೊಪಾರ್ವತಿ ಜಿ. ಐತಾಳ್	೨೮೧

ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು

ಲೇಖಕರು : ಡಾ. ವಿನಯಾ ಒಕ್ಕಂದ

'ಮಾತ್ಸಂಟಿ ಮಗಳಲ್ಲ' ಎನ್ನುವುದು ಮೌಲ್ಯವಾದ. 'ಹೆಣ್ಣಿನ ಉಸಲು ಹೊಸಲು ದಾಟಬಾರ್ದು, ಹೆಜ್ಜೆ ಹೊಚ್ಚಲಾ ಗೀಚಬಾರ್ದು' ಎನ್ನುವುದು ಅಲಿಖಿತ ಶಾಸನವಾಗಿದ್ದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನುವುದು ನಿಷೇಧಿತವಾಗಿತ್ತು. ನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿತ್ತು. 'ಅತ್ತೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಬೈಗುಳ ಉತ್ತರಬೇಡ ನನ ಮಗಳೆ' ಎಂಬ ನೀತಿ-ಮೌಲ್ಯಗಳು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಕ್ಕಲ್ಲ ಎಂದು ಮನನಗೊಳಿಸುವ ಶಾಸನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಸಂಗೀತ-ಕಲೆಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರಿಗಲ್ಲ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನ ಹೆಣ್ಣಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಿಷ್ಠುರವಾಗಿತ್ತು. ಉಪಭೋಗದ ಆಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಪಿತೃ ಸಂಹಿತೆಯು ಆಸ್ವಾದನೆಯ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಕಲೆಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೆಣ್ಣುಕುಲವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕಲೆಯನ್ನು ಪುರುಷ ಚಿಂತನೆಯ ಪೋಷಕ ದ್ರವ್ಯವಾಗಿ, ಪುರುಷಾಧಿಕಾರದ ಒಪ್ಪಿತ ನಿಲುಪಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ವತ್ ವಲಯದ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಜೀವನದಿಂದ, ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಸಹಜ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ದೂರವಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಕ್ಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾಂಗತ್ಯವೂ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡದ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ದಾಖಲಾಗುವುದು ದೇಹವಾಗಿ. ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯವಿರಲಿ, ಅಲೌಕಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಕಾವ್ಯವಿರಲಿ ಅವು ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದ ಇಂಚು ಇಂಚನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಚಿಲುವಿಕೆಯ ವಸ್ತುಸತ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿ, ಅವಳ ದೇಹ ಪ್ರತಿನಿಧಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಆಸ್ವಾದನೆಗೆ ಮುಜುಗರದ ಹಂಗಿಲ್ಲದಂತಹ ನಿರಾಳತೆಯಲ್ಲಿ 'ಕೇರಳ ನಟೀ ಕಟ ಸೂತ್ರಹಾರ' ಎಂದು ತನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡ ಪಂಪನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 'ತರುಣಿಯರೊ ಪರಿಮಳದ ಜಂಗಮ ಭರಣಿಯರು' ಎನ್ನುವ ಕುಮಾರ-ವ್ಯಾಸನವರೆಗೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹಸಿರಿಯ ವರ್ಣನೆ ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ಯುದ್ಧಕಾಲವಿರಲಿ, ಶಾಂತಿಕಾಲವಿರಲಿ, ರತಿಭಾವವಿರಲಿ, ಕರುಣಾರ್ಧವಿರಲಿ

ಈ ಮೂಲ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಳ ಬೌದ್ಧಿಕತೆ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಜಾಣ್ಮೆಗಳಂತಹ ಗುಣಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಡುತನದ ಆಶೋತ್ತರಗಳ ಗುಂಟ ಚಲಿಸುವ ಸಂಕೇತವಾಗಿ, ಬದುಕಿನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಸುವ ಮೀಟುಗೋಲಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಪಾತ್ರಗಳಿವೆ.

ಈ ಇಂಥ ಕಾವ್ಯದೋರಣೆಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಡೆಬೀಳುವ, ಅಪರೂಪಕ್ಕಾದರೂ ಹೆಣ್ಣುತನಕ್ಕಾಗಿ ಮಿಡಿವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇವೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ದ್ರೌಪದಿ ಎತ್ತುವ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಎನಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಸ್ತ್ರೀಮತವನುತ್ತರಿಸಲಾಗದೆ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದೊಳು? ಎಂಬ ನಿರುತ್ತರ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ, ತಾನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಂದವಳು ಮೊರೆಯಿಡುವುದು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚಾಲಾಕಿ ಹೆಂಗಸರು, ದೇಹವರ್ಣನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು, ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಪರಿತ್ಯಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೀತೆಯಿಂದ 'ಅರಮನೆಯೊಳ್ ರಘುರಾಮನೇಕಾಂಗಿಯಾಗಿರ್ಪನು' ಎಂದೋ 'ಕರುಣಾಳು ರಾಘವನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ' ಎಂದೋ ಅಗಾಧ ವ್ಯಂಗ್ಯದಿಂದ ನುಡಿಯಿಸುವುದು... ಹೀಗೆ ಹೆಣ್ಣುತನದ ಅರಿವಿನ ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಕಟ್ಟುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಒಟ್ಟೂ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಇವು ಕಾವ್ಯಧರ್ಮವು ಲೋಕಧರ್ಮವನ್ನು ಮೀರಿದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಕುರುಹುಗಳಾಗುತ್ತವೆಯೇ ವಿನಃ, ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಒಟ್ಟೂ ನಿಲುವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಪಿತೃ ಸಂಹಿತೆಗಳಿಗೆ ಉಪಾಧಿಯಾಗಿ, ಮನೋಲ್ಲಾಸವನ್ನು ಉದ್ದೀಪಿಸುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡಿದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಈ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಲೋಕವು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪಿತೃ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಯಾವುದನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆಗಳೆಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿತ್ತೋ ಅವುಗಳಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಲಯಗಳು ತೆರೆದವು. ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನ, ಅಡುಗೆ, ಹಾಡು-ಹಸೆ, ಕಸೂತಿ, ಅಲಂಕಾರ, ಹೆಣಿಗೆ-ರಂಗೋಲಿ, ಹೀಗೆ ಅಗಣಿತ ಚಹರೆಗಳು ಮೂಡಿದ್ದವು. ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮನ್ನಣೆಯೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೀವಸಖ್ಯದ ಆಪ್ತ ನಿಲುಗಡೆಯ ತಾಣವಾಗಿತ್ತು. ಕೌಟುಂಬಿಕವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಿದ್ದ ಬಹುರೂಪಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು, ಬಹುಪಾತ್ರಗಳು, ಏಕತಾನದ ಕೆಲಸಗಳು ಅವಳ ಶ್ರಮ-ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನುಂಗುತ್ತಿದ್ದವು. ತನ್ನನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಾಕ್ಷೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉಸಿರ್‌ದಾಣವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಸತತ ತಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿಕೊಂಡೇ ಇರುವಂತಹ ದಿಗಿಲಿನ ಜೈವಿಕ ಕೌಟುಂಬಿಕ

ಶ್ರಮವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಭಾವಲೋಕವನ್ನು ಪೊರೆಯುವ ಅವಕಾಶವನ್ನಾಗಲಿ, ಅನುಭವದ ಆಳಕ್ಕಿಳಿದು ಶೋಧಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನಾಗಲಿ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಅನುಭವಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಪರಂಪರೆಯೊಂದಿಗೆ ಅನುಸಂಧಾನಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಂತ ತನ್ನ ಜೀವ-ಭಾವದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಲೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಇರುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂವೇದನೆಯು ರೂಪಧಾರಣಗೊಂಡಿದೆ. ಒಳಗೇ ಉಳಿದ ಮಾತು ಉರುಳುರುಳಿ ಮಂತ್ರವಾಗುವ, ಹೊಳೆನೀರ ಹರಿವನ್ನು ತಾಳಿದ ಕಲ್ಲು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮವಾಗುವ ಧೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಜಾನಪದ ಹೆಣ್ಣಿನ ನುಡಿಗಳು ಪಡೆದಿದ್ದವು.

ಕೆಳಜಾತಿ-ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ, ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬದುಕಿನ ಶ್ರಮಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಿಭಿನ್ನ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಮೇಲ್ಜಾತಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗಗಳ ಪಿತೃ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಯಾಜಮಾನ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನಿತರ ಬಹುರೂಪತೆಯನ್ನದು ಸಪಾಟುಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹರೆಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡುವಾಗ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಹಜ ವಿಕಾಸವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗಲೂ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆವ ಸಸಿ ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ತಾನು ಊರಿನಿಂತ ನೆಲವನ್ನೂ ಭದ್ರಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಂಡರೂ ಆಳದ ಅಂತರ್‌ದನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ, ಪ್ರತಿರೋಧಗಳಿವೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಇರುವ ಕಳ್ಳುಬಳ್ಳಿಯ ನಂಟಿನ ಹಲವು ಗುರುತುಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ.

ಹಾದೀಲಿ ಹೋಗೋರೆ ಹಾಡೆಂದು ಕೇಳೇಡಿ

ಹಾಡಲ್ಲ ನನ್ನ ಎದೆಯುರಿ | ದ್ಯಾವರೆ

ಬೆವರಲ್ಲ ನನ್ನ ಕಣ್ಣೀರು

ಜಾನಪದ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಕಲಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಪಿತೃಪ್ರಾಧಾನ್ಯದ ಉದಾರವಾದಿ ಧೋರಣೆಯು 'ಕೈಯಾಡಿಸಿದ್ದರೆ' ಆಚೆಗೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡ ನುಡಿಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ರೂಪಕದಂತಿವೆ.

ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿ : ತೆರೆದ ಬೆಳಕಿಂಡಿಗಳು :

ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಭದ್ರ ಕೋಟೆಗೆ ಕಿಂಡಿಗಳು ಕೊರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ಭಕ್ತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಕುರಿತ ಪುರುಷ ದೃಷ್ಟಿಯು ತಡೆಯಿತು ಎಂದಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣೆಂದರೆ ದೇಹ ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕ ಅಭಿಪ್ರೇ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಆತ್ಮಸಾತತ್ಯದ ಅರಿವು

ತಲೆಯೆತ್ತಿತು. ಧರ್ಮಗಳ ಅಳಿವು ಉಳಿವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಧೋರಣೆಗಳು ಉದಾರವಾದಾಗ, ಭಕ್ತಿಯಾದವಳಿಗೆ 'ಮಾತು' ಒದಗಿತು. ಅಲ್ಲೂ ಪಿತೃ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಧೋರಣೆಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯ ನಿವೇದನೆ ಎಂಬ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಸೂತ್ರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಹೇರಲ್ಪಟ್ಟ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅವಳ ಉದ್ಧಾರದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಲೇಪನ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸುವುದು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲಘಟ್ಟವು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಾಟಿಹೋಗಿದೆ. ಪಿತೃ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೌಲ್ಯದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ನಂತರವೂ ಅನುದಿನದ ಅಂತರಗಂಗೆಯಂತಹ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಾದಾಡುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಚನ ಚಳುವಳಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ, ಅದುವರೆಗಿನ ಪಿತೃಸಂಹಿತೆಯ ಓಘಕ್ಕೆ ತಡೆ ಒದಗಿತು. ಹೆಣ್ಣು ವಿಚಾರಹೀನಳು, ಭಾವಪ್ರಧಾನಳು, ಹೆಂಗಸಿನ ಬುದ್ಧಿ ಮೋಣಕಾಲ ಕೆಳಗೆ ಇಂತಹ ಸ್ಥಾಪಿತಗಳಿಗೆ ಬೇರೆಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಕಂಡವು. 'ಎನ್ನ ದೇಹವೇ ನೀನಾದ ಬಳಿಕ, ಇನ್ನಾರ ಪೂಜಿಸುವೆ' ಎಂದ ಅಕ್ಕನ ನಿಲುವು ಅನುಭಾವದ ಎತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದ ಗುಂಟ ಹಬ್ಬಿಸಲಾದ ಅಪಕಲ್ಪಿತಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುವ ರೂಪಕವಾಗಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

'ಕುರಿಕೋಳಿ ಕಿರಿಮೀನು ತಿಂಬವರಿಗೆಲ್ಲ

ಕುಲಜ ಕುಲಜಯೆಂಬರು

ಶಿವಗೆ ಪಂಚಾಮೃತವ ಕರೆವ ಪಶುವ ತಿಂಬ

ಮಾದಿಗ ಕೀಳೆಂಬರು...'

ಎಂಬ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಳವ್ವೆ ಎತ್ತುವ ಆಹಾರ ರಾಜಕಾರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು, ಆಹಾರವನ್ನು ಜಾತಿಯ ಮೇಲು-ಕೀಳನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿಯ ದುಷ್ಟತನವನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡುತ್ತದೆ. "ಲಂಚ ವಂಚನಕ್ಕೆ ಕೈಯಾನದ ಭಾಷೆ" ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುವ ಸತ್ಯಕ್ಕನ ನಿಲುವು ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಲೋಭ ಮೋಹಗಳ ಮೊತ್ತ ಎನ್ನುವ ಅನಗತ್ಯ ಆರೋಪವನ್ನು ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿತು.

ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಹಜ ಸಂವೇದನೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿ ಬಂತೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಲು ಭಾರವಾದದ್ದು. ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯ ಪಿತೃ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ, ನಿರೂಪಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸಂಘರ್ಷಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ

ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಗುರುತುಗಳಲ್ಲಿನ ಕುರಿತು ವಾಗ್ವಾದಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯ ಉದಾರವಾದಿ ನಿಲುವೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಭಕ್ತಿಪಂಥವು ಸಮಾಜದ ರೂಢಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಕಲ್ಪಿತಗಳನ್ನು ಉದಾತ್ತೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸಹವರ್ತಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕು ಸ್ವಯಂಭೂ ನಿಲುವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ, ಅಧಿದೈವದ ಊರುಗೋಲನ್ನು ನಂಬಿಯೇ ನಡೆಯಿಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿತ್ತು. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸಹನೀಯವಾಗಿ ನೋಡುವ ಹೊರಳುನೋಟ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತಾದರೂ, ಅದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಮೂಲ ಸಂಹಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದೇಹಕ್ಕೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಹುಟ್ಟಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೂ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದು ವಚನಕಾರರ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ. ಆದರೆ, 'ಒಳಗೆ ಸುಳಿವಾತ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಅಲ್ಲ, ಗಂಡೂ ಅಲ್ಲ' ಎಂಬ ತಿಳಿವು ಬದುಕನ್ನು ಬೆಳಗುವ ಬೆಳಕಾಯಿತೇ ಎಂಬುದು ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ದುಗ್ಗಲೆಯರ ಕುರಿತ ಕಥಾನಕಗಳು, ಬಸವಣ್ಣನಂತಹ ನಾಯಕನ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರೆತ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತ ಅಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳು... ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಕಥನವನ್ನು ಕಾಣಲು ತಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಬೆಳಕಿಂಡಿಗಳು ತೆರೆದ ಕಾಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಕ್ತಿಯ ಕೈಯಾಸರೆಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನತೆಯ ನಿರ್ದಯತೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಉತ್ಕಂಠಿತ ತಳಮಳಗಳೂ ಗೋಚರಗೊಂಡವು. ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ವಿಧಿಯೇ ಆಗಿರುವ ವಿವಾಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಭಕ್ತಿಯರ ಬದುಕನ್ನು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ತನ್ನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದ ಅಕ್ಕನ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಹಾದಿ ಸರಳವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕದಳಿಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾದ ಒಗಟನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಮತೀಯವಾದ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಲೌಕಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ಬೆನ್ನು ಮಾಡಿದ ವಿರಾಗೀಣಿಯರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯೆಂಬುದು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯೋಗಭೂಮಿಯಾಗಿತ್ತು. ಗೊಗ್ಗವೈ, ಕರಿಕಾಲಮ್ಮೆಯರು ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ವಿರೂಪಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೇರುತ್ತದೆ. ತಿಲಕಬೈ, ವಿಜಯಕುಮಾರಿ, ಹೆರೂರ ಹೆಣ್ಣು ಸ್ಯಾಸಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮರಂತಹ ಭಕ್ತಿಯರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತ-ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಏನೆಲ್ಲ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು

ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲಾವಣಿಗಳು ಪವಾಡದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯು ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ ಮೊದಲ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೂ 'ತಮ್ಮ ನುಡಿ ನಿರ್ಬಂಧಿತವಾಗಿದೆ' ಎಂಬ ತಳಮಳವನ್ನು ಕವಿಯಿತ್ತಿಯರು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಳವನಕಟ್ಟಿ ಗಿರಿಯಮ್ಮ- ಅರಿಯೆನು ಕವಿತಾ ಚಾತುರ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯ | ಗುರುಮುಖದಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ - ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಸಾವಂತ್ರಾದೇವಿ, ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕಥೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.

ಹಲಗೆಯ ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ ಬಳಪದಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀಗುರು ನಮಗೆ ಬರೆಸಿಲ್ಲ ಕೇಳಿರವ್ವ

ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ

ಹಲಗೆ-ಬಳಪವ ಹಿಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಅಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯು ತನ್ನ ಪರಿಮಿತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತುರ್ತು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಪೂರ್ವಕಾಲ :

ಭಾರತವು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ದೇಶವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಜನಚಳುವಳಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಸಾಹತು ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ರಣಕಹಳೆ ಊದಿ, ಬಲಿದಾನವಾದ ರಾಣಿಯರ ಪರಂಪರೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕಿದೆ. ೧೮ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿನ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ; ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ರಾಣಿಯರು ಮತ್ತೊಂದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜಿಯಾಗದ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೂರ ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಕೆಳದಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಬೆಳವಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮ, ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಂಥವರು ತೋರಿದರು. 'ದತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ವಸಾಹತು ಕಾನೂನನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಕಿತ್ತೂರ ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸುವ ಯಾಜಮಾನ್ಯದ ವಿರೋಧಿ ದ್ವಂದ್ವಿಯೆನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಪೋರ್ತುಗೀಸರೊಂದಿಗೆ ಒಳಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾಡನ್ನು ಅಡವಿಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಗಂಡನನ್ನು ಮಾವನನ್ನು ತೊರೆದು, ತನ್ನ

ನಾಡಿನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದು ಮುಸ್ಲಿಮರ ದೇಸೀ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳ ತಯಾರಿಕಾ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಉಳ್ಳಾಲದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೊಂದಿಗೆ ನಾಡದೋಣಿಯ ಗೆರಿಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧ ನಡೆಸುವ ಅಬ್ಬಕ್ಕರಾಣಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್ಧತೆಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಮಸಕು ಬೆಳಕಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ಸಿರಿಪಾಡ್ಡನ, ಜುಂಜಪ್ಪನ ಕಾವ್ಯ, ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಕಾವ್ಯಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆಚಾರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರೆತಿದ್ದ ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಸಂಕಥನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟ : ಹೊಸ ಚರಿತ್ರೆಯ ಆರಂಭ

ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚರಿತ್ರೆಯು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನವೀಯವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಜರೂರತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತ ಬಂದ ಅಮಾನವೀಯ ಹಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಮಹಿಳೆಯ ದಮನಿತ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಹಾಕುವ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದವು. 'ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಾರದು' ಎಂಬ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಥನವನ್ನು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆಯಿತು. ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಜೀವನ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಜೀವನ ಸಂಹಿತೆಯಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ. ಸಮಾನತೆಯ ಜೊತೆಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಡುವುದು ಕಠಿಣ. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿ ಕೂಡ 'ಮಹಿಳೆಯರು ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಬೇರೆ' ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಈ ತರತಮ ನಿಲುವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮುಖ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ದಂಡಿಯ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ನೇರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಮಲಾದೇವಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮನ ಒಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. 'ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ

ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ನಂಬಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಕ್ರಾಂತಿರೂಪದ ಘಟನೆ. ಆ ಸರಳತೆಯೇ ಮೋಹಕ ಮತ್ತು ನಿಗೂಢ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆಪ್ತವಾದದ್ದು' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಸಂತಸವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಉಮಾಬಾಯಿ ಕುಂದಾಪುರ ಇವರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಗಾಂಧಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಯನಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅವರಿಗೆ ಪೂರಕ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾಲುದಾರಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ವಾಸ್ತವ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗೃಹಿಣಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಎಂಬ ಪಾತ್ರಗಳೇಚೆಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ತಂಡೋಪತಂಡವಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದವರು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡಂದಿರು ಮಕ್ಕಳು ಜೈಲುಪಾಲಾದಾಗ ಮನೆ-ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಲಹಿದವರು, ಕರನಿರಾಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೀರ್ಪು ಕೊಡದೆ ಮನೆ ಆಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಹೊರದೂಡಲ್ಪಟ್ಟು ಬಯಲು ಪಾಲಾದಾಗ, ಬನದ ಕರಡಿಯಂತೆ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಕಾದವರ ಅಪಾರ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಹಿಸ್ಟರಿಯ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭೂಗತರಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ನೀರು ತರುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡದಲ್ಲಿ ಸಾರು-ರೊಟ್ಟಿ ಕಲಿಸಿ ಒಯ್ದು ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು, ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ವೇಶ್ಯೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಗುಪ್ತಸಭೆ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರನ್ನು, ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಹಸಿದು ಬಳಲುವಾಗ ಕಾಡುಮೇಡು ಅಲೆದು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬದುಕು ಕಾದ ಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು, ತಾಳಿಯನ್ನೂ ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರದ ಚಳುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟವರನ್ನು ಇತಿಹಾಸ ತನ್ನೊಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅಸಂಖ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಪಿಂಚಣಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಮಹಿಳಾ ಚರಿತ್ರೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಆಚೆಗೂ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಊರುವಂತಾಯಿತು. ಊರೂರುಗಳ ಜ್ಞಾಪಕ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆದರೆ, ಚರಿತ್ರೆಯ ಮರೆಗೆ ಸಂದ ಈ ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತು ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಆಗಾಗ ನಡೆದಿವೆ, ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. 'ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಇಂದು ನಾವು ಹೆಕ್ಕಿ ಜೋಡಿಸಲು ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ' ಎಂಬ ಉದ್ಧರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಮುಸ್ಸಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ಅಲಿಫ್‌ಡದ ಡಾ. ಅಬಿದಾ ಸಮೀಉದ್ದಿನ್ ಅವರ ಸಾರ್ಥಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ರೂಢಿಗತ ಜಡತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಬಂದ ಸಮಾಜವು ಇದರಿಂದ ಹೊಸ ಬೆರಗಿನಿಂದ ಕಣ್ತೆರೆಯುವಂತಾಯಿತು.

ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಚಳುವಳಿಗಳು :

‘ಅನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ’ ಎಂಬ ವಸಾಹತು ಆಡಳಿತದ ಎಚ್ಚರ, ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಚರಿತ್ರೆಯು ದಾಖಲಿಸಿದ ‘ಶೋಷಿತ ಭಾರತದ ಸ್ತ್ರೀ’ ಎಂಬ ಮಿಲ್‌ನ ಕೃತಿಯ ಮಾದರಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡವುಂಟಾಯಿತು. ಯುರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಭಾರತ ತನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯದೊಳಗೆ ಮರುನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಪರಂಪರಾಗತ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಪಾರ್ಥಾ ಚಟರ್ಜಿಯವರು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಭಾರತದ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಗಳು ಕಳೆದುಹೋದ ಸುವರ್ಣಯುಗದ ಮಿಥ್‌ನ್ನು ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಿದರು. ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಂತನೆ ಹೆಚ್ಚು ದಟ್ಟವಾಗಿಯೇ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ವರ್ತಮಾನದ ಮಹಿಳಾ ಬದುಕಿನ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪೂರ್ವ ಸೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ, ಪೂರ್ವದ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ದೂರವಾದದ್ದು ಎಂಬ ಭ್ರಮಾತ್ಮಕ ನಂಬಿಕೆಯ ಲೋಕವು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಸುಧಾರಣಾವಾದದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯು ಆಯ್ದುಕಟ್ಟುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿತು. ಅಕ್ಷರ ದೊರೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸತಿನಿಷೇಧದ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂಬಂಥ ಸತ್ಯಗಳೂ ಮರೆಯಾಗಿ ಹೋದವು.

೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಯುರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯಗಳ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಹೋರಾಟದ ಪರ್ವ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆಯಿತ್ತು. ಉದಾರವಾದಿ ಚಳುವಳಿಯು ಸದ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಚಾಲ್ತಿಗೆ ಬಂತು. ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಸ್ಪರ್ಶವೂ ಇಲ್ಲದ ಕೆಳಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕು ಅಸಹನೀಯವಾದ ವಾಸ್ತವದಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಆರೈಸಮಾಜ ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಆ ಅಂಚನ್ನು ತಲುಪಲಿಲ್ಲ. ಪೆರಿಯಾರ್, ಜ್ಯೋತಿಬಾ

ಫುಲೆ, ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆಯಂಥವರ ಚಿಂತನೆ-ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಅಂಚಿನ ಮಹಿಳಾ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ತಲುಪಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವು. ಇವೂ ಕೂಡ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸನ್ನದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಸಶಕ್ತೀಕರಣದ ಚಳುವಳಿಗಳಾಗಿದ್ದವೇ ವಿನಃ ಮಹಿಳಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ಕಡೆ ಚಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳೆ' ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಲೇ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡವಳು ಎಂಬ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ೧೯೩೦ ರಲ್ಲಿ ಎ.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಸಿ. ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ಅವರು 'ನಾನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಯಲ್ಲ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ, ಭಾರತೀಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಮುಖಿಗಳಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾಗಿತ್ತು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿ : ಮೊದಲ ಹಂತ :

ಭಕ್ತಿಪಂಥ ಮತ್ತು ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅಪ್ರತಿಮ ಮಾದರಿಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಾದರಿಗಳು ಇಡೀ ಸಮುದಾಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕೂಡಾ ಮಹಿಳಾ ಬದುಕಿನ ಮೂಲಸ್ತರವನ್ನು ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಬದಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವನ್ನಾಳಿದ ರಾಜರ ಉದಾರವಾದಿ ನಿಲುವು, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮನೆಗೆಲಸದ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಶ್ರಮ, ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದಿರುವುದು, ೧೮೫೦ ರಿಂದ ೯೦ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೆಣಬಿನ ಗಿರಣಿಗಳು ಕೂಡ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪೂರಕ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದು... ಇಂತಹ ಕಾರಣಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಬೆಳೆಯದಂತೆ ತಡೆದವು.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಲಿಂಗಾಯತ ಮಠಗಳು ಗತವೈಭವದ ಪುನರುತ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದವು. ಮತ-ಧರ್ಮಗಳ ಮರುಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ಈ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ, ಮಹಿಳಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬದುಕನ್ನು ಮರುರೂಪಿಸುವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇವು ಪಿತೃ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಾರ-ಸುಣ್ಣ ಮೆತ್ತಿ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿದವು. ಬದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಗೃಹಿಣೀ ಧರ್ಮದ ಹೊಸ ಅರ್ಹತೆಯಾಯಿತು.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವು ನಿಜಾಮರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಿತೃ ಪ್ರಧಾನತೆಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲವಾಯಿತು. ಪೆರಿಯಾರ್, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಫುಲೆ, ಮಹರ್ಷಿ ಕರ್ಮಯಂತಹ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಲಿ, ತೆಲಂಗಾಣ ಚಳುವಳಿಯಂತಹ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಹೋರಾಟವಾಗಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಬಹುತೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಕಗ್ಗೊಲೆಯ ನಂತರ ನಿರ್ವಾತದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ದೇಶಪ್ರೇಮವೊಂದೇ ಅಚಲವಾಗಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸಂಘಟನೆಗಳು ತಮ್ಮತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾದ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ, ಪತ್ರಿಕಾ ರಂಗದ ಮೂಲಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇದಕ್ಕೆ ದೇಶ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಪರಿಚಯವೂ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಸುಧಾರಣಾವಾದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಯನಾರೀ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದು ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಬರಹಗಾರರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ನಂಜನಗೂಡಿನ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ, ಆರ್. ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮ, ಧಾರವಾಡದ ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ ಬೆಳಗಾವಕರ ಇವರು ಮುಖ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ಬದುಕಿನ ಸಶಕ್ತೀಕರಣವೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರದಾಯಿ ಆಗಬಲ್ಲದು ಎಂದು ತಿಳಿದ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ೧೯೧೬ ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಇಂಬು ನೀಡಲು 'ಸತಿ ಹಿತೈಷಿಣಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ'ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. 'ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿ' ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಪತ್ರಿಕೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ನಂದಿನಿ'ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಚಿನ್ನದ ಹಬ್ಬದ ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಅದಾಗಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಧರ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತ ಬೋಧನೆಗಳು ತುಂಬಿದ್ದವು. ೧೯೧೬ರ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಬಂಗಾಳಿ ಮತ್ತು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದವು. ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ನಂದಿನಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣಕೊಡುತ್ತ 'ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗೃಹಕೃತ್ಯವೊಂದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮತ್ತಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲದವರೆಂದು ಅಪವಾದ ಉಂಟಾಗಿದೆಯಷ್ಟೇ? ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲೆಂದೇ ನಂದಿನಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯದ ಚರ್ಚೆಗೆ ನಂದಿನಿ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾದರೂ, ಆ ಕಾಲದ ಪಿತೃಚಿಂತನೆಯ ನಿಲುವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಡವಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕನಸಿನ ಸಾಕಾರ ರೂಪವಾಗಿ ಆರ್. ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮನವರ ಶಾರದಾ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜವು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಕನಸಾಗಿತ್ತು. ೧೯೧೭ ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಧ್ವನಿಯಾಗುವ 'ಸರಸ್ವತಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ೪೭ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ಯಾವುದೇ ಸಿನಿಮಾ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ಬಳಸದೆ ಇರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ತಾತ್ವಿಕ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆಂದು ಡಾ. ಬಿ.ಎನ್. ಸುಮಿತ್ರಾಬಾಯಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಿತೃತ್ವವು ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸರಿತನದ ಕೌನಿಳ್ಳು ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮನವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತ ಅಂತಃಕರಣ-ದೊಡನೆಯೇ 'ಆಧುನಿಕ ಎಂಬ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ' ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯ ನೆಲೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. 'ಮಹಿಳೆಯರು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಗುವುದೇ ಅಪರಾಧವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಬಂದಿದೆ' ಎಂದು ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಾಹಸಯಾತ್ರೆಯ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸ್ತ್ರೀಪರ ಚಿಂತನೆಯು ಬೆಳೆಗೇಟಿನ ನಿತಾಂತ ಪ್ರಭೆಯಾಗಿ ರೂಪಧಾರಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಧಾರವಾಡದ ವನಿತಾ ಸೇವಾ ಸಮಾಜದ ಪಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ೧೯೨೮ ರಿಂದ ೧೯೬೬ ರವರೆಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿದ್ದ ಈ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ದುಡಿದವರು ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ ಬೆಳಗಾವಕರ. 'ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಶಾರೀರಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಾವಲಂಬಿ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಬದುಕು' ಎನ್ನುವುದು ಅವರು 'ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಆಶಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಖಚಿತ ಸುಳಿವುಗಳಿವೆ. ಇಂತಹ ಧೋರಣೆಗಳಿಗೆ ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದೇ ಸಹಜವಾಗಿದ್ದ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಸಮಾಜದ 'ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಕ್ಷೇಪ'ಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಅವರು ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ ಅವರ ಪತಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು 'ಜಯಕರ್ನಾಟಕ' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸಲು ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿಯವರು ಸ್ವಪ್ನ ಸ್ತ್ರೀಪರ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದರು. 'ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶ್ಯಾಮಲಾ ಅವರ ನಿಲುವು ಅದಕ್ಕೆ ಅತೀ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದು' ಎಂದು ಡಾ. ವಿಜಯಾ ದಬ್ಬೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪರವಾದ ಚಿಂತನೆಯು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಯ ಎರಡು ಪಾದಗಳನ್ನೂ ನಿಧಾನ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲತೊಡಗಿತ್ತು. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಗೃಹಿಣೀತ್ವದ ತಲೆಸೆರಗನ್ನು ಸರಿಸದಂತೆ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಕಾವಲಿತ್ತು. ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸ್ವಾಯತ್ತ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣವಾಗಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ವಾತಾವರಣವಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ ರಾಜವಾಡೆಯವರು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಇಳಿದಾಗ ಮಾಸ್ತಿಯವರಂತಹ ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕರು ಬರೆದ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಹಿತಬೋಧನೆಯ ಪತ್ರವು ಈಗಾಗಲೇ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ದಾಖಲೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರು ದಾಟಬಂದ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಹಾದಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಶೋಧನೆಗಾಗಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೋಧನೆಗಾಗಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಅನಗತ್ಯವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಸ್ಥಾಪಿತ ನಿಲುವುಗಳ ಮುಳ್ಳು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ, ಪಾದಚುಚ್ಚುವ ಎಲ್ಲ ಇರಿತಗಳನ್ನೂ ತಾಳಿಕೊಂಡು ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ ತನ್ನ ಸಾಹಸಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಆರಂಭದ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ವ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಳಹದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಯ ಎರಡನೆಯ ಹಂತ :

ಮಹಿಳಾ ವರ್ಷ, ಮಹಿಳಾ ದಶಕಗಳ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಘೋಷಣೆ ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ನಂತರದ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಯ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡುವಂತೆ ಪರಂಪರಾಗತ ಕುಟುಂಬ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾಪ್ರಜ್ಞೆ ನಿರೋಧವಾಗಿ ಸೇರಿಹೋಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಹೊರಮುಖಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದದ್ದು ೭೦ ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ. ಈ ದಶಕವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 'ಚಳುವಳಿಗಳ ಕಾಲ' ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಎಡಪಂಥೀಯ ಚಳುವಳಿ, ರೈತ ಚಳುವಳಿ, ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳು ಹುರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿದವು. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಗೃಹಿಣಿ, ತಾಯಿ, ಉದ್ಯೋಗಿ ಎಂಬ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಚಹರೆಯು 'ಮಾಯಾಸ್ಲೇಟಿ'ನಂತೆ ಅಳಿಸಿಹೋಗುವ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಕಡಲಿನ ಅಲೆಯಂತೆ ಮುಗಿತಾಯವೇ ಇಲ್ಲದ ಒತ್ತಡವೆಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಈ 'ಎಚ್ಚರದ ಯಾತನೆ'ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ

ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಒದಗಿಬಂತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಿಂತನೆಗಳ ದಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಪ್ರವೇಶಿಕೆಯಾಯಿತು.

ಮಹಿಳೆ ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯಳು - ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯವು ಮಾನವ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೇ ಮಗುಚಿ ಹಾಕಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿತ್ತು. ಪರಂಪರೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಚಹರೆಯಿಲ್ಲದ ಬಳಕೆಯ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಯಾಜಮಾನ್ಯದ ಮುಖವನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿತು. ಮಹಿಳೆಯು ಮಾನವ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದಲೇ ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅನ್ಯಗ್ರಹ ಜೀವಿಯಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಪಿತೃತ್ವ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ, ಮೌಲ್ಯ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಮರುಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಸ್ಮಿತೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ, ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ವಿವಿಧತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ರೂಪಿಸುವ ಆತ್ಮಪ್ರತ್ಯಯದ ಸಂಕಥನವು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ತತ್ವದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯು ಪೂರ್ವ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕಣ್ಣೋಟವನ್ನು ಒದಗಿಸಿತೆಂಬುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ರೂಪಣೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯೂ ಹೌದು, ಪ್ರಭಾವವೂ ಹೌದು. ಒಂದೇ ತಳಿಯ ಬೀಜ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭೂಗುಣ ಹವಾಗುಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ನಿಯಮ ಇದಾಗಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಜಗತ್ತು ತುಂಬ ಆದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು ಎನ್ನಲಾಗದು. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸುವ ತುಚ್ಛೀಕರಿಸುವ ದ್ವಿಮಾನ ನಿಲುವಿಗೆ ಲಗತ್ತಾದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾನತೆಯ ಸ್ವೀಕರಣ ಕಷ್ಟವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಗತ್ತು ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಕುರಿತು ದಿವ್ಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ಅಗಾಧ ಮೌನವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯು ಕನ್ನಡದ ಒಟ್ಟೂ ಸಂವೇದನಾ ಸ್ವರೂಪದ ನಿಲುವೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದು, ಕಾಲದ ಈ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ- ಯಾದರೂ, ಕನ್ನಡದ ಲೇಖಕರು ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಪ್ರಭಾವೀ ಚಿಂತನಾದಾರಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡದ ನವೋದಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ನವ್ಯ ಎಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಂದವು. ಆದಾಗಲೂ ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ಆಮದಾದ ಸರಕು, ಈ ನೆಲದ ಬದುಕಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ್ದು

ಎಂದು ದೂರೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಧೋರಣೆ ಅದೆಷ್ಟು ದಟ್ಟವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ತಮ್ಮ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಲೇಖಕಿಯರೂ ಕೂಡ, 'ನಾನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಅಲ್ಲ' ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಜರುಗಿದವು.

೨೦-೮೦ರ ದಶಕವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯು ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ತಂದ ದಶಕವಾಗಿಯೂ ನೋಡಬೇಕು. ೧೯೬೪ ರಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷವು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಬ್ಭಾಗವಾದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಆ ಪಕ್ಷಗಳ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಮಹಿಳಾ ಸಮಿತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದವು. ಮಹಿಳೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗತೊಡಗಿದಂತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದ ದೇಶ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಸರಕಾರಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಲಿಂಗಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಯಿತು. ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ, ದೇವದಾಸಿಯರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆ, ವಿಧವೆಯರೇ ಮೊದಲಾದ ನಿರ್ಗತಿಕ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ, ಕೊಳಗೇರಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪುನರ್ವಸತಿ, ಸ್ವಾವಲಂಬೀ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ತರಬೇತಿಗಳು, ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಹೀಗೆ ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾದವು. ಕರ್ನಾಟಕ ಲೇಖಕಿಯರ ಸಂಘವು ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು, ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಚಿಂತನೆಗೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವ ಮೂಲಕ, ಅಕೆಡಮಿ ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಿನಂತಹ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯದ ಅಧ್ಯಯನ-ಸಂವಾದಗಳಿಗೆ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟವು. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ವರದಿಯಾಗಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಬ್ಬರ ಅದೆಷ್ಟಿತ್ತೆಂದರೆ, ಪ್ಲೇವಿಯಾ ಆಗ್ನೇಸ್ ಹೇಳುವಂತೆ ಕೇವಲ ಕಾಯ್ದೆಗಳಿಂದಲೇ ಮಹಿಳೆಯರ ಶೋಷಣೆಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಸಿಗುವಂತಿದ್ದರೆ, ಈ ದಶಕವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾಲಿನ ಸುವರ್ಣ ದಶಕ ಎನ್ನುಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಉದಾರವಾದಿ ನಿಲುವಿನಿಂದ

ಹೋರಾಟಗಾರರ ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿಸಿ, ನಿಜವಾದ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ ರಂಗದಿಂದ ದೂರಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ಹಾಕಿತು.

ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಎಡಪಂಥೀಯ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಪ್ರಬಲ ನಂಟನೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ವಿಮೆನ್‌ನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಶಾಖೆ ೧೯೭೫ ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಸಿತು. 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾದ ಇದರ ಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ ಆಗಿದ್ದರು.

೧೯೭೨ ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕವಾದ ಮಹಿಳಾ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಸಮಿತಿಯು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಖಿರತಿಚಿಡಿ ಇಡಣಾಚಿಟುಣಾಧಿ ಎಂಬ ವರದಿಯು ಬೌದ್ಧಿಕ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಯಿಸಿತ್ತು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ತುಡಿತ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಡಾ. ವಿಜಯಾ ದಬ್ಬೆ, ರತಿರಾವ್, ಮೀರಾನಾಯಕ್ ಮೊದಲಾದವರು 'ಸಮತಾ' ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. 'ಸಮಾನತೆ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಸ್ಥಿತಿ ಹಕ್ಕು' ಎನ್ನುವುದು ಸಮತಾದ ಘೋಷಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಆತಂಕವನ್ನು ತರುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಮತಾ ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಸಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಿವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿ ಸಮತಾ ವಾರ್ತಾಪತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಕೆಡಮಿಕ್ ಅಧ್ಯಯನದ ಮುನ್ನಡೆಯೂ ಅಗತ್ಯವೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿ ಸಮತಾ ಕವಲೊಡೆದು ಅಲ್ಲಿ 'ಗೆಳತಿಯರ ಬಳಗ' ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಸಮತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದವೊಂದು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಎಂಬ ಆರೋಪವನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸಿತು.

ಎಡಪಂಥೀಯ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ನಿಲುವಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನವಾದಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ All India Democratic Women's Association ನ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ೧೯೮೨ ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಯಿತು. ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಈ ಸಂಘಟನೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಯು ಕರ್ನಾಟಕ ಲೇಖಕಿಯರ ಸಂಘದ ಕರ್ತೃತ್ವಶೀಲ ಪುಟಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಅಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೭೯

ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಲೇಖಕಿಯರ ಸಂಘವು ಅಂದಿನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಲೇಖಕಿಯರನ್ನು ತನ್ನ ಸದಸ್ಯೆಯರನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಹುಡುಕಾಟ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷಿತಗೊಂಡ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯ ದಾಖಲೆಗಳು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಇರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳ ಅನಾವರಣ ಹೀಗೆ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ಲೇಖಕಿಯರ ಸಂಘದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮರುನಿರ್ಮಿಸುವ ಘನತೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕಿಯರ ಸಂಘ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಇದರ ಭಾಗವಾಗಿ ನಂಜನಗೂಡಿನ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ, ಆರ್. ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮ, ಬೆಳಗೆರೆ ಜಾನಕಮ್ಮ, ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ ಬೆಳಗಾವಕರ ಹೀಗೆ ಆದ್ಯ ಲೇಖಕಿಯರ ಕೃತಿ ಸಂಪುಟಗಳು ಹೊರಬಂದವು. ಇವು ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ನಿರ್ಮಿತಿಗೆ ಅನ್ಯಾದೃಶ್ಯ ಕೊಡುಗೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಚಿಂತನಾ ವಿಧಾನವಾಗಿ ರೂಪು ಪಡೆಯಲು ಆ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಹಿಳಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪಾತ್ರ ಗಣನೀಯವಾಗಿದೆ. ವಿಮೋಚನಾ, ಮಾನಸ, ಅಚಲ ಎಂಬ ಮಹಿಳಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸತೊಡಗಿದವು. ವರ್ತಮಾನದ ಮಹಿಳಾ ಸಂಕಟಗಳ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ವಾಗ್ವಾದಗಳು, ಬರಹಗಳು, ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಲಿಂಗಸೂಕ್ಷ್ಮ ನಡೆಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸತೊಡಗಿದವು. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಬಂದ ಮಧುರಾ ಪ್ರಕರಣ, ಭಾಸ್ವರಿದೇವಿ ಪ್ರಕರಣ, ಶಾಬಾನು ಪ್ರಕರಣ, ರೂಪಾ ಕನ್ವರ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಕಾವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕುದುರೆಮೋತಿಯಲ್ಲಿ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಯು ತನ್ನ ಕಾಮನೆಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕದ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಅಪಮಾನಿಸಿದ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ವಾರ್ಡನ್ ರಾಧಾಬಾಯಿ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಅನೈತಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಹಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಕರಣ ಹೊರಬಂದಿತು. ಈ ಎರಡು ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂವೇದನಾಶೀಲರು, ಪ್ರಗತಿಪರರು, ಬರಹಗಾರರು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಚಿಂತನೆಗಳ ಅಗತ್ಯವು ಒತ್ತಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭವೂ ಇದಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸದಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಎಂದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ವಕಾಲತ್ತಲ್ಲ, ಸಮಸ್ತ ಬದುಕನ್ನು ಪರಿಶೀಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡುವ ಕಣ್ಣೋಟ ಎಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿತು. ತನ್ನ ಸಂವೇದನಾ ನೆಲೆಯನ್ನೂ

ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿರುವ ಪಿತೃತ್ವದ ಯಾಜಮಾನ್ಯತೆಯ ಕರಾಳತೆಯು ಅರಿವಾದದ್ದು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಸ್ವರ್ಪದಿಂದ. ಜೈವಿಕವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವಳು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿನವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವು ನಡೆಯಿತು. ಆತ್ಮಶೋಧನವೂ ಪರಂಪರೆಯ ಶೋಧನವೂ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೇ ನಡೆಯಿತು. ಇದುವರೆಗೂ ಪಿತೃಸಂಸ್ಕೃತಿಯು, ಸ್ವ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ ಚಲಾವಣೆಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಪಾತಿವೃತ್ಯ, ಸತೀತ್ವ, ಹೆಣ್ಣಿನ, ತಾಯ್ತನ, ತ್ಯಾಗ, ಶೀಲ, ಲಜ್ಜೆ, ಭಯಗಳಂತಹ ಪೊಳ್ಳು ಮೌಲ್ಯಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂವೇದನೆಯ ಆಳದಾಳವನ್ನೇ ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸಿದೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವು ಅರಿವಿನ ಭಾಗವಾಯಿತು. ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು, ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕಠಿಣ ಸವಾಲು ಎಂಬ ಸತ್ಯ ಅನಾವರಣಗೊಂಡಿತು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಂಪರೆಯ ಪುನರಾವಲೋಕನ, ವರ್ತಮಾನದ ಕುರಿತು ಎಚ್ಚರ, ಭವಿಷ್ಯದ ಕುರಿತು ಹೊಸ ಕನಸುಗಳು ರೂಪಿತಗೊಂಡವು. ಪಿತೃವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹೇರಿಕೆಯು ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಣ್ಣಿಗೆವು ಕಾಲ್ಪೋಡಕಾಗುವ ವೈಪರೀತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳು, ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಪಿತೃತ್ವದ ಚಿಂತನೆಗಳು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆರೆತು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಅಪಾರ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಗೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡಿತು. ಆ ಬೆಳಕನ್ನು ಒಟ್ಟೂ ಕನ್ನಡ ಸಂವೇದನೆಗೆ ಬೆರೆಕೆಗೊಳಿಸುವ ಘನವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತಕಿ-ಯರದಾಗಿತ್ತು.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮರುನಿರೂಪಿಸುವ ದಣಿವರಿಯದ ಶೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತೋಡಗಿಸಿದವರು ಹಲವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆಯಾದರೂ, ಪುರುಷರ ಲೇಖನಗಳು-ಕೃತಿಗಳು, ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಬದುಕನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಒಂದು ದಾರಿ ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದವು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಪ್ರವೇಶದ ಆರಂಭದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಗಟ್ಟಿ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದವರಲ್ಲಿ ಡಾ. ವಿಜಯಾ ದಬ್ಬೆ, ಎನ್. ಗಾಯತ್ರಿ, ಡಾ. ಬಿ. ಎನ್. ಸುಮಿತ್ರಾಬಾಯಿ, ಹೇಮಲತಾ ಮಹಿಷಿ, ನೇಮಿಚಂದ್ರ, ಎಚ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿಯವರದು ಮರೆಯಬಾರದ ಹೆಸರುಗಳು. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಸಾಹಿತ್ಯ-ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಗತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಿಕಟತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಮಾಜದ ಪೂರ್ವಾಪರಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಸ್ವರ್ಪಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ, ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಫಲಿತವು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ

ಎಂಬ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯು ಇವರ ಬರಹಗಳಿಂದ ರೂಪು ಪಡೆಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ತಾತ್ವಿಕತೆಯು ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕಗಳೆರಡನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು ದೊರೆತವು. ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಈ ಎರಡೂ ಸಮಾನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ವಿಮರ್ಶಾ ದಾರಿಗಳೆನ್ನುವುದನ್ನು ಡಾ. ವಿಜಯಾ ದಬ್ಬೆಯವರ ಬರಹಗಳು ನಿರೂಪಿಸಿದವು. ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಕರವಾಗಿ ಆಯ್ದು ಆ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಆಯಾಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವರು ಡಾ. ಬಿ. ಎನ್. ಸುಮಿತ್ರಾಬಾಯಿ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ, ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಸ್ತವದ ಬಹುಮುಖತೆಯನ್ನು, ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಯ ಮಜಲುಗಳನ್ನು ಎನ್. ಗಾಯತ್ರಿ ದಾಖಲಿಸಿದರು. ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯಗಳ ಅಂತರ್ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಕಾನೂನುಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಅನ್ಯಸಂಗತಿಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಅಂಗಗಳಾಗುವ ತಿಳಿವಿನ ದಾರಿಯನ್ನು ತೆರೆದವರು ಡಾ. ಹೇಮಲತಾ ಮಹಿಷಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆಗಳಲ್ಲದೆ ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಪ್ರವಾಸ, ವೈದ್ಯಕೀಯ - ಹೀಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಗೈದು ಕಾಣೆಯಾಗಿಹೋಗಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಕಾಶೆಯನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಕ್ಯಾನವಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದವರು ನೇಮಿಚಂದ್ರ. ಇದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಅನ್ಯಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದ ಅಂತರ್ ಸಂಬಂಧವೂ ಖಚಿತವಾಗತೊಡಗಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ರೂಪಧಾರಣಕ್ಕೆ ನಂತರದ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದವರು ಡಾ. ಎಚ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿ. ವಿಜಯಾ ದಬ್ಬೆಯವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲದೆ ಖಾಲಿಯಾದ ಜಾಗವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿಯವರ ಬರಹಗಳು ತುಂಬಿದವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಎರಡು ಕ್ಲಾಸಿಕ್‌ಗಳ ಅನುವಾದ ಇವರ ಮುಖ್ಯ ಕೊಡುಗೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಮಾಜದ ಅಂತರ್ ಶಿಸ್ತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿದ್ಯವಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುನೋಟದ ಜರೂರತ್ತು, ಪ್ರಧಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪುನರಾವಲೋಕನ, ಭಾಷೆ ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಕಗೊಳ್ಳುವ ಹಂತ ಹೀಗೆ ಹಲವು ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗಗಳು ಆರಂಭವಾದುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸುವ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ತೀವ್ರಗೊಂಡಿತು. ಅದುವರೆಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ

ಚಿಂತನೆಗಾಗಿ ಅನುವಾದಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದಿನ ವಿಧಾನವಾಗಿ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ವಿಸ್ತರಣೆಯು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಹಂಪಿಯ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ವಿಸ್ತರಣೆಯು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಹಂಪಿಯ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗವು, ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿಯವರ ತಾತ್ವಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ, ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ ಹೇಗೆ ಹಲವು ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಅನುಸಂಧಾನವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಲಾಯಿತು. ವಿವಿಧ ಜ್ಞಾನವಲಯಗಳು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಿತೃಹಿತಾಸಕ್ತ ನೆಲೆಯನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮರುನಿರ್ವಚನಗೊಳಿಸುವ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಬೆಳೆದವು! ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಮುಂದು ಹೆಚ್ಚಿದ ಗಿಡದಂತೆ ಸ್ವರೂಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಸಾಹಿತ್ಯ-ಕಲೆಗಳ ಓದಿಗೆ ತೆರೆದ ಹೊಸ ಹಾದಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ; ಬದುಕಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ತೆರೆದ ಹೊಸನೋಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ ಅವರ 'ಎರನಚೆ'ಯಿಂದ ಸುಮಿತ್ರಾಬಾಯಿಯವರ 'ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ'ದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯವರೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀನೋಟದಿಂದ ಪರ್ಯಾಯ ಜೀವನ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು. ಬದುಕಿನ ವಿಭಿನ್ನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮರುಸಂಕಥನ ನಡೆಯಿತು. ನಟಿಯರಾಗಿ, ಪಾತರದವರಾಗಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಂಗಸರ ಬದುಕನ್ನು ಕುರಿತು ಡಾ. ಶೈಲಜಾ ಹಿರೇಮಠ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದರು. ಇಂತಹ ಅಗಣಿತ ಹಾದಿಗಳು ತೆರೆಯತೊಡಗಿದವು, ಕನ್ನಡ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಅಂತರಂಗೀಕರಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ವಿಧಾನವು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂವೇದನೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆರಸಾಡಿದವರು ಅನೇಕರು. ಅವರೆಲ್ಲರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಫಲಿತಗಳು ಇವು.

೧) ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಂಪರೆಯ ಶೋಧ :

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹ ವಾಸ್ತವವೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣದ ಅರಿವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ನೋಟವೊಂದು

ರೂಪಿತವಾಯಿತು. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ ನಂಜನಗೂಡಿನ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ, ಆರ್. ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮ, ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ ರಾಜವಾಡೆ, ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ ಬೆಳಗಾಂವಕರ, ಎಚ್. ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ಮೊದಲಾದವರ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸಾಧನೆಯು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ- ರುವುದರ ಹಿಂದೆ ಲಿಂಗರಾಜಕಾರಣದ ತಣ್ಣನೆಯ ಹಿಡಿತ ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಈ ಪರಿಶ್ರಮದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ. ವಿಜಯಾ ದಬ್ಬೆ ಹೀಗೆಂದಿದ್ದರು. - ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಲೇಖಕಿಯರು ಏನನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದರು, ಹೇಗೆ ಬರೆದರು, ಅವರು ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು, ತಮ್ಮೊಳಗನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಕೊಂಡರು ಎಂಬೆಲ್ಲ ಕುತೂಹಲವೇ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದೆ. ಹೀಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಏಕಾಯ್ತು, ಇವತ್ತಿನ ನಮಗೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಈ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿವೆ. - (ನೆನಕೆ-ಸಾರಸರಸ್ವತಿ). ಈ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕು-ಬರಹಗಳ ಕುರಿತ ಸ್ವ ಆಸಕ್ತಿಯ ಅಪಾರ ಶ್ರಮದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತವಾಗಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯು ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಭಿಮಾನದ ನೆಲೆ ಒದಗಿತು. ಈ ಲೇಖಕಿಯರ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನಪೂರ್ಣ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಗಟ್ಟಿಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನೂರಿದವು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ತಾತ್ವಿಕತೆಯು ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶೆಯ ನಿಲುವುಗಳ ಅಂಚುಗಳನ್ನು ಹಿಗ್ಗಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿತು. ಎಚ್. ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರ ಕುರಿತು ವಿಜಯಾ ದಬ್ಬೆಯವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. "... ತಮ್ಮ ಸುತ್ತ ರಾಮಭಜನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಸೀತೆ - ರಾಮ - ರಾವಣ, ವಿಮುಕ್ತೆಯಂತಹ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದರು. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ವಿವಾಹದೊಳಗೆ ದೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀಕ್ಷೆಯಂತಹ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆದು, ವಿವಾಹದ ಹಂಗೇ ಇಲ್ಲದ ತಾಯ್ತನವನ್ನು ಪಡೆದು, ಅಳುಕಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ನಾಯಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು." ಇಂತಹ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳು ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿಮರ್ಶಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಲೇಖಕಿಯರ ಸಂಘವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಇಂಥ ಕೃತಿಗಳು ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಪುರಾವೆಗಳಾದವು. ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿಯವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಹಂಪಿ ವಿ.ವಿ.ಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಸಂಪುಟವು

ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ಸಾರ್ಥಕ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

೨. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಪುನರಾವಲೋಕನ :

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯು ಕೈಕೊಂಡ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಪುನರಾವಲೋಕನ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಪರಂಪರೆಯಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಮಹಾಕವಿಗಳೆಂದು ಪೂಜನೀಯರಾದವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಲೇಖಕರೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿತರಾದವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಬರೀ ದೇಹವಾಗಿ, ಭೋಗದ ಸರಕಾಗಿ, ಪಿತೃತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿಕೊಂಡ ಬೆದುರುಬೊಂಬೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೋ ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯ ಸಹಜವಾದ ರಕ್ತ ಮಾಂಸಗಳ ಜೀವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೋ ಎಂಬ ಮರುಶೋಧನೆ, ಮರುಸಂಕಥನದ ಕಾರ್ಯವೂ ನಡೆಯಿತು. ಇವುಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಪುರಾಣ, ಆರ್ಷೀಯ ಧರ್ಮಸಂಹಿತೆ, ಜನಪದ ಜೀವನ, ಕಲೆ, ಆಚರಣೆಗಳ ಮರುಮೌಲ್ಯಮಾಪನವೂ ನಡೆಯಿತು. ಇಂತಹ ತಾತ್ವಿಕ ಅನುಸಂಧಾನದ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುಸಂಧಾನಗೊಳಿಸುವ ಗುರುತರ ಕಾರ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿತ್ತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವ, ಲೇಖನಗಳು, ಕೃತಿಗಳು, ಅನುವಾದಗಳು ಮತ್ತು ಅನ್ವಯಿಕ ಲೇಖನಗಳ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಚಿಂತನೆಯು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಅನುಸಂಧಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಓದುಗ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತರಾಗಿರುವ ಮಹಾಕವಿಗಳ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಶ್ರೇಣಿಯು, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರಾಗುವ ವಿಚಿತ್ರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬರಹಗಾರರನ್ನು ಅಗೌರವಿಸುವುದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ತಾತ್ವಿಕ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ. ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಇಂತಹ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯ ಎಳೆಗಳು ಗೋಚರವಾಗುವುದನ್ನೂ ಸಂಚಿಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ ಪಿತೃತ್ವದ ಕೈಯ ಆಯುಧದಂತೆ ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆಂದು ಗುರುತಿಸುವುದನ್ನೂ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ತ ಬದುಕೇ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನವಾದಾಗ, ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದಲೇ ಹೆಣ್ಣು ಒತ್ತುವರಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. 'ಮುಂಜಾನೆದ್ದು ಕುಂಬಾರಣ್ಣ ಹಾಲುಬಾನುಂಡನೋ' ಎಂದು ಕಥಿಸುವ ಜನಪದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾರಣ್ಣನ ಮಡದಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲದಂತೆ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಕಡೆಗೂ 'ಕಡಗದ

ಕೈಯಿಂದ ಕೊಡದ ಮೇಲೇನೋ ಬರೆವೆ' ಅವಳ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಕಾರಣವಾಗಿಯಾದರೂ ದಾಖಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಯಂತೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಳ ಚಿರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮರುಶೋಧಿಸುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿತು.

೩. ಅನ್ಯಭಾಷಿಕ ಚಾನ್ಸಗಳ ಕೊಳುಕೊಡೆ :

ಅನುವಾದಗಳು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿದವು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಓದುಗರಿಗೆ ಸಾರಾಂಶೀಕರಿಸಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವಿಜಯಾದಬ್ಬೆ, ಬಿ.ಎನ್. ಸುಮಿತ್ರಾಬಾಯಿ, ನೇಮಿಚಂದ್ರ ಮೊದಲಾದವರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅನ್ಯ ದೇಶ ಭಾಷೆಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯ, ಕಥೆ, ಆತ್ಮಕಥನ, ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದದ ಮೂಲಕ ಸಂವಹನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಎನ್. ಗಾಯತ್ರಿ, ನೇಮಿಚಂದ್ರ, ಎಚ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿ, ನಿರುಪಮಾ, ಎಚ್. ಎಸ್. ಪಾರ್ವತಿ, ಎಂ.ಆರ್. ಕಮಲಾ ಇವರು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯರು. ಎಚ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಆದ್ಯಗ್ರಂಥವೆಂದೇ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಿಮೋನ್ ದಿ ಬುವಾರ The Second Sex ನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಬೆಟ್ಟಿ ಫ್ರೀಡ್‌ನ 'ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಣ್ಣು' ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಗುರುತುಗಳಾಗಿವೆ. ಸಿಮೋನ್ ದ ಬುವಾ ಮನಗಾಣಿಸುವ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯು ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಕುರಿತ ಮಿಥ್ಯೆಯನ್ನು ಹುಸಿ ವೈಭವೀಕರಣವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯು ಜೈವಿಕತೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಆಧಾರವಾಗಿವೆ. ಬೆಟ್ಟಿ ಫ್ರೀಡ್‌ನ, ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಆಧುನಿಕ ಜೀವನಕ್ರಮವು ಎದುರು ಹಾಕುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇನಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಥಿವ್ಯವನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಪರಿಕರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅರೆದು ಎರೆದವು. ಅದುವರೆಗೂ ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಅನುವಾದಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಚಿಂತನೆಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಸಮಗ್ರತೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅಮೃತಾ ಪ್ರೀತಂ ತಮ್ಮ ಸೃಜನಶೀಲ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಅಂಟಿಸುವ ಅಧಿಕೃತತೆಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಕಥನವನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಎರಡೂ ಅನುವಾದಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಆತ್ಮಕಥನಗಳೇ ಆದವು.

ದಲಿತ ಮಹಿಳಾ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ನೆಲೆ :

ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಒಂದಲ್ಲ, ಅನೇಕ. ಭಾರತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ಎಡಪಂಥೀಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ಪರಿಸರ ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಹೀಗೆ ಹಲವು ವಿವಿಧತೆಗಳನ್ನು ಅದು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದೇಶಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಕವಲೊಂದು, ಜನಪದ ಬದುಕಿನ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಯಂಭೂ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ಅದನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಹಾಗೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಹೆಣ್ಣು ಅನುಭವಿಸುವ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಳ ವಯೋಮಾನ, ಪರಿಸರ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ವರ್ಗಗಳ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ತರತಮಗಳು ಇರಬಹುದಾದರೂ; ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಜೈವಿಕತೆಯೇ ಆಗಿದೆ- ಎಂಬ ಚಿಂತನೆಯು ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಹೆಣ್ಣು ಯಾವ ಜಾತಿ-ಕುಲ-ಧರ್ಮ-ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವಳು ದಮನಿತಳು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವುದು ಪಿತೃತ್ವ ದಮನಿತ ಸಂವೇದನೆಯು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಹಿಂಸೆಯ ಕ್ರೂರವನ್ನು ಅಳಿಯುವ ಮಾಪನ ಯಾವುದು? ಬಡಿಯುವುದು ಬೈಯುವುದು, ವ್ಯಂಗ್ಯಿಸುವುದು, ಅಪಮಾನಿಸುವುದು, ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ನೋಡುವುದು.... ಹೀಗೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು? ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆ? - ಹೆಣ್ಣು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾನೂನುಗಳೂ ಸೋಲುತ್ತವೆ. ಅರ್ಥಹೀನಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆಯು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯಿಂದ ರೂಪುಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಸಮಾಜದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ತಲುಪುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ - ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಮಿಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಒತ್ತಡವಿತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಇವರಿಗೆ ನಿಕಟವಾದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದಾಗಲೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥೂಲ-ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಜಾತಿಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನೋವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗತೊಡಗಿತು. ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿ ಜಾತಿಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅಡೆಸ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕತೆಯಿಂದಾಗಿ ಜಾತಿ-ಧರ್ಮ-ವರ್ಗಗಳ ಸಂಘರ್ಷ ಉಲ್ಬಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ನೇರ ಕೆಟ್ಟಪರಿಣಾಮ ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಕುಟುಂಬದ

ಯಜಮಾನಶಾಹಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಯಜಮಾನಶಾಹಿಯಿಂದ ಇಬ್ಬಗೆಯ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಜರ್ಝರಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಂಬಾಲಪಲ್ಲಿಯ ಘಟನೆ, ವಣೇನೂರಿನ ಯಶ್ರಮ್ಮಳ ಘಟನೆ, ಅನಸೂಯಮ್ಮಳ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆ ತತ್ತರಿಸಿತು. ಇಬ್ಬಾಯ ಖಡ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ತುಹೋಗುತ್ತಿರುವವರ ಬದುಕಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲವೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಯೋಗದಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಯಜಮಾನಿಕೆಯಿಂದ ದೂರ ಇಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಗೃಹಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯ ನಾಯಕರಲ್ಲಿಯೂ ಅಬಲೋದ್ಧಾರದ ಕನ್ನೆಪ್ಪ ಇದೆಯೇ ವಿನಃ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಿರ್ಧಾರಕ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಡುವ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವಿಲ್ಲ- ಎಂಬ ಆರೋಪ ಕೇಳಿಬಂದಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತಕಿ ಶರ್ಮಿಳಾ ರೇಗೆ “ಎಡಪಂಥೀಯ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಜಾತಿಯನ್ನು ವರ್ಗದೊಳಗೆ ಕುಸಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಸ್ವಾಯತ್ತ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಜಾತಿಯನ್ನು ಸೋದರಿತ್ವದೊಳಗೆ ಕುಸಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. . .” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಗೌರವಿಸುತ್ತಲೇ ದಲಿತಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯು ೯೦ ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಇದು ಭಿನ್ನತೆಯ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಗಳು ಸಶಕ್ತಗೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಆಯಾಮ - ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ,ಮಂಡಿತವಾಗತೊಡಗಿತು. ಪಿತೃಪ್ರಧಾನತೆ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯವೆಸಗುವ ದಲಿತರೂ ಅಪರಾಧಿಗಳೇ. ಅಧಿಕಾರ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ದಲಿತ ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಆದ್ಯತೆ- ಎಂಬ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಐಡೆಂಟಿಟಿ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಭಾಗವಾಗಿಯೂ ಈ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಬಂತು. ಗೋಪಾಲಗುರು ಅವರ **Dalit Women talk differently** ಎಂಬ ಲೇಖನ ಮತ್ತು ಶರ್ಮಿಳಾ ರೇಗೆಯವರ ಲೇಖನಗಳು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವು. ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆರಡೂ ಮುಖ್ಯ. ಜಾತಿಯ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೊಂದು ಸ್ಟೇಸ್ ಒದಗಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಕೇಳಿಬಂದಿತು. ದು. ಸರಸ್ವತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ನೀರದಾರಿ ಎಂಬ ವಾಚಿಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಯ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿತು.

ದಲಿತ ಮಹಿಳಾವಾದದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ನೇರವಲ್ಲ. ಸರಳವೂ ಅಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ರಾಜಕಾರಣದ ಮೂಲಕ ಸಬಲತೆಯನ್ನು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಮಹಿಳಾ ಹೋರಾಟವು ದಿಕ್ಕುತಪ್ಪುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಕುರಿತೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳು ಕೇಳಿಬಂದವು.

ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಒಳಮೀಸಲಾತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೂಲಕ ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಲಾತು. ಒಳಮೀಸಲಾತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಯಾಕೆ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಳಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳೂ ಯಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸಮಸ್ಯೆ. ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಧೋರಣೆಯ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸುವ ಚುನಾವಣಾ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಹಂಚಿಕೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನೇ ಮುರುಟಿಸಿಬಿಡಬಹುದು. ದಲಿತ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯಲ್ಲಿ, ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಮತ್ತು ದಲಿತವಾದದ ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೇ ಇದೆ. ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡೂ ಇದೆ.

ಮಹಿಳಾಪರ ಚಿಂತನೆಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರ ಭಾಗವಾಗಿ, ವಿಶ್ವ-ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಜಾರಿತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಅಧ್ಯಯನದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಪಠ್ಯ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಳಿಸುವ ಜರೂರತ್ತು ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಬರಹಗಳ ರಚನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ೭೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಂಡ ಚಿಂತನೆಗಳು ೯೦ರ ದಶಕದ ಬದಲಾದ ರಾಜಕೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಮರುಸಂಕಲಿತಗೊಂಡವು. ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಾದ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಬದಲಾವಣೆ, ಸಮಕಾಲೀನವಾದ ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಈ ಎರಡರ ಸಂಧಿಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವಂತಾಯಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿಗೂ ಸಹ್ಯವಾಗಿಸುವ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆ, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ಬರಹ, ಭಾಷಣ, ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾ ಮೀಡಿಯೋಕರ ಬರಹ ಹೀಗೆ ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ, ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯಂತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುವ, ತಪ್ಪು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು. ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಂತಹ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮಹಿಳಾವಾದದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದವು.

ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಗಾಢ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ, ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಓದುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ರೂಪಿಸಿತು. ಪುರುಷ ಚಿಂತನೆಯನ್ನೇ ಸಮಸ್ತ ಮನುಷ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ

ಚಿಂತನೆಯಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಅನುದಿನದ ಬದುಕಿನ ಒಳನೇಯ್ಗೆಯಾಗಿರುವ ಪಿತೃಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೊಂದು ಬಯಲನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಾನ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವಳದಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತು ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲದ ನಿರಂತರ ದುಡಿಮೆ ಅವಳ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಡುಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಅಸಹಜತೆಗಳು ಹಾರುವ ಹಕ್ಕಿಯ ರೆಕ್ಕೆಗೆ ಪೆಟ್ಟಾದಂತೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸೃಜನಶೀಲ ಗಮ್ಯವನ್ನು ತಲುಪಲು ತಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಮಹಿಳೆಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುದು ಅವಳು ತನ್ನ ಸುತ್ತಿದ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ದಂಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವಳು ಅವಳಿಗಾಗಿ ಬದುಕಲೆತ್ತಿಸಿದ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. 'ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನುವುದರಿಂದ 'ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು' ಎನ್ನುವಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಸರಳವಾದುದಲ್ಲ.

ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೊದಲ ಹಂತ

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಹಂತದ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನತೆಯ ಅಡಿನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿತ್ತು. ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿಗಳಾದ ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ (ಗುಲ್ವಾಡಿ ವೆಂಕಟರಾವ್, ೧೮೯೯) ವಾಗ್ಡೇವಿ (ಬೋಳಾರ ಬಾಬುರಾವ್, ೧೯೦೫) ಕೃತಿಗಳು ಮಹಿಳಾ ಬದುಕಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉದಾರವಾದಿ ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಯಿಂದ ನೋಡಿದವು. ಸಹಗಮನ ಬಾಲವೈಧವ್ಯಗಳಂತಹ ಹಿಂಸೆಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪುನರ್ ವಿವಾಹಗಳು ಉಪಶಾ-ಮನಗಳಾಗಬಹುದೆಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದವು. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರಗತಿಪರ ನಿಲುವೊಂದೇ ಈ ಕಾಲದ ಒಟ್ಟು ನಿಲುವು ಎನ್ನಲಾಗದು. ಕೆರೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರ 'ಇಂದಿರಾ' ಕಥೆಯು ಪುನರ್ವಿವಾಹವನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಲೈಂಗಿಕ ಶುದ್ಧತೆಗೆ ಭಂಗ ಒದಗುತ್ತದೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಎಂ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರ 'ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹರಾಯಿ' ಕೃತಿಯು ಗಂಡನ ಚಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತಿಯಾದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅತಿರಂಜಿತ ತುದಿಗಳ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯು ರೂಪುತಳೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಕಾದಂಬರಿ ಶಾಂತೂಬಾಯಿ ನೀಲಗಾರ ಅವರ 'ಸದ್ಗುಣಿ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ'. ಧಾರವಾಡದ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದವರು, 'ಸಂತುಷ್ಟೋ ಭಾರ್ಯಾಮಾ ಭಾರ್ತಾ' ಎಂಬ ಮನುವಿನ ಉಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ

ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಬರಹವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ನಾಯಕಿಯು, 'ತಾನು ವಿದ್ಯಾವತಿಯಾದರೂ ಸತೀಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತರುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಇಂತಹ ಆಶ್ವಾಸನೆಯ ಒತ್ತಾಯ ಆ ಕಾಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿತ್ತು. ಸದ್ಗುಣಿಯ ಹಿತೈಷಿಣಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳೇ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸೂತ್ರಗಳೂ ಆಗಿದ್ದವು.

ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುನರುತ್ಥಾನವಾದಿ ಚಳುವಳಿಯು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾರತೀಯತ್ವದ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ 'ಆರ್ಯ ಸ್ತ್ರೀ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ' ಆದರ್ಶವಾದವು ರೂಪುಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅದೇ ತಾನೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ, ಸ್ತ್ರೀ ಬದುಕಿನ ಸುಧಾರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕಾನೂನುಗಳು, ಪುರುಷ ಹಿತಾಸಕ್ತವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸುವಷ್ಟು ಸಶಕ್ತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸತಿಪದ್ಧತಿ ನಿಷೇಧ ಕಾನೂನು ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಾದ ಸತಿಯನ್ನು 'ಬರಿಯ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ' ಎನಿಸಿದವು. ವಿಧವಾ ವಿವಾಹದ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂತಾದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಚಲಾವಣೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆರ್ಯನಾರಿ ಮಿಥ್ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿತಗೊಂಡವು.

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ನಂಜನಗೂಡಿನ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ 'ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಉತ್ತಮ ತಾಯಂದಿರಾಗಲು ಉತ್ತಮ ಗೃಹಿಣಿಯರಾಗಲು ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು' ಎಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವರು. ಅಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣದ ಫಲಾನುಭವಿಯಾದ ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನವರು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಹೊರಚಾಚುಗಳು ಆಧುನಿಕ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪೋಷಕ ಅಂಶವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಮತವಿತ್ತು. ಸನಾತನ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳಿದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಸತೀತ್ವದ ಪರಮಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. "ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳಿಗೂ ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯಗಳೇ ಕಾರಣ. ಸಮಸ್ತವಾದ ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯಗಳಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸದ್ವರ್ತನ ದುರ್ವರ್ತನಗಳೇ ಮೂಲವು. ಸದ್ವರ್ತನಕ್ಕೆ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಕ್ಷಮತೆಯೇ ಆಧಾರ" ಎಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಅವರದ್ದು. ಇವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ನಾಯಕಿಯರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಸಡಿಲಿಕೆಗೆ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಆಸೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಅಪಾರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದ ಮಹಿಳೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಲಾರಳು ಎಂಬ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು

ನೀಡುತ್ತ, ಅಂತಹ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಉಸಿರ್‌ದಾಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಜೀವನವಿರುವುದನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮರುರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ಕುರಿತ ಅಂತಃಕರಣದ ನೋಟವಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲಿರುವುದು.

ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು ನಡೆಯುವ ದಾರಿಯನ್ನೂ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದರಿಂದ ಉದಾರವಾದಿ ನಿಲುವುಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಬದುಕಿನ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಶೋಧದ ಕಡೆಗಿನ ಚಲನೆಯನ್ನು ತಡೆದಿವೆ. ಭಾಷೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಾಜಕಾರಣದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಜಮಾನಶಾಹಿಯ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆರಂಭದ ಲೇಖಕಿಯರು ಈ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿಯೇ ಎದುರಿಸಿದರು. ಆರ್. ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮನವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧವಾ ಪುನರ್ ವಿವಾಹದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವತಃ ಹೆಣ್ಣಾದವಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಭಯಾನಕ ತಾಕಲಾಟ ಎಂಬಂಥ ಚಿತ್ರಣಗಳಿವೆ. ಈ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ತಲುಪಿಸಲು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಡುಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಗಂಡಿಗೆ ಸಹಜ ಎನ್ನಿಸುವ ಘಟನೆಗಳು ಸಂದರ್ಭಗಳು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ಅಸಹಜ ಅನ್ನಿಸತೊಡಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಲೇಖಕಿಯರು, ಬರೆದ ಬರಹಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ವಾಸ್ತವದ ವಿವರಣೆಯಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂವೇದನೆಯ ಆಳವನ್ನೇ ಬಿಗಿದಿಡುವುದರ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ವಿಷಯ ಗಂಡಿಗೆ ವೈಚಾರಿಕ ಸಂಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಅದೊಂದು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮನವರ ಬರಹಗಳು ದಾಖಲಿಸುತ್ತವೆಂದು ಡಾ. ವಿಜಯಾ ದಬ್ಬೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ನವೋದಯದ ಮುಖ್ಯ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿತವಾಗುವುದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಿಲುಪ್ಪು, ತಾಳೆ, ಮಾತೃತ್ವ, ಕ್ಷಮೆ ಮತ್ತು ಸಂಗೋಪನಾ ಗುಣಗಳು. ಯಾವುದನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ 'ಹೆಣ್ಣುತನ' ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿ ನಂಬಿಸಿತ್ತೋ ಆ ಗುಣಗಳು. ಹೆಣ್ಣು ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡೋ ಒಳಗೊಳ್ಳದೆಯೋ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೂ ಸಂವೇದನಾಶೀಲ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ, ಬದುಕಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ

ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆಯ ಚಾರುಬಂಡೆಗಳಿರುವುದು ಗೋಚರವಾಗಿದೆ. ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೆಳಚಾತಿ-ವರ್ಗಗಳ ಹೆಣ್ಣುಬದುಕುಗಳು ಪಿತೃಚಿಂತನೆಯ ತಪ್ಪುಗಳ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನೋಯುವುದನ್ನು, ಮರದ ಎಲೆಯಂತೆ ಉದುರಿ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಬೇಂದ್ರೆ 'ನಮ್ಮ ಕಾಲುದಾರಿ ನೀನು, ನಿನ್ನ ತುಳಿವೆವೆಂದರೇನು?' ಎಂದು ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ಸಂಬಂಧ ಶೋಧದಲ್ಲಿ ದಿಗಿಲಾಗುವುದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮವು ಬೆಳೆಸಿದ ಭಾರತಮಾತೆ, ನಾಡದೇವಿಯಂತಹ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪಾತ್ರಶೋಷಣೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಇಂಬುಕೊಟ್ಟವು.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಾತೃತ್ವವನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಮೂಲ ಪರಂಪರೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ ಸತಿಯಾಗಿಯೂ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹೊಸ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದು ಆಧುನಿಕ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹೊರಚಾಚಾಗಿತ್ತು. ಸತಿಗೆ ಸಖಿಯಾಗುವ ಯೋಗ ಒದಗಿತು. ಕಾಮ, ಪ್ರೇಮದ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಪುರುಷ ಮದವು 'ಗಂಡುಗರ್ವವ ಅಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ' ಹೊಸ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಸಂದಿಗ್ಧತೆಗೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಹೆಂಡತಿಗೆ, 'ಯಾರು ಕೈಬಿಟ್ಟರೂ ನೀ ಬಿಡದಿರು', 'ನೀ ನನ್ನ ತಾಯ್ತಂದೆ ಗುರುದೇವರು' (ಕುವೆಂಪು) ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದ ಮುಕ್ತತೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು 'ಗೃಹ ತಪಸ್ವಿನಿ'ಯಾಗಿಯೂ ಗೌರವದ ಸಂಕೋಲೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣಿನ ಜಗತ್ತಿನ ಭಾವಸತ್ಯವನ್ನು ಲೋಕಸತ್ಯವನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿಸುವ ಮೈಮನಗಳ ಸುಳಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಲಾಯಿತು.

ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳಾ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರ ಎದುರು, ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಚಿಸಿ ವೈಭವೀಕರಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀ ಮಾದರಿಗಳಿದ್ದವು. ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪುರುಷ ಹಿತಾಸಕ್ತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ರೂಪಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಕಥಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿತವಾಗುವ ಹೆಣ್ಣು ಶೀಲ, ತ್ಯಾಗ, ಮಾತೃತ್ವ, ಪಾತಿವ್ರ್ಯಗಳ ಸಾಕಾರರೂಪ. ಗಂಡು ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತಳಾದಾಗಲೂ ಧೃತಿಗಡದೆ 'ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯ'ಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ, ಕುಟುಂಬ ಸಂಗೋಪನೆ ಮಾಡುವ ದಕ್ಷತೆಯೇ ಅವಳ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವಳು ಅಭಿನಂದನೀಯಳು. ಮನೆ ಕಾಯುವ ಮೊಸರಿನ ಮಂಗಮ್ಮನಿರಬಹುದು, ದೇಶ ಕಾಯುವ ನಿಜಗಲ್ಲಿನ ರಾಣಿಯಿರಬಹುದು- ಹೆಣ್ಣಿನ ದ ಒಪ್ಪಿತ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಉಪರಾಟಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಥಾಪಿತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸದ ಗುಣವೇ ಹೆಣ್ಣಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಚೈತನ್ಯಶೀಲತೆ ಎಂಬ ಇರುವಿಕೆಯಿದೆ. ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಾಲಾಕಿತನವು ಯಾಜಮಾನ್ಯದ ಹಿತಕಾಯಲು ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ

ಹೆಣ್ಣಿನ ಚೈತನ್ಯದಾಯಿ ಕರ್ತೃತ್ವಶಕ್ತಿಯ ದ್ಯೋತಕದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಆಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತದೇ ಪಿತೃತ್ವದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದವು.

ಇಂತಹ ಪುರುಷ ಹಿತಾಸಕ್ತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ರೂಪಿಸಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀ ಮಾದರಿಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಹಜತೆಯನ್ನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ, ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನ ಜಂಜಡಗಳನ್ನು ಅರಿವಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೊದಲಾಯಿತು.

ಗಂಡನ ಮನೆ ಸಗ್ಗ ನಿನಗೆ,

ಮುನಿಯೆ ಗಂಡನೆ ಯಮರಾಯ ಕೊನೆಗೆ

ನಿನ್ನ ಮುಳುಗಿಪ ತೇಲಿಪ ಶಕ್ತಿಯುಂಟಾತಂಗೆ

ನೀನೊಂದು ವಿಕ್ರಯದೊಸ್ತುವು ಪುರುಷಗೆ (ಬೆಳಗೆರೆ ಜಾನಕಮ್ಮ)

ಎಂಬ ಕವಿತೆಯು ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಇತಿವೃತ್ತವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. 'ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಯಜಮಾನರಿರುವುದು ಸರ್ವಥಾ ಸಲ್ಲ' ಎನ್ನುವ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕಿಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದಾಗಲೂ 'ಗಂಡನು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯ ನಿಜ. ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯಳೇ ಅಲ್ಲವೇ' ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳದಿರಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಕುದಿಯುವುದು ಒಳಗೊಳಗೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲನುತ

ದುಡಿಯುವುದು ಹಗಲಿರುಳು

ಉಸಿರಿರುವ ತನಕ (ಜಾನಕಮ್ಮ)

ಎನ್ನುವುದು ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳ ಚಿಂತನೆಯೂ ಪುರುಷ ಒಪ್ಪಿತ ಮೌಲ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ, ಅದರಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲ ಅರಿವಿಗೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಇದು ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ವಾಯತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಶೋಧನೆಗೆ ಊರಿದ ಬೀಜವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ ಬೆಳಗಾವಕರ, ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ, ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ ರಾಜವಾಡೆಯವರು ಈ ಬೀಜವನ್ನು ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದರು.

ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ : ಎರಡನೆಯ ಹಂತ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಣ್ಮರೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿದವರು ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ ಬೆಳಗಾವಕರ.

“ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕವಿಕುಲದಲ್ಲಿ ನಾರಿಯರ ಹೆಸರೇ ಕೇಳಿಬರುವುದಿಲ್ಲ...” ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಪಟ್ಟರು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಳಗೆ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಹೆಣ್ಣುನೋಟವಿದೆ. ಜ್ಞಾನದ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗದೆ ಹೋಗುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಶ್ರಮವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ, ಕಾಣಿಸುವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿಯವರದು. ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂತಿ ಮತ್ತು ದ್ಯಾವಕ್ಕನಂತಹ ಪಾತ್ರಗಳು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಗಂಡನಿನ ಮೋಸವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡುವ ತ್ಯಾಗಮಯಿಗಳು ಇವರಲ್ಲ. ಗಂಡನ ಮೇಲೆ ಮೋಹವಿದ್ದೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿ ತೋರುವ ಛಾತಿವಂತರು. ‘ಗಂಡಿನಾಧಾರ ಇಲ್ಲ ಯಾವ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಂಗ್ನು ಬಾಳೆ ಮಾಡಬೋದು?’ ಎಂಬ ಪರಂಪರಾಗತ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ದ್ಯಾವಕ್ಕನಂತಹ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನೇ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸುತ್ತಾಳೆ. ಪ್ರತಿರೋಧವು ಹೆಂಗಸಿನ ಬದುಕಿನ ಜೀವನ್ಮರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂಬ ತಾತ್ವಿಕತೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ ಬೆಳಗಾವಕರರ ದ್ಯಾವಕ್ಕನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಮೊಸರಿನ ಮಂಗಮನೊಂದಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೆಣ್ಣು ಸಂವೇದನೆಯು ನಿರೂಪಿಸಹೊರಡುವ ಬದುಕಿನ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಮೇಯವು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯು ವಿಷಾದ ಸ್ವರವನ್ನೇ ತನ್ನ ಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವುದರ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನದು. ಹೆಣ್ಣು ಎರಡು ರೀತಿಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂವೇದನಾ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಂಟಾಗುವ ತಾರತಮ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಪ್ರಧಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಿದ್ಧಮಾದರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯದು ಒಂದಾದರೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು. ‘ನಾನೇನು ಕಲೆಯ ತಂತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟವಳಲ್ಲ. ಅರಿತ ನುರಿತ ಲೇಖಕಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವಳಲ್ಲ’ ಎಂಬ ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬರವಣಿಗೆ ಮನರಂಜನಾತ್ಮಕ ಆಸಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಎಂಬ ಹೊಳಹನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಮರುಷ ಬರಹಗಳು ಹೆಂಗಸನ್ನು ‘ಹೊಸ್ತಿಲೊಳಗಿನ ದೇವಿ’ಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವಾಗ, ಮಹಿಳಾ ಬರಹಗಳು ಸಲೀಸಾಗಿ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಹೊಸ್ತಿಲು ದಾಟಿಸಿದ್ದವು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದವು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಉನ್ನಾದದ ದೇಶಭಕ್ತಿಯು ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ದೇಶವಿಭಜನೆಯ ಪೂರ್ವದ ಬಿಗುತನ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಸಾಮರಸ್ಯದ ವಾತಾವರಣವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕದಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಇದು ಮಹಿಳೆಯ ಶ್ರಮ, ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಭಾವಲೋಕವನ್ನು ಹಲೈಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ಯಾವ ಹಂತದವರೆಗೆ ಒಯ್ಯಬಹುದು? ಎಂಬ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕೆಲ ಕಥನಗಳು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದವು. ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿಯವರು ಬರೆದ ಕಥೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಶಾರದಾಬಾಯಿ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು, ಕುಟುಂಬವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದ ಅಸಮಾನ ವಿವಾಹವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಅನ್ಯಧರ್ಮೀಯನಾದ ಹಮೀದ್ ಖಾನನೊಡನೆ ಓಡಿಹೋಗಿ ಮತಾಂತರಗೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಾಳೆ. ಒರಟು ಶಾಸ್ತ್ರ ಧರ್ಮಗಳ ಸ್ವಹಿತಾಸಕ್ತ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ತನ್ನತನವನ್ನು ಪೋಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಲುವುಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಕಾಲು ಒರೆಸುವ ಬಟ್ಟೆಯ ಚೂರಿನಂತೆ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಎಸೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂಬ ನಿಲುವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮನವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಪುರುಷನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಸಿಟ್ಟಿದೆ. ಒಂಟಿ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳನ್ನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವವನೇ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನಕೊಡುತ್ತ ಅವಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಗೌರಮ್ಮ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರದಂತೆ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಹೆಣ್ಣು ತನಗೆ ಆಶ್ರಯಕೊಟ್ಟ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡರೆ ತಪ್ಪೇನು? ಈಗ ಧರ್ಮ ಕೆಟ್ಟಿತೆಂದು ಹಾರಾಡುವ 'ಧರ್ಮಿಷ್ಠ'ರನ್ನು ವ್ಯಂಗ್ಯದಿಂದ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಪರಿಧಿಯೊಳಗಿಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ತುಂಡು ತುಂಡು ಎಳೆಗಳು ಈ ಹಂತದ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.

ಕುಟುಂಬ ರಚನೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹುದುಲಿನಂತೆ. ಅಡಿಯಿಟ್ಟರೆ ಇಡಿಯಾಗಿ ದಫನುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆಂಬ ತಲ್ಲಣವನ್ನು ಅನೇಕ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಚಿಸುವ ಕಥನಗಳಿವೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಕುಟುಂಬ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಬಹುನೆಲೆಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಸ್ಥಾಪಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಕದಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮನವರ 'ವಾಣಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಡದಿ ವಾಣಿಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳತಿಯಾದ ಇಂದಿರೆಯನ್ನು ರತ್ನನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಸ್ನೇಹಿತೆಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸೊಪ್ಪದ ಇಂದಿರೆಯು ವಾಣಿಯು ಹೆರಿಗೆಗೆ ತವರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಪಕ್ಕದ ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಇಂದಿರೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದಳು ಎನ್ನುವುದು ವಾಣಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇಂದಿರೆಯು ವಾಣಿಯ ಗಂಡ ರತ್ನನ ದೌರ್ಬಲ್ಯದುದುರು ಸಶಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಲಾದ ಚಂಚಲತೆಯ ಅಪಖ್ಯಾತಿಯಿಂದ

ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುವ ರೂಪಕವೂ ಆಗುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ನೂರಾರು ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡಿನ ಸಂಬಂಧದ ಅಸಮಾನತೆ, ಪ್ರೀತಿಯ ಮೌಲ್ಯ ಅರ್ಥವಾಗದ ದುರ್ಬಲ ಪುರುಷಮದ, ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಭೋಗದ ಸರಕೆಂದು ಕಾಣುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ವಿರೋಧ, ಹೊಸ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂಕಟ, ಹೆಣ್ಣಿನದ ಅರಿವಿನೊಂದಿಗೆ ಪುರುಷ ಜಗತ್ತನ್ನು ಇಣುಕುವ ಸಾಹಸ, ಬಲಾತ್ಕಾರದಂತಹ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ದಾರಿಗಳ ಶೋಧ ಇಂತಹ ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮಹಿಳಾ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ಅಸಮ ದಾಂಪತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಕಾರಣ ತುಚ್ಛೀಕಾರಗಳಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಅನುಭವಿಸುವ ಆತಂಕದ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಮಹಿಳಾ ಬರಹಗಳು ಕೇಂದ್ರಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದವು. ಹೆಣ್ಣು ಅನುಭವಿಸುವ ಈ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಸತೀತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಗು ತಾನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಕಾಣುವ ಮೊದಲ ಪುರುಷನಾದ ತಂದೆಯಿಂದಲೇ ತಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ತಂದೆಯ ಅಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಹೆಣ್ಣುಮಗು ಪಿತೃವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಲಕ್ಷಿತವಾಗುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಕೇತವಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದ ದಶಕಗಳ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರಧಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಲವು-ನಿಲುವುಗಳಿಗಿಂತ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯು ಬೇರೆ ಎಂಬ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹೊಸಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿತು. ಪ್ರತಿರೋಧ, ಪ್ರಶ್ನೆ, ನಿಟ್ಟುಸಿರುಗಳ ಕಾಲುದಾರಿಯ ನಡಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಬೇಂದ್ರೆಯಂತಹ ಕವಿ 'ನಾನು ಬಡವಿ, ಆತ ಬಡವ, ಒಲವೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು' ಎಂಬ ಪ್ರೇಮದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ; ಸಮಕಾಲೀನ ಕವಿಯಿತ್ತಿ ಬೆಳಗೆರೆ ಜಾನಕಮ್ಮ-

ಹೆಣ್ಣೆ ನೀ ಗಂಡನ ಕೂಡಿಕೊಂಡ್ಯ

ನೋಡು ಮಂಡೂಕ ಸರ್ಪನ ನೆಳಲಿಗೆ ಹೋದಂತೆ/ಬಂಡಿಗೆ

ಬಸವನು ಶಿರಬಾಗಿಕೊಂಡಂತೆ

ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಜಾನಕಮ್ಮನ ಹೆಣ್ಣುತನಕ್ಕೆ ದಾಂಪತ್ಯವೆಂದರೆ, ಸರ್ಪದ ನೆರಳಿನ ಆಶ್ರಯ ಕೋರುವ ಕಪ್ಪೆ, ನೊಗಕ್ಕೆ ಹೆಗಲು ಕೊಡುವ ಬಸವನಂತೆ ಅಸಹಾಯಕ ವಾಸ್ತವ. ಜನಪದ ತಾಯಿ ಹೇಳುವ 'ಹುತ್ತದೊಳಿರುವ ಸರುಪದ ಬೇಗೆ' ಎಂಬ ಸಂಕಟ. ಹೆಣ್ಣುನೋಟಕ್ಕೆ ಬದುಕು ಕಾಣುವ ವಿಭಿನ್ನ ಚಿತ್ರಣ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಮಂಡೂಕ ಮತ್ತು ಸರ್ಪದ ಪ್ರತಿಮೆಯು, ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಹೇಳುವ, ಮುಗ್ಧ ಮಗು ತಿಳಿಯದೆ ಸರ್ಪವ ಹಿಡಿದಂತೆ ಜಾನಕಿ ರಾಮನ ಕೈ ಹಿಡಿದಳು ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಧಾರೆಯು, ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸದಿದ್ದಾಗಲೂ 'ಆನು ಒಲಿದಂತೆ ಹಾಡುವೆ' ಎಂಬ ದೃಢತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಸಾಹಸಯಾತ್ರೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕವು ತೋರಿದ ದಿವ್ಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸಡ್ಡೆಗಳು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಎಳೆಸಸಿಗೆ ಬಿಸಿನೀರ ಸೋಂಕಾಗಿವೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ ನೋಡುವ ಪುರುಷ ಅಹಮಿಕೆಯ ನೋಟಕ್ಕೆ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮನಂಥವರ ಕಥನಗಾರಿಕೆ ಸೋರಿತು. ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಬರಹ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಒಳಿತೆಂದು ಭರ್ಮಾನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಮಾಸ್ತಿಯವರಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಲೇಖಕರು ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯ ಜಾಳುತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಭಾಷಣರೂಪಿ ಗದ್ಯವು ಹಾಗಿರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಅದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸುವ ಖಾಸಗಿಗೊಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಯದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂಬ ಸರಳ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಬೆಳಗರೆ ಜಾನಕಮ್ಮನವರನ್ನು ಕುರಿತು ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ ಕವಿತೆ ರಚಿಸಿದರಾದರೂ, ಅವರ ಬರಹಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಹೊಣೆ ಹೊರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಸಾಯ ಅರ್ಥಹೀನ ಎಂಬಂತೆ ಲೇಖಕಿಯರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುರುಟಿಸಿದರು. ನಿಮ್ಮದೇನಿದ್ದರೂ ಅಡಿಗಮನೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರುವ-ಹೆರುವ ಪಾಲಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ನೆನಪಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡದ ಈ ತಲೆಮಾರಿನ ಲೇಖಕಿಯರ ಪ್ರಯತ್ನವು ಆ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಪರಿಸರದಿಂದ ವಿಮರ್ಶೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಹಸ್ಪಂದನವನ್ನು ಪಡೆದದ್ದು ಕಡಿಮೆ. ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಉದಾರವಾಗಿ, ಕರುಣೆಯಿಂದ ಅಲಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಈ ಕಾಲದ ಬಹುತೇಕ ಲೇಖಕಿಯರು ಬದುಕಿನಿಂದ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲವಾದರು. ಬರಹದಿಂದ ನಿರಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಅವರು ಸತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದು, ತಿರುಮಲಾಂಬಾ, ಸರಸ್ವತಿ ಬಾಯಿ ರಾಜವಾಡೆಯವರಂತಹ ಲೇಖಕಿಯರು ಬದುಕಿನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬರಹ ಸನ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮೌನರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಈಜು ಬಲ್ಲ ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ ಯಾವತ್ತೂ ಈಜುವ ಹರದೂರು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಇಲ್ಲವಾಗುವುದು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದೆ ಅವು ಮೈಸೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿದ್ದ ಪಂಕಜಾ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಮುಂದೆ ಜೀವನವಿಡೀ ಒಂದಕ್ಷರವನ್ನೂ ಬರೆಯದೆ ಪತಿಯ ಬರಹಗಳನ್ನು ನಕಲು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತ ತೃಪ್ತರಾಗಿ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದು... ಹೀಗೆ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ

ಹಲವಾರು ಒಳಸುಳಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. 'ವಿಮರ್ಶಕ ಮಹಾನುಭಾವರೇ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ತಿಳಿದಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ' ಎಂದು ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ ಬೆಳಗಾವಕರರು ಮುನಿಸುಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣ, ಪ್ರಧಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ದಿವ್ಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು. ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಈ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಾಯವು ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನ ಬದುವಿನಲ್ಲಿ ಊರಿ ನಿಲ್ಲುವ ಗಿಡದ ಸಾಹಸ ಕಥನವಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಲೇಖಕಿಯರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಲೋಕದ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯದ ಮೂಲಕ ಎತ್ತುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತುಗಳಾಗಿವೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಆಮದು ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಬದುಕಿನ ಒಡಲೋಳಗೂ ಅದರ ಬೇರುಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ : ಮೂರನೆಯ ಹಂತ

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿ ಎಲೆನ್ ಶೊ ಅಲ್ಬರ್ Towards A Feminist Poetic ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು Female Face, Feminist Face, Feminine Face ಎಂಬ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಿತೃಪ್ರಧಾನತೆಯು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ, ಪಿತೃಪ್ರಧಾನತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪಿತೃಪ್ರಧಾನದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ನಿಜದ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಅರಿವಿನ ಹಂತಗಳು ಎಂದು ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಕನ್ನಡದ ಮಹಿಳಾ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರಿವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಣೆಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆರಂಭ ಕಾಲದ ಕಥೆಗಾರ್ತಿ ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ ಬೆಳಗಾವಕರರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ನೆಲೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ. ಜನಪ್ರಿಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯತೊಡಗಿದ ಬಹುತೇಕ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣೆಂದರೆ, ಪಿತೃಪ್ರಧಾನತೆಯು ರೂಪಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣಿನ ನಿರ್ವಚನವೇ ಆಗಿದೆ. ಎಚ್.ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರ ಕಥನಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ನಿಜದ ನೆಲೆಯ Feminine Face ಎಂದು ಎಲೆನ್ ಗುರುತಿಸುವ ಹುಡುಕಾಟಗಳಿವೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂಕರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಹರೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬರೇ ಲೇಖಕಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೃತಿಗಳು ಸ್ತ್ರೀತ್ವ, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿತ್ವಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುವುದೂ ಇದೆ. ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ತ್ರಿವೇಣಿಯಂಥ ಲೇಖಕಿಯ ಅಪಸ್ವರ-ಅಪಜಯದಂತಹ ಕೃತಿಗಳು ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿತ್ವದ ಇಬ್ಬಂದಿ ಗುಣವನ್ನು ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೇ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ನಾಯಕಿ ಮೀರಾ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ವೈದ್ಯೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ರೂಪಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸಾರಿಕ ಸೌಖ್ಯ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯು ಅವಳಿಗೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸಲು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾದ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಆಯ್ಕೆ, ಅವಳ ತೊಳಲಾಟ, ಕುಟುಂಬ ಸುಖವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ತ್ಯಾಗ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲುವು ಗೆಲುವಾಗದೇ ಅಪಜಯವೇ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ದ್ವಂದ್ವವಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತಲೆಮಾರು ಹಲವು ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನವೋದಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ನವ್ಯ-ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಂಗಡನಾ ಕ್ರಮವು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬರವಣಿಗೆಯ ಆಶಯವು ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ನವೋದಯದ ರೋಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಗುಣ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಂಡಾಯ ಸಂವೇದನೆ ಮಹಿಳಾ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಅಂತರ್ಗತವಾಗೇ ಇದೆ. ದಾಂಪತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕಷ್ಟ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮರಮರಳಿ ವಿವರಣೆಗೊಳ್ಳುವ ಕೇಂದ್ರವಾದರೆ, ಲೇಖಕರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿವು ವಿವರಣೆಗೊಳ್ಳುವ ಹಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಮಾಜ, ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯಿಂದ ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳೋದ್ಯಮವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಭಾಷೆಯಂತೆ ಸಲೀಸಾಗಿ ಕಾಲೂರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಡೀ ಯುರೋಪು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಸಾಹಿತ್ಯ-ಕಲೆಗಳು ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ಚಿಂತನಾಧಾರೆಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ದಮನಿತರ ಪರವಾದ ಈ ಚಿಂತನಾ ವಿಧಾನವು ಕನ್ನಡವನ್ನೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ಆದರೆ ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಅದರೊಳಗಿನ ದ್ವಂದ್ವಮಾನ ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡುವುದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಠಿಣವಾಗಿತ್ತು. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ವಿಜೃಂಭಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಮನೋಧರ್ಮದ ಲೇಖಕರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ, “ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನಂತೆ ಕ್ಷಾತ್ರ ತಳೆದರೆ ಮನೆಯೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಲೋಕವೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂಬಂತಹ ರೂಕ್ಷ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಕಾಣಿಸಿದವು. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯು ಸ್ತ್ರೀ ಬದುಕಿನ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲದೆ ಸಂಭವಿಸಲಾರದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಗತಿಶೀಲರು ಸ್ಪಷ್ಟರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂದರೇನು? ಅದು ಸಂಭವಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಾನ ಯಾವುದು? ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಿತ್ತು. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಿಲುವನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಹೊರಡುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿರುವ ಪಿತೃಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಕಾರಣ ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡವರು ನಿರಂಜನ, ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳ ಮತ್ತು ಚದುರಂಗರು. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾನತೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದವರು ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟಿಮನಿಯವರು, ಅ.ನ.ಕೃ., ತ.ರಾ.ಸು. ಅವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಯೆ ಅಂತಃಕರಣಗಳಿದ್ದರೂ ಮೂಲಗೃಹಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಪಿತೃಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀರಂಗರ ನಾಟಕಗಳು ವಿವಾಹ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವುಗಳೊಳಗಿನ ಸರಿ-ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸ ಹೊರಟದ್ದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಹೆಣ್ಣಿನ ದಮನಿತ ನೆಲೆ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಯ ನಿರ್ವಚನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದವರು ಹಾಸ್ಯಲೇಖಕರಾದ ಬೀ.ಚಿ. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ ಮರ್ಯಾದಾ ಪುರುಷೋತ್ತಮರ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹೊಡೆಯಬೇಕು? ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವಳು ತಿರುಗಿ ಹೊಡೆಯುವಂತಾಗುವವರೆಗೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಗೆಯೊಳಗೂ ನಿಷ್ಕುರ ಜೀವನ ಕಥನವನ್ನು ನುಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯವು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರ ಮೂರನೆಯ ತಲೆಮಾರು ತನ್ನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುರುತುಗೆರೆಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಲೇಖಕರು ಸ್ತ್ರೀ ಬದುಕಿನ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದುದು ಒಂದಿಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ತೆರೆದಂತಾಗಿತ್ತು. ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಪ್ರಭಾವವಲಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ, ಜಾನಪದ ಹೆಣ್ಣು ಲೋಕವನ್ನೇ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಪಡೆದ ಎಂ.ಕೆ. ಇಂದಿರಾ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ದೊರೆತ ಅವಕಾಶದಿಂದಾಗಿ ಅನ್ಯಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತ ಸಮಾಜವಾದಿ ನಿಲುವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಎಚ್.ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ, ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಪಡೆದ ತಿಳಿವನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ತ್ರಿವೇಣಿ ಹೀಗೆ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಭಿನ್ನ ಚಹರೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಗೃಹಿಣಿಯರ ವಿರಾಮದ ಅವಧಿಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೊಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅಲೆಯೇ ಆವರಿಸಿತು. ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಲೇಖಕರ ಜನಪ್ರಿಯ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮಾದರಿಯೂ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ಜೀವನ ವಿಧಾನವು ಹೊರಾಂಗಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬದಲಿಸಿ, ಮೂಲಸೂತ್ರ ಮಾತ್ರ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಕದಲದೆ ಅದೇ ಹಳಸಲು ನಾಶವನ್ನು ಹರಡುತ್ತಿರುವಾಗ,

ಈ ವಿರೋಧಾಭಾಸವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭ್ರಮಾತ್ಮಕ ವಾಸ್ತವದ ಜರೂರತ್ತು ಉಂಟಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಕಾರಣಕ್ಕೋ ಏನೋ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಜನಪ್ರೀತಿ ಗಳಿಸಿದವು.

ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ ಅವರ ಅವಿರತ ಬರಹದ ಬದುಕನ್ನು ಕಂಡಾಗ, ಟೆರಿ ಈಗಲ್‌ಟನ್ ಹೇಳುವ, “ಕಲೆಯನ್ನುವುದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯಾಚರಣೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯಾಚರಣೆಯಾಗಿಯೇ ಕಾಣಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಅದು ಸಮಾಜದ ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ನಂಟನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ” ಎಂಬ ಮಾತು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಧಾನ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜನಪರವಾದ ಬದ್ಧತೆಯು ಕಂಡ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಯಾವುದೋ ಒಂದರ ಪರವಾಗಿಯೋ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೋ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವು ಮನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯ ಮುಗ್ಧವಾದ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲ. ಅದು ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಹಗಾರರು ತೋರುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ, ಎಂಬ ಗೃಹಿಕೆಯು ಬೆಳೆಯಿತು. ವರ್ತಮಾನದ ಮರುನಿರ್ಮಿತಿಯ ಜರೂರತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥನಗಳ ಮರುಶೋಧನೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನರ ‘ಮಾಧವಿ’ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿ. ಮಹಾಭಾರತದ ಯಯಾತಿ ಮಹಾರಾಜನ ಮಗಳು ಮಾಧವಿ ತನಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಗಾಲವನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಧರ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಹಲವು ಪುರುಷರ ಕೈ ಬದಲಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯದ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಿಡುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು, ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಜೀವನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ತ್ರೀವಿರೋಧಿ ನಿಲುವನ್ನು, ಮಾಧವಿಯ ಪ್ರತಿರೋಧದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಧವಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನುವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಭಾಷೆ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿತ್ತು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಯೂ, ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಟುಂಬಿಕ ರಚನಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅದು ಆ ಸರಳ ತರ್ಕವನ್ನು ಮೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನರ ಕಥನಲೋಕ ಕಾಣಿಸಿತು. ಬರವಣಿಗೆಯ ಆರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತ ಜನಪ್ರಿಯ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಾಲಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅನುಪಮಾ, ಮಾಧವಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನುವುದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿರೋಧ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ತಿಳಿವಿನ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿಮರ್ಶೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ‘ನಾನು ಈ ಮೊದಲು ತುಂಬ ಅವಸರದಿಂದ ಬರೆದೇನೇ?’ ಎಂಬ ತಳಮಳವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಮಾಧವಿ, ಅನುಪಮಾ ಅವರ ಬರಹದ ಬದುಕಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಬರಹದ ಬದುಕಿಗೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ತಿರುವುಗಳಾಯಿತು. ಮಾಧವಿಯ ಪಾತ್ರನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಿತೃಹಿತಾಸಕ್ತ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ ಎಂಬ ತಕರಾರೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಾಧವಿ ಪೌರಾಣಿಕ ಪಾತ್ರವಾದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಆ ಪರಿಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಇತಿಮಿತಿಗಳೊಳಗಿಟ್ಟು ನೋಡುವುದೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವಿಭಜಿಸಿ ಇಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣುಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿರಸಾವಹಿಸಿ ಒಪ್ಪಿ ನಡೆಯುವಾಗಲೂ, ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಯಾತನೆಯ ರುಳ ಯಾಕೆ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ? ಎಂಬ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಸ್ತ್ರೀಪರ ನಿಲುವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಲೇಖಕಿ ತ್ರಿವೇಣಿ. ಇವರ ಕಥನ ಜಗತ್ತು ಬದಲಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಶೋಷಣೆಯ ಎಳೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸಿತು. ಸ್ತ್ರೀತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೂ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುವ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಬರೆದರು. ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೆಣ್ಣು ಇಡಿಯಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತೂ ಅವಳಿಗೊಂದು ಹೊರಚಲನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕತೆ ಹೊರ ಪೋಷಾಕಿನಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ವಿನಃ ಒಳವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಾದುದಲ್ಲ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನ ಇದು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಂತಿಕೆಯ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿಯೇ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಿತೃತ್ವದ ನೆಲೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಇಂತಹ ಆಯ್ಕೆಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಯಾಜಮಾನ್ಯವು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುವಾಗಿ. ಅದು ಸರಿ, ಅದು ಧರ್ಮಸಮ್ಮತ, ಅದು ಅಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹ. ಕೀಲುಗೊಂಬೆಯ ಸೀತೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧದ ನಿರಾಕರಣೆಯ ಆಯ್ಕೆ ಗಂಡಿನದಾದಾಗ 'ಆ ಸೀತೆ'ಯನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸಲು ಧರ್ಮಕಾರಣವಿರುತ್ತದೆ. ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧ ಅಗತ್ಯವೆನ್ನಿಸಿದಾಗ 'ಈ ಸೀತೆ' ತನ್ನ ದೇಹ-ಮನಸ್ಸುಗಳ ನಿರಾಕರಣೆಯಲ್ಲೂ ಗಂಡನ ದಬಾವಣೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಅನುಭವಿಸುವ ಲೈಂಗಿಕ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಾಜಿಕ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವೇಣಿ ಕೀಲುಗೊಂಬೆಯನ್ನು ಬರೆದದ್ದು ವಿಶೇಷವೇ. ಸ್ಥಾಪಿತ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದ್ದಾಗಲೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿರುವ ಪಾವಿತ್ರದ ನಂಬಿಕೆ ಅವಳನ್ನು ಅಸ್ಥಿರತೆಗೆ ನೂಕುವುದನ್ನು 'ದೂರದ ಬೆಟ್ಟ'ದಂತಹ ಕಥನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದರು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಷಮಿಸದು. ಅವಳು

ಕ್ಷಮಯಾಧರಿತ್ರಿಯಂತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ಷಮೆ, ಅಂತಃಕರಣಗಳು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶರಪಂಜರದ ದಾರುಣ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದರು.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜೀವನ ವಿಧಾನವು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸೌಖ್ಯ-ಸುರಕ್ಷತೆಯ ತಾಣ ಎಂದು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಅದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕನ್ನು ನಿರ್ದೋಷಗೊಳಿಸುವ ಜವುಗು ನೆಲೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಗೊಡುವ ಕಡೆ ಎಂ. ಕೆ. ಇಂದಿರಾ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತರು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚೆಲುವು ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮುದಾಯದೊಳಗಿನ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬದುಕನ್ನು ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೇ ಬರೆದರು. ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಿಲುಬುಗಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ, ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಮುನ್ನುಡಿಯಾಗುವ ಫಣಿಯಮ್ಮನ ತುಡಿತ ಒಟ್ಟೂ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ವಿಕಾಸದ ಗುರುತಾಗಿದೆ. ಅವಳ ವಿಕಾಸಕ್ರಮ ಇಡಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕನ್ನೇ ಪಲ್ಲಟಿಸುವಷ್ಟು ಸಶಕ್ತವಾಗಿದೆ. 'ಒಂದು ಹರಿಗೆ ಮಾಡಿಸೋದು ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಗೆ ಸಮ' ಎಂದುಕೊಂಡಿರುವ ಫಣಿಯಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ನಿಷ್ಠುರತೆಯನ್ನು ಮೀರಿಬಿಡಬಲ್ಲಳು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಕ್ಷಮತೆಯೇ ಆಗಿರುವ ತಾಯ್ತನ ಮತ್ತು ಸಂಗೋಪನಾ ಗುಣವನ್ನೂ ನಿರ್ಬಂಧಿಸ ಹೊರಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಫಣಿಯಮ್ಮ ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬಲ್ಲಳು. ಜಾತಿಯ ನೀತಿಯ ಗಡಿಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ವಿಭಾಜಕ ಗೆರೆಗಳು. ನೆಲದ ಒಳಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿವ ನೀರಿನಂತಹ ಸಂಕರರೂಪಿ ಎಳೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ಇಂದಿರಾ ಅವರ ಕಾಣ್ಕೆ. ವಿಧವೆಯಾದ ಎಳೆಯ ದ್ರಾಕ್ಷಾಯಿಣಿ ತನ್ನ ಮೈದುನನಿಂದ ಬಸಿರಾಗಿ, ಗರ್ಭ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪರಿತಪಿಸುವಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಫಣಿಯಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ, ಹೆಣ್ಣು ದೇಹ ದುರ್ಬಲ, ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲ ಎಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು, ಲೈಂಗಿಕ ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದ ತನ್ನ ದೃಢ ನಿಷ್ಠುರ ನಿಲುವಿನ ಮೂಲಕವೇ ಎದುರಿಸುತ್ತಾಳೆ, ತಿದ್ದುತ್ತಾಳೆ. ಫಣಿಯಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಗೆ ಒಂದು ಮೆಟಾಫರ್‌ನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ.

ರವೀಂದ್ರರ ಮನೆಜಗತ್ತು, ನೌಕಾಘಾತ, ಗೋರಾ ಕೃತಿಗಳ ಸೃಜನಶೀಲ ಅನುವಾದದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮೊಳಗಿನ ಜೀವನ ವಿವೇಕದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆದವರು ಎಚ್.ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ. ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಹೆಣ್ಣೋಟದಿಂದ ಮರುರೂಪಿಸಿದ ಸೀತೆ-ರಾಮ-ರಾವಣ, ವಿಮುಕ್ತೆಯಂತಹ ಕೃತಿಗಳವರೆಗಿನ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಯಾನ, ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೊಂದು ಜೀವರಸಯಾನವೇ ಆಗಿದೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜಗತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮತ್ತು ಆಘಾತಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿವೇಚನೆಗೆ ಒಡ್ಡಿದರು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಜಗತ್ತು ಎಂದೇ ಕಾಣಿಸಲಾಗಿರುವ ಮನೆಯು ಎಂದೂ ಅವಳದಾಗಲಾರದ

ಮರುಷ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಹಲವು ಕೋನಗಳಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರು. ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕನ್ನು ಆಪತ್ತಿಗೆ ದೂಡುವ, ಆಪತ್ತಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸುವ ಪಿತೃತ್ವ ರಾಜಕಾರಣದ ಬಹುಮುಖಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಧಾನ ಧಾರೆಯು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸಮಾಜದ ಕಡೆಯ ಜೀವಿಯಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ಒತ್ತಡವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದವರು ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ. ದೇಶವಿಭಜನೆಯು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಕೋಮುದ್ವೇಷ, ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕನ್ನು ಹಲ್ಲೆಗೀಡುಮಾಡುವುದನ್ನು ದಟ್ಟ ವಿಷಾದದಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಮುಹಿಂಸೆಯ ವಿರೋಧ ಪ್ರಧಾನ ಕಾಳಜಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಕರುಳಿನ ಉರಿಯಂತೆ ಬರೆದರು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಪ್ಲವಗಳು ಹೊರ ಸಂಕಟಗಳಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಅವಳ ಬದುಕಿನ ಹಕ್ಕನ್ನೇ ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಅವಳ ನೋವಿನ ತೀವ್ರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಗಂಡಸು ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದಿಗ್ಬಂಧನದ ಎದುರು ಅಸಹಾಯಕನೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ನಿರಾಶಿತೆ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ತುಳಸಿಯಂತೆಯೇ ಚಂದುವೂ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗಾಂಧೀವಾದದಿಂದಲೂ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ತುಳಸಿ, ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲವಾದ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಎದುರಾದಾಗ ಅವಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅದೆಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಚಂದುವಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳನ್ನು ಅವಳ ತಂದೆ ಮರಳಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಪತಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಲೈಂಗಿಕ ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಇಕ್ಕಳದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸತ್ಯವು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಆಪತ್ತಿನ ಕಾಲವು ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪುನರ್ ನಿರ್ವಚನಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡುವುದನ್ನು ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ಕಾಣಿಸಿದರು. ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣದ ದ್ರೌಪದಿಗೆ, ದುರ್ರೋಧನಾದಿಗಳ ಕ್ರೌರ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಗಂಡರೈವರ ಸ್ವಾರ್ಥವೂ ಕಾಣುವ ರೀತಿಯಿದು.

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಅದರ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾಕತ್ತನ್ನೂ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರ ಪಾತ್ರಗಳು ತೋರಿದವು. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತ ಹಳಹಳಕಿಯನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು, ನಾನು ಬದಲಾಗುತ್ತೇನೆ, ಬದಲಾಗಬೇಕು- ಎಂಬ ದೃಢತೆಯ ಪಾತ್ರಗಳಿವು. ದಮಯಂತಿ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಮುದಳುರಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ತೊರೆದು ಹೋದ ಗಂಡ ಭಾಸ್ಕರನು ಮುಂದೆಂದೋ ಭೇಟಿಯಾದಾಗ 'ನಿಮ್ಮ ದಮಯಂತಿ ಸಿಯಾಲ್‌ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ತುಹೋದಳು' ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು

ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಮಯಂತಿ ಡಾ. ಮಹಮ್ಮದರನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ, ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಬೆದರದ ಹುಲ್ಲುಗರಿಕೆ ತನ್ನ ತ್ರಾಣವನ್ನು ತೋರುವ ಗಳಿಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಾತಿ-ಧರ್ಮ-ವರ್ಗದ ಗೋಡೆಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ಜಾಗೆಯನ್ನು ತೀರಾ ಇಕ್ಕಟ್ಟುಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಿನಿಂದಾಗಿ ಅಂತಹ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರ ಕಥನಗಳು ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತವೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಧಾನ ಧಾರೆಯು ಹೆಂಗಸಿನ ತಾಯ್ತನವನ್ನು ಸಂಗೋಪನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ಇದರೊಳಗಿನ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸುವ ಧಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದರು. ತೃಣಸಮಾನ ಜೀವಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಕಥನಶಕ್ತಿಯೆಂದರೆ, ಗುಬ್ಬಿಯೊಂದರ ಚಲನವಲನವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವ ತಾಕತ್ತಿನದಾಗಿತ್ತು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಕಟ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಕಥನಗಳ ಆಶಯವಲ್ಲ. ಅಗ್ನಿವ್ಯಗಳನ್ನು ದಾಟುವ ಬೆಡಗನ್ನು ಬೆರಗನ್ನು ಕಾಣಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಕಥನಗಳು ಆಸಕ್ತವಾಗಿವೆ. 'ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ' ಎಂಬ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ, ಆಧುನಿಕ ಬದುಕಿನ ತಿರುಗೇಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ತಾಯಿಯಾಗುವ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಏಕಪಾಲಕತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಮಗುವಿನ ತಂದೆ ಯಾರು? ಎಂಬ ತಂಗಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 'ಯಾರೋ ಸುಡುಗಾಡು ಸುಬ್ಬ' ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತಂಗಿ ಸುಬ್ಬಹ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂಬ ಕಥೆ ಕಟ್ಟಿ ಕರುಣಾ ರಸದಲ್ಲದನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ಹಕ್ಕನ್ನೇ ವಜಾಗೊಳಿಸುವ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿಯರು ನಗುನಗುತ್ತಲೇ ಎದುರಿಸುವುದು ಕಥೆಯ ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರ. ದಾಂಪತ್ಯ ಮಾಯಾಸ್ನೇಹಿನಂತೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಊರುವ ಎಲ್ಲ ಹೆಜ್ಜೆಗಳೂ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿ ಕಡೆಗೂ ಖಾಲಿಸ್ನೇಹಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುವುದು - ಎಂಬ ಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ; ಅದನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಾನದ ಹೆಣ್ಣಿನ ತಾಕತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಥನಗಳಿವೆ.

ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ಎಂಭತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸೀತೆ-ರಾಮ-ರಾವಣ ಮತ್ತು ವಿಮುಕ್ತೆಯಂಥ ಕೃತಿಗಳು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ನೋಟದಿಂದ ಮರುನಿರ್ಮಿಸಿದ ಅವರೂಪದ ಕೃತಿಗಳು. ಕೌಸಲ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ ರಾಮಾಯಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದೇ ಒಂದು ಚೇತೋಹಾರಿ ಅನುಭವ. ಪಿತೃ ಚಿಂತನೆಗಳ ಹಾಸುಗಲ್ಲಿನ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿದ ಹೆಣ್ಣು ಮನಸ್ಸಿನ ನೆಲಹುಲ್ಲುಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ಹಾಸುಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬಿರುಕಲುಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮ ಇದು. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಪರಂಪರೆಯ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸಿನ ಭೋಗತ್ಯಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನವರ್ತಿಗಳಾಗಿ

ಮಾತ್ರ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ ಜೀವಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಉಂಡುಟ್ಟು ಸುಖವಾಗಿಲ್ಲದ ಕಥನದ ಪದರುಗಳು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಖ್ಯವೆಂದರೇನು? ಅವಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದುದೇನು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಂಚಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನಲು ಪ್ರೇಮ ಅವಲಂಕಿಯಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರ- ಎಂದು ಸಿಡಿಯುವ ಕೌಸಲ್ಯೆಯಿದ್ದಾಳೆ. ಲಂಕಾಧೀಶ ಒಂದು ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಜರ್ಝರಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಅವನಿಗೆ ನಾನು ಊರುಗೋಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಡವೇ? - ಎಂದು ಸೀತೆಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವವನಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳುವ ಮಂಡೋದರಿಯಿದ್ದಾಳೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಪರಸ್ಪರರನ್ನೇ ಕನ್ನಡಿಗಳಾಗಿ ಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಕಾಣುವ ಕಾಣಿಸುವ ಲೋಕಮೀಮಾಂಸೆಯ ಬೆಳಗು ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಕುರಿತು ಪುರುಷ ಲೋಕ ಪ್ರಚಲಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಮಿಥ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಲಾಜಿಲ್ಲದೆ ತುಂಡರಿಸುವ ತೇಜಸ್ವಿನಿ ಲವಲವಿಕೆಯ ಹೆಂಗಸರ ಜಗತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣದ ಹೆಣ್ಣುಲೋಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಜ್ಜಿ ಹೊಳೆಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ತಮಾನದ ಸ್ತ್ರೀ ಕುರಿತ ಮಿಥ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುತ್ತಾರೆ. 'ಹೆಂಗಸೆಂದರೆ ಆಟದ ಗೊಂಬೆಯೆಂದುಕೊಂಡ ನಿಮ್ಮಣ್ಣನ ಕಣ್ಣೆರೆಯುವಂತೆ ಬದುಕುತ್ತೇನೆ' 'ಮನಸ್ಸು ಹೊಂದದ ಮೇಲೆ ದೂರವಿರೋದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಲಕ್ಷ್ಮಣ' ಇವು ಸೀತೆ ತನಗೊಡಗಿದ ಅಕಾಲ ವಾನಪ್ರಸ್ಥವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣಗಳು. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಸುವ ಮುಗ್ಧ ಅಸಹಾಯಕ ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ. ಅವಳೊಳಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸೀತೆಯೆಂದಿರ ಸಂಘರ್ಷ ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆಗಳೂ ಎರಕಗೊಂಡಿವೆ. ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕರುಣೆಯಾಗಿ, ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅವಳು ಸಿದ್ಧಳಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದ ಲಾಲಸೆಯೂ ಅವಳನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಗೊಳಿಸದು. ರಾಮನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮರಳಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಕನಸನ್ನೂ ಅವಳು ಕಾಣಲಾರಳು. ಮುರಿದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮರಳಿ ಕೊಡಿಸಲು ಅವಳಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಕುರಿತ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಅರಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಮನನ್ನೂ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಬದುಕಿದನೆಂಬ ಅಹಂಕಾರದ ಭಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನಕ್ಕಾದ ಅಪಮಾನದ ಗಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಾರಳು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ 'ಮಕ್ಕಳು ತನ್ನವೇ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದರೆ ರಾಮ ಕರೆದೊಯ್ಯಲಿ' ಎಂದು ತಣ್ಣಗೆ ಹೇಳಿ, ಸಮಿತ್ತನ್ನು ಆರಿಸಲು ಕಾಡಿನ ಕಡೆ ನಡೆದುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಸೀತೆ ಪೌರಾಣಿಕ ಸೀತೆಯ ಮರುಸೃಷ್ಟಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಆಧುನಿಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೂ ಹೌದು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವ ಶೋಧನೆಯ ಸಂಕಥನವನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ರೂಪಿಸಿದರು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ನೆಲೆಯಿಂದ ರೂಪಿತವಾದ ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಮೀಮಾಂಸೆಯೆಂದು ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಬರಹವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೃಷ್ಟಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಂಪರಾಗತ ನೋವುಗಳಿಗೂ ವರ್ತಮಾನದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳಿಗೂ ತಾಳೆಹಾಕುತ್ತ ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸವಾಗುವುದನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಗುರವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದವರು ಶಾಂತಾದೇವಿ ಕಣವಿ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಕುರಿತ ಭೋಗಾಸಕ್ತ ಮನಸ್ಥಿತಿಯು ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಚರ್ಯದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬದಲಾಗಿಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಇದೊಂದು ತಂತಿ ಮೇಲಿನ ನಡಿಗೆ. ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿದ ಕಿಂಚಿತ್ ಅವಕಾಶವೂ ಕೈತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ರೆಕ್ಕೆ ಮುರಿದು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಲುಹಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಹಳೆಯ ಧರ್ಮಸಂಹಿತೆಗಳು ಪಾತಿವೃತ್ತದ ನಿಯಮಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗಲಾರವು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಎದುರು ಹೊಸ ಸವಾಲು ಇದೆ. ಹೊಸ ಆಟಕ್ಕೆ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. 'ವರ್ಗ ರದ್ದಾಯಿತು' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರೂ, ಅದನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿ ತನ್ನ ಮುದ್ದು ಕುಟುಂಬವನ್ನು, ಭಿದ್ರಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಳು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸರಿ-ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಚಲನಶೀಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗೆ, ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ತೆರದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು, ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿದೆ.

ಇದೇ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಧ್ಯಾಯ ಕಾಣಬಂತು. ಪ್ರಧಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಜನಪ್ರಿಯ ಬರವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಭಾವವೂ ಕಾರಣವಾಗಿ, ಏಕರೂಪಿ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿ ತೆಗೆದ ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರಗಳಂತಹ ಬರವಣಿಗೆಗಳು ಬಂದವು. ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರಾಮವನ್ನು ಬಂಡವಾಳವಾದವು ತನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿ ಚಲಾವಣೆಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಮನರಂಜನೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಕುರಿತ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಪಿತೃವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಂಗೋಪನ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಜಾಣ ಆಯ್ಕೆ ಎದುರಾಯಿತು. ಜನಪ್ರಿಯ ಮನರಂಜನೆಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾದ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಹೆಣ್ಣಿನ, ಒಳ್ಳೆಯತನವನ್ನೂ ಆಧುನಿಕ ಚಹರೆಯನ್ನೂ ಪರಸ್ಪರ ಮುಖಾಮುಖಿಗೊಳಿಸಿದವು. ಆಧುನಿಕ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೊಂದು ಬಾಹ್ಯ ಗುರುತು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿದವು. ಕುಟುಂಬ ಸೌಖ್ಯವು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಅವಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಏನಿದ್ದರೂ ಅದು ಯಾಜಮಾನ್ಯದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ- ಎಂಬ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸುವ ಅಗಣಿತ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಬಂದವು.

ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗ ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ತಡಬಡಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಪರಂಪರೆಯ ವೈಭವೀಕರಣವನ್ನು ಅಪ್ರಾಯಮಾನವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಓದುವವರ್ಗದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೂ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಸಾಯಿಸುತೆ, ಉಷಾ ನವರತ್ನರಾಮ್, ಎಚ್.ಜಿ. ರಾಧಾದೇವಿ ಮುಂತಾದವರು ನೂರಾರು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಇವು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪಿತೃ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮರುರೂಪಿಸುತ್ತ, ಕಲ್ಪಿತ ಭ್ರಮೆಗಳತ್ತ ಓದುಗ ವರ್ಗವನ್ನೂ ಕರೆದೊಯ್ದವು. ಬೆಟ್ಟಿ ಫ್ರೀಡನ್, 'ಇದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಗಂಡನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಧುನಿಕ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಶ್ರಮದಾನ'- ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಓದುಗವರ್ಗವನ್ನು ತಲುಪಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರಕಾಶಕರನ್ನು, ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಪಡೆದದ್ದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ ಇತ್ತು. ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಈ ಪಿತೃಹಿತಾಸಕ್ತ ನೆಲೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಚಿಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮನ ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲವೇ, ಹಾಗೆ ಈ ಬರಹಗಳಿಗೂ ಪೋಷಣೆ ದೊರೆಯಿತು. ಕಲೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇನು? ಅದು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಓದುಗರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನೋ, ಓದುಗರ ಹಿತವನ್ನೋ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯಿತು. ಮಹಿಳಾ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದವು. ಇದರಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ತೊರೆಗೊಂದಿಷ್ಟು ಬೇರೆಯ ನೀರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು.

೧೯೭೦ ರ ದಶಕ : ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಪ್ರವೇಶಿಕೆ

ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯಿಂದಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅನುಭವ ಲೋಕವು ನಿಖರವಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಅದುವರೆಗೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ ಹರಲಿಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ನಿಜದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿತು. ಇಂತಹದೊಂದು ನೋಟಕಮವು ದಕ್ಕುವ ಮೊದಲು ಸಂವೇದನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡ ಗಂಡುದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಯಾಜಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆದರು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಮುಜುಗರಪಟ್ಟರು, ಆತಂಕಪಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಧ್ವನಿ ವಿರಳವಾಗಿತ್ತು. "ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ ಮೌಲ್ಯ, ಅಂಧನಿಷ್ಠ ಪುರುಷನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮರಾಠಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ

ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ” (ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭ) ಎಂಬಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದವು. ಇಂತಹ ನಿಷ್ಠುರ ಸ್ವಾಮಿಶೆರ್ಗೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.

ಮಹಿಳಾ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಭಾಷಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಹರೆಗಳ ಪುನರಾವಲೋಕನದ ಮೂಲಕ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಸಿಮೋನ್‌ದ ಬುವಾ ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ತಾತ್ವಿಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಮಹಿಳಾ ಬದುಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಡುವ, ನಾಶಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜವು ಮಹಿಳಾ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಪುರುಷ ತನಗೇ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ತಾನು ದೋಚಿದ ಈ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಕಟ್ಟಿದ ಪುರಾಣ ಪುಣ್ಯಕಥೆ, ದಂತಕಥೆ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯದ ಬಳಕೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೆರೆಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಪುರುಷ ಕಥಾನಕಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಮಿಥ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. (ದಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸೆಕ್ಸ್, ಅನು - ಎಚ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿ) ೭೦-೮೦ ರ ದಶಕದಿಂದಲೂ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಧುಮ್ನಿಕ್ತಿದ ತುಂಬು ಹೊಳೆಯಂತೆ ಪ್ರವಹಿಸಿದೆ. ನೂರಾರು ಲೇಖಕಿಯರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ರುಜುವಾತುಗೊಳಿಸತೊಡಗಿದರು. ಈ ಕಾಲದ ಲೇಖಕಿಯರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಶಯಗಳ ತಾತ್ವಿಕರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶೋಷಿತ ನೆಲೆಗಳ ಅನಾವರಣ :

ಶಿಕ್ಷಣದ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಆಧುನಿಕತೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಪವಾಡಸದೃಶವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರಗಳು ಬದಲಾದವು. ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಲೋಚನಾ ವಿಧಾನವೇ ಪುರುಷ ಹಿತಾಸಕ್ತವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆಗಳು ಸಮಾಜ ಬದುಕಿನ ಸಹಉತ್ಪನ್ನಗಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ೭೦ ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅದಾಗಲೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆಗಳ ಪುನರ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಆಸಕ್ತಿಯು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮರ್ಥ ಘಟಕವೆಂದು ನಿರ್ವಚಿಸಿತು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಹಿಂದೆ ಆತನ ಆಲೋಚನಾ ವಿಧಾನವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದವು ಮುಖ್ಯವಾಯಿತು.

ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರತೊಡಗಿದ್ದವು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಂತರಂಗದೊಂದಿಗೆ ತಳಹುತಾಕಿಡ ಕಾಲವದು. ಸೃಷ್ಟಿಶೀಲತೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆಯ ಸಂಕೇತವೆಂಬ ವೈಭವೀಕೃತ ನಿಲುವಿನಿಂದಾಗಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಲೋಚನಾ ವಿಧಾನಕ್ಕೂ ಪರಿಸರ-ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತಿಳುವು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಿತು. ವರ್ಗ, ಜಾತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಲಕ್ಷಿತಗೊಂಡು ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧದ ನಿಗೂಢಗಳು ಆಸಕ್ತಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅನಾವರಣಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸಿದವು. ಈ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಡಸಿನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಯಿತು. ಗಂಡುನೋಟವು ಸಮಾಜವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಹಜ ನೋಟಕಮವೂ ಆಗಿ ಒಪ್ಪಿತವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹವಾಗಿತ್ತು.

ಆಧುನಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯ ಭ್ರಮನಿರಸನ ಎದುರಾಗಿತ್ತು. ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿದ್ದ ಹಿಂಸಾಕಾಂಡಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಾಲಿನ ಸರಪಳಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಓಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಲಿ, ಆತ್ಮಗೌರವವಾಗಲಿ ಒದಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಿತೃಸಂಹಿತೆ ತನ್ನ ಚಹರೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನೀಡಿದ ಋಣವಾಗಿತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಫಲಿತವು ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಇವು ಅಸಂಖ್ಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿದವು. ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ ಕಥನಗಳ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ನವ್ಯಕಾಲದ ಪುರುಷ ಬರಹಗಳು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಗಂಡಸಿನ ಲೈಂಗಿಕತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿಸಿದಾಗ 'ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಾಮ'ದ ನಿಜವನ್ನು ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜರೂರತೆಯನ್ನು ವೀಣಾ ಅವರ ಕಥನಗಳು ಮಾಡಿದವು. ಆ ಮೂಲಕ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಬರಿಯ ದೇಹವಾಗಿ ನೋಡುವ, ಅವಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಲೈಂಗಿಕತೆಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಹೊರಡುವ ಸಿದ್ಧ ಚಿಂತನೆಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಒಡ್ಡಲಾಯಿತು. ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದ ಗಂಡು ಬಯಸುವುದೇನನ್ನು? ಎಂಬ ಸಾವಿರ ಸೂಕ್ತಿಗಳ ದಣಿವಿಗೆ; ಗಂಡಿನಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಬಯಸುವುದೇನನ್ನು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರವಾದೀತು ಎಂಬ ನಿಷ್ಕರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. 'ಶೋಷಣೆ ಬಂಡಾಯ ಇತ್ಯಾದಿ' ಕಾದಂಬರಿಯ ನಾಯಕಿ ಹಲವು ಗಂಡಸರ ಒಡನಾಟದಿಂದಲೂ ಅತ್ಯಪ್ಪಳಾಗಿದ್ದು, ಆತ್ಮಸಾಂಗತ್ಯದ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದ ಆಪ್ಪೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಇರಲು

ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಲೈಂಗಿಕತೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಸ್ವಷ್ಟ ನಿಲುವಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ದೇಹಕ್ಕಿಂತ ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಪೊರೆವ ತಾಯ್ತನವನ್ನು ಬಯಸುವ ಈ ಸೂಚಕವು ಪುರುಷ ಗೃಹಿಕೆಯ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಮುರಿದ ಬಗೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಉತ್ತರವು ಗಂಡುಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಹೊಸದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ಗ್ರಹಿಕೆಗೂ ಹೊಸದೇ. ತನ್ನ ಸುಖದ ನೆಲೆ ಯಾವುದು? ಎಂದು ಹೆಣ್ಣು ತನಗೆ ತಾನೇ ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಧಾನವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅವಳಿಗೆ ನೀಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಇದುವರೆಗೂ ತನ್ನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಪುರುಷಸಂಹಿತೆಯ ಮೂಲಕವೇ. ಅಂತಹ ಪುರುಷ ಸಂಹಿತೆಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪುರುಷ ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೂಪಿತವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಪುರುಷ ಹಿತಾಸಕ್ತ ನಿಲುವುಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುವ ಜರೂರತೆಯನ್ನು ತಾತ್ವಿಕ ಖಚಿತತೆಯಿಂದ ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. 'ಅವಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ' ಎಂಬ ಕಥೆಯು ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಹೆಣ್ಣು ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುಭವಿಸುವ ತಾಕಲಾಟ ಮತ್ತು ಗಂಡನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ತಣ್ಣಗೆ ಎದುರಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಕನಸು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅಂತರದ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಉದ್ಯೋಗ, ಶಿಕ್ಷಣಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೌಟುಂಬಿಕ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿವೆಯೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ ಅತ್ಯಂತ ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹುಡುಕಾಡಿದೆ. ದೊರೆತ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ ಅವರ 'ತಿರುಗಿಹೋದಳು' ಎಂಬ ಕಥೆ ಹಮೀದಬಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಎಂಬ ಎರಡು ಸಮಾನ ಅಂತರದ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಬಿಂಬ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸಿನ ಯಾಜಮಾನ್ಯದ ಕ್ರೂರತನವನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. "ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸ ಚೈತನ್ಯವಿದೆ. ಹತ್ತಿಕ್ಕಲಾರದಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಬಲತ್ವದ ಮಸಕು ಹೊದಿಸಲಾಗಿದೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹುಗಿದಿಡುವ ಹಗೆವಾಗಿ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆತಂಕವಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹರಣದ ಕೊಲೆಗತ್ತಿಗೆ ಅಗಣಿತ ರೂಪಗಳು-ಎಂಬ ದಿಗಿಲು ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಲಕಿದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಂವಿಧಾನ, ಸರ್ಕಾರ, ಕಾನೂನು ಯಾವುದೂ ಹೆಣ್ಣು ಜೀವದ ಆತಂಕವನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸಲಾರದು. ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧದ ಉದಾತ್ತ ರೂಪವಾದ ಪ್ರೇಮವೂ ಮೋಸದ ಆಯುಧವಾಗುವ ದುರಂತವನ್ನು ಮಹಿಳಾ

ಬರಹ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ. ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರ 'ಹಸಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಯ ಲಚ್ಚಿ ಎಂಬ ದುಡಿವವರ್ಗದ ಲಂಬಾಣಿ ಹೆಣ್ಣು ಅಕಾರಣವಾಗಿ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಬಲಿಪಶುವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಊರ ಗೌಡನ ಕಾಮುಕತೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳ ಕಾಮತ್ಯಷ್ಷ, ಪ್ರೀತಿಸಿದವನ ತಿರಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಜರ್ಝರಿತಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಗಂಡುಕೂಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಮಕಾರ ಮೀರುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಕೂಸನ್ನು ಕೊಂದು ತಾನೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ, ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. "ಈ ಮಗು ಬೆಳ್ಳು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗಂಡಸು ಮಗು ಆಗಿ ನನ್ನಂಥ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬದುಕಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಿಯಿಕ್ಕದಿರಲಿ ಅಂತ..." ಎಂದು ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರದ ಕಾರಣವನ್ನು ಬಿಕ್ಕುತ್ತ ತಿಳಿಸುವ ಮಾರ್ಮಿಕ ಭಾಗವಿದೆ. ತಾನು ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅರಿವು ತುಳಿವ ಕಾಲುಗಳಿರುವ ಗಂಡಸನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ಆಕ್ರೋಶವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದವು. ಅದೊಂದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಹಂತವೂ ಆಗಿತ್ತು.

ಅಯ್ಯಾ ನನಗೊಂದು ಆಸೆ

ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಬುಗುರಿಯಾಡಿಸುವ

ಇವುಗಳ ಕುಂಡಿಗೆ

ಜಾಡಿಸಿ ಒದೆಯಬೇಕು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ

(ಚ. ಸರ್ವಮಂಗಳಾ)

ಎಂಬ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧ ಕೇಳಿಬಂತು. ದಲಿತ ಸಂವೇದನೆ 'ಇತ್ತರಾ ಒದೀರಾ...' ಎಂದಷ್ಟೇ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳು ಈ ಬಗೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕು ಗಂಡು ಕಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಉರುಳಾಡುವ ಅನುಭವವನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ ಅವರ 'ಮುಳ್ಳುಗಳು' ಕಥೆ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂವೇದನೆಯು ಸಾಕ್ಷೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತೀವ್ರ ಹತಾಶೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. "ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಟ್ರೇನಿನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ತುಂಬ ಸತ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ ಅದೊಂದೆ. ಹುಡುಗನಿರಲಿ, ತರುಣನಿರಲಿ, ಮುದುಕನಿರಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಂಡಿನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳಿನ ಮೊನೆ". ಇಂತಹದೊಂದು ಅಸಹನೀಯ ವಾಸ್ತವವು ಹೆಣ್ಣಿನ ಆತ್ಮಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಕೆಣಕುತ್ತದೆ. "ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ವಿರುದ್ಧ ಬಂಡೇಳಬೇಕು, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸುಡಬೇಕು" ಎಂಬ ರೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೆಣ್ಣು ದಮನಿತಳು ಎಂಬ ಹತಾಶೆಯ ನೇರ ಪ್ರತಿರೋಧ ಗಂಡಸನ್ನು ಆರೋಪಿಯನ್ನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಶೋಷಿತ ಪದರುಗಳ ಜಟಿಲತೆ ತಿಳಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಗಂಡಸು ವಿರೋಧಿಯಲ್ಲ, ಪುರುಷ ಹಿತಾಸಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿರೋಧಿ ಎಂಬ ಖಚಿತತೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡುವ, ಸ್ವ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲಾಗಿ ಬಳಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರಾಜಕಾರಣದ ಅರಿವು, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರಿಬ್ಬರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ದಮನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಬಳಲುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡು ದಮನಿತನಾಗಿ ಅನಗತ್ಯ ಕೊಂಬು-ಕೋರೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ನರಳುತ್ತಾನೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸೌಖ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಹಯಾನ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮರೀಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೊಡಕನ್ನು ವ್ಯವಧಾನದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಜರೂರತಿದೆ. ದಾಂಪತ್ಯದ ಸಖ್ಯತತ್ವವನ್ನು ಮರುಸಂಕಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಅದರ ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ, ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಪುರುಷನೊಂದಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. 'ಕುಂತು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುವ' ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಸಹನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಒಳತೋಟಿಯನ್ನು ನಿನ್ನೊಂದಿಗಲ್ಲದೆ ಇನ್ಯಾರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ಎಂಬ ಪ್ರೇಮನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಾಳೆ. 'ಅಯ್ಯಾ, ನೀ ಕೇಳಿದರೆ ಕೇಳು, ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ಮಾಣು, ನಾ ನಿನ್ನ ಪೂಜಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಸೈರಿಸಲಾರೆನಯ್ಯಾ' ಎಂಬ ಅಕ್ಕ ತೋರುವ ದೃಢತೆಯಂತಹ ನಿಲುವು ಇದು. ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕಾವ್ಯಗಳು ದಾಖಲಿಸಿದ ಚಿಲುವಿಗೂ, ಪ್ರೇಮಕ್ಕೂ ಇರುವ ಜತೆಯನ್ನು, ತನ್ನತನಕ್ಕೂ ಪ್ರೇಮದ ನಿಷ್ಠೆಗೂ ಲಗತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಸತನವಿದು.

ಹುಟ್ಟಿಂಬುದು ಉರಿಕೊಳ್ಳಿ
ಬಾಲ್ಯವೊಂದು ಅಗ್ನಿಕುಂಡ
ಯೌವನವು ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಾದ ನನಗೆ
ಬೆಳಕಿನ ಸುಖ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸಖಿ

(ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ)

ಇಂತಹ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒಂದಿಡೀ ಧಾರೆಯನ್ನೇ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಗಂಡು ವಿರೋಧಿಯಲ್ಲ, ಆಗಲಾರ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ಸಂಕಟಗಳಿಗೆ ಗಂಡು ನಿಮಿತ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರ 'ಧುಮ್ಮಸ್ಸು' ಕಾದಂಬರಿಯು 'ಹಸಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಯ ಪರಿಸರವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುವಂಥದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಲಚ್ಚಿ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕೊಂದು, ತಾನೂ ಸಾಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ,

ಇಲ್ಲಿಯ ಸೋನಿ “ಈ ಕೆಟ್ಟ ಮಂದಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿರಾ ಖೊಟ್ಟಿ ಕಾನೂನಾ, ರೀತಿ ನೀತಿಗೋಳಬೇರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ ಹಾಕೊ ಅಂತಾ ತಾಕತ್ ನಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ಬರೋಹಂಗ ಮಾಡ್ತೀನಿ ನಾ” ಎಂದು ಎಂತಹ ಕಷ್ಟದಲ್ಲೂ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡುಲೋಕದ ಕ್ರೌರ್ಯವೂ ಹದ್ದುಗಳು ಕೃತಿಗಿಂತ ಧುಮ್ಮಸ್ಸು ಕೃತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿಯಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಗಂಡಸರೂ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಮನುಷ್ಯ ಸಹಜತೆಯೆಡೆಗೆ ಕೃತಿ ಹೊರಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯು ತನ್ನ ಅನುಭವ ಲೋಕದೊಂದಿಗೆ ತಾತ್ವಿಕ ಸಂವಾದವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು. ಪುರುಷ ಹಿತಾಸಕ್ತವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಶೀಲ, ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ, ಸಹನೆ, ತ್ಯಾಗ, ಕ್ಷಮೆ, ಮಾತೃತ್ವ ಎಂಬ ತಣ್ಣನೆಯ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಅತಿಕ್ರಮ ನಡೆಸಿ ಅವಳನ್ನು ಟೊಳ್ಳಾಗಿ ಸುತ್ತವೆಂಬ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಮೌಲ್ಯಗಳ ಏಕಪಕ್ಷೀಯತೆಯು, ಯಾಜಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಾದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಕಾಮಾಗ್ನಿ ಕುಂಡಕ್ಕೆ
ನಮ್ಮ ಶೀಲವನು ಬಲಿಗೊಟ್ಟು
ನಿಮ್ಮಿಂದಲೇ ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಪಟ್ಟಕ್ಕೇರಿ
ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಸ್ಮರಣೆಯಲಿ ಉಳಿದು
ನರಳುತ್ತಿರುವವರು
ನಾವು ಪತಿವ್ರತೆಯರಲ್ಲ

(ಎಚ್. ಎಸ್. ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ)

ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವನ್ನು ಪರಮ ಮೌಲ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿಸಿದ್ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಂತಹ ನಿರಾಕರಣೆಯಿಂದಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ದನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಂಬ ವಿಷಾದವೂ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಹಕ್ಕನ್ನೇ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ಆಯಾಮಗಳಿಂದ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಳು. ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ವಿವಿಧ ವಯೋಮಾನಗಳಲ್ಲಿ, ಕೌಟುಂಬಿಕವಾಗಿ ಅವಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ರಕ್ತಸಂಬಂಧದ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನ ಹಾಜರಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಅಪಮಾನದ ಕೊಂಡವನ್ನು ಹಾಯುವ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಗಣಿತ ಕಂಠಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ನೋಯದವರಿಗೆ, ನೊಂದವರ ನೋವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ.

ಪೂರ್ವ ಕಥನಗಳ ನಿರಾಕರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಮಾದರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ :

ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. 'ಸೀತೆ ಸಾವಿತ್ರಿಯರ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ' ಮಾತೃದೇವೋಭವ ಎಂಬ ಪೊಳ್ಳುತನವನ್ನು ಬರಿದೆ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ-ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಿಸಿದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಇಳುಹಬೇಕಿರುವುದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಮಾದರಿಗಳೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಪುರಾಣ, ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ವೇದ, ವೇದಾಂಗಗಳು ಬಿತ್ತರಿಸುವ ನಿರ್ಜೀವ ಸ್ತ್ರೀ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮಿಥ್ಯಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುವುದು ಸುಲಭವೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮರ್ಯಾದಾ ಪರುಷೋತ್ತಮರ ಮೂರ್ತಿಭಂಜನ ಸಲೀಸಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಲ್ಲ. ಆ ಮೂರ್ತಿಭಂಜನವಾಗದೆ ಸುವರ್ಣ ಪುತ್ಥಳಿಯಾದ ಸೀತೆಗೆ ಜೀವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಲುದೊಡ್ಡ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಹಿಂದಣ ಅನಂತವನು ಮುಂದಣ ಅನಂತವನು ಬೆಸೆದ ಕಾಲಕ್ಷಣದಂತೆ ಮಹಾಕಾವ್ಯ-ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯಿಂದ ಮರುಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆಗ, ಕರುಣಾಳು ರಾಘವನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸೀತೆಯ ಕಣ್ಣಿರಿಗೆ ಅನಾಥ ಯಾತನೆಯ ಬಣ್ಣ ಮಾತ್ರವಿಲ್ಲ. ರಘುರಾಮನ ನಿರ್ಲಜ್ಜಿತ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಗಾಧ ವ್ಯಂಗ್ಯವಿದೆ. ಎಂಬ ಸತ್ಯದ ಕಸುವು ಗೋಚರಗೊಂಡಿತು. ಎಚ್. ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರ ಸೀತೆ-ರಾಮ-ರಾವಣ ಮತ್ತು ವಿಮುಕ್ತಿಯಂತಹ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಹೆಣ್ಣುನೋಟದಲ್ಲಿ ಮರುನಿರ್ಮಿಸಿದ ಅಗಾಧ ತ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಗಳ ಇರುವಿಕೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಸಲ್ಯೆ, ಸುಮಿತ್ರೆಯರಂಥ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಪೇಲವಗೊಂಡು, ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಚಿತ್ರಗಳಂತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಬೇಧಿಸುವ ಬರವಣಿಗೆಯ ಹೊಸ ಕ್ರಮವಿದು. ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ 'ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ಭಾಷೆ'ಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವುದೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅನುಭವಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡುವುದಾಗಿದೆ. ಇದು ವಾಲ್ಮೀಕಿಯಿಂದ ಕುವೆಂಪು ಅವರವರೆಗಿನ ರಾಮಾಯಣ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾರದ ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನೇ ಮೂಡಿಸಿದವು. ಮಹಾಭಾರತದ ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವದಿಂದಾಯ್ದು 'ಮಾಧವಿ'ಯ ಕಥೆ ಭಾರತೀಯ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪೊಳ್ಳುತನವನ್ನು ಪಿತ್ತಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಪಾಯಕಾರಿ ನಿಲುವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿತು. ದೌಪದಿ, ಸಾವಿತ್ರಿ, ಶಾಂತಲೆ, ಶಕುಂತಲೆ, ಅಮೃತಮತಿ, ವಾಸವದತ್ತೆ, ಮೋದಾಳಿ, ಗಂಗೆ, ಅಂಬೆ.. ಹೀಗೆ ಪುರಾಣ, ಇತಿಹಾಸ, ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರತೀಕಗಳ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿ ನಡೆಯಿತು. ವೀಣಾಶಾಂತೇಶ್ವರರ 'ನಿರಾಕರಣೆ' ಕಥೆಯ ಶಕುಂತಲೆ, ಮಗ ಭರತನಿಗಾಗಿ ದುಷ್ಯಂತನ ಅರಮನೆ

ಸೇರುತ್ತಾಳಾದರೂ, ತಾನು ದುಷ್ಯಂತನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ವೈದೇಹಿಯವರ 'ಶಕುಂತಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಳೆದ ಅಪರಾಹ್ನ'ದ ಶಕುಂತಲೆ, ಮುಪ್ಪಿನ ಮಬ್ಬು ಕಣ್ಣು ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಿನ್ನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೊಡ್ಡುತ್ತ, 'ನಾನು ದುಷ್ಯಂತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದೆ. ಅವನಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ನನಗಾಗಿಯೇ' ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಜೀವನದ ಕುರಿತ ಎಚ್ಚರ, ಆತ್ಮಗೌರವವು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯಿಂದ ದತ್ತವಾದ ಪಾಠಗಳೇ ಆಗಿದ್ದವು. ಪೂರ್ವಕಥನವನ್ನು ಅಂತರಂಗೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ನೇಯಬೇಕೆಂಬ ಅದಮ್ಯ ತುಡಿತ ಈ ಕಾಲದ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯಗುಣ. ಅದು 'ಆಡಿ ದಣಿಯದ ನಿರಾಳವಾಗಿತ್ತು'. ತನ್ನೊಳಗನ್ನು ತನಗೆ ತಾನೇ ಸೃಷ್ಟೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವೂ ಆಗಿತ್ತು.

ಆಸೆ ಕನಸು ಕಲ್ಪನೆಗಳ
ದಹಿಸಿಯೇ ಬಂದ
'ಸರ್ವದಮನ'

(ಎಂ.ಆರ್. ಕಮಲ)

ಶಕುಂತಲೆ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದ ಈ ಹೆಸರ ಹಿಂದೆ ಅವಳ ಅಗಾಧ ತಲ್ಲಣಗಳಿದ್ದುದನ್ನು ಕಾವ್ಯ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನೆಲಕೆ ನೂರು ನಾಲಿಗೆಗಳೆದ್ದಂತೆ ಹೆಣ್ಣು ಸಂವೇದನೆ ತನ್ನ ಇತಿಗೀತಿಕೆಯನ್ನು ಬದುಕಿನ ಕುರಿತ ನಿರ್ಣಯಾತ್ಮಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ಅನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತೊಡಗಿತು. ಪರಂಪರೆಯ ಮರುವಿಮರ್ಶೆ ಎನ್ನುವುದು ವರ್ತಮಾನದ ಸರಿ-ತಪ್ಪುಗಳ ಕುರಿತು ಹೊರಡಿಸುವ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥನಗಳು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಅಬಲತ್ವದ ಹುದುಲಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚೆ ಕೀಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. 'ಐವರು ನಾಥರಿದ್ದೂ ನಾ ಅನಾಥೆ' ಎಂಬ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನಹಾನಿಯನ್ನು ಕಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಋಣದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗದೆ, ಹೆಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ರಂಗಿನಾಟವಾಡುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸರಿತನದ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಉಡುಪಿಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಯಾರೋ ಬಂಗಾರದ ಮೀಸೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದ ಘಟನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಶಶಿಕಲಾ ವೀರಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ ಬರೆದರು -

ಬಂಗಾರ ಮೀಸಿ ಹಾಕ್ಕೋತಿಯೇನೋ ಭಡವಾ
ನಿನಗ್ಯಾಕೋ ಮೀಸಿ, ಹುಡಿಗ್ಯಾರ
ಸೀರಿ ಕದ್ದ ಹೇಸಿ

(ಶಶಿಕಲಾ ವೀರಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ)

ಪೌರಾಣಿಕ ಸಂಕಥನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸದಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ತಾನು ಅರಿವ ಅರಿವಿನ ಪಯಣ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ನಿಲುವು ಜೀವನದ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳ ಪರಿಪಾಲನೆಯೇ ಹೆಣ್ಣುತನ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ನಿಷ್ಕರತೆಯಿದೆ. ಈ ಮೌಲ್ಯ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸದಿದ್ದರೆ, ಸಿದ್ಧದಾರಿಯ ಅಗಣಿತ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ಕೂಡ ಹರಿದ ಚೀಲದಲಿ ತುಂಬಿದ ಭತ್ತದಂತೆ ಕಾಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ - ಎಂಬ ಎಚ್ಚರ ಕಂಡುಬಂತು. ತಾನು, ತನ್ನತನ, ತನ್ನ ನಿಜದ ನೆಲೆ ಈ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಅಳತೆಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಖಚಿತತೆ ಮತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಶಕ್ತತೆಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಲು, ಅಶಕ್ತತೆಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನಿರಾಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಪಿತೃಹಿತಾಸಕ್ತ ನಿಲುವುಗಳು ತನ್ನೊಳಗೆ ಇಡಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಳಿಕೆ ಬಲಿತು ಮೂಲ ಮರವನ್ನೇ ನಾಶಗೊಳಿಸಿದ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಿದು.

ನಾವು ಹುಡುಗಿಯರೇ ಹೀಗೆ

ಏನೆಲ್ಲ ಒಟಗುಟ್ಟಿದರೂ

ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನೆ ಹೇಳಲಾಗದೆ

ಏನೆನೆಲ್ಲ ಅನುಭವಿಸಿ ಸಾಯುತ್ತೇವೆ

ಡಬ್ಬಿಯೊಳಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಒತ್ತಿಟ್ಟಂತೆ

ಜುಮ್ಮೆನ್ನಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ

ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ

ನಾವು ಹುಡುಗಿಯರೇ ಹೀಗೆ

(ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ)

ತಾನು ಯಾರು? ತನಗೆ ಬೇಕಿರುವುದೇನು? ಎಂಬ ಆತ್ಮಶೋಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ಹೂ ತಾರೆಗಳಂತೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅನುಭವ ಲೋಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಪ್ರಮಾಣ್ಯದ ಕಿರುದಾರಿಯ ಪಯಣವೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಅರ್ಧನಾರೀತ್ವದ ಭ್ರಮೆ ಹರಿದು ತನ್ನ ಕಾಲ ಕೆಳಗಿನ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಾನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಷ್ಕರತೆಯು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಬದುಕು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಎರಡು ಹುಸಿ ಅಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತ್ತು. ದೇವಿ-ರಾಕ್ಷಸಿ, ತಾಯಿ-ದಾಸಿ, ಗರತಿ-ಸೂಳೆ ಎಂಬ ಈ ಇತ್ತಂಡದಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಶೀಲ, ತ್ಯಾಗ, ತಾಯ್ತನಗಳ ಸುಂದರ ಬಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ಈ

ಬಲೆಯನ್ನು ತುಂಡರಿಸಿದೆ. ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಹುಲ್ಲುಗರಿಕೆಯಾಗಿ, ಮೊಲ, ಇಣಚಿ, ಗುಬ್ಬಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರತಿಮೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ತ್ರಾಣವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ, ಇತಿಮಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ದೃಢತೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಜನಪದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲ ಅಶಕ್ತ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬಲಾಡ್ಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಣಿಸಿ ಪಾರಾಗುವ ಕಥನಗಳಿದ್ದಂತೆ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೂಪಕಗಳಿವೆ.

ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ, ಸಹಜವೆಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ತಿರಸ್ಕಾರ, ಅಪಮಾನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಭಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಇನ್ನಿಲ್ಲದಂತೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮೀರುವುದು ಎಂದರೆ ಅವಳು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ತನ್ನನ್ನು ಪರಾವಲಂಬನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಸಂಭಾಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿರಂತರ ಭ್ರಮೆಗೆ ದೂಡುವ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜರೂರತಿದೆ.

ಗೆಳೆಯನೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದ್ದ

ನಿನ್ನ ಮೈ ತುಂಬ ಮುತ್ತುಗದ ಹೂವೆಂದು

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮೈ ತಿರುವಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೂ

ಸೀರೆ ತುಂಬ ತೂತುಗಳು

(ಮಲ್ಲಿಕಾ ಘಂಟಿ)

ಇಂಥ ನಿಷ್ಕರವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಕುರಿತು ಕಟ್ಟಲಾದ ಕಪೋಲ ಕಲ್ಪಿತಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ದಾರಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ ಅವರ 'ವಜ್ರಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಯ ನಫೀಸಾಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಫೀಸಾ ಗಂಡನಿಂದ ತಲ್ಲಾಕ ಪಡೆದವಳು. ಗಂಡ ಬಿಟ್ಟವಳು ಎಂಬ ಅಸಹಾಯಕ ಅಪಮಾನದಲ್ಲೇ ಹಿಡಿಯಿಷ್ಟಾದವಳು. ತಾನು ಹೆತ್ತ ಮಗನನ್ನು ಆ ಮಗನ ತಂದೆಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನುಂಗಿದವಳು. ಬಡತನ ಮತ್ತು ಮುದಿ ಅಜ್ಜನೊಂದಿಗೆ ಅವಳ ಬದುಕಿನ ಅಖಂಡ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ನೀರಸವಾಗಿ, ನಿಸ್ತೇಜವಾಗಿ. ಮಗ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದರೂ ಗುರುತಾಗಲಾರದಂತೆ ಕಾಲ ಗೆರೆ ಕೊರೆದು ಬಿಸಾಕಿದೆ. ಅಜ್ಜನಿಗ ಸಾವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ನಫೀಸಾಳ ಎದುರು ಒಂಟಿತನದ ಕತ್ತಲ ದಿಬ್ಬ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಊರ ಹೊರಗಿನ ಬೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾಥ ಶಿಶುವೊಂದರ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ, ಊರಾಂತ ಊರು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ತಲೆಗೊಂದು ಮಾತನಾಡುವವರೇ. ನಫೀಸಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಯೂರುತ್ತ, ಆ ಅನಾಥ ಮಗುವನ್ನು ಬಾಚಿ ಎದೆಗೆವಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮಡಿಲು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಮಗುವಿನ

ಅಳು-ನಗುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳ ಕಣ್ಣು ಮುಂದಿನ ಕತ್ತಲ ದಿಬ್ಬ ಕರಗತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಬದುಕನ್ನು ಅದರ ಎಲ್ಲ ಅಕರಾಳ ವಿಕರಾಳತನದೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ, ಸುಮ್ಮನೆ ಬದುಕುವ ಮನೋಸ್ಥೆಯೇ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬದಲಾಗದ ಬದುಕನ್ನು ತಾನು ಬದಲಾಗುವ ಮೂಲಕವೇ ಎದುರಿಸುವ ಅಪಾರ ಶ್ರಾಣವಿದು. ಸೋಲನ್ನು ಗೆಲುವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಅದು ನಡೆದೀತೇ? ಎಂಬ ಅನುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋಗದೆ, ಸೋಲನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಗೆಲುವಿನ ಗುಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಿನ ಅನಾವರಣ ನಡೆದಿದೆ. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಅಂಕುರಿಸಿದ ಗಳಿಗೆಗೆ ಚೇತೋಹಾರಿ ಚೆಲುವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೂವು ತನ್ನ ಮೊದಲ ಪಕಳೆ ಬಿಚ್ಚಿದಂತಹ, ಹಕ್ಕಿಯ ಮರಿ ಮೊದಲ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿದಂತಹ ಸಂಭ್ರಮವದು. ಅಂತಹ ಸಂಭ್ರಮದ ನೂರಾರು ನುಡಿಗಳು ಕಥನಗಳು ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿವೆ.

ಹೋಗಯ್ಯ ಹೋಗು,

ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ

ನನ್ನೆದೆಗೆ ಬೇರಿಳಿದ ಕಾಲು ನಿನ್ನದು (ಸ. ಉಷಾ)

ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿದನೆಂದರೆ

ಪೃಥ್ವಿಯೇಕೆ ಕತ್ತಲಾಗಬೇಕು?

ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ

(ವೈದೇಹಿ)

ಜಗತ್ತಿನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ಏನು, ಏನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೇ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡವಳು ತನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು ವಿಸ್ಮಿತ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ಬದುಕಿನ ಮೌಲ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಪಿತೃಹಿತಾಸಕ್ತವೇ ಆದಾಗ, ವರ್ತಮಾನದ ಈ ಸಿದ್ಧದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನದೇ ಕಾಲುದಾರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸಾಹಸಯಾತ್ರೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ವೈದೇಹಿಯವರ ಕಥಾಲೋಕ ಇಂತಹ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅರಿವಿನ ಕುರುಹುಗಳಾಗಿವೆ. 'ಪುಟ್ಟಮತ್ತೆ ಮತ್ತು ಮೊಮ್ಮಗಳು' ಕಥೆಯ ಪಾರ್ವತಿ, ಚಂದದ ಗುಣಾಡ್ಯ ಹೆಣ್ಣಾದರೂ ಬಡತನದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿದ ಗಂಡುಗಳ್ಯಾರೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಂತ ಪಾರ್ವತಿ ಕೂಡ ಎರಡು ಮೂರನೇ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೋ ನರಪೇತಲ-ನಂಥವನಿಗೋ ತನ್ನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧಳಿಲ್ಲ. ಅವಳು ತನ್ನ ಕನಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರಳು. ಮದುವೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ,

“ಮದುವೆಯಾದರೆ ಎಂಥವನನ್ನು ಗೊತ್ತುಂಟ, ಒಮ್ಮೆ ಒರಗಿದರೆ ಸಾಕು ಹಾಯ್ ಅನ್ನಿಸಬೇಕು. ಅಂಥವನನ್ನು” ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ನಿರ್ಣಯಗಳೂ ಅವಳಿಗೇನೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ನಡೆದುಹೋಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅದೂ ಅತ್ಯಂತ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಾರ್ವತಿ, ‘ಹರನೇ ನೀನೆನಗೆ ಗಂಡನಾಗಬೇಕೆಂದು ಅನಂತಕಾಲ ತಪಸ್ಸಿದ್ದೆ ನೋಡಾ- ಎಂಬ ದೃಢತೆಯ ಮೆಟಾಫರ್ ಆಗುತ್ತಾಳೆ. ‘ನಟ’ ಕಥೆಯ ರತ್ನಿಯ ಪಾತ್ರವೂ ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳಿಸುವಂಥದ್ದು. ಅವಳಿಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಸಹ್ಯವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವ ಇತ್ಯಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಅವಳ ಗಂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಾರಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಹೆತ್ತಮಗ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಾರಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಪಮಾನದಿಂದ ಅಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದ ನುಜ್ಜುಗುಜ್ಜಾಗುವುದಷ್ಟೇ ಅವಳಿಗೆ ಉಳಿದಿರಬಹುದಾದ ದಾರಿ. ಆದರೆ ರತ್ನಿ ಎಂಬ ಆ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನೊಳಗಿನ ಅದ್ಭುತ ನಟನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೇ ಬದುಕನ್ನು ಸಹ್ಯವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಹತ್ತಾರು ಹೆಂಗಸರು ಸೇರಿದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಗೆ ಉಕ್ಕಿತೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರತ್ನಿ ಇದ್ದಾಳೆಂದೇ ಅರ್ಥ. ಅವಳು ಯಾರನ್ನೋ ಹಳಿದು, ಪಾರ್ಸು ಮಾಡಿದಳೆಂದೇ ಲೆಕ್ಕ. ರತ್ನಿ ಬರಲು ಚೂರು ತಡವಾದರೂ ಸೇರಿದ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ರತ್ನಿಯ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ- ಕೊಳ್ಳುವವರೇ. ಹೀಗೆ ಪಾರ್ಸು ಮಾಡುತ್ತ ನಗಿಸುತ್ತ ಈ ಲೋಕದ ನಾಟಕವನ್ನೂ ತಣ್ಣಗೆ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯ ಮರ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸಂಭಾಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೊಂದು ಗುರುತಾಗುವಂತೆ ಬದುಕಿದ ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಸಂಕಥನಗಳನ್ನು ವೈದೇಹಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದು ‘ಇರದ ಅರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಶಬ್ದದ ತವಕ’ದಂತಹ ಜಂಝೂವಾತ.

ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕನ್ನು ಪುರುಷನ ಯಾಜಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು. ಅವು ಎಂದೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಿತ ಕಾದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಸದಾ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದವಳು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಅವಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ ಕಟುಕತನ. ವಿವಾಹದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಜೀವಸಂಬಂಧದ ಸೊಗಸುಗಾರಿಕೆಯಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ‘ಜಲದ ಮಂಟಪದ ಮೇಲೆ ಉರಿಯ ಚಪ್ಪರವನ್ನಿಕ್ಕಿದ’ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಕುಟುಂಬಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆದುಬಿಡುವ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೆ ಅವಳ ಆದ್ಯತೆಗಳು ಮಣ್ಣುಗೂಡುತ್ತವೆ. ಧರ್ಮ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರವಾಗಿ ಎಂದೂ ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ‘ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ’ ಕಾದಂಬರಿಯು ಧರ್ಮಕಾರಣದ ಭಯಾನಕತೆಯನ್ನು,

ಹಳೆಯ ಧರ್ಮ ಸಂಹಿತೆಗಳು ಬದಲಾದ ಬದುಕಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲದಿದ್ದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅನಾಹುತಕಾರಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ದಮನಕಾರಿ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರು, ಧರ್ಮ, ಪೂಜಾರಿ, ಧರ್ಮಸಂಹಿತೆಗಳ ಪಾತ್ರ ಕಿರಿದಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಂದ ದಾಟಿ ಈಚೆ ಬರಬೇಕಿದೆ. ಈಸುವ, ಈಸಿ ಜಯಿಸುವ ಸವಾಲುಗಳ ಕುರಿತು ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ ತುಂಬ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿದೆ.

ದಮನಿತ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಪರ್ಯಾಯ ಹಾದಿಯ ಹುಡುಕಾಟವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಸ್ವೀಕರಣ-ನಿರಾಕರಣಗಳ ನೇರ ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಹಾತೊರೆವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಯಾಜಮಾನ್ಯದ ಸೋಂಕುರೋಗ ತಗುಲಬಹುದಾದ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುಬೀಸಾಗಿ ನಡೆದುಬಿಡಬಹುದಾದ, ತನ್ನೊಳಗಿನ ಮಾರ್ದವತೆ ಇಂಗಿ ಮನಸ್ಸು ಮರುಭೂಮಿಯಾಗಿಬಿಡಬಹುದಾದ, ತನ್ನ ಗೋಳಿನ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಸಂತೋಷ ಸಂಭ್ರಮಗಳು ಮರೆಯಾಗಿಬಿಡಬಹುದಾದ, ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಗೋಳಿನ ಗೀಳುರೋಗಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಅಪಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿರೋಧವೆಂದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರಾಕರಣವೋ, ನಿರಂತರ ಅನುಸಂಧಾನವೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಎದುರಿಸಿದೆ. ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಜೀವವಿರೋಧಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಉದಾಸವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆಯುವುದು ಹೆಣ್ಣು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಪಾಠವೂ ಆಗಿದೆ. ವೈದೇಹಿ ಬರೆದ 'ಅಮ್ಮಚ್ಚಿ'ಯ ಪಾತ್ರ ಬದುಕಿನ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆಗಲುಕೊಡುವ ಅಪಾರ ತ್ರಾಣದ ಹೆಣ್ಣುಪ್ರಜ್ಞೆಯ ರೂಪಕ. ಸುಮಂಗಲಾ ಬರೆದ 'ಫಾತೀಮಾಗೆ ಮಳೆಯೆಂದರೆ ಇಷ್ಟ' ಕಥೆಯ ಫಾತೀಮಾ ಎಲ್ಲರ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಮಿಡಿವ ಮಾರ್ದವದ ಹೆಣ್ಣು. ಅವಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸರ ವಿಷಾದಗಳಿಗೆ ಮುಗಿತಾಯವೇ ಇಲ್ಲದಂತಿದೆ. ಅವಳು ಒಂದು ಮನೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆಗೆ ಮುಸುರೆ ತಿಕ್ಕಲು ದಾಟುತ್ತ, ಮಳೆಹನಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ದಾಟಿಸುತ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಬಾಗಿಲು ಬಂತೆಂದರೆ ಆ ಗುರುತೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ತೋಯ್ದವಳ ರೋಮಾಂಚನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಫಾತಿಮಾಳ ನಡಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ನಡಿಗೆಗೇ ಒಂದು ರೂಪಕದಂತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ ಪದ್ಯವೊಂದು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತದೆ.

ಬೆಳಗಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗಿನ ತುಂಬಾ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ
ರಾತ್ರಿಯ ಆಕ್ರಮಣದ ಬಗ್ಗೆ, ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ
ಮುಸುಕೆಳೆದು ಬುದ್ಧಿಗೆ ಬಿರಡೆ ಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ

ಗುರುತಿಸಿಲ್ಲದ ಬಗ್ಗೆ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದ ಬಗ್ಗೆ
ಬಹಳಷ್ಟು ಹೇಳಿಯಾಗಿದೆ ಇನ್ನೂ ಗೊಣಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ
(ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ್)

ಮಾತನಾಡುವುದೇ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಅವಳ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯ ಆದರ್ಶಗಳ ಲೇಪ ಬಳಿದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ; ಹೆಣ್ಣು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವುದು, ತನ್ನ ಸರಿ-ಬೆಸಗಳನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವುದು, ನಾಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕನಸು ಕಾಣುವುದು, ಕುಡಿ ಚಿವುಟಿದ ಬಳ್ಳಿ ಹತ್ತುಕಡೆ ಚಿಗುರೊಡೆವ ಪ್ರತಿರೋಧದ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ವಚನಕಾರ್ತಿ ಗೊಗ್ಗವ್ವ ಹೇಳುವ 'ನನ್ನ ಕಾಲಿನ ಮುಳ್ಳು ನಾನೇ ತೆಗೆಯಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯರಲ್ಲ' ಎಂಬ ತಿಳಿವಿನ ಹೊಳಹಾಗಿದೆ.

ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಚಹರೆಗಳು :

ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಭಾಷೆ :

'ಸಂಸಾರವೆಂಬುದೊಂದು ಮುಳ್ಳುಕಂಟಿ
ಎತ್ತ ವಾಲಿದರೂ ಗೀರುತ್ತದೆ.

- (ಎಚ್.ಎಲ್. ಪುಷ್ಪಾ)

ಒಂದೊಂದು ಮೊಗ್ಗಿಗೆ, ಒಂದೊಂದು ಸೂಜಿ' ಹೌದು ಏನೀಗ? ಎಂಬ ಬೆಡಗಿನ ನಗು ಮಹಿಳಾ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ನೆಲೆ. ಇಂತಹ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಹುಟ್ಟುವುದು ಜೀವನ್ಮರಣದ ಆಳದಿಂದ. "ಮಗನೇ ಸತ್ತ ಮಗಂದಿರ್ ಸತ್ತರ್, ನೀನೆಮಗುಳ್ಳೊಡೆ ಉಂಟು ರಾಜ್ಯ... ನಡೆ ಬಾ ಪೋಪಂ" ಎಂಬ ಗಾಂಧಾರಿಯ ಕರುಳ ಕುದಿತದಿಂದ. ಜನಪದ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಅದ್ಯಾಕೆ 'ಕರಕೀಯ ಬೇರನ್ನು' ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಬೆರಗಿನಿಂದ. ತನ್ನ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ದಾಟುತ್ತ, ಅವರ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಬದುಕನ್ನು ಕಾಪಿಡುವ ಅನೂಹ್ಯ ತ್ರಾಣವನ್ನು ಉದ್ದೀಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಆತ್ಮಪ್ರತ್ಯಯವಾದಂತಿದೆ. ಮಗುವಿನ ಹೇಲು-ಉಚ್ಚೆ ಬಳಿದಷ್ಟೇ ಮಮಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣತನ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಕೀಳುತನಗಳನ್ನು ಸರಿಸಿಟ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛಗೆ ನಳನಳಿಸುವ ನಗೆ ರುಳಪಿಸುತ್ತ ದಾರಿ ತುಳಿಯುವ ಅದಮ್ಯ ಆತ್ಮತ್ರಾಣವನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಬರವಣಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಬದುಕಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಒಳಗುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅದು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಕೈದಾಟಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಡಿಗೆಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವಷ್ಟೇ ಸಹಜವಾಗಿ, ಆಪ್ತವಾಗಿ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಹೆದರುವಷ್ಟು
 ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ ಗಂಡು
 ಲತೆಯಾದರೆ ದಬ್ಬೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ
 ಚಪ್ಪರದ ತುಂಬ ಹರಿಯುತ್ತೇನೆ
 ಬಾಳೆಯಾದರೆ ಕತ್ತರಿಸಿದರೂ
 ಪುಟಿ ಪುಟಿದು ನೂರಂಟು ಕುಡಿಗಳು
 ಮಾವು ಹಲಸು ತೇಗವಾದರೆ
 ನೆಟ್ಟಗೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ
 ಕುರ್ಚಿ ಮೇಜು ಮಂಚವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡು
 ನಾನು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ.

(ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ್)

ತಾನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ತುಳಿದು ಹಾಕುವ ಅಸಹಾಯಕ ಜೀವ 'ನಾನೊಂದು ಗುಬ್ಬಿ, ಇಣಚಿ, ಮೊಲ' ಎಂಬ ನೆಲೆಯಿಂದ 'ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಾನಂಜುವವಳಲ್ಲ' ಎಂಬ ದೃಢ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಅನನ್ಯತೆಯ ಭಾವವೇ ಆಗಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕಾಣುವ ಕಣ್ಣೊಟವೇ ಬದಲುವಂತೆ ಪ್ರತಿ ಪ್ರತೀಕಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ವಿಧಾನ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಸಂಕರಶೀಲತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟವಳು. ಏನೆಲ್ಲ ಪಡಿ-ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಬೆರಕೆ ನೆರಕೆಗಳು ಸೇರಿ ಮತ್ತೊಂದೇ ರುಚಿಯಾಗುವ ಗಂಧತತ್ವ ಅವಳ ಬದುಕಿನ ಪರಿವಿಡಿಯೇ ಆದವಳು. ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಗೂ ಸಮುದ್ರದೊಳಗಣ ಉಪ್ಪಿಗೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನವಳು ಅನುಭಾವದಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಲೌಕಿಕ ಅನುಭವವೇ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಿಳಿವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ಆಯುವುದು, ತೊಳೆಯುವುದು, ಕೊಚ್ಚುವುದು, ಕುಟ್ಟುವುದು, ಬೇಯಿಸುವುದು ಅವಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ. ಒಂದೇ ಧಾನ್ಯ ತನ್ನ ಕೂಡು-ಕಟ್ಟುಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಭಿನ್ನ ರುಚಿಬೇಧಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದರ ರಹಸ್ಯವನ್ನವಳು ಬಲ್ಲಳು. 'ಗೊತ್ತೇ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಾರು?' ಎಂದು ಕೇಳಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದವಳು. 'ಅಡಿಗೆಮನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಎಂದು ಮೂಗು ಮುರಿದವರಿಗೆ ಹೌದು, ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಅಭಿಮಾನ ಪಟ್ಟವಳು. ಯಾರೂ ತುಳಿಯಬಹುದಾದ, ಇಂದಿಗಿದ್ದು ನಾಳಿಗಿಲ್ಲದ ರಂಗೋಲಿಯನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಸೌಖ್ಯದ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತ ಬಂದವಳು. ಆ ಮೂಲಕ ಶಾಶ್ವತದ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ದಾಟಿದವಳು. ಉಂಡು ಮುಗಿದರೆ ರಸ-ರುಚಿ-ಗಂಧಗಳೂ ಮುಗಿದು ಹೋಗುವ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ದಣಿವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿ

ಬಡಿಸುತ್ತ ಬಂದವಳ ಧೀಶಕ್ತಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊರಚಾಚಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯಲ್ಲೂ ಅಂತಹದೇ ಶ್ರದ್ಧೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯ ದಣಿವರಿಯದ ಪಯಣ. ಎಚ್. ನಾಗವೇಣಿಯವರ 'ಧಣಿಗಳ ಬೆಳ್ಳಿಲೋಟ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಧಣಿಗಳ ಮನೆಗಲಸದ ಚಿನ್ನಮ್ಮ ಬೆಳ್ಳಿಲೋಟದ ಕಳುವಿನ ವ್ಯರ್ಥ ಆಪಾದನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಮಳೆಗಾಲದ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಉಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೂತುಹೋಗಿದ್ದ ಬೆಳ್ಳಿಲೋಟ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಚಿನ್ನಮ್ಮ ಆ ಬೆಳ್ಳಿಲೋಟವನ್ನು ಹೊಳೆಗೆ ಬೀಸಿ ಒಗ್ಗುಡುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಅಸಹಾಯಕ ಹೆಣ್ಣು ತನಗಾದ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈಗ ದೊರೆತ ಬೆಳ್ಳಿಲೋಟ ಆಗ ಆದ ಅಪಮಾನದ ಬರೆಯನ್ನು ಅಳಿಸಲಾರದು. ಹೆಣ್ಣು ಭಯಬೀಳುವುದು ತನ್ನ ಆತ್ಮಘನತೆಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳದಿರಲೆಂದು. ಜನಪದ ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದೂ 'ಕಡೆತನಕ ಕಾಯೋ ಅಭಿಮಾನ' ಎಂದು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಆತ್ಮಪ್ರತ್ಯಯದ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದ ಪಿತೃತ್ವಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತದನ್ನೇ ಮೊರೆಯಬೇಕಿದೆ. ಕಡಲ ಮೊರೆತದಂತೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದೆ.

ತನ್ನದು ಕಿರುದಾರಿ, ಕಾಲುದಾರಿ, ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಆಲೋಚನಾ ವಿಧಾನದ್ದು ಹೆದ್ದಾರಿಯ ನಡೆ ಎಂಬ ಗೊಣಗಾಟವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿ, ಹೆಣ್ಣು ಸಂವೇದನೆಯು ಜಗತ್ತನ್ನು ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿಂದ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಡ್ಡುವ ಹೊಸತನ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವೈದೇಹಿಯವರ ಜಾತ್ರೆ- ಇದಕ್ಕೊಂದು ಮೆಟಾಫರ್. ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಗಿರಿಗಿಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳುವ ಹುಡುಗರು (ಯಾಕೆಂದರೆ ಬಳಿ ಸರ ಕೊಳ್ಳುವುದಿರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ) ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಗಿರಿಗಿಟ್ಟಿಯು ಗಾಳಿಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಸುತ್ತುವಾಗ ಎತ್ತರಿಸಿ ಹಿಡಿದು ಓಡಿ ಆಡುವ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹುಡುಗಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮೈಬೀಸಿ ಓಡಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮಾಳಿಗೆ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಹುಡುಗಿ ಆ ಗಿರಿಗಿಟ್ಟಿಯ ಚಂದ ನೋಡಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಆಗವಳಿಗೆ ಅರೆ, ಗಿರಿಗಿಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಅದರ ಚಂದವನ್ನು ನೋಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಸತ್ಯ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ತುಟಿ ಮೊನಚು ಮಾಡಿ ನಗುತ್ತಾಳೆ. 'ಹಂಗೇ ಆಯ್ಕೆ' ಎಂಬ ಉದ್ಗಾರದೊಂದಿಗೆ. ಹೆಣ್ಣು ಸಂವೇದನೆ ತನ್ನ ಅಸ್ಮಿತೆಯನ್ನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವಿದು. ಇದನ್ನೇ ಲಲಿತಾ ಸಿದ್ಧಬಸವಯ್ಯನವರ 'ಧನ್ಯವಾದಗಳು' ಪದ್ಯ ಮರುನುಡಿಯುತ್ತದೆ.

ದೇವರೇ,

ನಾವು ನಿನ್ನನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ

ಕ್ಷಣಕ್ಷಣವೂ ನೀನು ಅನುವಾದಗೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆ

ಭೂಮಂಡಲದ ಮೇಲಿರುವ ಅಷ್ಟೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ

ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ

ಎಲ್ಲ ತಾಯಂದಿನ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ

(ಲಲಿತಾ ಸಿದ್ಧಬಸವಯ್ಯ).

ತಾಯ್ತನದ ಕುರಿತ ಹುಸಿ ವೈಭವೀಕರಣವನ್ನು ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸುವ, 'ಗುಡ್ ಮದರ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮಾ'ವನ್ನು ವ್ಯಂಗ್ಯದಿಂದ ನೋಡುವ ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ತಾಯ್ತನವನ್ನು ಘನತೆಯಿಂದ ಕಾಣುವ ವಿವೇಕವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದ ಎಲ್ಲವೂ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಹುಸಿತನವನ್ನು ಬಯಲಿಗಳೆವ ಅಗತ್ಯ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ 'ಹರಟೆ' ಎಂದು ತಾತ್ಸಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಭಾಷಾ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು 'ಸ್ತ್ರೀಲೋಕ' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಸವಿತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಬರೆದರು. ಹೆಣ್ಣಿನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಸಹಜ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಥೆಯ ಪದರುಗಳು ಅಡಗಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿದರು. ಹೆಣ್ಣು ಬರೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಅಲಿಖಿತ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ಓದಲು ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರವಿದು. ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹಂಚಿಟ್ಟ ಸ್ತ್ರೀ ಮಾದರಿಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವೆಯ ಹುಡುಕಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗಂಡು ತಾರಾತಿಗಡಿ

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಊರ ಮಾರಮ್ಮ

(ಲಲಿತಾ ಸಿದ್ಧಬಸವಯ್ಯ)

ಎಂಬ ಜೀವನ ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರೂ, ಹೆಣ್ಣು ಸಂವೇದನೆ ತನ್ನನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಭ್ರಮಾಧೀನತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಾಂಪತ್ಯ ಹೆಣ್ಣಿನಷ್ಟೇ ಗಂಡಿಗೂ ಹೊಸದು. ಜೊತೆ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡರುಗಾಲಾಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ತಾನೇ ಸರಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯ ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರದ ಪೊರೆ ಕಳಚಿದಾಗಲೇ ಚೆಲುವು ಗೋಚರಿಸುವುದು. ಬಾಳ ಜೊತೆಗಾರನಾದ ಗಂಡು ಮಂಡಿಬೀಳಿಗೆ ಕಯ್ಯೊಟ್ಟು ಅಪ್ಪನಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲು ಆಧಾರವಾದವನು. ಅವನು ಅಪ್ಪನಂತಲ್ಲ ಅಣ್ಣಯ್ಯನಂತಲ್ಲ ಮೇಷ್ಟ್ವಂತಲ್ಲ.

ಹಂಗಲ್ಲ ಹಂಗಲ್ಲ ಹಂಗಲ್ಲವನು

ಎಲ್ಲೆರಗಿಂತುತ್ತಮನು

(ಲಲಿತಾ ಸಿದ್ಧಬಸವಯ್ಯ)

ದಾರಿನೆಂಟನಾದವನು ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟ ಬಾಂಧವ್ಯ ಭಾಷೆಯ ವಿವರಣೆಗೆ ನಿಲುಕಲಾರದ್ದು - ಎಂಬ ಧನ್ಯತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಸೂಚಿಸುವ 'ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಗುಣ' ಮತ್ತು ಉಸಿದಾರ್ಥವಾಗುವ ಸ್ವೇಸ್ ಇದೆ. ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆ ಸೀತೆಗೆ ಮಾತ್ರವೇ? ರಾಮನಿಗೂ ಬೇಡವೇ? ಎಂಬ ವಾಗ್ವಾದವು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡು ದಾಂಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯವೇ ಎಂಬ ನಿಲುವಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯ ಸಾರ್ಥಕತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯು ಕುಟುಂಬ ವಿಘಟನೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥಹೀನ ದೂರೀಕರಣಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಸಶಕ್ತ ಉತ್ತರವೂ ಆಗಿದೆ. 'ಪ್ರತಿರೋಧದ' ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪಿತೃಭಾಷೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಜೊತೆ ಹೆಚ್ಚೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿರೋಧವಿದ್ದೀತು. ಆತ್ಮಪ್ರತ್ಯಯದ ನಿರಂತರ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಇದ್ದೀತು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ, ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದಾಂಪತ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜೋಪಾಸನೆ-ಗೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಮೃದುಲವಾಗಿರುವುದೆಂದರೆ ಅಸಹಾಯಕತೆ-ಎಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಮೃದುವಾದ ಹೂ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ಆಗಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ದರ್ಶನ ಇಲ್ಲಿದೆ.

೨. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಮಿತಿ :

ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಸವಾಲುಗಳು ಸೂತಕಗಳು ಅಗೆದಷ್ಟೂ ಮೊಗೆವ ಮಣ್ಣು ಪದರದಂತೆ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸದಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ದಾರುಣತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಿತಕಾಯದ ಗಾಂಧಾರಿಯ ಬೇಗೆ ಸತಾಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ ಇಂತಹ ಎಚ್ಚರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕಡೆಯ ದಶಕದ ಬಂಡವಾಳವಾದಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನೀತಿಯು ಅಸಹಾಯಕ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕಾಲಕೆಳಗಿನ ಚಿಮ್ಮ ಹಲಗೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆರ್ಥಿಕ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡೇ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಳವಾದ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಹೊಸಬಗೆಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಚಲಾವಣೆಗೆ ತಂದಿತು. ಸಮಾಜ ಮಾರುವವರು ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಎಂದು ಭಿನ್ನವಾಗುವಾಗ ಹೆಣ್ಣು ಈ ಎರಡೂ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥವಾದಳು. ಬಂಡವಾಳೋದ್ಯಮ ಮಹಿಳೆಯ ದೇಹ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಕರ್ತೃತ್ವಕ್ಕಮತೆ, ಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿತು. ಮಹಿಳೆ ಗ್ರಾಹಕ ಜಗತ್ತಿನ ಸರಕಾಗಹತ್ತಿದಳು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿರುವ ಖಾಸಗೀಕರಣ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಲೇವಡಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಇಲ್ಲದ ಮಹಿಳಾ ಸಮುದಾಯ

ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಪರಿಚಿತ ಶೋಷಿತ ಸ್ತರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಒಳಗಾಗುವಂತಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ದೇಹಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಿಸುವ ಮನರಂಜನಾ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಲು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳಿಗವಳು ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ವಿರೋಧದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಲೋಚನೆಯು ಮತ್ತೆ ವೈಭವೀಕೃತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವಳು ಮತ್ತೆ ಸತೀತ್ವದ ಮಾತೃತ್ವದ ರಕ್ಷಿತ ಪದಾರ್ಥವಾಗುತ್ತ ಆತ್ಮಘನತೆಯಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. 'ಅವಳ ಆಯ್ಕೆ'ಯನ್ನು ಈಗಲೂ ಇನ್ಯಾರೋ ರೂಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಗೊಂದಲ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಕುರಿತ ಬಂಡವಾಳೋದ್ಯಮದ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಆತ್ಮದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಆಯ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಗಳು ತನಗೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗದ ಗೊಂದಲಪುರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಹೊಸ ಆಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವನಿಶ್ಚಿತ ನಿಲುವುಗಳಿಂದ ಎದುರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿಕ್ರಮಣ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವಳ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು, ಅವಳ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹುರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೋ ಲೂಟಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂವೇದನೆಗೆ ತಳಮಳದ ಮತ್ತು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಇದಾಗಿದೆ. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲ್ಪದರದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲವಾದ ಜಾಗತಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜರೂರತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಗಿದೆ. ಜಾಗತೀಕರಣದ ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮವು ಬದುಕಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತಲ್ಲಣದ ಭಾಗವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯವು ಪಾಲು ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವು ಸಮಾಜೋ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಎಳೆಗಳಾಗಿವೆ. ಎಂಬ ಎಚ್ಚರದ ನಡೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣದ ದಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ದೇಶಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಸೌಲಭ್ಯದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯಿರುವ ದೇಶಿಭಾಷೆ ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿಗೆ ದೂಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ತಾಯಿಯ ಜೋಗುಳದ ದನಿ ದಣಿಯುತ್ತಿದೆ. ತಾಯಿ-ಮಗುವಿನ ಸಂಬಂಧದ ಸುಖ ಕೆಡುತ್ತಿದೆ. ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮಗುವಿಗೆ ತಾಯಿ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದವಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ತಂದೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ-ದವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಹಣ ಕುಟುಂಬ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಹಾಳುಗಡೆವುತ್ತಿದೆ. ಮಗು

ದಿಕ್ಕೇಡಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸವಿತಾ ನಾಗಭೂಷಣರ 'ಸಮಯವಿದೆಯೇ ಪಪ್ಪಾ?' ಎಂಬ ಕವಿತೆ ಮಗುವೇ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದು ಗುಡ್ಡ-ಬಯಲು ಅಲೆದಾಡಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಅನಾಮತ್ತಾಗಿ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗವು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಕೈಹಿಡಿದು ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಮಗ ಪರೀಕ್ಷಿತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸರ್ಪದೋಷಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮರಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ಮಗ ಜನಮೇಜಯ ತಂದೆಗೆ ಸತ್ಪಥ ತೋರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಳವೆನ್ನಿಸುವ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸವಿತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಹಿಂದಣ ಅನಂತವನು ಮುಂದಣ ಅನಂತವನು ನುಡಿಯೊಳಗೆ ಒಳಗುಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ವರ್ತಮಾನದ ಬದುಕು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿರುವ ಅನಗತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ತೀರ್ಮಾನ ಹತಾಶೆಯದಲ್ಲ, ಪ್ರತಿರೋಧದ್ದು.

ಸಮಕಾಲೀನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ತಿಳಿವನ್ನೂ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಹೈಜಾಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವಳು ದಿಗಿಲುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಸವಿತಾ ನಾಗಭೂಷಣರ ಕವಿತೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಟ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸರು ಶೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕುಸಿತದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾತುಗಳಾದ ಮೇಲೂ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಅವರ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೊಬ್ಬಳು, ಓ ಹಾಗಂದರೆ- ನಮ್ಮ ಚಂಚಿ ಕಳೆದುಹೋದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಂಗತಿಯಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಶೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸಿನ ಚಂಚಿ ಪರಸ್ಪರ ಎದುರುಬದರಾಗುತ್ತ, ಜಾಗತೀಕರಣವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ದಾರಿಯನ್ನೂ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಅತಿನಾಗರಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ತಳಾದಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸೀಳುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಹರಲಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳಿವೆ.

ತಂಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು

ಪೇಟೆಯಲಿ ಮಿಠಾಯಿ

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ತುಟ್ಟಿ

(ಸವಿತಾ ನಾಗಭೂಷಣ)

ಬಂಡವಾಳೋದ್ಯಮದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದು ಪರಸ್ಪರ ಮೈತ್ರಿ ಇಲ್ಲದ, ಸಂವಹನ ಇಲ್ಲದ, ಬಂಡವಾಳೋದ್ಯಮದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾನವ ಗುಂಪುಗಳು. ಇದು ಮನುಷ್ಯ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ, ಧರ್ಮ, ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸಿಡಲು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿತಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತದೆ.

ದ್ವೇಷ ನಿರಾಸೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಜನಾಂಗೀಯ ಹಲ್ಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸರ್ವಜನಾಂಗದ ಶಾಂತಿಯ ತೋಟ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಮುವಾದ ಮತ್ತು ಮತೀಯವಾದಗಳು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಹಜ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಜಾತಿ ಧರ್ಮದ ಚಹರೆಪಟ್ಟಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವಳನ್ನು ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು, ಆ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸರಿತನ ಎಂಬ ಉನ್ಮಾದವನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಮುವಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಜನನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವಳ ಗರ್ಭದ ಮೇಲೂ ಜಾತಿ-ಧರ್ಮದ ಮೊಹರು ಒತ್ತಲು ಹವಣಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ, ಆಯ್ಕೆ-ಆದ್ಯತೆ, ಮದುವೆ-ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಜಾತಿ ಧರ್ಮಗಳ ಚಕ್ರೋಸ್ಥ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಯಂತ್ರ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ, ಅಧಿಕಾರ ರಾಜಕಾರಣದ ಲಾಲಸೆಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಶ್ರಮ ಅಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೊಲೆ, ಹಿಂಸೆ, ರಕ್ತಪಾತಗಳು, ಧರ್ಮ ಜಾತಿಗಳ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಎಗ್ಗಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದೆ. ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿಟ್ಟು ಸ್ವಂದಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಯಾರು ಯಾರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇನ್ಯಾರೋ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಕಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಮಹಮ್ಮದನಿಗೊಂದು ಪ್ರೇಮ ಪತ್ರ' ಎಂಬ ಕವಿತೆ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಜ ಸ್ನೇಹದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅನಗತ್ಯ ಪುಕಾರುಗಳಿಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಜಾತಿ-ಧರ್ಮಗಳು ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಅಡ್ಡಡ್ಡ ಉದ್ದು ಸೀಳಿ ಗಾಯವಾಗಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಲೇ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಕಥನ ಇದು. ಕವಿಮೂಲ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸವಿತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ -

ನನ್ನ ತಾಯಿ ಪರಾಶಕ್ತಿ ನನ್ನ ತಂದೆ ಅಲ್ಲಾಹು
ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ
ನಾನು ಹಿಂದೂ ನಾನು ಮುಸ್ಲಿಂ
ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಿ

ಇದು ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ ಕೋಮುವಾದಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಕೇಂದ್ರಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ ಹಾಕುವ ಕೋಮುವಾದವನ್ನು, ಅಧಿಕಾರ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಜಾತ್ಯಂಧತೆಯನ್ನು, ವಿರೋಧಿಸದ

ಲೇಖಕಿಯರೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಸೂಚಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಚಹರೆ ಒಡಮೂಡಿದೆ. ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಬದುಕನ್ನು ಪೋಣಿಸುವ ದಾರದಂತಹ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿದು. ಎಚ್. ನಾಗವೇಣಿಯವರ ಮಂಜು ಮರಕಾಲ್ತಿ, ಐಸಂ ಬ್ಯಾರ್ಡಿಯಂತಹ ಪಾತ್ರಗಳು ಅನಾದಿಯಿಂದಲೂ ಸೌಹಾರ್ದ ಬದುಕಿನ ಬೆಳಕು ಕಾಯುವ ಜೋತ್ಯಮೃಂದಿರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮತ್ತು ದಲಿತರ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತೀಯ ಉನ್ನತತೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವ ಇದ್ದುಳ್ಳ ಜಾತಿಯ ಜನ ಒಂದೆಡೆ, ಗಂಡನ ಸಾವಿನ ಸೂತಕದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸೃಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋದ ಮಂದಿ ಮಣ್ಣುಮಾಡಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಕೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಬರುವ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ. ಈ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಿಂದ ಯಾವುದನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಓದುಗರಿಗೇ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ವೈದೇಹಿಯವರ ಕ್ರೌಂಚ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕಥೆಗೆ ಈಗಲೂ ದೇಶವಿಭಜನೆ ಭಿತ್ತಿಯಾಗುವುದು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ. ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾದ ವಿರೋಧಿ ಧ್ವನಿ ನಿರಂತರ ಹರಿವ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿದೆ. ನೇಮಿಚಂದ್ರರ 'ಯಾದವಶೇಮ್' ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಯಾನ್ವಾಸು. ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿಬಿಡಬಹುದಾದ ಹಿಟ್ಟರನ ಭಯ - ಈ ಕೃತಿಯ ಕಥಾನಕಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾವಾದದ ಆತ್ಯಂತಿಕ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯವೇ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ನೋಡುವ ಲೋಕದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಗಲ್ಭತೆಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ವಿನಃ ಉದಾರವಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಖಚಿತ ತಾತ್ವಿಕ ನಿಲುವು ಇಂತಹ ಬೃಹತ್ ಕೃತಿಯ ಪರಿಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ. ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಆವೃತ್ತವಾಗುವ ಅನಾಥ ಕೂಸನ್ನು ಪೊರೆವ ತಾಯ್ತನ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಗೋಪನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಜಾತಿ-ಧರ್ಮಗಳ ವೈಪರೀತ್ಯಕ್ಕೆ ಮದ್ದನ್ನೂ ಅರೆಯುತ್ತದೆ. 'ಈಶ್ವರ ಅಲ್ಲಾ ಮೇರೆ ಲಾಲ್' ಎಂಬ ತಾಯಜೋಗುಳದ ದನಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಗಾಯಕ್ಕೆ ಮದ್ದರೆಯುವ, ನೋವ ನೇವರಿಸಿ ಸಾಂತ್ವನಿಸುವ ಹೆಣ್ಣಿನದ ಸಂಗೋಪನಾ ಗುಣ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೇಂದ್ರವೇ ಆಗಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತನ್ನನ್ನು ದಾಖಲಾಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಪುಟ್ಟ ಪಾದಗಳನ್ನೂರಿ ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿಗೆ, ದುಡಿಮೆಯ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಎಳೆಯರ ಪಾದದ ಗೆರೆಗಳು ವಿಕೃತ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅತ್ತತ್ತ ಒತ್ತರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ತಾವೇ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿವಂತವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಧನ್ಯತೆಯಿಂದ ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀವಾದ : ಸಮಕಾಲೀನ ಪ್ರಭಾವವಲಯವಾಗಿ :-

ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸಹವರ್ತಿನಿಯಾಗಿ ನೋಡಲು ಕಲಿಸುವ ವಿಚಾರಧಾರೆ. ಇದು ಗಂಡಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣಿಗೂ ಹೊಸ ಕಲಿಕೆಯೇ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ವೈಭವೀಕರಣ, ತುಚ್ಛೀಕಾರಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನಿಳಿಸಿ ಹಗುರವಾಗಿಸುವ, ಗಂಡಸನ್ನು ಯಾಜಮಾನ್ಯದ ಗದ್ದುಗೆಯಿಂದಿಳಿಸಿ ಸಹಜವಾಗಿಸುವ ಚಿಂತನೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲೊಂದು ಐಕ್ಯತೆ ಮಾರ್ದವತೆಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಲವು ನಿಲುವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹದೊಂದು ಮೃದುಲ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಪರಿಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುತುವರ್ಜಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತಾದರೂ ಹೆಣ್ಣನ್ನು 'ವ್ಯಕ್ತಿ' ಎಂಬ ವಿಸ್ತರಣೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ದತ್ತವಾಗಿಸಿದ್ದ ದೈವೀರೂಪಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿ, ಅವಳನ್ನು ಲೈಂಗಿಕತೆಯಾಗಿ, ದೇಹವಾಗಿ ನೋಡಲಾಯಿತು. ಉಳಿದಂತೆ ಅವೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಿಲುವುಗಳೇ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಿದವು. ನವ್ಯದ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಕವಿ ಅಡಿಗರಿಗೆ, ಹೆಣ್ಣೆಂದರೆ ಗಂಡಿನ ಸಾಧನೆಗೆ ತೊಡರಾಗಬಹುದಾದ ಆಪತ್ತು! ಅವನು ಶ್ರೇಯಃ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಅವಳಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ.

“ನೂರು ಹೆಗ್ಗುರಿಗಳನು ಹುಗಿದ ಹೆಗ್ಗೋರಿಯಿದು

ಹೆಣ್ಣು ಜೀವದ ಆದಿ ಸಾವಿನಾದಿ

ಇಲ್ಲಿ ಈ ಹಡಗು ಹಿಡಿದು ಅಲೆಯುತ್ತಲಿರೆ

ಜಲಸಮಾಧಿಯ ಅವಧಿ ನಿನ್ನ ಪರಿಧಿ”

(ಅವರೋಹಣ, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ)

ಎಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟೂ ಎದುರಾಗದು. ಗೋಕಾಕರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು, ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ವಿನಃ ಆತ್ಮಸಖ್ಯದ ಕೇಂದ್ರವಲ್ಲ. 'ಇಲ್ಲಿ ಇರು, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯನು ತರುವೆನು' ಎನ್ನುತ್ತ; ಹೋದಮೇಲಿನ ಅನುಭವದ ಅನೂಹ್ಯತೆಯ ಸ್ವಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದವಳು, ಅವನ ಆತಂಕದ ಅನುಭವದ ಕೇಳುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅವಳ ಅನುಭವ ಆತಂಕಗಳು ಅವನಿಗೆ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಗಮನಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಕವಿತೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲ. ಅಡಿಗರು ಮತ್ತು ಗೋಕಾಕರು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ನಿಲುವಿಗೊಂದು ನಿದರ್ಶನ.

ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಗಂಡು- ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನೇ ತನ್ನ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಜೀವಕಾಮದ ಅಪಾರ ತೀವ್ರತೆಯಲ್ಲಿ

ಗೃಹಿಸಿತು. ಹೆಣ್ಣು, ಗಂಡಿನ ಸ್ವ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ಒಂದು ನೆಪವಾಗಿ ಒದಗಿ ಬಂದಳು. ಶಾಂತಿನಾಥ ದೇಸಾಯಿಯವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಈ ಜೀವಕಾಮದ ಚಹರೆಯಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಿತರ ಆಯಾಮಗಳ ಹುಡುಕಾಟವೂ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ತುಮುಲಗಳು ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತವೆ. ಬೌದ್ಧಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣಿನೊಳಗೊಂದು ಬೌದ್ಧಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದವರು ಪಿ. ಲಂಕೇಶ. ಲಂಕೇಶರ ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣೆಂದರೆ ಬರೀ ದೇಹಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಲೈಂಗಿಕತೆ ಅವಳ ಒಟ್ಟೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಒಂದು ಅನುಷಂಗಿಕ ನೆಲೆ ಅಷ್ಟೆ. ಲಂಕೇಶರ ಕಥನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಸಂವೇದನಾ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆರೆತಿದೆ. 'ವಾಸ್ತವ' ಎಂಬ ಪುಟ್ಟ ಕಥೆ ಹೆಣ್ಣು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಪುರುಷ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಕ್ರೂರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಬರ್ಫದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುರಿದಂಥ ದಾರುಣತೆ. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ, ಈ ದಾರುಣತೆಯನ್ನು ಅವಳು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಗಂಡಸೇ ಆಗಿರುವ ಸ್ನೇಹಿತನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ. ಕ್ರೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಮಮಕಾರಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಗಂಡು ಉತ್ತರದಾಯಿಯಾಗುವ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಗಂಡುದ್ವೇಷವಲ್ಲದ; ಗಂಡುಗರ್ವದ ದುಷ್ಟತನವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಕ್ರಮವಿದೆ. ಇಂತಹ ತಾತ್ವಿಕ ಖಚಿತತೆಯು ಲಂಕೇಶರ ಬರಹಗಳಿಗೊಂದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ, ಅವನನ್ನು ಪೂರ್ವಕಲ್ಪಿತ ರಂಜನೆಗಳಿಂದ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಬನದ ಕರಡಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ವೈದೇಹಿಯವರು ಲಂಕೇಶರನ್ನು 'ಗೆಳತಿ' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದುದರ ಔಚಿತ್ಯ ಕೂಡ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿನ ನಿಷ್ಕರ ತೋಧನೆಗೆ ತೊಡಗುವುದು ಲಂಕೇಶ ಕಥನಗಳ ಗುಣವಾದ್ದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣುತನದ ಕುರಿತು ಚಿಕ್ಕಿತ್ತಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಲಂಕೇಶರ ದಾರಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೇಜಸ್ವಿಯವರ ಕಥನ ಜಗತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಅವಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಪೋಟಿಸಲು ಉತ್ಸುಕವಾಗಿದೆ. 'ಕಿರುಗೂರಿನ ಗಯ್ಯಾಳಿಗಳು' ಅಂತಹ ಒಂದು ಕೃತಿ. ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೆದರಿ ಮುದುಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೆಂಗಸರು, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ತಾವಿಲ್ಲದೆ ಬರಿಯ ಗೋಣಗಾಟವನ್ನೇ ಮಾತಾಗಿಸಿಕೊಂಡವರು, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಚೂರು ಅನುವು ಸಿಕ್ಕಾಗ, ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ತಾಕತ್ತನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೈತಿಕ ಕಾರಣವಿರುವುದರಿಂದ, ಸಮುದಾಯದ ಹಿತದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಕೋಪವೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಗತ್ಯವಾದ ಮರ್ಯಾದೆಯ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕುತ್ತ ಮೂಲೆಹಿಡಿಯುವುದು

ಅವರಿಗೆ ಆತ್ಮ ದೋಹ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳನ್ನೂ ಕಿತ್ತು ಹಾಕದೆ ತಾವು ಮನುಷ್ಯರೇ ಆಗಲಾರೆವು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವಕಲ್ಪಿತಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುವ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿಗಲ್ಲವೆಂದು ದೂರೀಕರಿಸಿದ್ದ ಭಾಷಿಕ ವಲಯವನ್ನು ನುಗ್ಗುತ್ತಾರೆ. ಅನಾದಿಯಿಂದಲೂ ಮನೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಊರೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮತನದ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅದ್ಯಾಕೆ ಮುದುಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿದರು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹಜ ಎನ್ನುವಂತೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸಹಜತೆ ಮತ್ತು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲಾದ ಗುಲಾಮೀತನಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತ, ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನಿರ್ದೋಷಗೊಳಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಧರ್ಮ-ಸಂಹಿತೆಗಳ ಕುಚೋದ್ಯ ಬಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಊರೊಟ್ಟಿನ ಬದುಕು ಕೆಡದಿರಲೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುವ ಹೆಂಗಸರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ವಿವೇಕವೇ ಅಡಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತೇಜಸ್ವಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ 'ಹೆಂಗಸರ ಬುದ್ಧಿ ಮೋಣಕಾಲ ಕೆಳಗೆ' ಎಂಬಂಥ ತರಹೇವಾರಿ ಆರೋಪಗಳ ನಿರಾಕರಣೆಯಿದೆ. ಹೆಂಗಸರ ಜೀವನ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಜ್ಞಾಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಲು ತೇಜಸ್ವಿ ಆಸಕ್ತರು. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಪಮೌಲ್ಯ ಮಾಡಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅದರ ಗೂಢವನ್ನು ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರದಂತಹ ಕಥೆಯು ಲಘುಧಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಲೇವಡಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಡಿಗೆಯಂತಹ ಧ್ಯಾನಸ್ಥ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅನವರತ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ತಿಳಿಯದೇ ಹೋದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಲಜ್ಜೆಪಡುತ್ತದೆ. ನವ್ಯದ ಇನ್ನಿತರ ಲೇಖಕರಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಹರೆಯನ್ನು ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಧಾರೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಕೇಶ ಮತ್ತು ತೇಜಸ್ವಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಈ ನಿಲುವಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಪ್ರಭಾವ ಇದ್ದಂತಿದೆ.

ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಶೋಷಿತರ ಪರವಾದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೇ ತನ್ನ ಅಸ್ಮಿತೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿತ್ತು. ೮೦ ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯು ಬೇರೂರುತ್ತಿರುವ ಕಾಲವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯವು ತನ್ನ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾನತೆಯ ನಿಲುವಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅದಾಗಲೇ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಲಕ್ಷಿಸಬಾರದ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿಯೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಬಂಡಾಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡ ಅಂಚಿಗೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಂಪರಾಗತ ಸ್ವತಿಕೋಶವನ್ನು ತೆರೆದು, ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಗೋಪನಾ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಬೆರಗಿನಿಂದ ದಾಖಲಿಸತೊಡಗಿದವು. 'ಒಡಲಾಳ'ದ ಸಾಕವ್ವ ಇಂತಹ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಪಾತ್ರ, ಸಾಕವ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನಿಯಮಿಸಿದ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಹೊರತಾದವಳಲ್ಲ.

ಅದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿದವಳು. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊರತಾದ ಪಾತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಓದುಗ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹದೊಂದು ಘನತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ? ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಿರ್ವಚನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಈ ನಿಲುವು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿತ್ತು.

ಸಂಕರಶೀಲ ಚೆಲುವು :-

೨೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಧಾನ ಧಾರೆಯು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಧಾನದ ಅಧ್ಯಯನವೆಂದರೆ, ಕನ್ನಡವು ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಕುರುಹೂ ಆಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಮುಖ್ಯ ಕಥೆಗಾರರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಲೋಕದ ಜಂಜಡವನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಅಳತೆಗೋಲು. ಹೆಣ್ಣು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಿಂಸೆಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಹುಸಿತನ - ಭ್ರಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ ಜಮೀನ್ದಾರಿಕೆ, ಅಧಿಕಾರ ರಾಜಕಾರಣದ ಭಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹಿಂಸೆ, ನಗರದ ಬಂಡವಾಳೋದ್ಯಮವು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸರಕಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉನ್ಮಾದ, ಹೀಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ತೂಗುವ ಮಾನದಂಡವಾಗುತ್ತಾಳೆ.

“ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಲೇಖಕನೂ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಅಗ್ನಿಕೊಂಡವನ್ನು ಹಾದುಬರಲೇಬೇಕಿದೆ” ಎನ್ನುವ, ಕವಿ ಎಚ್.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕನ್ನಡ ಸಂವೇದನೆಯು ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಅನುಸಂಧಾನ ಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜರೂರತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಅಮರ್ತ್ಯಸೇನ್ ತಮ್ಮ ‘She Oriented Economy’ಯ ಪರಿಭಾಷೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಶಿವಪ್ರಕಾಶರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾವ್ಯಗಳು ಹೆಣ್ಣುತನವನ್ನು ಸಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೇ ಹೊಮ್ಮಲು ಯತ್ನಿಸಿವೆ. ಸಮಗಾರ ಭೀಮವ್ವನ ಎದೆಹಾಲಿನ ಋಣಸಂದಾಯದ ತುಡಿತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯಾದ, ತಾಯ್ನಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಹರೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಸಂಬಂಧದ ಮರುವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಗಣಿತ ಚಹರೆಗಳು ಶೋಧನೆಗೊಂಡಿವೆ. ಅದರ ಒಂದು ನೆಲೆ ಸೋದರಿತ್ವವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು, ಶಿವಪ್ರಕಾಶರ “ನೀವಾದರೂ ಇರಿ ಜೊತೆಗೆ” ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ.

ತಾಯಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾಳೆ

ನಾವು-ಹಾಳು ಗಂಡಸರು- ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತಾಯಿಗೆ

ಗಂಡನಾಗುವ ಮುಂಚೆ
 ಪ್ರೇಮಿಕೆಯರು ನಮ್ಮನ್ನು ರಥದಿಂದ ಬೀದಿಗೆ ತಳ್ಳಿ
 ಪರಾರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.
 ಹೆಂಡತಿಯರು ಜೊತೆಗಿದ್ದರೂ ಪರಕೀಯರಾಗುತ್ತಾರೆ.
 ಇಲ್ಲಾ, ಸೀದಾ ಗುಳೇ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ.
 ತಂಗಿಯರು ಮಾತ್ರ ಜೊತೆಗಿರುತ್ತಾರೆ.
 ಇಷ್ಟೊಂದು ನಿರರ್ಥಕವಾದ
 ಇಷ್ಟೊಂದು ದೀರ್ಘವಾದ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು
 ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೇರಿರುವ ದೇವರೆ
 ನನ್ನೆಲ್ಲ ತಂಗಿಯರೂ ಬಾಳಲಿ
 ನನಗಿಂತ ದೀರ್ಘಕಾಲ

ಹೆಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ತಾಯಿ, ಪ್ರೇಮಿಕೆ, ಹೆಂಡತಿ ಎಂಬ ಹಳೆಯ ನಿರ್ವಚನಗಳ ಕಣ್ಣುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ತನಗಿಂತಲೂ ಅವಳ ಇರುವಿಕೆಯು ಮಹತ್ವದ್ದು ಇರಬಹುದೆಂದು ನಿಲುವು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಲ್ಲದ ಸಹಜ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದೆಂದರೆ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ತಳಾತಳದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತಹದೊಂದು ಪಲ್ಲಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಂಭವಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ತರತಮಗಳಿಗೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಮೂಲದಲ್ಲೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇದು ಜೊತೆಗಿದ್ದೇ ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾದ, ನೇರಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಬಂಧ. ಶಿವಪ್ರಕಾಶರ 'ಆವಂತಿಕ' ಎಂಬ ಸುದೀರ್ಘ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಹಕ್ಕಿಯ ರೂಪಕದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದು ರೆಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ-

ಯಾಕೆ ಬೇಕು ಇನ್ನೊಂದು ರೆಕ್ಕೆಯ ಸಹವಾಸ
 ಬಿಡಿಸು ನನ್ನನ್ನು ಹಕ್ಕಿಯೇ
 ಹಾರಬೇಕು ನಾನು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ

ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಹೇಳುವ ಸಂಭಾಳಿಕೆಯ ಎಚ್ಚರ ಇದು, ಗಂಡು ಲೋಕದ ತಪ್ಪು ಕ್ರೌರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ವರ್ಗಾಯಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಉಲ್ಬಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ತಥ್ಯವು ಸ್ತ್ರೀವಾದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊನಚನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ ಎನ್ನುವುದು ಜೊತೆಗಿದ್ದೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ನೀರದಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಜಾಗತೀಕರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯು ನಿರಾಕರಣೆಗೊಂಡು, ಅವು ಒಂದರೊಳಗೊಂದು

ಬೆರೆತ ಸಂಕರ ತತ್ವವಾಯಿತು. ಹೆಲನ್ ಸಿಕ್ಸೊ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ, ಸಂವೇದನಾಶೀಲ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನ್ಯಲಿಂಗ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯು ಕನ್ನಡವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಕಣ್ಣೋಟವು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಲೋಕದೃಷ್ಟಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಲಾರದು ಎಂಬ ತಿಳಿವಿನ ಸಂದರ್ಭ ಇದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಕರತೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಸಮಾಜದ ಅಂಚಿನ ಅಂಚಿಗೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟರೂ, ಬದುಕು ಇನ್ನೂ ಒತ್ತುವರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮೊಳಗಿನ ನೀರಸೆಯಂತಹ ಒಳಿತಿನ ತುಡಿತ ಹೊಂದಿದ ನಗರ ಜೀವನದ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು 'ಮೋಗ್ರಿಯ 'ಸತ್ಸಂಗ', 'ಅಮೃತಬಳ್ಳಿ ಕಷಾಯ', 'ಸರ್ಕಸ್‌ನಲ್ಲೊಂದು ಹರಿಗೆ', 'ತೂಫಾನ್ ಮೇಲ್' ಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಂತ ಕಾಯಿಣ್ಣಿ ಕಾಣಿಸಿದರು. ಬದುಕಿನ ಕಾರ್ಗತ್ತಲು ಅಮರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಅಸಹಾಯಕ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಕೂಸನ್ನು ಮಣ್ಣುಮಾಡಿ, ಗಂಡನಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ದೂರವಾಗಿ, ಹೊರಟ ಹಸಿ ಬಾಣಂತಿಗೆ ಅವಳವ್ವ, 'ಇರಾ ಒಂದನ್ನಾರಾ ಸಾಕಿಕಳಾಣ ನಡಿ' ಎಂದು ಧೈರ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆ 'ಇರಾ ಒಂದು' ಅವಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡುತ್ತಿರುವ ಗಂಡನಿಗೆ ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಜನಸಿದ್ಧ ಮಗಳು. ಬೇಲಿಯ ಗಿಡದಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ಧೀಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಲಿಗಣನಾಥ ಗುಡದೂರರ ಕಥೆ ಹೇಳಿತ್ತು. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಊರು ದುಮುಗುಡುವಾಗಲೂ ಬೋಳುವಾರರ ರೊಟ್ಟಿ ಪಾತುಮ್ ತನ್ನ ಪಾದಗಳ ರಂಗೋಲಿಯಲ್ಲದನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಗೀಟು ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾಳೆ. ಜಾಗತಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಒತ್ತುವರಿಮಾಡುವಾಗ ಅರುಣ ಜೋಳದ ಕೂಡ್ಡಿಯ ಕಾವ್ಯವು 'ಅವ್ವನ ಅಂಗನವಾಡಿಯನ್ನು ಲೋಕಜ್ಞಾನದ ತೊಟ್ಟಲಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಮರ್ಯಾದಾ ಹತ್ಯೆಗಳ ಕೆಟ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ, ರಮೇಶ ಅರೋಲಿಯ ಕಾವ್ಯವೊಂದು ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಸಾರಿಸಿ ರಂಗೋಲಿಯಿಟ್ಟು ದೀದಿಯ ಬರುವಿಕೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಮೀರನ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರ ರಾಜಕಾರಣ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮೆಟ್ಟಲಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಆ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಒಂದಾಗಿ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ ಬರಹಗಾರರ ಸಂವೇದನೆಯ ಭಾಗವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಕ್ಕ ಸೀತಾ ನಾನೂ ನಿನ್ನಂತೆ ಶಂಕಿತ
ನಿನ್ನ ಪಾತಿವ್ಯತ್ಯದಂತೆ ನನ್ನ ದೇಶಪ್ರೇಮವೂ
ರಾಮರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧರ್ಮ
ನಮ್ಮನ್ನು ನಡುಬೀದಿಯಲಿ ಸುಡುತ್ತಿದೆ.

(ಬಿ. ಪೀರ್‌ಬಾಷಾ)

ದೈನಂದಿನ ಬದುಕೇ ಯಾತನಾ ಶಿಬಿರವಾದಾಗ, ಹುಟ್ಟಿದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಪ್ರೀತಿಗೂ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೂ ಪುರಾವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹರಕತ್ತು ಬಂದಾಗ ಹೆಣ್ಣು ಅನುಭವಿಸಿದ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಪಡಿಪಾಟಲು ಅರ್ಥವಾಗತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಒಂದೇ ನೆಗತಕ್ಕೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯಬೇಕಾದ ವಿವೇಕ ಇದು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಿನ ಹಿತದ ತಾಣಮಾತ್ರವಾಗಿದ್ದವಳೇಗ, ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಜೊತೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯೇ ಸದ್ಯದ ಕನ್ನಡ ತಾಕತ್ತು.

ಮತ್ತದೇ ಕಿಲುಬುಕಲೆ :

ಆದರೆ ಸಂಕರಶೀಲತೆಯೊಂದು ಈ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆಯೇ? ಸಂವೇದನೆಯ ವಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯ ತತ್ವವು ಸಾಧಿತವಾದ ಬಗೆಯೇನು? ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಅನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದು ಪ್ರೇರಣೆಯೋ, ಪ್ರಭಾವವೋ ಅಥವಾ ವಿರೋಧವೋ? ಇಂದಿಗೂ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿಯೇ ಓದುವದ್ಯಾಕೆ? ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದೊಡನೆ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಸ್ಪೇಸ್ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾಗುವುದೇಕೆ? ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಗಂಡಿನ ಉಪಭೋಗದ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿಯೇ ನೋಡುವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಈಗಲೂ ಧಾಳಿಗಾಗಿಯೇ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ? ಕನ್ನಡದ ಮುಖ್ಯಕವಿ ಎಚ್.ಎಸ್.ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿಯವರ 'ಉತ್ತರಕಾಂಡ ಮತ್ತು' ಎಂಬ ಆತ್ಮಕಥನದ ಮಾದರಿಯ ಸುದೀರ್ಘ ಕವಿತೆಯು, ರೋಗದಿಂದ ಜರಾಜೀರ್ಣವಾದ ನಾಯಕಿ ಮತ್ತು ದುಃಖಿತ ನಾಯಕನ ಕಥನವಾಗಿದೆ. ನಿರೂಪಣೆಯು ನಾಯಕನ ಕಣ್ಣೋಟಮಾತ್ರವೇ ಆಗಿದೆ. ಅವಳ ನೋವಿಗಿಂತಲೂ ಅವನ ನೋವು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಕಷ್ಟ ಸಂಕಟಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ನಿರುಪಯುಕ್ತ ನಿನ್ನೀ ದೇಹ, ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಉಣ್ಣಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ....

ಎಂಬ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಸಾವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳು 'ದೇಹವಾಗಿ' ವಿವರಣೆಗೊಳಗಾವುದು, ಅವಳ ದೇಹದ ಕುರಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯಭಾವ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು ಅಚ್ಚರಿಯ ಅಸೂಕ್ಷ್ಮ ನಡೆಯಾಗಿದೆ. ವಿವೇಕ ಶ್ಯಾನುಭಾಗರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಥೆ 'ಕಂತು' ವಿನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮೇಷ್ಟ್ರ ಹೆಂಡತಿ ಹುಚ್ಚಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಹುಚ್ಚು ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕಿರಿಕಿರಿ ಕಥೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ 'ಹುಚ್ಚು' ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಚನಗೊಂಡಿದೆ. ವೈದೇಹಿಯವರ 'ಅಕ್ಕು' ನೆನಪಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿಯವರ 'ಪರಕ್ಕಾ' ಎಂಬ ಹುಚ್ಚಿಯ

ಪಾತ್ರವು ಜಮೀನ್ದಾರೀ ವ್ಯಮನಸ್ಸಿನ ಹೀನತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪಾತ್ರಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನ ರಣಾಂಗಣವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪಾತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಕ್ಕುವಿನಂತಹ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಸಂವೇದನಾ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಸೀಳು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಕಥನಗಳಂತಹ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವೈರುಧ್ಯ ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಾಢವಾಗಿದೆ. ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡರ 'ಆಡಾಡತ ಆಯುಷ್ಯ'ದಲ್ಲಿ ಮುಖವಿಲ್ಲದ ಬರಿಯ ದೇಹಗಳಾದ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಎದುರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಗಂಡುದೇಹದಿಂದ ಸುಖಪಡೆಯಲು ಧರಗವತರಿಸಿದ ಲೈಂಗಿಕ ರೂಪಗಳಂತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನಾಶೀಲ ಬರಹಗಳೇ ಹೀಗಾದರೆ, 'ಇನ್ನಾರಿಗೆ ದೂರುವೆನಯ್ಯಾ?' ಎಂಬ ಆತಂಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳುಳ್ಳದ್ದಕ್ಕೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಚಹರೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಂದಿಡುತ್ತ ಬಂದ ಭೈರಪ್ಪನವರು, ಕಾದಂಬರಿ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡ 'ಕವಲು' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಬಗೆಗಿರುವ ತಮ್ಮ ರೋಷಾವೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊರಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಹೆಂಗಸಿನ ಅಹಂಕಾರ, ಅದರಿಂದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿತ ಸರ್ವನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಶತಸಾಹಸ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆರೋಪ ಮತ್ತು ವಿರೋಧವನ್ನೇ ಪುಸ್ತಕ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನಲು ಕೃತಿಯೊಳಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಘಟಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಷ್ಟೇ ಈ ವಿರೋಧದ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ಧಾರ್ಮಿಕ ತರ-ತಮವನ್ನು ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕು ಅಶಾಂತಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡು ಎಂಬ ಜೈವಿಕ ಬೇಧವು ಕೂಡ ಇನ್ನಿತರ ತರ-ತಮಗಳಿಗೆ, ಅವಕಾಶ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಾರದು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನಾ ಕ್ರಮವು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆಲ್ಲಾ ಮೂಲಭೂತವಾದವು ಹಿನ್ನಡೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸ-ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲಭೂತವಾದವು ಬಂಡವಾಳವಾದಕ್ಕೂ, ಅಧಿಕಾರ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೂ ಊರುಗೋಲು. ಅದನ್ನು 'ಸರಿ' ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮನಸ್ಸು ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಸೃಜನಶೀಲ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ 'ಉದ್ಯಮ' ಆಗಿರುವ ಕೆಡುಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣೆದುರು ಕಾಣುವ ಅವಕಾಶದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ಎಂತಹ ನೀಚಾನುಸಂಧಾನಕ್ಕೂ ಇಳಿಯಬಹುದು. ಈ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ವೈರಿಯಂತೆ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಸಹನಶೀಲತೆ ದೊಡ್ಡದು, ಅಥವಾ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಸರಿ. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕನ್ನಡದ 'ಸ್ವಾರ್ ಬರಹಗಾರರೆಂದು' ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮನ್ನಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಿದ ಇಂತಹ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಹೀನೈಸುವಿಕೆಯನ್ನು, ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆಯ ಇನ್ನಿತರ ಭಾಷಾ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ 'ಕವಲು' ಚಾರಿತ್ರಿಕವೇ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, 'ಜಾಣಮೌನದ ನಡೆ'ಯೊಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಸೂರಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಟಿ.ಪಿ.ಅಶೋಕ ಅವರ 'ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮಾಸ್ತಿ' ಎಂಬ ವಿಮರ್ಶಾ ಕೃತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಕಥಾಲೋಕದ ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರಗಳ ಸಶಕ್ತತೆಯ ಚರ್ಚೆಯಿದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಸಶಕ್ತ ಎಂದು ಕಾಣಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಿತೃವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಚ್ಚಿನಿಂದಿದ್ದು ಬಂದ ಪಾತ್ರಗಳು. ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆಯು ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ನಿರ್ಜೀವ ಗೊಂಬೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚಿಸಿದೆ. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಬರಹಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀವಿರೋಧಿ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಯಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ನೆಲೆಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಈ ಎಲ್ಲ ವಾಗ್ವಾದಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುವ ಜಾಣಮೌನದ ಹಿಂದೆ, ಅಪಶಕುನವಾಯ್ತೆಂದು, ಹಳೆಗುಡಿ ಕೆಡವಿ ಹೊಸದು ಕಟ್ಟಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯಿದೆ. ಇಂತಹ ಜಾಣನಡೆಗಳಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಾಗದು.

ಸದ್ಯದ ಸಂಕಟಗಳು :

ಜಾಗತೀಕರಣದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಸಂವೇದನಾ ವಲಯವನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸುತ್ತಿವೆ. ಗೂಗಿ ವಾ ಥಿಯಾಂಗೊ - "ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ತನ್ನ ಗೆಲುವಿನ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಪತಾಕೆಯನ್ನೂರುವುದು ಸೋತವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಗಂಟಲಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ, ತನ್ನ ಗುಲಾಮೀತನವನ್ನೇ ಸಂಭ್ರಮಿಸುವ ಭ್ರಾಂತಸ್ಥಿತಿಯೊಂದು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೇ ಸಮಾನತೆಯ ಪರಿಭಾಷೆಗಳು ಸೋಲುವಾಗ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಕರುಳಿಲ್ಲದ ಕಣ್ಣಿನಂತೆ ನಿರ್ದೋಷವಾದಾಗ, ಸ್ತ್ರೀವಾದದಂತಹ ಚಿಂತನೆಗಳು ದಿಗಿಲು-ಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚ ಇಂತಹ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣಗೆ ವ್ಯಂಗ್ಯದಿಂದ ಸರಿಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅತಿನಾಗರಿಕ ಬದುಕಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ದೇಹಭಾಷೆಯ ವ್ಯವಹಾರ ಅಗತ್ಯ. ಜಾಹೀರಾತುಗಳು ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವನ್ನು ಸಂಪಹನದ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿಸಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಆಧುನಿಕತೆ, ಚೆಲುವು, ಅಪಮಾನ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಎಲ್ಲವೂ ದೇಹ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನ್ವಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ

ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಸಾಹಿತ್ಯದಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆಪತ್ತಿನದು. 'ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೊಸತನದ ಗೀಳು' ಹೆಣ್ಣು ದೇಹವನ್ನು ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮದಂತೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ರಚನೆಗಳೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಲೇಖಕಿಯರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೇಮನಿವೇದನೆಯಂತಹ ತೀವ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ದೇಹವು ಉಪಭೋಗಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ವೈಭವೀಕರಣ ಮುಗಿತಾಯಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಮಿತಿಯ ಕಠಿಣ ಸವಾಲುಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಪಯಣ ಹೊರಟ ಬಿಂದುವಿಗೇ ಬಂದು ನಿಂತಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಾದೀತು.

ಸದ್ಯದ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೆದುರು ಸಮಕಾಲೀನ ವಿಷಮತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ, ಆಳದ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದದ ಮದ್ದೆರೆದು ಪೋಷಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯು ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪದ 'ಗಾಂಧಾರಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ'ಯಿಂದ ಬಳಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾನು ಕೆಡುಕಿನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗುವ ಭಯ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಳೋದ್ಯಮವು ಕಲೆ-ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ಇದೊಂದು ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯಮವೆಂದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾಲವಿದು. ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ವಲಯವು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದು ಬೇಕಾದರೂ 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ' ಎಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾಯಾಲೋಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ದಂಡಿ ದಂಡಿಯಾಗಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿವೆ. ತೆರೆದ ಅವಕಾಶಗಳು ಮಾಧ್ಯಮಗಳ 'ರಾಜಕೀಯ ಸರಿತನದಂತೆ' ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನೂ ಕಲಿಸುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಅವಕಾಶದ ವಿಫಲತೆಯ ಝಳಕ್ಕೆ ಬಸವಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾತು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯಭಾಷೆಯಿಂದ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತ 'ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಒಳ-ಹೊರಗುಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಬಿಂಬ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬರವಣಿಗೆ ಕರುಳ ಸೊಲ್ಲಾಗದೆ, ಬಾಯ ಚಪಲವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಘನತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಡಿಜಿಟಲೈಸ್ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಅಂತಹದೊಂದು ತಿರುವಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕಾಗದ-ಪೆನ್ನುಗಳ ಹಂಗಿಲ್ಲದ, ಧ್ಯಾನಸ್ಥ ಒಳತೋಟಿಯ ಗೋಜಿಲ್ಲದ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಸ್ವರೂಪದ ಬರವಣಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಭಾಷೆ ಬೊನ್ನಾಯ್‌ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಬೊನ್ನಾಯ್ ಮರದಿಂದ ಯಾವ ನೆರಳು, ಹೂ, ಹಣ್ಣು, ಹಕ್ಕಿ-ಪಕ್ಕಿಯ ಲೋಕ ಕಂಡೇವೋ? ವ್ಯವಧಾನಕ್ಕಿದು ಜಾಗೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ಗಳು ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ಘೋಬಿಯಾ ಹುಟ್ಟು-ಹಾಕಬಹುದೇ? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಮೇಲ್-ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಗಂಭೀರವಾದ ಚಿಂತನೆಗೆ ಆಸ್ಪದಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ?

ಮುಖವಿಲ್ಲದ ಕಮೆಂಟ್‌ಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯವನ್ನು ಲೇವಡಿ ಮಾಡುವ, ಅಸ್ತೀಲ ಅಸಭ್ಯ ಬರಹಗಳನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೆಷ್ಟೋ ಅಧೋಲೋಕದ ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾತನಾಡುವುದೇ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ತೀವ್ರ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಆತಂಕಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಒಟ್ಟೂ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನಾ ವಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಗುಂಪು ಎನ್ನುವುದು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೆಲುವಿನ ಚಿನ್ತೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಗೆಲುವಿನ ಹಿಂದೆ ಅದರ ಮಹಿಳಾಗುಂಪುಗಳ ಸೇವೆ ದೊಡ್ಡದು- ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ರಾಜಕೀಯ ಚಿಂತಕರು. ಬಂಡವಾಳವಾದ ಮತ್ತು ಕೋಮುವಾದಗಳೆರಡೂ ಮಹಿಳಾ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಭಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ದಿಕ್ಕುತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ಸೋದರಿತ್ವ, ಸಂಘಟನೆ, ಸಹಜೀವನದಂತಹ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವವರೂ ಬಳಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಪಡಿಸುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ತಂಗಾಳಿಯ ನಡೆ :

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ತುಡಿತ ತಂಗಾಳಿಯಂತೆ ಸುಳಿಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಘನತೆಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೃತಿಯೊಂದರ ಪ್ರವೇಶಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನವೂ ಒಂದು ಎಂಬುದು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬರಹಗಾರರ ಮತ್ತು ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರ ಕೃತಿಗಳ ಕೂಡು ಓದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶೆ ಗಟ್ಟಿಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನೂರುತ್ತಿದೆ. ಹಿರಿಯ ವಿಮರ್ಶಕರಾದ ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ಅವರು, ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ್ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಕವನಗಳ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆಯುತ್ತ “ಮಹಿಳೆಯರು ಕುಸುಮಬಾಲೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲವೋ? ಬರೆದ ಕುಸುಮಬಾಲೆಯನ್ನು ನಾವೇ ಇನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲವೋ?” ಎಂದಿರುವುದು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ ಗೌರವವೇ ಆಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ವಿದ್ವತ್ ವಲಯ ತನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿ, ವಿಭಿನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಮಣ್ಣುಮರೆಗೆ ಸಂದುಹೋದ ಮಹಿಳೆಯರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮರಳಿ ರಚಿಸುತ್ತ, ಮಹಿಳಾ ಪರಂಪರೆಯ ನಿರ್ಮಿತಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಸಂವೇದನೆಯ **missing link** ನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಈ ಆಸಕ್ತಿಯು ಕುತೂಹಲಕರವಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಚೇತೋಹಾರಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ

ವಲಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಮಹಿಳೆಯರು, ಬದುಕಿನ ಪೂರ್ವಾಹ್ವದವರೆಗೂ ಬರಹದ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರದಿದ್ದವರು ಇಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನಾನುಭವವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ತಾತ್ವಿಕತೆಗೆ ಹಂಗುಗಿತ್ತಿಯರಾಗದೆ, ಜೀವನದ ಆಳದಿಂದ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ತರುವ ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮುಂಚಲನೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ರಾಜೇಶ್ವರಿಯವರ “ನನ್ನ ತೇಜಸ್ವಿ”, ಇಂದಿರಾ ಲಂಕೇಶರ ‘ನನ್ನ ಹುಳಿಮಾವು’ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೃತಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿನ ನಂತರವೇ, ಲಂಕೇಶ ಮತ್ತು ತೇಜಸ್ವಿಯವರನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಂಡಂತೆನಿಸುವುದು ಬದುಕಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನೋಟದ ಅಗತ್ಯವೆಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನೂ ತರುತ್ತದೆ. ಭಾರ್ಗವಿ ನಾರಾಯಣ ಅವರ ‘ನಾನು ಭಾರ್ಗವಿ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಉಲ್ಲೇಖವಿದೊಂದಿಗೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿಸಲ ಹೆರಿಗೆಗೂ ಕೈಚೀಲದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಿಕ್ಷಾಹತ್ತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿ, ಎರಡೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಕೂಸಿನೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೇ ರಿಕ್ಷಾ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮನೆಸೇರುವುದು ನಡೆದಿತ್ತು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಕೊಡುವ ಊಟ ಹಡೆದ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಲದೆ, ನಲ್ಲಿಯ ನೀರು ಕುಡಿದದ್ದೂ ಇತ್ತು. ಮೂರನೆಯ ಸಲ ಹೆರಿಗೆಗೆ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭ ಬರೆಯುತ್ತ, ‘ಅಂತೂ ಈ ಸಲ ನಾಣಿ ಊಟ ತಂದ’ ಎಂದು ನಕ್ಕುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಗಾಧ ತ್ರಾಣವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ತನ್ನನ್ನು ದುರ್ಗೆಯ ಅಪರಾವತಾರ ಎಂದು ವಿಜೃಂಭಿಸುವುದಾಗಲಿ, ಅಸಹಾಯಕ ಬಿಕ್ಕುವಿಕೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಜೀವಂತವಾದ ಆಪ್ತ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಭಾಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆಯ ತಾಯ್ತನ. ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಕಡೆಯ ಮಾತು ‘ಹೆಣ್ಣೂ ಮನುಷ್ಯಳು’ ಎಂಬುದು. ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವ ಘನತೆಯ ದಾರಿಗಳು ತೆರೆದೇ ಇವೆ. ಒಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಹುಲ್ಲುಹೂ ಅರಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಿದೆ.

* * * * *

ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಅರಿವಿನ ಹಾದಿ

ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ : ಓಲ್ಗಾ
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಬಿ. ಸುಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿ

ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯ ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಆ ಚರಿತ್ರೆಯೆಲ್ಲಾ ಪುರುಷರದ್ದಾಗಿಯೇ, ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಕಾಲಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಕವಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದವರ ಪರವಾಗಿ, ಮಹಾಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಪರವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ರಚನೆ ನಡೆದಿದೆ. ನನ್ನಯ ಯುಗ, ತಿಕ್ಕನ ಯುಗ, ಶ್ರೀನಾಥ ಯುಗ, ಪ್ರಬಂಧಯುಗ ಹೀಗೆ ಕವಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಂದಲೇ ಅಥವಾ ಕಾವ್ಯರೂಪಗಳ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಚರಿತ್ರೆ ಎಂದರೆ ರಾಜರ ಚರಿತ್ರೆ ಆದಂತೆಯೇ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯೂ ರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕವಿಗಳ, ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾವ್ಯಗಳ ಚರಿತ್ರೆ ಆಯಿತು. ಯುಗ ವಿಭಜನೆಗಳೆಲ್ಲ ಪುರುಷ ವಿಭಜನೆಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿದು ಹೋದವು. ಆ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ರಚಿಸಿದ ಕಾವ್ಯಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಕೂಡಾ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕವಯಿತ್ರಿಯರ ಬರೆಹಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಬರೆಹಗಳನ್ನು ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಬರೆಹಕ್ಕೆ ಪರಿಧಿಗಳು, ಪರಿಮಿತಿಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟವು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ೧೯೮೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಆ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವ ಬಲವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವವರೆಗೂ, ಆ ನಂತರವೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಬರೆಹಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಮಾನದಂಡಗಳು ಬೇಕೆಂಬ ಸಂಗತಿ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆ ಬರೆದ ಕಂದುಕೂರಿ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಪಂತುಲು ಅವರು ೧೭ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮುದ್ದುಪಳನಿ ಎಂಬ ಕವಯಿತ್ರಿ ಬರೆದ “ರಾಧಿಕಾ ಸಾಂತ್ವನಮು” ಎಂಬ ಕಾವ್ಯ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾದ ಪುರುಷರ ದೃಷ್ಟಿ ಕೂಡಾ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುದ್ದು ಪಳನಿ ದೇವದಾಸಿ. ರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದವಳು. ಆಕೆಯ ಜೀವನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಪ್ರತಿಭೆ ರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಇತರೆ ಕವಿಗಳಿಗಿಂತ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದ ನಿದರ್ಶನಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಸುಧಾರಕರು “ವಿಕ್ಟೋರಿಯನ್ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು” ಅನುಸರಿಸಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಆ ಗಡಿಗಳಿಂದಲೇ ಮುದ್ದುಪಳನಿ ಕುರಿತು ಬರೆದ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಪಂತುಲು ಅವರು “ಇದು ವ್ಯಭಿಚಾರವೇ ಜಾತಿಕಸುಬಾಗಿರುವ ವೇಶ್ಯೆಯಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಸಹಜವಾದ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶೃಂಗಾರರಸದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭೋಗಾದಿ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಹಸಿ ಹಸಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ” (ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಪಂತುಲು, ಕವುಲ ಚರಿತ್ರೆ) ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದರು. ನಿಜಕ್ಕೂ ೧೫, ೧೬, ೧೭ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಹಾಕವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ರಚಿಸಿದ್ದು ಶೃಂಗಾರಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೇ. ಶೃಂಗಾರವನ್ನು ರಸರಾಜವೆಂದು ಆ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಶೃಂಗಾರವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಬರೆಯುವುದು ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯನ್ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಭೋಗವಸ್ತುವಾದ ಮಹಿಳೆ ಸಂಭೋಗವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದರೆ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಪುರುಷರು ಬಣ್ಣಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ವರ್ಣನೀಯ ವಸ್ತುವಾದ ಮಹಿಳೆ ತಾನೇ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಹಿಸಲಾರರು. ಈ ಸಹಿಸಲಾರದ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಸುಧಾರಣಾ ಚಳವಳಿಯ ನಾಯಕ, ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಅವರು ಮುದ್ದುಪಳನಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕನ್ನು, ಜಾತಿಯನ್ನು, ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೧೦ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ(೧೮೭೮-೧೯೫೨) ಮುದ್ದು ಪಳನಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಕೆ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಹೀಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾಳೆ. “ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಎರಡನೇ ಗಂಡಸಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ವ್ಯಭಿಚಾರವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಲಿ ವೇಶ್ಯೆ ಜಾರಿಣಿ

ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬರುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಜಾತಿಗೆ ಕುಲವೃತ್ತಿ ಎಂತಹುದೋ ಆ ಸಂಗತಿಯೆಲ್ಲವೂ ವಾತ್ಸಾಯನ ಕಾಮಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವವರಿಗೆ ಯಥಾರ್ಥವು ಗೋಚರಿಸುವುದು” (ಮುದ್ದುಪಳನಿ, ರಾಧಿಕಾ ಸಾಂತ್ವನಮು, ವಾವಿಳೈ ರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಲು ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ೧೯೪೮, ಪು.೪). ೧೯೧೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡಿ ಪುರುಷ ಪಂಡಿತಲೋಕ ಕೋಲಾಹಲಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಆ ವಿಷಯ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ಅನುವಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಗೋಟೇಟಿ ಕನರಾಜು ಪಂತಲು ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಅಶ್ಲೀಲವಾಗಿವೆಯೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವು ಜನರಿಗೆ ಹಾನಿಕರವೆಂದು ಸರ್ಕಾರವೂ ಭಾವಿಸಿತು. ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮೀಷನರ್ ಕನ್ನಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಮ್ ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮೇಲೆ ಅಶ್ಲೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸರ್ಕಾರ “ರಾಧಿಕಾ ಸಾಂತ್ವನಮು” ಕೃತಿಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಸುಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು. ೧೯೪೭ರವರೆಗೂ ಆ ನಿಷೇಧ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತೆಂದರೆ ೮೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆ ಬರೆದ ಕವಯಿತ್ರಿಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವಾಗ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ಎಡಪಂಥೀಯ ಕವಿಗಳು, ವಿಮರ್ಶಕರು ವಿರೋಧಲಿಂಗಂ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆದರು. ನಂತರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಿರುವ ಆ ಘಟನೆಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಪೀಠಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ತರಿಗೊಂಡ ವೆಂಗಮಾಂಬ ಭಕ್ತಿಕವಿತೆ ಬರೆದರೂ ಆಕೆ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಳು. ಬಾಲ್ಯವಿಧವೆಯಾಗಿದ್ದ ಆಕೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕೇಶಮುಂಡನ ದಂತಹ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನನ್ನೇ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಜೀವಿಸಿ ಕವಿತೆ ಬರೆದಳು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಚಾರಗಳಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆದ ಆಕೆಯನ್ನು ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೇ ಹೊರತು ಆಕೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬೆಲೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು. ಬಂದರೂ ಕೆಲವು ಪರಿಧಿಗಳ ಒಳಗೇ ಸಂಚರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಡಚಣೆ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಅಡಚಣೆ ಗಳು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಬದಲಾದರೂ ಸಾರಾಂಶದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿವೆಯೋ ಅರ್ಥ ಆಗಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಂತಹ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತರೋ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗ ಈಗ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರಿಗೆ ತಮಗೊಂದು ವಾರಸುದಾರಿಕೆಯಿಂದೆಯೆಂದು, ಚರಿತ್ರೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಧೈರ್ಯ, ಬಲ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊಲ್ಲ, ಮುದ್ದುಪಳನಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ, ತರಿಗೊಂಡ ವೆಂಗಮಾಂಬ ಹಾಕಿದ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಎದ್ದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಎಷ್ಟು ಅಡೆತಡೆಗಳ ನಡುವೆಯಾದರೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಬರೆಯಬೇಕೆಂಬ, ಓದಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆಂದು ಈ ಚರಿತ್ರೆ ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

೧೯ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯದವರೆಗೂ ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿಯೇ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗುವುದಕ್ಕೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮಹಿಳೆಯರು ಭಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೋ ವೃತ್ತಿಯಿಂದಲೋ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಬದುಕಿನಾಚೆ ಬರಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗೀಕರಣದಿಂದ, ನಗರಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯಿಂದ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೆಲವರು ಸುಧಾರಕರ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿ, ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಾಕ್ಷರರನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು, ವಿಧವಾ ವಿವಾಹವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಂದಕೂರಿ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಪಂತುಲು (೧೮೪೮-೧೯೧೯). ಇವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾದ್ಯಂತ ಸುಧಾರಣಾ ಚಳವಳಿಯನ್ನು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಬುನಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸುಧಾರಣಾ ಚಿಂತನೆಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸರಳ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬರಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ೧೮೭೪ರಲ್ಲಿ 'ವಿವೇಕ ವರ್ಧಿನಿ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸನಾತನ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಾದಿಸಿದರು. ೧೮೭೪ರಲ್ಲೇ ಧವಳೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಪಾಠಶಾಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಷ್ಟೇ ನಿಲ್ಲದೆ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ನೇರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಚರಣೆಗೆ ಇಳಿದರು. ೧೮೮೧ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೧ರಂದು ಪ್ರಥಮ ವಿಧವಾವಿವಾಹ ರಾಜಮಂಡಿಯಲ್ಲಿ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜಮಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ

ಅವರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಮತವಿದ್ದು ಬೆಂಬಲಿಸಿದ ಮಿತ್ರರು ಕೂಡಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಯಪಟ್ಟು ಆ ಮದುವೆಗೆ ದೂರವಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೫ರಂದು ಎರಡನೇ ವಿಧವಾವಿವಾಹ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಮದುವೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರ ಕಂದುಕೂರಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರದು (೧೮೫೦-೧೯೧೦). ಆಕೆ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಹಿಳಾಶಿಕ್ಷಣ, ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭ್ಯುದಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯಾಗಿ, ಚಳವಳಿಗಾರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಯರ ಆಸ್ಥಿವಿಸಂ ಅನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆ ಕಂದುಕೂರಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ತಾವು ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ತಾವೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಂದುಕೂರಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ವಿಧವಾವಿವಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಬಂಧುಗಳಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಭರಿಸಿದರು. ವಿಧವಾ ವಿವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬರದೆ ಹೋದಾಗ ತಾನೇ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯಿಂದ ನೀರು ಹೊತ್ತು ತಂದು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿದರು. ವಿಧವಾಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿದರು. ವಿಧವೆಯರು ಗರ್ಭವತಿಯರಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಏಕದೇವೋಪಾಸನೆ ಮಾಡಿ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಪಾಠಶಾಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಅಂದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮಲಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಾಕುವುದು, ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಎಂದು ಅನೇಕರ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಕೂಡಾ ಬಾರದ ಹಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮಾಡಿದರು. ಮದುವೆ, ಮನೆ-ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶ್ರಮವಿಭಜನೆ ಪಯಣಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ಸುಧಾರಣೆ ಯೆಂದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನವೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾಗುವುದು. ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರವೇಶ ಪುರುಷರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನವಾದುದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು, ಬಂಧುಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂಟಿ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬರಹಗಾರ ಗುರಜಾಡ ವೆಂಕಟ ಅಪ್ಪಾರಾವು (೧೮೬೨-೧೯೧೫). ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ನಿಷೇಧದ ಬಗ್ಗೆ, ಕನ್ಯಾಶುಲ್ಕದ ದುರಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ರಚಿಸಿದ 'ಕನ್ಯಾಶುಲ್ಕಂ' ನಾಟಕ ಅಂದಿಗೂ ಇಂದಿಗೂ ತೆಲುಗು

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ನಿಧಿಯಂತಹದು. ಕನ್ಯಾಶುಲ್ಕ ನಾಟಕವನ್ನು ಅವರು ಶುಲ್ಕವಿವಾಹಗಳ ಕುರಿತು ಜನರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬಳಕೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದರು.

ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹಗಳ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ಬರೆದ ಕವಿತೆ “ಪುತ್ತಡಿಬೊಮ್ಮ ಪೂರ್ಣಮ್ಮ” ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡಾ ತೆಲುಗಿನವರು ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಡಾಗಿದೆ. ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕವಾದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಬರಹಗಾರ ಕೂಡಾ ಗುರಜಾಡ ಅವರೇ. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿರದೇ ಸ್ನೇಹ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕವಿತೆ ಬರೆದ ಮೊದಲ ಕವಿ ಗುರಜಾಡ. ಅವರು ಬರೆದ “ಲವಣರಾಜು ಕಲ” ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬುದು ಹೊರತಾದರೆ ಹೊಲೆಯನೇ ಆಗುವೆನು” ಎನ್ನುತ್ತಾ, ಅವರು ಒಳಿತು ಕೆಡುಕುಗಳೆರಡೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡುವ ಜಾತಿಗಳೆಂದು, ಮೊದಲ ಸಾರಿ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ‘ಕನ್ಯಕ’ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ‘ಮೆಟಿಲ್ಡಾ’ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಹಿಂಸೆಯ ಆಳವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪೊಳ್ಳುತನವನ್ನು ಧರ್ಮಗಳು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ದ್ವೇಷವನ್ನು “ಮೀ ಪೇರೇಮಿಟಿ” ಕತೆಯಾಗಿ ಬರೆದರು. ಆಡುಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದು, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬರೆಹಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಲೇಖಕಿ ಗುರಜಾಡ. “ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳೆ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸುತ್ತಾಳೆ” (ಮಾರ್ಡರ್ಸ್ ವುಮೆನ್ ಶುಡ್ ರೀರೈಟ್ ಹಿಸ್ಟರಿ) ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗಿಟ್ಟ ಲೇಖಕಿರಾಗಿ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಒಂದು ಕಡೆ ಸುಧಾರಣಾ ಚಳವಳಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬರಹಗಾರರಾಗಿ ಹೀಗೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪ್ರಬಾವಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಪಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಹಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಂದು ಚಳವಳಿಯಂತೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಮಚಲೀಪಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಭಂಡಾರು ಅಚ್ಚಮಾಂಬ, ರತ್ನಮಾಂಬ ಅವರು, ‘ಬೃಂದಾವನಪುರ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜ’ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಎಂಬತ್ತು ಮಂದಿಯವರೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನಲವತ್ತು ಮಂದಿ ಸೇರಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಶುಲ್ಕದಿಂದ ಬಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಸಿಗುವಂತೆ

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ಕಂದುಕೂರಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಕೊಟಕಲಪೂಡಿ ಸೀತಮ್ಮ(೧೮೭೨-೧೯೩೪) ಜನಾನಾ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಲೇಡಿಜೆನ್‌ಗ್ರೇ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಬರೆದರು. ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಕಾಕಿನಾಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪುಲುಗುರ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಮಾಂಬ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾಶಿಕ್ಷಣ ಕುರಿತು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಕಾಕಿನಾಡದಲ್ಲಿ “ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಸಮಾಜ”ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಿಳಾಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ “ಮಹಿಳಾ ಕಳಾಬೋಧಿನಿ” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಭಂಡಾರು ಅಚ್ಚಮಾಂಬ ೧೯೦೧ರಲ್ಲೇ “ಅಬಲಾ ಸಚ್ಚರಿತ್ರ ರತ್ನಮಾಲಾ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಚರಿತ್ರೆ ಬರೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ವಿಧವಾ ವಿವಾಹವನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಮಹಿಳಾಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಮಾಂಬ ಬಹಳ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಗುಂಟೂರಿನಲ್ಲಿ “ಗುಂಟೂರು ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜಂ”, “ಸ್ತ್ರೀ ಸನಾತನ ಧರ್ಮಮಂಡಲಿ”, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ “ಶ್ರೀ ಭಾರತಿ ಸಮಾಜಂ”, ಅನಂತಪುರದಲ್ಲಿ “ಶಾರದಾ ಮಂದಿರಮು” ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆ ಯಾದವು. ಪಟ್ಟಣ ಸಭೆಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಸಭೆಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಮಹಾಸಭೆಗಳು ನಡೆಯು ತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೯೧೦ರಲ್ಲಿ ಗುಂಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಾಂಧ್ರ ಮಹಿಳಾ ಮಹಾಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪುಲುಗುರ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಮಾಂಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಆ ಸಭೆಗೆ ಬಂದರು. ಆ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲೇ, ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು, ಅದರೊಂದಿಗೆ ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೂಡಾ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ೧೮೯೭ರಿಂದಲೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಬರಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವುದೇ ನಡೆದರೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೯೧೧ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೫ರಂದು ಹಿಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಚಳವಳಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. “ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಷ್ಟು ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ವೇಗವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ. ೧೮೮೧ರಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ೬೭, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ೨೫೬೯ ಮಂದಿ ಇದ್ದರೆ, ೧೯೦೮ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

೩೨೯ಕ್ಕೆ, ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೭,೦೯೧ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಮಹಿಳೆಯರೇ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ, ಪ್ರಕಾಶಕರಾಗಿರುವ ತೆಲುಗು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮೂರು ನಾಲ್ಕಿದ್ದವು. ಉತ್ತರ ಸರ್ಕಾರ್‌ನ ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಉಪನ್ಯಾಸ, ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಾಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೂಡಾ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಹಿಳೆಯರು ತಾವೇ ಬಾಲಕಿಯರ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆ ಸಂಗೀತ, ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರು, ಕುಟುಂಬದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಗೃಹ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡುವ ಮಹಿಳಾ ಮಹಾಸಭೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ತೆಲುಗು ವನಿತೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಮೇಲೆ ಗಾಢವಾದ ಅಭಿಲಾಷೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಳು. ಹಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು, ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಆಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾಳಾದ್ದರಿಂದ, ಅನತಿ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಸಮಾಜ ಬಲವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ತದ್ಧ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೂ, ಮಹಿಳೆಯರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ, ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿದ ಈ ವರದಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ “ಹಿಂದೂ ಸುಂದರಿ” ಪತ್ರಿಕೆ ಮೊಸಲಿಕಂಟಿ ರಮಾಬಾಯಮ್ಮ (೧೮೮೨-೧೯೩೫) ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಆಕೆಯ ನಂತರ ವೆಂಪಟಿ ಶಾಂತಾಬಾಯಮ್ಮ (೧೮೯೮-೧೯೫೧), ಮಾಡಭೂಷಿ ಚೂಡಮ್ಮ, ಬಾಲಾಂತ್ರಪು ಶೇಷಮ್ಮ ಅವರು ನಡೆಸಿದರು. ವಿಂಜಮೂರಿ ವೆಂಕಟರತ್ನಮ್ಮ ‘ಅನಸೂಯೆ’ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ‘ಸಾವಿತ್ರಿ’ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪುಲಗುರ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಮಾಂಬ, ‘ವಿದ್ಯಾವತಿ’ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೃಪಾಬಾಯಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇಗಂ ಸುಗ್ರಾ ಹುಮಾಯೂನ್ ಮಿರ್ಜಾ (೧೮೮೨-೧೯೫೧) ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾಲಕಿಯರ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು. ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಐಕ್ಯತೆ ಕುರಿತು, ಸ್ವದೇಶಿ ಕುರಿತು ಬರೆದರು. ಬೇಗಂ ತಾಯಬಾ ಬಿಲ್ ಗ್ರಾಮಿ ಬಡಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಏಳು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿಯರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೨೦-೪೦ ವರ್ಷಗಳ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಸಲಿನಂತೆ ಬಂದ ಭಾವಕವಿತಾ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು ಐವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಬರೆಹಗಳು, ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲೇ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ದೇವುಲಪಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ (೧೮೯೦-೧೯೮೦) ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ

ಭಾವಕವಿತೆ (Romantic poetry), ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕವಿತೆ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಪ್ರಕೃತಿ ವರ್ಣನೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಿಯತೆ, ಪ್ರೀತಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವುದು, ಇವು ಭಾವಕವಿತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಈ ಕವಿತಾ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದೂರವಾಗಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದಾದ ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆ ಕಾಲದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ವಿಶಾಲ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನಾಗಲಿ, ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದ ಪರಿಸರವನ್ನಾಗಲಿ ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು, ಮಿತಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ನೋಡಬಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಆ ಕಾಲದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬಹುಪಾಲು ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ನಾಚಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊರಹಾಕಬಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಸಮಾಜವನ್ನಾಗಲಿ, ಮಾನವರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನಾಗಲಿ ಅನ್ವೇಷಿಸಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಖಾಸಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವೊಂದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. “ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಬರೆದರೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಏನೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?”, “ಇದು ಮಹಿಳೆಯರು ಬರೆಯಬಹುದಾದ ಮಾತೇನಾ?” ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಕವಯಿತ್ರಿಯರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಪಾಲು ಅಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗಂಡನನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಣಯ ಗೀತೆಗಳು ಬರೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ? ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾವಕವಿಗಳು ‘ಊರ್ವಶಿ’, ‘ಶಶಿರೇಖಿ’, ಹೃದಯೇಶ್ವರಿ’, ‘ಎಂಕಿ’ ಹೀಗೆ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಪ್ರೇಯಸಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ “ಪುರೂರವ”, “ವಿಕ್ರಮಾರ್ಕ”, “ಶಶಾಂಕ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪ್ರಿಯರನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ “ಯಾರವನು?” ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಆ ಕವಯಿತ್ರಿಯನ್ನು ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟು ಅಡಚಣೆಗಳಿದ್ದರೂ ಭಾವಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಿದ ಕವಯಿತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಚಾವಲಿ ಬಂಗಾರಮ್ಮ(೧೮೯೭-೧೯೬೦), ತಲ್ಲಾಪ್ಪಗಡ ವಿಶ್ವಸುಂದರಮ್ಮ(೧೯೦೦-೧೯೫೧), ಬಸವರಾಜು ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ(೧೯೦೪-೧೯೬೨) ಯಂತಹವರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು. ವಿಶ್ವಸುಂದರಮ್ಮ

“ಬಂದು ಲಾಲಿಸುವಂತಾ ಪ್ರಿಯನೇ

ನನ್ನ ಸಂತಸಪಡಿಸು ಪ್ರಿಯನೇ

ಹೆಚ್ಚಿದ ಪ್ರೇಮಸುಧೆಯಿತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಸಂತಸಪಡಿಸುವಂತಾ ಪ್ರಿಯನೇ”

ಎಂದು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಿಯನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಬರೆದ ಕವಿತೆ, ಸ್ನೇಹ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸುರಿಸಿದ ಬೆಳದಿಂಗಳಂತೆ, ಅರೆಬಿರಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂತೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಬರೆದ ಕವಿತೆ ಭಾವಕವಿಗಳ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗದ ಕವಿತೆಗಳು. ಚಾವಲಿ ಬಂಗಾರಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳು ‘ನರಳು’, ‘ಆ ಬೆಟ್ಟ’, ‘ಕಪ್ಪತಲ್ಲಿ ಪೆಳ್ಳಿ’, ಕಾರ್ತಿಕ ಹುಣ್ಣಿಮೆ’, ‘ತಮಸ್ಸು’, ಕವಿತೆಗಳು, ಸೌದಾಮಿನಿ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬಸವರಾಜು ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬರೆದ ಕವಿತೆಗಳು ‘ಪರಿಚಿತ ಕಂಠ’, ‘ಪ್ರಿಯ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ’, ‘ಆರ್ತಗೀತೆ’, ‘ನಿರೀಕ್ಷಣೆ’, ‘ಪ್ರಣಯಿನೀ ಗೀತೆ’, ‘ದುರದೃಷ್ಟ’, ‘ವೈತಾಳಿಕರು’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ಮುದ್ದುಕೃಷ್ಣ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತವಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಆ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದಲೇ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಉಳಿದಿವೆ. ಅವರವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕವಯಿತ್ರಿಯರು ಕಂಡು ಬರಬಹುದು.

೧೯೪೦ರ ದಶಕದಿಂದ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಂದ ‘ಅಭ್ಯುದಯ ಕಾವ್ಯ’ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲೂ ಕವಯಿತ್ರಿಯರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬಡವರ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತು ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಬರೆದ ಅಭ್ಯುದಯ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ದಮನ, ತಾವು ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆಗಳ ಕುರಿತು ಬರೆಯದೆ ಹೊರಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದಮನ, ಶೋಷಣೆಗಳ ಕುರಿತು ಬರೆಯಲಾಗದೆ ಅವರ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಇರಬಹುದು.

ಗುರಜಾಡ ಅಪ್ಪಾರಾವು ನಂತರ ಗುಡಿಪಾಟಿ ವೆಂಕಟಚಲಂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಕಲ ಅಸಮಾನತೆಗಳ ಕುರಿತು, ದಮನಗಳ ಕುರಿತು ಬರೆದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಲೇಖಕ. ಚಲಂ ತಮ್ಮ ಬರೆಹಗಳಿಂದ ತೆಲುಗು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ ಲೈಂಗಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅದರ ನಗ್ನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಚಲಂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿಲ್ಪವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳು ಅವರ ಬರೆಹಗಳೆಂದರೆ ಭಯಪಟ್ಟರು. ಮಹಿಳೆಯರು ಚಲಂ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದಿದರೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದದಂತೆ ತಡೆದರು.

“ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಸವಾರಿ, ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಕಾಯುವಂತೆ, ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಆದರ್ಶ. ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ. ಮದುವೆ ಮದುವೆ, ಮಕ್ಕಳು, ಚಾಕರಿ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮಗೆ ಮದುವೆ ಬೇಡವೆನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಪುರುಷನ ಮೇಲೆ ಯಾವತ್ತೂ ಮೋಹ ಉಂಟಾಗದ ಮಹಿಳೆಯರು, ಪುರುಷನ ಅಧೀನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವುದು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ, ಮದುವೆ ಬೇಡವೆಂದ ಮಹಿಳೆಯರು, ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಯೋಗ್ಯ ಪುರುಷರು ದೊರೆಯದೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದ ಮಹಿಳೆಯರು, ಯಾವುದೋ ಆದರ್ಶಗಳು, ಕೆಲಸಗಳು, ಅಭಿರುಚಿಗಳಿದ್ದು ಗಂಡನನ್ನು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲದೆ, ಮದುವೆ ಮರೆತುಹೋದ ಮಹಿಳೆಯರು ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಸಮಾಜ ಕನಸಲ್ಲದರೂ ಆಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ” (ಸ್ತ್ರೀ, ಚಲಂ, ಪು. ೩೫, ಸ್ವೀಟ್ ಹೋಂ ಪ್ರಕಾಶನ).

ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ನಡುವೆ ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಕುಟುಂಬದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಲವಂತದಿಂದ ರೂಢಿ ಮಾಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಚಲಂ.

“ಮಹಿಳೆಗೆ ಬಲ ಗಂಡನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಆಕೆಯ ಅಂದ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ, ಆಕೆಯ ಸೌಜನ್ಯ ಅವನಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ, ಆಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕುಮಾರಿ ಶತಕ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಅಗಸನಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಬಟ್ಟೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ಆಕೆಯ ಸಂಗೀತ ಅವನ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ... ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಜೋರಾಗಿ ನೆಗೆಯಬಾರದು, ಅರಚಬಾರದು, ಆಡಬಾರದು (ಸ್ತ್ರೀ, ಚಲಂ).

“ಗಂಡನು ಬಲಿಷ್ಠನೆಂದು, ಬುದ್ಧಿವಂತನೆಂದು, ಧೈರ್ಯಸ್ಥನೆಂದು, ಮಹಿಳೆ ಅಬಲೆಯೆಂದು, ಚಂಚಲ ಸ್ವಭಾವದವಳೆಂದು, ಬುದ್ಧಿಹೀನಳೆಂದು, ಚಪಲಚಿತ್ತಳೆಂದು, ನೀಚಾತ್ಮಳೆಂದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಪುರುಷನ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಬದ್ಧಳಾಗಿರಬೇಕೆಂದು, ಪುರುಷನು ತಾನು ನಂಬಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ನಂಬುವಂತೆ ಬೋಧಿಸಿದ.” ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಚಲಂ ಹೋರಾಟವೆಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಕುಟುಂಬ ಮಾಡುವ ಜಡ್ಡುಗಟ್ಟಿದ ಅಧಿಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವೇ.

ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹಿರಿಯರು ಮಾಡುವ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ತೋರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಕುರಿತು ಚಲಂಗೆ ಉಗ್ರ ಕೋಪ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಓದಿಸುವ, ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ, ಶಾಲೆಗಳೆಂದರೆ ಚಲಂಗೆ ಅಸಹ್ಯ. “ಬದುಕಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಡಿದು, ಬೇಯಿಸಿ, ಡಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮುಚ್ಚಿ, ನೀರು ಹಾಕಿ ಬಿ.ಎ.ಗಳೆಂದು, ಧರ್ಮಪತ್ನಿಗಳೆಂದು, ಚೀಟಿ ಅಂಟಿಸಿ, ಕೊಂಚ ಪ್ರಾಣ ಹುಯ್ಯು, ರಘು ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರದ ವರ್ತಕರು ತಾಯಿತಂದೆಯರು, ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರದೆ, ತಮ್ಮ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ, ತಮಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬರದಂತೆ ಶಾಲೆಗೆ, ಅತ್ತೆಯ ಮನೆಗೆ

ಕಳುಹಿಸಿ ಶಾಂತಿ ಪಡೆಯುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ” (ಸ್ತ್ರೀ, ಚಲಂ) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಚಲಂ.

“ಚಲಂ ಬರೆಹಗಳ ಪಾತ್ರಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಪಾತ್ರಗಳು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಮನೆಯನ್ನು, ಗಂಡನನ್ನು ತೊರೆದು ಹೊರಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುವ ಸಾಹಸಿಗರಾದ ಶಶಿರೇಖ (ಶಶಿರೇಖೆ), ರಾಜೇಶ್ವರಿ (ಮೈದಾನಂ), ಅರುಣ (ಅರುಣ), ಲಾಲಸ (ಜೀವಿತಾದರ್ಶಂ)ರಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆ ಎಷ್ಟು ಉದಾತ್ತವಾದ ಉನ್ನತವಾದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪಾತ್ರಗಳಿವು. ಈ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಗೊಂದಲ, ಅಸಂಬದ್ಧತೆ, ಕ್ಷೋಭೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಓದುಗರನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ ಎತ್ತಿ ನೇರವಾಗಿ ಮೌಲಿಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಕಡೆ, ಆತ್ಮಪರಿಶೀಲನೆಯ ಕಡೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಚಲಂ” (ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಚಲಂ, ಸುಧಾಕರ್, ವಿಂಧ್ಯ, ಸಂಪಾದಕರು: ಓಲ್ಗಾ, ೧೯೯೪, ಪು.೬೩).

“ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಈರ್ಷ್ಯೆ, ಪ್ರೀತಿ, ಲೈಂಗಿಕತೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಡಿಸ್ಕರ್ಬ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕಾಲಹರಣಕ್ಕೆ ಚರ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲ. ನಿತ್ಯ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ಅಂತರಂಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಅವು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವೂ ಸಾಮಾಜಿಕವೂ ಕೂಡಾ ಆಗುವ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕತೆಯುಳ್ಳವು. ಅವರೊಂದು ವಿಕಾಸವಾದವನ್ನು, ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು, ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಥವಾ ತ್ಯಜಿಸಿ ತ್ಯಜಿಸಿ ತ್ಯಜಿಸಿಯಿಂದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಚಲಂ ನಮಗೆ ಆ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಫೈನಲ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಕೆಳಗಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿ ಕಂದರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. “ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ದಾರಿ ತಿಳಿಯದೆ ತಡವರಿಸುವುದೇ ಜೀವನಯಾತ್ರೆ ಎಂದರೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡಾ ಎಂದು ಗುರುತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ(ಮೇಲಿನ ಪುಸ್ತಕದ್ದೇ ಪು.೬೫). ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ೧೯೨೦-೪೦ರ ದಶಕದಲ್ಲೇ ಧ್ವನಿಯೆತ್ತಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದವರು ಚಲಂ.

“ತಾನು ಗರ್ಭವತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ, ಆಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಮಗುವನ್ನು ಹೆರುವುದಕ್ಕೆ, ಹೆರೆದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು ಮಹಿಳೆ” (ಸ್ತ್ರೀ, ಚಲಂ, ಅರುಣ ಪಬ್ಲಿಶಿಂಗ್ ಹೌಸ್, ೧೯೭೪, ಪು.೩೬).

“ಮಗು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಾಗಿನಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ವರ್ಷ ಆಗುವವರೆಗೂ ತಾಯಿಯನ್ನು ಸುಖವಾಗಿಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಬಾಧ್ಯತೆ”(ಮೇಲಿನ ಪುಸ್ತಕದಿಂದಲೇ).

“ಗರ್ಭವಾಗುವುದರಿಂದ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ತಾನು ಗೌರವಕ್ಕೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ, ಶರೀರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗದ ದೇಶ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವವರೆಗೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು”(ಮೇಲಿನ ಪುಸ್ತಕದಿಂದಲೇ). ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಚಲಂ ಈ ಮೊದಲೇ ಮಾತಾಡಿರುವುದರಿಂದ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಬಲ, ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ, ಮುನ್ನೋಟ ಉಂಟಾಗಿವೆ.

ಚಲಂ ಪ್ರಭಾವ ತೆಲುಗು ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯ ಬಲ ತಗ್ಗಿ ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಚಕವಳಿಗಳು, ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಚಲಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ.

ಚಲಂ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕೋಡ್ ಬಿಲ್ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ತೆಲುಗು ಲೇಖಕರು ಹಿಂದೂ ಕೋಡ್ ಬಿಲ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ಬೇರ್ಪಟ್ಟರು. ಚಲಂ, ಕೊಡವಟಿಗಂಟಿ ಕುಟುಂಬರಾವು, ಉಪ್ಪಲ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವು ಮೊದಲಾದ ಲೇಖಕರು ಹಿಂದೂ ಕೋಡ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ವಿಶ್ವನಾಥ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, “ವೇಯಿಪಡಗಲು”, “ಚೆಲಿಯಲಿ ಕಟ್ಟ” ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕೋಡ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಅಡವಿ ಬಾಪಿರಾಜು “ನಾರಾಯಣರಾವು” ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕೋಡ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕತೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಚಲಂರಂತೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಸಮರ್ಥಿಸದೆ ಹೋದರೂ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿರಬೇಕಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಹಕ್ಕುಗಳು, ಬರಬೇಕಾದ ಕಾನೂನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಪ್ಪಲ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವು ‘ಅವನು-ಅವಳು’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಕೊಡವಟಿಗಂಟಿ ಕುಟುಂಬರಾವು ತಮ್ಮ ಬರೆಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರುವ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು, ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂ ಕೋಡ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಲೇಖಕಿಯರು ೧೯೪೦-೫೩ರ ಮಧ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ

ಹಿಂದೂ ಕೋಡ್ ಬಿಲ್ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ, ಎಡಪಂಥೀಯ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದಾರಾದರೂ ಲೇಖಕಿಯರು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕನುಪರ್ತಿ ವರಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ, ವಟ್ಟಿಕೊಂಡ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದವರು ಲೇಖನ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣಕತೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕೋಡ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಬರೆಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ವರೂಪ ಸ್ವಭಾವಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ಹಲವು ಉತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಾದವು. ೧೯೫೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ೬೦, ೭೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಕಾದಂಬರಿ ರಚನೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಈ ಮೂರು ದಶಕಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದಶಕಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ, ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯಿತು. ಮಹಿಳಾ ಓದುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡಾ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಮಹಿಳೆಯರು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಿಂದ ಅತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೃಹಿಣಿಯರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರ ಮನ್ನಣೆ ಆದರಣೆಯೂ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಗಾರ್ತಿಯರು ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ರಂಜನೀಯವಾಗಿಯೂ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಿತಕರವಾಗಿಯೂ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದಿನ ಕಾದಂಬರಿಗಾರ್ತಿಯರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರು ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್, ವಾಸಿರೆಡ್ಡಿ ಸೀತಾದೇವಿ, ಯದ್ವನಪೂಡಿ ಸುಲೋಚನಾರಾಣಿ, ರಂಗನಾಯಕಮ್ಮ, ದ್ವಿವೇದುಲ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ, ಆಚಂಟಿ ಶಾರದಾದೇವಿ, ಇಲ್ಲೆಂದುಲ ಸರಸ್ವತೀ ದೇವಿ, ಅಬ್ಬೂರಿ ಛಾಯಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದವರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ರಚನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಗಾಢವಾದ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿದ ಲೇಖಕಿಯರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಆಸೆಗಳು ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರದೆ ಹೋದುದು, ಹಿಂದೂ ಕೋಡ್ ಬಿಲ್ ಕಾನೂನು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಿಂಸೆ, ದಮನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗದೇ ಹೋದುದು- ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಲೇಖಕಿಯರು ಕುಟುಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ತೀವ್ರ ಧ್ವನಿಯಿಂದ, ದೀರ್ಘ ಶ್ರುತಿಯಿಂದ ಕಾದಂಬರಿ, ಕತೆ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಲೇಖಕಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಕುಟುಂಬ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲಿಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಬಯಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಲಾರವು. ಕೆಲವರು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಬರೆದರು. ಕೆಲವರು ಫ್ರೌಡಲ್

ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಏರ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಧೈರ್ಯ, ಹಠ, ಕನಸು ಕಾಣುವುದು, ಅವನ್ನು ನಿಜ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದು, ತಮಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು-ಇವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರಿಸಿದರು. ಯದ್ವನಪೂಡಿ ಸುಲೋಚನಾರಾಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಲ್ಲ ಮೇಲಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುವ ನಾಯಕಿಯರಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು, ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಲೇಖಕಿ ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್.

ಅವರು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ ಜೀವನ, ಆಧುನಿಕ ದೃಷ್ಟಿ, ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ತಿರಸ್ಕಾರ, ಹೊಸದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು, ಕುಟುಂಬ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ, ಇಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು, ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಪಾತ್ರಗಳ ಮಾನಸಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಅಂಶಗಳು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ, ನಾವು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡದೆಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾಗಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಆವರಿಸಿ ಒಂದು ಬುನಾದಿಯಂತಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಒಂದಿದೆ. ಅದು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಿಂಸೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಬಹುದಾದರೂ ಉಳಿದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿಷಾದಕರವೂ, ಅನಂತವೂ ಆದ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅದರ ವಾಸ್ತವರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿದವರು ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್.

ಈ ಮಾತು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಚಲಂ ನಂತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬರೆದ ಲೇಖಕಿಯರು ಕಡಿಮೆ. ಅನೇಕ ಲೇಖಕಿಯರು ಕುಟುಂಬದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದರು. ಕುಟುಂಬ ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಗಂಡಹೆಂಡಿರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರು. ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಮಗ್ಗಲುಗಳಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮುನ್ನ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಹಿಂಸೆ ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ-

ದ್ವಾಗಿರುತ್ತದೋ, ಆ ಸಮಾಜದ ಬದುಕಿಗೆ ಆ ಹಿಂಸೆ ಹೇಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ, ನೆರವಾಗುತ್ತದೋ ನೋಡಿದರೆ ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಮಹತ್ವ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸೆಯಾಗಲಿ, ಲೈಂಗಿಕ ಹಿಂಸೆಯಾಗಲಿ, ಮತ್ತಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಹಿಂಸೆಯಾದರೂ ಅದು ಕೇವಲ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ಭೌತಿಕ ದಾಳಿ, ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂಸೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ, ತಾರತಮ್ಯ, ಅಸಮಾನ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂಸೆಯ ಉದ್ದೇಶವೇ ಅದು. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಭಯದಲ್ಲಿಡುವ ಭಯಾನಕವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಬೆದರಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಹಿಂಸೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ನಡೆಯುವ ಈ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ, ಮಹಿಳೆಯರು ನಿತ್ಯ ಅಧೀನವಾಗಿರುವಂತೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂಸೆ ಎಂಬುದು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವ ಸಾಧನ. ಅದು ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ, ತಾಂತ್ರಿಕ, ಸಾರಾಂಶ ಕೂಡಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿರುವ ಗುಲಾಮತನದ ಅಂಶವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಸೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸರಿಹದ್ದುಗಳು ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಂಕುಚಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಲೈಂಗಿಕ ಹಿಂಸೆ ಯನ್ನು ಒಂದು ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು, ಆ ಹಿಂಸೆ ಕುರಿತ ಭಯವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನಿಶ್ಯಬ್ದದಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಸಿ ಅಧೀನಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜ. ಲೈಂಗಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಒಂದು ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು, ಆಹಿಂಸೆ ಕುರಿತ ಭಯವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಈ ಎರಡರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ನಿರಂತರ ಭಯದಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ, ಧರ್ಮ, ಭಯೋತ್ಪಾದಕತೆ ಕುರಿತು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಹಿಳೆಯರು ನಿರಂತರ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಗಮನಿಸಿದವರೆಷ್ಟು ಮಂದಿ? ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗ ಯಾವ ಬಗೆಯ ದಾಳಿ, ಹಿಂಸೆ, ಹತ್ಯೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತವೆಯೆಂಬ ಭಯದಿಂದಲೇ ಮಹಿಳೆಯರು ಜೀವನವೆಲ್ಲಾ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆಂಬ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಈ ಭಯ ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಲಾಗದ ಭಾಗ. ಕೇವಲ 'ಭೌತಿಕ ದಾಳಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಆ ಭಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪು, ಗೌರವ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯ, ಶೀಲ, ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ,

ಭ್ರಷ್ಟತೆ, ಕನ್ಯತ್ವ, ಮರ್ಯಾದೆ ಇಂತಹ ಪದಗಳಿಂದ, ಆ ಪದಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಐಡಿಯಾಲಜಿಯಿಂದ ಆ ಭಯ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಭೌತಿಕ ದಾಳಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ದಾಟಿದ ನಂತರ ಸ್ಥಿತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಬಹಳ ಸಾರಿ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಸಮಾನತೆಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಾಜ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಆಚಾರಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಹಿಂಸೆಯ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಹಿಂಸೆ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಜರುಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು, ಮಹಿಳೆಯರ ದಮನದೊಂದಿಗೆ ಅದಕ್ಕಿರುವ ಬಿಡಿಸಲಾಗದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲೇ. ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಯಾವುವೋ ಕೆಲವು ದುರಾಚಾರಗಳೆಂದು ಮಾತ್ರವೇ ಗುರುತಿಸಿದರು. ಆ ದುರಾಚಾರ ಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತಾ ಕಾನೂನು ತಂದರೆ ಸಾಕೆಂದುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಕಾನೂನು ತಂದರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯ ಕ್ರಮೇಣ ತಿಳಿಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಮಾನತೆ ಸಾಧಿಸಲಾರದೇ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಡೆಯದು. ಸಮಾನತೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾರತಮ್ಯ ತೊಲಗಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಮಾನತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾರತಮ್ಯ ಹೋಗದೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದವರಿಗೆ ಅದು ಹಿಂಸೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಹಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಸೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಆ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಸೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ದಮನದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯ ಪಾತ್ರ ಮುಖ್ಯ. ಇದು ಅರ್ಥವಾದ ನಂತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಚಳವಳಿ ಹಿಂಸೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ೧೯೭೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಇದು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ೭೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್ (೧೯೩೦-೨೦೧೩) ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ ಕೂಡಾ ಹಿಂಸೆಯಾಗಿರುವುದು ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಲ್ಲವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವಿದ್ದರೂ ೭೦ನೇ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬರೆದ 'ಜಯ-ಲಕ್ಷ್ಮಿ' 'ಕೃಷ್ಣವೇಣಿ', 'ಯಾವುದು ಗಮ್ಯ-ಯಾವುದು ಮಾರ್ಗ', 'ಚುಕ್ಕಿಗಳು-ರೆಕ್ಕಿಗಳು', 'ಸದ್ಯೋಗ' ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ

ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಹಿಂಸೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತು. ಭೌತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮಾನಸಿಕವಾದ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂಸೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಶಿಥಿಲಗೊಳಿಸುತ್ತವೋ, ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಉಸಿರಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬ, ಮದುವೆ, ವ್ಯಭಿಚಾರ, ಉದ್ಯೋಗ, ಸಂಪಾದನೆ, ಪ್ರೇಮ, ಬಡತನ ಈ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅವರು ಹೇರಳವಾಗಿ ಬರೆದರು. ಆದರೆ ಹಿಂಸೆ ಕುರಿತ ಈ ರಚನೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಮೇಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವಿಸಬಲ್ಲ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ.

ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್ ಅವರಂತೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದ ಲೇಖಕಿ ಲೇಖಕಿಯರು ವಿರಳ. ಡಾಕ್ಟರ್, ಲಾಯರ್, ಟೀಚರ್, ನರ್ಸ್, ಕಲಾವಿದರು, ನಟರು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವಾವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ಲೈಂಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಅನೇಕ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅದರ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಕ್ಷುಪ್ತವಾಗಿಯೇ ಆದರೂ, ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿವರಗಳು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಲೇಖಕಿ. ಮಹಿಳೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಯಾ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಮಾಜ ತಮಗೆ ಕಲಿಸಿದ, ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಬಲಹೀನತೆಗಳನ್ನು, ಮಿತಿಗಳನ್ನು, ಪರಿಧಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು, 'ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್' ಆಗಿ ತಯಾರಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್ ಆಶಿಸಿದರು. ಅಂತಹ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ತುಂಬುವ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ವೃತ್ತಿಗೆ ಅಂಕಿತವಾಗುವ ಮಹಿಳಾಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. "ಸದ್ಯೋಗ" ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಿತ್ರ ಲಾಯರ್. 'ಏನು ಜೀವನ'ದಲ್ಲಿ ಸುರೇಖ ನರ್ತಕಿ. 'ಯಾವುದು ಗಮ್ಯ ಯಾವುದು ಮಾರ್ಗ,' 'ಮಧುರ ನೆನಪುಗಳು' ಗಳಲ್ಲಿ ಮೇರಿ, ನಾಗಮಣಿ ವೈದ್ಯರು. 'ಕಾಂಚನಮೃಗ'ದಲ್ಲಿ ಎಲಿಜಬೆತ್ ನರ್ಸ್. 'ರೇಣುಕಾದೇವಿ ಆತ್ಮಕಥೆ'ಯಲ್ಲಿ ರೇಣುಕ, 'ಕನಸಿನ ಬೆಳಕು'ನಲ್ಲಿ ಪದ್ಮ ನಟಿಯರು. 'ರಾಗರಕ್ತಿಮ'ದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಚರರ್, 'ಕನಸಿನ ಬೆಳಕು'ನಲ್ಲಿ ಯಶೋದ ಲೆಕ್ಚರರ್. ಕೃಷ್ಣವೇಣಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಹೋಮ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್. ಅಂಬುಜ ಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೇಟ್ರಿನ್. 'ಆಲೋಚಿಸು'ನಲ್ಲಿ ಲಲಿತ ಟೀಚರ್, ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ

ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ. 'ಹೃದಯನೇತ್ರಿ'ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯಂ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪಾತ್ರ ಒಂದೊಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಿಂತಲೂ ಯಾವುದೂ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ, ಅರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಹಿಂಸೆಗೂ ಶೋಷಣೆಗೂ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು 'ಪ್ರೊಫೆಶನಲ್ಸ್‌ಗೆ' ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿಡುವ ವೆಂಕಟ್ರಾಮನ್ ಪಾತ್ರವನ್ನು 'ಸದ್ಯೋಗ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಆ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವೆಂಕಟ್ರಾಮನ್ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವು ಸುಮಿತ್ರಳಲ್ಲಿ ಹಠ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಾಯರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಆಕೆಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ವಿರೋಧ ಎದುರಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಮಾತು ಕೇಳಿಸಿದರೂ ಇನ್ನು ಆ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋದರೆ ಮಹಿಳೆಯರು ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಾರರು. ವೃತ್ತಿ ವಲಯಗಳೆಲ್ಲ ಪುರುಷರಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿವೆ. ಪುರುಷರಿಗೇ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಬಲ, ಸಾಹಸ, ಹಠ, ಧೈರ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್ ಈ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ಗೃಹಿಣಿಯರಾಗಿ ಸೋಲಿನ ಸವಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಶಾಂತಿಯ ಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಗೆಲುವನ್ನೇ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ದಾಟುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತುತ್ತಾ ಆಯಾ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮೆರುಗು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಡಾಕ್ಟರರಾಗಿ ಮೇರಿ, ನಾಗಮಣಿ ಬಹಳ ನೈಪುಣ್ಯವುಳ್ಳವರು. ಆದರೆ ಅವರು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಗಳಿಗೂ ದುಃಖಗಳಿಗೂ ಒಳಗಾದರು. ರೇಣುಕಾ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ನಟಿಯಾದರೂ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾದಳು. ಸುಮಿತ್ರ ಮೊದಲೇ ಲೈಂಗಿಕ ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಯಾದಳು. ಆಕೆ ನಂತರ ಮದುವೆಯ ಆಸಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಲಾಯರ್ ಮಧುರಂ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೈಪುಣ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾ ಸಹಲಾಯರ್‌ಗೆ ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಗಂಡನ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದಳು. 'ಆಲೋಚಿಸು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಲಲಿತ ಕುಟುಂಬದ ಅಶಾಂತಿಯಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಶಿಕ್ಷಣವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಅದ್ಭುತ ನರ್ತಕಿಯಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದರೂ, ತಾಯಿಯಾಗದೆ ಹೋದೆನೆಂಬ ಅಶಾಂತಿಯಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ 'ಏನು ಜೀವನ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸುರೇಖ. ಈ ಕತೆಗಳನ್ನೂ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನೂ ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೆಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಭದ್ರತೆ, ಸುಖ, ಶಾಂತಿ ಸುಳ್ಳೇ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ತಾಯಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೇ, ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆಯೇನೋ ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆಯುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿರುವ, ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ನಡುವೆ ಸ್ನೇಹವನ್ನು, ಸಾಂಘಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್ ತುಂಬಾ ಸಹಜವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರಸ್ಪರ ಮಹಿಳೆಯರು ಆಸರೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. 'ಸದ್ಯೋಗ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮಧುರ ಘೋರವಾಗಿ ಮೋಸ ಹೋದಾಗ ಸಹವಕೀಲರು ಸುಮಿತ್ರ, ಮೇರಿ ಆಕೆಯ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಮೇರಿ ಮಧುರಳನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಆಸರೆ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. 'ಕನಸುಗಳ ಬೆಳಕು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಪದ್ಮ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದು ನಂಬಿದ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಶವವನ್ನು ಕೂಡಾ ನೋಡಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಸಹನಟಿ ಆಕೆಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸರೆ ನೀಡಿ ಯೂನಿಯನ್ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡಿ ಆಕೆಯನ್ನು ರಾಮಚಂದ್ರನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾಳೆ. 'ಯಾವುದು ಗಮ್ಯ ಯಾವುದು ಮಾರ್ಗ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮೇರಿಗೆ ಆಕೆಯ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇನ್ನು 'ಕೃಷ್ಣವೇಣಿ', 'ಜಯ-ಲಕ್ಷ್ಮೀ' ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗತಿಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ದಿಕ್ಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ನೌಕರಿ ಬಿಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಬಂದ ಸುಶೀಲ, ಗಾರ್ಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜೊತೆಯ ಕೆಲಸಗಾರ್ತಿಯರನ್ನು ನೋಡಿ ಪಡುವ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ನೇಹ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಸಿಗುವ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಂಟ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. 'ಆಲೋಚಿಸು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್, ಲಲಿತ ಕಷ್ಟಪಡುವುದು, ಲಲಿತ ತನ್ನ ಗಂಡನ

ಜೊತೆ ಸಂಬಂಧವಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಸರೆ ನೀಡಿ, ಗೌರವ ದಿಂದ ನೋಡುವುದು, ಇಂತಹ ಅಪರೂಪದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಈ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ತುಂಬಾ ಇವೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳು ಸಿಕ್ಕರೂ ಅವು ಅನಿವಾರ್ಯ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಾಗಿಯೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರ ಅಗತ್ಯ ಕೂಡಾ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದಲೋ ನಡೆಯುತ್ತವೆಯಾಗಲಿ, ಸ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ನಡುವೆ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಹೊತುಕೊಂಡ ಕುಟುಂಬ ಸಂಬಂಧಗಳು ಬಿರುಕು ಬಿಡುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯೋಜನ ಗಳೇ ದೊಡ್ಡ ಮಣೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ, ನೌಕರಿಗಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ, ಸಹಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ನೇಹ ಸಹಕಾರ ಸಿಗುವುದೆಂಬ ಅಂದವಾದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್. ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಕೂಡಾ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮಾಲತೀ ಚಂದೂರ್. 'ಸದ್ಯೋಗ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮಧುರಳಿಗೆ ತಾನು ಹೆಚ್ಚು ನೆರವಾಗದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ತಾನು ಅಣ್ಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ನೆರವಿನಲ್ಲಿರುವುದೆಂದು ಸುಮಿತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಮಧುರಳ ಭಾರವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಮೇರಿ ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ.

೬೦ನೇ ದಶಕದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಕುಟುಂಬಗಳು ಉಂಟಾದವು. ಆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುಗಳಾದ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಸಂಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಬಯಕೆಗಳು ಕನಸುಗಳು ಆಸೆಗಳು ಉಂಟಾಗಲು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವ ಗಂಡಹೆಂಡತಿಯರಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು, ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆ ಪ್ರೀತಿ ಆಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಧುನಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಲಾರೆನ್ಸ್ ಸ್ಟೋನ್ ಆಧುನಿಕ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

“Intensified affective bonding of the Nuclear core at expense of neighbours and Kin. A strong sense of individual autonomy and the right to personal freedom in the pursuit of happiness, a weakening of the association of sexual pleasure with sin and guilty and a growing desire for physical privacy.”

೧೯೫೦ರ ದಶಕಕ್ಕೆ ಈ ಭಾವನೆಗಳು ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಂದವಾದರೂ autonomy, right to personal freedom ಎಂಬುವು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಟುಕದ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಹಣ್ಣಿನಂತೆಯೇ ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆ ಭಾವನೆಗಳ ಕುರಿತ ಆಸೆಗಳು ಆಲೋಚನೆಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ರಂಗನಾಯಕಮ್ಮ (೧೯೩೯) ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಥಾನಾಯಕಿಯರು ಈ ಆಧುನಿಕ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗಾಗಿ, ಅವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಗಳಿಂದ ತಹತಹಲಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

“ಪೇಕಮೇಡಲು” ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾನುಮತಿ ಗಂಡನ ಅನುರಾಗಕ್ಕಾಗಿ, ಅವನೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ಋಷಿಯಾಗಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆಯ ಗಂಡ ರಾಜಶೇಖರ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಅದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಮೋಜು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದು ಸೋಡ ಕುಡಿಯಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಣೆ ಕೂಡಾ ಇರದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಾಧೀನತೆ ಆಕೆಯದು. ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಂತಹ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು. ಗಂಡ ಇಡುವ ಊಟ ತಿಂದು ಅವನಿಗೆ ಚಾಕರಿ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಬದುಕುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಭಾನುಮತಿ ಹಾಗೆ ಬದುಕಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡನಿಂದ ಪ್ರೀತಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನಗೊಂದು ಗೌರವ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಣಗಾಡಿದಳು. ಅವು ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಬದುಕುವುದು ಅನಗತ್ಯವೆಂದು ಸತ್ತುಹೋದಳು. ಆ ಕಾದಂಬರಿ ೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿಸಿತು. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತಾವೇನು ಆಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಭಾನುಮತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ಪಾತ್ರದೊಂದಿಗೆ Identify ಆದರು. ‘ಲೇಖಕಿ’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜಯ ಓದಿಕೊಂಡು, ಲೇಖಕಿಯಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಗಂಡನ ಹತ್ತಿರ ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ಆಶಿಸಿ ವಿಫಲಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಲೇಖಕಿಯಾಗಿ ಆಕೆಗೆ ತನ್ನಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಮೋಹನ್ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಹೋದ. ವಿಜಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಅವನಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಅವನ ಪ್ರೀತಿ ಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡು ಮರಳಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ‘ಓದಿಕೊಂಡ ಕಮಲ’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರಿಂದ ಪ್ರೈವೆಸಿಗಾಗಿ ತನ್ನದಾದ ನಾಗರಿಕ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಮಲ ಪಡುವ ಸಾಹಸವೇ ಕಥಾವಸ್ತು. ಅನೇಕ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗನಾಯಕಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಕುಟುಂಬದ ಲಕ್ಷಣಗಳ

ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದು “ಸ್ವೀಟ್‌ಹೋಂ” ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಲ ಪಾತ್ರದಿಂದ ಆ ಕನಸನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಗಂಡನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡ, ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಪಾತ್ರ ವಿಮಲ ೧೯೭೦ರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂತು.

೧೯೫೨ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಕತೆ ಬರೆದ ವಾಸಿರೆಡ್ಡಿ ಸೀತಾದೇವಿ (೧೯೩೨-೨೦೦೭) ಸುಮಾರು ೪೦ ವರ್ಷ ಹಲವು ಕಾದಂಬರಿ ಮತ್ತು ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತಕೂಲಿಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ದಯನೀಯ ಬದುಕನ್ನು ವಸ್ತುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ‘ಸಮತ’, ‘ವೈತರಣಿ’, ‘ಮಟ್ಟಮನಿಷಿ’ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲದೇ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಹೆಸರಿಸ ಬಹುದಾದ ಕಾದಂಬರಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆಂದು ‘ಮಟ್ಟಮನಿಷಿ’ (ಮಣ್ಣಿನ ಮನುಷ್ಯ) ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸೀತಾದೇವಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ವರೂಧಿನಿ ಎಂಬ ನಾಯಕಿ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾಗದ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾಳೆ. ‘ವೈತರಣಿ’ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಪರಾವಲಂಬಿ ಜೀವನ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಮದುವೆಗೆ, ಆಡಂಬರಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಕುಟುಂಬ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ. ‘ನೇಣು’ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಗೃಹಹಿಂಸೆಗೆ ಈಡಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳ ಕಡೆ ತಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಕಾದಂಬರಿ. ಸೀತಾದೇವಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ನಡೆಯುವ ಲೈಂಗಿಕ ಹಿಂಸೆ ಕುರಿತು ಒಳ್ಳೆಯ ಕತೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಕೆಲಸಗಳ ಭಾರ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಂದ ಖಿನ್ನತೆಗೆ, ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಗುರಿ ಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು, ಅವನ್ನು ಕುಟುಂಬ ಸರಳವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾರದೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎಂತಹ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನಾದರೂ ಸರಳವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾ ತನ್ನ ನಂತರದ ತಲೆಮಾರಿನ ಲೇಖಕಿಯರನ್ನು ಸೀತಾದೇವಿ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಳಿಸಿದರು.

೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಬಂದ ಡಾ. ಪಿ. ಶ್ರೀದೇವಿ ಅವರ ‘ಕಾಲಾತೀತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿರ, ಕಲ್ಯಾಣಿ, ವಸುಂಧರ, ವೈದೇಹಿ ತಮ್ಮ ಆಶೆಗಳಿಗೂ

ವಾಸ್ತವ ಜೀವನಕ್ಕೂ ನಡುವೆಯಿರುವ ಕಂದರವನ್ನು ನೋಡಿದವರು. ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿಯದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಯಾರಿಂದ ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳೆಂದರೂ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಳಲ್ಲವೇ ಎಂದು, ಓದಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೂಡಾ, ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸೆಂದರೆ ಆ ಹುಡುಗಿ ಅನುಭವಿಸುವ ದುಃಖ, ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಾರಿ ಕಾಣಿಸದೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಘರ್ಷಣೆ ಇವನ್ನು “ಕಾಲಾತೀತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು” ಕಾದಂಬರಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ. ಇಂದಿರ ಓದಿಕೊಂಡು ನೌಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ತಂದೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಾ ಹಲವರಿಂದ ಕೆಟ್ಟವಳೆಂದು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಲೈಂಗಿಕ ಸುಖವನ್ನು ಪಾಪದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ನೋಡಿದಳು. ಗಂಡನಿಗೆ ‘ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಬಾ ಎಂದರೂ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲೂ ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕೊಂದು ಕೊಳ್ಳಲಾರೆ’ ಎಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಬಲ್ಲ ಪಾತ್ರ ‘ಕಾಲಾತೀತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ’ಲ್ಲಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ, ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಿರುವ ಯುವತಿಯರನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿ.

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಲೇಖಕಿ ಲತ (೧೯೩೧-೧೯೯೭). ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಲೈಂಗಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು, ಹುನ್ನಾರದಿಂದ ಮೋಸದಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು, ವಿವಾಹವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಮಾಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ವ್ಯಭಿಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಥಾವಸ್ತುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. “ನೆತ್ತರ ಕೆಸರು”, “ಗಾಳಿಯ ಹೆಡೆಗಳು ನೀರಿನ ಗುಳ್ಳೆಗಳು”, “ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳು”, “ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ” ಮೊದಲಾದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಥಾವಸ್ತು ಕುಟುಂಬವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಿಂಸೆ. ತಮ್ಮ ಲೈಂಗಿಕತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ದೂರವಾದ ಮಹಿಳೆಯರು ವ್ಯಭಿಚಾರ ವೃತ್ತಿಗೆ ಹೋಗುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಲತ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಕುಟುಂಬದ ಒಳಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಸೂಯೆ ದ್ವೇಷಗಳಿಂದ ಶತ್ರುಗಳಂತೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕುಟುಂಬದ ಆಸರೆಯಿಲ್ಲದ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಜೊತೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲತ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ದ್ವಿವೇದಲ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನವನ್ನು, ಅವರ ತಳಮಳವನ್ನು ತಮ್ಮ

ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಆಚಂಟ ಶಾರದಾದೇವಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮನೋಭಾವಗಳು ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗಾಯಗೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಇಲ್ಲಿಂದಲ ಸರಸ್ವತಿದೇವಿ ಮಹಿಳಾ ಜೀವನದ ಅನೇಕ ಮಗ್ಗಲು ಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅವರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧೯೬೦, ೭೦ರ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿಯರು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿ, ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಓದುಗರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ, ಭಾರತಾದ್ಯಂತ, ಆಂಧ್ರದಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು, ಚಳವಳಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಚಳವಳಿಗಳ ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿಯಾದರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ಆ ಚಳವಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ೮೦, ೯೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸಲಿನಂತೆ ಬಂದ ಶಕ್ತಿವತ್ತಾದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿ, ಅಸ್ತಿತ್ವ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಸಾರಿ ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಪಡಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿರುವ ಬಲವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು, ಆ ಭೂಮಿಕೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಏರ್ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ.

೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ “ಬೆಟ್ಟಿ ಫ್ರೈಡನ್” ಬರೆದ ‘ಫೆಮಿನೈನ್ ಮಿಸ್ಟಿಕ್’ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಹೊರಬಂತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಿ ಫ್ರೈಡನ್ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಂತಹ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆರಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ದಮನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೇಗೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಉಳಿದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿಸ್ಸಾರವಾಗಿ ಕಳೆದುಹೋಗುವುದನ್ನು ಅಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಹೇಗೆ ಬೆಂದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾವ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದೇ ಬರೆದಳು. ಈ ಪುಸ್ತಕ ಎರಡು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಲಿಯಂ ಎಚ್ ಮಾಸ್ಪರ್, ವರ್ಜೀನಿಯಾ ಜಾನ್ಸನ್ ಅವರು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕ “ಹ್ಯೂಮನ್ ಸೆಕ್ಸುವಲ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಮಹಿಳೆಯರ ಲೈಂಗಿಕತೆ ಕುರಿತು, ಶರೀರ ಕುರಿತು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದ್ದ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು,

ಸಂಪ್ರದಾಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡಿತು. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಂಭೋಗದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ಲೈಂಗಿಕ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದು ತ್ಯಾಳೆಂಬ ಎದುರಿಲ್ಲದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಆ ಪುಸ್ತಕ ಸವಾಲು ಹಾಕಿ ಅಳಿಸಿಹಾಕಿತು. ಮಹಿಳೆಯರ ಲೈಂಗಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇದು ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಪರಿಜ್ಞಾನ.

“೧೯೬೦, ೭೦ನೇ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಚಳವಳಿ ಬೆಳೆದ ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮಾತಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಈಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇತನ ವಿಷಯವಿರಬಹುದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿರಬಹುದು. ‘ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಕುಶಲತೆ’ವನ್ನು ಈ ದಶಕ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿತು. ಶರೀರಧರ್ಮವೇ ನಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ಗಮ್ಯ (Biology is destiny) ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡಿತು. ಮಹಿಳೆಯರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವ ಯಂತ್ರಗಳೆಂದು ಮಾತ್ರವೇ ನೋಡುವ ಸಮಾಜದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಉಂಟಾಯಿತು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಡುವೆ ದೊಡ್ಡ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಲೈಂಗಿಕತೆ ಮುಖ್ಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ತಯಾರಾಯಿತು. ಸೆಕ್ಸ್ ಸಂಬಂಧಗಳೆಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ನಡುವೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿರಂಕುಶ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸೆಕ್ಸ್‌ಪರವಾದ ನುಡಿಗಟ್ಟು, ಭಾಷೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಪ್ರಶ್ನಿತವಾದವು. ಅಶ್ಲೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅಶ್ಲೀಲ ನುಡಿಗಟ್ಟು, ಅವು ಬಳಸುವ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು, ಸಿನೆಮಾಗಳು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಳವಳಿಗಳು, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದವು. ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ರೂಪ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ರಾಜಕೀಯ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವೇ ಬದಲಾಯಿತು. ರಾಜಕೀಯವೆಂದರೆ ಪುರುಷ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ, ಹೊರಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸೇರಿದೆಯೆಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಮನೆಕೆಲಸ, ಖಾಸಗಿ, ರಹಸ್ಯ ಎಂದುಕೊಂಡ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ, ಆ ರಾಜಕೀಯದ ಭಾಗವಾದವು. ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಲಿ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲಿ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಶಕ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಅನುಭವದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ, ಅವರ ವರ್ಗದ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಅವರ ಸೆಕ್ಸ್ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವುದನ್ನು

ದಮನಕಾರಿ ರಾಜಕೀಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ತಾವೇ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು 'ಪವರ್' ಎಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಇತರರ ಮೇಲೆ ಚಲಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ, ಅದರ ಸ್ವರೂಪ-ರಚನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಳವಳಿ ರೂಪಿಸಿತು. ವಿಜ್ಞಾನ ಎಂಬ ಪದದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಮಹಿಳಾ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನದಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮಗಿರುವ ಈ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಬಹಳ ಸೀಮಿತವಾದುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿತು(ನಮಗೆ ಗೋಡೆಗಳಿಲ್ಲ, ಕೆ. ಲಲಿತ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಿ. ಸುಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿ, ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ, ೨೦೦೯, ಪು.೨೫-೪೦).

ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀವಿಮೋಚನಾ ಚಳವಳಿಯ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೂಡಾ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ನಡೆಯಿತು. ಮಹಿಳೆಯರು ಒಂಟಿತನದಿಂದ, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಕಾದರೆ, ಹೊರಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಹಲವು ಮಾನಸಿಕ ವೇದನೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಅವರು ನಂಬಿಕೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು, ಚಿಕ್ಕ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಏರ್ಪಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿತು. ಜನರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಚನೆಯ ರೂಪವು ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರುವಂತಿರುವ ಅನುಭವವಾದ್ದರಿಂದ, ಆ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಯಕರು-ಜನರು ಮೇಲುಸಮಿತಿಗಳು, ಕೆಳಸಮಿತಿಗಳು- ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವಿಕೆ, ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೊಡೆದುಹಾಕುವಂತೆ ಇರುತ್ತವೆಂಬುದು ಸಮಾಜವಾದಿ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಫೆಮಿನಿಸ್ಟ್ ಚಳವಳಿಗೆ ಬಂದ 'ಷೀಲಾರೋ ಬೋತಮ್'ರಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದರು.

ಭಾರತದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ೧೯೬೫ರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಅಶಾಂತಿ ಹೊರಗೆ ಬರಲು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಬಹಳ ಆಸೆಯಿಂದ ಎದುರುನೋಡಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಫಲ ತಮಗೆ ಎಟುಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು, ಎಟುಕುವ ಅವಕಾಶ ಕೂಡಾ ಕಣ್ಣೋಟದ ಮೇರೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದ ಯುವಜನಾಂಗ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಏರುವ ಬೆಲೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಚಳವಳಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚಳವಳಿಗಳು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆರಂಭವಾದವು. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷೆಬರಿ ಚಳವಳಿ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಶ್ರೀಕಾಕುಳಂ ಗಿರಿಜನ ಚಳವಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಅದು ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉದ್ದತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಈ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು

ಓದಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಮಹಿಳೆಯರು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಚಳವಳಿ ಒಳಗೆ ಬಗೆಬಗೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತಿದವು. ಚಳವಳಿಗಳು ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷಾಧಿಪತ್ಯ ಬಲವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದನ್ನು ಅವರು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಆ ಪುರುಷಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ತಮಗೆ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೂಡಾ ಗುರುತಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಘಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವರು ಮಹಿಳೆಯರು ಆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಚಳವಳಿಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಘವಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ೧೯೭೪-೭೫ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸಿವ್ ವಿಮೆನ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಶನ್ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಧಿಸಿದ್ದು, ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ಸಮಿತಿಯ ವರ್ಷವನ್ನು ಮಹಿಳಾ ವರ್ಷವೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ನಡೆಯಿತು. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ನಡೆಯದೇ ಹೋದರೂ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸುದ್ದಿಗಳು ಸೆನ್ಸಾರ್‌ಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತು, ಅನೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಸಂಕರಣಗಳು ನಡೆದವು, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದವು. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ಸಮಿತಿ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿತು. ಹಲವರು ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿ “ಸಮಾನತೆಯ ಕಡೆಗೆ” (ಟುವರ್ಡ್ ಈಕ್ವಾಲಿಟಿ) ಎಂಬ ವರದಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಆ ವರದಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಜೀವನಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗದೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಆ ವರದಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿತು. ಆ ನಂತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಮೆನ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ ಗ್ರೂಪ್ಸ್ ಏರ್ಪಟ್ಟು ಹಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರದ್ದಾದ ನಂತರ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ, ಆಂದೋಲನ ಹೆಚ್ಚಾದವು. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಕುರಿತು ನಡೆದ ಆಂದೋಲನ ದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಚ್ಛಾವಂತರಾದರು.

ಮಧುರ, ಮಾಯಾತ್ಯಾಗಿ, ರಮೀಜಾಬಿ ಅವರ ಪ್ರಕರಣಗಳು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಇರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದವು.

೨೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅಟಾನಮಸ್ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಈ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿಗಳಿಗೂ, ಇಂದಿನ ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇಂದಿನ ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶರೀರ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಮೊದಲ ದಿನಗಳ ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ದುರಾಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಉದಾರವಾದಿ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಇಂದಿನ ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿ ಕುಟುಂಬ ಹಿಂಸೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಸಾವುಗಳು, ಲೈಂಗಿಕ ಹಿಂಸೆ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ, ಹಕ್ಕುಗಳಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿತು. ಮಹಿಳೆಯರ ದಮನಕ್ಕೆ ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ, ಪುರುಷಾಧಿಪತ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಈ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಎಂದು, ಸ್ತ್ರೀವಾದವೆಂದು, ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು, ಸಮಾಜ ವನ್ನು, ಚಳವಳಿಯನ್ನು ವಿಚ್ಛಿನ್ನಗೊಳಿಸುವುದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಪರಿಪಾಟವಾಯಿತು. ಹೊರಗೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಶತ್ರು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿ ತೋರಿಸದೆ ಹೋದುದು, ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಚಳವಳಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಿದ್ದರೂ ಎಡಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪುರುಷರ ಬೆಂಬಲ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಯಿತು.

೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ರಮೀಜಾಬಿ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸರು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ 'ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆ' ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಎಡಪಂಥೀಯ ಚಳವಳಿಯ ಸಹಾನುಭೂತಿಪರರು, ಮಹಿಳಾ ನೌಕರರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಗುಂಪು ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯಗೊಳಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ, ಆಂದೋಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿತು. ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಮಹಿಳಾ ವೇದಿಕೆ ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿಗಳ ರಫ್ತನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾ ಧರಣಿ ಹೂಡಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿತು. ಆ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆ ಕೂಡಾ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿತು. ಆ ಆಂದೋಲನ ತರಕಾರಿಗಳ ರಫ್ತನ್ನು ತಡೆಯದಿದ್ದರೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಗೆಲುವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತು. ಆ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ನಾಯಕತ್ವ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅನುಬಂಧ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳಿಗೆ

ತೆಗೆದುಕೊಂಡವು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಆ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಿರುಕುಂಟಾಗಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ವಸತಿನಿಲಯಗಳು, ವಸತಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎದುರಾಗುವ ಅಡ್ಡಿಗಳು, ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಆಂದೋಲನ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಬದುಕುವ ಮಹಿಳೆಯರ ವಸತಿ ಕುರಿತ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ, ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ, ಮದುವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂಸೆ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಒಂಟಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆ ಒಂದು ಮೌಲಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಚಿಸುವುದು, ಒಂಟಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು ಇವುಗಳಿಂದ ಮದುವೆಯನ್ನು, ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ನಿಶಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿತು. ಮಧುರ ರೇಪ್ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ತೀರ್ಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳಾ ಗುಂಪುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ಆಂದೋಲನ ನಡೆಸಿದವು. ಆ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆ ಚುರುಕಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿತು. ಆ ಆಂದೋಲನದ ಜೊತೆ ರಮೀಜಾಬಿ ಕೇಸ್ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲೂ, ಭುವನಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಷಕೀಲಾಬಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಕುರಿತು ಆಂದೋಲನ ನಡೆಯಿತು. ರೈತ ಚಳವಳಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಳಾದ ಸತ್ತೆಮ್ಮ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಎಪ್ಪತ್ತನೇ ದಶಕದಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಹತ್ಯೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ, ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರೆಂದು ಅಗ್ರಹಿಸುವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಸಾವುಗಳ ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆ ಸದಸ್ಯರೂ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಾಧಿತರೂ ಇದ್ದು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲ ಹತ್ಯೆಗಳೇ' ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ಈ ಸಮಿತಿ ಅನೇಕರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಗತಿಯೆಂದು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ಬದಲಾಗಿ ಅದನ್ನೊಂದು ಅಪರಾಧವೆಂದು ನೋಡುವುದು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನು ಸೆಕ್ಷನ್ ೪೯೮-ಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸುವುದು ಕೂಡಾ ಕ್ರೂರತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಸೇರಿಸುವುದು ನಡೆಯಿತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ, ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಉಪಯೋಗವಾಗುವ

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಂದು ಗೆಲುವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆ ಲಿಂಗ ನಿರ್ಧಾರದ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಡಿಯನ್ ವಿಮೆನ್ ಸೈಂಟಿಸ್ಟ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಜನಸಂಖ್ಯಾನೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧ, ನಿರಕ್ಷರಸ್ಥರಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭನಿರೋಧಕ ಔಷಧಿ ಕೊಡುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಆಂದೋಲನ ನಡೆಸಿತು. ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಕೋಮುಗಲಭೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ, ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಏಕ್ತಾ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆ ಕೋಮುಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಡೆಗೂ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ 'ಮನಕು ತೆಲುಗಿನ ಮನ ಚರಿತ್ರೆ'(ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆ) (೧೯೮೭), 'ಸವಾಲಕ್ಕ ಸಂದೇಹಾಲು' (ಸಾವಿರಾರು ಸಂದೇಹಗಳು) (೧೯೯೨) ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ತೆಲಂಗಾಣ ರೈತಾಪಿವರ್ಗದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೌಖಿಕ ಚರಿತ್ರೆ. ಎರಡನೆಯದು ಮಹಿಳೆಯರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಹಂತ ಬಹುಪಾಲು ಮುಗಿಯಿತೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವರು ಸದಸ್ಯರು 'ಅನ್ವೇಷಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಜಾಗ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ "ವಿಮೆನ್ ರೈಟಿಂಗ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ; ೬೦೦ ಬಿ.ಸಿ. ಟು ದಿ ಪ್ರಜೆಂಟ್" ಎಂಬ ಮೌಖಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು(೧೯೯೦) ಹೊರತಂದಿದೆ(ಆ ಪುಸ್ತಕ ೨೦೧೫ ಫೆಬ್ರವರಿ ಯಲ್ಲಿ ತೆಲುಗಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ). ಸೂಸೀ ತಾರು, ಕೆ. ಲಲಿತ ಅವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ, ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆಯಿತು.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಚರ್ಚೆ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕೊರತೆಯು ೮೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಜೆಂಡರ್ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಕುರಿತ ಪರಿಚಯ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ, ಲೈಂಗಿಕತೆ, ಮಾತೃತ್ವ ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಜನಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕುರಿತು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಫೆಮಿನಿಸ್ಟ್ ಸ್ಟಡಿ ಸರ್ಕಲ್' ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಸ್ಟಡಿ ಸರ್ಕಲ್ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು

ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು, ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಹೊರತರುವುದು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು. ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿ 'ಭೂಮಿಕ' ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

೧೯೯೧ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ 'ಅಸ್ಮಿತ' ಸಂಸ್ಥೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. 'ಅಸ್ಮಿತ' ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮದ್ಯ ವಿರೋಧಿ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ 'ಸಾರಾಂಶ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. 'ನೀಲಿಮೇಘಾಲು' (ನೀಲಿ ಮೋಡಗಳು) ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನು 'ಸರಿಹದ್ದುಲು ಲೇನಿ ಸಂಧ್ಯಲು' (ಸರಹದ್ದುಗಳಿಲ್ಲದ ಸಂಜೆಗಳು) ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿ ಕುರಿತ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ.೩೩ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮಹಿಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ವೇದಿಕೆ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ನ್ಯಾಶನಲ್ ಅಲಯನ್ಸ್ ಆಫ್ ವುಮೆನ್ (ನವೋ) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಜಿಒಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒಂದು ವೇದಿಕೆಗೆ ತಂದಿತು. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿತು.

ಈ ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿ ರಾಜಕೀಯ ತಾತ್ವಿಕ ನೇಪಥ್ಯಗಳ ಬಲವಾದ ಬುನಾದಿ ಯಿಂದ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಯಾರಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅರ್ಥರಹಿತವೆಂದು 'ನೀಲಿಮೇಘಾಲು' ಕವನ ಸಂಕಲನ ಕುರಿತು ಬರೆಯುತ್ತಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ, ವಿಮರ್ಶಕ ಚೇಕೂರಿ ರಾಮಾರಾವು ಹೇಳಿದರು.

“ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವನ ಯಾವಾಗ ಆರಂಭವಾಯಿತು? ಯಾರಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಚರಿತ್ರಕಾರರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತೋಚಿದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅವರು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅರ್ಥರಹಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಲವಾರು ಪುಟಗಳನ್ನು ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವನದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕ್ಲಿಯಿಮ್ಸ್ ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ವಾದಗಳ ನಿಷ್ಫಲವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಜ್ಞತೆಯಿಂದ

ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚೂರುಗಳಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಕೆಲವು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ 'ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಒಬ್ಬ ನಿರ್ಮಲಳಾಗಬೇಕು' ಎಂಬ ಓಲ್ಗಾ ಕವಿತೆ ಇರುವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿನದು. ಆ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪುರುಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ

ಆದರೆ ನಾಳೆ

ನಾನು ಪತಿವ್ರತಾ ಮಾತೆಯಲ್ಲ ನಾನು

ಪ್ರಬಂಧಕನೈಯಲ್ಲ

ಫ್ಯಾಷನ್ ಪೆರೇಡ್ ಬೊಂಬೆಯಲ್ಲ

ಹಸುಗೂಸುಗಳ ಕೊಲ್ಲುವ ಪಾಪಿಯಲ್ಲ

ಪಂಚಾದಿ ನಿರ್ಮಲ ವಾರಸುದಾರಳು

ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾಳೆ ಲೇಖಕಿ. ಹೋರಾಟದ ಕವನಯುಗದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕವಿತೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಂದಿನ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಪಂಚಾದಿ ನಿರ್ಮಲ ಹೆಸರು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕವಿತೆಯ ರಚನಾಕಾಲ ೧೯೭೨. ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಚಳವಳಿ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಕವಿತೆ ಇದು” (ಚೇರಾತಲು, ಆಂಧ್ರಜ್ಯೋತಿ, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೭, ೧೯೯೩).

ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ದಮನ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಅರಿವು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಬಂತು. ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಓಲ್ಗಾ ಉಪ್ಪಲ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವು ಬರೆದ 'ಅವನು-ಅವಳು' ಕಾದಂಬರಿ ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಪುರುಷಾಧಿಕ್ಯತೆ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೋ, ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಕೀಳುದೃಷ್ಟಿ ಎಂಬುದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೋ ಆ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ವಿವರಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕ ಅದು. ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ 'ವಿಪ್ಲವ ಲೇಖಕರ ಸಂಘ' ಚಿತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲೂ “ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ-ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ವಾದ” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಓಲ್ಗಾ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಗೊಳಗಾಯಿತು. ೧೯೮೫ರಿಂದ ಓಲ್ಗಾ 'ರಾಜಕೀಯ ಕತೆಗಳು' ಮಹಿಳೆಯರ ಶರೀರಗಳು ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಸಾಲಾಗಿ ಬರತೊಡಗಿದವು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲೇ

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆ ಒಂದು ಹೊಸಲಿನಂತೆ ಬರಲು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಕವಯಿತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು, ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು, ಸ್ವೋಪಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿ ಬರೆದ ಕವಿತೆಗಳು ಓದುಗರನ್ನು, ಲೇಖಕರನ್ನು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿದವು. ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರಿ ರಚಿಸಿದ 'ಡಕಾಯಿತರು' ಕವಿತೆ, ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ, ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸತನವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಅನೇಕರ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಅಂದಿನ ಸಮಾಜ ಕೂಡಾ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಒಂದು ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ದಿಂದ ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಲೇಖಕಿಯರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತು.

“ಪಾಠ ಒಪ್ಪಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತೇ”ನೆಂದು

ಮೇಷ್ಟ್ರು ಅಂದಾಗಲೇ ಭಯವಾಯಿತು.

“ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಂಡನಿದ್ದಾನೆ

ಅಗತ್ಯವಾದಾಗಲೂ ರಚಿ ಕೊಡಲ್ಲ”ವೆಂದು

ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಅಂದಾಗಲೇ ಅನುಮಾನವಾಯಿತು.

“ಅವನಿಗೇನು ಗಂಡು ಮಹಾರಾಜ” ಎಂದು

ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಅಂದಾಗಲೇ ಅರ್ಥವಾಯಿತು

“ಮದುವೆಯೆಂದರೆ” “ದೊಡ್ಡತಿಕ್ಕಿ”ಯೆಂದು

ಗಂಡನೆಂದರೆ “ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಭಕ್ಷಕನೆಂದು”

ನಾವು ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವೇ

ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ ಆಳುತ್ತದೆಂದು !

ಇನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ಲೇಖಕಿಯರು ತಮ್ಮ ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದದ್ದರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ತಲೆಕೆಳಗಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತೋರಿದರೂ, ಅದೆಲ್ಲಾ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗ ಕುಟುಂಬದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಾಗಿ ಒಂದು ಬದಿಗಿಟ್ಟು, ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ವಿಲ್ಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶಾ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಲೇಖಕರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದರೆ ಕವಿತೆಯೇ ಎಂದು, ಮಹಿಳೆಯರು ಕವಿತೆ ಬರೆಯಲಾರರೆಂದು, ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಕವಯಿತ್ರಿಗಳಾರೂ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು, ಒಂದು ಗರ್ವ ಅಪ್ರಕಟಿತವಾಗಿ ಪುರುಷ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ತಿಕ್ಕನ, ವೇಮನ, ಗುರಜಾಡ, ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ, ನಂಡೂರಿ, ಶ್ರೀಶ್ರೀ, ತಿಲಕ್, ಗದ್ದರ್‌ರಂತಹ ಕವಿಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು, ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು

ಬರೆಯುತ್ತಾರಾದರೂ ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವುದು ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತುಗಳು ೮೦ನೇ ದಶಕದ ವರೆಗೂ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಆ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ. ೧೯೯೦ರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಓಲ್ಗಾ, ಸಾವಿತ್ರಿ, ಜಯಪ್ರಭ, ಕೊಂಡೇಪೂಡಿ ನಿರ್ಮಲ, ಘಂಟಶಾಲ ನಿರ್ಮಲ, ವಾಣಿ ರಂಗಾರಾವು, ಪಾಟಿಬಂಡ್ಲ ರಜನಿಯಂತಹ ಕವಯಿತ್ರಿಯರ ಕವಿತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತ್ರಿಪುರನೇನಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ 'ಗುರಿ ನೋಡಿ ಹಾಡುವ ಹಾಡು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕವನಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಆ ಸಂಕಲನದ ಲೇಖಕಿಯರ ದ್ವನಿ ಸ್ವಂತದವು. ಬಲವಾದವು. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರತಿರೋಧಗಳಿಂದ ಸದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಲೇಖಕಿಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಮಾನಸಿಕವಾದ, ಭೌತಿಕವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು, ಅವರು ಕಂಡೀಶನ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು, ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಸೆನ್ಸಾರಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕವಿತೆ ಬರೆಯದೆ ಹೋದರೆಂದು, ಈ ಲೇಖಕಿಯರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ತಮಗೀಗ ಆ ಕಂಡೀಶನಿಂಗ್, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ದಮನದ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಯುದ್ಧದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಬಗ್ಗೆ, ವೇಷಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಶರೀರಧರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಮದುವೆ, ದಾಂಪತ್ಯ, ವ್ಯಭಿಚಾರದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರ ಕುರಿತು, ಮನೆಚಾಕರಿ, ಹೊರಗೆ ಚಾಕರಿಯಿಂದ ಹಣ್ಣುಗಾಯಿ ನೀರುಗಾಯಿಯಾಗುತ್ತಾ ತಾವು ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಶೋಷಣೆಗಳ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಲೈಂಗಿಕತೆ, ಅದರ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾ ನಿಷ್ಪಗಳ ಕುರಿತು, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕುರಿತು, ತಾಯ್ತನದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮೋಸ ಕುರಿತು-ಒಂದೇನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿನ ಒಂದೊಂದು ಶೋಷಣೆಯ ಪದರವನ್ನು ಈರುಳ್ಳಿ ಪೊರೆಯಂತೆ ತೆಗೆದು ತೋರಿಸಿದರು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಕವನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಂಡಿತು.

ಇನ್ನು ಕವಯಿತ್ರಿಯ ಕಾಲ ಬಂತೆಂದು ಪುರುಷ ಅಹಂಕಾರಿಗಳು ಕಳವಳಪಟ್ಟರು. ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ತಮಗೇ ಸ್ವಂತದ್ದೆಂದು ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಬೀಗಿದ ಕವನಪೀಠ ತಮ್ಮನ್ನು ಇಳಿದು ಹೋಗಿದಂತೆ ಭಯಪಟ್ಟರು.

ಕೇವಲ ಭಯವೇ ಅಲ್ಲ, ಮಹಿಳೆಯರು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕವನಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾವಗಳು ಅವರು ನಿಂತ ಕಾಲ ಕೆಳಗಿನ ನೆಲವನ್ನು ಕದಲಿಸಿದವು. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಯಾವ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಮೂಲಕ ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು, ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಡುಗಿದರು.

ಅದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವನದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಗಳಿದರು. ಅದು ನೀಲಿ ಕವಿತೆಯೆಂದು, ವಾರ ಕವಿತೆಯೆಂದು (ವಾರ ಅಂದರೆ ವೇಶ್ಯೆ), ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಕವಿತೆಯೆಂದು, ಮೈ ಬಲಿತ ಕವಿತೆಯೆಂದು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನೂ ಅವರ ಶರೀರಧರ್ಮವನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಹೀಯಾಳಿಸಿದರು. ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಶರೀರಪ್ರಚ್ಛೇದ ಬಿಟ್ಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಚ್ಛೇದ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದರು. ಶರೀರಕ್ಕೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಕುರಿತ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ವಿಮರ್ಶಕರು. ಈ ವಿಮರ್ಶಕರು ಸನಾತನ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳಲ್ಲ. ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕವಿತೆಗೆ, ಹೋರಾಟದ ಕವಿತೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು, ನಾಯಕರೆಂದು ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಲೇಖಕರು. ಸೋಮಸುಂದರ್, ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ, ಎಸ್.ವಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, ರಾಚಕೊಂಡ ವಿಶ್ವನಾಥಶಾಸ್ತ್ರಿಯಂತಹವರು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕಲ್ಲೋಲ ಗೊಂಡು ಬರೆದ ಬರೆಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

“ಜುಗುಪ್ಸೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಶರೀರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಅಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವ ವಿಶೇಷಗಳೆಂದು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.”

“ಪ್ರಕೃತಿಧರ್ಮಗಳು ಋತುಘೋಷಗಳು, ಸೃಷ್ಟಿವಿಶೇಷಗಳು, ಅವಯವ ಕಶ್ಚಲಗಳು, ಕಾವ್ಯಪ್ರತೀಕಗಳಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದವು. ಹೆರಿಗೆ ನೋವಿನಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಹೋರಾಟ, ಸೃಷ್ಟಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಚೈತನ್ಯದ ಕಡೆ ಮಹಿಳೆ ಆಗುವುದೇ ಅಸೌಕರ್ಯವಾದಂತೆ ಆಸ್ಪೋಟವಾಗಿ ಲೇಬರ್ ರೂಂ ದರ್ಶನ ಕೊಡಲು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.”

“ಅವಯವ ಪ್ರತೀಕಗಳು, ಶರೀರ ಧರ್ಮಗಳು, ಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ನೀಲಿಕವಿತೆ ಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿವೆ.”

“ಹಾಗೆಯೇ ಶರೀರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ವಿಕೃತಧೋರಣೆ ಜಾಗೃತಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಆಟದ ವಿರಾಮವೂ ಅಲ್ಲ” (ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ, ದಿಗಂಬರ ಕವಿ, ಕ್ರಾಂತಿಕವಿ, ಪ್ರಜಾಪಕ್ಷಂ ಪತ್ರಿಕೆ, ಜೂನ್, ೧೯೯೨).

“ಆಧುನಿಕ ತೆಲುಗು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ಲೀಲವನ್ನು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚದಿಂದ ದಿಗಂಬರ ಕವಿಗಳು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಮಾತು ನಿಜವೇ. ಅವರ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಮಾಜಿಕವಾದರೆ, ಇಂದಿನ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಕವಯಿತ್ರಿಯರ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೇವಲ ವೈಯಕ್ತಿಕ.”

“ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರು ಬಣ್ಣಿಸುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೀಯವಲ್ಲ. ಅದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕವಿತೆ ಆತ್ಮವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ “ಸೆರಗು ಸುಡುವುದು,” “ಗಡ್ಡೆ ಗಡ್ಡೆಯಾಗಿ ರಕ್ತ ಹೋಗುವುದು,” “ಮುಟ್ಟು ನಿಂತು ಕಸಿವಿಸಿಯಾಗುವುದು,” “ಉಚ್ಚೆ ಉಯ್ದರೆ ನೋವಾಗುವುದು,” “ಬಿಳಿಸೆರಗು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು” ಇಂತಹ ವೀರ ವಿಶೃಂಖಲಿತ ಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.”

“ಸೋಕಾಲ್ಡ್ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆ ಒಟ್ಟು ಮಹಿಳಾಸಂಕುಲವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮೈ ಬಲಿತ ನಗರದ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಯುವತಿಯರ ವಾಂಛೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.”

“ನಿಜಕ್ಕೂ ನಮಗಿರುವ ಲೇಖಕಿಯರು ಕಡಿಮೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರ ನಡುವೆ ಬಂದು ಕವನವನ್ನು ಕೇಳಿಸುವವರು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರೇನು ಬರೆದರೂ ಭರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚೆಯ ವಾಸನೆ ಹೊಡೆದರೂ ಸಹಿಸಿ ಭಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.”

“ಇದು ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಉಚ್ಚ ಕವಿತೆ, ಮುಟ್ಟುಕವಿತೆ, ರಕ್ತಪ್ರವಾಹ ಕವಿತೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ” (ಎಸ್ವಿ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕವಿ, ಪ್ರಜಾಪಕ್ಷಂ, ಆಂಧ್ರಜ್ಯೋತಿ).

“ಈ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ದೂರು ಏನೆಂದರೆ ಇವರು ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು, ಜನರನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.”

ನಗ್ನಮುನಿ “ಒಣಗಿದ ಹೇಲಿನ ಕುಂಡೆ” ಎಂದು ಬಳಸಿದ. ಅದು ಸರಿಯಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಅದು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೆಂಗಸರ ಪದ್ಧತಿ ಅರಾಜಕೀಯವಾದುದು. ರಾಜಕೀಯ ವಿರೋಧಿಯಾದುದು.. (ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ, ಆಂಧ್ರಜ್ಯೋತಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ).

ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರು ಒಂದು ಅಂತರ್ದೀಪಿಯ ಚಿನ್ನೆಯಾಗಿ ದಾವಣಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಾವಣಿಯನ್ನೇ ದಾಸ್ಯದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು, ದಾವಣಿಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರೆ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆಯೇ? ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ದುಃಖದಾಯಕ ವಿಪತ್ತೆಂದು ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲೋಕದ ದುಃಖಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅದೇ ಕಾರಣವೆಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವುದೇ.”

“ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರು ಆಡದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ನಾವು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಆಡಬಲ್ಲ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದಿಗಳು!” ಎಂದು ಸಾರಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಕಾಣಿಸದು” (ಸೋಮಸುಂದರ್, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕವಿ, ಆಂಧ್ರಭೂಮಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ).

ಈ ದಾಳಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಹೊಡೆದರು. ೧೯೯೨ ಜೂನ್-ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದಾಳಿ ಆರಂಭವಾದರೆ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಟಿಬಂಡ್ಲ ರಜನಿ “ಕ್ಷುದ್ರಾನಂದಂ” ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಳು. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಓಲ್ಗಾ ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ

ಬುನಾದಿ ಯಿಂದ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ವಿವರವಾದ ಲೇಖನ ಬರೆದರು. ಕೊಂಡೇಪೂಡಿ ನಿರ್ಮಲ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ಬಳಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಪದಗಳ ಪವಿತ್ರತೆಯೇನೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು.

ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದವರು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುತಂತ್ರವೆನ್ನುತ್ತಾ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು.

ಆಗ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರೆಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದು ವೇದಿಕೆಗೆ ಕರೆಯಿಸಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಒಂದು ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಬರುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು “ಅಸ್ಮಿತ” ಅಂದು ಕೊಂಡಿತು.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೩ರಂದು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಪ್ರೆಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಲೇಖಕಿಯರನ್ನು ಕವಯಿತ್ರಿಯರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿತು. ‘ಅಸ್ಮಿತ’ ಆಹ್ವಾನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದರು. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿಂದ, ತೊಡಕುಗಳಿಂದ ಕೆಲವರು ಬರದೇ ಹೋದರೂ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ನಾಲ್ಕೂ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಂದರು. ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನ ಕುರಿತು ವಸಂತ ಕನ್ನಬಿರಾನ್ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆ ನಂತರ ಭಾಷೆ ಕುರಿತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ‘ರತಿ ಜುಗುಪ್ಸೆ,’ ‘ವೀರ್ಯ ವರ್ಷ,’ ‘ಮುಟ್ಟು ನೋವು,’ ‘ನೊರೆ’ ಇಂತಹ ಪದಗಳು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏಕೆ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆಯೆಂಬ ವಿಷಯ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ರಾವಿ ಭಾರತಿ, ಮುಕ್ತೇವಿ ಭಾರತಿ, ಕೆ.ಲಲಿತ, ಸಜಯ, ಓಲ್ಗಾ, ವಾಣಿರಂಗಾರಾವು, ಮೊದಲಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾಜ ವಿಧಿಸಿದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ವೀರ್ಯ, ರತಿ, ಬಹಿಷ್ಕೆ, ಪ್ರಸವಜಲ ಇಂತಹ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪದಗಳು ಕೂಡಾ ಅಶ್ಲೀಲ ಪದಗಳೆಂದು ಏಕೆ ಮುದ್ರೆ ಹೊಂದಿದವು? ಲೈಂಗಿಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ಅಶ್ಲೀಲ ವೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಆ ಪದಗಳನ್ನು, ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಶ್ಲೀಲವೆಂದು ಅಸ್ವಶ್ಯವೆಂದು ಮಹಿಳೆಯ ಬಾಯಿಂದ ನಿಜಕ್ಕೂ ಆಡಬಾರದವಾಗಿಡುವುದರ ಹಿಂದಿರುವ ಕುತಂತ್ರವೇನು? ಅದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ? ನಿಜಕ್ಕೂ ಯಾವ ಪದವಾದರೂ ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಶ್ಲೀಲವೋ, ಸುಶೀಲವೋ ಆಗುತ್ತವೆಯೇ? ಇಲ್ಲವೇ ಪದಗಳಲ್ಲೇ ಆ ಒಳಿತು ಕೆಡಕು ಇವೆಯೇ? ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

ತಾಯ್ತನ ವರವೇ ಶಾಪವೇ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಕುರಿತ ಸ್ವಷ್ಟತೆಗಾಗಿ “ಅಬಾರ್ಶನ್ ಸ್ಪೆಟ್‌ಮೆಂಟ್” ಕವಿತೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಕ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ತಾಯ್ತನವನ್ನು ಈ

ಸಮಾಜ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಗೆ ನಷ್ಟವೇನೆಂದು ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಹೇಳುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತೆ ಹಾಗಿರುವಾಗ ತಾಯ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಧೆಪಡುವ 'ಅಬಾರ್ಶನ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್' ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ತಾಯ್ನ ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವರವಲ್ಲವೆಂದು, ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ಕೂಡಾ ಅಲ್ಲವೆಂದು, ಮಕ್ಕಳು ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಾಗಲಿ, ಬೇಕೆನ್ನುವುದಾಗಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು, ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಹಿಳೆಗೇ ಇರಬೇಕೆಂದು, ಅದನ್ನು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುವ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಬಾರ್ಶನ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂತಹ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯೆಂದು ಉತ್ತರ ಬಂತು.

ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಕುರಿತು ಕೂಡಾ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಸಂಜೆ ನಡೆದ ಪ್ರೆಸ್‌ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಓಲ್ಗಾ, ಕೊಂಡೇಪೂಡಿ ನಿರ್ಮಲ, ಪಾಟಿಬಂಡ್ಲ ರಜನಿ, ವಾಣಿರಂಗಾರಾವು, ಕೆ.ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮೊದಲಾದವರು ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ನೀಡಿದರು.

ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕೆಂದು, ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿನ, ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿನ ದಮನವನ್ನು, ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕವಯಿತ್ರಿಯರ ಮೇಲೆ, ಅವರ ಕವಿತೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನವನ್ನು, ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲ ರೂಪಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಅದರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಏನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಭಾವನೆ ಗಳೊಂದಿಗೆ, ಸಮಾಜವೆಂದರೆ ಪುರುಷರದೇ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಇನ್ನೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ದುಃಖ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ರಕ್ತಸ್ರಾವ, ಮುಟ್ಟು, ಪ್ರಸವಜಲ, ವೀರ್ಯ, ರತಿ, ಬಿಳಿಸೆರಗು ಇವೆಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂದು, ಪುರುಷಾಧಿಪತ್ಯ ವೈದ್ಯವಿಧಾನದಲ್ಲಿ, ಲೈಂಗಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ-

ಯಿದೆಯೆಂದು ಇವು ಪುರುಷರಿಗೆ ಅಶ್ಲೀಲವೇನೋ ಆದರೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಜೀವನ್ಮರಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂದು, ಈ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ವಿರುವ ಪುರುಷರಿಗೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಆ ವಿಷಯ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಕವನೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಉರಿದು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು— ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆಗಳು ಗುರಿ ನೋಡಿ ಶತ್ರುವಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುವ ಬಾಣಗಳೇ ಎಂದು ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕವಯಿತ್ರಿಯರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಆ ನಂತರ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆ(ಪುರುಷರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶವಿದೆ) ನಡೆಯಿತು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿ ಕಾಳೋಜಿ ನಾರಾಯಣರಾವು, ಪ್ರಮುಖ ವಿಮರ್ಶಕ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಚೇಕೂರಿ ರಾಮಾರಾವು ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ರಚನೆಗಳಿಗಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಆ ನಂತರ ಕವನವಾಚನದಲ್ಲಿ ಕವಯಿತ್ರಿಯರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಓದಿದರು.

ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಹೊರತರಬೇಕೆಂದು 'ಅಸ್ಮಿತ' ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಅದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ 'ಕವನ' ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ 'ಗುರಿ ನೋಡಿ ಹಾಡುವ ಹಾಡು' ಮೊದಲ ಉತ್ತಮ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಕಲನ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕವಿತೆಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು.

“ನೀಲಿಮೇಘಾಲು” ಕವನ ಸಂಕಲನ ಬಂದದ್ದು, ಚೇಕೂರಿ ರಾಮಾರಾವು ಅವರಂತಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿಮರ್ಶಕರು ಆ ಸಂಕಲನವನ್ನು “ಈ ಶತಮಾನದ ಎರಡನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವನ ಸಂಕಲನ”ವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಬರೆದದ್ದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವನಗಳಿಗೆ ಗೌರವಪ್ರದವಾದ ಮನ್ನಣೆ ಬಂತು.

ಜಯಪ್ರಭ “ಸೆರಗನ್ನು ಸುಡಬೇಕು” ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ

“ನನ್ನ ಮೇಲೆ

ತಲೆಮಾರುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಹೊರಿಸಿದ

ಅಪನಿಂದೆ ಸೆರಗು

ನನ್ನನ್ನು ಅಬಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ

ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯದ ಅದೃಶ್ಯ ಸೆರಗು!

ಶೋಷಣೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಶವವಾಗಿ ಮಾಡಿ

ಅದರ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಬಿಳಿ ದುಪ್ಪಟೆ ಸೆರಗು!

ನಾನು ನಡೆಯುವ ಶವವಾಗದೆ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ
ಮೊದಲು ಸೆರಗನ್ನು ಸುಡಬೇಕು.
ಸೆರಗನ್ನು ಸುಡಬೇಕು !”

ಎಂಬ ಕವಿತೆ ಮೊದಲು ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದರೂ ನಂತರ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಘಂಟಶಾಲ ನಿರ್ಮಲ ‘ಕಾಲ್‌ಗರ್ಲ್ಸ್ ಮೊನೊಲಾಗ್’ನಲ್ಲಿ
“ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ವೀರ್ಯಗಳ ವರ್ಷವನ್ನು
ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಾದರೂ ಭರಿಸುತ್ತಿರುವವಳು
ಬಣ್ಣಗಳು ಸಿಡಿಯುವ ರತಿ ಹೇವರಿಕೆಗೆ ಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವವಳು”

ಎನ್ನುವುದೂ, ಜುಗಲ್‌ಬಂದಿ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಲೈಂಗಿಕಾನುಭವವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವುದು,

ಕೊಂಡೇಪ್ರಾಡಿ ನಿರ್ಮಲ ‘ಲೇಬರ್ ರೂಂ’ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಯಾತನೆಯನ್ನು

“ಲೇಬರ್ ರೂಂಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ನೀವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ
ಬಿಳಿಸೀರೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂ ಹಾಲಿನ ಲೋಟ ಸಾಲಾಗಿ
ಪರಾಧೀನತಾ ಗುಲಾಮ ಕಣ್ಣೀರು ದ್ವೀಪಾಂತರವಾಸ
ಪ್ರೇಂ ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.”

“ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಎಡಗಡೆ ಮಾಡಿ ದೀನವಾಗಿ ಹೀನವಾಗಿ ನೀಚಾತಿ ನೀಚವಾಗಿ

ಒಂದು ಹಿಂಸಾ ತಲೆ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಗಾಗಿ ಎದುರು ನೋಡುವುದೆಂದರೆ
ರೈಲು ಹಳಿ ಮೇಲೆ ನಾಣ್ಯ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ನೋವು
ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕೆತ್ತುತ್ತಿರುವ ಗರಗಸದ ಕೆಳಗೆ ಹೊಟ್ಟಿನಂತೆ ಉಂಡೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡ
ನೋವು”

ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ ರೀತಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು.

ವಿಮಲ “ಅಡುಗೆಮನೆ” ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ “ಅಡುಗೆಮನೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಮ್ಮನೇ ಮಹಾರಾಣಿ. ಆದರೆ ಬಟ್ಟಲುಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪನ ಹೆಸರೇ” ಎಂದು ಬರೆದ ಕವಿತೆಯ ಸಾಲುಗಳು.

“ಸೌಂದರ್ಯಾತ್ಮಕ ಹಿಂಸೆ”ಯಲ್ಲಿ

“ನಾವೆಂದರೆ ೨೪, ೨೪, ೨೪ ಅಳತೆಯಾದ ಕಡೆ

ಮೊಡವೆಗಳು ಮೊಳೆಯುವುದು, ಕೂದಲು ಉದುರುವುದು
 ನಡು ಸಣ್ಣಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದೇ
 ನಮ್ಮ ನಿರಂತರಾಂದೋಲನವಾದ ಕಡೆ
 ದೈಹಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಪಿಪಾಸೆಯೇ
 ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ತ ಜೀವನಗುರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕಡೆ
 ಎಷ್ಟು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅಲ್ಲವೆ!”
 ಎಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ವಚಿಸುವುದೂ
 “ದಿಗಂಬರರ ಮೆರವಣಿಗೆ” ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ,

“ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ, ಅವಮಾನದಿಂದ ನಾವು ಮಾತ್ರವೇ ಯಾಕೆ ತಲೆ
 ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ನಾವು ಮಾತ್ರವೇ ಯಾಕೆ ಎದೆ ಒಡೆಯುವಂತೆ ದುಃಖಿಸಬೇಕು?
 ತಾಯಂದಿರೇ ಬನ್ನಿ?

ನಮ್ಮ ನಾಚಿಕೆಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವರ ಮುಖಗಳ ಮೇಲೆ ಎಸೆಯೋಣ!
 ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣ ಚರಿತ್ರೆ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ
 ನಾಗರಿಕ ವಸ್ತ್ರಪ್ರಪಂಚದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಸುಡೋಣ. ಬನ್ನಿ”

ಎಂದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಹಿಂಸೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು, ಅಂತಹವು
 ನೇರವಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಮಾಡಿವೆ.

ಪಾಟಿಬಂಡ್ಲ ರಜನಿ ‘ಅಬಾರ್ಶನ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್’ನಲ್ಲಿ
 ಹಾಲು ಇಂಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿರುವಂತೆ
 ಮನಸು ಇಂಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು”

ಎಂಬ ವಾಕ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿಹೋಗದ ವಿಧವಾಗಿ ಮುದ್ರೆ
 ಹಾಕಿದೆ.

ಅಂಜನಿ ಎಂಬ ಕವಯಿತ್ರಿ
 ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ
 ಬೊಂಬೆಗೆ ಅಮ್ಮನಾದೆನೆಂದು ಸಂತೋಷಿಸಿದೆ
 ಈಗ ಅಮ್ಮನು ನಾನೇ! ಬೊಂಬೆಯೂ ನಾನೇ!

ಎಂದು ಮಹಿಳಾ ಬದುಕಿನ ಸಾರವನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿ
 ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ.

‘ನೀಲಿಮೇಘಾಲು’ ಸಂಕಲನದ ನಂತರ ಕವಯಿತ್ರಿಯರು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ
 ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಹೊಸ ತಲೆಮಾರು ಕೂಡಾ
 ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆಯ ಹಾದಿ ಹೀಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬರತೊಡಗಿದವು. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ರಾಗದ್ವೇಷಗಳಿಗೂ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒಳಿತು ಕೆಡುಕುಗಳಿಗೂ ಮಾತ್ರವೇ ಸೀಮಿತವಾದುವಲ್ಲ. ಅವು ಸಾಮಾಜಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು. ಗಂಡ ಒಳ್ಳೆಯವನು, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವನಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಮೂಲವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದೇ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳ ಲಕ್ಷಣ. ಲಕ್ಷ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಲಿಂಗರಚನೆ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಸುವುದು ಕೂಡಾ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆ ಮಾಡಿದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಮನುಷ್ಯರು ಹೆಂಗಸರಾಗಿಯೂ ಗಂಡಸರಾಗಿಯೂ ದೈಹಿಕವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಶರೀರಸಂಬಂಧ ವಾದುದು. ಆದರೆ ಇವರನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಾಗಿಯೂ, ಪುರುಷರಾಗಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನದಿಂದಲೂ ಪುರುಷರನ್ನು ಪುರುಷತ್ವದಿಂದಲೂ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿ, ಅವರ ಪರಿಧಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ, ಅದನ್ನು ದಾಟಬಾರದೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲಾದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಿದ ಕತೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳು. ಅಬ್ಬೂರಿ ಛಾಯಾದೇವಿಯವರು ಬರೆದ 'ಬೋನ್ಸಾಯ್ ಬದುಕು' ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ರೀತಿ ಅವರನ್ನೆಷ್ಟು ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕತೆ. ಗದ್ಯರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಂದಿದ್ದ ಮಹಿಳಾ ಜಾಗೃತಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಹಗುರವಾಗಿ ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತಷ್ಟು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಯಿತು. ಅಬ್ಬೂರಿ ಛಾಯಾದೇವಿಯಂಥ ಹಿರಿಯ ಕತೆಗಾರ್ತಿ ಕೂಡಾ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹೊಸ ಕತೆ 'ತನ್ನ ಮಾರ್ಗ'ವನ್ನು ಬರೆದರು. ೧೯೮೫ರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಶರೀರ ರಾಜಕೀಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗಿಡುತ್ತಾ ಓಲ್ಗಾ "ರಾಜಕೀಯ ಕತೆಗಳನ್ನು" ಬರೆದರು.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಎಂದರೆ ಸುಕುಮಾರತೆ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕ್ಷಮೆ, ಸಹನೆ, ತ್ಯಾಗ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪುರುಷತ್ವ ಎಂದರೆ ಬಲ, ಧೈರ್ಯ, ಹೋರಾಟ, ಗೆಲುವು, ಅನ್ವೇಷಣೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕತೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಎದುರುಗೊಂಡ ಕತೆಗಳು ಓಲ್ಗಾ ಬರೆದ ರಾಜಕೀಯ ಕತೆಗಳು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳಿಗೆ ದಿಕ್ಕನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಕತೆಗಳು. ಮಹಿಳೆಯ ಶರೀರದ ಪ್ರತಿ ಅಂಗಾಂಗವೂ ಹೇಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗು

ತ್ತದೋ, ಎಂತಹ ದುರ್ಭೇದ್ಯವಾದ ರಾಜಕೀಯ ದಮನ ಇರುತ್ತದೋ ಈ ಕತೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿವೆ. ಈ ಕತೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುವರೆಗೂ ಸಮಾಜ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಾವಲಯ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಗಳಿಸಿ, ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಸುವವರಾಗಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇತ್ತು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕುಗಳು, ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಹೋರಾಟಗಳು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಚಳವಳಿಗಳು ನಡೆದವು. ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬೆಲೆ ಗೌರವ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ವಿಷಯವೆಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಹಿಳೆಯ ಶರೀರದ ಪ್ರತಿ ಅಂಗಾಂಗವೂ ಯಾವುದೇ ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ ದಮನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಓಲ್ಗಾ 'ಸೀತೆಜಡೆ', 'ಕಣ್ಣು', 'ಮೂಗುನತ್ತು', 'ಬಾಯ್ತುಚ್ಚು', 'ಕಲ್ಲೆದೆ', 'ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ', 'ಅಯೋನಿ', 'ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಕತೆ', 'ಆರ್ತಿ'ಯಂತಹ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತು ವರ್ಣನೆಗಳು, ಅಂಗಾಂಗ ವರ್ಣನೆಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತುಂಬಾ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಪುರುಷ ಕವಿಗಳು ಮಾಡಿದ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕಿಟ್ಟರೂ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಮಹಿಳೆಯ ಶರೀರ ವರ್ಣನೆಗಳಿಲ್ಲದ ಕತೆಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಬಹಳ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಶರೀರ ಸೌಂದರ್ಯವೇ ಕತೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿವೆ. ಆ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಅಂದವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು, ಪುರುಷರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಅಂದವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪುರುಷರಿಂದ ಹಿಂಸೆ, ದಾಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದು ನಡೆದು, ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ನಿಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಕತೆಗಳು ಕೂಡಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ದಲ್ಲಿವೆ. ಅದನ್ನೂ ಮೀರಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶರೀರ ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆಗಳು ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಮುನ್ನ, 'ರಾಜಕೀಯ ಕತೆಗಳು' ಬರುವ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲ" (ಲಕ್ಷ್ಮಣ್, ಓಲ್ಗಾ ಕತೆಗಳು: ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ, ಎಂ.ಫಿಲ್. ಸಂಶೋಧನೆ, ೧೯೯೬).

"ಮಹಿಳೆಯರ ಬಾಹ್ಯ ಸ್ವರೂಪ, ಅವರ ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧ, ಭೌತಿಕ ಲೋಪಗಳು, ಇವೆಲ್ಲ ಹೊರಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಭಾವ ಇದೆಲ್ಲಾ 'ರಾಜಕೀಯ ಕತೆ'ಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಕೋನಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಪ್ರೀತಿ, ಮದುವೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಂಬಂಧಗಳು. ಅದಲ್ಲದೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿರುವ ಉಳಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ

ಜೀವನವೇನು? ಆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶರೀರಗಳ ಮೂಲಕ ಬಗೆಬಗೆಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋದರು. ಹೇಗೆ ಆ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಕುದುರಿಸಿಕೊಂಡರು? ಆ ಸಮನ್ವಯ ಕುದುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ? ಮಹಿಳೆಯರ ಶರೀರಗಳು ಹೊರಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ? ಈ ಪ್ರಭಾವ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಆಲೋಚನೆಗಳು 'ರಾಜಕೀಯ ಕತೆ'ಗಳ ಮೂಲಕ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದವು. ಜಗತ್ತನ್ನು ಕುರಿತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿರುವ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಅವರ ವೈಖರಿ ಇವು ಕೂಡಾ ಅವರವರ ಶರೀರ ಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು 'ರಾಜಕೀಯ ಕತೆಗಳು' ನೀಡಿದವೇ ಆಗಿವೆ. ಅಂದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಶರೀರಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಏರ್ಪಡುವ ಸಂಬಂಧಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು, ಆ ಆಯಾಮವನ್ನು 'ರಾಜಕೀಯ ಕತೆಗಳು' ನೀಡಿವೆ. ಈ ಕತೆಗಳು ಬರುವವರೆಗೂ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವ, ನಡವಳಿಕೆ, ಅವುಗಳ ರಾಜಕೀಯಗಳು, ನಮ್ಮ ಶರೀರಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದ ಮೂಲಕ ಹರಡಿರಬಹುದೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ರಾಜಕೀಯ ಕತೆ'ಗಳಿಗೆ ಮುನ್ನ ಇಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಬಲವಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ" (ಲಕ್ಷ್ಮಣ್, ಓಲ್ಗಾ ಕತೆಗಳು: ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ, ೧೯೯೮, ಸ್ವೇಚ್ಛ ಪ್ರಕಾಶನ, ಪು. ೨೨).

ಈ ಕತೆಗಳು ಬರುವವರೆಗೂ ಸಮಾಜದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಾಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಹಣ ಗಳಿಸಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಸುವವರಾಗಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕುಗಳು, ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಹೋರಾಟಗಳು, ಕಾರ್ಮಿಕ, ರೈತ, ನೌಕರರ ಚಳವಳಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬೆಲೆ, ಗೌರವ, ಮನ್ನಣೆಗಳಿಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆದುಹೋಗುವ ವಿಷಯವೆಂದು ಇಂದಿಗೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತೃತ್ವವೆಂಬ 'ಮಿಥಾ' ಅನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭಾರ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಕುರಿತು ಬೇರೆ ಆಲೋಚನೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಓಲ್ಗಾ ಅವರು 'ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ

ಕತೆ' ಉತ್ಪಾದನೆ, ಪುನರುತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಮಾನವಾದ ಬೆಲೆಯಿಂದ ನೋಡಿತು. ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡ ಹಕ್ಕುಗಳು ಪುನರುತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಏಕಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಐಕ್ಯತೆ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಐಕ್ಯತೆ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಏಕೆ ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರಬೇಕೆ ಬೇಡವೇ, ಯಾವಾಗ, ಯಾರಿಗೆ ಹೆರಬೇಕು ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ 'ಭಿನ್ನ ಸಂದರ್ಭಗಳು'ನಂತಹ ಕತೆಗಳು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿವೆ.

ಈ ಸಮಾಜ ತಮಗೆ ಆರೋಪಿಸಿದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನೇ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಹೊರುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಪಿ.ಸತ್ಯವತಿ ಬರೆದ 'ಮನೆ ಸಾರಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ'. ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹೋರಾಟಗಳ ಕಾಲವಾದ ವರ್ತಮಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ಕತೆ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿತು. ಮಹಿಳೆಯರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುವುದು ಕುಟುಂಬದ ಒಳಗೇ-ಮದುವೆ, ಕುಟುಂಬ ಈ ಎರಡರಲ್ಲೂ ದಮನವನ್ನು, ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣ. ಕುಟುಂಬ ಪವಿತ್ರ ವಾದುದೆಂದು, ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅತೀತವೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಚೂರುಮಾಡಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿವೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳು. ವಿವಾಹಬಂಧದೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬವಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನ ಸಂಬಂಧಗಳಿಂದ ಪರದಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಮದುವೆಯೆಂಬ ಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಕಲೆತು ಬದುಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ ಕತೆ 'ಪ್ರಯೋಗ'. ಈ ಕತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದೆ. ೧೯೫೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ 'ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಿ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಪುರುಷನನ್ನು ಕೂಡಾ ತನ್ನ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತಾನೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ನೋಯಿಸಿದ ಲಲಿತ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಕೊಡವಟಿಗಂಟಿ ಕುಟುಂಬರಾವು ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ 'ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು' ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಪ್ರೇಮವಿವಾಹಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಾರವು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ೧೯೯೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಯೋಗ' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸುನಂದ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು "ಹೊಸ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ

ಹೊಸ ಮಾನವಸಂಬಂಧಗಳಿಗಾಗಿ, ಸ್ನೇಹ ಪ್ರೀತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ" ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಅಂತಹ ಸಾಹಸ, ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿರುವ ಪುರುಷನಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಕಥಾನಾಯಕನಿಗೆ ಆ ಅರಿವಿನ ಮಟ್ಟವಿಲ್ಲ. ಸುನಂದಳ ಅರಿವಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಎಟುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಪುರುಷರಿರುವಾಗಲೇ ಈ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಧಾನಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಸಮಾಧಾನ, ಸೋಲು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾದ, ಅನ್ವೇಷಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿದೆಯೆಂದು 'ಪ್ರಯೋಗ' ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಗಂಡನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬದುಕುವ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಜೀವನಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಜೀವರಾಹಿತ್ಯದ ಬದುಕನ್ನು ಪಿ.ಸತ್ಯವತಿ 'ಗಾಂಧಾರಿ' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಗಂಡನ ದಮನವೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಂದೆ, ತಾಯಿ ಉಳಿದವರ ದಮನ ದುರ್ಭರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆಂದು, ಅದರಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಕೆಂದು ಕೂಡಾ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಯಸುತ್ತಾರೆಂದು ಕುಪ್ಪಿಲಿ ಪದ್ಮ ಅವರ 'ಮುಕ್ತ' ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಎಸ್.ಜಯ ಬರೆದ 'ರೆಕ್ಕೆಗಳಿರುವ ಹುಡುಗಿ' ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿನ ಆನಂದವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಈ ಸಮಾಜ ಅತ್ತೆ ಸೊಸೆಗಳಾಗಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಅವರ ನಡುವೆ ಶತ್ರು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆಂಬ ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ 'ಗೋಡೆಗಳು'ನಂತಹ ಕತೆಗಳು ಬಂದವು. ಮಹಿಳೆಯರು ನೌಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದರೂ ಆ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರದು ಎಂಬ ಅಂಶದ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕತೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇಂದ್ರಗಂಟಿ ಜಾನಕಿಬಾಲ ಬರೆದ 'ಜೀವನ ರಾಜಕೀಯ' ನೌಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆಗೆ ನೌಕರಿ ಹೋದರೆ, ಅದು ಕೂಡಾ ಆಕೆಯ ಆರೋಗ್ಯಗೀತಿ ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಕುಟುಂಬವೂ ಆಫೀಸೂ ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದಾಹರಣೆ ಈ ಕತೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ನೌಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾದರೆ, ಪ್ರಮೋಶನ್ ಬಂದರೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಗೊಂದಲವುಂಟಾಗುತ್ತದೋ, ಕುಟುಂಬದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಅಂಶ 'ವರ್ಗಾವಣೆ' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ಚಿತ್ರಣವಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಪಾದನೆ ಮೇಲೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹಿಡಿತವಿರಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ 'ಜೇಬು' ರೂಪಕದಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಪಾಟಿಬಂಡ್ಲ ರಜನಿ. ಗಂಡನಿಲ್ಲದ

ಮಹಿಳೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಲಾರದ ಮಹಿಳೆಯರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಆ 'ಗಂಡ' ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಕೊಂಡೇಪುಡಿ ನಿರ್ಮಲ ಅವರ 'ಸುಳ್ಳು' ಕಥೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಂಬಂಧಗಳ ಕುರಿತು ಲೇಖಕಿಯರು ಅನೇಕ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ನಲ್ಲೂರಿ ರುಕ್ಕಿಣಿ 'ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿದ ಮೂಟೆಗಳು' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಪುರುಷರ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಲುಗುವುದು ಮಹಿಳೆಯರೇ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜಕೀಯ ವಲಯಗಳಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂತಹ ತಾರತಮ್ಯವಿರುತ್ತದೆಂದು ಮಹಿಳೆಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬರೆದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕತೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾದರೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿರುವ ಮನೆಚಾಕರಿ ಕುರಿತು, ಅದರಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಕುರಿತು, ಆ ಚಾಕರಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೊರಡಿನಂತಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಮನಶ್ಚರೀರಗಳ ಕುರಿತು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಕುವಿಕೆ ಮಾತೃತ್ವ ವಿಧಿಯಾಗಿ, ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಬಾರದೆಂದು, ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಂದು 'ಕೇಸು'ನಂತಹ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಓಲ್ಗಾ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತಮ್ಮ ದೇಹಗಳು, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ, ಮದುವೆ, ಕುಟುಂಬ ಇವುಗಳ ನಂತರ ಕುಪ್ಪಿಲಿ ಪದ್ಮ, ಚಂದ್ರಲತ ಮೊದಲಾದವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು, ಜಾಗತೀಕರಣ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು, ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು, ಮಹಿಳೆಯರ ದಮನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೋ, ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಬೇರೆಯವರೆಂದು ಹೇಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತದೋ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಸರಳೀಕೃತ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಧಾನಗಳು, ಕೃಷಿರಂಗವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವುದು, ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಖಾಸಗಿ ಒಡೆತನದ ಕೈಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತ ಕೆಲಸದ ಗಂಟೆಗಳು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲದ ಬಿಟ್ಟಿಚಾಕರಿ ವಿಧಾನ, ಇವೆಲ್ಲ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆಂಬ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಕತೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಕುಟುಂಬದ ಭಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಮಹಿಳೆಯರು, ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಬಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಗುರಿಯಾಗುವ ಹಿಂಸೆ, ಇವುಗಳ ಕುರಿತ ಕತೆಗಳನ್ನು ಕೆ.ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ,

ನಲ್ಲೂರಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ, ಪ್ರತಿಮಾ, ಗೀತಾಂಜಲಿ, ತಾಯಮ್ಮ ಕರುಣ, ಕೆ.ಎನ್.ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ಲೇಖಕಿಯರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕಿನ ಜೊತೆ ತಾಯಿಯರ ಬದುಕು ದುರ್ಭರವಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ಸ್ವರ್ಧಾಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ಅವರು ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸುವಂತೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದೇ ಜೀವನವಾಗಿದೆ. ಎಲ್.ಕೆ.ಜಿ.ಯಿಂದ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ಓಟ ಓಡಬೇಕೋ, ಆ ಓಟದಲ್ಲಿ ಅವರೆಷ್ಟು ದಣಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಶಿಥಿಲವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಕತೆ ಪಿ. ಸತ್ಯವತಿ ಅವರ “ಸೂಪರ್‌ಮಾಮ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್.”

ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ನೌಕರರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ನುಸುಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತವೆಯೋ, ಅವರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವೆಂಬ ಸ್ಥಳ, ಸಮಯ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಕುಪ್ಪಿಲಿ ಪದ್ಮ ‘ಕುಬುಸಂ (ಪೊರೆ)’ ಕತೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ.

ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಥಿಲವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಬೆಳೆದ ಆಡಂಬರ ಜೀವನ ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತು, ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು, ಹಣದ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು ಓಡುತ್ತಿರುವ ಓಟದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಕುರಿತು, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡ ಹೊರತು ಬದುಕಲಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುರಿತು, ಮಾರಿಕೊಂಡಾದರೂ ಆಡಂಬರದಿಂದ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ ವಿಕೃತಧೋರಣೆಗಳ ಕುರಿತು ಲೇಖಕಿಯರು ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ ಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನ ನೇಪಥ್ಯಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಲೇಖಕಿಯರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾದವರು ಕೆ.ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ, ನಲ್ಲೂರಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ. ಕೆ.ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರ ‘ಖಾಲಿ ಸಂದುಗಳು’, ‘ತಿರಸ್ಕಾರ’, ‘ಮಣ್ಣು ಬಂಗಾರ’ ಕತೆಗಳು ೯೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕತೆಗಳು. ತೆಲಂಗಾಣ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಧ್ವಂಸವನ್ನು ಮುದಿಗಂಟಿ ಸುಜಾತಾರೆಡಿ ‘ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ನುಂಗಿದ ನಗರ’ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ತೆಲಂಗಾಣ ಮಹಿಳೆಯ ದಾರುಣ ಜೀವನವನ್ನು ಅನೇಕ ಮಗ್ಗುಲುಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಲೇಖಕಿ ಗೀತಾಂಜಲಿ. ಆಕೆ ಬರೆದ ‘ಬಚ್ಚೇದಾನಿ’ಯಂತಹ ಕತೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಷಾಜಹಾನಾ ಎರಡು ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಗಿರಿಜನ ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೋಪಿ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬರೆದ ‘ಜಂಗುಬಾಯಿ,’ ವಾಡ್ಡೇವು ವೀರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬರೆದ ‘ಕೊಂಡ ಫಲಂ’, ‘ನಲ್ಲಕ್ಕ’ ಕತೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು.

ಹಲವು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಲವನ್ನು, ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಆ ಕತೆಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಆದರಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. 'ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳು', 'ನೂರೇಳು ಪಂಟ'(ಶತಮಾನದ ಬೆಳೆ), 'ನಲ್ಲಪೊದ್ದು' ಮೊದಲಾದ ಸಂಕಲನಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿವೆ. ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಅಂಚಿನ ದಮನ ಕುರಿತು, ಅವರ ಜೀವನವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕತೆಗಳಿಗೆ 'ಭೂಮಿ', 'ನಲ್ಲಪೊದ್ದು' ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳು ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನಗಳು. ವಿನೋದಿನಿ ಬರೆದ 'ಮರಿಯ' ಕತೆ, ಪಚ್ಚನೂರು ಅನುರಾಧ ಬರೆದ 'ಹಾಡು ಕಲಿಸಿದ ನವಿಲು' ಕತೆ, ಗೋಗು ಶ್ಯಾಮಲ ಬರೆದ 'ಆನೆಯಂಥ ತಂದೆಗಿಂತಲೂ ಹತ್ತಿಬುಟ್ಟಿಯಂಥ ತಾಯಿಮೇಲು' ಕತೆಗಳು ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು, ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿವೆ.

ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳು ಹೊಸ ನೋಟವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿವೆ. ಮಾನವ ಜೀವನಾನುಭವವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೆ, ಆ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನಾನುಭವವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ವರ್ತಮಾನದ ಮಾನವ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳು ಮಾನವ ಜೀವನದ ಆಳವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿವೆ. ಸಮಾಜವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿವೆ. ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಸಂಕೋಲೆಗಳ ಕುರಿತು ಎಚ್ಚರಿಸಿವೆ. ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು, ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ.

ಉಳಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಜೊತೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಬರಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಓಲ್ಗಾ ಅವರು ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ "ಸ್ವೇಚ್ಛ" ಕಾದಂಬರಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಮಗಳು, ಹೆಂಡತಿ, ತಾಯಿ, ತಂಗಿಯಂತಹ ಮೂಸೆ ಪಾತ್ರಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪೌರಕಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಪೌರತ್ವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗಿಟ್ಟ ಕಾದಂಬರಿ ಕುರಿತು ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. 'ಮಾನವಿ', 'ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ', 'ಕಣ್ಣೀರ ಅಲೆಗಳ ಬೆಳುದಿಂಗಳು,' 'ಗುಲಾಬಿಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಗಳು ೯೦ನೇ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. 'ಯಲ್ಲಿ' ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆದ ಲೇಖಕಿ ಅರುಣ ಕೊರಚರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ

ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ವೋಪಜ್ಞತೆಯಿಂದ ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಂದ್ರಲತ 'ಎರೆಮಣ್ಣಿನ ಬೀಜಗಳು', 'ದೃಶ್ಯಾದೃಶ್ಯ' ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಶಕ್ತಿಯುತ ಮಹಿಳಾ ಪಾತ್ರಗಳಿರುವ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಓಲ್ಗಾ, ಕಾತ್ಯಾಯನಿ ವಿದ್ಯಹೇ, ಮೃಣಾಳಿನಿ, ವಿನೋದಿನಿ, ಕೆ.ಶ್ರೀದೇವಿ, ಶಿಲಾಲೋಲಿತ, ಕೊಲಕಲೂರಿ ಮಧುಜ್ಯೋತಿ ಹೊಸದಾರಿ ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

“ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು, ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಬರೆದ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶಕರು ರಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಜಯಪ್ರಭ ಅವರ “ಭಾವಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ” (೧೯೯೦) ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಓಲ್ಗಾ ಅವರ 'ಅವನು-ಅವಳು-ನಾವು' ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಸಹಿತ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದೆ.

ಡಾ.ಕಾತ್ಯಾಯನಿ ವಿದ್ಯಹೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ೧೯೯೫ರಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಅವರೇ 'ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಭೂಮಿಕೆ' (೨೦೦೦) ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದರು. ೨೦೧೦ರಲ್ಲಿ “ಸಾಹಿತ್ಯಾ-ಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಲೇಖಕಿಯರ, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರ ಬರಹಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಡಾ.ಮೃಣಾಳಿನಿ 'ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ', 'ನಿಶ್ಯಬ್ದಕ್ರಾಂತಿ' ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶಾ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ೨೦೦೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಓಲ್ಗಾ 'ನುಡಿಸಬೇಡ ಮೌನಮೃದಂಗ' (೨೦೦೦), 'ಸಹಿತ' (೨೦೦೯) 'ಸಂಕಲಿತ' (೨೦೧೧), 'ಗುರಜಾಡ ಹೆಜ್ಜೆಜಾಡು' (೨೦೧೨) ಎಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಮನೋಭಾವಗಳು” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಡಾ.ಶಿಲಾಲೋಲಿತ ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ..

ಡಾ. ವಿನೋದಿನಿ 'ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆಯ ಭಾಷೆ ವಸ್ತು ರೂಪ ನವೀನತೆ' ಎಂಬ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ೨೦೧೧ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ.ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾ ೨೦೧೧ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಿ ವಿಮರ್ಶಾವಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 'ಸ್ನೇಹಿತ' ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಎಲ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಗಳಿಂದ ಸಂಶೋಧನಾರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಅದು ಸ್ತ್ರೀವಾದವೆಂದೇ ಅಲ್ಲ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲೇ ಕೊರತೆಯಿದೆ.

“ನೀಲಿಮೋಡಗಳು” ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಗಳಿಂದ ಹಲವು ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೊರಬಂದಿವೆ.

೨೦೦೦ದ ನಂತರ ತೆಲುಗು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಬಗೆಯ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಗರ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗಕ್ಕೆ, ಮೇಲ್ವಾತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜೀವನವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುತ್ತದೆಂದು, ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ಬರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು. ಈ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಜವಿದೆ. ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕಿಯರು ನಗರದ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗಕ್ಕೆ, ಮೇಲ್ವಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮಗೆ ಸುಪರಿಚಿತವಾದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು, ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ರಚನೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವತಃ ಜೀವನಾನುಭವದಿಂದ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಶಕ್ತಿ, ಅಧಿಕೃತತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸರಿಹದ್ದುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನವನ್ನು ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದಾಗಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವವಾದಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ “ಅವರ ದಮನದ ನೋವನ್ನು ಅವರೇ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಅವು ಆ ವರ್ಗಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆಂಬ” ವಾದ ಬಲವಾಗಿ ಹರಡಿರುವುದರಿಂದ ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನದ ಹಿಂಸೆ ದಮನವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕೋಚಪಟ್ಟರು. ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸೆ ಕುರಿತು ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ತಮ್ಮದಲ್ಲದ ಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಬರೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಮಿತಿಗಳು, Mobility ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಕುಟುಂಬಗಳ ಹತೋಟಿ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಅವರಿಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ದಾಟಿ ಬರೆಯಲಾರದೆ ಹೋದರು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ‘ನಲ್ಲಪೊದ್ದು’ ಸಂಕಲನ ದಲಿತ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಕತೆಗಳು, ಕವಿತೆಗಳಿವೆ. ಈ ಸಂಕಲನದ ಸಂಪಾದಕಿ ಗೋಗು ಶ್ಯಾಮಲ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ “ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿ

ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿದ ಊಹಾಗಾನವನ್ನು, ಹಲವು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗದ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಕಲನ ಚಿಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೊಸಶಕೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಚಿಗುರಿಸುತ್ತದೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

“ಅನುಕರಣೆ, ಕೀಳರಿಮೆಯ ಹಂತದಿಂದ ಆತ್ಮಗೌರವದವರೆಗೆ ಇರುವ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಭಾಷಾ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ, ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಕಲನ ಹೊರಬರುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ತೆಲುಗನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ ಈ ಸಂಕಲನ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಯಜಮಾನಿಕೆ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೀರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದಲಿತರನ್ನು ಅರ್ಧ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುವ ಅಹಂಕಾರ ಧೋರಣೆಯನ್ನು, ಹೊಲೆಮಾದಿಗರ ಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುವವರ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರುತ್ತಾ ಸಮಾಜದ ಅಂಚುಗಳಿಗೆ ತಳ್ಳಲಾದ ಭಾಷಾಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಗೋಗು ಶ್ಯಾಮಲ.

“ಈ ದೇಶದ ಪೀಡಿತಳು

ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ದಾರಿಯು ಕೂಡಾ ನಾನೇ

ತಣ್ಣನೆಯ ಶಾಂತಿಯ ಊಟೆಯೂ ಚಿಲುಮೆಯೂ ನಾನೇ.

ನಿರಂತರ ಉರಿಯುವ ಪಂಜು ಕೂಡಾ ನಾನೇ

ಜಾತಿಪೀಡನೆಯನ್ನು ಮಸಿಮಾಡುವ ಆಗ್ರಹ ನನ್ನದು

ಮರಳುಗಾಡಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆ ಮೊಳೆಯಿಸುವ ಪ್ರವಾಹದ ಗೂಡು ನಾನೇ

ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತುಂಬಿದೆ

ರಟ್ಟೆ ಮುರಿದುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.

ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವಷ್ಟು ಹೆಸರಿನ ಬಾಧೆ ನನ್ನದು

ನನ್ನ ತಾಯಿ ಮುತ್ತಮ್ಮ, ತಂಗಿ ಪೂಲನ್ ದೇವಿ

ನನ್ನ ಗತ ದಮನ ವರ್ತಮಾನ ಭವಿಷ್ಯತ್ತು ದಂಗೆ

ನನ್ನ ಗುರಿ ಜಾತಿ, ನನ್ನ ಗೆಲುವು ದರ್ಬನ್.”

ಎಂದು ದರ್ಬನ್‌ನಲ್ಲಿ ವರ್ಣತಾರತಮ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ಮೂರನೇ ಜಾಗತಿಕ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಕವಿತೆ ಬರೆದರು ಗೋಗು ಶ್ಯಾಮಲ. ದಲಿತ ಕವಯಿತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಜೂಪಾಕ ಸುಭದ್ರ ಅವರದು ಬಲವಾದ ಧ್ವನಿ. ಅವರು ಕವನ ಸಂಕಲನ ಮತ್ತು ಕಥಾ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವರೆ ರಾಣಿ ಬಹಳ ಪ್ರತಿಭಾವಂತಳಾದ ದಲಿತ ಕವಯಿತ್ರಿ. ಆಕೆಯ ಕವಿತೆ “ಹೆಬ್ಬಾವು” ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದೆ. ದಲಿತ ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೃಹಹಿಂಸೆ ಕುರಿತು ನೇರವಾಗಿ ಬರೆದ ಕವಿತೆ ಇದು.

ನಮ್ಮ ಹೆಬ್ಬಾವು ಮಾತಾಡುತ್ತದೆ
 ಆಗಾಗ
 ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತದೆ ಕೂಡಾ
 ನಾನು ಗುಲಾಮಳ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ
 ಯಶಸ್ವಿಯಾದಾಗ
 ಅದು ಯಜಮಾನ ಪಾತ್ರೋಚಿತವಾಗಿ
 ನನ್ನನ್ನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ
 ನಾನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ
 ರವಷ್ಟು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ
 ಅದು ದಂಡಸಂಹಿತೆಯಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಬಳಿಸುತ್ತದೆ
 ನಮ್ಮ ಹೆಬ್ಬಾವು
 ತೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ
 ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮಾತಾಡುತ್ತದೆ
 ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ
 ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಮಾತ್ರ
 ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು
 ಅಗಿದು ನುಂಗುತ್ತದೆ
 ನಾನೀಗ ಹಾವುಗಳ ಚರ್ಮ ಸುಲಿಯುವ
 ಕೋರ್ಪಿಗಾಗಿ
 ಕಾಣಿಸಿದ ಪ್ರಕಟನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಸೆಯಿಂದ
 ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.”

ವಿನೋದಿನಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಹತ್ವದ ದಲಿತ ಕವಯಿತ್ರಿ. ಕವಿತೆ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ, ಸಂಶೋಧನೆಯಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೂಪಾಕ ಸುಭದ್ರ “ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ದಮ್ಮಕ್ಕಾ” ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನು ೨೦೦೯ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ತೆಲಂಗಾಣ ಉಪಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರ ಸ್ವರದಿಂದ, ಅಪ್ಪಟವಾದ ಕವಿತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಸಿದಳು. ಗೊಡ್ಡು ಚರ್ಮವನ್ನು ಹದಮಾಡಿ “ದುಡಿ” ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಡುವ ಶ್ರಮವೆಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರದೇ ಆದರೂ, ಅದನ್ನು ಬಾರಿಸಿ ಹೆಸರು ತಂದುಕೊಳ್ಳುವ, ಪುರುಷರಾಗುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕವಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ

ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ. ಜಯಪ್ರಭ 'ಸೆರಗು ಸುಡಬೇಕು' ಕವಿತೆಯನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ, ಅವರ ಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೆರಗು ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸೊಗಸಾದ ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ, ಆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಕವಯಿತ್ರಿ ಜೂಪಾಕ ಸುಭದ್ರ ತೆಲಂಗಾಣ ದಲಿತ ಬದುಕಿನ ನೋವನ್ನು, ಸಂಕಟವನ್ನು, ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು, ಸಂತೋಷವನ್ನು ತನ್ನ ಕವಿತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಭಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪುಟ್ಟ ಹೇಮಲತ "ನೀಲಿಮೇಘಾಲು" ಕವನಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕವಯಿತ್ರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಚಿಲ್ಲಪಲ್ಲಿ ಸ್ವರೂಪರಾಣಿ 'ಪದುನೆಕ್ಕಿನ ಪಾಟ'ದಲ್ಲಿ "ಮಂಕನ ಪುವ್ವು" ಮೊದಲಾದ ಕವಿತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕವನಸಂಕಲನವನ್ನು ಆ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಹೊರತಂದಳು.

ನಂಬೂರಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಹಿರಿಯ ದಲಿತ ಲೇಖಕಿ. ಹಲವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ. ದಾಸರಿ ಶಿರೀಷ ಕಾದಂಬರಿ, ಕಥಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು. ಚಂದ್ರಶ್ರೀ ಹಾಡುಗಳು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಊರೂರು ಬೆಳಗಿಸಿದವು. ಕೊಲಕೂರಿ ಮಧುಜ್ಯೋತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಹಂತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಜಾಜುಲ ಗೌರಿ "ಮನ್ನುಬುವ್ವ" ಕತೆಯಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗಿ "ವಯಿನಂ" ಕಾದಂಬರಿಯಿಂದ ದಲಿತ ಬದುಕನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿದಳು. ವರ್ತಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ದಲಿತ ಚೈತನ್ಯದಿಂದ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ, ಉರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ದಲಿತ ಕವಯಿತ್ರಿಯರು ಲೇಖಕಿಯರು ಪಾಡುಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. "ಏನುಗಂತ ತಂಡಿಕೆಟೆ ಏಕುಲ ಬುಟ್ಟಂತ ತಲ್ಲಿನಯಂ" ಎಂಬ ಕಥಾಸಂಕಲನವನ್ನು ೨೦೧೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾಳೆ ಗೋಗು ಶ್ಯಾಮಲ.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಷಾಜಹಾನಾ. ತನ್ನ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ, ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮಾಜದ ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಬಾಬರಿ ಮಸೀದಿ ವಿಧ್ವಂಸಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ತೆಲುಗು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಮುಸ್ಲಿಮರಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮುಸ್ಲಿಂ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗೆ ಬರೆಗಲ್ಲಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ "ತಮಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆಯೇ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕವಿಗಳು ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆಗೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದರು. ವಜೀರ್ ರಹ್ಮಾನ್, ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್, ಸೈಲ್, ದೇವಿಪ್ರಿಯ, ಸುಗಂಬಾಬು, ಕೌಮುದಿಯಂತಹ ಹಿರಿಯ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮುಸ್ಲಿಂವಾದದ ನೆರಳಾದರೂ ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾವ್ಯದ

ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಂದರೆಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಧಾನ ಶಕ್ತಿಯೂ ಬೆಳೆದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸ್ವರಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ನೇಪಥ್ಯ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಮರೆಯಲಾರೆವು. ಆದರೆ ತೆಲುಗು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಧ್ವನಿಸಿದ ತಲೆಮಾರು ಮಾತ್ರ ಇಂದಿನಂದೇ" (ಅಪ್ಪರ್, 'ಜಲ್ ಜಲಾ' ಸಂಪಾದಕ: ಸೈಬಾಬಾ, ನೀಲಗಿರಿ ಪ್ರಚುರಣಲು, ೧೯೯೮, ಪು.೧೧೦). ಬಾಬ್ತಿ ಮಸೀದಿ ವಿಧ್ವಂಸದ ನಂತರ ಖಾದರ್ ಮೊಹಿಯುದ್ದೀನ್ ಬರೆದ 'ಪುಟ್ಟುಮಚ್ಚಿ' ಎಂಬ ದೀರ್ಘ ಕವಿತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಯ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾ ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮುಸುಕಿನಿಂದ ತೆಗೆದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಸಾಲಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಕವಿಗಳು ಮುಸ್ಲಿಂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಆವೇಶದಿಂದ, ಆಕ್ರೋಶದಿಂದ ಕವಿತೆ ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. 'ಜಲ್ ಜಲಾ' ಎಂಬ ಮುಸ್ಲಿಂವಾದಿ ಕವನಸಂಕಲನದ ಪ್ರಕಟಣೆಯಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದಿ ಸಾಹಿತ್ಯವೆನ್ನುವುದು ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು, ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ಕುರಿತು, ತಮಗೆ ಎದುರಾಗುತ್ತಿರುವ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಕವಿತೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಆ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಷಾಜಹಾನಾ ಬರೆದ ಮೂರು ಕವಿತೆಗಳು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಸಾಹಸಮಯ ಕ್ರಮವೇ ಆಗಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದಿ ಕವಿಗಳು ಧರ್ಮ ತಮ್ಮನ್ನು ದಮನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು- ಕೊಂಡಾಗ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭ ಗಳು ಇಲ್ಲದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸ್ಪಂದಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಷಾಜಹಾನಾ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಕವನೀಕರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. "ಪರ್ದಾ ಹರಾಕೇ ದೇಖೋ" ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ

“ಜೀವನ ಪರದೆಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕೈದಿ ಆದ ಕಡೆ

ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಿರುವಷ್ಟೂ ಹೆಣ್ಣನ್ನು

ದಮನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುವ

ಹುಚ್ಚು ಆಚಾರಗಳ ಆಲದ ಮರಗಳಿರುವ ಕಡೆ

ಒಂದು ಸಾರಿ ಮುಸುಕು ತೆಗೆದು ನೋಡು.” (ಪು.೬೬೬)

“ಎವರೆಷ್ಟುಗಳೇನು? ಚಂದ್ರನನ್ನು ಸಹಿತ ತಾಕಿಬರುತ್ತಿರುವ

ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ

ಸಂಸಾರಗಳನ್ನೇನು? ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು

ಈಜುತ್ತಿರುವ ಈ ತಲೆಮಾರು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಮೌನವಾಗಿರುವುದು ನನ್ನಿಂದ ಆಗದು.” (ಪು.೬೭) ಎನ್ನುತ್ತಾ ತನ್ನ ಅಸಹನೆಯನ್ನು ಕೋಪವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಳು.

‘ಖೌಸೇ ಖಿಜಾ’ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ

“ಕೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳು

ಫಾರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಗಳು

ಕತ್ತಲು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು” (ಪು.೭೭)

ಎಂದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ದುರ್ಭರ ಜೀವನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿ

“ನಾನು ಮಾತ್ರ

ಕಷ್ಟನೆಯ ಮೋಡಗಳನ್ನು ಹೊರುತ್ತಾ

ನೀಲಾಗಸದ ಅಂಚಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾಗಿ

‘ಖೌಸೇ ಖಿಜಾ’ ನಗುತ್ತಾ” (ಪು.೭೮)

ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಳು.

ಷಾಜಹಾನಾ ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸ್ತ್ರೀ ಕವಿತೆಯಾಗಿ ‘ನಖಾಬ್’ ಕವನ ಸಂಕಲನ ವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಳು. ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯವನ್ನು, ಪಿಂಜಾರ ಜಾತಿಯನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯ ನೋಡುವ ಕೀಳುದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಷಾಜಹಾನಾ ಬರೆದ ‘ಒಂಟಿ ಕಪನ್’, ‘ಕಾಲೀ ದುನಿಯಾ’ ಮೊದಲಾದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದಳು. ಹಿಂದೂ ಕೋಮು ಉನ್ಮಾದವನ್ನು ತನ್ನ ಕವಿತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು.

“ಈಗ ಬುರ್ಖಾ ಹಾಕಿದರೂ, ಹಾಕದಿದ್ದರೂ

ಪ್ರಪಂಚವೆಂದರೆ

ಕಾಷಾಯವೆಂದರೆ

ಕಾಷಾಯಶಿಲೆ ಕತ್ತಿಮೊನೆ

ಇರಿದುಬಂದ ಪುರುಷಾಂಗ”

ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ ಷಾಜಹಾನಾ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನಡೆದ ಘೋರ ದುರಂತವನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ.

ಇಷ್ಟು ನೇರವಾಗಿ ಬರೆದಾಗ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜ ಕವಯತ್ರಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಕೋಮುವಾದಿಗಳಿಂದ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳಿಂದ ಷಾಜಹಾನಾಗೆ ಬೆದರಿಕೆಗಳು ಬಂದವು. ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಡ ತಂದರು. ಆದರೂ ಆ ಬೆದರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಭಯಪಡದೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಳೆ ಷಾಜಹಾನಾ. ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ

‘ದರ್ದೀ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕವನಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಳು. ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಡತನವನ್ನು, ನಿರಕ್ಷರತೆಯನ್ನು, ದಮನವನ್ನು ಅತಿ ಆದ್ರ್ವವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ ಕವಿತೆಗಳಿವು.

ಷಾಜಹಾನಾ ಕವಿತೆಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕತೆಗಳನ್ನೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜೀವನದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ‘ಲದ್ದಾಫೀ’, ‘ಸಂಡಾಸ್’ನಂತಹ ಕತೆಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯವಲಯ ದಲ್ಲಿ ಸಂಚಲನ ಸೃಷ್ಟಿಸಿವೆ.

‘ಮೆಹಜಬೀನ್’ ಷಾಜಹಾನಾಗಿಂತ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಹಿರಿಯ ಕವಯಿತ್ರಿ. ಅವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರಲ್ಲದೆ ಷಹನಾಜ್ ಫಾತಿಮಾ, ಷಂಷಾದ್, ರುಬೀನಾ ಪರ್ವೀನ್, ನಸ್ತೀನ್ ಖಾನ್ ಅವರು ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತು ಕತೆ, ಕವಿತೆಗಳು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಷಂಷಾದ್ ಧ್ವನಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ನೋಡಿದಾಗ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕವಿಗಳ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀಲಾ ನಿಷಾತ್‌ರಂತಹ ಬಲವಾದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಯಿತ್ರಿಯರು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ತೆಲುಗು-ಉರ್ದು ಕವಯಿತ್ರಿಯರು ಸೇರಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ. ತೆಲುಗು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಉಳಿದ ನಾಟಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೂ, ಹೋಲಿಸದೆ ಹೋದರೂ ದುರ್ಬಲವಾಗಿವೆ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ನಾಟಕ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಬಲಪಡುವ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಓಲ್ಗಾ ಬರೆದ ‘ಅವರು ಆರು ಜನ’, ವಿನೋದಿನಿ ಬರೆದ ‘ದಾಹ’ ನಾಟಕಗಳು ಕೆಲವೇ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಂಡಿವೆ. ‘ಚರಿತ್ರೆಯ ಸ್ವರಗಳು’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಎಂಟು ಮಂದಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೋನೋಲಾಗ್ ಹಲವು ಸಾರಿ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿವೆ. ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಪಾವಲಾ ಶ್ಯಾಮಲ ಎಂಬ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಂಗಭೂಮಿ ನಟಿ ತಾನೊಬ್ಬಳೇ ಎಂಟು ಮಂದಿಯಾಗಿ ನಟಿಸಿ ಈ ಮೋನೋಲಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸ್ಥಳೀಯ ನಟರು, ಉತ್ಸಾಹ ಹೊಂದಿದವರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಳವಳಿಯನ್ನು (ಸುಧಾರಣೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಆ್ಯಂಟಿನಾಜ್, ತೆಲಂಗಾಣ ರೈತಾಂಗ, ಸಾರಾಯಿ ನಿಷೇಧ, ರಂಗಭೂಮಿ ಚಳವಳಿಗಳನ್ನು) ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶಿಸುವ “ಚರಿತ್ರೆಯ ಸ್ವರಗಳು” ವಿಶೇಷವಾದುದು.

ವಿನೋದಿನಿ ಬರೆದ 'ದಾಹ' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಈ ನಾಟಕ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹುದು.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕತೆಗಳನ್ನು ನಾಟಕಕಾರರು ರೂಪಕಗಳಾಗಿ, ನಾಟಕಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಕೊಂಡು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಈ ರೂಪಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಿದೆ. ಪ್ರತಿಮೆ ಬರೆದ "ರಾಜಹುಣ್ಣು" ಕತೆ ನಾಟಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನೃತ್ಯ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದ ಬರೆದು ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ನೂರಾರು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ವರ್ತಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿದೆ. ತೆಲುಗರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನೃತ್ಯಶೈಲಿಯಾದ ಕೂಚಿಪೂಡಿ ನೃತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ 'ಯುದ್ಧ-ಶಾಂತಿ', 'ಲಕ್ಷ್ಮಣರೇಖೆ' ಎಂಬ ರೂಪಗಳನ್ನು ಓಲ್ಗಾ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ಯುದ್ಧ-ಶಾಂತಿ'ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಯುದ್ಧವೆಂದರೆ ಏನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ರಾಮಾಯಣ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನ ಇರಾಕ್, ಆಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ ಯುದ್ಧಗಳವರೆಗೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತ ಯುದ್ಧ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ರೂಪಕದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳಾಗಿ ದೇಶ ವಿಭಜನೆ ನಡೆದ ಘಟ್ಟವನ್ನು ಬಹಳ ವಿವರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶರೀರಗಳು ಭಿದ್ರವಾದ ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವುದು ನಡೆದಿದೆ. ವಿಭಜನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಕೊಂದರು. ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ತಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯರ ಪವಿತ್ರತೆ ಕಿಟ್ಟುಹೋಗಬಾರದೆಂದು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಕೊಂದರು. ಈ ಬೀಭತ್ಸವನ್ನು 'ಯುದ್ಧ-ಶಾಂತಿ' ನೃತ್ಯರೂಪಕ ಬಹಳ ಉದ್ದೇಶದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

“ಸ್ತ್ರೀ ಭೂಮಿಯಾಗಿ
ಭೂಮಿ ದೇಶವಾಗಿ
ದೇಶ ಜನಾಂಗವಾದರೆ
ದೇಶರಕ್ಷಣೆ ಜನಾಂಗಭದ್ರತೆ
ಸ್ತ್ರೀ ಶರೀರಗತ ನಿಷ್ಠವೇ
ಜನಾಂಗ ಪವಿತ್ರ ಸಂರಕ್ಷಣ ಭಾರ
ಮಾನವೀ ಮಾನುಷೀ ಗರ್ಭದತ್ತವೇ”

ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ, ದಮನದೊಂದಿಗೆ ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ ಸಮಾಜ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ ಎಂಬ ಭೇದಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ ತಮ್ಮ ದೇಶ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಪವಿತ್ರವಾದುವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಶರೀರಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ನೃತ್ಯರೂಪಕ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

ದೇಶ ವಿಭಜನೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಅವರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದರಿಂದ ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ದೌರ್ಜನ್ಯಕೊಳಗಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕಿನ ಕುರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಈ ನೃತ್ಯರೂಪಕ ಎತ್ತುತ್ತದೆ.

'ಲಕ್ಷ್ಮಣರೇಖೆ' ಗೃಹಹಿಂಸೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೃತ್ಯರೂಪಕ. ಎರಡರಲ್ಲೂ ಪುರಾಣ ಪಾತ್ರಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲವನ್ನು ತಟ್ಟುವುದು ಎಂಬ ಪದ್ಧತಿ ಪಾಲಿತವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಎರಡು ರೂಪಕಗಳಲ್ಲೂ ಸೀತೆ, ಶೂರ್ಪನಖಿ, ದ್ರೌಪದಿ, ಮಾಧವಿ, ಗಾಂಧಾರಿ, ಊರ್ಮಿಳೆ, ರೇಣುಕಳಂಥ ಪುರಾಣ ಪಾತ್ರಗಳು ತಾವು ಅನುಭವಿಸಿದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ವಿಶೇಷ. ನೂರಾರು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸಂಗೀತ. ನೃತ್ಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಳಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಈ ನೃತ್ಯರೂಪಕಗಳಿಗೆ ದಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಸಾರಾಂಶ

೧೯ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಚಳವಳಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತ ಅನುಕೂಲ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿ ಕಾಲದ ಹೊತ್ತಿಗೆ (೧೯೨೦) ಮಹಿಳಾ ಚೈತನ್ಯ ವಿಕಾಸ ಚಿಂತನಾಧಾರೆಯಾಗಿ ಬದಲಾದವು. ಈ ಮಹಿಳಾ ಜಾಗೃತಿಯ ಚಿಂತನಧಾರೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಪ್ರವಾಹರೂಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯಿತು. ಮಹಿಳೆಯರ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವಿಕಾಸದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ೧೯೮೦ರ ದಶಕದಿಂದ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಅರಿವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಸ್ತ್ರೀ ಅರಿವು ಸಾಹಿತ್ಯ (ಚಲಂರಂತಹ

ಒಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಲೇಖಕರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ) ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಪಂಚವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು, ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನ ಕುರಿತು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ, ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಪಂಚಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡ ಸರಿಹದ್ದುಗಳ ಕಡೆಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಅರಿವಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ೧೯೮೦ರ ದಶಕದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕೆಂದು, ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಗಂಡ ಅಥವಾ ಅತ್ತೆಮನೆ ಕಾರಣವೆಂಬ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯವರೆಗೂ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರು ಪಯಣಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರ ಕಲ್ಯಾಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮಹಿಳೆಯರ ದಮನಗಳ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊರಳಿಸಿದರು. ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಅವರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿತು. ಶರೀರ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಪಡಿಸಿದರು.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿವಾಹವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಅದರ ಒಳಗೆ ರಕ್ಷಣೆ, ಭದ್ರತೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವ ಧೋರಣೆ ದುರ್ಬಲವಾಯಿತು. ವಿವಾಹವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ದೂರೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರಕ್ಷಣೆ, ಭದ್ರತೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇವೆಯೆಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ, ಆತ್ಮ ಗೌರವದಿಂದ ಅಧಿಕೃತತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ದಾಗಲೇ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಭದ್ರತೆ, ರಕ್ಷಣೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ದೂರೆಯುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುವ ಕತೆಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಬಂದವು.

ವಿವಾಹವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಸಮಾನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಸಹಜೀವನವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ. ಸಹಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು, ತಮಗೆ ತಾವು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಬಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಸಹಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬಲ್ಲರೆಂದು, ಪರಾಧೀನತೆ, ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ವಿವಾಹದಲ್ಲಾದರೂ, ಸಹಜೀವನದಲ್ಲಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯಿರುವ ಮಹಿಳಾ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಲುಗು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು.

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವುದು, ಸಾಕುವುದು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು, ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯವೆಂದು, ಅದರಿಂದ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಬಹಳ ಇದೆಯೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲ ಸಾರಿ ಬಹಳ ಖಚಿತವಾಗಿ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿತು.

ಪುರಾಣದ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೂಲಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಕಾಲದ ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರು ರಚಿಸಿದರು.

ಈ ಮೂರುವರೆ ದಶಕಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಹಳ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ, ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಆರಂಭದ ವರ್ಷಗಳ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ ಆಧಾರದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ದಮನವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯೀಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ವರ್ತಮಾನ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ ಪರವಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂವೇದನಾ ಶೀಲರಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ದಲಿತ ಕವಿತೆಯಿಂದ ದಲಿತ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆ ಶಕ್ತಿವತ್ತಾಗಿ ಬರುವುದು, ಮುಸ್ಲಿಂ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿತೆ ಆರಂಭವಾದದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ವಿಶಾಲವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟು ಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವರು ಲೇಖಕಿಯರು 'ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಲೇಖಕಿಯರ ವೇದಿಕೆ'ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ಕೂಡಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ದಲಿತ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕಿಯರು ಸಂಘಟಿತವಾಗುವುದು (ಮಣ್ಣುಹೂಗಳು) ಕೂಡಾ ತೆಲುಗು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅರಿವಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಘಟನೆ. ಜಾಗತೀಕರಣವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ ಜಾಗತೀಕರಣದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ, ಕತೆಗಳಲ್ಲೂ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೂ ತರುತ್ತಿರುವ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ವೃತ್ತಿಗಳ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಾಶವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರು ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಕುಟುಂಬ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ, ಅದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಜಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾಷೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆ, ಉಪಭಾಷೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತೆಲಂಗಾಣ ಚಳವಳಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ಬಹಳ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಯಿತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೆಲಂಗಾಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದಲಿತ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರು ಗೋಗು ಶ್ಯಾಮಲ, ಜೂಪಾಕ ಸುಭದ್ರ, ಜಾಜುಲ ಗೌರಿ ಮೊದಲಾದವರು, ತೆಲಂಗಾಣ ದಲಿತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು, ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಆ ಭಾಷಾ ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ವಿದ್ಯಾಹೇ, ಓಲ್ಗಾ, ಮೃಣಾಲಿನಿ, ಶ್ರೀದೇವಿ, ವಿನೋದಿನಿ, ಮಲ್ಲಿಶರ್ಮಿಯಂತಹವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಗುಣ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಆಧಾರದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಒರೆಗಲ್ಲುಗಳಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೆಂಡರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ, ಹೇಗೆ ಖಂಡಿಸುತ್ತದೆ, ಹೇಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಭಿನ್ನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಹನೆಯನ್ನು, ಗೌರವವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂಬ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಇವೆಲ್ಲ ತೆಲುಗು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಮೈಲುಗಲ್ಲುಗಳು.

ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲೂ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸದೆ ಮಹಿಳೆಯರು ರಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ರಚನೆಗಳಿಗೆ

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗೌರವ ದಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನ ಲೇಖಕಿಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಇಂದಿನ ಲೇಖಕಿಯರು ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಲಿತ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಪಡೆದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಷ್ಟವೂ ಆಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯಧಾರೆಯ ಸಮಾಜ ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಕೋ ಆಪ್ಪ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅದರ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಜಾಗತೀಕರಣ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಪಿತೃಸ್ವಾಮ್ಯ ಹೇಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು? ಅದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ವರ್ತಮಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕಿಯರ ಮೇಲಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಲೇಖಕರು ಕೂಡಾ ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾದರು. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕೀಳುಗಳೆಂದು ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು, ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅವಮಾನಪಡಿಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಅಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಈ ಪದ ಬಳಸಿದರೆ, ಈ ಭಾವವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿರೋಧ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದದ್ದು ಸಂತಸಪಡಬೇಕಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಈ ರೀತಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ.

* * * * *

ದೇಹವೆಂಬ ಬಯಲು : ಹೆಣ್ಣು, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ

ಮೂಲ : ಸಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀ

ಅನುವಾದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ : ಡಾ. ಗಿರಿಜಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ದೇಹವೆಂಬ ಬಯಲು ಹೆಣ್ಣು, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ

ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿರುವ ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಮೊದಲು ತಮಿಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಆಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಸ್ವರೂಪವೂ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾಷೆಯೂ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳೂ

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಚಾಚಿದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಮಾತುಗಳೊಡನೆ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಮೂಡಿಬರುತ್ತವೆ. ತಾವರೆಯೆಂದ ಕೂಡಲೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳದ ರೂಪ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾತುಗಳೂ, ಪ್ರತಿಮೆಗಳೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ವಿವಾಹವೆಂಬುದು ಗಂಡಸಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಲ್ಪಟ್ಟು (ಕಾಲ್ಪಳಿ) ಆದರೆ, ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಅದು ಮೂಗುದಾರವಾಗಿದೆ. ಊರುಸುತ್ತುವವನಿಗೂ, ಅಲೆಮಾರಿಗೂ ಕಾಲ್ಪಳಿಯನ್ನು ತೊಡಿಸಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ತೊಡಿಸದರೆ ಅವನು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತು ಹಲವು ಸಲ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೂಗುದಾರವೆಂಬುದು ಪಳಗಿಸಲಾರದ ಆಕ್ರೋಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾಡುಮೃಗದಂತೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಅವಳನ್ನು ಪಳಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೂಗುದಾರವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಿ. ರಾಜನಾರಾಯಣ್ ಅವರು 'ಗೋಪಲ್ಲಗ್ರಾಮ'ವೆಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತಿರುನಲ್ವೇಲಿಯಲ್ಲಿನ ತೆಲಗು ಮಾತನಾಡುವವರ ಬಳಿಯಿರುವ, ಪಳಗದ ಕಾಡುಹೆಣ್ಣಿನ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವಳು ಯಾರಿಗೂ ಕುಗ್ಗದೇ, ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅಲೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ವೀರನಾದ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ಅವಳ ಮೂಗಿಗೆ ಒಂದು ಬಳೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವಳನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆನಂತರ ಅವಳು ಮೂಗಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಬಳೆಯನ್ನು ಆಭರಣದಂತೆ ಧರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೂ ಅದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಭರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲ್ಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಮೂಗುದಾರ ಎಂಬ ಎರಡೂ ಶಬ್ದಗಳು ವಿವಾಹವೆಂಬ ಸರಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ, ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮೃದುಗೊಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಪಕ್ಷಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತ ನಿಲುವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಗಾಡೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಕಾಲ್ಕಟ್ಟು ಎಂಬುದು ಪಳಗಿಸುವ ಒಂದು ವಿಧಾನ. ಅವರವರ ವಾಡಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವು ಇರುತ್ತವೆ. ತುಂಟನಾದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಯಶೋದೆ ಕಾಲ್ಕಳೆ ತೊಡಿಸಿದಂತೆ, ಅದು ತುಂಟ ಮಗುವನ್ನು ದಾರಿಗೆ ತರುವ ಒಂದು ವಿಧಾನವಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ಮೂಗುದಾರವೆನ್ನುವುದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಅದು ಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆ.

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೋಪ ತಾಪವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲು ಆಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗಾದೆಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹಾಕಬಹುದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಜಿಯರಿಗೆ ಕೋಪಬಂದಾಗ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಹುಟ್ಟಲಿ ಎಂದು ಶಾಪಹಾಕುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಅವಳ ಅಳಲಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣ. ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಹೆಂಗಸರು 'ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವೆನು' ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. 'ಮಗುವೆಂಬುದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನಾನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟೆ. ನಂತರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ "ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ! ಹಾಗಲ್ಲ, ಗಂಡು ಮಗುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ" ಎಂಬುದು ಕೇಳಿಬಂತು. ಹಲವು ಗಾದೆಗಳು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೊಗಳಿಯೂ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೀಯಾಳಿಸಿಯೂ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅವಳ ಬುದ್ಧಿ, ಶೀಲ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಯೂ, ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೇಳುವಂತೆಯೂ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ

ಅವಳ ಸ್ಥಾನ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಾದೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಅವಳು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ, ಕೆಲಸ ಅವಳ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅವಳು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ಹಾಕುತ್ತವೆ.. ಪಾವು ಅಕ್ಕಿ ಬೇಯಿಸಲಾರದವಳೂ, ತಾಯಿ ಸತ್ತರೆ ಅಳದವಳೂ ಇರುವುದುಂಟೆ? - ಎಂಬ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನೆ ಇವು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ! 'ಹೆಂಗಸಿನ ಬುದ್ಧಿ ಮೋಣಕಾಲು ಕೆಳಗೆ' ಎನ್ನುವ ಮಾತಲ್ಲಿ ಅವಳು ಪುರುಷನಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವಳು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವೇ ಬರುತ್ತದೆ. "ಮರ ಹತ್ತುವಾಗ ಕೈಬಿಟ್ಟವನಿಗೂ, ಹೆಂಡತಿ ಮಾತು ಕೇಳುವವನಿಗೂ ನಾಶ ಖಂಡಿತ". "ಹೇಂಟೆ (ಹೆಣ್ಣು ಕೋಳಿ) ಕೂಗಿದರೆ, ಬೆಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ", "ಗಂಡು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಹೆಮ್ಮೆ, ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಎಮ್ಮೆ", "ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಶೀಲವೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ" ಎಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಗಾದೆಮಾತುಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಜಾರಿಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅನೇಕ ಗಾದೆಗಳಿವೆ.

'ಜಾರಿಣಿ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ ಐದು ವರುಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದಳು.' (ಹುಟ್ಟಿದ ಐದು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣು ಜಾರಿಯಾಗದೇ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ)

'ಜಾರಿಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಳೆ ಇಲ್ಲ, ಕಳ್ಳಿಗೆ ದೇವರಿಲ್ಲ.'

'ವ್ಯಭಿಚಾರಿಗೂ ಮತ್ತು ನೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವವಳಿಗೂ ಕಾವಲು ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?'

'ಜಾರಿಣಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣದಿರುವವನೂ, ಅನ್ನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹುಳವನ್ನು ತಿನ್ನದೇ ಇರುವವನು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.'

'ಗಂಡು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಪಟ್ಟರೆ ಸಹಾಯ, ಹೆಣ್ಣು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಪಟ್ಟರೆ ವ್ಯಭಿಚಾರ'

'ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಪತಿವ್ರತೆಯರೇ'

ಇನ್ನು ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಗಾದೆಗಳು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಇಂತಹ ಹಿಂಸೆಯು ಸಹಜವೆಂಬಂತೆ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

'ನುಗ್ಗೆ ಕಾಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಳಸು, ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಬಳಸು.'

'ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ದಂಡನಾಯಕನ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೇಳಬೇಕಾ?'

'ತನಗೇ ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿಯಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಹೊಡೆಯಬಹುದು.'

'ಗಂಡ ಹೊಡೆಯುವ ಹೊಡೆತ, ಕುಡುಗೋಲಿನ ಕುಯಿಲು ವ್ಯರ್ಥ ಆಗೊಲ್ಲ.'

‘ಕೋಪಗೊಳ್ಳದ ಗಂಡು, ಒದಗಿ ಬರದ ಅಕ್ಕಿ ವೃಥಾ.’

ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಹೆಣ್ಣು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾಳೆ. ‘ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆ, ಸೇರಿದ ಮನೆ’ ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಅವಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಬೆರೆತುಹೋಗಿವೆ.

ಗಂಡಿನ ಬೋಧನೆ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳು :

ವೇದನಾಯಕ ಪಿಳ್ಳೈ ಅವರ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮರಸದ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗಾಗಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಹಿತೋಪದೇಶದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಲಾಯಿತು. ಎ.ಪಿ. ನಯನಾ ಮೊಹಮದ್ ಎಂಬ ಅಂಗಡಿಯವರು, ಹೆಣ್ಣು ಹೇಗಿರಬೇಕು- ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಪಳಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉಪದೇಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅವರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಪುಸ್ತಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ವಿವರ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಅವರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಟೋ, ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸುವಾಸನಾ ಭರಿತ ದ್ರವ್ಯಗಳು, ಕೇಶತೈಲ, ನಾಟಕ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು, ಪೆನ್ನುಗಳ ಹಲವು ಬಣ್ಣದ ಮಸಿಕುಡಿಕೆಗಳು, ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲದೆ ವೀರೈವರ್ಧಕ ಗುಳಿಗೆಗಳೂ, ಲೇಹ್ಯಗಳೂ ಮತ್ತು ಹಲವು ಬಗೆಯ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಉಪದೇಶದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅವುಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ಇದ್ದುವೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಮೊಹಮದ್‌ಗೆ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿಯಾದ ಒಲವು ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ‘ತಮಿಳು’ ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕುರಿತ ಉಪದೇಶಾತ್ಮಕ ಧೋರಣೆಗಳು ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ತಮಿಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ತಮಿಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಮೊದಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೆಂದರೆ ತಮಿಳು ಹೆಣ್ಣುಗಳು ದಾರಿತಪ್ಪುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೇ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ವೇದಾನಾಯಕ ಪಿಳ್ಳೈಯವರ ಒಂದು ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬರು, ಮದುವೆಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವಳು ಸುಂದರಿ, ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಟುಂಬದವಳು, ವಿದ್ಯಾವಂತೆ, ನಾಗರಿಕಳು. ವಿಚಾರವಾದಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಆಭರಣಗಳ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಐಶ್ವರ್ಯದ ಮೇಲಾಗಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲವಳು. ಗಂಡನು ಬೇರೊಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಬಯಸಿದರೆ

ಮಾತ್ರ ಅವಳು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವಳು. ಇವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಣವನ್ನು ಹಾಡು ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಗಂಡನು ದಿನವೂ ಹೊಡೆದರೂ, ಅವಳು ಅವನನ್ನೇ ಪೂಜಿಸುವಳು. ತನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದರೆ ಅವನ ಕೈಗಳೇ ನೋಯುತ್ತವೆ, ಎನ್ನುವ 'ಒಳ್ಳೆಯ' ಗುಣಗಳ ಮುತ್ತಿನಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಅವಳು.

ಇಂತಹ ಅಪೂರ್ವ ಗುಣಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಆ ಅದ್ಭುತ ಹೆಣ್ಣು ತುಸುವೇ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ 'ಪತಿವ್ರತೆ'ಯ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ವೇದನಾಯಕಂ ಪಿಳ್ಳೈ ಅವರು ವರ್ಣಿಸುವ ಈ ಆದರ್ಶ ಮಹಿಳೆ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಇಚ್ಛಿಸಿದಂತಹ ಮಹಿಳೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪವೇ ಆಗಿದ್ದಳು. ಈ ಹೆಣ್ಣು ವಿದ್ಯಾವಂತಳೂ, ಸಮರ್ಥಳು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವವಳು. ಗಂಡನು ಹೊಡೆಯಲಿ, ಬೈಯಲಿ ಅವನಲ್ಲದೆ ಬೇರೊಬ್ಬನಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವವಳು. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಮಿಂಚು, ಗುಡುಗು ಮಳೆಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೆದರಬಾರದೋ ಹಾಗೆ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಗಂಡನ ಹೊಡೆತ ಬೈಗುಳಗಳಿಗೆ ಹೆದರಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿದವಳು. ಗಂಡನೇ ಅವಳಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವವಳು. ಅವನು ಅವಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಹಾಕುವವನು. ಅವಳ ಬದುಕಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಹೆಣ್ಣು ಅವಳು.

ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಹಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಜನಪದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ತೆ-ಸೊಸೆಯರ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ, ಅದರೊಳಗಿನ ಹಿಂಸೆಯನ್ನೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ಪೋರ್ಸ್ ಗ್ರಾಮಾಫೋನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅತ್ತೆ-ಸೊಸೆಯರ ಜಗಳದ 'ರೆಕಾರ್ಡ್'ನ್ನು ಹೊರತಂದಿತು. ೧೯೦೩ರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಂ. ನಟೇಶ್‌ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರು 'ಮಾಮಿಯಾರ್ ಗೋಲುಇರುಕ್ಕೈ' (ಅತ್ತೆಯ ದರ್ಬಾರು) ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದರು. ಅದೊಂದು ೧೮ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ ಕಥೆಯೆಂದು ಅವರು ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಕತೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ೧೨ ಘಟನೆಗಳುಳ್ಳ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಅತ್ತೆ, ತನ್ನ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಶೋಷಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೌರಿ ಎಂಬ ಸೊಸೆ ಸಾಯುತ್ತಾಳೆ. ಅತ್ತೆ-ಸೊಸೆಯರ ನಡುವಿನ ಜಗಳ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ತೊಡಕುಗಳೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಇದು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರ ನಡುವೆ ತೊಡಕುಗಳಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅವರೇ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಕಥೆ ಆಶಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಾಗಲೀ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಾಗಲೀ ಗಂಡನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಜವಾಬ್ದಾರನ್ನಲ್ಲವೆಂದು

ಅದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಪಸ್ವರ ಏಳದ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಆಕೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಮೌನವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಹತ್ವದ ಬೋಧನೆಯೆಂದರೆ ಆಕೆ ಮೌನವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದ್ದಿತು.

೧೮೯೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಸುದೇಶ ಮಿತ್ರನ್' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡಿ ವಾದ ಮಾಡುವ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಅವಳ ತಂದೆ ಒಂದು ಮದ್ದು ಕೊಡುವರು. ಅವಳ ಗಂಡ ಕೋಪಗೊಂಡಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವಳು ಆ ಮದ್ದನ್ನು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಾಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವನ ಕೋಪ ತೀರಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಮದ್ದನ್ನು ನುಂಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವಳ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಘಟನೆಯ ನಂತರ ಅವರ ತಂದೆ 'ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಮದ್ದು ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ, ಕೇವಲ ನೀರು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹಲವು ಗಂಡಸರು ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕ ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಉಪದೇಶಗಳ ಆಶಯವೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ವಿಧೇಯರಾಗಿಯೂ, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಲೂ, ಮೌನವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಉಪದೇಶಗಳು ಹೆಣ್ಣು ತಪ್ಪಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಭಯಪಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೩೦ ರಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಾದ ಮೀರಾನ್ ಅಲಿ ಸಾಹಿಬ್ ಎನ್ನುವವರು, 'ನಸೀಕತ್ ಉನ್ನೀಸಾ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರಿಗಿಂತ ಮೇಲೆಂದೂ, ಹೆಂಗಸರು ತಾವು ಸೇವಕಿಯರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೇದನಾಯಕಂ ಪಿಳ್ಳೆಯವರಂತೆಯೇ ಈ ಸಂಪಾದಕರು, ಗಂಡಸರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಂಗಸರ ಬಗ್ಗೆ ಕರುಣೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ ಗಂಡಸರ ಹಕ್ಕನ್ನು ದೇವರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಹಲವರು, ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮೀರುವ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ದಂಡನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಅಲಿಸಾಹಿಬ್ ವಿಧಿಸುವ ದಂಡನೆಗಳು ಎದೆಬಿರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ತಲೆಗೆ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದಿರುವ ಹೆಂಗಸರ ತಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಮೆದುಳು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆ ಉರಿದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಗಂಡನನ್ನು ಅವಮಾನಿಸುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆಳೆದು, ಕುದಿಯುವ

ಲೋಹದಂತಹ ಸುಡುವ ನೀರನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸುರಿಯಬೇಕು, ಗಂಡಂದಿರಿಗೆ ಎದಿರಾಡುವ ಹೆಂಡಂದಿರ ಸ್ತನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಬೇಕು, ನಮಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ದೇಹಶುಚಿಯನ್ನು ಮಾಡದಿರುವ ಹೆಂಗಸರ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಅವರ ತಲೆಯ ಕೂದಲಿನಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಚೀಳು, ಹಾವುಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗುವವರು ಹಂದಿ, ಕತ್ತೆಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುವರು. ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ನಲ್ಲನನ್ನು ಪಡೆದವರು, ನರಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯಾಗಿ, ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಯುವರು. ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ.

ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಂಭಾಷಣೆ - ಹಾಡುಗಳು, ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಣ್ಣನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಭಾಷೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾದದ್ದು, ಅವು ಹೇಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ದಂಡಿಸಲು, ಭಯಪಡಿಸಲು ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಅವಳನ್ನು ಮೃಗೀಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.

ಹೇಣ್ಣಿನ ದೇಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ತ್ರೀಯರು

ದೈನಿಕ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ಇರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೆನಪಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಹೇಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾರಗೊಳಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು, ಹೇಣ್ಣುಗಳು ತಮ್ಮ ಒಡಲಮೇಲೆ ತಾವೇ ಎಸಗಿಕೊಂಡ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. “ಣಟ್ಟಣೈ” ಎಂಬ ತಮಿಳಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ತಿರುಮಾಲುಣ್ಣಿ ಎಂಬುವವಳ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಹೀಗಿದೆ. ಅವಳ ಪ್ರಿಯತಮ ಅವಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅಗಲಿಕೆ ಅವಳನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಧಿಸುವುದೆಂದರೆ ತನ್ನ ವಿರಹದ ಬೇಗೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತೋರಿಸಲು ಅವಳು ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತು ತನ್ನ ಒಂದು ಮೊಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

... ಕೆಂಪಗೆ ಉರಿವಂತಿರುವ ಹೊನ್ನೆಮರ

ದೇವರುಗಳು ಕಾಪಾಡಿದ

ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು ಹೆಕ್ಕುವ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ

ಅಪರಿಚಿತನಿಂದಾದ ನೋವ ಸಹಿಸಲಾರದೆ

ತನ್ನ ಒಂದು ಮೊಲೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆದ

ಅಗೋ ಅಲ್ಲಿ ತಿರುಮಾಲುಣ್ಣೆ...

'ನಾಚಿಯಾರ್ ತಿರುಮೋಱಿ' ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ತಮಿಳು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲಿನ ವಿರಹದ ತಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ತನ್ನ ಮೊಲೆಗಳನ್ನು ಬುಡಸಮೇತ ಕತ್ತರಿಸಿ ಅವನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಎಸೆಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾಳೆ, ನಾಚಿಯಾರ್.

ಒಳಗೊಳಗೇ ಹಂಬಲಿಸಿ ಕರಗಿ

ಸತ್ತೆಯಾ ಬದುಕಿದೆಯಾ

ಎಂದು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಕೇಳದ

ತಂಟಿಕೋರ ಗೋವರ್ಧನನ ಮೇಲೆ

ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು ನೆಟ್ಟಾಗ

ಅವನು ಒಲ್ಲದ ಈ ನನ್ನ ಮೊಲೆಗಳನ್ನು

ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತು

ಅವನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಎಸೆದು

ನನ್ನ ಅಳಲನ್ನು ತಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆ.

ಶಿಲಪದಿಕಾರಂ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗಿ ತನ್ನ ಮೊಲೆ ಒಂದನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಮಧುರೈ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸುಡುವನೆಂದು ಶಪಥ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. 'ಮಣಿಮೇಖಲೈ' ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪತ್ತಿಯಾದ ಆದಿರೈ ಎಂಬುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು ಗಮನಸೆಳೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಗಂಡ ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಂತಿಕೆಯ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆನಂತರ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಡಗು ಮುಳುಗಿ ಹೋಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣವೇ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸಹಗಮನ ಮಾಡಲು ಆದಿರೈ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅತ್ತ ಅವಳ ಗಂಡ ಸತ್ತ ಸುದ್ದಿ ನಿಜವಾಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಬೆಂಕಿಯು ದಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. 'ವಿಶಾಗೈ' ಎನ್ನುವವಳು ತನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದತ್ತ ಎಂಬುವನೊಡನೆ ಬೆಳೆದ ಅವಳು, ಅವನನ್ನು ಮನಸಾರ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶಾಗೈ ಧರ್ಮದತ್ತನನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂಬ ವದಂತಿಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಹರಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ವಿಶಾಗೈ ತನ್ನ ಪಾವಿತ್ರವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಲೌಕಿಕ ಬದುಕನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಒಂದು ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಕನ್ಯೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾಳೆ. ವಿಶಾಗೈನಂತಹವಳೇ ಆದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ 'ಮರುದಿ'

ಎಂಬ ಹೇಣ್ಣು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಯುವರಾಜನೊಬ್ಬನು ಅವಳನ್ನು ಕಂಡು ಕಾಮಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಶೀಲ ಕೆಟ್ಟಿತು ಎಂದುಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ದೇವತೆಯ ಬಳಿಹೋಗಿ ತನಗಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಆ ದೇವತೆ, 'ನೀನು ಪವಿತ್ರಳಾದವಳೇ ನಿಜ, ಆದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿನಗೆ ಬಂದಿತು' ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ತಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ದೇಹದ ಆವರಣವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಎದುರಿಸಲಾರದೇ, ದೇಹವನ್ನು ಮೀರಿದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲಪಲು ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನೇ ಕ್ರೂರವಾದ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಮೊರೆ ಹೋಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ವಿಕೃತ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ, ಬೇರೆಯವರ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ದಂಡಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನೇ ಅವರು ಬಳಸಿಕೊಂಡರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲವು ಪವಾಡಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದರು.

ಕನ್ನಡಿಗ ತನ್ನ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಕಡಲು ದಾಟಿ-ಹೋದ ತನ್ನ ಗಂಡ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವುದನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಸಮುದ್ರದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಪುರುಷರು ಕಾಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಾರದೆಂದು, ತನ್ನನ್ನು ಕಲ್ಲಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬ ಹೇಣ್ಣು ತನ್ನ ಗಂಡ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆಂದು ಹೋದಾಗ, ತಾನು ಪರಪುರುಷರು ಕೆಟ್ಟದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳಬಾರದೆಂದು ಗಂಡ ತಿರುಗಿ ಬರುವವರೆಗೆ ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಕೋತಿಯ ಮುಖದಂತೆ ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಡುಗಾರ್ತಿಯಾದ ಅಪ್ಪಯ್ಯಾರ್ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರಲು ತನ್ನ ಯೌವನದ ದೇಹದಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಅಡೆತಡೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು, ಮುದುಕಿಯಾಗಿ ಪವಾಡಸದೃಶಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಯೌವನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪವಾಡದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಪುನಿತವತಿ ಎಂಬ ಶಿವಶರಣೆ- ಒಬ್ಬ ದೈವಿಕ ಗುಣವುಳ್ಳವಳು ಎಂದು ಅವಳ ಗಂಡ ಭಾವಿಸಿ ಅವಳೊಡನೆ ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ನಿರಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗಂಡನಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಅಸ್ತಿಪಂಜರವನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ದೆವ್ವವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಪವಾಡಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ರೀತಿ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ವಿರೂಪ-
ಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ತಾನೇ
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅತ್ಯಾಚಾರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಷೆ
ಹಾಗೂ ಬದುಕಿನ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ
ಪವಾಡಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದಾಗ ಹೆಣ್ಣು ಸಾವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.
ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾವು ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬ ರಚನೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧ
ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಕುಟುಂಬದ ಆಗುಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ
ಬಾವಿ, ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಸಾವಿನ ಸಂಕೀರ್ತಗಳಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ.
ಸಾವನ್ನು ಅರಸುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿಗಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಬದುಕಿನ ವಿಧಿ
ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ೧೯೨೦ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಸ್ಟರ್ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಎಂಬ ಸಮಾಜ ಸೇವಕಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಶ್ರಯಧಾಮ
ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದಾಗ- ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ
ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ಚಿತ್ರವೂ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಆ
ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಬಾವಿಯ ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಬಾವಿಗೆ ಬೀಳಲು
ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಿತ್ರವಾಗಿತ್ತು.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿ ಗಂಡಸರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು

ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದ್ದ ಆನಂದವಿಗಡನ್ ನಂತಹ
ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೋಧನೆಗಳು ಇದ್ದುವಾದರೂ,
ಹೆಂಗಸರಿಗಾಗಿ ಪುರುಷ ಸಂಪಾದಕರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ
ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯವೇಳೆಗೇ ಹೊರಬಂದಿದ್ದವು. ಉಪದೇಶಮಾಡಲು ಬಯಸಿ
ಹೊರಡಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಆನಂದ ವಿಗಡನ್' ಅಂತಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ
ಸೇರಿದೆ. ೧೮೯೧ರಲ್ಲಿ 'ಪೆಣ್ಣೆಮದಿ ಬೋಧಿನಿ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು.
ಸಂಪಾದಕರು ಯಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪ್ರಬಂಧಗಳೆಲ್ಲಾ
ಮಹಿಳೆಯರಿಂದಲೇ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ
ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಂಗಸರೇ ಬರೆದರೋ ಅಥವಾ ಪುರುಷರೇ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ
ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೋ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀ ಕುರಿತ
ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಪುರುಷರಿಂದಲೇ ಅವು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು
ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು
ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು

ಎಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶಾಂತಿ, ನಡತೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಡೆದು ಅವರು ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿ ಹೇಳಿದ ೧೦೦ ಉಪದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧೇಯತೆ, ತಗ್ಗಿ ಬಾಳುವುದು, ಎದುರು ಮಾತನಾಡದಿರುವುದು, ತಾಳ್ಮೆ, ಗಂಡನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

‘ಗೃಹಲಕ್ಷ್ಮಿ’, ‘ಹಿತಕಾರಿಣಿ’, ‘ತಮಿಳು ಮಾದು’, ‘ಪುದುಮೈ ಪೆಣ್’ ಮುಂತಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ೧೯೦೫ರಲ್ಲಿ ‘ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿ’ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಮುಂತಾದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದವು. ಸಂಗೀತ, ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮ, ದಾದಿವೃತ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬರೆದವನು ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸೇ. ಪತಿವ್ರತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಗಂಡನ ಮಾತನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದೇ ಸ್ತ್ರೀಧರ್ಮ ಎಂಬ ಬೋಧನೆ ಇದ್ದಿತು. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಳೇ? ಎಂಬ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಎಂಬುದು ಅವಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅರಿವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಲೇಖಕಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ‘ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ’ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಈಜುವುದು, ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗಂಡಸರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು, ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಲು, ಮನೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಬೇಕಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಕುಪ್ಪಸ ತೊಡುವವರಿಗೆ ಹೊಲಿಗೆ ಕಲೆ ಏಕೆ? ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಲಾಯಿತು. ತಂತಿಯಿಲ್ಲದ ವೀಣೆ, ಕಡಾಣಿ ಇಲ್ಲದ ಬಂಡಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ, ಗಂಡನಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಹೆಣ್ಣು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕಳು. ಗಂಡ ನಾಗರಿಕನಾಗಿರಲಿ, ದಡ್ಡನಾಗಿರಲಿ, ಅಂಗಹೀನನಾಗಿರಲಿ, ಕೆಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಯಸುವವನಾಗಿರಲಿ, ಅವನು ಹೇಗೇ

ಇರಲಿ ಅವನು ಪೂಜೆಗೆ ಅರ್ಹನೆಂದು ಹಲವು ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬಹಳ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿದ್ದರೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ಒಳಗಾಗದೇ ಇರುವುದೂ ಅವಳ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ, ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೦೬ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೋರಿ ಬರೆದಾಗ, ಈ ಬಗೆಯ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೋರುವವರು ಕುರೂಪಿಗಳೂ, ಅವಿವಾಹಿತರೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾರತಿಯಾರ್ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮುಂದುವರೆದು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಹೆಂಗಸರು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಾರರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅನಾಗರಿಕರಾದ ಗಂಡಂದಿರ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ. ಭಾರತಿಯಾರ್ ಅವರು, ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಕುರೂಪಿಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೂ ಅವರು ಬೇಡುತ್ತಿರುವ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಕುರೂಪಿಗಳಾದವರು, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾದವರು; ಮದುವೆಯಾಗದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗಂಡಂದಿರು ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಷ್ಟಕೊಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಖುಷಿಯಾಗಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸುಂದರಿಯರಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಲೇಖನಗಳು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅನುಕಂಪೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೆಣ್ಣು ಗುಲಾಮಳಲ್ಲ, ಅವಳನ್ನು ಅವಮಾನಪಡಿಸಿ ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೇ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಉಂಟು ಎಂದು ಸಂಪಾದಕರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಕಳುಹಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ: ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಅತಿಯಾದ ಬಿಸಿಲು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಲೆಯ ಬೆಂಕಿಯ ರುಳ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೇ! ಆದರೆ ಭಾರತಿಯಾರ್ ಅವರ ಧೀರಗತಿಯ ದೋಷರಹಿತ ದಿಟ್ಟಹೆಣ್ಣುಗಳು ಆನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವಳು ಧೈರ್ಯವಂತಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಒಬ್ಬನನ್ನು ವರಿಸಿದಮೇಲೆ ಅವನು ನೀಡುವ

ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವಳು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಭಾರತಿಯಾರ್ ವರ್ಣಿಸುವ ಈ ಹೇಣ್ಣು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಂದಿನ ಹೊಸಹೇಣ್ಣುಗಳ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿದಾಳೆ.

ಇಂದಿನ ಜನಪ್ರಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ 'ಆನಂದ ವಿಗಡನ್', 'ಕಲ್ಪಿ', 'ಕುಮುದಂ', 'ಕುಂಕುಮಮ್' ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಅರೆ ಜನಪ್ರಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ 'ಕಲ್ಪೆಮಗಳ್', 'ಅಮುದ ಸುರಭಿ' ಮುಂತಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಅವರ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇವು ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿವೆ. 'ಮಣಿಕೊಡಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ೧೯೭೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ 'ಕಣ್ಯಯಾಳಿ', 'ಕಚಟತಪರ್', ಪ್ರಜ್ಞೆ, 'ಅಕ್' ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಧಾನ ವಾಹಿನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ, ಲಿಂಗ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಂಥನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದವು. 'ಕಣ್ಯಯಾಳಿ' ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪುರುಷ ಸಂಪಾದಕರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ನಂತರ, 'ಉಯಿಲ್ ಮೈ', 'ಕಾಲಕುವಡು', 'ಅಗನಾಳಿಗೈ', 'ವೃಕ್ಷಂ', 'ಸುಂಸರ ಸುಗನ್', 'ಮಣಲ್ ವೀಡು', 'ಮಣಲ್ ಕೇಣಿ' ಮುಂತಾದ ಪುರುಷರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಕಿರುಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವು ಲಿಂಗಪ್ರಜ್ಞೆ ಹಾಗೂ ಲೈಂಗಿಕತೆಯ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮಹಿಳಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು :

ಮಹಿಳೆಯರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಪುರುಷರು ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕಿನ ಹಲವಾರು ಹಂತಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಕೂಡ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ೧೯೦೫ ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನೇಶ್ವರಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ ಎಂಬುವವರು 'ತಮಿಳು ಮಾದು' (ತಮಿಳು ಮಹಿಳೆ) ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಹೊರತಂದರು. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಅವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ 'ಸರ್ವಜನ ಸಹೋದರಿ', ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ 'ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಾಂಚೀಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ೧೯೦೯ರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತೆ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ 'ಹಿತಕಾರಿಣಿ', ೧೯೧೨ರಲ್ಲಿ ರೇವುತಾಯಾರಮ್ಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ 'ಪೆಣ್ಣುಕಲ್ಪಿ' ಇವೆರಡು ಹೇಣ್ಣು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ

ರೀತಿಯನ್ನು ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ, ಮಹಿಳೆಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬರೆದವು. ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಸಿಸ್ಟರ್ ಬಾಲಮಾಳ್ 'ಚಿಂತಾಮಣಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವೈ.ಮು. ಕೋದೈನಾಯಕಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ 'ಜಗನ್ನೋಹಿನಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹಲವಾರು ಲೇಖಕಿಯರು ತಮ್ಮ ಬರಹದ ಬದುಕನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಬಂದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯವುಳ್ಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಂದರೆ 'ಮಾದರ್ ಮರುಮಣಂ' ಎನ್ನಬಹುದು. ಖ್ಯಾತ ದೇಶೀಯವಾದಿಯಾದ ಚೊ. ಮುರುಗಪ್ಪನವರ ಮಡದಿಯಾದ ಮರಕತವಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನವರು ಕಾರೈಕುಡಿ ಎಂಬ ಊರಿನಿಂದ 'ಮಾದರ್ ಮರುಮಣಂ' ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರತಂದರು. ವಿಧವೆಯಾಗಿದ್ದ ಮರಗದವಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮಾಳ್, ಮುರುಗಪ್ಪ ಅವರನ್ನು ಅಂತರ್ಜಾತೀಯ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಧವೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಮೊದಲ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಯಿತು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಂದು ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಮದುವೆ ಆಗುವುದು ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿಯೇ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಹೆಂಗಸರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬರೆದ ಒಂದು ಹಾಸ್ಯದ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಣ್ಣ, ತನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ವಿಧವೆಯಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿರಬಾರದು, ಬದಲಾಗಿ ನಿನ್ನ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ಗುಗುಪಿರಿಯೈ ಎಂಬ ಮಹಿಳೆ 'ಮಂಗೈ' 'ಪುದುಮೈ ಪೆಣ್' ಎಂಬ ಎರಡು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದರು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆ-ಪಾಲನೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಂದರ್ಶನದ ಪಾಠಗಳು, ಸ್ತ್ರೀ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನಗಳು, ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ, ಬದುಕು ಕುರಿತ ಲೇಖನಗಳು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆಬಂದವು. ಗುಗುಪಿರಿಯೈಯವರ ನಂತರ ಮಂಗೈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದವರು ಎಸ್. ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಉತ್ತಮವಾದ ಅರಿವು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಂಪಾದಕೀಯ ಲೇಖನಗಳು

ಇಲ್ಲದೆಯೇ, ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಮಯ ನೀಡಿದ ನಂತರವೇ, ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಮಹಿಳೆಯರ ಪತ್ರಿಕೆ, ಯಾವುದೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ 'ಮಂಗೈ', 'ಮಂಗೈಯರ್ ಮಲರ್', 'ಪೆಣ್ಣಮಣಿ', 'ಅವಳ್ ವಿಗಡನ್', 'ಕುಮುದಂ ಸ್ನೇಹಿತಿ', 'ಸ್ನೇಹಿತಿ' ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇವೆ. ಅಡಿಗೆ ವಿಧಾನಗಳು, ಒಡವೆ, ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಕಿರುಬರಹಗಳು, ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು, ರಂಗೋಲಿ, ಕಥೆಗಳು, ಧಾರಾವಾಹಿಗಳು, ಪ್ರವಾಸ ಲೇಖನಗಳು, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳು, ಸಾಧಕರ ಸಂದರ್ಶನಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನಾಗಿಸಲು ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು, ಕಥೆಗಳು ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವಾಣಿಜ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಗಾಢವಾದ ಸ್ತ್ರೀಪರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಹೊಂದಿದ ಮಹಿಳಾ ಸಂಪಾದಕರನ್ನುಳ್ಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕವಯಿತ್ರಿ ಕುಟ್ಟಿ ರೇವತಿಯವರು ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ 'ಪನಿಕ್ಕುಡಂ' ಪತ್ರಿಕೆ ೨೦೦೨-೨೦೦೭ರವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ನಂತರ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಆನಂತರ ಇದರ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಪರ ಲೇಖನಗಳು, ಲೇಖಕಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಬರಹಗಳು, ಸಂದರ್ಶನ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಕವಿತೆ, ಸಣ್ಣಕತೆಗಳು ಮುಂತಾದವು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲದೆ, ತೀವ್ರವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಮಹಿಳಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ 'ಪನಿಕ್ಕುಡಂ' ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಮತ್ತೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಈಗ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾಷೆ, ಪ್ರತಿಮೆ, ಪ್ರತಿಮಾ ಭಂಜನೆ : ಮೊದಲನೆಯ ಘಟ್ಟ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಮಹಿಳಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಧರ್ಮ, ದೇವರ ಮೇಲಿನ ಭಕ್ತಿ, ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣ -ಇವುಗಳಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾದವು. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಾದಗಳ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯೆಂದರೆ ಆಧುನಿಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿಮೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ

ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ಮೂಡಿಬಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯೆಂದರೆ ತ್ಯಾಗ, ಪ್ರೀತಿ, ಕರುಣೆ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳೂ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬಳಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಪುರುಷ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಂತಹ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ಮಹಿಳಾಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದರ್ಶ-ವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹರಡುವುದನ್ನು ತನ್ನ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ತಿಳಿದಿವೆ. ಶೋಷಿತ ಹಾಗೂ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆ - ವಿಧವೆಯರ ಪ್ರತಿಮೆ. ತಾಯಿಯ ಪ್ರತಿಮೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಮೆ. ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಸೇವಕಿಯರ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿತಗೊಂಡವು.

ಬೋಧನೆ, ಕಟ್ಟುಪಾಡು, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಹೊಸ ಭಾಷೆ, ಹೊಸ ಚಿಂತನೆ, ಹೊಸ ನೋಟ, ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಈ ವಿವಿಧ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಬಗೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಪೋಷಣೆಗಳಲ್ಲಿದೆ, ಯಾವುದೇ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮೂಡಿಬಂದವು. ಆರಂಭದ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ನೋಟ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವ ಯಾವುದೇ ವೇಷಭೂಷಣಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಸದ್ದುಗದ್ದಲಗಳಿಲ್ಲದೆ (ಘೋಷಣೆ), ಮೊದಲ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ತಂದವರು ಕೃಪೆ ಸತ್ಯನಾಥನ್ ಅಮ್ಮಾಳ್ ಎಂಬ ಮಹಿಳೆ. ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ಮೊದಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬ ಇವರದಾಗಿತ್ತು. ೧೮೯೩ರಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯೊಬ್ಬಳು ಪುರುಷನೊಬ್ಬನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಕತೆಯುಳ್ಳ 'ಕಮಲಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದರು. ಇದು ಮೂಲತಃ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಯಿತು. ಇದು ೧೮೯೬ರಲ್ಲಿ ತಮಿಳಿಗೆ ಅನುವಾದವಾಯಿತು. ೧೮೯೪ ಆತ್ಮಕಥೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ "ಸಗುಣಾ" ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕರ್ತೃ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಗಿರದೇ ಸ್ವತಃ ಕೃಪೆ ಸತ್ಯನಾಥನ್ ಅಮ್ಮಾಳ್ ಅವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಇದು ಅವರ ಮರಣಾನಂತರ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯೊಬ್ಬಳು ಚೆನ್ನೈಗೆ ಬಂದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಮದುವೆಯಾದ ಕಥೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿ ತಮಿಳಿಗೆ ಅನುವಾದವಾಗಿ ಬಂದ ಗ್ರಂಥ. ವಿವಾಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಇದ್ದ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು 'ಸಗುಣಾ' ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ಹೆಣ್ಣು ಸ್ವತಂತ್ರ ಬದುಕು ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ, ಮದುವೆ, ಸೊಗಸಾದ ಬಟ್ಟೆ, ಒಡವೆ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ನನಗೆ ಬೇಸರ

ತರುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ತಾಳಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ಆಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಲೆ ಊದುವ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಯಾಕೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಸಣ್ಣಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ರಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಹೆಣ್ಣು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ದೂರವೇನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವಲ್ಲ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಪಂಡಿತೆ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ್ಮಿ ಅಮ್ಮಾಳ್, ಅನ್ನಮ್ಮಾಳ್ ಪಾಲ್ ಅಮ್ಮಾಳ್, ಎಸ್. ರಾಜಂಬಾಳ್ ಮುಂತಾದವರು ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಧ್ವನಿ ಇತ್ತು. ನಂತರ ಬಂದ ವೈ.ಮು.ಕೋ. ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಕೋದೈನಾಯಕಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು, ಗಾಂಧೀವಾದಿ, ಖಾದಿ ತೊಟ್ಟವರು. ಹಲವಾರು ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗಾಂಧಿಯ ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದವರು. ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ರೇಷ್ಮೆ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬೀದಿಗೆ ಎಸೆದು ಸುಟ್ಟವರು. ವಿಧವಾ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿದವರು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಸೇವಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡನಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೇ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು ಬರೆದವರು. ಈ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಹೊರತಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿಮೆ ಅವರ ದಿನನಿತ್ಯದ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದು ಹೊರಬರಲಿಲ್ಲ.

ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಮೃದುವಾದ ಹಾಸ್ಯ, ತೀವ್ರವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದವರು ಕುಮುದಿನಿ ಎಂಬ ಬರಹಗಾರ್ತಿ. ಇತಿಹಾಸದ ಸೀತೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮರು ರೂಪಿಸಿದವರು ಅವರು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬರೆದವರು. ೧೯೪೬ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ 'ದಿವಾನ್ ಮಗಳ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿಸುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. 'ಕೊನೆಷ್ಟೆ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಖ್ಯಾತ ಬರಹಗಾರರ ಮಗಳು ಕುಮುದಿನಿ. ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಮದುವೆಯಾದ 'ಕುಮುದಿನಿ' ತನ್ನ ೨೫ನೇ

ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ತನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ದೋಷದಿಂದಾಗಿ, ಕೇಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅವರು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ನೋವನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲು ಬರಹಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರ ಸುತ್ತ ಇದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೇವಲ ಒಡವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಮಾತ್ರ. ಸೊಸೆಯಂದಿರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವರಮಾನಗಳಿಲ್ಲದಂತಹ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕುಮುದಿನಿ ಸೇರಿದ್ದರು. 'ಆನಂದ ವಿಗಡನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಬಂದ ೧೦ ರೂ. ಸಂಭಾವನೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಕುಮುದಿನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಮನೆಪಾಠಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಗುರುಗಳಿಂದ ಆಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದರು. ೧೯೩೦ರಲ್ಲೇ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಅವರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಪಡೆಯುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಗಂಡನನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟು ಭಿನ್ನರಾಗಿದ್ದರೆಂದರೆ, ಒಮ್ಮೆ ಅವರು ಚೆನ್ನೈ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದ ಹಿಲ್ಟನ್ ಬ್ರೌನ್ 'ಇಂದಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೋದೈ ನಾಯಕಿಯವರ (ವೈ.ಮು.ಕೋ) 'ಸಾರಮತಿ' ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ 'ಖಾದಿ ಬಳಸಿ ! ವಂದೇ ಮಾತರಂ ! ಗಾಂಧಿ ಬಾಳಲಿ' ಎಂದು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಮಾತುಗಳು, ಒಂದು ಆಂಗ್ಲ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ 'ಪಿಯರ್ಸ್ ಸೋಪ್ ಬಳಸಿ ! ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಬಾಳಲಿ ! ಹಿಟ್ಲರ್ ಬಾಳಲಿ !' ಎನ್ನುವಂತೆಯೇ ಇದೆ ಎಂದರು. ತಕ್ಷಣವೇ ಕುಮುದಿನಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ ಒಂದು ಲೇಖನ ಬರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ 'ಇವೆರಡು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವೇ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕುಮುದಿನಿ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿಯೇ ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

'ದಿವಾನ್ ಮಗಳ್' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ದೃಢನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುಮುದಿನಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು, ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಅವಳು ಯಾರು ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರಬೇಕೇ ವಿನಃ ಅವಳು ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವಳು ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರಬಾರದು ಎಂಬ

ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿ ತನ್ನ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿದ ದೃಢವಾಗಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಕಥೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯತಮ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಳ ಬಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿಸಿ ಕುಮುದಿನಿ ಬರೆದಿರುವ ಕಥೆಗಳು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡುವ ರೀತಿಯದಾಗಿದೆ.

ಅತಿ ಕಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ಕೆ. ಸಾವಿತ್ರಿ ಅಮ್ಮಾಳ್, ಸುಮಾರು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಹದಿನೈದನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಂಗ್ಲ ಪತ್ನೀದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು 'ಹೇಮಲತೈ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಇದು ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಕೆ. ಸಾವಿತ್ರಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ ತಮ್ಮ 'ಕಲ್ಪಗಂ' (೧೯೫೬) ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಮರ ನಾಯಕಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕದನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯತಮನು ತನ್ನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರೂ, ನಾಯಕಿ ಯಾವುದೇ ಆರೋಪಮಾಡದೇ, ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದು ತನ್ನದೇ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳು, ತನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕನನ್ನೂ ಒಪ್ಪದೇ, ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಹೋಗದೇ ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ದಿನವೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಲೇಖಕಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳು ಹೀಗೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆ ಪಾತ್ರದ ಹೇಡಿತನದ ಸಂಕೇತವಾದರೂ ತನ್ನ ಬಾಳನ್ನು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆಯೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆ. ಸಾವಿತ್ರಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ ಅವರ ಸೋದರಿಯಾದ ಕೆ. ಸರಸ್ವತಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ 'ಕನ್ಸಿನ್ ಕುರಲ್' (ಕರುವಿನ ಕೂಗು) ಎಂಬ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದರು. ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವನಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ತನಗಿಂತ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯಳಾದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಮೂಲವಸ್ತುವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ ಇದು. Calf Love ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು 'ಕನ್ಸಿನ್ ಕುರಲ್' ಎಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ತುಂಬ ನಯವಾದ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯನ್ನು, ಹೇಣ್ಣು-ಗಂಡುಗಳ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು, ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಮೌನ ಕೊರಗುಗಳನ್ನು ಅನುತ್ತಮ ಎಂಬ ಲೇಖಕಿ ತನ್ನ ಸಣ್ಣಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವರು. ಅವರ ಕಥಾವಸ್ತು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದರೂ,

ಅದರಲ್ಲಿನ ಹಲವು ಬಗೆಯ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದರು. ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೆಣೆದುಕೊಂಡ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಅವು ಉಂಟಾಗುವ ಬಗೆ, ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಲಾತ್ಕಾರ, ಆಳವಾದ ಸ್ನೇಹ, ಜಗಳ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಿಕೆ, ವಿಧವೆಯರ ಮನಸ್ಸು ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಹಲವು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, 'ಮಣಲ್ ವೀಡು', (ಮರಳು ಮನೆ) 'ಜಯಂತಿಪುರಂ ತಿರುವಿಳಾ' (೧೯೫೪), 'ವೇಪ್ಪು ಮರತ್ತು ಬಂಗಲ' (ಬೇವಿನಮರದ ಬಂಗಲೆ, ೧೯೫೯), 'ಅರ್ಪವಿಷಯಮ್' (೧೯೫೫), 'ಗೌರಿ' (೧೯೫೩), 'ಭೂಮ' (ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಚಿಕೆ, ೧೯೬೮) ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

'ಗೌರಿ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜ ಸೇವಾನಿರತ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹ, ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡುಗಳ ಸಂಬಂಧ ಇವುಗಳ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಅರಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ವಿರಹವನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಅನಂತರ ಆ ಬಗೆಯ ಬದುಕಿನ ಓಟದಲ್ಲಿ ಬಂದೊದಗುವ ತಿರುವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಭಾವನೆ ಇವರ ಕೆಲವು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, 'ಅರ್ಪವಿಷಯಮ್' ಎಂಬ ಕಿರುಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಕುರಿತು 'ಕೇಟ್ಟವರಂ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಇರುವ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾವಂತಕಾದ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯುಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಂತಹ ದೃಷ್ಟಿ ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಅನುತ್ತಮ ಅವರು ಕಲಿತ ಹೆಣ್ಣು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವಾಗ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಲಾರದವರನ್ನಾಗಿಯೂ, ಅಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿಯೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಪಾತ್ರಗಳು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡವರಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅವುಗಳದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿವೆ.

ಇದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ಗೌರಿ ಅಮ್ಮಾಳ್. ತಾನು ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ, ಹುಡುಗರ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಆಸೆ ಇದ್ದವರು. ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಣು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೌರಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟವರು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು

ಸಾಧ್ಯವಾಗದವರು. ಕುಟುಂಬವೆಂಬ ಹಡಗು ಡೋಲಾಯಮಾನಗೊಳ್ಳದೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ತಾಯಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು 'ಕಡಿವಾಳಂ' (ಕಡಿವಾಣ-೧೯೪೯) ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆರ್ಭಟವಿಲ್ಲದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ವೀಟಕ್ಕು ವೀಡು' (ಮನೆಗೆ ಮನೆ, ೧೯೬೮) ಎಂಬ ಸಣ್ಣಕಥಾ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಥೆಗಳು ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯರ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ ಇರುವ 'ಕಾವೇರಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಪಾಳುಂ ಪಣಮ್' (ಹಾಳಾದ ಹಣ) ಎಂಬ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ, ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ನೋಟವಿದೆ. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಒಂದು ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಸಾಕಲು ಕೂಡ ಸ್ವತಂತ್ರ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಮನೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

'ಮಣಿಕೊಡಿ' ಎಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ಕು.ಪ. ಸೇತು ಅಮ್ಮಾಳ್. ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬರೆದ ಕು.ಪ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಎಂಬುವರ ಸಹೋದರಿ ಕು.ಪ. ಸೇತು ಅಮ್ಮಾಳ್. ಸಿನಿಮಾದಂತಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದವರು. ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಕುರುಲುಮ್ ಬದಿಲುಮ್' (ಸ್ವರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ) ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಕರ್ತವ್ಯ, ಭಾವನೆಗಳು ಇಲ್ಲದ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಪಡೆದ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಶೋಕ, ರೋಷ ಅಪಮಾನ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಲಾಗದೆ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಕಥಾಪಾತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಬರಹಗಳ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿದೆ.

೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು ಸಿದ್ದಿ ಜುನೈದ ಬೇಗಂ. ತಮ್ಮ ಮೌಲಿಕ ಬರಹಗಳಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದವರು. ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ನಾಗೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ತಂದೆ ಷರೀಫ್ ಬೇಗ್. ಇವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ನೌಕೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆಗಿದ್ದವರು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಮಗಳು ಜುನೈದ ಬೇಗಂ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಅವರ ತಾಯಿ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ೧೨ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ್ದು ಕೇವಲ ೪-೫ ವರುಷಗಳ ಮಾತ್ರ. ಅವರಿಗೆ ೪ ಮಕ್ಕಳು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರು

ತಮ್ಮ ೨೧ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿ 'ಕಾದಲಾ ಕಡಮೈಯಾ' (ಪ್ರೀತಿಯೋ ಕರ್ತವ್ಯವೋ) ಬರೆದರು. ಇದು ಸಾಹಸ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕಾದಂಬರಿ. ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಮರುಮುದ್ರಣಗೊಂಡಾಗ ಅದರ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಮುಸ್ಲಿಂ ಮುರಸು' (೧೯೯೯) ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ವರ್ಣ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಗಂ ಅವರು ಅಪೂರ್ವದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದವರು ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಮತ, ಜಾತಿ, ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚು ಹೊರಗೆ ಓಡಾಡಿದವರಾಗದಿದ್ದರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದವರೂ ಅಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮು. ವರದರಾಜನ್ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ 'ನೆಂಜಿಲ್ ಒರು ಮುಳ್' ("ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳು") ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತ 'ಪಟ್ಟಣತ್ತ ಅಡಿಗಳ್' ಮತ್ತು ಸಂತ ತಿರುವಳ್ಳುವರ್ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

'ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮಗಳ ತಾರತಮ್ಯ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕುಲ, ಒಂದೇ ಜಾತಿ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು' ಎಂದು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜುನೈದಾ ಬೇಗಂ, ಅವರ ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಇಸ್ಲಾಂ ಬಗ್ಗೆ, ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಸ್ಲಾಂ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಂಗಸರು ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಬಹುದೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅರಬಿಯನ್ ದೇಶದ ರಾಜರಾದ ಇಬ್ನುಸೌದ್ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ- "ಕುರಾನ್ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ದೈವಾಜ್ಞೆಗಳು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನು ಒಡ್ಡುವುದಿಲ್ಲ". ಅವರ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವುಗಳು ಇದ್ದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಸ್ಲಾಂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅರಬ್ಬಿಯನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಲವಾರು ಸ್ತ್ರೀ ಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಉಲೇಮಾಗಳಂತಹ ವಿದ್ವಾಂಸರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ತೆರೆಯ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದ್ದು ವಾದ ಮಂಡಿಸಿ ಗೆದ್ದ ಹರುನ್ ಆಲ್ ರಶೀದ್ ಬಾದಶಹ ಎಂಬುವರ ಪತ್ನಿಯಾದ ಜುಬೈದಾ ಖಾತುಂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ರಾಬಿಯಾ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ

ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರು, ಇತರೇ ಮಹಿಳೆಯರಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರದಿರಲು ಕಾರಣ ಕೆಲವು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಸಂಚು. ಕುರಾನ್ ಅಂತರಾರ್ಥವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದ ಕೆಲವರು, ಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಲು ಕುರಾನ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾತ್ರ ಸಾಕು ಎಂದು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದು ಇಸ್ಲಾಂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ವಂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜುನೈದಾ ಬೇಗಂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಕ್ಕೇ ವಿವಾಹಿತ ಬದುಕಿಗೆ ನೂಕಿ, ಗಂಡಿನ ಕಾಮಪಿಪಾಸೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಗುಲಾಮಳನ್ನಾಗಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತಾ, ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ನೂಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಜುನೈದಾ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು, ಭಾರತಿಯಾರ್, ತಿರುವಳ್ಳವರ್, ಸರೋಜಿನಿದೇವಿ ಮುಂತಾದವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಿತ ಹೆಣ್ಣು ಶೀಲಗಟ್ಟವಳಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವರನ್ನು ಆಕೆ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಕಾಮ ನಿಯಂತ್ರಣ ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಂಗಸರಿಗೇ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಶೀಲವಂತಳಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಮಾತೃರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆ; ಶಿಕ್ಷಣ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಶೀಲ ಕೆಡಿಸುವುದಾದರೆ ಗಂಡಸರನ್ನೇಕೆ ಕೆಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ೧೯೩೭ರಲ್ಲೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಾರೆ. “ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೇರಿ ಅವರನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುವುದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ?” ಎಂದು ಕೇಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರು ೧೯೩೭ ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು. ಇಂತಹ ಅಲ್ಪಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಮುನ್ನಡಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ‘ನಂಜನ ನಾಗಗಳು’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಜುನೈದಾ ಅವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದವೂ ಆಗಿದ್ದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ನಿಲವುಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ‘ಸಂಗೀತದ ಒಲವು’ ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣನು ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಕೊಳಲನ್ನು ಊದುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಳ್ವಾರರ ಬಗ್ಗೆ, ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಇವರು ಕೀಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಆಂಗ್ಲ ಲೇಖಕರ ಬರಹಗಳನ್ನು ಓದಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಇದು, ಅವರ 'ಕಾದಲಾ ಕಡಮೈಯಾ?' ಕಾದಂಬರಿಯ ಕಥೆಯೂ ಘಟನೆಗಳೂ, ೧೮೯೪ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ ಸಾಹಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಂತಣಿ ಹೋಪ್ ಬರೆದಿರುವ ದಿ ಪ್ರಿಸನರ್ ಆಫ್ ಜೆಂಡಾ (The Prisoner of Zenda) ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ೧೯೩೭ರಲ್ಲಿ ಹಾಲಿವುಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರವಾಯಿತು. ಈ ಅಂಗ್ಲ ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಂ.ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್, ಸರೋಜಾದೇವಿ ಹಾಗೂ ಭಾನುಮತಿ ನಟಿಸಿದ 'ನಾಡೋಡಿ ಮನ್ನನ್' ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಜುನೈದ್ ಬೇಗಂ ತಾವು ಅನುವಾದಿಸಿದ ತಮಿಳು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ಹಾಗೇ ಬರೆದಿದ್ದರು. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವಾಗ, ಅದರ ಏಳೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವಾಗ ಪ್ರೇಮಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ದೊಡ್ಡದು ಎಂಬುದನ್ನು ಜುನೈದಾ ಬೇಗಂ ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವಾಗ, ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೆಟ್ಟವಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಾರೆ..

ಭಾಷೆ, ಪ್ರತಿಮೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಮಾ ಭಂಜನೆ - ಎರಡನೇ ಘಟ್ಟ

ಎರಡನೇ ಘಟ್ಟದ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ಹಾಗೂ ಮೊದಲನೆಯ ಘಟ್ಟದ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ಬರೆದ ಕಾಲಗಳ ನಡುವೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಎರಡನೆಯ ಘಟ್ಟದ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಅವರ ಬರಹಗಳು ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯನ್ನು ದಾಟಿ, ೨೧ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಎರಡನೆಯ ಘಟ್ಟದ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರ ನಡುವೆ ಪ್ರಮುಖರಾದವರು ಸರೋಜಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ. ಇವರು ೧೯೩೦ರ ಕೊನೆಗೆ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಬಹಳ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ವಿರೋಧಾತ್ಮಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಇವರು ತನ್ನ ೧೬ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದರು. ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಇವರು ತಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿಯ ಹದ್ದುಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು. ಸರೋಜಾ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಥೆಗಳಾಗಿ ಬರೆದರು. ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯವಾದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇವರು ಪ್ರೀತಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಬಂದಾಗ, ಅವರು ತನ್ನ ಮಾವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ

ಮುಂಬೈಗೆ ಬಂದರು. ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸೆರೆವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ನಂತರ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸಿದವರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರು. ಸರೋಜಾ ಅವರು ಮದುವೆಯಾದುದು ತು. ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕರನ್ನು ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ 'ಇರುಳುಂ ಒಳಿಯುಂ' (ಕತ್ತಲೆ ಬೆಳಕು) ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಕಲಾವಿದೆಯಾದ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕಲಾಜೀವನ ಒಂದೊಕ್ಕೊಂದು ಭಿನ್ನವಾದುದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ನಾಯಕಿ ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಇರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಅನಂತರ ಇವರು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಪ್ರಪಂಚ, ತಾವು ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಬರೆದರೂ, ಸರೋಜಾರವರು ಭಿನ್ನವಾದ ದೃಢನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಜನಪ್ರಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಒತ್ತಡಗಳು ಅವರ ಬರಹಗಳನ್ನು ಜಾಳಾಗಿ ಸಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ಬಂದ 'ನವರಾತ್ರಿ ಪರಿಸು' (ನವರಾತ್ರಿ ಉಡುಗೊರೆ) ಕಥಾಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಇರುವ "ಮೀನಾಕ್ಷಿಯಿನ್ ವೀಣೈ" ಎಂತಹ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಾನ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಅಸಹಾಯಕತೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ನಿಖರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆಯ ಹೆಸರು ಮೀನಾಕ್ಷಿಯ ವೀಣೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದ್ದರೂ, ಮೀನಾಕ್ಷಿಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಒಂದು ವೀಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಳಾಗಿರುವ, ನುಡಿಸದೆ ಇರುವ ವೀಣೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಹೆಣೆದಿರುವ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು, ಸಾವು, ಸಂಸ್ಕಾರ, ಮದುವೆ ಹಾಗೂ ಪರ್ಯಟನ - ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ನುಡಿಸದಿರುವ ಆ ವೀಣೆಯ ಮೌನದಂತೆಯೇ ಮೀನಾಕ್ಷಿಯ ಬದುಕೂ ಮೌನವಾಗಿದೆ.

ಅದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿ ನೂರಾರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದವರು ರಾಜಂಕೃಷ್ಣನ್. ಇವರನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖಕರು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಂಥವನ್ನೇ ಬರೆಯಬಹುದಾದಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಕಥಾವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಖುದ್ದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದದ್ದು. ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸೋಸೆಯಾಗಿ ಬಾಳಿದ ಇವರು ಮೊದಮೊದಲು ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು ೨ನೇ ವಿಶ್ವಯುದ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಯವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದವು. ನಂತರ 'ವೆಳ್ಳಿಮಣಿ' ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ New York Herald Tribune ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಕಥಾಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ Needle and Sense ಎಂಬ ಇವರ ಕಥೆ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಿತು. ಇದು ಅವರು ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು 'ಊಸಿಯುಂ, ಉಣ್ಣೆ' ಎಂದು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ೧೯೪೮ರಲ್ಲಿ 'ಸ್ವತಂತ್ರ ಜ್ಯೋತಿ' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ೧೯೫೩ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ 'ಪೆನ್ ಕುರಲ್' (ಹೆಣ್ಣಿನ ದನಿ), 'ಕಲೈಮಗಳ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ 'ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಐಯರ್' ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಿತು. ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 'ಹೆಣ್ಣಿನದನಿ' ಕಾದಂಬರಿಯೊಂದರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಾಯಿತು. ೧೯೪೮ರಲ್ಲಿಯೇ 'ಪೆನ್ ಉಳ್ಳಂ' (ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಂತರಂಗ) ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಂ ರಾಮಮೂರ್ತಿರವರು ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆಯಿಂದ ಪುರುಷರ ಹೃದಯವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಪ್ರೇಮ ಕಥೆಯೆಂಬಂತೆ ರಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ 'ಪೆನ್ ಕುರಲ್', ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ನಾಯಕಿ ತನ್ನ ಏಕಾಕಿತನ ಹಾಗೂ ಪರಕೀಯತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಒಂದು ಕಥೆ. ರಾಜಂಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ರೂಪಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತರಾದವರ ಬದುಕು, ಕಡಲತೀರ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಣಯ, ವಿರಹ, ಶೋಕ, ಅಸಹಾಯಕತೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡ ಹಾಗೂ ಮುರಿದುಬಿದ್ದ ಸಂಬಂಧಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡವರ, ನಾಡಿನ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ರಚನೆಗಳು ಹಲವು ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿವೆ. ತಂಜಾವೂರಿನ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ('ಸೇಟ್ರಲ್ ಮನಿದರ್‌ಗಳ್', ೧೯೮೨), ಗೋವಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗೋವಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ('ವೆಳ್ಳಿಕ್ಕರಮ್' ಬಳಕೈ, ೧೯೬೯), ಉಪ್ಪುತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲು ಇವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ('ಕರಿಪ್ಪು ಮಣಿಗಳ್', ಉಪ್ಪುಮಣಿಗಳು, ೧೯೭೯). ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಅವಜ್ಜಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳ

ಬಗೆಗೆ, ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯರ ಬಗೆಗೆ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಕವಿಯ ಕುರಿತು ಬರೆಯಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರು ಕವಿ ಭಾರತಿಯವರ ಬಗೆಗೆ 'ಪಾಂಚಾಲಿ ಶಪಥಂ ಪಾಡಿಯ ಭಾರತಿ' (೧೯೮೩) ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯರಾದ ರಂಗಾಚಾರಿಯವರ ಕುರಿತು 'ಡಾ. ರಂಗಾಚಾರಿ'(೧೯೮೩) ಮತ್ತು ಮಣಲೂರ್ ಮಣಿಯಮ್ಮನ ಕುರಿತು 'ಪಾದ್ಯೆಯಿಲ್ ಪಡಿಂದ ಅಡಿಗಳ್,ಹಾದಿಯಲ್ಲಿನ ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತುಗಳು (೧೯೯೧) ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದುದು ಹೀಗೆಯೇ. ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಎಂದು ರಾಜಂಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

'ಮುಳ್ಳುಮ್ ಮರ್ಲಂದದು' (ಮುಳ್ಳು ಅರಳಿತು) ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹಾಗೂ ಮಣಿಯಮ್ಮನವರ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಕೈಗೊಂಡ ಪಯಣದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಚಂಬಲ್ ಕಣಿವೆಯ ದರೋಡೆಕಾರರು ಶರಣಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರು. ದರೋಡೆಕಾರರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಹೋದಾಗ ಉಂಟಾದ ಭಯದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಭಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೋ ಅಂತಹ ಮಾನಸಿಂಗ್‌ನ ಮಗನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ, ಆನಂತರ ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿಯೇ 'ಮುಳ್ಳುಮ್ ಮರ್ಲಂದದು' ಅದೇ ರೀತಿ ಪೂರ್ವ ತಂಜಾವೂರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಲು ಹೋದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ಮಣಲೂರ್ ಮಣಿಯಮ್ಮ'ನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ಪಾಪಮ್ಮಾಳ್ ಎಂಬ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ ಮಣಿಯಮ್ಮನವರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡ ರಾಜಂಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಗುಪ್ತನಿಧಿ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ೧೯೪೦ರ ಜನವರಿ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ನಡೆದ ಬೀದಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಕೂದಲು, ಗಂಡಸಿನಂತೆ ಉಟ್ಟ ಒಂದು ಪಂಚೆ, ಖಾದಿಜುಬ್ಬ, ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿದ್ದ ಮಣಿಯಮ್ಮಾಳ್ ಎಂಬ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಧವೆಯ ಚಿತ್ರ ಇವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಮರೆತುಹೋಗಿದ್ದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ರಾಜಂಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಈ ಚಿತ್ರ ಕಂಡ ನಂತರ ಪುನಃ ಬರೆದರು.

'ಕುರಿಂಜಿತೇನ್' (ಕುರಿಂಜಿ ಮಧು, ೧೯೬೩), 'ಕರಿಪ್ಪು ಮಣಿಗಳ್' (೧೯೭೯) 'ಅಮುದಮಾಗಿ ವರುಗ' (ಅಮೃತವಾಗಿ ಬರಲಿ) ವೇರುಕ್ಕುನೀರ್' (ಬೇರಿಗೆ ನೀರು)೧೯೭೨) 'ವಳ್ಳಿಕ್ಕರಮ್' (೧೯೬೯), ಮುಳ್ಳುಮ್ ಮರ್ಲಂದದು' (೧೯೭೪),

ರೋಜಾ ಇದಳಗಳ್ (ಗುಲಾಬಿ ದಳಗಳು, ೧೯೭೩), ವೀಡು (ಮನೆ, ೧೯೭೭) ಮುಂತಾದ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಅವರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು, ಹಲವು ಪದರಗಳಲ್ಲಿ, ಬದುಕಿನ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಅನುಭವಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ, ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರು, ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುಗಳ ಕಗ್ಗೊಲೆ -ಹೀಗೆ ಅವರು ಬರೆಯದ ವಿಷಯಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರೀಟಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಬರೆದ ಬರಹಗಳೆಂದರೆ, 'ಕಾಲಮ್‌ದೋರುಮ್ ಪೆಣ್' (ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ, ೧೯೯೧) ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ 'ಇಂಡಿಯಾ ಸಮುದಾಯ ವರಲಾಟ್ರಲ್ ಪೆಣ್ಣೆ' (ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀತ್ವ, ೧೯೯೫) ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತ ಲೇಖನಗಳು ಮತ್ತು ೨೦೦೨ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ 'ಉತ್ತರ ಕಾಂಡಮ್' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯೂ ಪ್ರಮುಖವಾದುವು. ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಸತತವಾಗಿ ರಾಜಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗೆಗೆ, ಅವರ ಧ್ವನಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಬರೆದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ 'ಉತ್ತರ ಕಾಂಡಮ್' ಕಾದಂಬರಿ ಒಂದು ಉತ್ತುಂಗ ಪ್ರಯತ್ನ.

ಅವರ ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಕುರಿತ ಲೇಖನಗಳು ಹಲವಾರು ಭ್ರಮಾವಾದಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಹಾಕಿದವು. ಪುರಾಣ, ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮಹಿಳೆಯರು, ಮತಗಳು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಭೋಗವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇವರ ಲೇಖನಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವ ಯಂತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಶೋಷಿಸುವುದು, ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು, ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೇವಲ ಭೋಗವಸ್ತು ಎಂದು ಗಂಡು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇವರ ಲೇಖನಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಹೆಂಗಸರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಯೋಚಿಸಿರಬಹುದು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿಯೇ ತನ್ನ ೭೮ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦೨ರಲ್ಲಿ 'ಉತ್ತರ ಕಾಂಡಮ್' ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದರು. ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮಾನವರ ಬದುಕುಗಳು, ಕೈಬಿಟ್ಟ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಉದ್ದೇಶಗಳು-ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ೭೮ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಎಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತಾಯಿ, ತಾಯಿಯ ಹಿರಿಮೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ಅವಳನ್ನು ತುಂಬ ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವ ರಾಜಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಈ

ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವಂಚಿಸುವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಕಾಲದ ತಾವು ನಂಬಿದ್ದ ಗುರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡುಗಳ, ಇವರ ಸುತ್ತಲಿನ ಹೋರಾಟದ ಬದುಕು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆದಿರುವ ಕಾದಂಬರಿ ಉತ್ತರ ಕಾಂಡಮ್. ರಾಜಕೀಯ ಬದುಕಿನ ಮೈಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ಮಗನನ್ನು ಹೆತ್ತ ಗಾಂಧಿವಾದಿಯಾದ ತಾಯಮ್ಮ ಎಂಬ ತಾಯಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದ ತರುಣಿಯ ಜೊತೆ ತಾನು ಬಾಳಿದ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕಾದಂಬರಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು, ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೇ ನಾಡಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ದೃಢವಾಗಿ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ಆರ್. ಚೂಡಾಮಣಿ. ಚೂಡಾಮಣಿಯ ತಾಯಿ ಕನಕವಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದೆ ಹಾಗೂ ಶಿಲ್ಪಿ. ಇವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಮಗ. ಚೂಡಾಮಣಿ ಮೂರನೆಯ ಮಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಕಣ್ಣಿನ ಗುಂಗುರು ಕೂದಲಿನ ಸುಂದರಿ. ಆಕೆಗೆ ಸಿಡುಬು ನಿರೋದಕ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದನ್ನು ಹಾಕಿಸಲು ತಾಯಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಚೂಡಾಮಣಿ ಸುಮಾರು ೩-೪ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಡುಬಿನ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಸಿಡುಬಿನ ಗುಳ್ಳೆಗಳ ಲಸಿಕೆ ಅವಳ ಮೂಳೆಗಳಿಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಪ್ರಾಣಾಪಾಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದಾಗ ಅವಳನ್ನು ಡಾ. ರಂಗಾಚಾರಿಯವರು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವಳ ದೇಹ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಚೂಡಾಮಣಿಯ ತಾಯಿ ಕನಕವಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗಳು ಯಾವುದೇ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚೂಡಾಮಣಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. 'ಮಕರಂ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಬರಹಗಾರರು ಚೂಡಾಮಣಿಗೆ ತಮಿಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚೂಡಾಮಣಿಯ ಮೊದಲ ಕತೆ 'ಪರಿಸು ವಿಮರ್ಶನಮ್', ದಿನಮಣಿ ಕದಿರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೫೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆ 'ಕಾವೇರಿ' ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 'ಕಲೈಮಗಳ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ರಜತೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆಯಿತು. ನಂತರ ಚೂಡಾಮಣಿಯವರ 'ಮನತ್ತಕ್ಕು ಇನಿಯವಳ್' ಕಾದಂಬರಿ 'ಕಲೈಮಗಳ್' ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಐಯರ್' ಕಾದಂಬರಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಿತು.

ಚೂಡಾಮಣಿಯವರು ನಂತರ ಸದ್ವಿಲ್ಲದೆ ಬರವಣಿಗೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಗದ್ದಲ, ಅಬ್ಬರವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ತರಹ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಬಯಸದೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಅವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಳಾಟ, ಆರ್ತನಾದ, ವಿವಾದಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನ ಹಲವಾರು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು, ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಗಳ ಸೆಲೆಗಳು ಚಿಮ್ಮಿ ಬರಡಾಗುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವುದೇ ಅತಿರೇಕವಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕಥಾಪಾತ್ರಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಅತಿಯಾದ ಹಸಿವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ತನ್ನನ್ನು ಇರಿಯಲು ಬಂದಾಗ ತನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಸ್ಕೆಟ್ ಇರುವುದನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಹೇಳುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಕಥೆಯ ಒಂದು ಪಾತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಆಸೆಪಡುವ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಯಾರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಸಾಯುವಾಗ 'ತಾರೆಗಳು' ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು, ಎದುರಿಗೆ ಇದ್ದ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿನ ಸೀರೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ತಾರೆಗಳ ಬುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಗಂಡನ ಸಣ್ಣತನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ, ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಜೊತೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಾಣಲು ಪಯಣಿಸುತ್ತಾಳೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದ ಬಿರುಗಾಳಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವ, ಗೆಲ್ಲುವ, ಸೋಲುವ ಹಲವಾರು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಪಾತ್ರ ಇವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಅವರ ಕೆಲವು ಪಾತ್ರಗಳು ಅವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು ಆದರೆ ಅವರ ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ, ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದಾಗಿ, ಅವರ ಹೆಣ್ಣು ಪಾತ್ರಗಳು, ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಊರಿದ ರಕ್ತಮಾಂಸಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಬರೆಯುವುದು ಅವರಿಗೇ ಒಲಿದ ಒಂದು ಕಲೆ. ಅವರ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಂಬಂಧಗಳ ಗೋಜಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವಾಗ, ಮಾನವೀಯ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. 'ಡಾಕ್ಟರಮಾವಿನ' ಅರೈ' (ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಮ್ಮಾವರ ಕೋಣೆ) ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ ಕೊರಗನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. 'ಇರುವು ಚುಡರ್' ಮುಂತಾದ ಕಿರುಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನದ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅಡಗಿದ ಭಾವನೆಗಳ ತಳಮುಳ, 'ಇರುವರ್ ಕಂಡಣರ್' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ

ಅದು ತಟ್ಟುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು, ಅವರ ದೈನಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿ, ಮರೆತು ಹೋದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಕನ್ನಡಿಗಳಾಗಿವೆ.

೧೯೪೦ರ ಕೊನೆಗೆ ಆರಂಭ ಮಾಡಿ ೧೯೮೦ ರವರೆಗೆ ಬರೆದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಬರಹಗಾರ್ತಿ 'ಲಕ್ಷ್ಮಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಡಾ. ತ್ರಿಪುರ ಸುಂದರಿ. ಕಲಿತ, ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ, ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದೃಢವಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ನೆಲೆಯೂರುವಂತೆ, ಮಹಿಳಾ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಲಕ್ಷ್ಮಿ' ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವರು. ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಇವರು ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯರು. ವೈದ್ಯರಾದ ಇವರ ತಂದೆ ಒಪ್ಪದ ಮದುವೆಗೆ 'ಲಕ್ಷ್ಮಿ'ಯವರನ್ನು ತಳ್ಳಿದರು. ಈ ಬಲವಂತವಾದ ಮದುವೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಅವರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿ, ತನ್ನ ನಿರಂತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ 'ಆನಂದ ವಿಗಡನಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದದ್ದರಿಂದ, ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ದೃಢವಾದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇವರ ಮೊದಲ ಕಥೆಯೇ, ವಿಧವೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ಉಳ್ಳದ್ದು. ಈ ವಿಧವೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಒಬ್ಬನು ಅವಳು ವಿಧವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರ ಅವಳು ವೈದ್ಯಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ವೈದ್ಯಳಾದ ಅನಂತರ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಹೆರಿಗೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ, ಅವಳು ತನ್ನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಪುರುಷನ ಹೆಂಡತಿ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಪಾತ್ರಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಪುರುಷನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ, ಮದುವೆಗೆ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತವೆಯಾದರೂ, ನಗರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ, ಅವರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ, ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನೂ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದೃಢವಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ಹೆಂಗಸರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಲವುಗಳು, ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರಗಳು, ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಬಂಧಗಳು, ತೊಡಕುಗಳು -ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲಘು ಬರಹಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ನಾಟಕೀಯ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರ ಕಥೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿವೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತ-ಅವಿದ್ಯಾವಂತ, ನಗರ-ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಹೀಗೆ ಇಬ್ಬಗೆಯ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಸಹಜವಾದ ಬದುಕಿನ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಹು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಆಪ್ತಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾಗಲೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯವರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಪುನಃ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ದೊಡ್ಡ ನಗರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಚೆನ್ನೈಯನ್ನು, ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ತಮಿಳು ಮಹಿಳೆ ಕಂಡ ಜನರ ಪಾಡನ್ನು ಕುರಿತು 'ಓರು ಕಾವೇರಿಯೈ ಪೋಲ್' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದರು. ಈ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಲಭಿಸಿದೆ. ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಹಾಗೂ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇವರನ್ನು ಪೂರ್ವದ ಜೇನ್ ಆಸ್ಟಿನ್ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸತ್ತ ನಂತರವೂ ಇವರ ಕೃತಿಗಳು ಮರು ಮುದ್ರಣವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಓದುಗರು ಇಂದೂ ಇವರನ್ನು ಮರೆತಿಲ್ಲ.

ರಾಜಂಕೃಷ್ಣನ್, ಚೂಡಾಮಣಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಇವರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದವರು, ೬೦ರ ದಶಕದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಲೇಖಕಿ ಹೆಚ್ಚಿಬಾ ಜೇಸುದಾಸನ್. ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಡಾರ್ ಜಾತಿಯ ಜನ ಬಳಸುವ ತಮಿಳು ಪ್ರಭೇದದಲ್ಲಿ ೧೯೬೪ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ 'ಪುತ್ತಂ ವೀಡು' ಕಾದಂಬರಿ ಇವರ ಪ್ರಥಮ ಕೃತಿ. ತಾಳೆಮರಗಳ ಮರಮರ ಶಬ್ದ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಳುವ ಬದುಕು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಮೇಲು ವರ್ಗದವರ ಗರ್ವ -ಇವುಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ 'ಪುತ್ತಂ ವೀಡು'. ಇದು ನಯ, ಸರಳ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ಕಾದಂಬರಿ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಒರಟಾಗಿ ಹೇಳದೆ, ತುಂಬ ನಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ 'ಲಿಸಿ' ಎಂಬ ಹುಡುಗಿಯ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಹಂತವನ್ನು 'ಸೆರೆವಾಸ' ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ರೀತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೂಡಿ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಹಳೆಯ ತಮಿಳು ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯಾದ 'ಇರ್‌ಸೆರಿಪ್ಪು' ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕೂಡಿ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಕೋಪ, ಆವೇಶ ಇಲ್ಲದೆ ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

‘ಪನವಿಳ್ಳೆ ಗ್ರಾಮದ ಪುತ್ತಂ ವೀಡು ಮನೆಯವರಿಗೆ ಸಂಗಕಾಲ (ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲ)ದ ನಡೆ-ನುಡಿಗಳ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ತಮಿಳಿನ ಜ್ಞಾನವೂ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು. ಲಿಸಿಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವಯಸ್ಸು ತುಂಬಿತು. ಅವಳು ದೊಡ್ಡವಳಾದಳು. ಲಂಗ ದಾವಣಿ ಧರಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ‘ಇರ್‌ಸೆರಿಪ್ಪು’ ಕಡ್ಡಾಯವಾಯಿತು. ‘ನೀವು ಲಿಸಿಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಏನು ಏನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಬೇಸರಪಡುವುದು ಬೇಕಿಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ಬೇಸರಪಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಂಗಸರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬೇಸರಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ.’

ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟದಿಂದ ಕುಸಿದು ಹೋಗಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ಥಿತಿ, ಕುಡಿದು, ಬೆದರಿಸುವ, ಅಪ್ರಯೋಜಕರಾದ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು, ಜಾತಿಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕೈಲಾಗದೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಮುದುಕ, ಇಂತಹ ‘ಖಾಲಿ ಇಂಗುಡಬ್ಬ’ ದಂತೆ ಇರುವವರು (ಒಳಗೆ ಇಂಗಿಲ್ಲದೇ ಕೇವಲ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳ್ಳ ಡಬ್ಬ), ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಹೆಂಗಸರು ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಿತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಗಾಢವಾದ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಬಳಸದ, ಆಳವಾಗಿ ಕೆತ್ತಿಲ್ಲದ ಶಿಲ್ಪವೂ ಆಗಿರದ, ಕೇವಲ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳಂತೆ ಇರುವ ಒಂದು ಚಿತ್ರದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ತಲೆದಿಂಬಿನ ಒಳಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತುರುಕುವಂತೆ, ವಿವರಗಳನ್ನು ತುರುಕುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಗೆರೆ ಗೀರು, ಚುಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಲೋಕದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ರಚಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಹೆಬ್ಬಿಬಾ ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಹೇಳದಿರುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಂಬರಿಯ ಬಿಗಿತವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರೇಮವೂ ಅಂತಹ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಿತ್ರಣವೇ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ಮಾತೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗದ ಒಂದು ಪ್ರೀತಿ. ಉತ್ತಮವಾದ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೀಜ ಇದೆ. ಬೇಕೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವಳು ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೀಜವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ನೆರಳಿನಂತೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ, ಕಂಪಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇದ್ದರೂ, ಫಟೀರನೆ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆದಂತೆ

ಹೇಳದೆ, ನಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರೇಮ, ತಾಳೆಮರ ಹತ್ತುವವರು, ಯಜಮಾನರು, ಶೋಷಿತ ಮಹಿಳೆಯರು, ಮೇಲ್ವಾತಿಯ ಗರ್ವ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರೇಮ. ಅಳುವ, ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ, ಸೋತ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೂ, ಲಿಸಿಗೆ ಬೇರೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಆ ಕುಟುಂಬದವರು ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರು ಈ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ, ಯುವ ಮತಪ್ರಚಾರಕ, ತಾಳೆಮರ ಹತ್ತುವ ಕುಟುಂಬದವರ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಮರಹತ್ತುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಬಂದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದೆ ಲಿಸಿ, ತಂಗರಾಜು ಇವರ ಪ್ರೇಮ, ಮುಂದೆ ಬರುವ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಲಿಸಿ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಂಗರಾಜುವಿನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ನವಿಲುಗರಿಯ ಹಾಗೆ, ಹಲವಾರು ಇತಿಹಾಸದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಒಳಗೇ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರೇಮ ಇದು.

‘ಪುತ್ತಂ ವೀಡು ಹತ್ತಿರವೇ ಕಳ್ಳು ಇಳಿಸುವವನು ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಾಯಿತು. ಅವರ ಮಗ ಪುತ್ತಂ ವೀಡು ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಕಾಲವೂ ಬಂದಿತು. ಯುವ ಮತ ಪ್ರಚಾರಕನೊಬ್ಬನು ಕಳ್ಳು ಇಳಿಸುವವನ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲೂ ಬಂದಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವೆಂದು ತನ್ನನ್ನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿದು ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟಾಯಿತು. ಲಿಸಿ ನಗಲು ಆರಂಭಿಸಿದಳು. ಅದು ಬರಿ ನಗುವಾಗಿರದೆ, ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ಮುಖದ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸುವ ನಗುವಾಗಿತ್ತು. ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮನೆಯ ಇತರೆ ಕತ್ತಲೆಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಇದುವರೆಗೆ ನಗೆಯನ್ನೇ ತೋರಿಸದ ಅವಳ ಮುಖದಲ್ಲಿ, ನಗೆಯು ಅರಳಿ ಅವಳನ್ನು ಸುಂದರಿಯನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿತು’- ಹೀಗೆ ‘ಪುತ್ತಂ ವೀಡು’ ಕಾದಂಬರಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಪ್ರೇಮ ಕಥೆಯಲ್ಲ, ಒಂದು ಯುಗ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಂಕೇತ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆನಂತರ ಪ್ರಕಟವಾದ ಡಾ. ಚಿಲ್ಲಪ್ಪ (೧೯೬೮), ‘ಅನಾದ್ಯೆ’ (೧೯೭೮), ‘ಮಾನಿ’ (೧೯೮೨) ಇವು ಉತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ‘ಪುತ್ತಂ ವೀಡು’ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿ ಇದುವರೆಗೂ ಉಳಿದಿದೆ.

ದೆಹಲಿ ಮೂಲದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ್ತಿ ಕೃತ್ತಿಕಾ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ. ತನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಿಳಿದಾಗ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ಇವರು ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ದೇಶ ಇವುಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬರೆದ ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿ. ಇವರು 'ಮನದಿಲೆ ಒರು ಮರು' (ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಪ್ಪುಚುಕ್ಕೆ (ಕಳಂಕ) ಎಂಬ ನಾಟಕ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಪತಿವ್ರತೆಯನ್ನು ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಪತಿವ್ರತೆಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಪಾವಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದುದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸೋಲನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆದರು. ಅವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಪತಿವ್ರತೆಯರು ಸಾವಿತ್ರಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಗಿ. ಸಾವಿತ್ರಿ ತನ್ನ ಪಾವಿತ್ರದ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ವಿಧಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಅವನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಯಿತೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರಿ ಯಮನನ್ನು ಕರೆದು, ಹಣೆಬರಹವಿದ್ದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಗಂಡನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವರು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪತಿವ್ರತೆ ಕನ್ನಗಿ. ಕೋವಲನ ಮತ್ತೆ ಬದುಕಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಕನ್ನಗಿ ಬಯಸಿದ್ದು ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ಪತಿವ್ರತಾಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋವಲನ ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು, ಸಾಯುವುದೇ ಮೇಲು ಎಂದು ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಎರಡೂ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಡಸರ 'ಅಹಂ' ಮುಖ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ, ಅಲ್ಲದೆ ಈ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ, ಸಹಜ ರೀತಿಯ ಬದುಕನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗುವವರು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೃತ್ರಿಕಾ ಭಾವಿಸಿರಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ತರಗಳು ಹಾಗೂ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಬುಡಸಮೇತ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಹೊಸ ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದರು.

ಮಹಾಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ 'ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರೇ' (೧೯೬೯) ಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಸನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮುಖಂಡನಾದಾಗ, ದೇಶವು ಲಂಚ, ಮೋಸ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ದೇಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ವಿಭಿನ್ನವಾದ ದೃಶ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾದಂಬರಿ ಇದು. ಇದರ ಒಂದು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ

ಹಲವಾರು ದಿಗಂಬರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹೋರಾಟದ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಜನಸಂದಣಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. “ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ವಿಶೇಷವಾದದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಭೀಮಸೇನನ್ನು ಹೋಲುವಂತಹ ಆಜಾನುಬಾಹು ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಇದ್ದರು. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ದೇಹದ ತುಂಬ ರೋಮಗಳು ಇದ್ದವು. ಬೀಸಿ ಬೀಸಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಅವರ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಜನನೇಂದ್ರಿಯಗಳು ತೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದವು...” ಎಂದು ಬಹು ಸಹಜವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವ ಕಾದಂಬರಿ ಇದು. ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಒಂದು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಾವ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಬರೆದವರು ಅಪರೂಪ.

೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕೃತ್ತಿಕಾ ಅವರ ‘ಪುದಿಯ ಕೋನಂಗಿ’ ಕಾದಂಬರಿ ೨೧ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಾಗುವ ಕಥೆ, ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕೊನೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು ಎಂಬ ಅಂತ್ಯ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕೃತ್ತಿಕಾರವರು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವರ ‘ವಾಸವೇಶ್ವರಮ್’ (೧೯೬೦) ಕಾದಂಬರಿಯ ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

“ಯುವಕರು ಬದುಕನ್ನು ಸಂಸ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಮೇಳೈಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಬಾಳಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯ? ಸುಧಾರಿಸಿದ, ಪರಿಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೂಲಕ, ಮನುಷ್ಯನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗೆಗಿನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಆತ್ಮಸಾತ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯ”

‘ವಾಸವೇಶ್ವರ’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾ ‘ನನ್ನ ಕತೆಯ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಮೌನವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರು ಅಲ್ಲ. ಅವರು ದೃಢವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಉಳ್ಳವರು. ಮದುವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನೇರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವವರು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಬಯಕೆಗಳು ಈಡೇರದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು ಕೂಡಾ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ’ ಎಂದು ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕೃತ್ತಿಕಾ ಹೇಳಿರುವುದು ಉಂಟು.

ಭಾಷೆ, ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಮಾ ಭಂಜನೆ - ಮೂರನೆಯ ಘಟ್ಟ

ಮೂರನೆಯ ಘಟ್ಟದ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿ, ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣಕಥೆ ಹಾಗೂ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಬರೆದರು. ಕೆಲವರು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬರೆದು ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿದವರು ಹಾಗೂ ಆ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡವರು.

ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟ್ಟಶಾಲೆ ಇತ್ತು. ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ನಗರದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಗತಿಪರರಾದವರು ತಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ಆ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆ ಮುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಬಾರದು ಎಂಬ ಕಟ್ಟಳೆ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಹುಡುಗಿ ಮುಂದೆ ಜ್ಯೋತಿರ್‌ಲತಾಗಿರಿಜಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯಾಗಿ ಅರಳಿದರು. ಗಿರಿಜಾ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಬಾಳಲು ಅವಳ ತಂದೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಒಮ್ಮೆ ಬೇರೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಗಿರಿಜಾಳನ್ನು ನೆಂಟರ ಮನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಉಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಗಿರಿಜಾಳೊಂದಿಗೆ ಓದಿದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನು ಅದೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಚಯಸ್ಥರ ಮನೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಗಿರಿಜಾ- ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ತನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಳಿ ಅನುಮತಿ ಬೇಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವಳ ತಂದೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕಿದರು. ಕಾರಣ ಮುಂದೆ ಈ ಘಟನೆ ಅವಳ ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಗಿರಿಜಾ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ವರನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏಕೆ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಂದೆಯ ಬಳಿ ಹೇಳಿದಾಗ- ತಂದೆಯು ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಇರಲು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಗಿರಿಜಾ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 'ಜಿಂಗ್ಲಿ' ಎಂಬ ಮಕ್ಕಳ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿಯೇ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಇವರು ತಮ್ಮ ೩೨ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವರಿಗಾಗಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ಅಂತರಜಾತೀಯ ವಿವಾಹವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ 'ಅರಿಯುಂ ಶಿವನುಂ ಒಣ್ಣು' (ಹರಿಯೂ ಶಿವನೂ ಒಂದೇ) ಎಂಬ ಕಿರು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದರು. ಜಾತಿಯ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಲ್ಲಿ

ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದವರು ಗಿರಿಜಾ. ಇವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏಕೆ? ಎಂಬುದಾಗಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯವರ ಬಳಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದವರು. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯೊಂದೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಇವರು ಒಪ್ಪದವರಾಗಿದ್ದರು. ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಂಬಿದವರು. ಇದುವರೆಗೆ ಇರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು. ಪೆರಿಯಾರ್ ಅವರ 'ಪೆಣ್ ಏನ್ ಅಡಿಮೈ ಆನಾಲ್' (ಹೆಣ್ಣು ಏಕೆ ಗುಲಾಮಳಾದಳು) ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಇವರು ಸಹಕರಿಸಿದ್ದರು. "ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂದೂ ಕೂಡ ಹೆಣ್ಣು ಗುಲಾಮಳಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾಳೆ. ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕಲಿತ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಇಂಡಿಯಾದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗಿರಿಜಾ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ "ಇಪ್ಪಡಿಯುಮ್ ಒರುತ್ತಿ" (ಹೀಗೊಬ್ಬಳು) ಎಂಬ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪದ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಧೈಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದರ ಬದಲಾಗಿ, ಒಬ್ಬಂಟಿಗಳಾಗಿಯೇ ಬಾಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತೃತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಕಥಾನಾಯಕಿ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ ಅವಳಿಗಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು ಎಂದು ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ಅವಳು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ರೂಪ ತ್ಯಾಗಗುಣವನ್ನು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಹೇರಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು 'ಅದಿರಿ' (ಆಘಾತ) ಎಂಬ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೧೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ನೇರ್ ಮುಗಮ್' (ಮುಖಾಮುಖಿ) ಕಥಾಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ 'ಶುಣ್ಯ ಕೇಟ್ಟು ಪೋನವಳ್' (ಸಂಗಾತಿ ಬಯಸಿ ಹೋದವಳು) ಎಂಬ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಚಿಮಠದ ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಬಹುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ತನಗೆ ಗಂಡಿನ ಸಹವಾಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೋರಿದ ವಿಧವೆಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಒಂದು ಅನಾಥ ಮಗುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿರುಪ್ಪೂರ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಬರೆದಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ, ಗಿರಿಜಾ ಆ ವಿಧವೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಒಬ್ಬ ಗಂಡಿನ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತೆ ಕಥೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಗಿರಿಜಾ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಾದಂಬರಿ ಎಂದರೆ, 'ಕಲ್ಚಿ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ಸ್ಪರ್ಧೆ'ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಕಾದಂಬರಿ 'ಮಣಿಕೊಡಿ' (ಬಾವುಟ), ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ' ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಗಿರಿಜಾ ಅವರು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ಶಿವಶಂಕರಿ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದವರು. ತನ್ನ ೨೫ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ (೧೯೬೭) ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಮೊದಲ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು, ಬಂಜೆತನ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೇಗೆ ಘಾಸಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಶಿವಶಂಕರಿ ಅವರು ಬರಹಗಾರ್ತಿ ಮಾತ್ರವಾಗದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೋರಾಟಗಾರರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ೩ ತಲೆಮಾರಿನ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಕಥೆ 'ಪಾಲಂಗಲ್' (ಸೇತುವೆಗಳು) ಮಧ್ಯವ್ಯಸನಿಯಾಗಿ ಅದರಿಂದ ನಾಶವಾಗುವ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ 'ಒರು ಮನಿದಿನನ್ ಕದೈ' (ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಕಥೆ, ೧೯೮೦). ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗದಿಂದ ನರಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಥೆ 'ನಂಡು' (ಏಡಿ, ೧೯೭೫). ಡ್ರಗ್‌ಗಳ ದಾಸರಾಗಿ ನಾಶವಾಗುವ ಯುವಕರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ 'ಅವನ್' (೧೯೮೫) ಈ ರೀತಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಮಹತ್ವವಾದ ಕಾವ್ಯವೆಂದು ಅವರು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಘಟನೆ ಎಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ Knit India Through Literature ಸಂಸ್ಥೆ. ೨೦೦೯ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಇದು ಶಿವಶಂಕರಿಯವರ ೧೬ ವರ್ಷಗಳ ಶ್ರಮದ ಫಲ. ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳು, ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳು, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು, ಪ್ರಬಂಧಗಳು -ಮುಂತಾದ ಬರಹಗಳನ್ನು ೧೯೮೦ರವರೆಗೆ ಬರೆದ ಇವರು ನಂತರ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದರೆ, ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದುವುದು ಹಾಗೂ ಆ ಲೇಖಕರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಅವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ ಬರಹಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ತಮಿಳಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದು. ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಯಾರನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸದೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳ ಶಿವಶಂಕರಿ ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗದಿದ್ದರೆ, ಬದುಕಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆ, ಅಣ್ಣ, ಗಂಡ ಎಂದು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನನ್ನು ಜನ ಮೊದಲು ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯಳನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕು, ಅನಂತರ ಲೇಖಕಿಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಕತೆಯನ್ನು 'ಆನಂದ ವಿಗಡನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವಾಸಂತಿ ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದವರು. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತೌಲನಿಕವಾಗಿ

ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ 'ಕಡೈಸಿವರೈ' (ಕಡೆಯವರೆಗೆ, ೧೯೯೬) ಕಾದಂಬರಿ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುಗಳ ಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಕಾದಂಬರಿ. 'ಯುಗಸಂಧಿ' (ತಲೆಮಾರುಗಳ ಸಮಾಗಮ, ೨೦೦೦) ಮೂರು ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಅವರವರ ಯುಗಗಳನ್ನು ದಾಟುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸಿ ಬೇರೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ. ಇದು ಗಂಡಿನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಗಂಡಿನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಘಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಕಾದಂಬರಿ. 'ಸಿರೈ' (ಸೆರೆ, ೨೦೦೫) ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಾಂಬ್ ದಾಳಿ, ವಿದೇಶದಿಂದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉಗ್ರವಾದಿಗಳು, ಕ್ರೂರವಾದ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುವ ತಪ್ಪು ಮಾಡದ ಖೈದಿಗಳು ಮುಂತಾದ ದೇಶದ ದಿನನಿತ್ಯದ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ 'ವಿಟ್ಟು ವಿಡುದಲೈಯಾಗಿ' (ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು) ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದ ನಂತರ, ವಾಸಂತಿಯವರು ಬರೆದ ಎರಡು ಆಂಗ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಗಾದವು. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕ ಹಾಗೂ ಜಯಲಲಿತಾ ಅವರ ನುಡಿಚಿತ್ರಗಳು ಬಹಳ ಗಮನಸೆಳೆದವು. ಆ ನಂತರ ಜಯಲಲಿತಾ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಜಕೀಯ ತೊಡರುಗಳ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಏರ್ಪಡುವ ಅಧಿಕಾರದ ಹೋರಾಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿರುವ ವಾಸಂತಿ India Today ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ದುಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು, ಆಧಾರಸಹಿತವಾದ ಕೆಲವು ಸಂಪಾದಕೀಯ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಬರೆದರೆಂದರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಅನೇಕರಿಂದ ಕಟುಟೀಕೆಗಳನ್ನು, ಆಕ್ರಮಣವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು.. ಮನುಷ್ಯತ್ವ, ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲೆ, ಮತಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇವುಗಳು ವಾಸಂತಿಯ ಕತೆಗಳ ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳು.

ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕನ್ನು ಕುರಿತ ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಲೇಖಕಿ ಅನುರಾಧ ರಮಣನ್ ಅವರು. ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಡಕುಗಳು, ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇವರು ಬಹಳ ನಿರ್ಭಿಡೆಯಿಂದ ಬರೆದರು. ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ತನ್ನನ್ನು ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ

ಅವನಲ್ಲಿಯೇ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅವನ ಸಾವಿನ ನಂತರ ತಾನು ವಿಧವೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವ 'ಸಿರೈ' ಕಾದಂಬರಿ ವಿವಾದಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಅದು ಚಲನಚಿತ್ರವಾಗಿಯೂ ತೆರೆಕಂಡಿತು. ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸಂಕೋಚ ಅಥವಾ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಅನುರಾಧ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯಾವುದೇ ಹಿಂಜರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬರೆದರು. ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಜನ ರಂಜನೀಯವಾಗಿ ಬರೆದದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಕಥೆಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದವುಗಳಲ್ಲ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಇದ್ದರೂ, ಅಂತಹ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತರಹದ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅಪೂರ್ವವಾದ ವಿಡಂಬನೆಯೊಡನೆ ಬರೆದರು. ವಿಧವೆಯರ ಬದುಕು ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕಥೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿ, ತನ್ನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕಿ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಬರಹದ ಜೊತೆಗೆ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನೂ ಕಲಿತವರಾಗಿದ್ದರು.

೮೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ತೊರೆಯಾಗಿ, ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಬಂದು, ನಂತರ ದೊಡ್ಡ ಅಲೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದವರು ಕಾವೇರಿ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಣ್ಣನ್ ಮತ್ತು ಕೃಶಾಂಗಿನಿ. ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ನಯವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಇತರ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ, ಖಚಿತವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಕಾವೇರಿಯವರು, ನಗರದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧಗಳ ತೊಡಕು, ವಂಚನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಹೆಣ್ಣು ತನಗಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡುಗಳ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮುಳ್ಳುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಆಳವಾಗಿಯೂ, ಕನಿಕರ ಮೂಡುವಂತೆಯೂ ಬರೆಯುವವರು. ೮೦ರ ದಶಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದ ಕೃಶಾಂಗಿನಿ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಥೆ, ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದವರು. ಪ್ರಜ್ಞಾಪ್ರವಾಹ ತಂತ್ರವನ್ನು ತನ್ನ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಇವರ 'ಸಮಕಾಲ ಪುಳೈಗಳ್' (ಸಮಕಾಲೀನ ಚುಕ್ಕೆಗಳು) (೧೯೯೮) ಎಂಬ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದ ಲ.ಸ.ರಾಮಾಮೃತಮ್ ಅವರು "ಕೃಶಾಂಗಿನಿ ಅವರ ಬರಹಗಳು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗೆ ಹೊಸತನವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದುವರೆದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಥಾವಸ್ತು ಇಲ್ಲದೆ ಥಟ್ ಎಂದು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಗತಿಸಿಹೋದ ಕ್ಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೆಲವು ಮನಃಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಕೃಶಾಂಗಿನಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಬರಹಗಳು ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

**ಭಾಷೆ, ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಮಾ ಭಂಜನೆ: ನಾಲ್ಕನೆಯ ಘಟ್ಟ
ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯ (ಮೊದಲ ಭಾಗ) :**

೯೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಬರಹಗಳು ಹಲವು ಸ್ಥರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದವು. ಅವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬರೆಯಲಾರದ ಹಲವು ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ, ಇತಿಹಾಸ ಸತ್ಯಗಳನ್ನೂ, ರಾಜಕೀಯ ಹುನ್ನಾರಗಳನ್ನೂ, ಆಳವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ೮೦ರ ದಶಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಬರಹಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ರಭಸದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದವು. ಕಾಲ್ಪನಿಕ, ಆತ್ಮಕಥೆ ಹಾಗೂ ಕವಿತೆ-ಈ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬರಹಗಳು ಮೂಡಿಬಂದವು. ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಹಾಗೂ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು ಪ್ರಮುಖ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರೆಂದರೆ- ಶಿವಗಾಮಿ, ಬಾಮ, ತಮಿಳ್ ಸೆಲ್ವಿ, ಪ.ವಿಶಾಲಮ್. ಇವರುಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎನ್ನಬಹುದು. ೧೯೮೯ರಲ್ಲಿ ಹಳೆಯದಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಹೋಗುವ ಕಾಲ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ರಾಜಂಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರ ಮುನ್ನಡಿಯೊಡನೆ ಶಿವಗಾಮಿ ಅವರ 'ಪಳೆಯನ್ ಕಳಿದಲುಂ' (ಹಳೆಯದಲ್ಲಾ ಕಳೆದು ಹೋಗುವುದು) ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ದಲಿತ ಚಳವಳಿ, ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನ ಶೋಷಣೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಹಲವು ಜಾತಿಯ ಹೋರಾಟಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ದಲಿತ ನಾಯಕರು ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯದೊಡನೆ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ತರುಣದಲ್ಲಿ ೧೭ ನೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಶಿವಗಾಮಿಯವರ ಪುಸ್ತಕ 'ಪಳೆಯನ್ ಕಳಿದಲುಂ' ಹೊರಬಂದಿತು. ಪೂಮಣಿಯಂತಹ ಲೇಖಕರು ಶೋಷಿತರ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ವಾಸ್ತವಾದಿ ಬರಹಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಅವು ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಆದರೂ ಶಿವಗಾಮಿಯವರ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವವರೆಗೂ ದಲಿತರ ಅಸ್ತಿತ್ವದೊಡನೆ ಯಾವುದೇ ಮಹಿಳೆಯರು ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಗಾಮಿಯವರು ತನ್ನ ೨೬ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ದಲಿತರ ಬದುಕಿನ ವೇದನೆ, ಮನಸ್ಸಿನ ಗೊಂದಲ, ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ನೋಡುವ ಬಗೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಎಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ದಲಿತ ಯುವತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೧೯೯೨ರಲ್ಲಿ ಶಿವಗಾಮಿಯವರ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾದಂಬರಿ 'ಆನಂದಾಯಿ' ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಒಂದು ಗ್ರಾಮ, ನಗರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುವ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಕ ಜೀವಿಗಳ ಕುಟುಂಬದ ಸಂಬಂಧಗಳು ನಾಶವಾಗುವುದರ ಕುರಿತು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ 'ಆನಂದಾಯಿ'. ಪುರುಷನೊಬ್ಬ ನಾಯಕಿಯನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡರೂ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು

ಅವಳು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿ ೧೪ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನ “ನಾಳುಂ ತೊಡರುಂ” (ನಿರಂತರತೆ) ೧೯೯೩ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ದಿನನಿತ್ಯದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದುಃಖ, ವೇದನೆಗಳು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುವ ಈ ಕಥೆಗಳು ಯಾವುದೇ ಆಕ್ರೋಶದಿಂದ ಕೂಡಿರದೆ, ಮೃದುಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.

೧೯೯೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಬಾಮಾರವರ ‘ಕರುಕ್ಕು’ (ತಾಟಿಯ ಗಿಡ) ಕೃತಿ, ಶಿವಗಾಮಿಯವರು ಬರೆದ ‘ಪಳೆಯನ್ ಕಳಿದಲುಂ’ನಂತೆ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಥೆಯಾಗಿರದೆ, ಸ್ವಂತ ಬದುಕಿನ ನೋವು, ನಲಿವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ‘ಕರುಕ್ಕು’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ, ಊಟ, ಉಡುಗೆ, ವಸತಿ, ವಿದ್ಯೆ, ಸೇವೆ-ಇವೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಮೇಲುಗೈಯಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ವೇದನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಎರಡೂ ಕಡೆ ಹರಿತವಾದ ಕತ್ತಿಯಂತೆ ಇರುವ ತಾಟಿಯ ಎಲೆಯು ಕುಯ್ಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಬದುಕಿನ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಭಾಮಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಘಟನೆಗಳು ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗದೇ ಅವು ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಲಾಳಿಯಾಡುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ‘ಕರಕ್ಕು’ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿ ಮೃದುವಾದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಎಸೆಯುವ ಹಾಗೆ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗದಗದಿತವಾದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೊರಬರುವ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವಳ ಬದುಕು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬುದೇ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ತಿರುಳು. ಇದು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗದ ನಿರ್ಣಯ. ಇದುವರೆಗೂ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದಿರುವ ಅಂತ್ಯ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

‘ಕರುಕ್ಕು’ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಭಾಮಾ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಸಮಾಜದ ಕತೆಯನ್ನೂ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ನೋವು, ಅಪಮಾನ, ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗಂಡಸರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಹೆಂಗಸರು ರೂಪಿಸುವ ರಹಸ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು

ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗ, ಅವರ ಗ್ರಾಮದವರೇ ಅವರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಮಾ ಗ್ರಾಮದವರನ್ನು ಎದುರುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ದಲಿತರ ಬದುಕನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ೧೯೯೪ರಲ್ಲಿ 'ಸಂಗದಿ'(ಸುದ್ದಿ) ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆದರು. 'ಕರುಕ್ಕು' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ವೇದನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ, 'ಸಂಗದಿ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮನೋವೇದನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಸಂಗದಿ' ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದ ಡಾ|| ವಿ. ಜೈರಾಜ್ ಅವರು "ಹಲವಾರು ತಲೆಮಾರುಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತರು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಲಿತ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅನುಭವಿಸಿದ ರಭಸವಾದ ಮಳೆಯಂತಹ ಬದುಕಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಹೊಳೆಯನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅವರ ಗುಲಾಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅದರಿಂದ ಪ್ರಚೋದನೆಗೊಂಡ ನೆಲೆಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ತೂಬುಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸುವ ಪುಸ್ತಕ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಒಂದೊಂದು ತೂಬುಗಳಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಮಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಗಂಡಸರಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಜಾತಿಮದದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೂ ತಿರಸ್ಕೃತರಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು, ದಲಿತ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು, ಜಗಳಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಅವರು ಪ್ರವಾಹದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈಜಿದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಸಂಗದಿ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದು, ಅವರು ಎಚ್ಚರವನ್ನು ಪಡೆದು ಎದ್ದುನಿಂತು ಹೊಸದೊಂದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬಾಮಾ ಅವರ ಮೂರನೇ ಕಾದಂಬರಿ ೨೦೦೨ರಲ್ಲಿ 'ವನ್ಯಮ್' ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಪೆಳ್ಳರ್ ಮತ್ತು ಹೊಲೆಯರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಈರ್ಷ್ಯೆಯ ಕುರಿತ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಮಾರವರು ಹಗೆ, ಬಲಾತ್ಕಾರ, ಸಾವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದ ದಲಿತ ಯುವಕ, ಯುವತಿಯರ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚಾವಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಗಂಡಸರ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಅವರು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಎತ್ತಿಕ್ಕಟ್ಟುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಪಗಡೆಯ ದಾಳಗಳಾಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂಸೆ ಯಾವುದೇ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಾವಡಿಯಲ್ಲಿ ಯುವತಿಯರು ಕೂರಬಹುದು, ಯುವತಿಯರ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬದುಕು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಸು. ತಮಿಳು ಸೆಲ್ವಿ ಅವರು ೨೦೦೨ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆರ್ಭಟವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ 'ಮಾಣಿಕ್ಕಮ್' ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು.

ಇವರು ಒಬ್ಬ ತಮಿಳು ಅಧ್ಯಾಪಕಿ. ಇವರ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾದಂಬರಿ 'ಅಳಮ್' (ಉಪ್ಪಿನ ದಂಡೆ, ೨೦೦೨) ಅದರ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ 'ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವು' ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವೇದಾರಣ್ಯ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ೮ ರಿಂದ ೧೦ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಕೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಲಾಗಿದ್ದ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕರಡುಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಅವರು ಒಂದು ದಿನವೂ ಕೂಡ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದದೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕವಿತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಆಸಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಸಕ್ತಿ, ತಾನು ಗಂಡನನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ತನ್ನ ಸಂಗಾತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ೩೦ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಂಜ್ಯೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಬದುಕನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದರು. ಕಡುದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟದ ಕಾವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಮಾಣಿಕ್ಯಮ್ ಮತ್ತು ಸೆಲ್ಯಾಯಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ಬದುಕನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕಾದಂಬರಿ 'ಮಾಣಿಕ್ಯಮ್'. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸೋಲು ಎಂಬುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ, ಸೋಲೇ ಬದುಕಾದ, ಒಂದು ಕುಟುಂಬವು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಹೆಂಗಸರು, ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಏಳು ಬೀಳುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಣಿಕ್ಯಮ್ ತನ್ನ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ತಾನೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸಾಯಲು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಸಾವನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಾ ಸೆಲ್ಯಾಯಿಯೂ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾಳೆ. ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ವೀರಕಾವ್ಯವಾಗಿ 'ಮಾಣಿಕ್ಯಮ್' ಕಾದಂಬರಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ತಮಿಳು ಸೆಲ್ವಿಯವರ ೨ನೇ ಕಾದಂಬರಿಯಾದ 'ಅಳಮ್', ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವವರ ಬದುಕನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಕೃತಿ. ನಂತರ 'ಕೀದಾರಿ' (೨೦೦೪) ಕಾದಂಬರಿ, ಕುರುಬರ ನೆಲೆಯಲ್ಲದ ಬದುಕನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾದಂಬರಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಂತರ 'ಕಟ್ರಾಳ್ಳಿ' (ಲೋಳೆಸರ, ೨೦೦೫), 'ಆರುಕಾಟ್ಟು ತುರೈ' (೨೦೦೭), ಕನ್ನಗಿ (೨೦೦೮) 'ಪೊಣ್ಣಾಚ್ಚರಮ್' (೨೦೧೦) ಈ ನಾಲ್ಕು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ತಮಿಳು ಸೆಲ್ವಿ ಬರೆದರು. ತಿರುಪ್ಪೂರಿನ ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕು; ಕಡಲತೀರದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರೇಮ, ಹಗೆ, ಸಾವು; ಚಿಕ್ಕ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ, ಶ್ರಮ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಹಲವಾರು ಸ್ತರಗಳನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ

ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ರಾಜಂಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರ ಆನಂತರ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಲೇಖಕಿಯರಲ್ಲಿ ಸು.ತಮಿಳ್ ಸೆಲ್ವಿಯವರು ಪ್ರಮುಖರು.

ಪ.ವಿಸಾಲಮ್ ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನವರಾಗಿದ್ದು ೧೯೯೦ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದರು. ಈ ಘಟ್ಟದ ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯೆಂದರೆ ಪ.ವಿಸಾಲಮ್ ಅವರು. ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಬರಹಗಾರರ ವಸ್ತು, ಭಾಷೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಲವು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ ಇಂತಹ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಸಾಲಮ್ ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆದರು. ಮಾನವೀಯತೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಮೋಚನೆ ವಿಸಾಲಮ್ ಅವರ ಬದುಕನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು ಎನ್ನಬಹುದು. ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕತೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರಾದ ಕಲ್ಕಿ (ಶಿವಗಾಮಿಯಿಮ್ ಶಪದಮ್ ಹಾಗೂ ಪಾರ್ಥಿಬನ್ ಕಣವು) ಮತ್ತು ಚಾಂಡಿಲಿಯನ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ರಾಜ-ರಾಣಿಯರ ಕಥೆಗಳೇ ಇತಿಹಾಸದ ಬರಹಗಳು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಯಾವ ಮಹಿಳೆಯೂ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ- ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಅಪವಾದವಾಗಿ ೧೯೯೫ರಲ್ಲಿ ಪ-ವಿಸಾಲಮ್‌ರವರ ಕೃತಿ, 'ಮೆಲ್ಲ ಕನವಾಯ್ ಪಳಂ ಕಥೆಯಾಯ್' (ನಿಧಾನ ಕನಸಿನಂತೆ, ಹಳೆಯ ಕಥೆಯಂತೆ) ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಎರಡಾಗಿ ಒಡೆಯುವವರೆಗಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಲಾದ ಈ ಕಾದಂಬರಿ, ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ ಕೂಡ ಎನ್ನಬಹುದು. ಪುರುಷರೇ, ನಾಯಕರೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಇರುವ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ತ್ರೀಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ನೋಡುವ ನೋಟದಂತೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಕೃತಿ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಹೋದ ಮಹಿಳೆ ಹೊಸದೊಂದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕಾಣುವ ಕನಸುಗಳು, ಅವರ ಧೈಯಗಳು ಪಕ್ಷದ ಇತಿಹಾಸದೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ ಇದು.

ವಿಸಾಲಮ್ ಅವರಿಗೆ ಹೆತ್ತವರು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅವರ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು, ವಿಶಾಲ ನೋಟದಿಂದ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು. ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಅವರ ಅಣ್ಣ ಇವರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದರು. ವಿಸಾಲಮ್ ಅವರು ೧೯೫೨ರಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಿಶಾಲ ಪ್ರಪಂಚದ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಸುಂದರ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ-ಮುಂತಾದ ಬರಹಗಾರರ ಪರಿಚಯವೂ ಇವರಿಗಾಯಿತು. 'ನೋಯ್' (ರೋಗ) ಎಂಬ ಮೊದಲ ಕಥೆ 'ಸರಸ್ವತಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಜು ಎಂಬುವರೊಡನೆ ಮದುವೆಯಾದರು, ಪಕ್ಷದದ ಬಿರುಕು, ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅದೇ

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದವು. ತನ್ನ ಮೊದಲ ಕತೆಯ ನಂತರ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಏನನ್ನು ಬರೆಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಬರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಅವರಿಂದ ದೂರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿಸಾಲಮ್ ಪಾಂಡಿಚೆರಿಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. 'ಗಿಲ್ಡ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸ್'ನಲ್ಲಿ ಆರು ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬರ್ಲಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. 'ತಲ್ಯೆಕೋಲ್' ಎಂಬ ನಾಟಕ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದರು.

ವಿಸಾಲಮ್ ಅವರು ಸಂಧಿವಾತ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಈಡಾದ ನಂತರ ಅವರ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಥೆಗಳು ಹೊರಬರಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಕಥೆ ಹಾಗೂ ಕಿರುಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ೧೯೯೫ ರಲ್ಲಿ 'ಮೆಲ್ಲ ಕನವಾಯ್ ಪಳಂ ಕಥೆಯಾಯ್' (ನಿಧಾನ ಕನಸಿನಂತೆ, ಹಳೆಯ ಕಥೆಯಂತೆ) ಹೊರಬಂದಿತು. ೨೦೦೦ದಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ 'ಉನ್ಮೈ ಒಳಿರ್‌ಗ ಎನ್ನು ಪಾಡವೋ?' (ಸತ್ಯ ಬೆಳಗಲಿ) ಕಾದಂಬರಿಯ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಬರಹಗಾರರೆಂದು ಮತ್ತೆ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದುದಾಗಿತ್ತು. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ನೈರುತ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಮತ ಹರಡಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಈ ಕಾದಂಬರಿ, ಮತ ಹಾಗೂ ಅದು ಹರಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನರ ಬದುಕುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ ಆಳವಾಗಿಯೂ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ

'ವಡಕ್ಕಂಗ್ ಕುಳ'ದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ಕಥೆ 'ನಾಂಜಿಲ್' ನಾಡಿನ ಹಲವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಮಾ, ಮಲಯಾ, ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಥೆಯು ಈ ಸ್ಥಳಗಳ ಚಲನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಚರಿತ್ರೆ ರೂಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತಮತಕ್ಕೆ ಬರಲಾದ ಜನಗಳ ಮತ್ತು ಆ ಜನಗಳು ಜಾತಿಯ ವರ್ಗಗಳು ಹಾಗೂ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಂಬಿಕೆ ಉಳ್ಳವರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಪಕ್ಷಪಾತ-ಇವುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಥೆಯು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉಗ್ರವಾದ ಘಟನೆ ಎಂದರೆ ನೀಲಕಂಠ ಪಿಳ್ಳೆ ಎಂಬುವರು ಮತಾಂತರವಾದ ಪ್ರಸಂಗ. ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದವನು ಎಂದು ಅವರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ದೇವ ಸಹಾಯಂ ಪಿಳ್ಳೆ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಮತವೊಂದೇ ಶೋಷಿತರಾದವರನ್ನು, ಉದ್ಧರಿಸುವ

ಮತವೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಪವಾಡಗಳು ಇವರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಆತ್ಮ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಇವರು ಏಸುವಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತನ್ನಿಂದ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಿರುವಾಂಕೂರ್ ಅರಸರು ಇದನ್ನು ದ್ರೋಹವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಿಳೈ ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಮರಣದಂಡನೆ ಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಪಳಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಾಗ, ಅವರು ಅರೆ ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ತನಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಈ ರೀತಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ ಜೈನಧರ್ಮದ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾತ್ರಿ ಅವರನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಶಿಲುಬೆಗಿರಿಸಿದ ಘಟನೆಯಂತೆಯೇ ಪಿಳೈ ಅವರ ಸಾವಿನ ಘಟನೆಯೆಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಸಾಲಮ್ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದೇ ಪವಾಡವೆಂದರೆ -ತನ್ನ ಧರ್ಮದ ನಂಬಿಕೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ತನ್ನನ್ನೇ ಬಲಿಕೊಡುವುದು.. ಆದರೆ ಯಾವ ಪವಾಡವೂ ಅವನ ಮರಣಾನಂತರ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವು ಬೇರುಬಿಟ್ಟು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನೇರವಾದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವಿಸಾಲಮ್ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಕವಲುಗಳಾಗಿ ಹರಡಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಅಗಲುವಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪದ, ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ಕೆದಕುವ ಒಂದು ಕವಲು, ಒಬ್ಬ ನಾಡಾರ್ ನೀರು ಕುಡಿದ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಲೋಟವನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಮೈಲಿಗೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಒಂದು ಕವಲು, ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಾತಿ ಮತ್ತು ಕೀಳುಜಾತಿ ಇವರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಗೋಡೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಕವಲು, ಮತಾಂತರವಾದ ನಂತರವು ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಾಣದ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಒಂದು ಕವಲು, ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುವ ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಒಂದು ಕವಲು, ಕಾರ್ಲಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಓದಿ, ಏಸು ಕ್ರಿಸ್ತನು ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಒಂದು ಕವಲು- ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಮುಖಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಮೀಪದಿಂದ ನೋಡಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಿಶಾಲವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನ ಹಾಗೂ ನೇಸನ್ - ಇವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಇತಿಹಾಸವು ಅಡಗಿದೆ. ಮೀನಾಳಿಗೆ, ನೇಸನ್‌ನ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು

ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಓದಲು ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮದುವೆ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಮತಾಂತರವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವನು ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಒಪ್ಪಲಾರ ಎಂದು ಮೀನಾ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ಮತಾಂತರದ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವನು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವಿರಬಹುದು ಎಂದು ಅವಳು ತಿಳಿಯುತ್ತಾಳೆ ಮೀನಾಳಿಗೆ ೨೫ ವರ್ಷ. ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಭಯ. ತನ್ನ ವಿಧವೆ ತಾಯಿಯ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ನೋಡಿ, ತನಗೆ ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸಿನ ಸಹವಾಸಬೇಕು ಎಂದು ಮೀನಾಳಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ತನಗೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಅವಳು ತಿಳಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮೀನಾ ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ತಾಯಿಯೊಡನೆ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಿ ವಿಸಾಲಮ್ ತನ್ನ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನೂ ವಿಸಾಲಮ್ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿಸಾಲಮ್ ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿಲ್ಲ. ಮೀನಾಳ ತಾಯಿ ಒಳ್ಳೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವ ಜಗಲಿಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಮೀನಾಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ 'ಮೀನಾ ಮಾತನಾಡಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾಳೆ' ಎಂದು ಕಾದಂಬರಿ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಮೀನಾ, ನೇಸನ್‌ನ ಮುತ್ತಾತನ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಳೇ? ಅಥವಾ ಕೀಳು ಜಾತಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವಳೇ? ಅಥವಾ ನೇಸನ್‌ನ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ, ಅವನ ತಂದೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವಳೇ? ಹೇಳಲು ಮೀನಾಳ ಬಳಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಇತಿಹಾಸವೇ ಇದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಇದೇ ಮೂಲವಾದ ಇತಿಹಾಸ. ಸಮಕಾಲೀನ ಇತಿಹಾಸದ ಮನುಷ್ಯರ ಬದುಕುಗಳನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಎರಡು ಮಹತ್ವದ ಬರಹಗಳನ್ನು ವಿಸಾಲಮ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾದ ಚಿಕ್ಕ ಕತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದವು. ಮಾ. ಶೆಣೈಗಮ್ ರವರ 'ಮುದಲ್ ಮನಿದನುಮ್ ಕದೈಸಿ ಮನಿದನುಮ್' (ಮೊದಲ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಮನುಷ್ಯ, ೧೯೯೯) ಕೃತಿ ಅವರ ಮರಣಾನಂತರ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಶೆಣೈಗಮ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು 'ಶೆಣೈಗಮ್ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಮಾ. ಶೆಣೈಗಮ್ ಮತ್ತು 'ಕೊಟ್ಟವೈ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಲ್ಲೂ ಬರೆದರು. ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನವುರಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವರಿಗೆ

ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಮಧುರೈ ಫಾತಿಮಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ಸಿಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಾದ ನೂಲಿನ ಗಂಟಿನಿಂದ ಎಳೆಯನ್ನು ನವುರಾಗಿ ತೆಗೆದು ತೋರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇವರು ಹೆಣ್ಣುಗಂಡುಗಳ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿನ ಗೋಜಲುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ನಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅವರು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವ ಮಾಯಾಲೋಕವಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಘಟನೆಗಳ ವಿವರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊರಗುಗಳನ್ನು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಅಡಗಿರುವ, ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದ ನೋವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವುದೇ ಆರ್ಭಟವಿಲ್ಲದೆ ಶೆಣ್ಣುಗಮ್ ಅವರ ಕಥೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

ತಾಯನವೂ, ಹೆಣ್ಣನವೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, ನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆಯಲು ಶೆಣ್ಣುಗಮ್ ಅವರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. 'ಕುಳಂದೈಕ್ಕ ಪರವೇರ್ಪ್ಪ' (ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ) ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ ಸೂರ್ಯಕಲಾಳಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅವಳ ಗಂಡ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಸಿವು, ಆಯಾಸ, ಕಛೇರಿ ಕೆಲಸದ ಹೊರೆ-ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಅವಳನ್ನು ಬಸವಳಿಯಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಗಂಡಸು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವ ಗಂಡನನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಂಡಾಗ ಮಗು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊರಳುತ್ತದೆ. ಆಗ 'ಈ ಮಗು ಏಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದೋ' ಎಂದು ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರ ಅವಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.

"ಸರೋಜಾದೇವಿ, ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಹೊರಬಂದು, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಇಣುಕಿ ನೋಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಅವಳ ತಾಯಿ ಭಾಗ್ಯಮ್ಮ ಎಂಬುವಳು ಸಿನಿಮಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು" ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. 'ಸರೋಜಾದೇವಿಯನ್ ಕಥೈ' ಎಂಬ ಸಣ್ಣಕತೆ. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಭಾಗ್ಯಮ್ಮನಿಗೆ ಗಂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬೇರೆಯವಳೊಂದಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿದ್ದನು. ವಯಸ್ಸಾದ, ನಡೆಯಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಒಬ್ಬ ಅಜ್ಜಿಯೇ ಇವಳಿಗೆ ಆಧಾರ. ಆ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಲೇಖಕರು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಭಾಗ್ಯಮ್ಮಳ ಅಜ್ಜಿಯಾದ 'ಅಪ್ಪಾಯಿ ಕೆಳವಿ'ಯೊಬ್ಬಳು ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ಜೊತೆ. ಅವಳ ಚರ್ಮ ಬೇವಿನಮರದ ತೊಗಟೆಯಂತೆ ಒರಟಾಗಿತ್ತು. ತಕ್ಕಡಿಯ ತಟ್ಟೆಗಳಂತೆ ತೂಗುತ್ತಾ ನಡೆಯುವ 'ಅಪ್ಪಾಯಿ'ಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು'

ಇದರ ನಂತರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡತನವು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದುಗರ ಮನ ಕಲಕುವಂತೆ ಶೇಣ್ಣಿಗಮ್ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಿವಿ ಮಂದವಾದ ಅಜ್ಜಿಗೆ, ಮಗು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಅಳುವುದು ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅಳುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ನಾಡಾರ್ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಕಾಫಿ ತಂದು ಎರಡು ಒಳಲೆ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಅದರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸುರಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಒದ್ದೆಯ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಮಗುವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ, ಮಗುವಿಗೆ ಶೀತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳು ಕೊಡುವ ಮದ್ದು ನಶ್ಯ. ನಶ್ಯವನ್ನು ಮಗುವಿನ ಮೂಗಿಗೆ ತುರುಕುತ್ತಾಳೆ. ಕಡ್ಡಿಯಂತಹ ಕಾಲುಗಳು, ಬಡಕಲು ಹೊಟ್ಟೆ ಇರುವ ಮಗು ನಡೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಅವಳು ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಜಿಗುಟುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಡೆಯುವುದು ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಆ ಮಗು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಮಗು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅಜ್ಜಿ ಸತ್ತಮೇಲೆ, ಒಂದು ದಿನ ಮಗುವೂ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಭಾಗ್ಯಮ್ಮ ಅಳುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಂದು ಅವಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ, 'ಅಳಬೇಡ', 'ಸಾಕು', 'ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಫಿ ಕುಡಿ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಅತ್ತ-ಇತ್ತ ನೋಡಿ, 'ನಿನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಿಕೊ' ಎಂದು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಶೇಣ್ಣಿಗಮ್ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ಗಂಡನಿಲ್ಲದೆ ಮಗುವನ್ನು ಸಾಕುವ ಮತ್ತೊಂದು ಅನುಭವ..... ಎಲ್ಲೋ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೆರಳಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು'

ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಏಕೋ ಯಾವ ತರಹದ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲದಂತಿತ್ತು!

ಯಾವ ತರಹದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಯಾವುದೇ ತಂತ್ರವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಥೆಯ ಸರಳತೆಯು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಡುಕವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸತ್ತ ನಂತರ ಅವರ ಕಥಾಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದ ಮುನ್ನುಡಿಯ ಒಂದು ಪುಟ ಮಾತ್ರ ದೊರಕಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬರಹದ ಸರಳತೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ:

'ಸುತ್ತ ಇರುವ ಬದುಕನ್ನು ವಿನೋದ ಹಾಗೂ ವೇದನೆಯಿಂದ ನೋಡಿ, ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿ ಕಂಡು, ಇರುತ್ತಿರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಂದು ದಿನ ಬರೆಯಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಸರ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ನನ್ನ ಬರಹಗಳ

ದೋಷವಾಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಲೋಸ್, ನನ್ನ ಗಂಡನಾದ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ, ಗೆಳತಿಯಾದ ಜಬಕಣಿ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಸರಳವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ನನಗೆ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹದಿನೈದನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಹಿಡಿದು ೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮಿಕ್ಕು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಕತೆಗಳನ್ನಾಗಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ೫೦ ರಿಂದ ೬೦ ಕತೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರಬಹುದು'

ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಲಿಷ್ಟಕರವಾದ ಈ ಸರಳತೆಯೇ ಶೆಣ್ಣಿಗಮ್ ಅವರು ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇವಳು ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕುಟುಂಬದವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನಗಿಂತ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವನಾದ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ತಾಳಿಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದು ಶೆಣ್ಣಿಗಮ್ ಅವರ ಮೆಲುದನಿಯ ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ದ್ಯೋತಕ.

೨೦೦೦ದವರೆಗೂ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಲತಾರಾಮಕೃಷ್ಣನ್ 'ಅನಾಮಿಕ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಲ್ಲಿ 'ನಿನ್ನೆಪುಕ್ಕುಮ್, ನಡಪುಕ್ಕುಮ್ ನಡುವೆ...' (ನೆನಪು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಗಳ ನಡುವೆ) ಎಂಬ ೩೩ ಕತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

೮೦ರ ನಂತರ ಬರೆದ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ನಡುವಿನ ಸ್ನೇಹ, ಗಂಡಸರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಯಸುವ ಗೆಳತನದ ರೀತಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಗೊಂದಲಗಳು, ಮೀರುವ ಬಗೆಗಳು, ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನ ಕ್ರೌರ್ಯ ಏಕಾಂಗಿತನ, ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಇಬ್ಬರು ಅನುಭವಿಸುವ ವೇದನೆಗಳು, ವಾಸ್ತವಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣದ ವಿಷಯಗಳು. ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದೇ ನಡೆಯುವ ಬದುಕಿನ ಸ್ಥಿತಿಗಳು-ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕವಿತೆಗಳಂತೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ 'ಅನಾಮಿಕ' ಬರೆದರು.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಎಂ.ಎ. ಸುಶೀಲಾ ಎಂಬ ಲೇಖಕರು ೧೯೭೯ ರಿಂದ ೨೦೦೯ರವರೆಗೆ ೩ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. 'ಪರುವಂಗಳ್ ಮಾರುಮ್' (ಋತು ಬದಲಾವಣೆ, ೧೯೮೫) 'ಪುದಿಯ ಪ್ರವೇಸಂಗಳ್' (ಹೊಸ ಪ್ರವೇಶ, ೧೯೯೪) 'ತಡೈ ಓಟ್ಟಂಗಳ್' (ತಡೆ ಓಟಗಳು, ೨೦೦೧) ಎನ್ನುವ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದವು. ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಮೇಲೆ ೨೦೧೧ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ೩೬ ಕತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಂಕಲನವೊಂದನ್ನು 'ದೇವಂತಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಈ ಕಥೆಗಳು ಕುಟುಂಬ ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಶೋಷಣೆಗಳು, ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಇಲ್ಲದ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು,

ಅದರಲ್ಲಿ ದಾಳವಾಗಿರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳೂ, ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರು, ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣುಗಳು, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಟನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳು, ಹಲವಾರು ತರಹದ ಗಂಡಸರು ಮುಂತಾದವುಗಳು ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೆಲವು ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಬಲಿಪಶುಗಳು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಚಿಂತನಶೀಲರು. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಂಗಸರು, ಹದ್ದುಮೀರಿ ನಡೆಯಲು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದವರು, 'ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಕಷ್ಟ ಚುಕ್ಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಬೀರುವ ಕಥೆಗಳು' ಎಂದು ತನ್ನ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರಹಗಾರರಾದ ಪಾವಣ್ಣ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇತಿಹಾಸದ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಸುಶೀಲಾರವರ ಕತೆಗಳು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದವು. 'ದೇವಂತಿ' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಯ ಗೆಳತಿಯಾದ ದೇವಂತಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸುವವನು ಅವಳ ಗಂಡ. ಅವನು ತನ್ನ ಮಾನವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೂ, ತನ್ನ ದೈವಿಕವಾದ ಶಕ್ತಿ ಹಾಳಾಗದಿರಲು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟದೆ ಇರುವವನು. ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಬಳಿ ಬಂದು ತಾನು ದೇವ ಎಂಬುದನ್ನು, ಇರುವರೆಗೂ ಅವಳು ದೇವರೆಂದಿಗೆ ಬಾಳಿದಳು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಜೀವನಾವಧಿಯನ್ನು ಅವಳು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಮನುಷ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಹೆಂಡತಿಗಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವಾ ಎಂದು ಅವನ ಬಳಿ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ದೇವಂತಿ ತಪಕಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೂ ಅವಳು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಊರಿನವರ ಬಾಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ತಾನು ಅನೇಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಗಂಡ ಹಿಂದಿರುಗಲೆಂದು ಬೇಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೂ ಅವಳ ಕೋಪ ಆರುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕನ್ನಡಿಯ ಬಳಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಕನ್ನಡಿಯು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಹತ್ತಿರ ಅವನ ನಡತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ದೇವಂತಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕತೆಯಾದ 'ಸಂಗಿಲಿ'ಯಲ್ಲಿ ಶಿವ, ಆಳಾಳಸುಂದರ, ಪರವೈನಾಚಿ, ಸಂಕಿಲಿಯಾರ್ ಇವರುಗಳ ಕತೆಗಳನ್ನು, ಶಿವನು ಸುಂದರನನ್ನು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕತೆಯನ್ನು ತಿರುಚಿ ಸುಶೀಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಾಳಸುಂದರನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ತನ್ನ

ಮದುವೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಪರವೈಯನ್ನು ನೋಡಲು ಸಂಕಿಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕತೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಮದುವೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ದೈವದ ಕಟ್ಟಳೆ ಎಂಬ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸುವಂತೆ ಈ ಕತೆಯು ಮೈದಳಿದಿದೆ. ಈ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ಪುರಾಣಗಳು ರಚನೆಯಾಗುವ ವಿಧಾನಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ, ಸುಶೀಲಾ ಅವರ 'ಉರ್ಮಿಗಳೆ' ಕತೆ ಇತಿಹಾಸದ ಪಾತ್ರದ ಉರ್ಮಿಗಳೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ಒಂದು ರಚನೆ. ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸೀತೆಯೊಂದಿಗೆ, ಉರ್ಮಿಗಳೆಯು ಹೋಗಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಾಗಿ ಈ ಕತೆಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಭಾಷೆ, ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ಪ್ರತಿಮಾ ಭಂಜನೆ : ನಾಲ್ಕನೆಯ ಘಟ್ಟ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯ (ಎರಡನೆಯ ಭಾಗ)

ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯವರು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ ಅನೇಕ ಬರಹ-ಗಾರ್ತಿಯರು ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡದ್ದು ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ. ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ.೨೦೦೦ದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ಕಾದಂಬರಿಯ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ತೊಡಗಿಕೊಂಡರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ಬಹಳ ಗಮನಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಲೆಮಾರಿನ ದನಿಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಿಂಗಪೂರಿನಿಂದ ಬರೆಯುವ ಜಯಂತಿ ಶಂಕರ್ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಬರಹಗಾರ್ತಿ. ಇವರು ಹಲವು ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳನ್ನೂ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಅನಂತರ ೧೯೯೦ರಿಂದ ಸಿಂಗಪೂರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೯೫ರಿಂದ ೨೦೦೫ರವರೆಗೆ ಹಲವಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ೨೦೦೫ರಿಂದ ಇವರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲಾಯಿತು. ಹಲವು ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳನ್ನೂ, ಕಿರುಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿರುವ ಇವರ ಸಮಗ್ರ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಒಂದು ಸಂಕಲನ ೨೦೧೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಸಿಂಗಪೂರದ ಬದುಕನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಹೆಣೆದ ಬರವಣಿಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು ಜಯಂತಿ. 'ಮನಪ್ಪಿರಿಗೈ' (ಮನ ಬೇರ್ಪಡಿಕೆ,

೨೦೦೮) ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯೂ 'ತಿರಿಂದಲೈಯುಮ್ ತಿನ್ನೈಗಳ್' (ಅಲೆಮಾರಿ ಜೀವಿಗಳು, ೨೦೧೨) ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯೂ ಗಮನಸೆಳೆವ ಕೃತಿಗಳು. ತಿರಿಂದಲೈಯುಮ್ ತಿನ್ನೈಗಳ್ ಕಾದಂಬರಿಯು ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕಿನ ನಡಿಗೆಯನ್ನು ಸಿಂಗಪೂರದ ಸೆಂಬವಾಂಗ್ ಭಾಗದ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕಾದಂಬರಿ. ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಪುರುಷರ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮದ ನಿರಾಕರಣೆ, ಪ್ರೇಮದ ಹಂಬಲ, ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗದ ರಹಸ್ಯಗಳು, ಬೆಳೆವ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗಿನ ಹೋರಾಟಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅತಿವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ತತ್ವ ನಿರೂಪಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ಸಹಜ ಬದುಕಿನ ಗೊಂದಲವಾಗೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಜಯಂತಿ. ಆ ಗೊಂದಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರಾದ ಅ. ಮುತ್ತುಲಿಂಗಂ ಅವರು ಇವರ ಕಥೆಗಳನ್ನು 'ಯಾವುದೇ ಪೂರ್ವಗ್ರಹವಿಲ್ಲದ ಕಥೆಗಳು' ಎಂದು ಹೇಳುವುದೂ, ಮಾನವೀಯತೆಯೂ, ಕಾರುಣ್ಯವೂ, ಪ್ರೇಮವೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಕಥೆಗಳೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ. ತಾನು ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೆರಿಯಾರ್ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತ ದನಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ತಾನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಯೇ ಎಂದು ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಯಂತಿಯವರ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಲಗಾಮನ್ನು ಹರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗದ ಸ್ವಭಾವ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಹೇಣ್ಣು ಪಾತ್ರಗಳು ಭರವಸೆಯುಳ್ಳದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಥೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಭಾವನೆ ಹಲವು ಓದುಗರಿಗೆ ಅನುಭವವಾಗುವುದು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ.

ತೇನೊಳ್ಳಿ ದಲಿತ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಬೀಸು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ತುಲದೊಳಗೆ ಅಡಗದೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ೧೯೯೬ರಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಇವರು ಕುಟುಂಬದ ಏಕೈಕ ಮಗುವಾಗಿದ್ದು, ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ನಡುವೆ ವೈಮನಸ್ಯ ಉಂಟಾಗಿ ತಾಯಿಯು ಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆದದ್ದರಿಂದ, ಇವರು ಏಕಾಂಗಿಯಾದರು. ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿದ್ದ ತಂದೆ, ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಹೊಂದಿದವರು. ತೇನೊಳ್ಳಿ ಅವರ ಮಗಳಾಗಿಯೂ, ಗೆಳತಿಯಾಗಿಯೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರು. ೧೯೯೬ರಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ತಾವು ಅನುಭವಿಸಿದ ಒಂಟಿತನದಲ್ಲಿ ಇವರು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು

ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆನಂತರ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ತನ್ನ ಮನಸ್ಥಿತಿಗೂ, ನಡುವಳಿಕೆಗೂ ಒಗ್ಗುವಂತೆ ಕಂಡದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. 'ನೆರ್ಕುಂಜಂ' (ಭತ್ತದ ತೆನೆ ೨೦೦೯), ಕೂನಲ್ಪಿರೈ (ಗೂನುಚಂದ್ರ, ೨೦೧೪) ಎಂಬ ಎರಡು ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನಗಳು ಈವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅತ್ತ ಗ್ರಾಮವೂ ಅಲ್ಲದ ಇತ್ತ ಪೂರ್ಣ ನಗರವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯದ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದು, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಉನ್ನತ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಿರುವ ಇವರು, ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳು ಮನುಷ್ಯರ ಒಳಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೂತುಹೋಗಿರುವಂತಹವುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವರು. ಹಳ್ಳಿಯ ಬದುಕಿನ ಕುರಿತು ಈವರೆಗೆ ಅರಿಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದರ್ಶನವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳು ಹೊರತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವರು. 'ನೆರ್ಕುಂಜಂ' ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಪುಟದೇಳುವ ಅಣಬೆಯಂತೆ ಬದುಕಿನ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. 'ಜಡಿಮಳೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡೆಹಿಡಿದು ನಗುವ ಅಣಬೆಗಳಂತೆ ತುಂಬಿತುಳುಕುವ ಬದುಕಿನ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ರಚನೆಗಳು, ನನ್ನಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತವೆ' ಎಂದು ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು ಸುತ್ತುವರೆದು ಶೋಕಿಸುವಾಗ ಮಾತನಾಡುವ ಸತ್ತ ಹೆಣ್ಣಿನ ದನಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕತೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಬಲಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಕೃಷಿಕ ಕೂಲಿಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ನಿಲುವಾಗಿ, ಬದುಕಿನ ಭೀತಿಗೊಳಿಸುವ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯ ಅತಿರೇಕಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ತಣ್ಣಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ತೇನೊಳಿ. ಎರಡನೆಯ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಇವರು ಹಲವು ಭೂಮಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಸಾಧಾರಣವಾದ ಸರಳತೆಯಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇಹ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ, ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ವಾಸವಿದ್ದು ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು, ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಪ್ಪ, ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಅಮ್ಮಂದಿರು, ಅನ್ನವನ್ನೂ ಬೇಯಿಸದೆ ಹನ್ನೆರಡು ವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಲಕಿಯ ಬಳಿ 'ಹೋಗಿ ಬರುವೆ, ಜೋಪಾನವಾಗಿರು' ಎಂದು ಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಹೋಗಿಬಿಡುವ ಕೋಪಿಷ್ಠ ಅಮ್ಮಂದಿರು, ಸೈಕಲ್ ಓಡಿಸಲು ಬಾರದ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಡಬಲ್ ಹೋಗಿ ಬದುಕೆಲ್ಲ ಎದ್ದುಬಿದ್ದು, ಅವನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಾಗಿ ಅವನನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಹೆಂಡತಿ, ಹೆಂಡತಿಗೆ ಯಾವ ಕಳಂಕವೂ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಕಳ್ಳ ಭಟ್ಟ ಕಾಯಿಸುವ ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೂ, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳೂ ಅವಳನ್ನು ಸಾರಾಯಿ ಕಾಯಿಸುವ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಸಿದಾಗ ದತ್ತೂರಿ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸೆರಗಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಹೋಗುವ ಮುದುಕಿ, ನಂಟು ಬೆಳೆಸಲು ಬರುವ ದೆವ್ವಗಳು

ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಥೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದೆ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಭಾವನೆಗಳೂ, ಅವರ ಅಂತರಾಳದ ತುಡಿತಗಳೂ ಓದುಗರ ಹೃದಯವನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತದಲ್ಲದೆ, ಹರಿತವಾದ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಅವರ ಹೃದಯವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸದ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಇವರು ಹೊಸ ನೋಟದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಯಶೋಧರೆಯನ್ನೂ, ಆರಿಯಮಾಲಳನ್ನು (ಐತಿಹ್ಯ) ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇರೆಯೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಯಶೋಧರ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಬುದ್ಧನಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಹೆಣ್ಣು, ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ಜೈವಿಕವಾಗಿ ಹಡೆದ ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬುದರ ಹೊರತು ಅವಳಿಗೂ ಬುದ್ಧನಿಗೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನನ್ನೇ ಅವಳು ಬೋಧಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಬುದ್ಧನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗಮಿಸಲು ಕರುಣೆಯಿಂದ ದಾರಿತೋರುತ್ತಾಳೆ. ಆರಿಯಮಾಲ ಕಾತ್ತವರಾಯನ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಜಾತಿಗಳ ಸಂಘರ್ಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಕಾತ್ತವರಾಯನ ತಾಯಿ ಅವಳ ಬಳಿ ಜಾತಿಯ ಸೂತಕ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ತಿಳಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಘಟನೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಲವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಇರುವುದು, ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮುದುಕಿಯೊಬ್ಬಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದು, ವೃದ್ಧರು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮನೋವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು, ತಾಯಿಯು ಹುಚ್ಚಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ, ಅವಳನ್ನೂ ಉಳಿದವರನ್ನೂ ಸಮಾಜದ ಟೀಕೆಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು, ಅಪೂರ್ವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಈ ಕಥೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಪ್ಪಂದಿರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಆಸಾಧಾರಣವಾದ ಮಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಚಿತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ದಮಯಂತಿ ಅವರ ಧ್ವನಿ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಅರಳುವ ಸಣ್ಣ ಸಂತೋಷಗಳಂತಿದೆ. ಅವರು ಸಿನಿಮಾ ಹಾಡುಗಳು, ಸೋತುಹೋದ ಕುಟುಂಬ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುವ ಬೇಸರಗಳು, ಪ್ರೇಮದ ಸೋಲುಗಳು, ಗೆಲುವುಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನು ಅಲೆಯಂತೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುವ ಬದುಕಿನ ಓಟ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹೆಣೆದ ಮುಡಿಯಂತೆ ಕಥೆಗಳಾಗಿ ಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾವಿತ್ರತೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಅವುಗಳೊಳಗೆ ನೂಕಲ್ಪಟ್ಟು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ನುಸುಳುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಗಂಡುಗಳು ಇವರ

ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈವರೆಗೆ 'ಅಕ್ಕಕ್ಕಾ ಕುರುವಿಗಳ್' (ಅಕ್ಕಕ್ಕಾ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗಳು, ೨೦೦೦) 'ಸಾಂಬಲ್ ಕಿನ್ನಂ' (ಬಾದಿಯ ಬಟ್ಟಲು, ೨೦೦೧) 'ವಾಕ್ಕುಮೂಲಂ' (ಹೇಳಿಕೆ, ೨೦೧೦) 'ವಣ್ಣತ್ತೂ ಪೂಚ್ಚಿಯುಮ್ ಸಿಲ ಮಾರ್ಬುಗಳುಂ' (ಚಿಟ್ಟೆಗಳೂ ಕೆಲವು ಸ್ತನಗಳೂ, ೨೦೧೪) ಎಂಬ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ, ನಿಳಲಿರವು (ನೆರಳ ಇರುಳು, ೨೦೦೨) ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನೂ ಬರೆದಿರುವರು. 'ಸಾಂಬಲ್ ಕಿನ್ನಮ್' ಸಂಕಲನದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವೂ ವಿರಕ್ತಿಯೂ ಕಲಿತ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದಾಗಿ ಯಾವ ಸಂಕೋಚವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಕಥೆಗಳು ತನ್ನ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತಿರುವುದಾಗಿಯೇ ದಮಯಂತಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಸಾಂಬಲ್ ಕಿನ್ನಂ' ಸಂಕಲನದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ತನ್ನ ನುಣುಪಾದ ಎಳೆಯನ್ನು ಹರಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇವರ 'ವಾಕ್ಕು ಮೂಲಂ' ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಣ್ಣು ಪಾತ್ರಗಳು, ಪರಕೀಯವಾಗಿ, ಪರಕೀಯಗೊಳಿಸುವ ಜಗತ್ತನ್ನು, ಅದರೊಳಗಿರುವ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊಪ್ಪಳೆಗಳಂತೆ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಗತಿಗಳು ಸಂಭವಿಸುವಾಗಲೂ ಆ ಹೊಪ್ಪಳೆಗಳು ಒಡೆಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಒಣಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಧ್ಯದ ಬೆರಳನ್ನು ಮುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಣ್ಣು, ವಸತಿಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ನಡುವಿನ ಸ್ನೇಹ, ಬದುಕಿನ ಪಯಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸುವ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡುಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ದಮಯಂತಿಯ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಪಯಣಿಸುವ ಕಥೆಗಳು. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ದಮಯಂತಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: 'ಯೋಜಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಡಗಳ ನಡುವೆ ಹರಿಯುವ ನದಿಯಂತಹ ಬದುಕು ನನಗೆ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹದಂತೆಯೇ ದಡಗಳನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗಿ ತನ್ನ ದಡಗಳನ್ನು ತಾನೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನನ್ನ ತೀರಗಳನ್ನು ನಾನೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಂಡೆನು (ಕಂಡುಕೊಂಡೆನು)' ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕಾಲ್ಪನಿಕವೆಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. 'ವಾಕ್ಕುಮೂಲಂ' ಕಥೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದು ದಮಯಂತಿ ತನ್ನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಬರೆಯುವ ಪತ್ರ. ತನ್ನ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವಾಗ, 'ಕಣ್ಣೀರ ಹನಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾದುಹೋಗಲಾಗದ ಕಥೆ ಇದು'- ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. 'ಆ ಕಥೆ ನನ್ನ ನಂತರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಾವನೆಗಳು, ವೇದನೆಗಳು ಬದುಕಿನ ಆಳಕ್ಕಿಳಿದು ಕಥೆಗಳಾದಾಗ ಅವು ನಿರ್ಮಿಸುವ ವಾತಾವರಣವು ಹಲವಾರು ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗೂಡಿಸುವ

ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ದಮಯಂತಿಯವರ ಈ ಕಥೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದೀ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಉದಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಆಳವಾದ ವ್ಯಥೆಯೋ, ಅನುಭವಗಳೋ, ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬದುಕನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಸೆಳೆಯುವ ಆಯಸ್ಕಾಂತದಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಲವು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಥೆಗಳಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ದಮಯಂತಿಯವರ ಕಥೆಗಳು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರ ಬದುಕಿನ ಕಥೆಗಳು ಬಹುಜನಪ್ರಿಯವಾಗುವುದು ಹೀಗೆಯೇ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಥೆಗಳು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರುವ ಕಥೆಗಳ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ, ಅವುಗಳ ಕಥಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ಈ ಕಥೆಗಳು ಭಗ್ನಗೊಳಿಸಿದವು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೨೦೦೨ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ 'ನಿಳಿರವು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ದಮಯಂತಿ ಇತಿಹಾಸದ ಕಾದಂಬರಿ ಒಂದನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯ ಎರಡು ಭಿನ್ನ ತಲೆಮಾರಿನ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬದುಕಿನ ಮೂಲಕ ಕ್ರೈಸ್ತ ನಿಲುವುಗಳು ಮತ್ತು ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ ಎರಡೂ ವಾಸ್ತವಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಸಫಲವಾಗುವುದನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತ ಪುಟಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಬದುಕನ್ನು ಒಳಗಿನವರಾಗಿ ಇದ್ದು ಕೆಣಕಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು 'ಕಾವ್ಯಾ' ಷಣ್ಮುಖಿಸುಂದರಂ ತನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಣ್ಣಾದ ಎಲಿಸಿ ಅವಳ ಅಜ್ಜಿ ರತ್ನಕುಮಾರಿ ಇಬ್ಬರೂ ಎಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವವರು. ಮುಟ್ಟಾದಾಗ ತಲೆಮೇಲೆ ಸೆರಗು ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಂತು ಪವಿತ್ರ ಸಹಭೋಗವನ್ನು (Hloy communion) ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಎಲಿಸಿ, 'ನಾನು ದೇವರ ಬಳಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನ ದೇಹವೂ, ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳೂ ಅಡಚಣೆಯಾಗಲಾರವು. ನನ್ನನ್ನು ನಾನಿರುವಂತೆಯೇ ಏಸುವು ಪ್ರೀತಿಸುವನು ಎಂದು ಗೊತ್ತು. ಇದು ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ದೇಹ. ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಕಣ್ಣು, ಹುಬ್ಬು, ಕುತ್ತಿಗೆ ಅಂದಮೇಲೆ ಮುಟ್ಟು ಸಹಾ ಅವನು ಕೊಟ್ಟದ್ದೇ' ಎಂದು ಹೇಳುವಳು. ಬಲಮೊಳಕಾಲು ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಡೆಬೋರ ಕೇತರಿನ್ ರತ್ನಕುಮಾರಿಯೂ ಸಹಾ ಎಲಿಸಿಗಿಂತ ಏನೂ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲ. ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನು ಭೇಟಿಯಾದಂತೆ ಕನಸು ಕಂಡು ಅದನ್ನು ಎಲಿಸಿಯ ಬಳಿ ಹೇಳುವಳು. ಬದುಕೆಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಿಕಿಯಾಗಿದ್ದು ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಭೆಗಳೊಳಗೆ ನಡೆವ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಿಂದ ನೋಡಿ ಮನದೊಳಗೆ ಕುದಿಯುವಳು. ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕುವ ಮುನ್ನ ನೀರನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವಂತೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಾರೆ ದಮಯಂತಿ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ನೀರಿನ ಸಿಂಪಡಿಕೆ. ನಂತರ ಪೊರಕೆಯಿಂದ ಸರಸರ

ಎಂದು ಗುಡಿಸುವುದು. ದೊಡ್ಡ ರಂಗೋಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು. ರಂಗೋಲಿ ಮಾತ್ರ ಓದುಗರ ಊಹೆಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಒಗಟು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಗೆರೆಗಳನ್ನು, ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಡು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ, ತಿಳಿ ಕಂದು ಬಣ್ಣದಲ್ಲೂ, ಬರಿ ನೆರಳಾಗಿಯೂ ಮಾತ್ರ ಬಿಡಿಸಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬದುಕನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಲೇಖಕಿ ದಮಯಂತಿ.

ಸಂಕೇತಗಳ ಮೂಲಕವೂ, ಸೂಚ್ಯವಾಗಿಯೂ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹೇಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಥೆಯಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ಲೇಖಕಿ ಉಮಾ ಮಹೇಶ್ವರಿ. ಹೇಳದೆ ಉಳಿದುಹೋಗುವ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು, ದೇಹದ ರಹಸ್ಯದ ಭಾಷೆ, ಇಚ್ಛೆಗಳಾಗಿ, ಭಯಗಳಾಗಿ, ತಣಿಸಲಾಗದ ದಾಹಗಳಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟುವ ಅನುಭವ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಕವಿತೆಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವವರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ನಂತರ ಕಥಾ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬಂದವರು. ೨೦೦೨ರಲ್ಲಿ 'ಮರಪ್ಪಾಚ್ಚಿ' (ಮರದ ಗೊಂಬೆ) ಎಂಬ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನವನ್ನು, ೨೦೦೩ರಲ್ಲಿ 'ಯಾರೂಂ ಯಾರೂಡನುಂ ಇಲ್ಲೈ' (ಯಾರೂ ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ) ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನೂ ಬರೆದು ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವರು. ತನ್ನ ಕಾದಂಬರಿ ಕುರಿತಾದ ಸಣ್ಣ ಲೇಖನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾದಂಬರಿಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 'ಈ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಇದ್ದದ್ದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಘಟನೆಗಳು, ಅನುಭವಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಘಟಿಸುವಂತಹದಲ್ಲವಲ್ಲಾ? ನೆನಪುಗಳ ನೆರಳಿನ ಆಟವನ್ನು ಅನೇಕ ಪದರಗಳು ಮುಚ್ಚಿದ್ದವು. ಬಹುಪಾಲು ಮನೆಯೊಳಗೆಯೇ ಕಳೆದ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸುತ್ತ ಇದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಗಳು, ಅವರ ವಿಭಿನ್ನ ಗುಣಗಳು, ಒಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೋರುತ್ತಿದ್ದ ದುಃಖ, ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ, ಯೋಚಿಸಿಯೇ ಇರದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಪದಗಳು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ಅರಿತೆ.' ಎಂದು ತನ್ನ ಕಥೆ ರೂಪುಗೊಂಡ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ನಂತರ ಕಾದಂಬರಿಯೊಂದನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದ ಮತೊಬ್ಬ ಲೇಖಕಿ ಸಲ್ಮಾ. 'ಇರಂಡಾಂ ಜಾಮಂಗಳಿನ್ ಕದೈ' (ಎರಡನೆಯ ಜಾವದ ಕಥೆ) ೨೦೦೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಅದು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಮಹಿಳೆಯರ ಜಗತ್ತನ್ನು, ಅದರ ಎಲ್ಲ ಪರದೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿತು ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಹದಿಮೂರನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೇ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಲವು ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಣ್ಣುಗಳಂತೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಸಲ್ಮಾ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವಿತು ಬದುಕುವ ಲೇಖಕಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ರೊಕ್ಕೈಯ್ಯಾ, ರಾಜಾತ್ತಿ ಎಂಬ ತನ್ನ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ಸಲ್ಮಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿಯೇ ಬರೆಯಲು ತೊಡಗಿದರು. ಈಚೆಗೆ ಅವರ ಬದುಕು ಚಲನಚಿತ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೊಡಗಿ-ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಬಹಳ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವ ಸಲ್ಮಾಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿ ಜುನೈದ ಬೇಗಂ ಜತೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಕಾರಣ ಸಲ್ಮಾ ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಓದಿದವರು. ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಾಳಿನ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು, ದೈಹಿಕವಾಗಿಯೂ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಯೂ ಅವರು ನಶಿಸುವುದನ್ನೂ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ಕೂಡಿದ ಅವರ ಬದುಕನ್ನೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಲೇಪನಗಳಿಲ್ಲದಲೆ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿದವರು. ಹೇಳುವ ವಿಧಾನಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾಡದೇ ಇರುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರತಿರೋಧಗಳನ್ನೂ ಎದುರಿಸಿದರು.

ಕವಿಗಳಾದ ಕುಟ್ಟಿ ರೇವತಿಯವರು 'ನಿರೈಯ ಆರೈಗಳ್ ಉಳ್ಳ ವೀಡು' (ಬಹಳ ಕೊಠಡಿಗಳು ಇರುವ ಮನೆ, ೨೦೧೩), ಹಾಗೂ ಅ.ವೆಣ್ಣಿಲಾ ಅವರು 'ಬೃಂದಾವುಂ ಇಳವ್ ಪರುತ್ತು ಆಣ್ಣಳುಂ' (೨೦೧೩) (ಬೃಂದಾಳೂ ಯೌವನದ ಗಂಡಸರು) ಎಂಬ ಸಣ್ಣಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಥೆಗಾರರ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿದರು. 'ನಿರೈಯ ಆರೈಗಳ್ ಉಳ್ಳ ವೀಡು' ಕವಿತೆಯ ದನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದಂತಹ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದು ರೂಪಕವಾಗಿಯೂ, ನೇರವಾಗಿಯೂ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳುಳ್ಳ ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಗಳ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಹೇಣ್ಣು ಗಂಡುಗಳು, ಅವರನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆಯುವ ಕಾಡು ಕಡಲುಗಳ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅನಾವರಣ-ಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅ.ವೆಣ್ಣಿಲಾ ಅವರ ಕಥೆಗಳು ನೇಯ್ಗೆಯ ಕಸಬು ಮಾಡುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಕಥೆಗಳು. ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ "ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರೀತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಸ್ನೇಹದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರೇಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎರಗುವ, ಹೊರಗೆ ಕಾಣದ, ಆದರೆ ನಿತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡುಬರುವ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕಥೆಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದುವ ಯಾವುದೇ ಹೇಣ್ಣು ತನ್ನ ಯೌವನ ಕಾಲದ ಕರಾಳ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರುವಳು ಎಂಬುದನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ." ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು. ತಿರುವಣ್ಣಾಮಲೈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೇಯ್ಗೆಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹೇಣ್ಣುಗಳು, ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯವೂ ಸಹಾ ಇಲ್ಲದೇ ತಮ್ಮ ಆಟಗಳನ್ನೂ, ಓದನ್ನೂ

ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಾಲಕಿಯರು. ಅವರು ಎದುರಿಸುವ ಹಿಂಸೆಗಳು, ಅವರ ಒಳಗೆ ಹೆಚ್ಚುಗಟ್ಟಿದ ಭಯಗಳು, ಇದರೊಂದಿಗೆ ನಗರದ ಬದುಕು, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳು, ಮಕ್ಕಳು, ಸಂಬಂಧಗಳು ಎಂದು ಹದಿನೇಳು ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬದುಕಿನ ಪದರಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಹೋಳುಗಳನ್ನಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಡುತ್ತಾರೆ ವೆಣ್ಣೆಲಾ.

೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿತಾ ಸ್ವರ್ಣವಲ್ಲಿಯವರ 'ಪೊಸಲ್' (ಬಿರುಗಾಳಿ, ೨೦೧೪) ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ತಾನು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಊರನ್ನೂ, ಅದರ ನದಿಯನ್ನೂ, ದೇವರುಗಳನ್ನೂ, ಮನೆಗಳನ್ನೂ, ಮನೆಯನ್ನು ಆಳುತ್ತಾ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ, ಅವರು ಊಟ ಬಡಿಸುವ ರೀತಿಗಳನ್ನೂ, ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ನಗರಕ್ಕೆ ಬದುಕಲು ಬಂದ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳ ಹಳಹಳಿಕೆಯನ್ನು, ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಪ್ರೇಮವನ್ನೂ, ನಂಟುಗಳನ್ನೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುವ, ನಗುವನ್ನೂ, ಸಣ್ಣ ಅಳುವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವ, ಒಗಟುಗಳನ್ನು ಬಯಲಾಗಿಸುವ, ಬದುಕಿನ ಹಂತಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಈ ಎಂಟು ಕಥೆಗಳುಳ್ಳ ಸಂಕಲನ ಬದುಕನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

ಭಾಷೆ, ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಮಾ ಭಂಜನೆ: ನಾಲ್ಕನೆಯ ಘಟ್ಟ ಆತ್ಮಚರಿತೆ

ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಆತ್ಮಚರಿತೆ. ಬದುಕಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಇತಿಹಾಸವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದದ್ದು ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲೇ. ೧೯೯೮ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ ಅಳಗಿಯ ನಾಯಕಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ ಅವರ 'ಕವಲೈ ಎಂಗಳ್ ಕದೈ' (ಚಿಂತೆಗಳೇ ನಮ್ಮ ಕಥೆ) ಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಇತಿಹಾಸ ಬದುಕೇ ಕತ್ತಲೆಯಾಗಿ, ಬೆಳಕೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿ, ದುಃಖದಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಳಾಗಿ ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದ ಈ ಕುಟುಂಬದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ 'ದುಃಖ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಅಳಗಿಯ ನಾಯಕಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕುಟುಂಬವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟವಾಗಿತ್ತು ಅಳಗಿಯ ನಾಯಕಿ ಅಮ್ಮಾಳಿಗೆ. ಅಡುಗೆಯ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಸಹಾ ಹೋರಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಲೇಖಕಿ ಪೊನ್ನೀಲನ್ ಅವರು ಅವರ ತಾಯಿ ಅಳಗಿಯ ನಾಯಕಿ ಅಮ್ಮಾಳ್. ಅವರ ಒತ್ತಾಯದಮೇರೆಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ, ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬರೆದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಮುನ್ನುಡಿಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಭಾಪತಿ ಎಂಬ ಪೊನ್ನೀಲನಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯೊಂದನ್ನು

ಇಡುತ್ತಾರೆ: 'ಅಪ್ಪಾ ಸಭಾಪತಿ, ನಾನು ಒಂದು ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬರೆದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೇ, ದೂರ ಸರಿಸದೇ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆದು, ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ, ನಿನ್ನ ಕಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಕಥೆಯನ್ನೂ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.' ಓದಿದನಂತರ ಅವರ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಗಂಡನ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಮರೆಮಾಚಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಪೊನ್ನೀಲನ್ ಅವರಿಗೆ. ಅದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯಬಳಿ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ 'ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅಳಗಿಯ ನಾಯಕಿ ಅಮ್ಮಾಳ್. ಗಾಂಧಿಯ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾದ, ಜೀವ ಅವರಂತಹ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಗೆಲೆಯರಾದ, ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅತಿಯಾದ ಗೌರವದಿಂದ ಕಂಡ ತನ್ನ ತಂದೆ, ತಾಯಿಯ ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣುವ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯನ್ನು ಹಿನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ ಪೊನ್ನೀಲನ್. ಆದರೆ ಅಳಗಿಯ ನಾಯಕಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಕುಟುಂಬದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಒಂದು ದಾಖಲೆಯನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಥೆ ತುಂಬಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುವಾಗ, ಕುಟುಂಬದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಹಲವು ದುಃಖಗಳನ್ನೂ, ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಈಜಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನೂ, ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಬಂದುಹೋಗುವ ಸಣ್ಣ ಸುಖಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ಅನುಭವಿಸಲು ಬಿಡದೆ ಕೆಡವಿಹಾಕುವ ಬಿರುಗಾಳಿಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಆತ್ಮಚರಿತೆಯನ್ನೇ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಇತಿಹಾಸವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಎಷ್ಟು ಆಳಕ್ಕೆ ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕೃತಿಗಳು ೨೦೦೬ರಲ್ಲೂ ೨೦೧೪ರಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಟವಾದವು. ಮೊದಲನೆಯದು ಕವಿಯಾದ ವತ್ಸಲಾ ಅವರು ಬರೆದ 'ವಟ್ಟತ್ತಳ್' (ವರ್ತುಲದೊಳಗೆ) ಎಂಬ ಕೃತಿಯಾದರೆ, ಎರಡನೆಯದು ಎಂ.ಎ. ಸುಶೀಲಾ ಅವರು ಬರೆದ 'ಯಾದುಮಾಗಿಯುಂ' (ಎಲ್ಲವಾಗಿಯೂ) ಎಂಬ ಕೃತಿ. ವತ್ಸಲಾ ಅವರ 'ವಟ್ಟತ್ತಳ್' (ವರ್ತುಲದೊಳಗೆ), ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕನ್ನೂ ಅವಳ ಮಗಳ ಬದುಕನ್ನೂ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ವಚರಿತೆಯಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಪನೆಯ ಗೆಲುವು ಯಾರನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೋ, ಪತಿವ್ರತೆಯಾಗಿಯೋ, ಬಲಿಪಶುಗಳಾಗಿಯೋ ಸೃಷ್ಟಿಸದೆ, ಕೋಪವೂ, ತಾಪವೂ,

ಕ್ರೋಧವೂ, ಅಸೂಯೆಯೂ, ಪ್ರೀತಿಯೂ, ತ್ಯಾಗವೂ ಉಳ್ಳ ಸಹಜವಾದ ಮಾನವರಂತೆಯೇ ಅವರು ಇರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಸಾದ ಗಂಡನಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ವಯಸ್ಸಾದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರೇಮ ಉಕ್ಕಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದಣಿವು, ಬೇಸರ, ಮುಖ ಗಂಟಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಸಂಗಡವೇ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅರಿವೂ, ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಕಲೆತು ಬರುವುದೇ ಸಹಜ. ಈ ಕೃತಿ ಆರಂಭವಾಗುವುದೇ ಈ ರೀತಿಯ ಬೇಸರದಿಂದ. ಹಲವು ಕೊರತೆಗಳುಳ್ಳ ಹೆಣ್ಣಿಂದ ಆದರ್ಶ ಪತ್ನಿಯಾಗಿಯೋ ತಾಯಿಯಾಗಿಯೋ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣೆಂಬುವಳು ತಾಯ್ತನವನ್ನು ಹೊಮ್ಮಿಸುವವಳು, ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೂ ಅವಳಿಗೆ ಸಮವೇ. ಅವಳು ಗಂಡನಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸದವಳು ಎಂಬಂತಹ ಭ್ರಮೆಗಳನ್ನು ಹರಿಯುತ್ತದೆ ಈ ವಟ್ಟತ್ತಳ್ಳ ಕಾದಂಬರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜಾನಕಿ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವಳಾದುದರಿಂದ ಗರ್ವ ಉಳ್ಳವಳು. ಒಳ್ಳೆಯವಳು ಆದರೂ ಹಲವು ಕೊರತೆಗಳುಳ್ಳವಳು. ತನಗಾಗಿ ಹಲವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇಸರಗೊಳಿಸಬಲ್ಲವಳು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ. ಜಾನಕಿಯ ಅಮ್ಮ ಅಲಮು, ಜಾನಕಿ, ಅವಳ ಮಗಳು ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮಳ ಮಗಳು ದೀಪ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ನಾಲ್ಕು ತಲೆಮಾರಿನ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕಥೆ ಇದು. ಬದುಕಿನ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದವರುಗಳನ್ನು ಹಾದುಹೋಗುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬದುಕಿನ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ವತ್ಸಲಾ. ಅವರು ಬದುಕನ್ನು ಋತುಗುಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ವೃತ್ತದೊಳಗೆ ಚೌಕಾಕಾರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಮೂಲಕ ಮೂಲವೃತ್ತವನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಹಾಕಲು, ಬೀಜಬಿತ್ತಿದ ಮೊದಲ ಘಟ್ಟದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಕಾಲೀನ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗಳ ಕಥೆಯನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ತನ್ನ ನಲವತ್ತೆಂಟನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಮೊದಲು ಕವಿತೆ ಬರೆಯಲು ತೊಡಗಿದ ವತ್ಸಲಾ, ರಾಂಚಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನೂ, ಭಾರತೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಕ ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಸಂಶೋಧನಾ ಪಂಡಿತ ಪದವಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದವರು. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳು ಚೆನ್ನೈನ ಐ.ಐ.ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಎಂಜಿನೀಯರಾಗಿ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿ ೧೯೯೯ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾದವರು.

‘ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಜೀವಂತವಾಗಿರಲು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದದ್ದು ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ, ನೆಲೆ, ಗಂಡ ಎಂದು ನಂಬುವ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬದುಕಿಗೆ ಕೇವಲ ಅನ್ನ, ಬಟ್ಟೆ, ನೆಲೆ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಇಷ್ಟು ಸಾಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ನನಗೆ ಉಂಟಾದ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ನಾನು ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅರಿಯದಲೇ ಸಾಯುವುದು, ಜೀವತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಏಳುವುದು ಹೀಗೆ ಸಾಗಿತು ನನ್ನ ಬದುಕು.' ಎಂಬ ಮುನ್ನುಡಿಯ ಮಾತುಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತನ್ನ ತಾಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ವತ್ಸಲಾ ಗೆಳತಿಯ ಮಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲವಾರು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ದೊರತದ್ದರಿಂದ ಬರೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾವಂತಳಾದ ಹೆಣ್ಣಿಗೇ ಗ್ರಹಿಕೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ಹಲವು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಎಟುಕದ ಫಲವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು ಯಾಕೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದ ಅಶೋಕಮಿತ್ರನ್ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಆಂಗ್ಲ ಲೇಖಕಿ ಮಿಸ್ಸೆಸ್ ಹೆನ್ರಿವುಡ್ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ೧೮೮೭ರಲ್ಲಿ ಮರಣಹೊಂದಿದ ಹೆನ್ರಿವುಡ್ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಪಟ್ಟ ಪಾಡುಗಳನ್ನು, ಅವರ ಪ್ರೇಮವನ್ನು, ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು, ಸಂಸಾರದ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಹಲವು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದವರು. ೧೮೮೭ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಮರಣದನಂತರವೂ ಅವರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದವು. ಸರಳರೇಖೆಯ ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಇವರ ಕಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವತ್ಸಲಾ ಅವರ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದೇ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ವಟ್ಟತುಳ್ ಸಮಕಾಲೀನ ಬರವಣಿಗೆಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಕಾದಂಬರಿ. ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ನೆನಪುಮಾಡಿಕೊಡಲಾರದು. ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕಥೆ ಒಂದೊಂದು ಶತಮಾನಕ್ಕೂ ಹಲವು ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಎನ್ನುವುದೇ ನಿಜ. ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕಥೆಗಳು ಎಂದೂ ಹಳತಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೀವತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಥೆಗಳು.

೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ ಎಂ.ಎ.ಸುಶೀಲಾ ಅವರ 'ಯಾದುಮಾಗಿಯುಂ' (ಎಲ್ಲವಾಗಿಯೂ) ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾದ ಆತ್ಮಕಥೆಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವಂತಹದು. ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಬಾಲ್ಯ ವಿಧವೆಯಾದ ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಅವಳ ಕುಟುಂಬದ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವ ಅನ್ನಂ, ಸಿಸ್ಟರ್ ಸುಬ್ಬುಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರ ವಿಧವೆಯರಿಗಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಹಿಡಿದು ಓದಿ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಮೂವತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತನಗೊಂದು ಒಂದು ಮಗು ಬೇಕೆಂದು ಪುನರ್ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ

ಅವಳ ಮಗಳು ದೇವಿ. ಮೋಸಗಾರನೆಂದು ತಾನು ದ್ವೇಷಿಸಿದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಒಂದು ದುರ್ಬಲ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾದ ಅವಳ ಮಗಳು ಚಾರು, ದೇವಿ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಅವಳ ಮಗಳು ನೀನಾ, ಈ ನಾಲ್ಕು ತಲೆಮಾರಿನ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಾದಂಬರಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸರಳರೇಖೆಯಲ್ಲಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಲಾಳಿಯಾಡುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ೧೯೨೬ರಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಯಾರೆಂದು ವಿವರಿಸದೆ, ನಮಗೇ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಡುವ ಕಷ್ಟ ಬಿಳುಪು ನೆರಳಚಿತ್ರಗಳು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯಾದ ಒಂದು ಆಯಾಮಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೆಳೆದೊಯ್ಯುತ್ತವೆ.

ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಲಯವನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬದುಕಿನ ಕಥೆಗಳಾಗಿ ಬಂದ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದವು. ಗಂಡಸರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಗಂಡು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಗಳಾಗಿರುವ ತನ್ನನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ, ಬಯಸಿ, ಜನನೇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ತುಂಡರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಬದಲಾದ, ಹಿಜಡಾಗಳು ಅಥವಾ ಅರವಾಣಿಗಳು, ತಿರುನಂಗೈಗಳು (ಮಂಗಳಮುಖಿಯರು) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಇಬ್ಬರು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅವು. ಮೊದಲ ಪುಸ್ತಕವಾದ ಉಣವುರ್ಮ್ ಉರುವಮುಂ: ಅರವಾಣಿಗಳ್ ವಾಳ್ಕೈ ಕದೈಗಳ್ (ಭಾವನೆಯೂ ರೂಪವೂ: ಮಂಗಳಮುಖಿಯರ ಬದುಕಿನ ಕಥೆಗಳು, ೨೦೦೫) ಪುಸ್ತಕದ ಸಂಪಾದಕರು ರೇವತಿ. ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಾದರೂ ಏನು, ತಾನು ಯಾಕೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸತ್ತು ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದೆ, ವ್ಯಭಿಚಾರದ ದಂಧೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ತನ್ನ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ರೇವತಿಯ ಕಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುವ ಈ ಪುಸ್ತಕ ರೂಢಿಯ ಲೈಂಗಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಬದುಕುವ ಬದುಕನ್ನೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುವ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನೂ, ಅದರಲ್ಲಿನ ಬಯಕೆಗಳನ್ನೂ, ಹಂಬಲಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಮೊದಲಬಾರಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಮರೆಮಾಚದೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಅವರ ಜಗತ್ತಿನ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿತು. ಅವರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿತು. ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದ ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸುವ ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು.

'ಲಿವಿಂಗ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್' ವಿದ್ಯಾ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ವಿದ್ಯಾಳ 'ನಾನಾ ಶರವಣಿನ್' ವಿದ್ಯಾ: ಒರು ತಿರುನಂಗೈಯಿನ್ ಉಲುಕ್ಕಿ ಎಡುಕ್ಕುಂ ವಾಳ್ಕೈ ಅನುಬವಂಗಳ್' (ನಾನು ಶರವಣಿನ್ ವಿದ್ಯಾ: ಒಬ್ಬ ಮಂಗಳಮುಖಿಯ

ಮನಕರಗಿಸುವ ಬದುಕಿನ ಅನುಭವಗಳು, ೨೦೦೭) ಪುಸ್ತಕ ಜನನೇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಕುಯ್ದುಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುವುದು. 'ನಾನು ಯಾರು?' ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟ ತೊಡಗಿದ್ದಾಗಿ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲೇ ಹೇಳುವ ವಿದ್ಯಾ, "ಸ್ವರ್ಗ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ನರಕ ಬೇಡವೆಂದೇ ಅಂಗಲಾಚುತ್ತೇನೆ. ನನಗಾಗಿಯೂ ನನ್ನಂತಹ ಮಂಗಳಮುಖಿಯರಿಗಾಗಿಯೂ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಂ.ಎ. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಓದಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲೂ, ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲೂ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುವ ವಿದ್ಯಾ ತನಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ದೇಹವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಈ ಕಥೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಲೈಂಗಿಕ ವಿವರಣೆಗಳು ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾಷೆ ಪ್ರತಿಮೆ, ಪ್ರತಿಮಾ ಭಂಜನೆ: ನಾಲ್ಕನೆಯ ಘಟ್ಟ ಕವಿತೆ : (ಮೊದಲ ಭಾಗ)

ಎಂಭತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆರಂಭಗೊಂಡು, ಅದರ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವೇಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ತೊಂಬತ್ತರಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕವಲೊಡೆದು, ಹರಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸ್ತ್ರೀ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿತೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ರೂಪತಾಳಿದ್ದು ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇ.ರಾ.ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬರೆದ ಕವಿತೆಗಳು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಲೆಯಾಗಿ ಬಂದದ್ದು ತೊಂಬತ್ತರ ಈ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ. ಎಲ್ಲಾ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನೂ, ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಉಕ್ಕುವ ಕಡಲಂತೆ ಈ ಕವಿತೆಗಳು ಬಂದವು.

ಎಂಭತ್ತು ಮತ್ತು ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕದ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಮುನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಕೆಯಾದ 'ಎಳುತ್ತು' ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಇ.ರಾ. ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕಾರಣ ಭಿನ್ನವಾದ ಬದುಕನ್ನು ಬದುಕಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸಾಧಾರಣ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಬರೆದರು. ಕಳೆದ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪುದುಚ್ಚೇರಿಯ ಆರೋವಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ನೆರಂಜಿ (ನೆಗ್ಗಿನ ಮುಳ್ಳು) ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನಂತರ 'ಸುಡುಪೂಕ್ಕಳ್' (ಬಿಸಿ ಹೂಗಳು), 'ದೀಪಾವಳಿಪ್ಪಗಲ್' (ದೀಪಾವಳಿಯ ಹಗಲು), ಮರುಪಯನಂ (ಮರುಪಯಣ), ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಕವಿತೆಗಲ್ (ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಕವಿತೆಗಳು), ವಾಸನೈಪ್ಪುಲ್

(ಸುವಾಸನೆಯ ಹುಲ್ಲು), ಉದಯನಗರ್ (ಉದಯ ನಗರ್) ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಕವಿತೆಯ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸ್ತ್ರೀ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೆದ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನಬಹುದು. ೨೦೦೯ರಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕೊಡಿವಿಳಕ್ಕು (ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಲಂಕಾರದ ದೀಪ) ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ 'ಈ ಕವನಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದುಃಖಗಳು, ಸುಖಗಳು, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಏಳು ಬೀಳುಗಳು, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಪ್ಪು-ತಪ್ಪುಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ನಾನು ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ದಹಿಸಿದ ಅಗ್ನಿಯೊಳಗೆ ಎಲೆಯಾಗಿಯೂ, ಶಿಲಾರಸದಲ್ಲಿ ಅರಳಿ ಬರುವ ಹೂವಾಗಿಯೂ, ಚಂದನದ ತೊರೆಯ ಎರಡು ತೀರಗಳ ಅಂಚಲ್ಲಿ ಸೊಂಪಾಗಿ ಪಸರಿಸಿ ವಜ್ರದಂತೆ ಹೊಳೆವ ಹೊನ್ನ ಜೊಂಡಿನಂತೆಯೂ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಕುಂದದೆ ಇರುವುದನ್ನು, ಅದರ ಎಡೆಬಿಡದ ಹುಡುಕಾಟವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ಕೊಡಿವಿಳಕ್ಕು' ಕವಿತೆಯ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಅವರು ನೀಲಗಿರಿಯಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ, ಮುಂದೆ ನಾವು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಲಿರುವ- ದಿವಂಗತ ಕವಿ ರೋಹಿಣಿಯವರ ಕುರಿತಾದ ಒಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರೋಹಿಣಿಯವರ ಆವೇಶದ ದನಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನೀನು ಇವಳಿಗೆ

ಉಡಲು ಉಡಿಗೆ ಕೊಡುವೆ.

ಇವಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ವೈದ್ಯರ ಬಳಿ
ಕರೆದೊಯ್ಯುವೆ.

ಇವಳಿಗೆ ಪುರುಷರು

ಎಸಗಿದ ಅನ್ಯಾಯವ

ಬಡಿದು ಕೇಳಲು

ಸಮೂಹ ದನಿ ಎಚ್ಚರಿಸಲು ನೀನು

ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏನು?

ಸಾಕು ನಿನ್ನ ಮೌನದೀ ಕೃತಿ.

ಹೋಗು ಬರೆ

ಆರ್ಭಟಿಸಿ ಬರೆ

ಮೊನೆ ಮೊಂಡಾಗಿರಬಹುದು

ನಿನ್ನ ಲೇಖನಿಯನ್ನು ಚೂಪುಗೊಳಿಸು.

ಕೆಂಪು ಮಸಿ ತುಂಬು.

ಸಣ್ಣತನಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಸು.
 ಸುಡುವ ನಿಜ ಕುದಿಯಲಿ
 ಇರುವಂತೆಯೇ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು
 ನಗ್ನವಾಗಿಯೇ ದಾಖಲಿಸು
 ಓಡಾಡಲುಬಿಡು ಊರೊಳಗೆ
 ನೀಚ ಮಾನವರು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡಲಿ
 ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಲವಂತದ ನಿರ್ವಾಣಕ್ಕೆ
 ಹಗಲು ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ನಾಚಿಕೊಂಡರೇ
 ಗಂಡಿನ ಬೆತ್ತಲೆಯನ್ನು
 ಅರೆಗತ್ತಲಲ್ಲಿ ಅದೇ ಭಾಷೆ
 ಮುದ್ರಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ಕೇಳು.
 ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾರ್ಹಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಸು
 ಹೊಸ ಅಷ್ಟಯಾರಾಗಿ
 ಎಂದು
 ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಆವೇಶಗೊಂಡಳು
 ಕವಿ ರೋಹಿಣಿ.
 ತಿಳಿ ಕಾವಿ ಉಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾಗಿದ್ದಳು.
 ಅವಳ ದೇಹ ಸತ್ವವನ್ನು
 ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ
 ಶೋಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
 ಕಣ್ಣಿಂದ ಬಿಸಿನೀರು...

ಅದೇ ಸಂಕಲನದ “ಸೊಲ್ಲಾದ ಸೊಲ್” (ಹೇಳದ ಮಾತು) ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ
 ಮಹಿಳೆಯರು ಜೊತೆಯಾಗಿ ಕೂಡಿ ನಡೆವ ಬೆಂಕಿಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು
 ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ನನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನ ಅಕ್ಕಂದಿರನ್ನೂ
 ನಮಗಿಂತ ಮೊದಲು ನಡೆದ ಅಮ್ಮಂದಿರನ್ನೂ
 ಕಾಲುದಾರಿಯಲ್ಲಿ
 ನಡೆಯಲು ಹೇಳಿದರು ಹಿರಿಯರು.
 ಈ ದಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ
 ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲಾ
 ಮುಂದೆಯೂ ಗಗನ ಚುಂಬಿ ಮರಗಳ ಹೊರತು
 ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾನು
ಗುಂಪು ಬಿಟ್ಟು
ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಸಾಗಿದೆ
ಕಾಲವನ್ನು ದಾಟಿದೆ.

ಎಂದು ತನ್ನ ಪಯಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಆರಂಭಿಸಿ, ತಾನು ಒಂದು ಸ್ವಂತದ ಹಾದಿಯನ್ನು, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ತುಂಬಿದ ಸ್ವಧರ್ಮದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡುದರ ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಎಸೆದು ಹಿಂದೆ ನೋಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆರದ ದೀಪದೊಂದಿಗೆ
ಹಿಂದೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ
ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು
ಅವಳ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು
ಅವರೆಲ್ಲರ ಹಿಂದೆ
ಮತ್ತೆ ಬೆಂಕಿ
ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ
ನನ್ನ ನಗುವಿನೊಂದಿಗೆ
ಹೇಳದೇ ಹೇಳಿದ
ಮಾತಿನ ತಿರುವುಗಳ ಅರ್ಥಗಳು?

ತೊಂಬತ್ತರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರೆಯಲು ತೊಡಗಿದ ಮಹಿಳೆಯರ ಕವಿತೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಇ.ರಾ. ಮೀನಾಕ್ಷಿಯ ಕವಿತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಉಳಿದವರ ಕವಿತೆಗಳೂ ಇದ್ದವು. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಅರಸು ಮಣಿಮೇಗಲೈಯವರ 'ಓರು ವಾನಂಬಾಡಿ ವಾಯ್ ತಿರಕ್ಕಿರದು' (ಒಂದು ಬಾನಾಡಿ ಬಾಯಿ ತೆರೆಯುತ್ತಿದೆ) ಕವಿತೆಯ ಸಂಕಲನವೂ, ರೋಹಿಣಿಯ 'ತೇನ್ ಮುಳ್ಳುಗಳ್' (ಜೇನ ಮುಳ್ಳುಗಳು) ಸಂಕಲನವೂ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅರಸು ಮಣಿಮೇಗಲೈಯ ಸಂಕಲನ ನವ್ಯಕವಿತೆ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಕವಿತೆಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವು ಎಂಬ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅರಸು ಮಣಿಮೇಗಲೈ ಚೆನ್ನೈ ಖಾಯಿದೆ ಮಿಲ್ಲತ್ ಸರಕಾರಿ ಕಲಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಇದ್ದವರು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾಷಣಕಾರರು. ತಂದೈ ಪೆರಿಯಾರನ್ನು ಬಹಳವೇ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡವರು. ಈ ಸಂಕಲನದ ಕವನಗಳು ಆಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೇರವಾದ ಕವಿತೆಗಳು. ಪೊಳ್ಳು

ರಾಜಕೀಯ ಮಾತನಾಡುವ ನಾಯಕರು, ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ದುಡಿಯುವ ಮಹಿಳೆಯರು, ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು, ಸಮಾಜದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅವಗುಣಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಕವಿತೆಗಳು. 'ಅರಸಿಯಲ್ಲಾದಿಗಳಿನ್ ಪೇಚ್ಚು' (ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಾತು) ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಕವಿತೆ ವ್ಯಂಗದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಾತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ನೀರು ಹೊಯ್ಯುವಂತೆ
ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ!
ಎಂದೇ ನೀನು ಭ್ರಮಿಸುವೆ?
ಸಭೆಗೆ ಮೊದಲು
ವೇದಿಕೆಯ ಹಿಂದೆ
ಹಾಕಿದ್ದೇ "ನೀರು" ತಾನೇ?
ಮತ್ತೆ
'ನೀರು' ಸುವಂತೆ
ಮಾತನಾಡದೇ ಕಾಫಿ ಸುವಂತೆಯೇ
ಮಾತಾಡುತ್ತಾರಾ?

'ಪೆಂಡಿರ್ ಸಮತ್ತುವಮ್' (ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾನತೆ) ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ ಅವರು ಬೇಡುವುದು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಪುರುಷರನ್ನು ಹಿಂದೆ ತಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಾನತೆ ಸಮಾನತೆ ಸಮಾನತೆ ಎಂದು
ಫ್ರೆಂಚ್ ಕ್ರಾಂತಿಯ ದನಿಯೆಂದು
ಮಹಿಳೆಯರ ಲೋಕದಲ್ಲೂ ದನಿಸುತ್ತಿದೆ
ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಎಲ್ಲದರಲೂ ಮುಂದಿರುವ
ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕೆಂಬ ಅರ್ಥ ಇದಕ್ಕಲ್ಲ
ಸಮವಾಗಿ ನಿಂತಿಹಳು
ಸಮವಾಗಿ ದುಡಿಯುವಳು
ಶವವಾಗಿ ಕಾಣದೆ
ಸಮನಾಗಿ ಭಾವಿಸುವಿರಾ?...

ತಂದೈ ಪೆರಿಯಾರ್ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಕುರಿತು 'ಪೆರಿಯಾರ್' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

...ಅನ್ನ ಉಣಿಸುವ ಅಮ್ಮನಂತೆ
 ಸ್ವಾಭಿಮಾನವ ಉಣಿಸಿ
 ಸೋತು ಬಿದ್ದೇ ಇದ್ದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು
 ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿ
 ಚಿಂತನೆಯನುದ್ದೀಪಿಸಿದ
 ಸೂರ್ಯನ ನಮಿಸುವೆನು!!
 ನೀನು ಮಾತ್ರ ಇರದಿದ್ದರೆ
 ಮಡಿಕೆಕುಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು
 ವಿದ್ಯೆ ಪಡೆಯದೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆವಲ್ಲವೇ!!
 ಒಲೆ ಉರಿಸುವ ಹೆಂಗಳಿಗೆ
 ಕಲಿಕೆ ಏಕೆ ಎಂಬುವರಿಗೆ
 ದೋಸೆ ಹುಯ್ದುಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಿದ್ದೆವು
 ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕಲಿಯದಲೇ !!...

ಅರಸು ಮಣಿಮೇಗಲೈ ಕವಿತೆಗಳು ಹೊರಬಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ರೋಹಿಣಿಯವರ 'ತೇನ್ ಮುಳ್ಳುಗಳ್' ಸಂಕಲನ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಯಾಯಿತು. ಬರಹಗಾರ ಸುಜಾತ ಮತ್ತು ಕವಿ ಮು. ಮೇತ್ತಾ ಮುನ್ನುಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ರೋಹಿಣಿಯವರ ಕವಿತೆಯ ಸಂಕಲನ ಸಾತ್ವಿಕ ಕೋಪದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ನವ್ಯ ಕವಿತೆಗಳಾಗಿ ಸುಜಾತಾ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಸುಜಾತ, ಇವರ ಕೋಪವನ್ನು ಅಮೇರಿಕದ ಲೇಖಕಿ ಏರಿಕಾ ಜಾಂಗಿನ್ ಅವರ ಬರಹಕ್ಕೆ ಸಮವಾದದ್ದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕೋಪ ಮತ್ತಷ್ಟು ವ್ಯಗ್ರವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತಾರೆ. ಮು.ಮೇತ್ತಾ ಈ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬಿಸಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರಾಗಿಯೂ, ಬಿರುಗಾಳಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುವ ಉರಿವ ನಿಟ್ಟುಸಿರಾಗಿಯೂ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. 'ಬ್ರಾ' ಕಟ್ಟದೆ ಇರುವುದಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಯಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದೇ ಮಹಿಳೆಯರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಂದು ರೋಹಿಣಿ ತನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರೇಮದ ಬೇಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪುರುಷರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚುಚ್ಚದೆ ಹೇಳುತ್ತವೆ ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳು. 'ನೀ ತೊಟ್ಟ ಇಡಂಗಲೈಯೇ...' (ನೀ ಸ್ವರ್ತಿಸಿದ ಜಾಗಗಳನ್ನೇ...) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳ ಕಂಡಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

ಹೆಣ್ಣಿನ!
 ನನ್ನೊಳಗೆ ಮೃದುವಾಗಿ

ಅತಿ ಮೃದುವಾಗಿ
 ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯ ಹಾವಿನಂತೆ
 ಬುಸುಗುಡುತ್ತಾ
 ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದೆ
 ನೀನೇಕೆ ಅದನ್ನು
 ಎಬ್ಬಿಸಬಾರದು?
 ಬಾಯ್ಬಿಟ್ಟು
 ಕಳಿಸಬಾರದೇ ಸಂದೇಶವನ್ನು?
 ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಆಳುವವನು
 ನಾನು ನಿನ್ನ ಸಾರಥಿ
 ರಥವನ್ನು ಓಡಿಸುವುದರಿಂದಲೇ
 ಸಾರಥಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನೇ?
 ನಾನು
 ನಿನ್ನನ್ನು
 ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ
 ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ
 ನೀನು
 ಗೊಂಬೆಯ ರಾಜನಾಗಿಬಿಡುವೆಯೇನು?

ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಕುರಿತು ಖಂಡನೆಗಳು, ಹಲವು ಹೇಣ್ಣುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಗಂಡಂದಿರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗಳುವಿಕೆಯು, ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಬರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುವ ಬೆದರಿಕೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ದುಡಿಯುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಅವರು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ತಾಯ್ತನವನ್ನು ನಶಿಸಿಬಿಡುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾಗಳ ಬಳಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ, ತಾಯ್ತನವನ್ನು ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಯ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಡುವ, ಸ್ತೂಟರಿಗಾಗಿಯೂ, ಫ್ರಿಡ್ಜಿಗಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕವಿತೆಗಳು 'ಬೆಂಕಿಯ ದಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಣ್ಣುಹೂಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಕವಿತೆಗಳು' ಎಂದು ಹಲವು ವಿಮರ್ಶಕರು ಹೇಳುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವ್ಯಾಕರಣಗಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದಲೂ, ವರ್ತಮಾನದ ವಿಮರ್ಶೆಗಳಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ, ನವ್ಯ ಕವಿತೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಒಳಮನಸ್ಸಿನ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಹೇಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿಯೂ ನೋಡಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ದನಿಯಾಗಿ ಅರಿಯಲಾಗುವ

ಎರಡು ಬಗೆಯ ಕವಿತೆಗಳಾಗಿ ಮಣಿಮೇಗಲೈ ಮತ್ತು ರೋಹಿಣಿ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ಸುತ್ತ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಮೌನ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಸಣ್ಣ ಗೀತುಗಳು ಎಂದು ನಾವು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣುಗಳ ದನಿ ಸಿಡಿದು ಬರುವುದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳನಂತರವೇ. ಆದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ರೋಹಿಣಿಯಂತಹ ಕವಿಗಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗದೆ ಇತ್ತು ಎಂಬುದೇ. ಸುಜಾತ ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಪಗಳು ಅಡಗಿಸಿಡಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಕಂಡರೂ ಇ.ರಾ. ಮೀನಾಕ್ಷಿಯ ದಾಖಲೆಯಿಂದ ರೋಹಿಣಿಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಕುರಿತು ಅಕ್ಕರೆಯೂ, ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಪಡುವ ಪಾಡುಗಳು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಆವೇಶವೂ, ಕೋಪವೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಕೊನೆಯ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ 'ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿ ದನಿ ನೀಡು' ಎಂದು ಮೀನಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಾರೆ ರೋಹಿಣಿ.

ಹೆಣ್ಣುಗಳ ದನಿಗಳು ಸಿಡಿದು ಬಂದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ. ೧೯೮೬ರಲ್ಲಿ ಯಾಲ್ವಾನದಿಂದ (ಜಾಫ್ನ-ಉತ್ತರ ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಒಂದು ನಗರ) ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗೆಗಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಕುರಿತು ಹೊರಬಂದ 'ಸೊಲ್ಲಾದ ಸೇದಿಗಳ್' (ಹೇಳದ ಸುದ್ದಿಗಳು) ಮಹಿಳಾ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಿತು. ಈ ಸಂಕಲನದ ಕವಿತೆಗಳು, ಅಂತರಂಗ ಎನ್ನುವುದು ರಾಜಕೀಯವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀ ನಿಷ್ಠೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸಿತು. ಹತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಬರೆದ ಈ ಕವಿತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ "ಅವರ್ಗ್ಸ್ ಪಾವ್ವೆಯಿಲ್" (ಅವರ ನೋಟಗಳಲ್ಲಿ) ಎಂಬ ಅ.ಶಂಕರಿಯ ಮೊದಲ ಕವಿತೆಯೇ ಹೆಣ್ಣು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲ್ಪಡುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ನನಗೆ-

ಮೊಗವಿಲ್ಲ

ಹೃದಯವಿಲ್ಲ

ಆತ್ಮವೂ ಇಲ್ಲ

ಅವರ ನೋಟದಲ್ಲಿ

ಎರಡು ಮೊಲೆಗಳು

ನೀಳವಾದ ಕೇಶ

ಸಣ್ಣ ನಡು

ದಪ್ಪ ತೊಡೆ

ಇವುಗಳೇ ಇರುವುದು

ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದು

ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸುವುದು

ಮಕ್ಕಳ ಹೆರುವುದು

ವಿಧೇಯಳಾಗಿರುವುದು

—ಇವು ಮಾತ್ರವೇ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು.

ಶೀಲದ ಬಗ್ಗೆಯೂ

(ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣು)

‘ಮಳೆ ಚೋರಾಗಿ ಸುರಿ’ ಎಂದರೆ ಸುರಿವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ

ಮಾತನಾಡುವ

ಅವರುಗಳು

ಸದಾ ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸುವರು.

ಗಂಡನಿಂದ ಶುರುವಾಗಿ

ಅಂಗಡಿಯವನವರೆಗೂ

ಇದೇ ವಾಡಿಕೆ

ಮೊದಲ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವ ಕಾಲದ ಕುರಿತು, ಪುರುಷರ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಬದಲಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಲೂ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಈ ಕವಿತೆಗಳು ಒಂದು ಚರಿತ್ರೆಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಹೆಣ್ಣು ದನಿಗಳು. ‘ಏನು ಮಾಡುವುದು?/ ನಾನು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದವಳು / ನಿನ್ನಿಂದ/ ಆ ಶಿಖರಕ್ಕೆ / ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ!’ ಎಂದು ಪುರುಷರ ಮುಂದೆ ಮೊಳಗುವ ದನಿಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳೋ, ಪ್ರಲಾಪಗಳೋ ಇಲ್ಲದೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸುವ ಧೈರ್ಯವೂ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯೂ ಇದೆ.

೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಧ್ವನಿಯೊಡನೆ ತಿರುಚ್ಚಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಬಂದ ಇನ್ನೊಂದು ದನಿಯೆಂದರೆ ಸುಭದ್ರಾರವರದು. ‘ಎಂದನ್ ತೋಳಾ’ (ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ) ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ದುಡಿದ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಈ ಕವಿತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೧೯೮೬ರಿಂದ ಕೆಲವು ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿ ‘ಸುಟ್ಟು ವಿಳಿಚ್ಚುಡರ್’ (ಉರಿಯುವ ಕಣ್ಣೆಳಕು) ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತಿರುಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅದರ ನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಿ ಇರುವ ಸುಭದ್ರಾರವರ ಈ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸೆಗಳಿಸಿದ ಸಂಕಲನವಾಗಿತ್ತು.

“ಮಾನವತ್ವದ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಘರ್ಜನೆ” ಎಂದು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಜೊತೆಯಾಗಿ ದುಡಿವ ಮುನ್ನ ‘ನನ್ನ ಕೈಗಳ ಮೇಲೆ/ನಿನ್ನ ಕಾಲುಗಳದ್ದರೆ/ ಸ್ವಲ್ಪ ಜರುಗಿಸಿಕೋ’ ಎಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಕವಿತೆಯಿಂದ ಮುಖವಾಡಗಳನ್ನು ಕಳಚಿಬಿಡಲು ಪುರುಷರಿಗೆ ಹೇಳುವ ಕವಿತೆ, ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಉಪದೇಶಗಳು, ಬಲಾತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಭಾವನೆಗಳು, ಸದಾ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಪುರುಷರ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಧ್ವನಿಸುವ ಕವಿತೆಗಳು. ಒಂದು ಲೋಟ ಕಾಫಿ ತಣ್ಣಗಾದದ್ದಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಬರುವ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೋಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ತಣ್ಣಗಾದ ಕಾಫಿಗಾಗಿ ಕೈಯೆತ್ತುವುದರ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತಾಗಿ ಬರುವ ‘ಒಂದು ನಿಮಿಷ..! ಎತ್ತಿದ ಕೈ ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಬೀಳುವ ಮುನ್ನ ಒಂದು ನಿಮಿಷ!’ ಕವಿತೆಯೂ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ ‘ಭೀ’ ಎಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ದೂರ ತಳ್ಳಲು/ಚಪ್ಪಲಿ ತೆಗೆದು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಾರಿಸಲು.. ಅವಶ್ಯಬಿದ್ದರೆ / ಕೆಳಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯ ತೂರಿಸಲು/ನಮಗೆ ಬಲವಿದೆ...ಆವೇಶವಿದೆ’ ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಕವಿತೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಕವಿತೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲು ೧೯೮೮ರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶಾಂತವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡದ ಮೌನಗಳನ್ನು, ಲಗಾಮು ಹಾಕಿದ್ದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ‘ಪುದೈಯುಂಡ ವಾಳ್ಕೈ’ (ಹೂತುಹೋದ ಬದುಕು) ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಹೊರತಂದರು ಸುಗಂಧಿ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯನ್. ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಾದರೆ ಅನುಭವಿಸುವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ:

ಹೆಣ್ಣೇ ನಿನಗೆಂದು
ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು ಇಲ್ಲಿ,
ನೀನು ಹೊಸದಾಗಿ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ,
ಅಥವಾ ತಿಂಗಳಾದರೆ ಬರುವ ಹಿಂಸೆಗಳಿಗೆ,
ಅಥವಾ,
ಮಗು ಹೆತ್ತದ್ದಕ್ಕೆ
ಅಥವಾ
ಹೊಸದಾದ ರೋಗ ಒಂದು ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ

ಎಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವೂ, ಕಾಲು ಸೆಳೆತವೂ ಅವಳಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಸಿದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರೈಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕುರಿತು, ಅಡಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಯಾ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅವಳು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದರ ಕುರಿತೂ ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಿಯವರು, ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವು ಹೇಗೆ ಅಧಿಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ, ಬಾಣಂತನ ಎಲ್ಲವೂ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಇಚ್ಛೆಗಳು ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗುವುದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದುಹೋಗುವ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆನಪನ್ನೂ ಸಹಾ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಸುಗಂಧಿ. ೨೦೦೩ರಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಿಯವರ ಎಲ್ಲ ಕವಿತೆಗಳು ಸಂಕಲನವಾಗಿ ಬಂದಿತು 'ಮೀಂಡೆಳುದಲಿನ್ ರಹಸಿಯಂ' (ಮತ್ತೆ ಏಳುವುದರ ಗುಟ್ಟು), ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜಗತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಗಾಗಿ, ಹಸಿಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗಾಗಿ, ಕಾಫೀಪುಡಿಗಾಗಿ, ಟೊಮಾಟೊಗಾಗಿ ಅವಳು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಜೊತೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಿಲ್ಲದ ಕೊರತೆಗಳು, ಮಾತುಗಳಾಗಿಯೂ, ಕೃತಿಗಳಾಗಿಯೂ ಚುಚ್ಚುವ ಮುಳ್ಳುಗಳು ಎಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಜಗತ್ತನ್ನು ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತವೆ ಈ ಕವಿತೆಗಳು.

ರೋಜಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಮಾತನಾಡಿಯೂ ಹೊಗಳಿಯೂ
ಬೇಸರವಾಯಿತು
ಏಕೆಂದರೆ
ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ
ಮುಳ್ಳುಗಳದೇ ಪರಿಚಯ
ಎಂಬುದರಿಂದ.

ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಸಾಲುಗಳು ಈ ಬದುಕಿನ ಬೇಸರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. 'ರಕ್ತದ ನಾತ ಸೋಕಿದ ಕವಿತೆಗಳು' ಎಂದು ಈ ಕವಿತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಪೆರುಮಾಳ್ ಮುರುಗನ್, ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲಕ ನೋಡುವ ಅನೇಕ ದೃಶ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುವ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಜಗ್ಗುವ (ಪಾಸ್ತವ)ದೈನಿಕ ಬದುಕಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಸುಗಂಧಿಯವರ ಕವಿತೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಭಾಷೆ, ಪ್ರತಿಮೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಮಾ ಭಂಜನೆ : ನಾಲ್ಕನೆಯ ಘಟ್ಟ

ಕವಿತೆ : (ಎರಡನೆಯ ಭಾಗ)

ಇದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಉಳಿದ ಕೆಲವು ಕವಿಗಳೆಂದರೆ, ಕನಿಮೊಳಿ, ಕುಟ್ಟಿ ರೇವತಿ, ಸಲ್ಮಾ, ಮಾಲತಿ ಮೈತ್ರಿ, ಸುಗಿದರ್‌ರಾಣಿ, ಇಳಮ್ಮಿರೈ, ಸೇ.ಬೃಂದಾ, ಮಾಲತಿ, ಕೃಷಾಂಗಿನಿ, ವತ್ಸಲಾ, ಆ.ವೆಣ್ಣಿಲಾ, ತಮಿಳಚ್ಚಿ, ಅರಂಗಮಲ್ಲಿಕ, ತಿಲಕಭಾಮಾ, ಶಕ್ತಿಜೋತಿ, ಪೆರುಂದೇವಿ, ಲೀನಾ ಮಣಿಮೇಖಲೈ, ಮುಭಿನ್ ಸಾಧಿಕಾ, ಗೀತಾ ಸುಕುಮಾರನ್, ಮುಂತಾದವರು. ಇವರುಗಳ ಕೆಲವು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುವ.

೧೯೯೩ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ 'ಮೌನಕ್ಕೂಡು' (ಮೌನದ ಗೂಡು) ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಇಳಮ್ಮಿರೈ, ೧೯೯೮ರಲ್ಲಿ 'ನಿಶ್ಯಬ್ದಂ' (ನಿಶ್ಯಬ್ದ) ೨೦೦೩ರಲ್ಲಿ 'ಮುದಲ್ ಮನುಷಿ' (ಮೊದಲ ಮನುಷಿ) ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ 'ಪಿರಗೊರು ನಾಳ್' (ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ) ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಕವಿತಾ ಸಂಕಲಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದರು. ತನ್ನ ಕವಿತೆಗಳು ಪುರುಷ ವಿರೋಧಿ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಳಮ್ಮಿರೈಯವರ ಕವಿತೆಗಳು ಕೃಷಿಕುಲಿಯಾದ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆಯ ಹಲವು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಕೊಯ್ಲು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ದಣಿದು ಬರುವ ಹೆಣ್ಣು ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿದಿರುವ ಗಂಡನ ಬಳಿ ತನ್ನ ದಣಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಹೊಡೆಯದಿರುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕೃಷಿ ಬದುಕಿನ ಹಲವು ಅಂಶಗಳು, ಮಹಿಳೆಯರ ದುಡಿಮೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಅದರಲ್ಲಿವೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿರುವ ಇಳಮ್ಮಿರೈ ಚೆನ್ನೈಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದರೂ ತಾನು ಬೆಳೆದ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಣ್ಣುಗಳೇ ಇವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಗರದ ಬದುಕಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳದವರಾಗೇ ಉಳಿದಿರುವವರು ಇಳಮ್ಮಿರೈ. ಅವರ ಕವಿತೆಗಳೂ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು. ದುಡಿವೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕಠಿಣವಾದ ಬದುಕು, ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾರೆ ಮಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಜತೆ ಚಪ್ಪಲಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಸಹ ಕಷ್ಟಪಡುವ ಅವರ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಬದುಕು ಅವರೊಳಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಒತ್ತಡಗಳೇ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿವೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಹೆಣ್ಣಿನ ದನಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವ 'ನಿಶ್ಯಬ್ದಂ' ಸಂಕಲನವನ್ನು "ನನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇ ನನ್ನ ಆಸ್ತಿ, ನಾನು ಸತ್ತುಹೋದರೆ ಅವರುಗಳು ಕೂಡಿ ಅಳುವುದೇ ನನ್ನ ಸುಖ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತನ್ನ ತಂದೆಗೂ ಅವರ ಗೆಳೆಯರಿಗೂ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ

ನಿನ್ನ ಕಪಟವಿಲ್ಲದ ಬದುಕಿಗೆ

ನಿನ್ನಂತೆಯೇ
 ಕಳ್ಳ ಕುಡಿಯುವ
 ದಪ್ಪ ಚುಟ್ಟು ಸೇದುವ
 ಸೋಪುಹಾಕಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡದ
 ಅಂಗಿ ಹಾಕದ
 ಓದಲು ಬಾರದ
 ಸೈಕಲ್ ಓಡಿಸಲು ಬಾರದ...
 ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ
 ಆಕಳುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ
 ದಲ್ಲಾಳಿ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆಯೂ...
 ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ
 ನಿನ್ನ ವಯಸ್ಸಿನ
 ನಿನ್ನ ಗೆಲೆಯರಿಗೂ
 ಈ ಪುಸ್ತಕ

ಇದೇ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿರುವ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನ ಬಗ್ಗೆಯ ಕವಿತೆ ಬಹಳವೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದುದು. ಅಮ್ಮ ಪಟ್ಟಿ ದುಃಖಗಳು, ಮಗಳ ಓದಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸದೆ ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನ ಜಂಜಾಟಗಳಲ್ಲಿ ತೊಳಲುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯ ಅವಳ ಚಿಂತೆಗಳನ್ನು ಈ ಕವಿತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ:

...ವಯಸ್ಸು ಹತ್ತಾಗುವ ಮುನ್ನವೇ
 ಬಯಲಿಗಳೆದವಳೇ
 'ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರೆ
 ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ
 ನಡುಬಟ್ಟೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲದಾಗ
 ಓದೇಕೆ ನಿನಗೆ
 ಬಾರೆ ಬಯಲಿಗೆ' ಎಂದು
 ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ ನನ್ನ ತಾಯೇ...
 ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಓದಿದರೆ
 ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲೇ?
 ಪರೀಕ್ಷೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಅಂತ ? ನನ್ನ
 ಹೊಟ್ಟೆಯ ಉರಿಸುವೆಯಲ್ಲೇ ? ಎಂದು

ದೀಪವ ಅರಿಸಲು ಹೇಳಿ
 ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟ ತಾಯೇ...
 ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು
 ಹಣಕೊಡವ್ವಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ
 ಓದಿಸಿ ಎಂತಹ
 ಪಾಪವ ನಾನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು
 ಅಳುತ್ತಳುತ್ತಾ ಒಂದು
 ಐದುರೂಪಾಯಿಯ ಕೊಟ್ಟವಳೇ
 ಕಾಲಿಗೆ ಚಪ್ಪಲಿಯಿಲ್ಲದೆ-ನಾನು
 ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತೇನೆಂದು
 ಬರಿಗಾಲಲ್ಲಿ ನೀನು
 ಮುಳ್ಳು ಕಡಿದು ಮಾರಿ
 ಅಗ್ಗದ ಬೆಲೆಗೆ ಜೋಡಿ
 ಚಪ್ಪಲಿ ಕೊಂಡುತಂದವಳೇ

ಎಂದು ಅಮ್ಮನ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಕವಿತೆಗಳು, ಎಲ್ಲಿ ಅಲೆದರೂ ಅಮ್ಮನಿಗೇ ಮೊದಲ ಹಾಡು ಎಂದು ಮನಮರುಗುವಂತೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ :

...ಎಲ್ಲಿ ಅಲೆದರೂ-ನನ್ನ
 ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬಾಳುವ
 ನಿನಗಾಗೇ ಮೊದಲ ಹಾಡು ನನ್ನ
 ಉಸಿರು ಹಾಡುವ ಲಾಲಿ

೧೯೯೯ರಲ್ಲಿ 'ವರಿಕ್ಕುದಿರೈ' (ಜೀಬ್) ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನೂ, ೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ 'ತಣಲ್ ಕೊಡಿಪ್ಪೊಕ್ಕಳ್' (ಬೆಂಕಿಯ ಬಳ್ಳಿಯ ಹೂಗಳು) ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನೂ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಮಾಲತಿ ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚನೆ, ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವವರು ಎಂದು ಬೆನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರ, ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಪರವಾಗಿ ತಾನು ಬರೆದಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಲವು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕೊರತೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದ

ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಹೇಳುವ 'ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ನನ್ನ ಕೊರತೆ/ಆದಕ್ಕಾಗಿತಾನೇ ನನ್ನ/ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು/ಹೇಳುವೇ?' ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳು 'ಬೆಂಕಿಯ ಅಪಘಾತವೆಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣಿಗೇ ಸಂಭವಿಸುವುದೇಕೆ?' ಎಂಬ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳೂ ಆಗಾಗ ಚಿಮ್ಮಿ ಸಿಡಿಯುತ್ತವೆ. ಎರಡನೆಯ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯನ ಬಗ್ಗೆಯ ಚಿಂತನೆಗಳು, ಪ್ರೇಮವ ಬಯಸುವ ಮನಸ್ಸು, ಸಮಾಜದ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಬೇಸರ ಎಂದು ಸಾಗುವ ಹಲವು ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಮಡದಿ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಕವಿತೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗುವ ಬೇಸರವನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಡದಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ರಣಗಳನ್ನು ಗಂಡ ಅರಿತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತನಗೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಮಲಗಲು ಒಂದು ಒಂಟಿ ಹಾಸಿಗೆ ಸಾಕು ಎಂಬ ಹೆಂಡತಿ, ಗಂಡನಿಗೆ, 'ಪ್ರಿಯ! ನೀ ಹೋಗಿ ಬಾ /ಅರೇಬಿಯಾಗೋ/ಆಫ್ರಿಕಾಗೋ!' ಎಂದು ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ನಗೆಮಾತಿನ ಮೂಲಕವೇ ಹೀಯಾಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

೧೯೯೯ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕವಿ ಸೇ.ಬೃಂದಾ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣಲು ವಿಫಲವಾದ, ನಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಜಾರಿಹೋದ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕವಿತೆಯಾಗಿಸುವವರು ಬೃಂದಾ. 'ಮಳೆ ಪಟ್ಟಿಯ ಪಗಿರ್ದಲಿ' (ಮಳೆ ಬಗ್ಗೆಯ ಹಂಚಿಕೆಗಳು, ೧೯೯೯) ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಮೃದುವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಪ್ರೇಮದ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಮಳೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿತವಾಗಿ ತೊಯ್ಯಿಸುವಂತಹ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ, 'ಅದುಮಿ ಹಿಡಿದ ನನ್ನ/ಕೈಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಖಾನೆಯಂತೆ/ಭಾವಿಸದಂತೆ/ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ/ ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಚುಕ್ಕೆಯಾಗುವ/ಹಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವೆನು' ಎಂದು ಬರೆದ ಬೃಂದಾ, ೨೦೦೯ರಲ್ಲಿ 'ವೀಡು ಮುಳುಕು ವಾನಮ್' (ಮನೆ ತುಂಬ ಬಾನು) ಬರೆಯುವಾಗ

ಮೊದಮೊದಲು

ನಿನ್ನ ಸಂಧಿಸಿದಾಗ

ಏನು ಬಳುವಳಿ ಕೊಡಲಿ

ಎಂದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು

ಬೆಚ್ಚಿಗಾಗಿಸಿ

ನಿನ್ನ ಕೈಗಳಲಿ ಇಡುವುದರ ಹೊರತು.

ಎಂದು ಸಹಜವಾದ ಮೃದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದರೂ ಈ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಹಲವು ಗಾವುದಗಳನ್ನು ಹಾದುಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಮಾತಿನ ನೋವು
ಮರಣಕಿಂತ ಮಿಗಿಲು
ಎಂಬಂತಹ ಎರಡೇ ಸಾಲಿನ ನೋವುಗಳೂ,
ನೋಯುವಂತೆ ಜಿಗುಟಿ ನನ್ನ
ಕಣ್ಣಂಚಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದೆಯೇ ಕೇಳುತ್ತೀಯೇ
ಮನದಲೆಲ್ಲಾ ನೀ
ಸುಟ್ಟ ಗಾಯದ ಕಲೆ
ನನಗೂ ಬೆಂಕಿ
ಸುಡುವುದು
ಹೂವಲ್ಲ ನಾನು
ಆದರೂ.

ಎಂಬ ಮೇಲಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕಲೆಗಳು, ಬಾನನ್ನು ಮನೆಯೊಂದರೊಳಗೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿನ ಎತ್ತರ ತಗ್ಗುಗಳೂ, ಸಮತಲಗಳೂ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ದೃಶ್ಯಗಳೂ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ನುಸುಳಿಹೋಗುವುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಆಮೆಯ ಬಲಿಷ್ಠ ಚಿಪ್ಪಾಗಿಯೂ, ಹಸುವಿನ ರಭಸದ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಉಬ್ಬಿದ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆಗಳಂತೆಯೂ, ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಕೈಕುಲುಕಿನಂತೆಯೂ, ಹರಿದ ತುಟಿಯಂತೆಯೂ ಅವರ ಸುತ್ತಣ ಬದುಕು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವುದನ್ನು ಬೃಂದಾ ಎರಡನೆಯ ಸಂಕಲನದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ೨೦೧೫ರಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೂರನೆಯ ಸಂಕಲನವಾದ 'ಮಗಳುಳ್ಳು ಚೊನ್ನ ಕದ್ಯೆ' (ಮಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಕಥೆ) ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾರ ಜಗತ್ತು ಬದಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂಟಿತನವೂ, ವೇದನೆಯೂ, ಮನಸ್ಸಿನ ಒತ್ತಡಗಳೂ, ನಡುವೆ ಬರುವ ಉತ್ಸಾಹಗಳೂ ಕವಿತೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಬಾರಿ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಬದುಕಿಗೂ ಕವಿತೆಗೂ ಬಹಳ ನಿಕಟತೆ ಇರುವುದು ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು
ನಿನಗೆ

ತಿಳಿಸಲಾಗದಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ-
ಕೈಗಳೇ ಇಲ್ಲದವರ ರೇಖೆಗಳು
ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಏನನ್ನು?

ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯ ದೊಡ್ಡ ವೇದನೆಯಾಗಿ ಬಂದು
ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸೂರ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಕಡಲ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ
ಹೇಣ್ಣು :

ಒಂದು ಒಂಟಿ ಹೆಣ್ಣು
ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಸೂರ್ಯನೂ
ಕಡಲ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋದರು
ಯಾರಿಗೆ ಅಧಿಕ ಒಂಟಿತನ
ಎಂಬ ಮಾತು ಬಂದಿತು
ಯಾರುತಾನೇ ಒಂಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ
ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು.

ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಶೋಕವನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ
ಬೃಂದಾವರಿಂದ.

ಆಡಿದ ಮಾತು ನೋಯುತ್ತದೆ
ಆಡದೇ ಹೋದವುಗಳು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ...

“ಅನ್ವಿನ್ ಆಲೈ (ಕೃಳಿಪ್ಪು) ಗಳ್” - (ಪ್ರೇಮದ ಅಲೆ (ದಾಟ)ಗಳು)
ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ದೂರವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು
ಕುರಿತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನಗರದ ಬದುಕಿನ
ಚಲನೆವಲನೆಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ
ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ:

...ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭವಲ್ಲ- ಒಂದು
ದೂರವಾಣಿ ಕರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು
ಪ್ರೇಮದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದು
ಪ್ರೇಮದ ನಿರಾಕರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು
ಹಸಿದ ಕ್ರೂರ ಮೃಗವನ್ನು
ಮುಗುಳ್ಳೆಗಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು.

ಕೃಷಾಂಗಿನಿಯ ಮೊದಲ ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನ ೧೯೯೮ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದಿತು. ತನ್ನ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೃಷಾಂಗಿನಿ. 'ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೃತಿ ನಮ್ಮ ಕೈವಶವಾಗುವವರೆಗೆ ಹೋರಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ವಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿಸಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕವಿತೆಯೂ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ, ಬಣ್ಣಗಳಾಗಿಯೂ, ಪದಗಳಾಗಿಯೂ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ತನ್ನ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ. ಕವಿತೆ ಎಂಬುದು - 'ನಾವು ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಹ ಜೀವಗಳಿಗೂ ಅನುಭವವಾಗುವ ಅಧಿಕವಾದ ಶಾಖಗಳು, ಕಡು ಚಳಿಯ ಆಘಾತಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಬಾಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು' ಎಂದೂ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಲವಾರು ಚದುರಗಳ ಒಳಗೆಯೇ ಬದುಕು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಕೃಷಾಂಗಿನಿಗೆ ಈ ಕವಿತೆಯ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ. ದೃಶ್ಯಗಳ ಚದುರ, ಚದುರಗಳೊಳಗೆ ಚದುರ, ಚೌಕಟ್ಟುಗಳೊಳಗಿನ ಚದುರದೊಳಗೆ ಅಡಗಿ ಎಲ್ಲೆಗಳೆಂದು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಈ ಚದುರಗಳು ಚಿತ್ರದ ಕ್ಯಾನ್ವಾಸಿನ ಚದುರಗಳು, ಅದರೊಳಗೆ ಅಡಗಿಹೋಗುವ, ಅದರಿಂದ ಅರಳುವ ಬದುಕು ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೇ ಅಲೆದಾಡುವ ಭಾವನೆಗಳು, ಓಟಗಳು, ಬಿರಿವ ಕ್ಷಣಗಳು, ಹೊಳೆಯುವ ಬಣ್ಣಗಳು ಎಂದು ಸಾಗುವ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಧನೆಯ ತವಕವೂ, ಕಂಡುಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿತಪಿಸುವಿಕೆಯೂ ಎಡೆಬಿಡದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಾಗಿ ಬರುವುವು. "ಕಡೈತ್ತೆರು" (ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿ) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಏಳುತ್ತದೆ:

ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಓಡುವ ಸಾಲು ಚಕ್ರಗಳು
 ನುಣುಪಾದ ತೀರದಲ್ಲಿ, ಓಡುವ ತಲೆಗಳು
 ಮುಂದೆ ಚಾಚಿ ನಿಂತಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳು
 ಹಣ್ಣು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕುಕ್ಕೆ, ಬಕ್ಕೆಟ್
 ಮಾಂಸ, ಕಡಲೇಪುರಿ, ಮನುಷ್ಯ
 ಎಲ್ಲವೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ-
 ಜೋತುಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕಂಬಿಗಳಲ್ಲಿ
 ಖಾಲಿಯಾದವು, ಮತ್ತೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡವು
 ತಲೆಗೆ ತಗಲುವ ಗೊನೆ
 ತಗಲಿದ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ
 ಮತ್ತೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ತಗುಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ
 ಉಯ್ಯಲೆಯಾಡುವ ಕಂಬಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ
 ಎಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡೆನು ನನ್ನನ್ನು?

ವತ್ಸಲಾರ ಕವಿತೆಗಳ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೇ ಅವು ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ಥಿತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವಂತಹದ್ದು. ೨೦೦೦ದಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ 'ಸುಯಮ್' (ಸ್ವಯಂ) ಕವಿತೆಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಿತರಾದ ವತ್ಸಲಾ, ತನ್ನನ್ನು 'ಹೆಣ್ಣಿನ ನೋವಿನ, ಅವಳ ಬಲದ ಕೆಲವೊಂದು ಎಳೆಗಳನ್ನು ಬೊಟ್ಟುವಾಡಿ ತೋರಿಸುವವರಾಗಿ' ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅರವತ್ತಮೂರು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದ ಹಲವು ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಮೇಲೇಳುತ್ತವೆ. 'ಮರೆಯನು ಇನಿಯ ಎಂದಿಗೂ/ ನಾನು ಮಾನವೀಯತೆ/ನಾನು ಒಂಟಿ/ನಾನು ಮಾತ್ರವೇ ನಾನು" ಎಂದು ಸ್ವಯಂ- ಅನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕವಿತೆಯಿಂದ ತೊಡಗಿ ಬದುಕಿನ ಹಲವು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ, ಬೀದಿಗಳಿಗೆ ನುಸುಳುತ್ತವೆ ಕವಿತೆಗಳು. ಈ ಕವಿತೆಗಳು ಎದೆಯನ್ನು ನೇವರಿಸುವ ಸುಂದರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲ ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಒಂದು ಕವಿತೆ:

ಕ್ಷಮಿಸಿ
ರಕ್ತದಲ್ಲೂ ಕೀವಿನಲ್ಲೂ ತೊಯ್ದು
ಕನ್ನಡಿಯ ತುಂಡುಗಳಂತೆ
ನನ್ನ ಕವಿತೆಗಳು...

ಮತ್ತೊಂದು ಕವಿತೆ 'ನಾನ್ ಆಲಮರಂ' (ನಾನು ಆಲದ ಮರ) ಎಂದು ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಆಲದಮರ
ನಗಬೇಡಿ.
ನಾನು ಆಲದಮರವೇ.
ಎರಡಡಿಯ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಹೋದಾಗಲೂ
ನಾನು ಆಲದಮರವೇ.

ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುವನ್ನು ಕುರಿತ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಭೋದಿಸಿದರೂ ಆ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯು ಬಹಿರಂಗವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀ ವಿಷದ ಹೂವಾಗು ಹೊಸಕುವವರಿಗೆ, ಚಂದ್ರನೆನ್ನುವವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುವ ಬೆಂಕಿಯ ಚಂದ್ರನಾಗು. ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ,

ನದಿಯೆನ್ನುವರು ನಿನ್ನನ್ನು
ನದಿಯಾಗು
ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಕರಗುವ

ಮಂಜಿನ ತೊರೆಯಾಗು
ಅಲ್ಪತನವ ಕಂಡು ಉಕ್ಕುವ
ಸಬಲನದಿ ಕಾವೇರಿಯಾಗು
ಎಂದು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅ. ವೆಣ್ಣೆಲಾರ ಕವಿತೆಗಳು ಬಹಳ ನಾಜೂಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಉರಿಯುವ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಹೇಳುವವು. ೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ 'ನೀರಿಲಲೈಯುಂ ಮುಗಂ' (ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆವ ಮುಖ) ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇವರ ಕವಿತೆಗಳ ಹೆಣ್ಣು ಹಠಮಾರಿ. 'ಹೊಸಿಲು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೂರಬಾರದು' ಎಂದು ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡವಳಾದನಂತರವೂ, 'ವಿದ್ಯಾವಂತ ಹೆಣ್ಣು.. (ಹಾಗೆ ಕೂರುವುದು) ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನವೇ?' ಎಂದರೂ ಹೊಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂರುವುದನ್ನು ಬಿಡದವಳು. (ತಿದ್ದಲಾಗದ ಬಾಲದೊಂದಿಗೆ ಅಲೆವ ಗಿಳಿ). ಅವಳ ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯಗಳು ಮನ ಒಪ್ಪದ ಆಚಾರಗಳು, ಮುಟ್ಟಾದಾಗ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಬಯಸುವ ದೇಹದಿಂದಲೂ ದೂರ ನಿಲ್ಲಲು ಹೇಳುವ ಅಮ್ಮನನ್ನೂ, ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವ ರೂಪಿಸುವುದನ್ನೂ, ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸು ತಲಪುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಎಳೆಬಿಸಿಲನ್ನೂ, ಹೂಗಳನ್ನೂ, ಬಣ್ಣದ ಕೀಟಗಳನ್ನೂ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ, ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಸಹಾ ಮಾತನಾಡುವ ಹೆಣ್ಣು ಇವಳು. ಕೆಲವೇ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವಾದುದನ್ನು ಇವರಿಂದ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೆಳಕಾಣುವ ಕವಿತೆ:

ಒಳಗೆ ಬಿಸಾಡಿದ
ಪತ್ರಿಕೆಯ
ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ
ಸೊಪ್ಪುಮಾರುವವಳು ಬಂದಾಗ
ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೂ
ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮಗು
ಯಾರೂ ಕಲಿಸಿ ಕೊಡದಲೇ.

ಚೆನ್ನೈ ಕಾಲೇಜು ಒಂದರಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಇರುವ ಅರಂಗಮಲ್ಲಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ, ಅದರಲ್ಲೂ ದಲಿತ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ದಿಟವಾಗಿ ನಂಬುವವರು. ಇವರ ಕವಿತೆಗಳು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವ, ಬದುಕಿನ ಸಂಕಟ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬುವಳು

ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವ ಬದುಕಿನ ಅನುಭವಗಳು, ಇವು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ರೀತಿ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಕರಗಿ, ಕುದಿಯು ಟಾರುರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ೨೦೦೭ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ ಅರಂಗಮಲ್ಲಿಕಾರ 'ನೀರ್ ಕಿಳಿಕ್ಕುವ ಮೀನ್' (ನೀರನ್ನು ಹರಿಯುವ ಮೀನು) ಇದು ಭಿನ್ನವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಕೀಳುವ ನೋವುಗಳನ್ನು ಇತಿಹಾಸವಾಗಿಸುವ ಅಜ್ಜಿಯರ ಬೆನ್ನುಗಳು, ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ಟವಲುಗಳನ್ನು ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳು, ಎಂದು ಶೋಕವನ್ನೂ ತಾಪವನ್ನೂ ಕೋಪವನ್ನೂ ಹೇಳುವ ಕವಿತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಇಚ್ಛೆಗಳು, ತೀರದ ಕಾಮಗಳು, ಬಸ್ಸಿನ ಪಯಣ, ಒಂಟಿಯ ಬದುಕು ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದ ಹಲವು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತವೆ ಅರಂಗಮಲ್ಲಿಕಾ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು. 'ಸಾರಾಯ ನೆಡಿಕ್ಕುಳ್ ತೇವಾರಪ್ಪಾಡಲ್' (ಸಾರಾಯದ ನಾತದೊಳಗೆ ತೇವಾರದ* ಹಾಡು) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ವಿಪರ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: (*ಹಲವು ನಾಯನ್ಮೂಳು ಶಿವನ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿಸಿದ ಶೈವ ಗೀತೆಗಳು)

ಹುಟ್ಟುವುದು

ಹೆಣ್ಣೇ

ಗಂಡೇ

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು..ಕನಸುಗಳು...

ಕಿರುಚಾಟದೊಂದಿಗೆ ಮೌನವಾಯಿತು

ಶಶ್ಚಿಕ್ಕಿತ್ತೆಯ ಕೊಠಡಿ

ಊರವರ ಅಳು ದನಿಗೆ

ಹೆಣ ಸುಡುವವನ ಬಳಿ ಶವ

ಒಂದು ಕಿಲೋ ಅಕ್ಕಿ

ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಸಾರಾಯಿ

ಜತೆಗೇ ಒಂದು ಬ್ಲೇಡೂ

ಕೇಳುವ ಹೆಣ ಸುಡುವವ

ವಿಸ್ಮಯದಲ್ಲಿ ನೆಂಟರು

ಹೆಣಸುಡುವ ಕೊಳ್ಳಿಯಲಿ

ಉರಿಸಿದ ಒಲೆ

ಗೂಬೆಯ ಕೂಗಂತೆ

ಅರಚಿ ಅಳುವ ಗಂಡ

ಉಕ್ಕುವ ಕೊಳಕು ನೊರೆಯ

ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ

ಬಸಿದ ಅನ್ನವ
ತೆರೆದ ಶವ ಸುಡುವವ
ಸ್ಮಶಾನ ದೇವರ ಬೇಡಿ
ಹರಿದನು ಹೊಟ್ಟೆಯ
ತುಂಬಿದನು ಅನ್ನವ

ಒಳಗಿಳಿದ

ಸಾರಾಯಿ ಸೆರೆಗೆ
* ತೇವಾರದ ಹಾಡು
ಹೇಳಲು ತವಕಿಸುತ್ತಿದೆ
'ಸಾರಾಯಿ ವಾಸನೆಯಲಿ
ತುಂಬಿತುಳುಕುವ ಮಾನವೀಯತೆಯನು'

ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಪುಟು ಪುಟು ಓಡುವ ಅಳಿಲುಗಳೂ, ನಿತ್ಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂಗಳೂ, ಮುಖ ನೇವರಿಸುವ ಶ್ರಾವಣದ ಮಂಜಿನ ಹನಿಗಳೂ, ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸದಾಗಿ ಸದಾ ಅರಳುವ ಎಲೆಗಳೂ, ಮೊಗ್ಗುಗಳೂ, ಒಂಟಿಯಾಗಿ ತೊಳಲುವ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನುಸುಳಿ ಉಸಿರ ನವಿರೇಳುಸುವ ಪೌರ್ಣಮಿ ಚಂದಿರನೂ, ಅರಂಗಮಲ್ಲಿಕಾರ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿವೆ. 'ಅವಳ ಕಾಮ ಬೇಸಗೆಯ ಬಿಸಿಲಿನ ರುಳಕ್ಕೆ ಡಾಂಬರು ಕರಗಿನೀರಾಗಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಹರಿದಿದೆ. ಮೋಡಕವಿದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ' ಅವಳು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಾಳೆ.

೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಸಂಕಲನವಾದ 'ಸೂರಿಯನುಕ್ಕುಂ ಕಿಳಕ್ಕೇ' (ಸೂರ್ಯನಿಗೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ) ಸಂಕಲನವನ್ನು ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಮಾಡಿದಾಗ ತಿಲಕಭಾಮ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿದವು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಳಿವನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ನಾಶವನ್ನು ಒಂದಾಗಿಸಿ ನೋಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನೂ ಒಂದು ಮರ ಸೊಗಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. "ಅಮ್ಮ" ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನ ಹತೋಟಿಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿ ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಮಗಳೆಂಬ ಬೀಜ.

...ಅಮ್ಮ

ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿಡಲು
ಎಡೆಬಿಡದೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ

ಅಮ್ಮಾ ನಾನು ಬೀಜವಮ್ಮ
 ಬಿಳಲು ಬಿಟ್ಟು ಮರವಾಗಿ
 ಬೆಳೆದುಬಿಟ್ಟೆ
 ನೀ ನನ್ನ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಜಾಗದಲ್ಲಿ
 ನೀರಿನ ಒರತೆ ಕಂಡದ್ದರಿಂದ

ಮಳೆಗೆ ಹೆದರಿ
 ಮಣ್ಣೊಳಗಿಟ್ಟೆ
 ಚಿಲುಮೆಯಲಿ ನಾನು ತೋಯ್ದದ್ದ
 ನೀ ತಿಳಿಯಲಾರೆ

ತಿಲಕಭಾಮಾ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕರಿಬೇವು ಮರವಾಗಿ, ಉರಿಯದ ಬೆಟ್ಟಗಳಾಗಿ, ದಾಹ ತಣಿಯದ ಬೆಟ್ಟಗಳಾಗಿ, ಕಾಡುಗಳಾಗಿ, ಮೋಡಗಳಾಗಿ, ಚಂದಿರನಾಗಿ, ಝರಿಯಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಕಾಯುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳಂತೆ ನಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಣಗುವ ಕರಿಬೇವಿನ ಮರಗಳು. ಸೂರ್ಯನಿಗೂ ಆಚೆ, ಯಾಂತ್ರಿಕವಾದ ಹೃದಯಗಳಿಲ್ಲದ ಹೃದಯವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ದಾಹ ಹಿಂಗದ ಹೆಣ್ಣು ಬೆಟ್ಟಗಳು. ಮೋಡವಾಗಿ ಅಲೆದು ನಂತರ ಮಳೆಯಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುವ, ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಮೋಸಹೋದ ಮೇಘದಂತಹ ಹೆಣ್ಣುಗಳು. ಪುರುಷ ಮನೋಭಾವದ ಮೇಘದಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯರು, ಹೊಲಸುಗಳಿಂದ ತುಂಬುವ ಹೆಣ್ಣು ಕಾಲುವೆಗಳು.

ಪುದಿಯಮಾಧವಿಯವರ ಬರಹಗಳು ೨೦೦೦ ದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ತೊಡಗಿದವು. 'ಸೂರಿಯ ಪಯಣಂ' (ಸೂರ್ಯ ಪಯಣ, ೨೦೦೦) 'ಹೇ ರಾಮ್' (ಹೇ ರಾಮ್, ೨೦೦೩) 'ನಿಳಲೆತ್ತೆಡೆ' (ನೆರಳುಗಳ ಅರಸಿ, ೨೦೦೫) 'ಅಯಿಂದಿನೈ' (ಐದುಪ್ರದೇಶ, ೨೦೧೧) ಸೆಂಗಾಂದಳ್ (ಕೆಂಪು ನೈದಿಲೆ, ೨೦೧೧) ಎಂಬ ಐದು ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನಗಳು, ನಾಲ್ಕು ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನಗಳು, ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಗಳ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನಗಳು, ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಬ್ಲಾಗ್‌ಬರಹಗಳು, ಇವು ಪುದಿಯಮಾಧವಿಯವರ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳು. ಹಲವು ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೂ, ಆರ್ಥಿಕತೆಯಿಂದ ಚಲಿಸುವ ನಗರದ ಬದುಕು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಯಕೆಗಳು, ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಆಸೆಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚುಚ್ಚುವ ಸಣ್ಣ ಸೂಜಿಯಂತೆ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದರಿಂದ ಇವರು ಕವಿಯಾಗಿಯೇ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. "ದುಬಾಯ್ ಕಣವನ್ (ದುಬಾಯಿ ಗಂಡ) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ

ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಕಾಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಕೋಪವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ:

ಎಣ್ಣೆಗಡಲಲ್ಲಿ
ಮುತ್ತಿಗಾಗಿ ಮಿಂದು
ಮೋಸಹೋಗುವ
ದುಬಾಯಿ ಗಂಡನೇ

ಎರಡು ವರುಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ
ಮಳೆ ಕಾಣಲು

ನಾನೇನು ಅರಬ್ಬಿಯ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲ.

“ಪೂಟ್ಟುಮ್ ಸಾವಿಯುಮ್” (ಬೀಗವೂ ಬೀಗದಕೈಯೂ) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಹೆಣ್ಣು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಅವಳ ಕೈಗಳಿಗೆ ಬೀಗಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಬೀಗದ ಕೀಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಬೀಗಗಳನ್ನು ಒಡದೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ಹುಡುಕಿನೋಡಿಬಿಟ್ಟೆ
ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾಲವೂ
ಜೋಪಾನವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ
ಬೀಗದ ಗೊಂಚಲ
ಯಾವ ಬೀಗಕ್ಕೆ
ಯಾವ ಕೀಲಿ?
ಹೇಳಿಲ್ಲ ಯಾರೂ
ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಲ್ಲ ನಾನು
ಬೀಗದ ಗೊಂಚಲ
ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು
ಇರುವುದೇ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋದದ್ದರಿಂದ
ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ
ಕೀಲಿಗಳಿಲ್ಲದ
ಸೊಂಟದೊಂದಿಗೆ
ತೆರೆದ ಬಯಲಲ್ಲಿ
ಎಂದಿನಂತೆ
ಓಡಾಡಲೂ

ಯಾರು ತಂದರು
ನನ್ನ ಬಳಿ
ಈ ಬೀಗದ ಗೊಂಚಲನ್ನು?
ಎಂದಾದರೂ
ಯಾವ ಬೀಗವನ್ನಾದರೂ
ನನ್ನಿಂದ
ಯಾವ ಕೀಲಿಯಿಂದಾದರೂ
ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆಯೇ?
ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ
ಅಮ್ಮ
ಅಮ್ಮನ ಅಮ್ಮ '
ಅವಳ ಅಮ್ಮ
ಅಮ್ಮಮ್ಮ
ಅದರ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತ್ತು
ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ
ಅತ್ತೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೀಲಿಗಳೂ.
ಒಂದೊಂದು ಕೀಲಿಗಳನ್ನೂ
ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಕೊಂಡಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ
ಸುಂದರವಾದ ಬೆಲೆಬಾಳುವ
ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕೊಂಡಿಗೆ
ತೂಗುಬಿಟ್ಟು
ಭದ್ರಪಡಿಸಿದ್ದ
ನಮ್ಮ ತಲೆಮಾರಿನ ಬೀಗದ ಗೊಂಚಲು
ಕಾಣಲಿಲ್ಲ
ಕಳೆದುಕೊಂಡೆ
ಇನ್ನು
ಯಾವುದನ್ನು ಕೊಡಲಿ
ನನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ
ಬರಲಿರುವ ಸೊಸೆಗೆ?
ಹೇಗಾದರೂ
ಅವರು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
ಕಳೆದು ಹೋದ

ಬೀಗದ ಗೊಂಚಲನ್ನಲ್ಲ
ಕೀಲಿಗಳಿಲ್ಲದೆಯೇ
ಬೀಗಗಳ ಒಡೆಯುವ
ಹೊಸ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು.

೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಕವಿತೆಯ ಸಂಕಲನವಾದ 'ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿನ್ ನಡುವೆ' (ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ನಡುವೆ) ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೊರತಂದ ಉಮಾ ಮಹೇಶ್ವರಿಯವರ ಕವಿತೆಗಳು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸದಂತಹವು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಇರುವು, ಅದರ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬರುವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಬೇಲಿಗಳು, ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ವಲಯಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿರುವ ಹಿಂಸೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿಸುವ ಕವಿತೆಗಳು ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಿಯವರದು. ಇವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಬರುವ ವಿಧಗಳು ಬಹಳ ಅಪೂರ್ವವಾದದ್ದು. ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಬೆರಳುಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ ಅವು ಉಂಟುಮಾಡುವ ನೋವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತೆ ಬರುತ್ತವೆ ವಿರಾಮದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು. ಇವರ 'ವೆರುಂ ಪೊಳ್ಳು' (ಖಾಲಿ ಸಮಯ, ೨೦೦೨) ಕವಿತೆಯ ಸಂಕಲನ ಇವರ ಅಂತರಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹುಡುಕಾಟಗಳೂ, ಭಾಷೆ, ಭಾಷೆನಿರ್ಮಿಸುವ ಪ್ರತಿಮೆಗಳೂ, ಪ್ರತಿಮೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೋವನ್ನು ಅಧಿಕಮಾಡುವ ವಿರಾಮದ ಚಿಹ್ನೆಗಳೂ ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. 'ವೆರುಂ ಪೊಳ್ಳು' ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡಿ ಸಜ್ಜಾಗಿಬರುತ್ತವೆ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಯಥಾವತ್ತಾದ ಸಂಭವಗಳೊಡನೆ ಹೊರಗೆ ಚಲಿಸುವ ಬದುಕು ಸಮಾನಾಂತರ ರೇಖೆಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಹೊರ ಬಾಗಿಲ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ
ಬಳಲಿದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ
ಚರಂಡಿಯ ನೀರ ಕುಡಿವ ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿ
ಹನಿಯುವ ಕೋಮಲತೆ
ಮುರಿಯದ ಕಾರ್ಣಿ
ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಹೆಣೆಯುವ ಮೌನ
ಮತ್ತೆ ಮನವ ಇರಿಯುವ
ತುಕ್ಕುಹಿಡಿದ ಬೇಡದ ನೆನಪುಗಳು.
ಬಗ್ಗಿ ನೂಲ ಸೆಳೆದು
ಬಳಸಿ ಹೆಣೆಗಳ

ಹೆಣೆಯುತಿದೆ ಸೂಜಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ತಪ್ಪದೆ
 ಉನ್ನಾಮಲೈ ಅಕ್ಕನ ಅಂಗಲಾಚುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ
 ಆಚ್ಚಿಯ ಬೆಡ್ ಪ್ಯಾನ್ ಅವಸ್ಥೆಗಳು
 ಹುಟ್ಟಿದ ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಸಾಯಿಸಿದ ಮುರುಗೇಶ್ವರಿಯ
 ಮೂರನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು
 ಮೀನುಮಾರುವವಳ ಮಗಳು
 ಹದಿನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿಯೇ ತಾಳಿನೀಗಿಕೊಂಡ ಕಥೆ
 ಪಕ್ಕದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಮಂತ.
 ಅಮ್ಮನ ಮಂಡಿ ನೋವು;
 ಅಂತೆಲ್ಲಾ ಸುದ್ದಿಗಳು
 ಸುತ್ತ ತೇಲುತ್ತಾ ಸುತ್ತಿ ಸುಳಿಯುತ್ತವೆ.

ಹೆಣೆಗೆಗಳು ಮುಂದುವರಿಸಿದಂತೆ
 ಉರುಳಿ ಸಣ್ಣಗಾಗಿ
 ಕರಗಿ ಕಾಣದೆ ಹೋಗುವುದು
 ಕಂಬಳಿಯ ದಾರದ ಉಂಡೆ
 ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ
 ಕಾರಣವಿಲ್ಲದ ಉತ್ತಾಹದಲ್ಲಿ
 ಕರಿಬೂದಿಯ ಅಳಿಲೊಂದು
 ಕುತೂಹಲದಿ ಕುಣಿದಾಡುತಿದೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿ.

ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕವಿ ಪದ್ಮಜಾ ನಾರಾಯಣ್. ಇವರ ಮೊದಲ ಸಂಕಲನವಾದ 'ಮಲೈಪ್ಪಾದೈಯಿಲ್ ನಡಂದ ವೆಳಿಚ್ಚಮ್' ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ (ಬೆಟ್ಟದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬೆಳಕು) ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ೨೦೧೩ರಲ್ಲಿ 'ತೆರಿವೈ' (೨೫ರಿಂದ ೩೧ರವಯಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಹೆಣ್ಣು) ಎಂಬ ಸಂಕಲನ ಹೊರಬಂದಿತು. ಪದ್ಮಜಾರವರ ಕವಿತೆಗಳು ಹಲವು ರೀತಿಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಯೂ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುವವು. ತನ್ನನ್ನೇ ಘರ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಿಂಸೆಯೂ, ಬಯಕೆ ತುಂಬಿದ ದೇಹದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವ ವೇದನೆಗಳೂ, ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರುವ ಬೆಟ್ಟಗಳೂ, ಮೇಘಗಳೂ, ಗಿಳಿಗಳೂ, ಹದ್ದುಗಳೂ, ನಾಯಿಗಳೂ ಎಂದು ಕವಿತೆ ಒಂದು 'ತೆರಿವೈ' ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನ ಚಲನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

...ಕೂಡಲೇ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ
 ಉಪಾಯ ತಿಳಿಯದೇ
 ಕುಷ್ಠದ ಕ್ರಿಮಿಗಳು

ನನ್ನೊಳಗೆ ನುಸುಳಿ
ಬೆರಳ ತಿಂದು ಬೆಳೆಯಲಿ...

ಎಂದು ದೇಹದ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಒಂದು ಕವಿತೆಯಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕವಿತೆ ಬೆಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ:

ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕಿಗಳೂ
ಹಾರಿಹೋದವು
ಒಂದೇ ಒಂದು ಮೋಡ ಮಾತ್ರ
ಮೆಲ್ಲಗೆ ತೇಲುತ್ತಾ
ನಾವು ಪರಸ್ಪರ
ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ
ಯಾವ ಬೇಸರವೂ ಇಲ್ಲ
ಬೆಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಮಾತ್ರವೇ.

ಮೈ ಭಾರವೆನಿಸುವ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ ಪದ್ಮಜಾರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕವಿತೆಗಳು.

೨೦೦೩ರಲ್ಲಿ ಪೂರಣಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ ತನ್ನ ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕು ಪೂರ್ತಿ ಬರೆದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರ ವಯಸ್ಸಿನವರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತನ್ನದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬದುಕಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಾದ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ, ಕವಿತೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಸಂಕೈಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡವರು ಪೂರಣಿ. ಪೂರಣಿ ಕವಿದೈಗಳ್ (ಪೂರಣಿ ಕವಿತೆಗಳು, ೨೦೦೩) ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ಸಂಕಲನ ಹಲವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ, ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ದೈನಿಕ ಬದುಕಿನ ಸಂಭ್ರಮಗಳನ್ನು ಗೇಯಾತ್ಮಕ ಹಾಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ರಚಿಸಿ ಅವುಗಳೊಳಗೆ ದೇಶ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತುಂಬುವ ಅವರು ಪ್ರಕೃತಿ, ಸ್ಥಳ, ಇರುವಿಕೆಗಳನ್ನು ಕವಿತೆಯ ವಸ್ತುವಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ, ಬದುಕಿಗೂ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯಾಗಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಪೂರಣಿ. ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನೂ, ಕವಿತೆಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಪೂರಣಿ. ಗಾಂಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು, ಸ್ವದೇಶಿ ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಹಲ್ಲೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಡುಗೆಮನೆಯೇ ನನ್ನ ಜಾಗವೆಂದು ಹೇಳುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು

ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕರೆಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅರವತ್ತರ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪೂರಣಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆಕಾಶವನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆದ ಕವಿತೆ, ನದಿಯ ತೀರದ ದೃಶ್ಯ, ಗ್ರಾಮ, ಮಿಂಚು, ಮಳೆ, ಮಗು, ತಾಯಿ, ಕಡಲು, ಬೆಟ್ಟ, ನವಿರಾದ ಭಾವನೆಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೆಲವು ಗರಿಗಳಾಗಿ ಹಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಈ ಕವಿತೆಗಳು. ಕೆಲವು ಪ್ರಲಾಪಗಳೂ ಉಂಟು.

ಭೂಮಿಶಾಣಿಯಂತೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳಂತೆ,

ಕನಕ ನವರತ್ನಗಳಂತೆ

ಪುರುಷರು ಸ್ತ್ರೀಕುಲವನ್ನು

ಅನುಭೋಗಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ

ಭಾವಿಸಿ ನಡೆಯುವ ಕಾಲ

ಇರುವವರೆಗೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮುಕ್ತಿ

ಕಡತದಲಿ ಹಾಡಿನಲಿ

ಮಾತಿನಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿವುದು.

ಎಂದು ಸಾರುತ್ತದೆ ಕವಿತೆಯ ಒಂದು ಸಾಲು.

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನ ಮುಗಿಯುವ ಮುನ್ನವೇ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಪ ಕಳೆದು ನಿರಾಶೆಕೂಡಿದ ಬೇಸರ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ ಪೂರಣಿಗೆ. ವಯಸ್ಸಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಬರುವ ಬಳಲಿಕೆಯಲ್ಲ ಅದು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸ್ಥಗಿತಗತಿ, ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ ಜಗತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಉಂಟಾಗುವ ಆತಂಕದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬೇಸರ.

೨೦೦೧ರಿಂದ ೨೦೦೩ರವರೆಗಿನ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯೂ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಗತಿಹೊಂದದೇ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ತನ್ನ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹಲವು ಕವಿತೆಗಳಿವೆ. ಧಾರ್ಮಿಕವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಸುಳ್ಳುಗಳನ್ನೂ, ಪತಿವ್ರತೆಯ ಮಾದರಿಗಳನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಅವುಗಳ ಭಾಷೆ ಚಲಿಸುವ ಸ್ವರ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಕಾಲದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೊರತೆ, ಆತಂಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆಯೇ ಕವಿತೆಗಳು ರೂಪತಾಳುತ್ತವೆ.

‘ಸೊಲ್ಲಾದ ಸೇದಿಗಳ್’ (ಹೇಳದ ಸುದ್ದಿಗಳು) ಸಂಕಲನದಿಂದ ತೊಡಗಿ ಶ್ರೀಲಂಕದಿಂದ ವಲಸೆಹೋಗಿ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಬರೆಯುವ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಬರಹಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಹಳ ನಿಕಟವಾದ ಸ್ನೇಹ ಹೊಂದಿದ ಹಲವು

ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರಲು ಕಾರಣ ಅವರ ಬರಹಗಳ ವಾತಾವರಣ, ಅವುಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲ ಅದರಿಂದ ಹೊಮ್ಮುವ ಅರ್ಥಗಳು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಂಗವೇದಿಕೆಯೇರದ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ನಾಟಕಗಳಿಗಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸದಿರಲು ಕಾರಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾದಂಬರಿ, ಕವಿತೆಗಳಂತಲ್ಲದೆ ನಾಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದರಿಂದ. ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಪರಿಣಾಮದ ಮೂಲಕ ನಾಟಕದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಿಂದಲೇ ಅಂತಹ ವಿಮರ್ಶೆ ತುಂಬ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವು ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಎಲ್ಲೆಯ ಹೊರಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾಟಕದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಲೈಂಗಿಕತೆ, ಸ್ವಾನುಭವ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮುಖ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಲೇಖಕಿಯರನ್ನೂ, ಲೇಖಕರನ್ನೂ ಓದುವಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಆಲೋಚನೆಗೆ ದಾರಿಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅವು ಬಣ್ಣ, ಆಕಾರದಂತಹ ವಿಷಯಗಳು. ಗಂಡಸರನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಬಳಸುವ ಉಪಮಾನಗಳು ತೇಗದ ಮರ, ಒನಕೆ, ಬಂಡೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಾಗಿ ಇರುವುವು. ಲೇಖಕರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ. ಅದೇ ಸಮಯ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬಳಿದು, ಬೆದರಿದ ಜಿಂಕೆ, ಹೂಗಳು, ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಎಂದು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದ, ಘನತೆವತ್ತ ವಸ್ತುಗಳು ಪುರುಷರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವವು. ಘನತೆಯಿಲ್ಲದ, ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನೂ, ಸುಖವನ್ನೂ ಕೊಡುವ ವಸ್ತುಗಳು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಉಪಮೆಗಳಾದವು. ಬಣ್ಣದ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಬೆಳ್ಳಗೆ ಅಥವಾ ಗಂಧದ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಹೆಣ್ಣೇ ಸುಂದರಿ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. 'ಅವಳು ಕಪ್ಪು ಆದರೆ ರೂಪಸಿ' ಎಂಬ ವಿವರಣೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಲವು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷತೆ ಏನೆಂದರೆ ಹಲವು ಹೆಣ್ಣುಗಳೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅವಲಂಬನೆ ಇವನ್ನು ಆಧರಿಸಿಯೇ ಭಾಷೆಯು ರೂಪುಗೊಂಡಿತು ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನಷ್ಟು ಉಪಮಾನಗಳು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಬರೆಯುವಾಗ 'ಮನಸ್ಸು ಹಾಲಿನಂತೆ ಉಕ್ಕಿತು' ಅಥವಾ 'ಒಲೆ ಮೇಲಿನ ನೀರಿನಂತೆ ಕುದಿಯಿತು' ಎಂದು ಸಹಜವಾಗಿ ಉಪಮಾನಗಳು ಬಂದವು. 'ಕಡಲಿನಂತೆ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು

ಆರ್ಭಟಿಸಿತು' ಅಥವಾ 'ಜಲಪಾತದಂತೆ ಉಕ್ಕಿತು' ಎಂಬ ಉಪಮಾನಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಲು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತಿಯಾರ್ ಅವರು ಆಕಾಶವನ್ನು ಕಡುನೀಲಿಬಣ್ಣದ ರೇಶಿಮೆ ಸೀರೆಗೆ ಹೋಲಿಸುವಂತೆ, ಕಡುನೀಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಉಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣು ಸಹಾ ಆಕಾಶದೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹೋಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವನ್ನು ಹಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಹೊಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಳೋ ಏನೋ?

ಹಲವು ಗಂಡಸರು, ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಭೋಗದ ವಸ್ತುವಾಗಿಯೇ ನೋಡಿದರು. ತುಟಿಗಳು ತೊಂಡೆಹಣ್ಣು, ಕಣ್ಣುಗಳು ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಮೊಲೆಗಳು ಮಾವಿನಹಣ್ಣು ಎಂದು ಎಲ್ಲವೂ ಉಪಭೋಗದ ಸಮಾಚಾರಗಳೇ! ಮಣಿಯನ್ ಎನ್ನುವ ಲೇಖಕರು ಒಂದು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗದ ವೃದ್ಧ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು "ಹಳಸಿಹೋದ ಪದಾರ್ಥ" ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಭಾಷೆಯೂ ,ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಬರವಣಿಗೆಗಳು ಕೆಲವು ಸ್ಥಿರವಾದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಈ ಬೇರುಬಿಟ್ಟ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಗೆ ತಮಿಳು ಸಿನಿಮಾ ಸಹ ನೆರವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿದ ಮಾದರಿಯೆಂದರೆ ಕುರಿಂಜಿ ಹೂವಿನ ಪ್ರತಿಮೆ. ನಾ.ಪಾರ್ಥಸಾರತಿಯವರ 'ಕುರಿಂಜಿ ಮಲರ್' (ಕುರಿಂಜಿ ಹೂ) ಕಾದಂಬರಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಈ ಪ್ರತಿಮೆ ಸುಂದರವಾದ, ಬುದ್ಧಿವಂತಳಾದ, ಪವಿತ್ರವಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿಮೆ. ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೇಳುವ ಪ್ರತಿಮೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆ ದೃಢವಾಗಿರುವ ಹೆಣ್ಣು. ಜಯಕಾಂತನ್ ತನ್ನ ಹಲವು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣು. ಈ ಹೆಣ್ಣು ಕ್ರಿಯೆವನ್ನೂ, ಅನ್ಯಾಯವನ್ನೂ ಒಪ್ಪದವಳು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗದವಳು. ತರ್ಕಮಾಡಿ ವಾದಿಸಿ, ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವವಳು. ಈವರೆಗೆ ಜಯಕಾಂತನ್ ರಚಿಸಿದ ಕಥೆಗಳು, ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ, ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಹೆಣ್ಣು, ಸಾಧಾರಣ ನಾಟಕದ ನಟಿ, ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನಿ, ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಹೆಣ್ಣು ಇವರುಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ತಂದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು. ಇವುಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾದ ಪ್ರತಿಮೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ, ಓದಿದ ಅಥವಾ ಓದಿಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿಮೆ. ಇವಳ ಬಳಿ ತಮಿಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇರುವುದು. ತಿರುಕ್ಕುರಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲವಳು. ಮು.ವರದರಾಜನ್ ಅಂತಹ ಬರಹಗಾರರು ರೂಪಿಸಿದ ಇವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪೂರ್ಣ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಇವಳ ತಾಯ್ತನದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯಲ್ಲೂ, ಒಬ್ಬನನ್ನೇ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ಅದೇ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉದಾಹರಣೆಯೆಂದೂ ಭಾವಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 'ಮೊರದಿಂದ ಹುಲಿಯನ್ನು

ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣು ತಮಿಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ರೂಪತಾಳಿ ಬರುವ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಯಾರ್ ಕಂಡ ನೂತನ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡ ತಮಿಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿಮೆ. ಅತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆ ತಮಿಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿಮೆಯಿಂದ ಕವಲೊಡೆದ ಪ್ರತಿಮೆ. ಸೀರೆಯುಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣನ್ನೂ ಜೀನ್ಸ್ ತೊಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣನ್ನೂ ಎದುರು ಬದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರತಿಮೆ. ಮಣಿಯನಂತಹ ಬರಹಗಾರರಿಂದ ಮುಂದಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿಮೆ. ಈ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಗಳು, ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ, ಪ್ರೇಮ, ಹಿಂಸೆ, ದೇವರ ಭಕ್ತಿ, ನಾಸ್ತಿಕತೆ ಎಂಬ ಎಲ್ಲಾ ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳೂ ಕಲೆತು ಬರುವುದು.

ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಮಾಭಂಜನೆ ಮಾಡಿದ ಹಿರಿಯ ಬರಹಗಾರರು ಪುದುಮೈಪ್ಪಿತ್ತನ್, ಕು.ಪ. ರಾಜಗೋಪಾಲನ್, ತಿ. ಜಾನಕಿರಾಮನ್, ಸುಂದರ ರಾಮಾಸಾಮಿ, ಷಣ್ಮುಖಿ ಸುಂದರಂ, ಕಿ. ರಾಜನಾರಾಯಣನ್, ಜಿ. ನಾಗರಾಜನ್, ಇಂದಿರಾ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ, ಅಶೋಕಮಿತ್ತನ್, ಮುಂತಾದವರು ಆರಾಧಿಸಲು ಅರ್ಹವಾದ, ಕಾಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಹೆಣ್ಣು ರೂಪವಾಗಿ ಇರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದವರು ಲ.ಸ. ರಾಮಮೃತಂ ಅವರ ನಂತರ ಬಂದ ವಣ್ಣದಾಸನ್, ವಣ್ಣ ನಿಲವನ್, ಪ್ರಪ (ಭ)ಂಜನ್, ಪೂಮಣಿ, ನಾಂಜಿಲ್ ನಾಡನ್, ಕೋನಂಗಿ ಮುಂತಾದ ಬರಹಗಾರರು ಯಾವರೀತಿಯ ಬಿಂಬ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಮುಂದಿನ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿರುವ ಇಮ್ಮೆಯಮ್, ಜಿ.ಪಿ.ಚಾಣಕ್ಕ, ಎಸ್.ರಾಮಕೃಷ್ಣನ್, ಜಯಮೋಹನ್, ಪಾ.ವೆಂಕಟೇಶನ್, ಪೆರುಮಾಳ್ ಮುರುಗನ್ ಮುಂತಾದವರು ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನೋ, ಪ್ರತಿಮಾ ಭಂಜನೆಯನ್ನೋ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ, ಭಾಷೆ, ವಾಸ್ತವಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಬಗೆಗೆ, ಹಲವು ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ಬರೆಯುವವರು.

ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಅದರ ಭಾಷೆ ಹೇಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಸ್ವಾನುಭವದ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಅವರು ಎದುರಿಸಿದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಂತ ಬದುಕಿನಲ್ಲೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲೂ ಉಂಟಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಲವು ಲೇಖಕರು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ತೆರದ ತಕ್ಷಣ, ಬೆಳಗಿನ ಪಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಕಥೆಗಳು ಮೂಡಿಬರುವುದೆಂದು ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಲೇಖಕರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೂಪಕ ಸದೃಶವಾದ ವಿವರಣೆಯೇ ಸರಿ. ಆದರೇ ಲೇಖಕಿಯರಿಗೆ

ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ವರ್ಜೀನಿಯ ವುಲ್ಫ್ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ತನಗೆಂದು ಒಂದು ಕೊಠಡಿ ಇರದಿದ್ದರೂ, ಮನೆಯ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ, ಬರೆಯಲು ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಬೇಕು; ಅದರಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲು ಒಂದು ಕಿಟಕಿ ಬೇಕು; ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಪುರುಸೊತ್ತು ಬೇಕು; ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿ ನಿಂತು ಕಥೆಯ ಪಕ್ಷಿಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಕಾಲಕಳೆಯುವುದನ್ನು ಮನೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಕಿಟಕಿ ತೋಟದ ಕಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿರಬೇಕು. ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ತೆರೆದೊಡನೆ ಕಸವೂ, ಕಲ್ಮಶವೂ, ಚರಂಡಿಯ ನಾತವೂ ಬರುವ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವವರಿಗೆ ಕಥೆಗಳು ಹೇಗೆಬಂದು ಸೇರುವುದು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಏಳುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ತಮಿಳು ಬರಹಗಾರರು ಬಾನಲ್ಲಿ ಮೋಡಗಳು ಕೂಡಿಬಂದು 'ಬರೆ, ಬರೆ' ಎಂದು ಅವರ ಬಳಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರು ಅವರು ಬರೆಯುವುದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೆಂದು ಅವರು ನಿದ್ರೆಹೋಗದೆ ಬರೆಯಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಒಂದು ಫ್ಲಾಸ್ಟಿನ್ ತುಂಬಾ ಟೀ ಮಾಡಿ ಮೇಜಿನಮೇಲೆ ಇಡುವುದಾಗಿಯೂ, ಅದನ್ನು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಗೊಂದುಸಲ ಎದ್ದು ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಸುರಿದುಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುವ ಲೇಖಕರು ಕೆಲವರು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ತೊಡದ ಸಾಮಂತ ರಾಜರಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟರು. ಕುಟುಂಬದವರೂ, ಸುತ್ತ ಇರುವವರೂ ಇಂತಹ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಬರಹಗಾರರೇ- ಲೇಖಕರೇ! ಇವರ ಬಾಯಿಂದುದುರುವ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಹಲವು ಬಾರಿ ನೋಡಿರಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಈ ರೀತಿಯ ಆವರಣಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಲ್ಲದೇ ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬರಹ, ಪುರುಷರ ಬರಹ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಗುರುತಿಸುವಾಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಲಿಂಗಪ್ರಜ್ಞೆ (ಜೆಂಡರ್) ಅಥವಾ ಲೈಂಗಿಕತೆ(ಸೆಕ್ಸುಯಾಲಿಟಿ)ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದು ಸಾಹಿತ್ಯಮೌಲ್ಯದ ಬಗೆಯದು. ಅದು ಒಂದು ಮಾಪನ. ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಮೂಲವೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ.

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬರಹವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಣ್ಣು ದೇಹವುಳ್ಳವಳು ಎನ್ನುವುದೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬರಹದ ತೀವ್ರತೆಯೂ ಅದೇ ವಲಯದೊಳಗೆ ಓಡಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಪುರುಷರು ಪುರುಷರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದರೂ ಅವರ ಬರಹ

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದದ್ದು. ಮಹಿಳೆಯರು ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದರೂ ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದರೂ, ಒಂದು ಕಿರಿದಾದ ವೃತ್ತದೊಳಗೆ ಯಾವುದನ್ನು ಹೆಣ್ಣೆಂದು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಗುಣಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವುಗಳೇ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಆಧಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ವೃತ್ತದೊಳಗೆ ಅವು ಕುಗ್ಗುತ್ತವೆ. ಪುರುಷರಿಗೆ ಜಗತ್ತು ಹಿರಿದಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ವೃತ್ತ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಕುಗ್ಗಿದ ಮೂಲಭೂತ ಆಧಾರದ ವಿವರಣೆಯ ವೃತ್ತ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಈ ಮೂಲಭೂತ ಕಲ್ಪನೆಯು ನೇರವಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ದೇಹವಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ತೆರನಾದ ಭಾಷೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು. ಇವೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೆಂದು ನಾವು ಪಟ್ಟಿಹಾಕಿದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎರಡು ಬಗೆಯ ದೇಹಗಳನ್ನೂ ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಭಾವಿಸುವ ದೇಹವನ್ನು, ಒಂದು ವ್ಯಾಕರಣದೊಳಗೆ, ಅಥವಾ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಬದುಕುವುದರಿಂದ, ಹೆಣ್ಣಿನ ನಿಲುವಿನಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಎದಿರುಗೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಭಾಷೆ, ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ದೇಹವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ದೇಹದ ಬಗ್ಗೆಯ ಸ್ವಾನುಭವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವಂತಹದ್ದು. ದೇಹ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವ ಜಾಗವನ್ನು ಸೇರಿದ್ದು. ಕಾಲ, ಚರಿತ್ರೆ ಇವುಗಳು ಮುಟ್ಟಲಾಗದ ದೇಹಗಳಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ವಿವರಣೆಯಿರುವ ದೇಹವಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ. ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ಮರುಓದಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು ಅವರ ಸ್ವಾನುಭವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಗುರುತನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವುದು ದೇಹ. ದೇಹವನ್ನು ಮರುಓದಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ದೇಹವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವೆಂದರೇನೇ ಮುಳ್ಳುಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿ, ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಹೊದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತಹದ್ದು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮುಳ್ಳುಗಳು, ಭಾಷೆಯ ಮುಳ್ಳುಗಳು, ವ್ಯಾಕರಣದ ಮುಳ್ಳುಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮುಳ್ಳುಗಳು, ಆಚರಣೆಯ ಮುಳ್ಳುಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಮುಳ್ಳುಗಳು, ಬೇಲಿಯೆಂದು, ಕೋಟಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಟ್ಟ ಮುಳ್ಳುಗಳೆಂಬ ಸಾವಿರಾರು ಮುಳ್ಳುಗಳು.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಭಾಷೆ, ನಿರ್ಬಂಧಗಳೂ ಮತ್ತು ಖಂಡನೆಗಳೂ

ಸ್ತ್ರೀ ಬರಹ, ಸ್ತ್ರೀ ದ್ವೇಷ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸದಾ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಬರಹವನ್ನು ಕುರಿತೂ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತೂ ಇರುವ ಈ ಅಸಹನೆ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲೂ, ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುವ ಜಾಲವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು, ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಬೇಡುವ ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣುಗಳೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು. ಆ ನ್ಯೂನತೆಗಳೇ ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಇರುವಂತಹುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ನ್ಯೂನತೆಗಳಾದರೂ ಏನು? ಸುಂದರವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಚೆಲುವಾದ ನೋಟದ ಕೊರತೆ, ಗಂಡಿನ ಸಂಗವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಇರಬಾರದ ವಿಪರೀತ ಕಾಮನೆಗಳು. ಇವುಗಳೇ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮೂಲಭೂತವಾದ ನ್ಯೂನತೆಗಳು/ಕಾರಣಗಳು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂಪಗೊಂಡವು. ಇವು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಾರ್ಯಶೈಲಿಯೂ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಬೇರೆಯೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಿದು. ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಮಾತ್ರ ಪುರುಷರು ಬಯಸುವಂತಹ 'ಹೆಣ್ಣಿನ' ಪಡೆದವಳಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲೂ, ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಅವಳ ಕೊಡುಗೆ ಬೇರೆಯೇ ಬಗೆಯಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಕ್ರಮ ಇದು.

ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶಕರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಬರಹಗಳ ಕಾರ್ಯಶೈಲಿಯೆಂದರೆ ಒಂದು ಮನೋರೋಗದ ಅಂಶಗಳು. ಈ ರೀತಿಯ ಚಿಂತನೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೂಡಿದುದಲ್ಲ. ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಯಾರ್ ೧೯೦೬ರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬೇಡುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುವಾಗ ಈ ಬಗೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬೇಡುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳು, ಸುಂದರವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವವರು, ಮದುವೆಯಾಗದವರು, ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ಮೊದಲೇ ನೋಡಿದೆವು. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸ್ಥಾನ ಯಾವ ಬಗೆಯಲ್ಲೂ ಪುರುಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೆಡುವಂತಹದ್ದಾಗಿರಬಾರದು. ಅದು ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ ರಾಜಂ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರ 'ಮಲಗರ್ಲ್ಸ್' (ಹೂಗಳೂ) ಕಾದಂಬರಿಗೂ, ಜಗಚರ್ಚಿಯವರ 'ತಿರುಚಿಟ್ಟಂಬಲಂ' ಕಾದಂಬರಿಗೂ ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಆನಂದ ವಿಗಡನ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅವು ಧಾರಾವಾಹಿಗಳಾಗಿ ಆನಂದ

ವಿಗಡನ್ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಲಾರಂಭಿಸಿತು. ತಾಯಿ ಇಲ್ಲದೆ, ತಾನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನೆಂಟರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕೀಳಾಗಿ ನೋಡಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ, ಕೀಳರಿಮೆಯಿಂದ ನೊಂದ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಥೆಯಾದ ಹಲವಾರು ಪುಟಗಳ ಕಾದಂಬರಿ 'ಮಲರ್ಗಲ್'. 'ತಿರುಚಿಟ್ಟಂಬಲಂ' ಕಾದಂಬರಿಗಿಂತ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. 'ಮಲರ್ಗಲ್' ಕಾದಂಬರಿ ಅರ್ಧ ಕೂಡ ಮುಗಿಯದಿರುವಾಗ ಜಗಚಿರ್ಪಿಯವರ ಕಾದಂಬರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯದೊಂದಿಗೆ ಮುಗಿಯುವುದರಿಂದ ಮಲರ್ಗಲ್ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನೂ ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದೊಂದಿಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ರಾಜಂ ಕೃಷ್ಣನರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿತು. ಒಂದೇ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿದ ಲೇಖಕನ ಕಾದಂಬರಿ ಮುಗಿಯುವಾಗ ಲೇಖಕಿಯ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದು ಲೇಖಕನನ್ನು ಆವಮಾನಗೊಳಿಸುವಂತಹದ್ದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಂತಹ ಪತ್ರವಿದು. ಚಿನ್ನೈಯ ಹೊರಗಿದ್ದ ರಾಜಂ ಕೃಷ್ಣನ್ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಕಲೈಮಗಳ್ ಸಂಚಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಕಿ.ವಾ.ಜಗನ್ನಾಥನ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ತನಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಅವರ ಅನುಮೋದನೆಯ ಮೇರೆಗೆ 'ಮಲರ್ಗಲ್' ಕಾದಂಬರಿ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ನಲವತ್ತರಲ್ಲಿ ಕುಮುದಿನಿ 'ದಿವಾನ್ ಮಗಳ್' (ದಿವಾನರ ಮಗಳು) ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದಾಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮುಂದೆಬರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅದು ಅಂತರ್ಜಾತೀಯ ಮದುವೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಅದು ಮಣಿಕೊಡಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಬಂದಿತು. ೧೯೫೩ರಲ್ಲಿ ಸರೋಜ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಬರೆದ 'ಪನಿತ್ತುಳಿ' (ಮಂಜಿನ ಹನಿ) ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನದ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಅದು ಪ್ರಕಟವಾಗದೇ ಉಳಿದು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳನಂತರವೇ ಆನಂದ ವಿಗಡನ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಇವು ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು. ಇಂದಿನ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರ ಅನುಭವಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಪಟ್ಟು ಕೂರವಾದವು. ಇಳಿಮುರೈ ಅವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಗಂಡ ಅವರ ಮಣಿಕಟ್ಟನ್ನು ಮುರಿದರು. ದಮಯಂತಿಯವರ ಬೆರಳನ್ನು ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮುರಿಯಲಾಯಿತು. ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕಿನ ಬಗೆಗಿನ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ಬಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನುಸುಳುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಬಂಧದ ಮುಂದಿನ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕುಟ್ಟಿ ರೇವತಿ,

ಸಲ್ಮಾ, ಮಾಲತಿ ಮೈತ್ರಿ, ಸುಗಿರ್ಧರಾಣಿ, ಮುಂತಾದವರು ಎದುರಿಸಿದ ವಿರೋಧಗಳು ಹಲವು ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿತು. ಕವಿಯೊಬ್ಬರು, ಅಂತಹವರುಗಳನ್ನು ಅಣ್ಣಾಸಾಲೈಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸೀಮೆಯೆಣ್ಣೆ ಸುರಿದು ಬೆಂಕಿಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಲೇಖಕಿಯರು ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದವು. ಸ್ತ್ರೀ ಬರಹ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಶೈಲಿಯ ಬಗೆಗಿನ ವಿಮರ್ಶೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗ, ಸ್ತ್ರೀ ದ್ವೇಷ ಎನ್ನುವುದು ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾದ, ಇನ್ನೂ ಪತ್ತೆಯಾಗದ ಮನೋರೋಗವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ದೇಹದ ಮರು ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ದೇಹದ ಬರವಣಿಗೆ

ದೇಹವನ್ನು, ದೇಹದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗಲೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಗೀರುಗಳ ಗಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದವು. ದೇಹವನ್ನು ಹತ್ತಿಯಂತೆ ಹಗುರಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಹಾರುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗಲೇ ಅದರ ತೂಕದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೇಲಿನ ಆಕ್ರಮಣಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಲವು ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಭಾರವನ್ನು ಒಂದು ಶಿಲುಬೆಯಂತೆ ತಾವೇ ಹೊರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಬರಹಗಾರ್ತಿಗೂ ಉಂಟಾಗುವ ಅನುಭವ.

ಭಾಷೆಯ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಿಂದ ದೂರಸರಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಲೈಂಗಿಕತೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಸಂಕುಚಿತವಾದ ಗ್ರಹಿಕೆಯು ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಭಾಷೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ದೇಹವನ್ನು ಕಾಣುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿಯರು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಪರ್ಯಾಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾಷೆಯ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಈ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ (ಪದಗಳ) ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತವೆ. 'ಕರ್ಮ ಅಳಿತ್ತಲ್' (ಪಾವಿತ್ರ್ಯದ ನಾಶ) ಎಂಬ ನುಡಿ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಳು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರೂರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ ಹೆಣ್ಣು ಒಂದು ಬಲಿಪಶುವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವಮಾನಿತಳಂತೆ ತೋರಿಸುವ ಈ ಪದ ಭಾಷೆಯ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪದವಾಗಿದೆ. ೬೦ನೇ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಜಯಕಾಂತನ್ ಅವರ 'ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯುವತಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನಿಂದ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದಾಗ ಅವಳ ತಲೆಯ

ಮೇಲೆ ನೀರು ಸುರಿದು 'ಗಂಗೆಯಿಂದ ಪುನೀತಳಾದೆ' ಎಂದು ಬರೆದಾಗ ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಲವಾದ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅವಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದವು. ಆ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿಂಸೆ ಆಘಾತಕಾರಿಯಾದುದು. ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವಳಿಗೆ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೇ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಎಂದು ಬದಲಾಗಿ 'ವನ್ ಪುನರ್ಜನ್ಮ' (ಹಠಸಂಭೋಗ) ಎಂದು ಈಗ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದವರು ಮಹಿಳೆಯರೇ, ಬಳಕೆಗೆ ತಂದವರೂ ಮಹಿಳೆಯರೇ.

ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ 'ಕಲ್ಯಾಣನ್' (ಅವನು) ಎಂಬ ಪದ ಈಗ 'ಕಲ್ಯಾಣಾರ್' (ಅವರು) ಎಂದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಡ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಳು. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ವೈರುಧ್ಯಗಳು ಬೆರೆಯುವಾಗ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಬದಲಾಗುವಾಗ ನೆಲೆಗಳೂ ಬದಲಾಗುವುದು. ಬದಲಾಗುವ ನೆಲೆಗಳು ಆವರಣವನ್ನೂ (ಸ್ಪೇಸ್) ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕಲಹಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಭಾಷೆಯ ಧಾಟಿಯೂ ಬದಲಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ದೇಹದ ಮರು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಯ ಸ್ತರಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಕವಿತೆಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

ಕನಿಮೊಳಿಯ ಕವಿತೆಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಬದಲಾಗದ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಂದಲೂ, ನಿರಾಸೆಯಿಂದಲೂ ತುಸು ಕೋಪದಿಂದಲೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ೧೯೯೫ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ "ಕರುವರೈ ವಾಸನ್ಯೆ" (ಗರ್ಭಾಶಯದ ವಾಸನೆ) ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿವೆ.

ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿದರೆಂದು

ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದೆ

ತಲೆ ಬಾಚಿದೆ, ಕೆಲ

ಸ್ನೇಹಿರನ್ನೂ ತೊರೆದೆ,

ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡೆ,

ಹಲ್ಲುಶುಚಿ ಮಾಡಿದೆ

ತಲೆಬಾಗಿದೆ

ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ,

ಕಾದಿರುವೆ

ನನ್ನ ಸರದಿ ಬರುವುದೆಂದು

ಹೀಗೆ ಮೊದಲ ಕವಿತೆ ಮುಂದುವರೆಯುವುದು.

ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕಿಯಾದ

ಅಮ್ಮಾ

ಸೆರೆಯ ಕಾವಲಾಗಿ

ಅಪ್ಪ

ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದ

ಶಿಕ್ಷಣ

ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ನಕ್ಕ

ನಂಟರು

ಶಿಲುಬೆಯ ಮೊಳೆ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದು ಇಳಿದು ಬಂದರೆ

ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಾಳಿ ದಾರದೊಂದಿಗೆ

ಗಂಡ

ನಿನ್ನ ಗರ್ಭಾಶಯದೊಳಗೆ

ಮತ್ತೊಂದು ಗುಲಾಮ

ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಶೋಕ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ, ರಾಜಕೀಯ, ಮಹಾನಗರ ಬದುಕನ್ನು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವ ಪದಗಳು ಹಲವು ಕವಲುಗಳಾಗಿ ಒಡೆಯುತ್ತವೆ. 'ಅಹತ್ತಿಣ್ಣೆ' (ಅಂತರಂಗದ ಆವರಣ, ೨೦೦೩) ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಕನಿಮೊಳಿ, ತಾವು ಬರೆಯುವುದು ತಮಗಾಗಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸ್ವದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಎಂದೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಕಲನದ ಎರಡು ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರಮ್-೨ (ಧರ್ಮ-೨) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ ಅವಳಿಗೆ ಅನ್ಯವಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ತಲೆಗೆ

ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಳು

ಒಬ್ಬಳು

ಹುಬ್ಬು ಒಪ್ಪಗೊಂಡವು

ದೇಹದ ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ

ಹೆಚ್ಚಾದ ಕೂದಲನ್ನು

ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಯಿತು

ಮುಖವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಸಿಂಗರಿಸಲಾಯಿತು
 ಕೈಗಳಿಗೆ ಮದರಂಗಿ ಹಚ್ಚಲಾಯಿತು
 ವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ
 ಅಣಿಗೊಳಿಸಿದ ಮನೆಯಂತೆ
 ಕೆಲಸಗಳು
 ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು
 ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲದ
 ಒಂದು ದೇಹದೊಳಗೆ ಹುದುಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟೆ
 ತಲೆಯಲ್ಲಿ
 ಕೈಯಲ್ಲಿ
 ಮೈಯಲ್ಲಾ ಭಾರಗಳನ್ನು
 ಹೇರಿದರು
 ನಡುಗುವ ನನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು
 ಯಾರೋ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು

ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳು ಬದಲಾದರೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಕೊಟ್ಟಿರುವ
 ಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಗದೆ ಇರುವುದನ್ನು 'ತೀರ್ಣಾಡಾಮೈ' (ಅಸ್ವಶ್ರುತೆ) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ
 ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೂಜಾರಿಗಳು, ಅವರ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಪೂಜಿಸುವ
 ವಿಧಾನಗಳು, ದೇವಾಲಯದ ಒಳಗೆ ನುಸುಳಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲವೂ
 ಬದಲಾದರೂ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊನೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ
 ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಯಾವ ನಾಡಿಗೆ ಹೋದರೂ
 ದಕ್ಷಿಣದ ತಿವನಿಗೆ
 ಮುಟ್ಟಾಗಿರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳು
 ಮಾತ್ರ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಗಂಡಿನ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಬರೆಯುವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ
 ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ತಮಿಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ
 ಬರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವವರು ಕುಟ್ಟಿ ರೇವತಿ. ಇವರು ಕವಯತ್ರಿ, ಕಥಾಲೇಖಕಿ
 ಹಾಗೂ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಬರೆಯುವ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆ. 'ಪೂನೈಯೈಪ್'
 ಪೋಲ ಅಲೈಯುಮ್ ವಳಿಚ್ಚಮ್' (ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ ಅಲೆಯುವ ಬೆಳಕು, ೨೦೦೦);
 'ಮುಲೈಗಳ್' (ಮೊಲೆಗಳು, ೨೦೦೨); 'ತನಿಮೈಯಿನ್ ಆಯಿರಮ್ ಇರಕ್ಕೈಗಳ್'

(ಏಕಾಂತದ ಸಾವಿರ ರೆಕ್ಕೆಗಳು, ೨೦೦೩); 'ಉಡಲಿನ್ ಕದವು' (೨೦೦೬) ಒಡಲಿನ ಬಾಗಿಲು; 'ಮಾಂ ಮದ ಯಾನ್ಯೆ' (ದೊಡ್ಡ ಮದ ಗಜ, ೨೦೧೧) 'ಮುತ್ತತ್ತಿನ್ ಅಲಕು' (ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪು; ೨೦೧೧) 'ಯಾನುಂ ವಿಟ್ಟ ತೀ' (ನಾನೂ ಇಟ್ಟ ಬೆಂಕಿ, ೨೦೧೧); 'ಅಗವನ್ ಮಕಳ್' (ಸಂಚಾರಿ ಹಾಡುಗಾರ್ತಿ, ೨೦೧೩); 'ಸೂರ್ಯನ್ ಓರ್ ಉಪ್ಪುಕಡಲ್' (ಸೂರ್ಯ ಒಂದು ಉಪ್ಪಿನ ಕಡಲು, ೨೦೧೪); ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಕುಟ್ಟಿರೇವತಿಯ ಕವಿತೆಗಳು ಬಲವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿವೆ. ಅವರ ಶೈಲಿಯೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ವಿಧಗಳೂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೂತುಹೋದ ಪದರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಿರುವ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿತೆ ತನ್ನ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಕಳಚಿ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

'ಹೇಗೋ ಈಗಲೂ ಕವಿತೆಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದೆ.

ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಬಯಸಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ರಕ್ತಪಿಪಾಸು ಪಿಶಾಚಿಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ದಾಹ.

ಕೈಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ಓಡಿ ಹೋಗುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕವಿತೆಯೇ ಕಲಿಸಿದೆ. ಕವಿತೆಯಿಂದ ಯಾವ ವಿಷವನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಬೂಸ್ಟು ತನ್ನನ್ನೇ ಕೊಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ನನ್ನನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕವಿತೆ ಮಾತ್ರವೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಏಕಾಂತವೇ ಸುರಕ್ಕೆ, ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಹರಡಿರುವ ಯಾವ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವೂ ಆಕರ್ಷಿಸದೆ ಒಂಟಿತನದ ಬರೀ ನೋಟ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ತಂಬಿಗೆಯೊಳಗೆ ತುಂಬಿಸಿ 'ಇದೇ ನೀನು ಇದು ಮಾತ್ರವೇ ನೀನು' ಎಂದು ಹೇಳುವುವಾಗ ನಾನು ಋಷಿಯಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಪ್ರೀತಿಯ ಉತ್ಕರ್ಷವನ್ನು ಸಾರಿದ ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಅಪಮಾನಮಾಡಿ ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ

ಅಯ್ಯೋ, ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ, ಭಿಕ್ಷುಕರ ಉಡುಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಭಾವನೆಗಳು ಮೋಡಗಳಂತೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಕವಿತೆ ಕಡಲಿನೊಳಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಅಲೆಯಾಗಿ ಅಬ್ಬರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಕಡಲ ತೀರದೊಂದಿಗೆ ಘರ್ಷಿಸಲು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ

ಅವಮಾನ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ತೋರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವ ಉಡುಗೊರೆಯೆಂದರೆ ಅವಮಾನವೇ. ಕವಿತೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯ ಪರವಶತೆ. ಇದು ಮಾತ್ರವೇ ಕವಿತೆಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಕವಿತೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಇದೇ.

ಎಲೆಗಳು ಉದುರಿ ಉದುರಿ ಚಿಗುರುವ ಒಂದು ಜ್ವರದ ವೇಗವನ್ನೂ ಕವಿತೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಡಿ ನೆರಳು ನಿಮಗೇ. ಅದರೊಳಗೆ ನನ್ನನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಹೇಳುವುದು ಅವಮಾನ ಪಡಿಸಿದಂತೆ.

ಕವಿತೆ ದೊಡ್ಡ ಭಕ್ತಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೀನೂ ಇರುವೆ. ನಾನೂ ನಿಲ್ಲುವೆ. ಎಲ್ಲೆ ಎಂಬುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದು ಮುಂದಿನ ಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ನಾಯಿಯ ಆಟ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ.

ಮನುಷ್ಯರಂತೆ 'ಇಷ್ಟೇ ನಿನಗೆ' ಎಂದು ಅವಮಾನಿಸುವುದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಾಯಿಯ ಕುರಿತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕವಿತೆ ಕುರಿತೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೇಗೋ, ಈಸಲವೂ ಒಮ್ಮೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಯಾರ ಕೈಗೂ ಸಿಗದೆ. ಬಾವಿಯಿಂದ ಒಂದು ಬಿಂದಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಕವಿತೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಸೇದಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿತು. ನಾನು ಧಾವಿಸಿ ಓಡಿ ಫಸಲುಗಳ ಸಮೃದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕಂಡೆನು.

ಇದೋ ಓಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಬದುಕಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ

ಕಾಲುವೆಗಳ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ, ಕಂಡಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾಗಿ

ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಪುರುಷಾಧಿಪತ್ಯದ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಕವಯಿತ್ರಿ ಕುಟ್ಟಿ ರೇವತಿ. 'ಎನ್ ಕಾಮತ್ತಿನ್ ಒಳಿ' (ನನ್ನ ಕಾಮದ ಬೆಳಕು) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ತಡವಿ ನೋಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

. . . ತಡವಿ ನೋಡಿದೆಯಾ ನನ್ನ ಕಾಮವನ್ನು

ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ ಹಾಗೆಯೋ

ಅಥವಾ

ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ

ಕಾತುರದೊಡನೆಯೋ?

ಎಂದು ಒಂದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುವರು. ವಿರಹಿಯೊಬ್ಬಳ ದೀರ್ಘ ರಾತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಈಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯ ನೀರವತೆಯನ್ನು

ಮಾತುಗಳಿಂದ ಅಳತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ

ತಣ್ಣನೆಯ ಗಾಳಿ ಕಿವಿಯ ಹತ್ತಿರ

ಬಲವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತೂರುತ್ತಿದೆ
ಚಳಿ ತನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನು
ನನ್ನ ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಸಂದುಗಳಲ್ಲೂ
ಹುದುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ
ನನ್ನ ರಾತ್ರಿಗಿಂತ ಅಮ್ಮನ ರಾತ್ರಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ
ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅವರ ಅಮ್ಮನ ರಾತ್ರಿ ಇನ್ನೂ ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ...

ಸುಗಿರ್ದರಾಣಿಯ ಕವಿತೆಗಳು ದೇಹದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. 'ಕೈ ಪಟ್ಟಿ ಎನ್ ಕನವು ಕೇಳ್' (ಕೈಹಿಡಿದು ನನ್ನ ಕನಸ ಕೇಳು, ೨೦೦೨); 'ಇರವು ಮೃಗಮ್' (ರಾತ್ರಿ ಮೃಗ, ೨೦೦೪); 'ಅವಳೈ ಮೊಳಿ ಪೆಯರ್ತ್ತಲ್' (ಅವಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವುದು, ೨೦೦೬); 'ತೀಣ್ಡಪ್ಪಡಾದ ಮುತ್ತಮ್' (ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಮುತ್ತು, ೨೦೧೦) ಈ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಸುಗಿರ್ದರಾಣಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಅಧ್ಯಾಪಕಿ. ಬಾಳಿನ ನೋವುಗಳನ್ನು ಅಪೂರ್ಣವಾದ ರೂಪಕಗಳಿಂದಲೂ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಸುಗಿರ್ದರಾಣಿಯ ಕವಿತಾ ಶೈಲಿ. ದೇಹ, ಇಚ್ಛೆ, ದಾಹ, ಕಾತುರ, ವಿರಕ್ತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುವಾಗ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಇರಿಯುವ ಕತ್ತಿಯ ಅಲುಗು ಕಲಕುವಂತೆ, ಅಲಂಕಾರಗಳಿಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ಕಾಮತ್ತಿನ್ ಪುರಾತನ ಕೋಯಿಲ್' (ಕಾಮದ ಪುರಾತನ ದೇಗುಲ) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾಮದ ಕುರಿತಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವರು.

ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಉದುರಿದ ನಿನ್ನ
ವಿರಹ ತರಗುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚು
ನನ್ನ ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ
ಕರಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ
ನನ್ನ ಮೇರು ಸಿಂಗಾರ ಕೆಡುವಂತೆ
ಸೀಳುಗಳೊಳಗೆ ಕವಲೊಡೆದು
ನನ್ನ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನುಗ್ಗುನುರಿ...

'ಮುದಲ್ ಮುತ್ತಂ' (ಮೊದಲ ಮುತ್ತು) ಕವಿತೆಯ ಕೊನೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಠೋರವಾಗಿ ಕೊಲೆಗೀಡಾಗುವ ಪ್ರೇಮಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಕಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತವೆ.

...ನನ್ನ ಇಡೀ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲಿಹೋಗಿದೆ
ಕಾಮದ ಮುತ್ತುಗಳು

ನಿನ್ನ ಬಿಸಿಯುಸಿರಿನ ನೂಲಿನಿಂದ

ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪೋಣಿಸುತ್ತೀ...

ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಇರುವ ಕೆಲವು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನೇ ಕವಿತೆಯಾಗಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸಲ್ಮಾ. ಕುಟುಂಬ ಎಂಬ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಬಗೆಗೆ ಇರುವ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಯಾವ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. 'ಓರು ಮಾಲ್ಟೆಯುಮ್ ಇನ್ನೊರು ಮಾಲ್ಟೆಯುಮ್' (ಒಂದು ಸಂಚೆಯೂ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಚೆಯೂ, ೨೦೦೦); 'ಪಚ್ಚೈ ದೇವತೈ' (ಹಸಿರು ದೇವತೆ ೨೦೦೩) ಎಂಬ ಎರಡು ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಸಲ್ಮಾ ದೇಹದ ಜೊತೆಗಿರುವ ಉಪಾಯಗಳು, ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವ ವಿಧಗಳು, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು, ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುವ ಸಾಹಸ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಯಲಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹ ರಾಜಕಾರಣದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು 'ಒಪ್ಪಂದಮ್' ಎಂಬ ಕವಿತೆ.

ಒಂದೊಂದು ಬಾರಿಯೂ

ಅಮ್ಮಾ ನಾಜೂಕಾಗಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು

ಅಕ್ಕ ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ

ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿನ

ತಪ್ಪುಗಳೆಲ್ಲಾ

ನನ್ನದೇ ಎಂದು

ದಿನವೂ ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ

ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲ ಮಾತು

'ಇವತ್ತಿಗೆ ಏನು'?

ಹಲವು ಬಾರಿ

ಕೊನೆಯ ಮಾತೂ

ಇದುವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೂಳೆಗಾರಿಕೆಯಮೇಲೆ

ಹೊಳೆಯುವ ಕೋಟಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ

ತೋರುಬೆರಳುಗಳು

ನಡುಗುವ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ

ತೇಲುವ ಬುದ್ಧಿಮಾತುಗಳು

ಮರಿಗಳಿಗೆ ಉಣಿಸಲು

ಕೈಲಾಗದ ಬೆಕ್ಕಿನ

ಬಿಕ್ಕಳಿಸಿ ಅಳುವ ಕೂಗು
 ಹಿಂಡುವುದು ಕರುಳು
 ನಿನಗೂ ಕೂಡ
 ದೂರುಗಳೂ ಇರಬಹುದು
 ನನ್ನ ನಿಲುವು
 ಕಾಲದಿಂದಲೂ
 ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದಲೂ
 ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ
 ನಿನ್ನಿಂದಲೂ
 ತಿಳಿಯಲಾಗದಿದ್ದರೂ
 ತುಸು ಪ್ರೀತಿ ಪಡೆಯಲು
 ನಿನ್ನ ಮಗುವಿನ
 ತಾಯಿ ಎಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು
 ನೆರವೇರಿಸಲು
 ಹೊರಗಿನಿಂದ
 ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ನ್ಯಾಪ್‌ಕಿನ್‌ಗಳನ್ನೂ
 ಗರ್ಭನಿರೋಧಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು
 ಇನ್ನೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬೇಡಿ
 ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ
 ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು
 ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು
 ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು
 ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೊಡನೆ
 ಅರಳುವುದು ನನ್ನ ಯೋನಿ

‘ಇರಣ್‌ಡಾಮ್ ಜಾಮತ್ತು ಕತ್ಯೆ’ (ಎರಡನೇ ಜಾವದ ಕಥೆ) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಣ್ಣಿನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಮುದ್ರೆಗಳೂ ಅವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವಳನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದನ್ನೂ ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಸಲ್ಮಾ ಅವರ ಹೇಣ್ಣು ದೇಹದ ಬಗೆಗಿನ ಭಾಷೆ ದೇಹದ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು, ಅದರಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗುವ ಬದುಕನ್ನು ಕುರಿತ ಭಾಷೆ.

‘ನೀರಿನಿ ಅಮೈಯಾದು ಉಲಕು’ (ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬಾಳಲಾಗದ ಜಗತ್ತು, ೨೦೦೩); ‘ನೀಲಿ’ (೨೦೦೫), ‘ಎನದು ಮಧುಕ್ಕುಡುವೈ’ (ನನ್ನ ಮಧುವಿನ ಕುಡಿಕೆ, ೨೦೧೧) ಎಂಬ ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ

ಮಾಲತಿ ಮೈತ್ರಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದವರು. ಮಾಲತಿ ಮೈತ್ರಿ ಅಣುಶಕ್ತಿ ವಿರೋಧದ ಚಳವಳಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಲಿಕೆಯ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದವರು. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಇವರು 'ವಿಡುಬಲೈಯೈ ಎಳುದುಡಲ್' (ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬರವಣಿಗೆ) ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ಅಣಂಗು' ಎಂಬ ಮೊದಲ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ 'ಅಮೋಜಾ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ನಡೆಸಿದ್ದರು. 'ಕಿರಣಂ' ಎಂಬ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾಶಕರಾಗಿದ್ದರು. ೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ 'ಶಂಕರಾಭರಣಿ' ಕವನಸಂಕಲನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರ ಕವಿತಾ ಭಾಷೆ 'ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕವಿನುಡಿ' ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿತ್ತು. ಗಂಡಸಿನ ಬಲತ್ಕಾರವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗಂಡಸಿನ ತೊಡೆಯ ಸಂದಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿ ಅವನ ಗುಪ್ತಾಂಗವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಎಳೆಯಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಕೋಪವನ್ನು ಹಲವರು ಮರೆತಿಲ್ಲ. 'ಪೇಯ್ ಮೊಳಿ' (ಪಿಶಾಚಿ ಭಾಷೆ) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರೈಕ್ಕಾಲ್ ಅಮ್ಮೆಯಾರ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿ ಅವರು ಪಿಶಾಚಿಯ ರೂಪ ತಾಳಿದುದನ್ನು ಕವಿತೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪಿಶಾಚಿಯ ಹೋಲಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ

ಹೆಣ್ಣು

ಹೆಣ್ಣಿನ ಹೋಲಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ

ಪಿಶಾಚಿ

ಪಿಶಾಚಿಯ ಭಾಷೆ

ಕವಿತೆ

ಕವಿತೆಯ ಹೋಲಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ

ಪುನೀತವತಿ

ಹೆಣ್ಣಾಗಿ

ಕವಿಯಾಗಿ

ಪಿಶಾಚಿಯಾಗಿ

ಪಿಶಾಚಿಯ ಭಾಷೆ

ವಿಮೋಚನೆ

ಭೂಮಿಯ ಹೊರಗೆ

ನಿಂತಿರುವಳು

ನೀಲಿ

ಹೆಣ್ಣಿನ ಭಾಷೆ ಪಿಶಾಚಿಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಮಾಲತಿ ಮೈತ್ರಿಯವರ ಭಾಷೆಯ ಮೃದುತ್ವವನ್ನು, ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು, ಕಣ್ಣಿಂದ ಇರುವ ಪ್ರಪಂಚದ ತನ್ಮಯತೆಯನ್ನು, ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿ ನೋಡುವ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಮರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. 'ಉರಕ್ಕಮ್' (ನಿದ್ದೆ) ಎಂಬ ಕವಿತೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಅದ್ಭುತ ನೋಟಗಳು ಮಾಲತಿ ಮೈತ್ರಿಯವರ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಇರುಳು ಕಷ್ಟ ನಂಜಿನಂತೆ ಕವಿದಿದೆ
 ನನ್ನ ಮೇಲೆ
 ಆದರೂ ಯಾವ ವಿರೋಧವೂ
 ಇಲ್ಲ ಅದರೊಡನೆ
 ಹನಿಯೂ ಉಳಿಯದಂತೆ ಒರೆಸಿ ದೂರ ಎಸೆದು ಬಿಟ್ಟು
 ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಳುವಾಗ
 ಕಾಣುವುದನ್ನೂ ಮೀರಿ
 ವಿಷ ಬೆರೆತ ಹಾಲಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ಹಗಲು
 ಯಾವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಡೆದರೂ
 ವಿಷಮಾತ್ರವೇ ನೊರೆನೊರೆಯಾಗಿ ಮೇಲೆ ಬರುವುದು
 ದಿನ ಪೂರ್ತಿಯೂ
 ಮುಂದುವರೆಯುವ ರಾತ್ರಿಯೂ
 ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
 ಆದರೂ ಯಾವ ವಿರೋಧವೂ
 ಇಲ್ಲ ಅದರೊಡನೆ
 ಬೆಳಕು ಹದ್ದು
 ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಕೋಳಿಮರಿಯಂತೆ
 ಅಮರಿಕೊಳ್ಳುವುದು
 ಹೋಗುವ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ
 ಇರುಳು ಹಿಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗುವ
 ಅದರ ಕಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು
 ನನ್ನದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ

'ಮಿನ್‌ಕಾರಿ' ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕುಡುಗೋಲು ಕತ್ತಿಯ ರೀತಿ ಫಳೀರೆಂದು ಬೀಸುವ ಮಾತೆಂಬ ಕತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಾಲತಿ ಮೈತ್ರಿಯವರು ವಿವರಿಸಿರುವ ನೋಟಗಳು ಕತ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಕಾಡುಕುದುರೆಯಂತೆ ಹಾರುವಳು
 ದಿನವೂ ಮೂವತ್ತು ಮೈಲಿಗಳಾದರೂ
 ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಭಾರದೊಡನೆ
 ಮಳೆ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ
 ಸೊರಗದೇ ಇರುವ ತಾಟಿನಿಂಗಿನ ಮರದಂತೆ
 ಮೊನುಮಾರಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ
 ಗೂಡೆಯಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ
 (ಜಾಸ್ತಿ ನಕ್ಕರೆ ಹುಳಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ)
 ಒಂದು ಮಡಕೆ ಕಳ್ಳು
 ಆದರೂ
 ಗೂಡೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ
 ಒಂದು ಕುಡುಗೋಲು ಕತ್ತಿ

ಬಯಲಾಗುವ ದೇಹವೂ, ಭಾಷೆಯಾಗುವ ಶರೀರವೂ

ಎಂಬತ್ತನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಯೋನಿಗಳಿಂದ ಬಂದವಳು ನಾನು ಎಂದು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಹೇಳುವಾಗ ಹಲವು ಲಕ್ಷ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಹಲವು ಲಕ್ಷ ದೇಹಗಳಿಗೆ ಅವಳು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಯೋನಿ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಜನನ ದ್ವಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಚರಿತ್ರೆಯ ಹಲವು ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಒಂದು ಅಂಗ. ದೇಹವನ್ನು ಬಂಧಿಸುವ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳಿಂದ, ವ್ಯಾಕರಣಗಳಿಂದ, ಅನೇಕ ಸಂಕುಚಿತ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಬಯಲಾಗಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆನಿಂತು ಬರೆಯುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಮೂಲಭೂತವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದಾಗ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಅರ್ಥಗಳು, ಸೌಂದರ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೊರಬರುವುದಲ್ಲದೇ ಅದರ ಉರವಣೆಗಳ ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳೂ ಬಯಲಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ಲೇಖಕಿಯರಲ್ಲಿ ಕುಮುದಿನಿ, ಗೌರಿ ಅಮ್ಮಾಳ್, ಕಿ.ಸಾವಿತ್ರಿ ಅಮ್ಮಾಳ್, ಕಿ. ಸರಸ್ವತಿ ಅಮ್ಮಾಳ್, ಸರೋಜಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಇವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳಿನ ವಿವಿಧ ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು, ಕೋಪದಿಂದ ಹರಿಹಾಯುವುದೂ, ಚುಚ್ಚಿ ಹೇಳುವುದೂ

ನಯವಾಗಿಯೂ, ಮೃದುವಾಗಿಯೂ, ಕಿರುಚಿಕೊಂಡೂ, ರೋದಿಸಿಕೊಂಡೂ, ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿಯೂ, ಹೃದಯವನ್ನು ಇರಿಯುವ ಕಠಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದ ಲೇಖಕಿಯರೆಂದರೆ, ಆ ನಂತರ ಬಂದ ಅನುತ್ತಮಾ, ರಾಜಂ ಕೃಷ್ಣನ್, ಆರ್.ಚೊಡಾಮಣಿ ಮುಂತಾದವರು ಎನ್ನಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದ ಬಗೆಗಿನ ಲಿಂಗರಾಜಕಾರಣವನ್ನು, ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದ ಮರು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು, ದೇಹದ ಹಲವಾರು ಕ್ರಿಯಾನೆಲೆಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಕಥೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ತಲೆವಾರಿನವರಲ್ಲಿ ವಾಸಂತಿ ಪ್ರಮುಖರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿನ ತಲೆವಾರಿನ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರಲ್ಲಿ, ಹೆಣ್ಣು ದೇಹವನ್ನು ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಹೊಸ ಕಥೆಗಾರ್ತಿಯರಾಗಿ, ತೇನ್‌ಮೊಳಿ ಮತ್ತು ಕುಟ್ಟಿ ರೇವತಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು.

ತೇನ್‌ಮೊಳಿಯವರ ಭಾಷಾಪ್ರಪಂಚ ತುಂಬಾ ಅಪೂರ್ವವಾದುದು. ಸುತ್ತಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಾರೆ (ಶವದ ಸುತ್ತಲೂ ಕುಳಿತು ಸತ್ತವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡುವ ಹಾಡುಗಳು) ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಶವವಾಗಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು, ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಕಥೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆ 'ಕಡರೋಳ್' (ಕಡಲಕೊರೆತ). ಕಡಲಿನ ಅಲೆಗಳಿಂದ ಸವೆಯುವ ನೆಲವನ್ನು ಆ ಹೆಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಅವಳ ಬಾಳನ್ನು, ಆ ಬಾಳನ್ನು ಬಾಳಿದ ದೇಹವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡಲು ಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವ ನೆಲವೆಂದು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ ಕಥೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆ. ಅದರ ಹಾಗೆ, ಅವಳಿಗೆ ನಡೆದ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಕಥೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆ "ನಿಲಕ್ಕುಡೈ" (ನಾಯಿ ಕೊಡೆ). ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸುವ ಗಂಡಸರನ್ನು, ನೆಲದ ತುಂಬ ಹರಡಿರುವ ವಿಷದ ಅಣಬೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮನೋವೈಕಲ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳನ್ನು 'ಗೂನುಚಂದ್ರ'ನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿರುವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ತೇನ್‌ಮೊಳಿಯವರದು. ಹಲವು ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ ಪಡುವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಅಮಲೇರಿದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಹಕವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಭಾಷೆ ತೇನ್ ಮೊಳಿಯವರದು.

ಕುಟ್ಟಿ ರೇವತಿ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಓಡಲ ರಾಜಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವವರ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಎದುರಾದ ಸಮಾಜದ ಚಳುವಳಿಗಳು, ಸ್ವಂತ ಅನುಭವಗಳು, ಕಥೆಗಳು, ನಾನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕಲ್ಪನೆಗಳು, ಘಟನೆಗಳು ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದುವೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ಈ ಒಂದು ಬದುಕು ನನಗೆ ಸಾಲದು.

ನೆಂಟರೂ, ಗಂಡಸರೂ, ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಬದುಕನ್ನು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ... ಕಲ್ಪನೆಯೂ, ಕಥೆಯೂ, ಲೈಂಗಿಕಜೀವಿಯಾಗಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿರುವ ಅನಂತ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪಯಣಿಸುವ ದೇಹವನ್ನು ನಾನು ಪಡೆದಿರುವುದೇ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಕಾರಣ' ಎಂದು ವಿವರಿಸಿರುವ ಕುಟ್ಟಿ ರೇವತಿ 'ಒಂದು ಅಖಂಡ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೆರೆಯುವುದರಿಂದಲೇ ಚದುರಿಹೋಗಿರುವ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಲು, ಒಂದೊಂದು ಅಂಗದ ಮೇಲೂ ಒತ್ತಡ ಹೇರುವಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ಹೊರಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯವು ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಲೈಂಗಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಬೇಟೆಯಾಡುವವನ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೇರಲು, ಬಾಳೆಂಬ ಕಾಡಿನ ಬೀಡು, ಒಡನಾಡಿ, ಸಮಾನರು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಹಿಂಜರಿಕೆ, ಭಯ ಎಂಬುದಿಲ್ಲದೆ ಆಳವಾದ ಶೋಧನೆಗೆ ಇದು ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಹಲವಾರು ಕವಯತ್ರಿಯರು ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಒಂದಾಗುವಂತೆ ನೋಡುವರು. ಕುಟ್ಟಿ ರೇವತಿಯ 'ಮುಲೈಗಳ್' (ಮೊಲೆಗಳು) ಕವಿತೆ ಹೆಣ್ಣು ದೇಹವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳಚಿ ಹಾಕಿ, ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಪಯಣಿಸುತ್ತಿದೆ:

ಮೊಲೆಗಳು ಕೆಸರಿನ ನೆಲದ ಗುಳ್ಳೆಗಳು
ಯೌವನದ ಬದುಗಳಲ್ಲಿ
ಮೆಲ್ಲನೆ ಅವು ಉಕ್ಕಿ ಅರಳುವುದನ್ನು
ಅತಿಶಯದಿಂದ ಕಾದಿದ್ದೆನು
ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಏನನ್ನೂ ಮಾತನಾಡದೆ
ನನ್ನೊಡನೆಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ
ಹಾಡುತ್ತವೆ
ಬಿಕ್ಕಳಿಕೆ
ಶುದ್ಧಪ್ರೇಮ
ನಶೆ
ಬದಲಾಗುವ ಪರ್ವಗಳ
ನಾಟಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಉತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು ಅವು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ
ತಪ್ಪಿನ
ಪ್ರತಿಬಂಧದೊಳಗೆ

ನಾದದ ನೆನಪುಗಳೊಂದಿಗೆ
ಬಯಕೆಗಳು
ಜಲಕ್ಕನೆ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ
ಉಕ್ಕೇರುತ್ತವೆ.

ಹಿಂಡಿ ಹಿಪ್ಪೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ
ಕಂದನನ್ನು ಕಂಡ ತುಡಿತದಲ್ಲಿ
ರಕ್ತದ ಹಾಲನ್ನೂ
ರಸವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತವೆ.
ಒಂದು ಭಗ್ನ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ
ಒರಸಿ ಹಾಕಲಾರದ
ಎರಡು ಕಣ್ಣೀರ ಹನಿಗಳಾಗಿ ನಿಂತು
ತುಳುಕುತ್ತವೆ.

ಇದುವರೆಗೂ ಹಣ್ಣುಗಳಿಗೂ, ಕೊಡಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿದ್ದ ಮೊಲೆಗಳನ್ನು ಕೆಸರಿನ ನೀರುಗುಳ್ಳೆಗಳಾಗಿಯೂ ಕಣ್ಣೀರ ಹನಿಗಳೆಂದೂ ಕುಟ್ಟಿ ರೇವತಿ ಬರೆದಾಗ ಅದು ಹೆಣ್ಣು ದೇಹವನ್ನು ಕುರಿತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಿನ್ನವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿತು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಣು ಭಾಷೆಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು.

ಸುಗಿರ್‌ದರಾಣಿಯ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಅಂಗಗಳು ಹಲವು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ:

...ತೂಗುವ ಅವಳ ಮೊಲೆಗಳು
ಸಾಲು ದೀಪಗಳಂತೆ
ಬೆಳಕನ್ನು ಹರಡುತ್ತವೆ...

ಒಂದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ ಕೊಬ್ಬಿದ ಪೀಠಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾವಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಆಕ್ರಮಣಗಳು, ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ಹಣಿಯುವ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟನೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವು ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆಗಳೆ ಆಗಿವೆ. ದೇಹವನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನೋಡುವರು ಸುಗಿರ್‌ದರಾಣಿ:

...ನಾನೇ ನೆಲವಾಗಿ
ನಾನೇ ಬೆಂಕಿಯಾಗಿ
ನಾನೇ ಬಾನಾಗಿ

ನಾನೇ ಗಾಳಿಯಾಗಿ

ನಾನೇ ನೀರಾಗಿ

ತಡೆಯುತ್ತ ತಡೆಯುತ್ತ ಭಿಲ್ ಎಂದು

ಪ್ರಪಂಚದ ಕಾರಂಜಿಯ ಕಣ್ಣು ನಾನು

ಎಂದು ಒಂದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಾಲತಿ ಮೈತ್ರಿಯ ಕವಿತೆಯ ಭಾಷೆ ದೇಹವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುವಂತ ನುಡಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ದೇಹದೊಳಗೆ ತರುವಂತಹ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಭಾಷೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆಯೇ ಮಳೆ, ನದಿ, ಕಾಡು, ಬಿರುಗಾಳಿಯೂ ಉಂಟು. ಕರುಣೆಯೂ ನೋವೂ ಕೂಡ ಉಂಟು. ದೇಹ ಕಾಡಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ ಯಾವ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದರೂ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ತಾನಾಗಿಯೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವ ಸ್ವಭಾವ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದ್ದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಶಂಕರಾಭರಣಿ ನದಿಯನ್ನು ಕೂಡ ತಾನು ಸಾಕಿದ ನದಿಯಂತೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಮೊಲೆಯ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದು 'ಹೊಸ ದೇಹದೊಡನೆ ಹಾಲು ಘಂ ಎನಿಸುವಂತೆ ಹರಿವ ನದಿ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು 'ಒಡಲ ನೀರುಗುಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ದೊಡ್ಡ ಆಕೃತಿ' ಎನ್ನುವರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಗುಳ್ಳೆ ಎಲ್ಲವೂ ತುಂಬಿದ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನದೇ ಹಕ್ಕು ಎಂದುಕೊಂಡು ವಂಶವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ತನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಂದು ಶಂಕರಾಭರಣಿ ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಮಾಲತಿ ಮೈತ್ರಿಯವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯೂ ಮಗುವೂ ಉಂಟು. ತಾಯಿಯೂ ಮಗುವೂ ಅತಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕುರುಹುಗಳಾಗಿ, ಘಟನೆಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. 'ಕುಳಂದೈಯಿನ್ ಕಣ್ಣೀರ್' (ಕಂದನ ಕಣ್ಣೀರು) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ:

ನನ್ನೊಡನೆ ಕಲಹ ಮಾಡಿ

ಸೋಟೆ ತಿವಿದು ಮುಖವ ತಿರುವಿ

ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ಉಜ್ಜಿ ಬಿಕ್ಕಳಿಸುವ

ನನ್ನ ಮಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ

ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಕಂಬನಿಯಲ್ಲಿ

ಹಡಗು ಚಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಗುವಿನ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಕವಿತೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಾಯೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ..

ಜಾವದಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ಮಗು ಉಚ್ಚೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಳು
ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಒರೆಸಿ
ಹೊಸದನ್ನು ಉಡಿಸಿ
ಮಲಗಿಸಿದ ನಂತರವೇ ತಿಳಿದೆನು
ಇರುಳಿನ ದೀಪದ ತಿಳಿನೀಲಿಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ
ಹಾಸಿಗೆ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವುದು
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತುಳುಕಾಡುವುದು
ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಿಂಚುಗಳೇ ಇರಬೇಕು.
ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಒಳಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕು

ಕವಿತೆಯ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರದ ಜೊತೆಯೂ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಲೋಕದಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲೆಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕವಿತೆಗಳೂ ಉಂಟು. ತಮಿಳಚ್ಚಿ ತಂಗಪಾಂಡ್ಯ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಲೋಕ, ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಪಟ್ಟಣದವರೆಗೆ ಹರಡುವಂಥ ಒಂದು ಲೋಕ. ನಂತರ ಆ ಲೋಕವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಕಂಬಳಿಯಾಗಿ ಹರಡಲಾಗಿದೆ. ಚಿನ್ನೈ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿದ್ದ ತಮಿಳಚ್ಚಿಯ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವು ಭಾಷೆಯ ರಹಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಲ್ಲಿ) ಅದರ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ತಾಜಾತನದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿ ತೆಗೆದಂತಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಬರೆದರೂ ನನಗೆ ಮಾತುಗಳು ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅವರು, ಅವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ, ಮೃದುತನದ ಕತೆ ಹೇಳುವಂಥ ಧ್ವನಿಯೂ, ಪಟ್ಟಣದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವಾಗ ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಪೂರ್ತಿ ಬದಲಾಗಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಂದು ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತದೆ. ೨೦೦೯ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ 'ಮಂಜಣತ್ತಿ' (ಉಪ್ಪು ನೇರಳೇ ಮರ) ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿರುವ 'ಕಲವಿ' (ಸಂಭೋಗ) ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

ಒಬ್ಬ ಗರ್ಭಿಣಿಯ ವಾಂತಿಯನ್ನು
ಎತ್ತಿ ತಿಂದ ಇಥಿಯೋಪಿಯಾದ
ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡನ್ನು

ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ನಂತರವೂ
 ಸುರತ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಆ
 ಇರುಳಿನ ನಂತರವೇ
 ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ
 ನಗರವಾಸಿಯಾದೆನು ನಾನು

ಅದೇ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ 'ಮಳೆಯುಮ್ ಮಳೈಶಾರ್ ವಾಳ್ವುಮ್' (ಮಳೆಯೂ ಮತ್ತು ಮಳೆಯನ್ನು ನಂಬಿರುವ ಬದುಕು) ಇದರಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹನಿಗವಿತೆಗಳು ಮೃದುವಾಗಿ ಭಾಷೆಯ ಮಳೆಯಹನಿಗಳಾಗಿ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ:

'ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ'
 ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು
 ಇಡಿಯಾಗಿ ಒದ್ದೆಮಾಡಿದ ಮಳೆಯ ಹತ್ತಿರ
 ಬಂದು ಕೇಳುತ್ತದೆ ಒಂದು ಕವಿತೆ
 ಹಿಂಡಲಾಗಿರುವ ಕಾಲು ಹಾಸುಗಳಲ್ಲಿ
 ಬಹಳ ದಿನದ ವಿರಹವಾಗಿ
 ಸೋರುತ್ತಿದೆ ಮಳೆ

ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಕವಿತೆ ಮಳೆಯನ್ನು ವಿರಹವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಮಳೆ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿರಹದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ:

ಅಗಲುವಿಕೆಯ ಉರಿವ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು
 ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಳೆಯು
 ಅರಿಯುವುದೇ?
 ಬೆಂಕಿ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರವೂ
 ಬೂದಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವೂ ಎಂಬುದನ್ನು

ಮಳೆಯ ಹಾಗೆ ಬಿಸಿಲಿನ ರುಚಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಕವಿತೆಗಳು ಕವಯಿತ್ರಿಯರ ಕವಿತೆಗಳ ಹರವು ವಿಸ್ತೃತಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಅವು ಸುತ್ತಲಿರುವ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಕತೋರವಾದ ಬೈಗುಳದೊಂದಿಗೆ
 ಕಾಲು ಸುಡುತ್ತಾ
 ಬಾಗಿಲನ್ನು ಗುಡಿಸುವ ಬೊಮ್ಮಕ್ಕನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ

ಕಾಲನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ
ಮುದ್ದಿಸುತ್ತಿದೆ ಈ ಬಿಸಿಲು

ಎಂದು ಬಿಸಿಲನ್ನು ಬೆಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ ಒಂದು ಕವಿತೆ. ಬೆಲ್ಲದಲ್ಲಿ ('ಚಿಲ್ಲು-
ಕ್ಕರುಪ್ಪಟ್ಟಿ') ಕರಗಿ ಹೋಗುವಂತಹ ಬಿಸಿಲ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕವಿತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ:

ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತಂದೆ
ಎಂದು ಓಡಿಬರುವ ಮಕ್ಕಳ ಬಳಿ
ಹೇಗೆ ಕೊಡುವುದು
ಬೆಲ್ಲದೊಳಗೆ ಕರಗಿ ಹೋಗುವ ಬಿಸಿಲನ್ನು?

ಇನ್ನೊಂದು ಕವಿತೆ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ
ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಸೆಟೆದುಕೊಂಡು
ಹೊರಟುಹೋದ
ಹೊಸ ಅಳಿಯನಿಗಾಗಿ
ಕಾದಿರುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಂತೆ
ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ
ಗ್ರಾಮ - ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚಲು
ಬತ್ತವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಒಣಗಿಸಲು

'ಅರುಗನ್' (ಅರಿಹಂತ, ೨೦೧೧) ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು
ಮುರಿಯುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಲವು ಕವಿತೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು
ಬಾಳಿನೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನ ಘಟನೆಗಳಿಂದ
ದಾಟಿ ಹೋಗುವಳು, 'ಪಿನ್‌ಕುರಿಪ್ಪು' (ಷರಾ, ಮರೆತ ಮಾತು) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ
ಷರಾ ಆಗಿ ಉಳಿಯಲು ಇಚ್ಛೆಯಿರದ ಹೆಣ್ಣು.

ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ಇರುವಿಕೆ
ನಿನಗೊಂದು ಷರಾ ತಾನೇ
ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕ ಮುಳ್ಳು
ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮುಳ್ಳು ಇರುವ
ನಿನ್ನ ಗಡಿಯಾರ
ನಿಮಿಷದ ಮುಳ್ಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ
ನನಗೆ ಮಿಸಲಾಗಿ

*ಊಟವೂ ಕಾಮವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು

ನನಗೆ ಸೌಂದರ್ಯದಂತೆ
ನಿನಗೋ ಅವು ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ
ನೀನು ಮುಳುಗಿ ರೋಮಾಂಚನವಾಗುವ ಮಳೆ
ನನಗೂ ಕವಿತೆಯೇ

ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಒಣಗುತ್ತಿರುವ ನಿನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಓಡುವವರೆಗೂ
ಷರಾ ಎಂದು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕೂಡಾ
ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಎಂದರೆ
ತಾಯ್ತನವೂ, ಸ್ತನಗಳೂ ಬೇಡ
ಒಂಟಿ ಮರವಾಗಿ
ಅರಳುವೆನು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡಾಗಿ!

‘ನಿಳಲ್’ (ನೆರಳು) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ದುಃಖವನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ
ಗೆಳತಿಯಾಗಿರುವಳು.

ತುಂಬ ಪ್ರೇಮಿಸಿದ ಗೆಳೆತನವನ್ನು
ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದುಃಖವನ್ನೂ
ನನ್ನೊಡನೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿತು
ಬೀದಿಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇವಿನ ಮರ
ಆ ದಿನ
ಕಾಗೆಗಳು ಕೂಡ ಕೂಗದ
ಘನವಾದ ಮೌನದೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದು
ಅದರ ನೆರಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು
ಗೋಸುಂಬೆ ನೋಡುವಂತೆ ನೋಡಿತ್ತು
‘ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದು ನನ್ನ ನೋವು’ ಎಂದೆನು
ಇದನ್ನೇ ಇಂದಿನ ಸಂಜೆ
ನನ್ನನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗುವಾಗ
‘ನಿನ್ನ ಗೆಳತಿಯೂ ಹೇಳಿದಳು’ ಎಂದಿತು
ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡೆನು
ಕಾಗೆಯೊಂದರ ಕೂಗಿನಿಂದ
ಕಾಣದಾಯಿತು
ನನ್ನ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ ದುಃಖದ ನೆರಳು

ದೊಡ್ಡ ಬಯಲಾಗಿ ಬಾಳು ಹರಡುವುದನ್ನು, ಅದರೊಳಗೆ ನಿಂತು ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದನ್ನು ಕನಿಮೋಳಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಗತ್ತಿಣೈ (೨೦೦೩) ಸಂಕಲನದ 'ನೀರ್‌ಪಾಲೈ' ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲದ ಬರಡುಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ.

ಆಕಾಶ ಕಷ್ಟು ಮಾಡಿದ
ಕಡಲಿನ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು
ಅಳತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ
ದಡಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಬಳಲಿ ಹೋಗಿದ್ದವು
ಅಲೆಗಳು
ಹಡಗಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನ ಒಂಟಿತನಕ್ಕೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ
ಬಂದು ಕೂತಿದ್ದ ಹಳದಿ ಗುಬ್ಬಿ
ನನ್ನ ತೋಟದ ಮುಳ್ಳುಬೇಲಿಯಲಿದ್ದು
ಆಳವಾದ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವುದನ್ನು
ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಸಂಚೆಗಳಲ್ಲಿ
ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

'ನಿಲಂ ಪುಗುಂ ಸೊರ್‌ಕಳ್' (ನೆಲ ಹೊಗುವ ಮಾತುಗಳು, ೨೦೦೮); 'ಕಡಲೋಡು ಇಸೈತ್ತಲ್' (ಕಡಲೋಡನೆ ಹಾಡುವುದು, ೨೦೦೯); 'ತೀ ಉರಂಗುಂ ಕಾಡು' (ಬೆಂಕಿ ನಿದ್ರಿಸುವ ಕಾಡು, ೨೦೧೨); 'ಎನಕ್ಕಾನ ಆಕಾಯಂ' (ನನಗಾದ ಆಕಾಶ, ೨೦೧೩); 'ಸೊಲ್ ಎನುಂ ದಾನಿಯಂ' (ಮಾತೆಂಬ ಧಾನ್ಯ, ೨೦೧೪); ಎಂಬ ೫ ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದ ಶಕ್ತಿಚ್ಯೋತಿಯ ಕವಿತೆಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ಹೇಣ್ಣುಗಳ ಮನಸ್ಸಿನ ತೊಳಲಾಟಗಳನ್ನು, ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಗ ಕಾಲದ ಭೂದೃಶ್ಯದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ನೆಲ, ನೀರು, ಅಕಾಶ, ಗಾಳಿ ಬೆಂಕಿ ಎಂದು ಪಂಚಭೂತಗಳ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಹೆಣ್ಣಾಗಿರುವ, ಮೋಹಕತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕವಿತೆಗಳು ಶಕ್ತಿಚ್ಯೋತಿಯವರದು. ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು ದೇಹವೇ ಬರಹ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಲಾರದಂತೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ, ಬದುಕು ಎಲ್ಲೆಗಳಿಲ್ಲದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು, ಭಾಷೆಯೊಡನೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗುವಂತಹ ಮೋಹಕತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಂಗ ಕಾಲದ ಭೂದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಎರಡೂ ವಿಭಿನ್ನ ಕಾಲಗಳನ್ನೂ

ಮತ್ತು ಭೂದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ ಇವರ 'ಅನ್‌ಬಿನ್‌ ನಿಲಂ' (ಪ್ರೀತಿಯೆಂಬ ನೆಲ) ಎಂಬ ಕವಿತೆ:

ಕಡಲು
ನೆಲ
ಕಾಡು
ಬೆಟ್ಟ
ಮರುಭೂಮಿ
ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದ
ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಆವರಣ
ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾರಿ
ನನ್ನನ್ನು ನೋಡು
ನಮಗಾಗಿಯೇ ಇರುವ ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು
ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ
ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪರೂಪದ ನೋಟವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಒಂದು ಹಕ್ಕಿಯಾಗಿರುವುದು:

ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕ್ಷಣವೊಂದರಲ್ಲಿ
ಮನಸ್ಸಿನ
ತಡೆಯಲಾರದ ತೊಳಲಾಟಗಳಿಂದ
ಉಕ್ಕಿ ಸುರಿದ ಮುತ್ತೊಂದು
ನನ್ನ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕೂತಿತ್ತು
ಕಡಲಿಗೆ ಸೇರುವ
ನೀರಿಂದಲೋ ಅಥವಾ
ರಕ್ತದಿಂದಲೋ
ತೊಳೆದು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಾಗದೆ
ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಬಡಿದುಕೊಂಡೇ ಇದೆ
ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಒದ್ದೆಯಾದಂತೆ

'ನಿಲವಿನ್ನು ಸೊಲ್ಲಾದೆ' (ಚಂದ್ರನೆಂದು ಹೇಳಬೇಡ) ಎಂಬ ಕವಿತೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ರೂಪಕ ಮಾಡಿ ಹೋಲಿಸಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ:

ಚಂದ್ರನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ
ನನ್ನನ್ನು ಚಂದ್ರನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ಹೆಸರು ಅದು
 ಎರವಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಲೆಯುತ್ತಿರುವುದು
 ಹೇಗೆ ನಾನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ
 ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಆಗಿರುವವಳು
 ನನ್ನ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಸೋರುವುದು
 ನನ್ನ ರಕ್ತ
 ಅದು
 ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹುರಿಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ
 ಜಗವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸುವುದು
 ನಾನು ಹೆಣ್ಣು
 ಚಂದ್ರನಲ್ಲ
 ನಾನು ಉಸಿರಿನೊಂದಿಗಿರುವವಳು
 ಚಂದ್ರನಲ್ಲ
 ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಸೂರ್ಯರನ್ನು ಹೆತ್ತು ಕೊಡುವ ಹೆಣ್ಣು
 ಚಂದ್ರನಲ್ಲ
 ಚಂದ್ರ
 ಅದು ಒಂದುನಕಲು
 ಮಹಿಳೆಯರು
 ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕುಕ್ಕುವಂತಹ
 ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳು
 ಮತ್ತು ಅದು ಒಂದು ಶೂನ್ಯ
 ಎಂದೆಂದಿಗೂ
 ಹೆಣ್ಣು ಚಂದ್ರನಾಗಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ
 ಅವಳು
 ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಹೆತ್ತು ಕೊಡುವವಳು.

'ಈ ನೆಲ, ನೀರು, ಆಕಾಶ, ಗಾಳಿ, ಬೆಂಕಿ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲವೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ರೂಪ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಅವು ನನ್ನ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ' ಎಂದು ನಿಲಂ ಪುಗುಂ ಸೊರ್ಕಳ್ ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಚ್ಯೋತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಡಲೋಡು ಇಸ್ಮೆತ್‌ಲ್ ಎಂಬ ಸಂಕಲನದ ಪೆಣ್ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ 'ಪಂಚಭೂತಗಳಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿದ್ಧೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಹಲವು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಶರೀರದಿಂದಲೂ ನರಗಳಿಂದಲೂ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇಂದಿನ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ, ಯುಗಾಂತರ ನಿದ್ಧೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ

ವರೆಗೆ ಆ ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆ ಇರುವ ಹೆಣ್ಣು ಅವಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸೋಲ್ ಎನುಂ ದಾನಿಯಮ್ (ಮಾತು ಎನ್ನುವ ಧಾನ್ಯ) ಸಂಕಲನದ ಯುಗಾಂತರ ಉರಕ್ತಮ್ (ಯುಗಾಂತರ ನಿದ್ರೆ) ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸಂಕಲನದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಯಲಾಗುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಂದೇ ಬೇರೆಯಾದ ನೆಲವಿಲ್ಲ
ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಂದೇ ಬೇರೆಯಾದ ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲ
ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಂದೇ ಬೇರೆಯಾದ ದೇಹವಿಲ್ಲ
ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಂದೇ ಬೇರೆಯಾದ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ
ಹೀಗಿದ್ದರೂ ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವೆ ನನ್ನ ನೆಲವು ಯಾವುದೆಂದು.

'ದೇಹ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅರಳುವವಳು ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬುದನ್ನೂ, ಕಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹಣ್ಣಾಗಿ ಒಂದಾಗಿ ನೂರಾಗಿ ಹಲವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವವಳು ನಾನು ಎಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿದಿರುವೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕಾಡು, ಕಾಡುಮೃಗಗಳು, ನೀರಿನ ನೊರೆಗಳು, ಕೆಸರಿನ ಗದ್ದೆಯ ತೇವವೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಲಿತಿರುವ ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದ ಆಗಿರುವ ಆದಿಕಾಳಿಯಾಗಿರುವಳು ಹೆಣ್ಣು ಎಂದೂ, ಎಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣುಗಳೂ ಧಾನ್ಯದ ಕಾಳಿಯರೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಹೆಣ್ಣು ದೇಹವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಯಲಿನ ಜೊತೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ ಅದೇ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡಲು ಬಿಡುವರು. ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಅದೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಾರಲು ಬಿಡುವರು.

೧೯೯೭ರಲ್ಲಿ ತೀಯುರೈತ್ತೂಕ್ಕಮ್ (ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ) ಎಂಬ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಪೆರುಂದೇವಿ, ನಂತರ ಇಕ್ವೆಡಲ್ ಇಚ್ಛುವೈ (ಈ ಕಡಲು ಈ ರುಚಿ) ೨೦೦೬ರಲ್ಲಿಯೂ ಉಲೋಕ ರುಚಿ (ಲೋಹದ ರುಚಿ) ಸಂಕಲನವನ್ನು ೨೦೧೦ರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೆರುಂದೇವಿಯವರ ಕವಿತೆಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳನ್ನು ಕುರಿತಾಗಲೀ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಪದರಗಳಾಗಿ ಇರುವುದು ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು. ಹಲವು ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಹಲವು ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಿರಿದುಮಾಡಿಯೂ ತೆರೆದೂ ಅರ್ಥಮುಚ್ಚಿಯೂ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದಲೂ ಬಾಳನ್ನು ನೋಡುವಂತೆ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಾಳಿನ ಹಲವು ಎಳೆಗಳು ಬಿರಿಯುವಂತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆ ಭಾವನೆ ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಅವು ಎಳೆಗಳಾ ಜೇಡರ ಬಲೆಗಳಾ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅವು ಗಾಳಿಪಟವನ್ನು ಹಾರಿಸುವ ಮುನ್ನ, ಗಾಜಿನ

ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಹಚ್ಚಿದ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ತಾಗಿದರೆ ಕತ್ತನ್ನೇ ಕತ್ತರಿಸಿಬಿಡುವ ಅದರ ಮಾಂಜಾ ನೂಲಿನ ಸೂತ್ರದ ಎಳೆಗಳೂ ಆಗಿರಬಹುದಾ ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕವಿತೆಗಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣನ್ನು 'ಇದುವೇ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾರ' ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡದೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯಂತ್ರದ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅದರ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ಹಲವು ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ/ಮಾಡಿಸುವ ಘಟಕವನ್ನಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಘಾತ ತರುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ದೇಹ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮನೆಗೆ ಬರುವ ಗಂಡನಿಗೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವವಳು ಅವನಿಗೆ ಸೇಬು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ತನ್ನ ಮೊಲೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇತಿಹಾಸದ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಹಲವರು ಪ್ರೇಮದ ತೀವ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಲೆ ಕೊಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ದಿಢೀರಂದು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ, ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಮುರಿದುಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಪೆರುಂದೇವಿಯವರ ಗೆಲುವಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ಹಿಮಗಡ್ಡೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರಿಸಿದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುವ ಬೊಂಬೆಯಾಟದ ಸಪೂರ ದಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು ಪೆರುಂದೇವಿ. ನೆಂಟರುಗಳ ಅಸ್ಥಿರ ನಡವಳಿಕೆ, ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಆಕರ್ಷಕ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಗುಣಗಳು, ಅವುಗಳೊಳಗೆ ಹುದುಗಿಸಿಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣುಗಂಡಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪರಿ, ಹೆಣ್ಣಿನ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು, ಸಂಬಂಧ ಬೆಸೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಬಯಸುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿರುವ ಇಚ್ಛೆಗಳು ಹೊರಬಂದು ಮತ್ತೆ ಕಳೆದು ಹೋಗುವ ಕ್ಷಣಗಳು, ನಿಜವೂ ನೆಳಲೂ ಬೆರೆತಂತಹ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಕಾಲದ ಹನಿಗಳು ಎಂದು ಕವಿತೆಯ ಭಾಷೆಯ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಪೆರುಂದೇವಿ. ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳಂತೂ ಎರಗಿ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತವೆ.

ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದಂತೆ ಭಾಷೆಯೂ ಒಂದು ನಿಯಮಿತವಾದ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇರದೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೊಸದಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಥರಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಉಲೋಕ ರುಚಿ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ ನೇರುಮ್ (ಇದು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮರೆತಿಲ್ಲ ಹೃದಯ

ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಮುಖವನ್ನು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಪ್ರೀತಿ ಹೃದಯ ನೆನಪು ಮುಖ

ಮೋಸ ವಂಚನೆ ದ್ವೇಷ ವೇಗ
 ವೇಗ ಮೋಹ ವೇಗ ವೇಗ
 ಒಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಮುನ್ನೂರು
 ಸಾವಿರ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ
 ಎರಡು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪೇರಿಸಿಟ್ಟ
 ಮಾತುಗಳ ಮಡಕೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನೂ
 ಕಾಲವೆನ್ನುವ ಬೆಕ್ಕು ಬೋರಲು ಕವುಚಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಅದೇ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ 'ಎನ್ ಪುನಲ್' (ನನ್ನ ಹೊನಲು) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ, "ನನ್ನ ಹೊನಲು ಬಲಿತು/ನೊರೆನೊರೆಯಾಗಿ ತುಂಬಿದೆ / ಹಳೆಯ ಪ್ರವಾಹದ ಪ್ರಯಾಣ ಕಾಣುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗಲೇ ಈ ಹೊನಲು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತೊರೆಯದ ಹೊನಲು ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು ಅದರ ಸ್ವಭಾವ. ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪುವುದೂ ಅದರ ಸ್ವಭಾವ. ಗಟ್ಟಿ ಗಂಡುವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕೆಲವು ಛಾವಣಿಗಳು ಈ ಹೊನಲಿನ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ನೋಡಿ ಕುಸಿಯುವುದೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಆಗುವುದು ತನ್ನ ಓಟದ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಜ ಕ್ರಿಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಗಂಡಸನ್ನು ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡಿ ಹೆಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಹರಿಯುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಒಂದು ಗುರಿ.

ಈ ರೀತಿ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮರೆಯದ ಹೆಣ್ಣೇ ದಿನವೂ ತಡವಾಗಿ ಬರುವ ಗಂಡಸಿಗಾಗಿ ಮೊಲೆ ಕತ್ತರಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ಮೊಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಕ್ರಿಯೆಯು ಹಲವು ಕಾಲಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಬಂದಿರುವುದರ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿ ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಸಹಜ ಭಾಗವಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕವಿತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ:

...ಬರುತ್ತಿರುವನು
 ಬಂದೇಬಿಟ್ಟನು
 ಊಟದ ನಂತರ ತಿನ್ನಲು
 ಹೆಚ್ಚಲು ಮರೆತೇ ಸೇಬನ್ನು
 ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ
 ಇದೋ
 ಚಿಕ್ಕ ಕತ್ತಿ ಆದರೂ ಚೂಪು
 ಹೆಚ್ಚುವೆನು

ನನ್ನ ಒಂದು ಮೊಲೆ ತುಡಿಯುತ್ತದೆ ಇನ್ನೊಂದು
 ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ
 ಏನು ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾನೆ
 ಹುಚ್ಚಾ ಎಂದು ಗದರುತ್ತಾನೆ
 ಮೊಲೆಗಳಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತದೆ ಆದರೂ
 ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ
 ಬಚ್ಚಲುಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲದ
 ಮೊಲೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತೇನೆ
 ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಲು ಹಾಕಬೇಕು...

ಲೀನಾ ಮಣಿಮೇಖಲೈ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಹು ಆಯಾಮಗಳಿವೆ ಕವಿತೆ, ಚಲನ ಚಿತ್ರ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಟನೆ, ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನ, ದೂರದರ್ಶನ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಒಟ್ಟು ಇಲೈಯನ್ (ಒಂದೇ ಎಲೆಯ ಹಾಗೆ, ೨೦೦೩) ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೆ ಮೂರು ಸಲ ಮರುಮುದ್ರಣಗೊಂಡಿದೆ. ೨೦೦೮ ರಲ್ಲಿ ಉಲಗಿನ ಅಳಗಿಯ ಮೊದಲ ಪೆಣ್ (ಪ್ರಪಂಚದ ಮೊದಲ ಸುಂದರಿ) ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನ ಹೊರ ಬಂದಿತು. 'ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲು, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೂ ಮೀರಿದ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಲು ನಾನು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 'ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಯಾವಾಗ ದ್ವಿಲಿಂಗಿಯೆಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವೆನೋ ಆಕ್ಷಣ ಹೆಣ್ಣು ಬರಹವೆಂಬ ಏಕ ಅಸ್ಥಿತೆಯನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗಲು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪಠ್ಯವು ಲಿಂಗಾತೀತವೆಂಬ ನೆಲೆಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಹಿಳೆ ಎನ್ನುವ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ಮಿತಿಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದಲೂ ಕಿತ್ತು ತೆಗೆದು ವಿವರಣೆಗಳೂ, ವ್ಯಂಗ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲದ ಆದಿ ರೂಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬಯಕೆಯ, ಪೀಡನೆಗಳ, ತಾಪಗಳ, ಉತ್ಸಾಹದ, ತೊಳಲಾಟಗಳ ಪ್ರತೀಕವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ಭಾಷೆ ಲೀನಾ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳದು. 'ವೇಟ್ಟೈ ಮರಂದವನ್' (ಶಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮರೆತವನು) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಲೀನಾ ಅವರ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು ಕಾವ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ:

ಅವಳು

ಆದಿಮ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಕದಲಿಸಿದಳು

ತನ್ನ ಅನೂಹ್ಯ ಯೋನಿ-ಕಾಡೊಳಗೆ

ಗುಹೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದಳು

ಅವುಗಳೊಂದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬೇಟೆಗಾರನನ್ನು ಅಡಗಿಸಿದಳು

ದೇಹವನ್ನೂ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಹೆಣೆಯುವ ರೀತಿಯನ್ನು 'ಕಶಿಯಂ ಸೊಲ್'
(ಸೋರುವ ಮಾತು) ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

ನನ್ನ ತೋಟವನ್ನು

ಕಳ್ಳಾಗಿ ಕುಡಿದೆ

ದೇಹ

ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಬೀಜಗಳನ್ನು

ತಾವರೆಗಳನ್ನೂ ಹೂಗಳನ್ನೂ

ಹುಳುಗಳನ್ನೂ ಮೃಗಗಳನ್ನೂ

ಬೇಡಿ ನಿಂತಿತ್ತು...

ನನ್ನ ಗೂಡೊಳಗೆ ದುಂಬಿಗಳ ಗುಂಪು ಗಾನ

ಬದಲಾಯಿಸುವೆ ಪೊದೆಯಾಗಿ

ಹಾಡನ್ನು ಕಲಿತು ಹೊರಹಾಕಿದ

ನನ್ನ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕೊಕ್ಕುಗಳಿಗೆ

ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತ್ತು

ಒಂದು ಹೊಸಮಾತು

ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡನೆ ದೇಹವನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿ 'ವಣ್ಣ ಚಿರ ಗೂಗೈ' (ಬಣ್ಣದ
ಚಿಕ್ಕ ಗೂಬೆ) ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಂಟಿ ತಾಳೆಮರದ

ಕನಸಿನಲ್ಲಿ

ಒಂದು ವನ

ಸುಳಿಯುವ ನದಿಯ ಚಿಲುಮೆಗಳಲ್ಲಿ

ಬೆರೆತೆ

ಕರಿಪಾಚಿ ಬಂಡೆಯನ್ನು

ಹಡೆದೆ

ದಣೆದ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ

ಕಾಡಿನ ಹೂಗಳನ್ನು

ಕಾಮಿಸಿದೆ.
 ಚೂಪಾದ ಕೊಂಡಿಯ ದುಂಬಿಗಳನ್ನು
 ಈದೆ
 ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿದ್ದ
 ಬಿದಿರು ಕುಡಿಗಳನ್ನು
 ಸಂಭೋಗಿಸಿದೆ
 ಮದವೇರಿದ ಆನೆಗಳನ್ನು
 ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದೆ
 ಮೋಡಿ ಮಾಡುವ ವಾಸನೆಗಳಿಗಾಗಿ
 ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರಗಿದೆ
 ಬಣ್ಣದ ಚಿಕ್ಕ ಗೂಬೆಯನ್ನು
 ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತೆ
 ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಆಸೆಯಾಗಿ
 ಆಲಿಂಗನಕ್ಕಾಗಿ
 ಕನಸುಗಳು
 ಯೋನಿಯನ್ನು ಅರಳಿಸಿದವು
 ಒಂದೊಂದು ಕನಸಿನಲ್ಲೂ
 ಕಾಡುಗಳು ಬೆಳೆದವು

ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನದ ಕೊನೆಗೆ ಇರುವ 'ನೂಟ್ರಾಂಡು ವಿಮ್ಮಲ್' (ನೂರು ವರುಷದ ಬಿಕ್ಕುಗಳು) ಗವದ್ಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂಸೆ ನೋವು, ಊಟ, ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಹಲವು ಬಗೆಯ ರಕ್ತಗಳ ಹುಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಹಿಂಸೆಯಿಲ್ಲದ ಮುಟ್ಟಿನ ರಕ್ತದ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಭ್ರೂಣವೆಂಬ ಶುದ್ಧವಾದ ರಕ್ತದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಬಿಕ್ಕುಗಳು ಪುರಾತನದ ಊಟಿ, ನಿರಾಯುಧ ಪಾಣಿ, ಮೌನ ಜಲಪಾತ, ಒಂದೊಂದೂ ಬದುಕೂ ಕುಡಿಯುವ ರಹಸ್ಯ ರಕ್ತ, ರಕ್ತದ ಮೂಲ ತುಲ್ಲು, ರಕ್ತದ ಅಂದವೂ ಅದೇ' ಎಂದು ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

೨೦೧೧ ರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧಿಕ ಅವರ 'ಅನ್ವಿನ್ ಆಟ್ರ ಮೊಳಿ' (ಸಂತ್ರೈಸಲಾಗದ ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾಷೆ) ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ವೈಚಾರಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ಸಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ತಮಿಳು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧಿಕ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು, ಲಿಂಗ, ಭಾಷೆ ಇವುಗಳನ್ನು

ಇಡಿಯಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತವೆ. ಅರ್ಥವಾಗುವ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಇಡದೇ ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪಯಣಿಸುವ ಕವಿತೆಗಳು. ಹೆಣ್ಣೆಂಬುದೇ ಒಂದು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ರಚನೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದವು ಅವರು ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಲಿಂಗ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು, ನಡೆಯನ್ನು, ಧ್ವನಿಯನ್ನು, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒಡೆದು ಚಿಲ್ಲಿಬಿಡುವ, ಓದುಗರು ತಮ್ಮದೇ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಕವಿತೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ತಮಿಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಮಾತ್ರ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾಷಾ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. 'ತಿರುಪುಗಳ್' ರೀತಿಯ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಾಳ ಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾತಿನ ಆಟಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಿರುವ ಕವಿತೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಳವಾದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು, ಕವಿತೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆಂದು 'ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು' ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಕವಿತೆಗಳ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋದರೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕವಿತೆಗಳ ಓದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಲು ಭಾಷೆ ಕೈವಶವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದವು ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಲ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಟವಾಡಿ ವೇಗವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ವಾಚಕರು ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾವು, ಬೆಕ್ಕು, ಹಕ್ಕಿ, ಕಾಡು, ಆಕಾಶ, ವಿಶ್ವ, ಬಯಲು, ಬೆಂಕಿ, ನೀರು, ದೇಹ, ಉಸಿರು ಎಂದು ಹಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ ಕವಿತೆಗಳು. ಒಗಟುಗಳಂತೆ ಕವಿತೆ ತ್ರಿಕೋನದ ರೂಪ, ಮಧ್ಯಪಾತ್ರೆಯ ಆಕಾರ, ಹಕ್ಕಿಯ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕವಿತೆಗಳು ಇವರದು. ಒಂದೇ ಮಾತನ್ನು ಹಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರಳಿಸುವ ಕವಿತೆಗಳು ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಇವೆ:

ನೋವು

ನೋವಾಗು

ನೋವಾಗುವುದು

ನೋವಾಗುವ

ನೋವಾಗದು

ನೋವಾಗದೇ

ನೋವಾಗುವುದೇ

ನೋವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ

ಎಂದು ಅರಳುತ್ತದೆ 'ನೋವು' ಕವಿತೆ. 'ಸ್ವ' ದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಪದದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಅವರ ರೀತಿ ಎದು? (ಯಾವುದು) ಎನ್ನುವ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ:

ಏಳುತ್ತದೆ
ಬೀಳುತ್ತದೆ
ಬಾಗುತ್ತದೆ
ತೆವಳುತ್ತದೆ
ಚಾಚುತ್ತದೆ
ಹೀರುತ್ತದೆ
ಹಿಗ್ಗುತ್ತದೆ
ಕುಗ್ಗುತ್ತದೆ
ಓಡುತ್ತದೆ
ತುಂಬುತ್ತದೆ
ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ
ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟುತ್ತದೆ
ಬದುಕುತ್ತದೆ
ಮಲಗುತ್ತದೆ
ತೂಗುತ್ತದೆ
ತೊಯ್ಯುತ್ತದೆ
ಸಾಯುತ್ತದೆ
ಅಲೆಯುತ್ತದೆ
ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ
'ಸ್ವ' ಎನ್ನುವ
ಕೊಲೆಪಾತಕ

ಮುಖ್ಯ ಸಾದಿಕಾಳಂತಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಗೀತಾ ಸುಕುಮಾರನ್ ಕವಿತೆಗಳು ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡದ ಬಾಗಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ನುಸುಳುತ್ತವೆ.

ಒಟ್ಟೆಪ್ಪ ಪಕಡೈಯಿಲ್ ಎಂಬುವ ನಂಬಿಕ್ಕೈ (ಒಂದು ಪಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ನಂಬಿಕೆ, ೨೦೧೪) ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಗೀತಾ ಸುಕುಮಾರನ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಸಾದಿಕಾ ಅವರಂತಲ್ಲದೇ ಇದುವರೆಗಿನ ಕವಿತೆಗಳು ನುಸುಳದ ಬಾಗಿಲೊಳಗೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕಿರುವರು.

ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳೊಡನೆ ಧಿಡೀರನೇ ಸಿಡಿದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಂದು ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಕವಿತೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಮೌನವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಅರ್ಥ ಹರಿದುಹೋದ ಕೆಂಪು ಸೀರೆಯೊಡನೆ ನಿಂತಿರುವ ದಮಯಂತಿ, ಪಿಶಾಚಿ ರೂಪ ಹೊಂದಿದ ಕಾರೈಕ್ಯಾಲ್ ಅಮೈಯಾರ್, ಸೀತೆಯ ಬಳಿ ಮಾತನಾಡುವ ನಲ್ಲತಂಗಾಳ್, ಆರು ತಿಂಗಳು ನಿದ್ರಿಸುವ ಕುಂಭಕರ್ಣನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ, ನಿದ್ರಿಸಿಯೇ ಬಾಳನ್ನು ಕಳೆದ ಅವನಿಗೆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿದೆ; ಆದರೆ ನಾನು ಯಾರು ಎಂದು ಕೇಳುವ ಅವನ ಮಡದಿ, ಸೋತರೆ ನೀನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಕಾಂತಿಹೀನ ಹಣೆಯೊಡನೆ, ಕೈಬಳಿಗಳು ಕಳಚಿ ಬೀಳುವವರೆಗೆ ನನಗಾಗಿ ಕಾಯಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಿಯಕರನೊಡನೆ ಪಂದ್ಯಕಟ್ಟಿದ ಆದಿಮಂದಿ, ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ವನವಾಸ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದಾಗ ಅವನಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಊರ್ಮಿಳೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಆ ವರೆಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಹೋದ, ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಲ್ಲದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಯಬ್ದ ಹರಿಯುವ ಸರಯೂ ನದಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಊರ್ಮಿಳೆ, ಅವಳ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಬಣ್ಣಗಳು. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಇರುವ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಗೀತಾ ಅವರು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪರಾಗಸ್ನನ ಕೂಟನ್ನು ಮಾಡುವ, ಹಿಮವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡ ದೇಹ ಉರಿಯುವ, ಸರಿತಪ್ಪುಗಳ ನಡುವಿನ ಸುವರ್ಣವಾದ್ಯಮದಲ್ಲಿ (grey area) ತನ್ನ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲುವ, ಗಾಳಿಯಾಗಿ, ಮುಗಿಲಾಗಿ, ಕೆಂಪುಮಳೆಯಾಗಿ, ಜಗವನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗುವ, ಎಜ್ರಾಪೌಂಡ್, ಸಿಲ್ವಿಯ ಪ್ಲಾತ್ ಓದುವ, ಸುರುಟಿಕೊಂಡು ನೀಳವಾಗಿರುವ ದೂರವಾಣಿ ತಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ತೀವ್ರ ಕೋಪವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ, ಪ್ರೇಮಕತ್ತಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ದೇಹದಮೇಲೆ ಎರಗುವುದನ್ನು ಹೇಳುವ, ಕನಸಿಲ್ಲದ, ಮುಖವಿಲ್ಲದ, ಹೆಸರಿಲ್ಲದ ಮಹಿಳೆಯರ ಮನಸ್ಸಿನ ಆವರಣಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಭಾಷೆ ಎಂಬುದು ಮಾತುಗಳೇ ಇಲ್ಲವಾದುದು, ಅದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿ ತುಂಬಿರುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಉಲಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುವ ನಾದವೆಂದು ಹೇಳುವ ಕವಿತೆ ಮಹಿಳಾ ಕವಿತೆಗಳ ಭಾಷೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅರಳುವ ಹಲವು ದೆಸೆಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೆನ್‌ಮೊಳಿ (ಹೆಣ್ಣುಭಾಷೆ) ಕವಿತೆ ಈ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ:

ಭಾಷೆಯನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಲು
ಬೆಟ್ಟ ಸುತ್ತಿರುವ ಜಾಗವೋ

ಕಡಲ ತೀರವೋ
ಒಂದು ಹನಿ ವೋಡ್ಡವೋ
ಸಂಗೀತದ ಪುಳಕವೋ
ಅಥವಾ
ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು
ಮೇಜು ಕುರ್ಚಿಯೋ
ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ
ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಳುವ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ
ಬಿಸಾಡಿದ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ
ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಶುಚಿಮಾಡುವ
ಆಫ್ಲಾದಲ್ಲಿ
ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲೆರೊಂದಿಗೂ
ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ಫೋಟಗೊಳಿಸಿ ಏಳುವಂತೆ
ಕೊಚ್ಚಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಮಡಕೆ
ರಕ್ತ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು
ಕೊತ ಕೊತ ಕುದಿಯುವಂತೆ ಒಲೆ
ಲೋಹವೂ ಬೇರೂ ಕಲ್ಲೂ ಚರ್ಮವೂ
ಘಮಘಮಿಸಿ
ಎಲ್ಲಾ ನಾಲಿಗೆಗಳನ್ನೂ
ನುಂಗಿ ಫೀಳಿಡುವ
ಪ್ರಾಚೀನ ಗುಹೆಯ ಆದಿಹೆಣ್ಣಿನ
ಶಬ್ದ
ಕಿವಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ

ಆಧಾರ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸಹಾಯಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು

೧. ಸಿ.ಎಸ್.ಲಕ್ಷ್ಮಿ, The Face Behind the Mask : Women in Tamil Literature, Shakti Books, New Delhi, ೧೯೮೪.
೨. ರಘುನಾಥನ್, ಇಳಂಗೋವಡಿಗಳ್ ಯಾರ್? ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಪುಸ್ತಕ ನಿಲಯಂ, ಮಧುರೈ, ೧೯೮೪.
೩. ಪ್ರೇಮಾ ಅರುಣಾಚಲಂ, ಪತ್ತಿನಿತ್ ದೈವಂಗಳುಮ್ ಪರತ್ತೈಯರ್ ವೀದಿಗಳುಮ್: ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯರ್ ಮುದಲ್ ಸಿದ್ದರ್ ವರೈ ಪೆಣ್ಕಳನ್

ಚಿತ್ತಿರಿಪ್ಪು, (ಪತಿವ್ರತಾ ದೇವಿಯರು, ದಾಸಿಗಳ ಬೀದಿಗಳು: ಹೆಣ್ಣುಗಳ ವಿವರಣೆ ತೊಲ್ ಕಾಪ್ಪಿಯರ್ ದಿಂದ ಸಿದ್ಧರ ವರೆಗೆ) ಸೌತ್ ಏಷಿಯನ್ ಬುಕ್ಸ್, ಚೆನ್ನೈ, ೧೯೯೩.

೪. Lakshmi Holmstorm, Wild Girls Wicked Words Sangam House, Bangalore and Kalachavadu Publications, Nagercoil, ೨೦೧೨ ಮತ್ತು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖಕಿಯರ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸಿ.ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಇತರರು ಹಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದ ಲೇಖನಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಮುನ್ನುಡಿಗಳು.

ಅನು : ಎನ್. ದಾಸ್, ಕೆ. ನಲ್ಲತಂಬಿ' ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಎ. ಸಂಧ್ಯಾ

* * * * *

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪರ ಹೋರಾಟ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ

ಮಲಯಾಳಂ ಮೂಲ : ಡಾ. ಮಿನಿಪ್ರಸಾದ್

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಪ್ರೊಪಾರ್ವತಿ ಜಿ. ಐತಾಳ್

ಪೀಠಿಕೆ :

ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಕೇರಳ. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಕಡಲು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟ-ಕಾಡುಗಳ ಸಾಲಿನಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ರಾಜ್ಯವು ನಿಸರ್ಗದ ಚೆಲುವು ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ವೈಭವಗಳಿಂದ ಸಂಪತ್ತಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ದೇವರ ನಾಡು ಎಂಬ ಹೆಸರುಂಟಾಯಿತು. ಸಾಕ್ಷರತೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ, ಎಲ್ಲ ಕ್ರಾಂತಿಗಳೂ, ಚಳುವಳಿಗಳೂ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಕೇರಳದವರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಷ್ಟು ಇನ್ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನರೂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ, ೧೯ನೆ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಗೂ ೨೦ನೆ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅವಗಣನೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಒಂದು ವರ್ಗದವರಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಜಾತಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಮಾಜದ ಕೆಳಸ್ತರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುವುದು ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಅಂಥ ಕೆಲವು ನವೋದಯದ ನಾಯಕರು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಮುಂದಾದರು. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನಡೆದ ಚಳುವಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀವಿಮೋಚನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದ ಮುಷ್ಕರಗಳು, ನಂಬೂದಿರಿ-ನಾಯರ್-ಈಳವ-ಹೊಲೆಯ ಎಂಬೀ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಜಾತಿಗಳೊಳಗಿನ ಅನಾಚಾರಗಳ

ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದ ಹೋರಾಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ವಿಮೋಚನಾ ಹೋರಾಟಗಳಿಗಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡವು. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು, ಚಟ್ಟಂಬಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ವಿ.ಟಿ.ಭಟ್ಟಾಶಿರಿಪ್ಪಾಡ್, ಅಯ್ಯಂಕಾಳಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೇತಾರರ ಹೆಸರುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣೀಯ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾಪರ ಹೋರಾಟವು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಧಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ವಿದೇಶಿ ಮಿಷನರಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿ ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ವಿಕಾಸಹೊಂದಲು, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಸಹಕರಿಸಿದವು. ಹಾಗೆ ಲಭಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದಲೇ ಜನರಿಗೆ ತಾವು ದಾಸ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅವು ನಡೆಸಿದ ಚಳುವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಾಜದ ಮಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವಂತಾಯಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಮಂದಿಯ ಹೆಸರುಗಳು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಆ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನಿತ್ತವರ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬೇರೆ ಸಮೂಹವೇ ಇದೆ. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳು ಕಾಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಮರೆಯಾಗಿವೆ. ಇತಿಹಾಸವು ಸದಾ his-story ಆಗಿತ್ತಷ್ಟೇ ಹೊರತು, her-story ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ನಡೆದದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಗೇನೂ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ನಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಮಹಿಳಾಪರ ಹೋರಾಟಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಜತೆಜತೆಗೆ ಸಾಗಿದವು. ೧೯೮೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಸಂಘಟನೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು. ಇಂದು ಕೇರಳದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನರಾಗಿ ಅಥವಾ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆನ್ನಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ, ಉನ್ನತ ವಲಯಗಳೆಂದು ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸುವ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಇಂದು ಸಶಕ್ತರಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನುವುದು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂದಿನ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದಲ್ಲಾ, ಎದೆಯನ್ನು ಮರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೂಡ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಕೇರಳದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕ್ರಮಿಸಿದ ಕಡುಕಷ್ಟದ ದಾರಿಯೆನಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಇಂದು ತಲುಪಿದ ಸ್ಥಾನಗಳು ಉತ್ತಮವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಷ್ಟೆ.

ಈಗ ನಾನಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಸಮಕಾಲೀನ ಮಹಿಳೆಯರಾಗಲಿ ಈಗ ನಿಂತಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಬಂದು ತಲುಪಿದ ದಾರಿ ಬಹಳ ನಾಜೂಕಾದದ್ದು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಈ ನಾಜೂಕಾದ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕಿಯರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿಯ ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಕೇರಳದ ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು-ಕೊಂಡರಷ್ಟೇ ಸ್ತ್ರೀಸಮಾಜದ ಸಂಘಟಿತ ಹೋರಾಟದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅಂಥ ಹೋರಾಟಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಚಾರ್ತುವರ್ಣ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ದೈವದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು. ದೇವಾಲಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಿಗಿಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಶಾಪ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯು ಇತ್ತೆಂಬುದು ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಎರಡನೆ ವಿಭಾಗ ಕ್ಷತ್ರಿಯರದಾಗಿತ್ತು. ದೇಶವನ್ನು ಆಳುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜರನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ವೈಶ್ಯರು ಎಂಬ ಮೂರನೆ ವಿಭಾಗದವರು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಎರಡೂ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹಣ ನೀಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶ್ರೀಮಂತರು ಇದ್ದರು. ನಾಲ್ಕನೆ ವರ್ಗದವರಾದ ಶೂದ್ರರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಭಾಗಗಳಿದ್ದವು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ, ಶೋಷಣೆಗೂ ಒಳಗಾದವರಾಗಿದ್ದರು.

ಉನ್ನತವರ್ಗದವರು ಅಥವಾ ಸರ್ವೋಚ್ಚರಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವರು, ಆಚಾರ - ಅನುಷ್ಠಾನಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಚಾರಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದು ಸತ್ಯನಂಬೂದಿರಿ ಸಮಾಜದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ೧೩ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಂಬೂದಿರಿಗಳ ಮನೆಗಳನ್ನು 'ಇಲ್ಲಂ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು

ನಿಷೇಧವಾಗಿತ್ತು.ನಂಬೂದಿರಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸ್ತಿ ವಿಭಜನಾ ಕ್ರಮವು ಮಕ್ಕತ್ತಾಯ (ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಆಸ್ತಿ ತಂದೆಯಿಂದ ಮಗನಿಗೆ) ಆಗಿತ್ತು.ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮಗನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತನ್ನದೇ ಜಾತಿಯ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು.ಉಳಿದವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಅನುಮತಿಯಿತ್ತು.ಆದರೆ, ನಂಬೂದಿರಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಗಂಡಸರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯ ಮಗನು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು.ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ನಂಬೂದಿರಿ ಮುದುಕನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. 'ಸಪತ್ನಿಯರೆಂದು' ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಇವರ ನಡುವೆ ಸದಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಚ್ಚಾಟ - ಜಗಳಗಳಿಂದ 'ಇಲ್ಲಂ'ನ ವಾತಾವರಣ ಕಲುಷಿತವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.ನಂಬೂದಿರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಅಂತರ್ಜನಮ್ - ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಹೆಸರು ಅನ್ವರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಬಿಗಿಯಾದ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿಯಾದರು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಮರದ ಛತ್ತಿಯಿಂದ ಮುಖ ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಇಡೀ ಮೈಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು.ಅಲ್ಲದೆ ಆಕೆಯ ಮುಂದಿನಿಂದ ಒಬ್ಬಳು ಸೇವಕಿ ಆಕೆಯ ಆಗಮನದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಗುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಆಕೆ ಒಂದು ಗುಡಾರದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು.ಬಹಳ ಅಪೂರ್ವಕ್ಕೆ (ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ) ಮಾತ್ರ ಹೊರಗಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಇವರು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೋ ತವರು ಮನೆಗೋ ಹೋಗುವುದಿತ್ತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಾಮತ್ಯಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಬಳಸುವ ಭೋಗೋಪಕರಣಗಳಾಗಿದ್ದರು ಈ ನಂಬೂದಿರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು. ತಮ್ಮದೇ ಮಕ್ಕಳ ಮುಂದೆಯೂ ಅವರು ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು- ಸಮುದ್ರ ಅಂದರೆ ಏನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಮಗನಿಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೊಳದ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರು ಇರುವಂಥದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಾಯಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿ.ಟಿ. ಭಟ್ಟಾಚಾರಿಪ್ಪಾಡ್ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿಧವಾ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮುದುಕ ಗಂಡ ಸತ್ತಾಗ ೧೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿ, ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯುಟ್ಟು ಆನಂತರ ಮನೆಯಿಂದ ಎಂದೂ ಹೊರಗಿಳಿಯದೆ ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕಿತ್ತು.ಇಂಥ ವಿಧವೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದು ಅಪಶಕುನವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಂತ

ಮಗನ ವಿವಾಹದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಆಕೆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ನಂಬೂದಿರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬದುಕು ನರಕ ಸದೃಶ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ನಂಬೂದಿರಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮಗನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಜಾತಿಯ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಅವಕಾಶವಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದನಲ್ಲಾ, ಉಳಿದ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು 'ಅಪ್ಪಂದಿರು' (ಅಚ್ಚನ್‌ಮಾರ್) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ನಾಯರ್ ಸಮಾಜದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬಹುದಿತ್ತು. ಈ ಮದುವೆಗಳಿಗೆ - ಸಂಬಂಧಮ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ 'ಸಂಬಂಧಮ್'ಗಳಿಗೆ ಮದುವೆಯ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ನಿಯಮಗಳ ಕಟ್ಟು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಲದೀಪನ್ನುರಿಸಿ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಒಂದು ಮುಂಡು (ಪಂಚಿ) ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಗಿಯಿತು, ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಅರಂಭಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಈ 'ಅಪ್ಪಂದಿರು' ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಶಾಂತಿ' (ಪೌರೋಹಿತೃ) ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳ ಜನರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಎಲ್ಲ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ನಂಬೂದಿರಿ 'ಅಪ್ಪಂದಿರು' ಸಂಬಂಧಮ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಈ ನಂಬೂದಿರಿ ಸಂಬಂಧಮ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾಯರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಜಾತಿಗಳವರು ಅಭಿಮಾನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಅಡೆತಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿ ಬಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ನಂಬೂದಿರಿಗೆ ತಾನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳೂ ಅಷ್ಟೇ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿಂದ ನೋಡಬಹುದಿತ್ತಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವಂತೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯ ಮಗ ನಂಬೂದಿರಿಯ ವೇಳಿ (ವಿವಾಹ) ಆದ ನಂತರವೇ ತಮ್ಮಂದಿರು ಸಂಬಂಧಮ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಈ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ 'ಇಲ್ಲಂ'ನ ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಹೊರ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಒಳಗಿನಿಂದ ತಂದುಕೊಡುವ ಊಟವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸಂಬಂಧಮ್ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಹೆಂಡತಿಯರಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದೃಢವಾದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬಂಧವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಮ್ಮಂದಿರು ಕೂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾಥರೇ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಒಂದು ದುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿಯೇ ವಿ.ಟಿ. ಭಟ್ಟಾತಿರಿಪ್ಪಾಡ್ "ನಾನು ಮುಂದಿನ ಜನುಮದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯಾಗಿಯೋ, ಬೆಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಹುಟ್ಟುವೆ, ಆದರೆ ಹೀಗೆ 'ಅಪ್ಪ'ನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಲಾರೆ". ಎಂದು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ವೇದ ಪಾಠ ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು.

ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ ಇಂಥ ಅನಾಚಾರಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು ಕುರಿಯೇಡತ್ತ ತಾತ್ರಿ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಧ್ವನಿಯೆತ್ತಿದ್ದು ಈ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ರೀತಿ ಬಹಳ ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಅರಂಡೋಟುಕ್ಕರ್ ಇಲ್ಲಂನ ಹಿರಿಯ ನಂಬೂದಿರಿಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಥವಾ ಐದನೆಯ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿದ್ದಳಾಕೆ. ಆ ನಂಬೂದಿರಿ 'ವೇಳಿ'ಯಾಗಿ ಬಹಳ ಬೇಗನೆ ಸತ್ತೂಹೋದ. ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯಾದ ಆಕೆ ಮನೆಯ ಒಳಕೋಣೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಜೀವಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ತಾತ್ರಿ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆ ಸಮಾಜದ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಸಿ ಬಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪುರುಷರನ್ನು ತನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ವ್ಯಭಿಚಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು.

ನಂಬೂದಿರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಹಾಳಾಗಿಬಿಟ್ಟಳು ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾದರೆ, ಅವರ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭವಿರುತ್ತಿತ್ತು. 'ಸ್ಮಾರ್ತ ವಿಚಾರಮ್' ಎಂದು ಇದರ ಹೆಸರು. ಹಾಳಾದ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಆ ನಂತರ 'ಸಾಧನಂ' (ವಸ್ತು) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 'ಸ್ಮಾರ್ತ ವಿಚಾರಮ್'ದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ಮಾರ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಿಕ್ಷಾ ವಿಧಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ. 'ಸಾಧನಂ' ಜೊತೆಗೆ ಯಾರು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡವರೆಂದು ಆಕೆ ಆರೋಪಿಸುತ್ತಾಳೋ ಅವರು ಭ್ರಷ್ಟರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಬರೇ ಆರೋಪಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು ಸ್ವಷ್ಟ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ತಾತ್ರಿಯದ್ದು 'ಸ್ಮಾರ್ತ ವಿಚಾರಮ್' ನಡೆಯಿತು. ಕೊಚ್ಚಿಯ ಮಹಾರಾಜನೆ 'ಸ್ಮಾತ್ರ'ನಾಗಿದ್ದು. ತಾತ್ರಿ ೬ಳಿ ಮಂದಿ ಪುರುಷರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಳು. ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ರುಜುಪಡಿಸಿದಳು, ೬೫ನೆ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲು ತಂಬುರಾನ್ (ದೊರೆ) ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸು' ಎಂದು ಘರ್ಜಿಸಿದ. ಏನಿದ್ದರೂ ತಾತ್ರಿಯು ೬ಳಿ ಮಂದಿ ಪುರುಷರು ಜಾತಿ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಸಮಾಜದಿಂದ ಹೊರತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟರು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇರಳದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಂಬೂದಿರಿ ಮನೆ (ಮನೆತನ)ಗಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದರು. ಅಂದಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಥಕ್ಕಳಿ ಕಲಾವಿದ ಕಾವುಂಗಲ್ ಶಂಕರ ಪಣಿಕ್ಕರ್ ಕೂಡ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಕಾಮಕೇಳಿಯೆಂದು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದೆಯಾದರೂ, ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಕ್ಷೂರ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತಾತ್ರಿಯಂಥ ಓರ್ವ ಹೆಣ್ಣು ನಡೆಸಿದ ಸಶಕ್ತ ಹೋರಾಟವೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಷ್ಟೂ ವಿಚಾರಗಳು ನಂಬೂದಿರಿ ಸಮುದಾಯದ ಆಂತರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ, ಅವರ ಅಧಿಕಾರ-ದರ್ಪ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಅದರಾಚೆಯೂ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಜಮೀನುಗಳ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರ

ನಂಬೂದಿರಿಗಳದ್ದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಯರ್ ತರವಾಡ(ಮನೆತನ)ಗಳದ್ದು, ಇವರನ್ನು 'ಜನ್ಮಿ' (ಜಮೀನ್ದಾರ)ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಕ್ಕಲುಗಳಿಗೆ ಗೇಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ದುಡಿಮೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಬಂದ ಆದಾಯದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಗೇಣಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಧಣಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಒಕ್ಕಲಿಗೆ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಏನೂ ಭೂಮಿಯಿಲ್ಲದಿರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನ ಮನೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರಚರ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಧಣಿಯ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಅವನ ಮನೆಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಧಣಿಯ ಭೋಗವಸ್ತುಗಳಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಡೆಯನನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ ಇರುವ ಸೂರಿನ ಆಶ್ರಯವೂ ತಪ್ಪಿಹೋದಿತೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ಒಕ್ಕಲು ತನ್ನ ಆತಂಕ-ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಅದುಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಉತ್ತರ ಕೇರಳದ ಕರಿಕಾಟ್ಟಿಂಡಮ್ ಎಂಬಲ್ಲಿನ ಜನ್ಮಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಒಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಎಳೆದು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋದಾಗ "ಒಡೆಯ ನನಗೆ ಹುಷಾರಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣು ನೋವು" ಎಂದಳೆಂದು 'ನನಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲ' ಎಂದು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೇಳಿ ಆಕೆಯ ಮೇಲೆರಗಿದನೆಂದೂ ಆಕೆ ಕುರುಡಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಳೆಂದೂ ಕಥೆಯಿದೆ. ಹೀಗೆ, ಇತಿಹಾಸ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋದ ಅನೇಕ ಹುತಾತ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲು ಜಾತಿಯವರು ಕೀಳು ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮೈಲಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಿದ್ದ ಮಡಿಮೈಲಿಗೆಯ ಕಂದಾಚಾರಗಳಿದ್ದ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತದು. ಮೇಲು ಜಾತಿಯವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಎಷ್ಟು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ದೂರ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಕಾಮದಾಹವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಎದೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬ ಒಂದು ನಿಯಮ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ನಂಬೂದಿರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಂದು ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ವಿಭಜನೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ 'ಮರುಮಕ್ಕತ್ತಾಯ ಪದ್ಧತಿ' ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಂದರೆ, ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿ ಮಾತೃ ಮೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಒಂದು ಆಚರಣೆ ಮಾತ್ರಯಾಕೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಅದೃಷ್ಟ ಪುರುಷನದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯ ಸಹೋದರನ ಯಜಮಾನಿಕೆ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು (ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿ ಮಕ್ಕಳು) ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮದುವೆಯೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಸಂಬಂಧಮಾನ ಸಡಿಲ ನಿಯಮಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾದ್ದರಿಂದ ಗಂಡ, ತಂದೆ ಎಂಬ ಸ್ಥಾನಗಳು ನಾಮ ಮಾತ್ರವಾಗಿದ್ದವು. ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯಣ್ಣ ಕಾರಣವರ್ (ಯಜಮಾನ) ಇತರರ

ಮೇಲೆ ಸದಾ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಆತನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲು ಅಂಜುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಇತ್ತು. ತನ್ನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಾರನ್ (ಗಂಡ) ತುಸು ಅಂತಸ್ತೆರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೆ, ಆ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಬೆಲೆಯಿತ್ತಾದರೂ, ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತೀರ ಅವಗಣನೆಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ತರವಾಡಿನ ಆಸ್ತಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಗಳು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವರ್ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನೆಂದಾದರೂ ಮಾರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬರಹೇಳಿ ಬೆರಳೊತ್ತಲು ಹೇಳಿದಾಗ ಅಷ್ಟು ಮಾಡುವುದೊಂದೇ ಅವರ ವಿಧಿಯಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಂತೂ ಅವರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಸಹಾಯಕತೆಯ ಈ ಸ್ಥಾಯಿ ಭಾವದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಧ್ವನಿಯೆತ್ತಿದ್ದು ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದ ನಂತರ. ಸೋದರಳಿಯಂದಿರು ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕು ಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಹೋರಾಟದ ಚರಿತ್ರೆ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ದುಸ್ಥಿತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಾಗಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨

ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ರಂಗಸ್ಥಳಕ್ಕೆ

ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮೂಹವು ಎದ್ದು ನಿಂತದ್ದು ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ದಶಕ ಮತ್ತು ೧೯೪೦ರ ದಶಕಗಳ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ಇದೇನೂ ಒಮ್ಮೆಲೆ ನಡೆದದ್ದಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ನವೋದಯ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಾತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮೂಹವು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡಿತು. ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಘಟನೆಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದವು. ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವೇ ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ, ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದಾಖಲಿಸಲು ಅರ್ಹವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಒಂದು ಅವಸ್ಥೆ ಈ ಚಳುವಳಿಗಳ ಕುರಿತು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳೂ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲೂ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲೂ ಯಾವ ಬೇಧವು ಇಲ್ಲದೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಉಂಟಾದವು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಆರಂಭವಾದ ಹೋರಾಟವು ಈ ಎಲ್ಲ ಚಳುವಳಿಗಳ ಹಿಂದಿನ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

೧೯ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಶತಕದಲ್ಲಿ ಮರುಮಕ್ಕತ್ತಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ನಡೆಸಿದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದವು. ಸೋದರನ ಅಧಿಕಾರ ದರ್ಪಗಳಡಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನುಗ್ಗಾದ ಸೋದರಿಯರು ಮತ್ತು ಸೋದರಮಾವಂದಿರ ಕ್ರೌರ್ಯ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳಿಂದ ಉಸಿರುಗಟ್ಟುವಂತಾದ ಸೋದರಳಿಯಂದಿರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡತೊಡಗಿದರು. ಸಂಬಂಧಮ್ ಎಂಬ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಈ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಈ ಸಮೂಹವು ೧೮೭೯ರಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರ್ ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ನಾಯರ್ ವಿವಾಹ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ೧೮೯೧ರಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರ್ ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಕಮೀಷನ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ನೂರಾರು ನಾಯರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದವು. ೧೮೯೬ರಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರ್ ವಿವಾಹ ಕಾಯಿದೆ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಹೆಂಡತಿ-ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಗಂಡನದ್ದೂ ತಂದೆಯದ್ದೂ ಎನ್ನುವ ಕಾನೂನು ೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ತರವಾಡುಗಳು ಭಾಗ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಕೇರಳದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದವು. ಕೂಡು ಕುಟುಂಬಗಳು ಮರೆಯಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಖಾಸಗಿ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ-ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಂಥ ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳತ್ತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ದವು.

ನಂಬೂದಿರಿಗಳು ಸಮಾಜದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. 'ಮನೆ'ಗಳು ಅಥವಾ 'ಇಲ್ಲಂ'ಗಳೊಳಗಿನ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಂತರ್ಜನಮ್ ಎಂಬ ಆ ಹೆಸರು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ವರ್ಥನಾಮವಾಗಿತ್ತು. 'ನಂಬೂದಿರಿಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿಸುವುದು' ಎಂಬ ಘೋಷವಾಕ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಅನೇಕ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ವಿ.ಟಿ. ಭಟ್ಟಾತಿರಿಪ್ಪಾಡ್, ಎಂ.ಪಿ. ಭಟ್ಟಾತಿರಿಪ್ಪಾಡ್ ಇ.ಎಂ.ಎಸ್. ನಂಬೂದಿರಿಪ್ಪಾಡ್ ಮೊದಲಾದ ನಾಯಕರಿದ್ದರು. ಸಂಬಂಧಮ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ವಿಜಾತಿಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಜಾತಿಯಲ್ಲೇ ವಿವಾಹ-ವಾಗಬೇಕು. ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಲಭಿಸಬೇಕು. ಜಾತಿಯ ಏಳಿಗೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಮುಂದಿಟ್ಟರು, ಇದೇ ಗುಂಪು 'ಉಣ್ಣಿನಂಬೂದಿರಿ' ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿತು. ವಿ.ಟಿ.ಭಟ್ಟಾತಿರಿಪ್ಪಾಡ್ ಬರೆದ 'ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಿಂದ

ರಂಗಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಎಂಬ ನಾಟಕವು ನಂಬೂದಿರಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಅನಾಚಾರಗಳಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಜ್ಜ-ಮುತ್ತಜ್ಜರಂತಿರುವ ನಂಬೂದಿರಿಗಳ ಕಾಮ ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಗೋಸ್ಕರ ಬಲಿಕೊಡುವ ಸುಕುಮಾರಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಗೋಳಾಟದ ಬದುಕೇ ಆ ನಾಟಕದ ವಸ್ತುವಾಗಿತ್ತು. ಎಂ.ಪಿ.ಭಟ್ಟಾಪಿರಿಪ್ಪಾಡ್ 'ಋತುಮತಿ' ಎಂಬ ನಾಟಕವೂ ಪ್ರೌಢ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಅವರ ವಸ್ತ್ರಧಾರಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೋಡಂಗಿ ವೇಷವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿಯೂ ಅಗಿತ್ತು. ಎಂ.ಬಿ.ನಂಬೂದಿರಿಪ್ಪಾಡ್ 'ಆತ್ಮಾಹುತಿ' ಎಂಬ ನಾಟಕವು ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಕೆಡುಕುಗಳ ಕುರಿತಾಗಿತ್ತು. 'ವಿಧವೆಯ ವಿಧಿ' ಎಂಬ ಕಥೆಯೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಅವಗಣನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ನೋಯುವ ವಿಧವೆಯರ ದುಸ್ಥಿತಿಯ ಚಿತ್ರಣವಾಗಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜನಮ್‌ಗಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯೇ ಉಂಟಾಯಿತು. ಗುರುವಾಯೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜನಮ್‌ಗಳ ಒಂದು ಸಭೆಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಯಥಾಸ್ಥಿತಿವಾದಿಗಳಾದ ನಂಬೂದಿರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಹೋದವರನ್ನು ಜಾತಿಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಕೃತ್ಯಗಳು ಚಳುವಳಿಗಾರರನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೂರು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ ಅಂತರ್ಜನಂ ಎಂಬುವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಆಕೆ ಆನಂತರ ನೆನೈನಿ ಮಂಗಳಂ ಕೊಚ್ಚಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಆಕೆ ನಂಬೂದಿರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವದ ವಿರುದ್ಧ ಕಾಯಿದೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಒಂದು ಓಲೆ ಕೊಡೆಯೊಳಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ನಂಬೂದಿರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅದು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ತಡೆಯೆಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಒಡೆದು ಪುಡಿಪುಡಿ ಮಾಡಿದರು. ನಂಬೂದಿರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಉಡುಪು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಮುಂಡು, ಮೇಲುಮುಂಡು ಮತ್ತು ಹೊದಿಕೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅವರು ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದದ್ದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಇತ್ತು. ೧೯೨೯ರಲ್ಲಿ ಎಡಕ್ಕುನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ (ಶ್ರೀಶ್ಯೂರು ಬಳಿ) ನಡೆದ ನಂಬೂದಿರಿ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸೀರೆ, ರವಿಕೆ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತರಾದ ನಂಬೂದಿರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ

ಮುಂದೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಗತಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಶಾಲೆಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮುದುಕರು, ಎಳೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವಾಗ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಂತವರು ನಂಬೂದಿರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಕೊಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ ನೆನೈನಿ ಮಂಗಲಂ, ತಿರುವಿದಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಲಲಿತಾಂಬಿಕಾ ಅಂತರ್ಜನಂ, ಮೊದಲಾದವರು ಈ ಚಳುವಳಿಗಳ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಿದರು.

ತಿರುವಿದಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮೊದಲೇ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಳಜಾತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಎದೆ ಮರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಅವರೆಲ್ಲ 'ಎದೆಮರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ' ಮುಷ್ಕರವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದರು. 'ಚಾನ್ನಾರ್' ಎಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇದರ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿದರು. ಜಾತ್ಯಾಂಧತೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಯಿಂದ ಮುಡಿವರೆಗೆ ಮುಳುಗಿದ್ದ ಒಂದು ಊರು ಎತ್ತಿದ ಮೊದಲ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಕೂಗು ಅದಾಗಿತ್ತು. ಚಳುವಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವು ಸಿಕ್ಕು ೧೮೫೯ರ ಜುಲೈ ೨೬ರಂದು ಎದೆಮರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿ ತಿರುವಿದಾಂಕೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಗುರುಗಳು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಉಗ್ರ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ ಓರ್ವ ನವೋದಯ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಈಳವರು (ಬಿಲ್ಲವರು) ಎಂಬ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರಾಗಿದ್ದರು ಅವರು. ಈಳವರನ್ನು ಬಹಳ ಕೆಳಗಿನ ಜಾತಿಯೆಂದು ಸಮಾಜ ನಂಬಿತ್ತು. ತಾಳೆ ಮರದಿಂದ ಕಳ್ಳು ತಯಾರಿಸುವುದು ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಅವರ ಕುಲಕಸುಬಾಗಿತ್ತು. ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಾರಾಯಣಗುರುಗಳು ಅರುವಿಪ್ಪುರಂ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಶಿವನನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿಯೂ ಬಿಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿ ಗಲಭೆಯೆಬ್ಬಿಸಿದ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿವಾದಿಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ನಾರಾಯಣ ಗುರುಗಳು 'ನಾನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ್ದು ಈಳವ ಶಿವನನ್ನು' ಎಂದು ಅವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ರಾಚುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಆಲಪ್ಪಿಯ ಬಳಿ ಕಳರ್‌ಕೋಡಂ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಯ ಬದಲಿಗೆ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದರು. ನಾವು ಸ್ವತಃ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಈಶ್ವರನ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕು ಎಂಬ ಸಂದೇಶ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಜಾತಿಬೇಧದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಈಳವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಾರಾಯಣಗುರುಗಳು ಅವರಿಗಾಗಿ

ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯಹೇಳಿದರು. ವಿವಾಹ ಸಮಾರಂಭದ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ವಧು-ವರರು ಪರಸ್ಪರ ಹಾರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಸರಳ ರೀತಿಯ ವಿವಾಹವಾಗಲು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಋತುಮತಿಗಳಾದ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಭರ್ಜರಿ ಖರ್ಚಿನ 'ತಾಲಿಕೆಟ್ಟು'ಮದುವೆಯನ್ನು 'ತಿರಂಡುಕುಳಿ'ಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಗಂಡಂದಿರಾಗುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿದರು. ೧೮೯೮ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಗುರು ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಏಕತ್ರಗೊಳಿಸಿದರು. ಮಲೆಯಾಳದ ಮೇರು ಕವಿ ಕುಮಾರನ್ ಆಶಾನ್ ನಾರಾಯಣಗುರುಗಳ ಮೊದಲ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದರು. ನಾಯಕ ಪ್ರಧಾನ ಕೃತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಾಯಕಿ ಪ್ರಧಾನಕೃತಿ ರಚಿಸಿದರು.

ಉತ್ತರ ಮಲಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತ ಚಳುವಳಿ ಬಲವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜನ್ಮಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಒಂದಾಗಿ ನಿಂತು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಹೋರಾಟದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಶಕ್ತಿ ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜನ್ಮಿಗಳ ಆಜ್ಞಾನವರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಪೋಲೀಸರು ಅವರನ್ನು ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಹೊಡೆದರು. ಎ.ವಿ.ಕುಟ್ಟಿಮಾಳುಅಮ್ಮ, ಮೂಕಾಪುಳ ಕಾರ್ತ್ಯಾಯನಿಅಮ್ಮ, ಒ.ಟಿ. ಶಾರದಾಕೃಷ್ಣನ್ ಎಂಬುವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಸಕ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಾದರು. ಕೊಚ್ಚಿ-ತಿರುವಿದಾಂಕೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮ್ಮ ಚೆರಿಯನ್ ಕೂಡ ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಈ ನೇತೃತ್ವವು ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಚಳುವಳಿಯತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕೇರಳ ಸಂದರ್ಶನವು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಮೂಡಿಸಿತು.

ಎ.ವಿ. ಕುಟ್ಟಿಮಾಳು ಅಮ್ಮ, ಸಿ. ಕುಂಜ್ಜೀಕಾವಮ್, ಅಕ್ಕಮ್ಮಚೆರಿಯಾನ್, ಮೆಟಿಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲನ್, ಆನಿ ಮಸ್ಕರಿನ್ ಮುಲ್ಲಪ್ಪುಳ, ಕಾರ್ತ್ಯಾಯಿನಿಅಮ್ಮ, ಗ್ರೇಸಿ ಆರೋನ್ ಮಾರ್ಗರೇಟ್, ಪಾವಮನ್ನಿ, ಕೋಯಿಪ್ಪಳ್ಳಿಲ್, ದೇವಕಿಯಮ್ಮ, ಇ.ಅಮ್ಮಕುಟ್ಟಿಅಮ್ಮ, ಟಿ.ಸಿ.ಕೊಚ್ಚುಕುಟ್ಟಿಯಮ್ಮ, ಕವಲಮ್ ಸುಗುಣಾಬಾಯಿ, ಸ್ವರ್ಣಕುಮಾರಿ ಮೊದಲಾದವರು ದಸ್ತಗಿರಿಗೊಳಗಾಗಿ ಜೈಲು ಸೇರಿದರು. ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲೂ ಮಲಬಾರ್‌ನ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಜಾಥಾದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಯ್ತುಕೊಡಿಸಿ ಸ್ಪೇಷನ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಡಲಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟರೆ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಕೋರ್ಟು ವಾಗ್ದಾನ ನೀಡಿತಾದರೂ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ

ಸಿದ್ಧರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟಿಗಾಗಿ, ಕಾನೂನಿಗಾಗಲಿ ಅನಗತ್ಯ ಶರಣಾಗಲು ಒಪ್ಪದೆ ಆ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ ಹೋರಾಟದ ಕೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹ.

ಅಧ್ಯಾಯ-೩

ರೈತ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು

೧೯೩೦ ಮತ್ತು ೪೦ರ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿ ಹಾಗೂ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಹೋರಾಟಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ರೈತ ಸಂಘಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು ಈ ರೈತ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿತ್ತು. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಿಸಾನ್ ಸಂಘಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದವು. ಉತ್ತರ ಮಲಬಾರಿನ; ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಚಳುವಳಿಗೆ ಸೇರಲು ಕಾರಣ ಈ ಸಂಘಗಳೇ ಆಗಿದ್ದವು.

ರೈತ ಸಂಘವು ಜಾತೀಯತೆಯ ವಿರುದ್ಧವೂ ಹೋರಾಟರಂಗದಲ್ಲಿತ್ತು. ೧೯೩೯ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಕ್ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರೈತ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಪಂಕ್ತಿ ಭೋಜನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನಾಯರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಆ ನಂತರ ರೈತ ಸಂಘದ ಸಕ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರೂ ಆದರು. ಪಿ.ಸಿ.ಕಾರ್ತ್ಯಾಯನಿ ಕುಟ್ಟಿಯಮ್ಮ, ಪರಮೇಶ್ವರಿ ಅಂತರ್ಜನಂ, ಮೆನೋನ್ ವೀಟ್ಟಿಲ್ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಮ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ಮೇಲುವರ್ಗದ ಜನ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರು.

ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರು ನಡೆಸಿದ 'ಬಂಜರು ಭೂಮಿ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ' ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಚೇಮೇನಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ೬೦೩೬ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜಾರ್ಜ್ ಥಾಮಸ್ ಕೊಡುಕಾಪ್ಪಳಿಯ ಜನ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಕೈಯಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಾಗ ಹಳೆಯ ಕಾಲದಂತೆ ರೈತ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕಟ್ಟಿಗೆ-ತೊಗಟೆಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ಶೇಖರಿಸಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕಟ್ಟಿಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೊತ್ತದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರು. ಇದರ ವಿರುದ್ಧ 'ತೊಗಟೆ-ಕಟ್ಟಿಗೆ' ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಚೆಟ್ಟಿಚ್ಚಿ ಪಾರು, ಮರಾತ್ತಿ ಪಾರ್ವತಿ, ಎಡಾಡಂ ವೀಟ್ಟಿಲ್ ಮಾಧವಿ, ಎಂ.ಪಿ.ಚೆರಿಯ, ವಿ. ಚೆರಿಯ ಎಂಬೀ ಮಹಿಳೆಯರ ಹೆಸರು ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿವೆಯಾದರೂ ಹೆಸರು ದಾಖಲಿಸದ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ಚಳುವಳಿ ಬಲಗೊಂಡಂತೆ

ಭೂಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ನಂತರ ಮಾಡುಗಳಿಗೆ ಹೊದಿಸಬೇಕಾದ ಹುಲ್ಲನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಜನ್ಮಿಗಳ ದುಷ್ಟತನದ ವಿರುದ್ಧ 'ಮಾಡಿಗೆ ಹೊದಿಸುವ ಹುಲ್ಲು' ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಯಿತು. ರೈತ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ಕೊಯ್ದು ಮಾಡುಗಳಿಗೆ ಹೊದಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಜನ್ಮಿಗಳು ನೇಮಿಸಿದ ಗೂಂಡಾಗಳು ರೈತರ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿ ಒಳಗಿರುವ ಸಾಮಾನು ಸರಂಜಾಮುಗಳನ್ನು ಪುಡಿಪುಡಿ ಮಾಡಿದವು. ಅವರು ಪುಡಿ ಗೈದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಜಾಥಾ ನಡೆಸಿದರು. ತನ್ನ ಬಳಿಯಿದ್ದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕರುವನ್ನು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಫಂಡು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಕೊಡುಗೆಯಿತ್ತ ಚೆಲೋರಮಾತ ಎಂಬುವಳು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಬಹುಜನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಚಳುವಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಮಹಾಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಡೆ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡ ಕ್ಷಾಮದ ಉರಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂಥದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕ್ಷಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಜನರಿಂದ ಕರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಜನ್ಮಿಗಳಾಗಲಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕರಿವೆಳ್ಳೂರು ರೈತ ಚಳುವಳಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದುವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಭತ್ತವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲೆತ್ತಿಸಿದ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲಾಯಿತು. ಎ.ವಿ. ಕುಇಚ್ಚೆಂಬು, ಕೃಷ್ಣನ್ ಮಾಸ್ಪರ್, ರೇ ನೇರಿ ಕುಇಚ್ಚೆಂಬು, ಪುದಿಯಡವನ್ ರಾಮನ್ ಮೊದಲಾದವರು ಗುಂಡಿನ ದಾಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದರು. ಎ.ವಿ.ಕುಇಚ್ಚೆಂಬುವಿನ ಹೆಂಡತಿ ಆಗ ಆರು ತಿಂಗಳ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಪೊಲೀಸರಿಂದ ನಿರಂತರ ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೊಳಗಾಗಿಯೂ ಆಕೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಂತಳು. ತೀರಾ ಅಸಹಾಯಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತಳು. ಆದರೆ, ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಕಾಡಿದ ಹಸಿವು-ಅನಾರೋಗ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಗು ಸತ್ತುಹೋಯಿತು. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರೈತ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವತೆತ್ತ ಮೊದಲ ಹುತಾತ್ಮಳಾದಳು ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗು.

ಕಯ್ಯೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರೈತ ಚಳುವಳಿಯ (ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ನಿರಂಜನರ 'ಚಿರಸ್ಮರಣೆ' ಇದೇ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು) ಸಂಘಟಕನೂ, ಮುಂದಾಳುವೂ ಆಗಿದ್ದ ಟಿ.ಎಸ್. ತಿರುಮುಂಬ್ ಎಂಬವರ ಹೆಂಡತಿ ಕಾರ್ತ್ಯಾಯಿನಿ ಅಮ್ಮ ಆ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆ. ತನ್ನ ಜೀವವನ್ನೇ ಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಆಕೆ ಆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ರಿಯೆಯೊಳಗೆ ಧುಮುಕಿದಳು. ತಿರುಮುಂಬ್ ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಪೊಲೀಸರು ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದ್ದುದರಿಂದ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು

ಸದಾ ತೆರೆದೇ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂಬ ಆದೇಶವನ್ನು ಆಕೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮಹಿಳಾ ಸಂಘದ ಪ್ರವರ್ತಕಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಾಣಿಕ್ಯಂ ಎಂಬುವಳ ತಲೆಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಹೊಡೆದರು. ಟಿ.ವಿ. ಕುಇಷ್ಟ್ರಾಮನ್ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆಯೇ ಆತನ ತಂಗಿ ಕೊರಂಬಿಯ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಜಜ್ಜಿದರು. ಕೊರಂಬಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಅಮ್ಮ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಹೆದರಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಿತುಕೊಂಡರು.

ಕಯ್ಯೂರಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಮಾರ್ಚ್ ೨೮ರ ಚುಕ್ಕಣಮ್ ಬಯಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆರಂಭಿಸಲು ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೂಡಲಿನಿಂದ ಗರ್ಜಿಸಿದರು. ಆ ಜನಸಾಗರವನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯಪಟ್ಟು ಸುಬ್ಬರಾಯನ್ ಎಂಬ ಪೊಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿ ಹೊಳೆಗೆ ಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟ. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಎಂ.ಎಸ್.ಪಿ. (Malbar Special Police)ನಡೆಸಿದ ನರಬೇಟೆಗೆ ಮಿತಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಯ್ಯೂರಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಅತ್ಯಂತ ಅಮಾನುಷವಾಗಿ ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೊಳಗಾದರು. ಭೂಗತರಾಗಿ ಅವಿತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಂಗಾತಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬರೇ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಎಳೆಯ ಹುಡುಗಿ ಚೆಂಬರತ್ತಿ ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.ನಾಡಕೋವಿಯನ್ನು ಖಡ್ಗವನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಬಳಸಲು ತಿಳಿದಿದ್ದ ನಿಪುಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾಗಿದ್ದಳು ಚೆಂಬರತ್ತಿ.ಚುರಿಕ್ಕಾಡನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ನಾಯರ್ ಮನೆಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅಮ್ಮ ಎಂಬವಳನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಅಡಿಕೆ ಮರಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದು ಬಯನೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೊಡೆದುಕೊಂದರು.

ಕೇರಳದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರದ್ದೇ ಆದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೋರಾಟ ಆರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದು ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ. ಹುರಿಹಗ್ಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲುಂಟಾದ ಹೊಸ ಜಾಗೃತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅಂಬಲಪ್ಪಳ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹುರಿಹಗ್ಗ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಘವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಒಂದು ಸಂಘ ರೂಪುಗೊಂಡು ಕೆ.ದೇವಯಾನಿ ಅದರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದರು. ತೆಂಗಿನನಾರಿನ ಬೆಲೆ ಇಳಿಸಿ ಹಗ್ಗದ ಬೆಲೆ ಏರಿಸಬೇಕು, ಸಮಾನವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡಲಾಯಿತು. ತುಂಬ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತಾದರೂ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಚಳುವಳಿಗೆ ಇದು ಅಡಿಗಲ್ಲು ಹಾಕಿತು. ಅಂದು ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹಗಲಿಡಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅವಿರತವಾಗಿ ದುಡಿದರು ಕೂಲಿ ಐದಾಣೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಹುರಿಹಗ್ಗ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಸಿಕ್ಕಿದ

ಹೋರಾಟದ ಕೆಚ್ಚು ಈ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ಆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ನೀಡಿತು. ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಕ್ರೋಶವು ಒಂದು ದಿನ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಸ್ವೋಟಿಸಿತು. ನಾಟಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾತ್ರ ಗದ್ದೆಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ದಿವಸ ಕಳರಕೋಡಿನ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಗದ್ದೆಗಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾತ್ರ ನಡೆಸಿದ ಈ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಐದಾಣೆ ಕೂಲಿ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಗೂಂಡಾಗಳು, ಪೊಲೀಸರು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಲು ಬಂದರೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಮಣಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಅವರ ಛಲ ಹಾಗೂ ದೃಢತೆಯ ಮುಂದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಲೆಬಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆರಾಣೆ ಕೂಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಎಂಬ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದರು.

ಅಧ್ಯಾಯ-೪

ತಿರುವಿದಾಂಕೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್

ತಿರುವಿದಾಂಕೂರು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಚಿತ್ತಿರತಿರುನಾಳ್ ರಾಜನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ ಸಿ.ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರ ದಿವಾನರಾಗಿ ಬರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜನಾಂದೋಲನ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ತಿರುವನಂತಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಎಲ್ಲರನ್ನು ನಡುಗಿಸಿತು. ಜಾತೀಯತೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಬಲವಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ತಿರುಗಿ ನಿಂತವರು ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೀಡಾದರು. ಅಮ್ಮಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್, ಅರುಣಾ ಅಸಿಫ್ ಅಲಿ, ಅನ್ನಾಚಾಂಡಿ ಮೊದಲಾದವರು ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು ಸಿ.ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದು, ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಒಂದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ಆಡಳಿತವಾಗಿ ಬದಲಾದವು. ೧೯೩೮ರ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦ ರಂದು ಯೂತ್ ಲೀಗ್ ಕಾನ್ಸರೇನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲೆಂದು ತಿರುವನಂತಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯೆ ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಚಳುವಳಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಲೆಂದು ಕುಳಿತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೧೯೩೮ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦ ರಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಯೂತ್ ಲೀಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಸಂಘಟನೆಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಸರ್ ಸಿ.ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾದರು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅವರು ಹೇಸಲಿಲ್ಲ. ಸೈನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಬಹಳ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಧಳಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕುದ್ಧರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿ ಆಂದೋಳನವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದರ ಅಲೆಗಳು ಕೇರಳದಾದ್ಯಂತ ಕಂಪನವನ್ನಂಟು ಮಾಡಿದಾಗ ಅನೇಕರು ಯುದ್ಧ ರಂಗದೊಳಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿದರು. ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಘೋಷಿಸಿದ ಸಮರವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಕಾಇರೆಪ್ಪಳ್ಳಿ ಸೆಂಟ್ ಮೇರಿಸ್ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಅಕ್ಕಮ್ಮಚೆರಿಯನ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಚಳುವಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಸಕ್ರೀಯರಾದರು. ಅವರು ಸ್ಟೇಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ೧೨ನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು.

ಚಿತ್ತಿರತಿಯನಾಳ್ ಮಹಾರಾಜರ ಅರಮನೆಗೆ ಜಾಥಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅಕ್ಕಮ್ಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಆ ಮನವಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹದಿನಾರು ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

೧. ಸರಕಾರವು ಆದಷ್ಟುಬೇಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರ ಕುರಿತು ಔಪಚಾರಿಕವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು.
೨. ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಮಿನಿಗಳಿರುವ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರುವ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಬೇಕು.
೩. ಸ್ಟೇಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಯೂತ್ ಲೀಗ್‌ನ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
೪. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು.
೫. ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಬೇಕು.
೬. ಯೂತ್‌ಲೀಗ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಜಾಥಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳಾದ ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾದ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಬೇಕು.
೭. ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ದಂಡ ಶುಲ್ಕದ ಹಣವನ್ನು, ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.
೮. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೯. ಸೈನ್ಯ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಸೇನಾಪಡೆಗಳು ಅಮಾನುಷವಾಗಿ ಹಲ್ಲೆಗೊಳಗಾದವರಿಗೆ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು.

೧೦. ಪೊಲೀಸರು ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಸೇನಾ ಪಡೆಗಳು ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ನಿಜವಾದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

೧೧. ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿರುವ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ, ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವು ಚಳುವಳಿಗಾರರನ್ನು ಅಮಾನುಷವಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ತಳ್ಳಿಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು. ಇದು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಬೆಂಕಿಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

ಮಹಾರಾಜರ ಜನ್ಮದಿನದಂದು ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹಾಡಿಹೊಗಳುವ ಆ ದಿನವೇ ಈ ಮನವಿಯನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮುಷ್ಕರ ಸಮಿತಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ೧೯೩೮ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೩ ರಂದಾಗಿತ್ತು ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆ. ಮಹಾರಾಜರ ಅಪಾದಾನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ ಪರಿಚಯದ ಅನಂತಪರವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರ ಸೇನಾನಿಗಳ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡುಗಿಹೋಯಿತು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ದಿವಾನರು ಒಂದು ತಂತ್ರ ಹೂಡಿದರು. ಅಂದಿನ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿಯೂ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ, ಇದು ಜಾಥಾದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ವಿಮುಖರನ್ನಾಗಿಿಸಲು ಹೂಡಿದ ತಂತ್ರವೆಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೇನಾನಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಜಾಥಾ ಆರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಕ್ಕಮ್ಮ ಚೆರಿಯಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಒಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಷಣವಿದೆ. ಅದು ಇವತ್ತಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ". ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಚಳುವಳಿ ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೋರಾಟವು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಭಾಗವೆಂದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಯುದ್ಧದ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ನೈತಿಕತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯೆನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಜಾಥಾವು ತಂಬಾನೂರಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ತೆಂಕುಬೀದಿಯ ಅರಮನೆ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಪೊಲೀಸರು ತಡೆದರು. ಸಿ.ಪಿ.ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯ ಗೂಂಡಾ

ಪೊಲೀಸರು ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೊಬ್ಬಿದ ಗೂಳಿಯನ್ನು ಜನರ ಗುಂಪಿನತ್ತ ಓಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರು.ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಸೇನಾ ಪಡೆಯವರು ಜನರತ್ತ ನುಗ್ಗಿದರು.ಮಿಲಿಟರಿ ಟ್ರಕ್ಯುಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹಾರಿದವು.ಸೇನಾಪಡೆಗಳು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಬಯನೆಟ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಜನರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಚುಚ್ಚಿದರು.ಆದರೆ, ಜನರು ಅಕ್ಕಮ್ಮನ ನಿರ್ದೇಶನದ ಪ್ರಕಾರ ಉದ್ರಿಕ್ತರಾಗದೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ನಿಂತರು. ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಸರಿಯಾದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಮಾತ್ರವೇ ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಜನರಲ್ ವಾಟ್‌ಕೀಸ್ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದರು. 'ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸಹನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಎಸಗಿದ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೀರಾ?'ಎಂಬ ಅಕ್ಕಮ್ಮನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ವಾಟ್‌ಕೀಸ್ ಸಂಭ್ರಾಂತನಾಗಿಬಿಟ್ಟ.ಆತ ಕೋವಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಜನರ ನೇರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಕೊಂದುಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ.ಹಾಗಾದರೆ ಅದರ ಮೊದಲ ಗುಂಡು ನನ್ನ ಎದೆಯನ್ನೇ ಸೇರಲಿ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತ ಅಕ್ಕಮ್ಮ ಜನರ ಗುಂಪಿನ ಮುಂದೆ ಹಾರಿ ಬಂದು ನಿಂತಾಗ ಜನರಲ್ ವಾಟ್‌ಕೀಸ್ ಮತ್ತು ಸರ್ ಸಿ.ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅವಕ್ಕಾಗಿ ನಿಂತರು.ಕೊನರೆಗೆ ಮಹಾರಾಜರು ಜೈಲು ವಿಮೋಚನಾ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ರುಜು ಹಾಕಬೇಕಾಯಿತು. ನಂಗರ ಕ್ಲಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೈಲು ಸೇರಿದ ಕೈದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಅಕ್ಕಮ್ಮ ಪುನಃ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದಳು. ಹೀಗೆ ಕೇರಳದ ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಕ್ಕಮ್ಮ.

ಅಧ್ಯಾಯ-೨

ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಗಳು

ಈ ಮೊದಲಿನ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಹೋರಾಟದ ಚರಿತ್ರೆಯೆಲ್ಲವೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನಡೆಸಿದ ಚಳುವಳಿಗಳ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಲೋಕದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ನಡೆದದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಎರಡನೇ ವರ್ಗದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವಿನಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಸಬಲರಾಗಿದ್ದು ೧೯೬೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ರೂಪುಗೊಂಡದ್ದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಾದರೂ ೧೯೮೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಲೆಗಳು ಕೇರಳದಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದವು. ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶೂರಿನ ಪಾವತ್ತೂರಿನ ಯು.ಪಿ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕೇರಳದ

ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಒಂದು ಸೇರಿದರು. ಅದರ ನಂತರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದವುಗಳೆಂಬ ನೆಲೆಯಿಂದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ಸ್ತ್ರೀವಿಮೋಚನ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ಉಂಟಾದವು. ಪಟ್ಟಾಂಬಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನುಷಿ, ತ್ರಿಶೂರಿನಲ್ಲಿ ಚೇತನಾ, ತಿರುವಲ್ಲಾದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಸ್ಥಾನ, ಕಾಞ್ಚಂಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಬುದ್ಧತಾ, ಕೋರೈಕ್ಕೋಡಿನಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ, ತಿರುವನಂತಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೋದನಾ ಮೊದಲಾದ ಹಲವಾರು ಸಂಘಟನೆಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಸಾವು, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸ್ತ್ರೀ ದೌರ್ಜನ್ಯ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸತೊಡಗಿದವು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದು ಪುರುಷ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ತುಳಿಯಲ್ಲಟ್ಟಿ ವರ್ಗವು ಎದ್ದು ಉಸಿರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಒಡತನದಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಗವನ್ನು ಭಯಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪುರುಷಪ್ರಧಾನ ಮೌಲ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಪಟ್ಟಿತು. 'ಅಪಮಾನ, ಪರಿಹಾಸ್ಯ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು, ಪುರುಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ತಿರುಗಿ ನಿಂತ ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. 'ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬದುಕಿನ ದಾರಿಗಳೆದುರಾಗಿದ್ದವು ಆಕ್ರಮಣಗಳು.

ಪಟ್ಟಾಂಬಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನುಷಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದು, ೧೯೮೬ರಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ಪಟ್ಟಾಂಬಿಯ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು ಇದರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಕೆಲವು ದೌರ್ಜನ್ಯ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂಘವು ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಟದ್ದು. ಆದರೂ, ಮುಂದೆ ಅದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿತು.

ಇವತ್ತಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕಿ ಸಾರಾ ಜೋಸೆಫ್, ಇಂದಿರಾ, ಪಾರ್ವತಿ, ಸುಮಂಗಲ ಕುಟ್ಟಿ ಎಂಬೀ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯರೂ ತೀವ್ರವಾದ ಹೋರಟದ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರೂ ಈ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯರಾದರು. ಪಾಲಕ್ಕಾಡಿನ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಒಂದು ಒಳಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಲಾಮಣಿ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯವೆಸಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ನಗ್ನಳಾಗಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಘಟನೆಯು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಬುದ್ಧ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಅಪಮಾನಕರವಾಗಿತ್ತು. ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರೂರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆತಕ್ಕೊಳಗಾದ ಬಾಲಾಮಣಿ ಆಸ್ವತ್ತೆಯ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಮಾನುಷಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಳು. ಮಾನುಷಿ ಆಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು

ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಆಕೆಯ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಜಾಥಾದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಆಕೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಹಕ್ಕಿನ ಜತೆಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಮಾನುಷಿಯು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಸಾವುಗಳ ವಿರುದ್ಧವೂ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ತೆರೆದ ಮಾರ್ಗಗಳತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದು ಮಾನುಷಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ವಿಧಾನವಾಗಿತ್ತು. ಲೈಂಗಿಕ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ನಿರಾಹಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದವರೆಗೂ ಮಾನುಷಿಯ ಸದಸ್ಯೆಯರು ಹೋದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೆಂಬಲ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಮುದಲಮಡದ ಲತಾ ಎಂಬ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗಿನ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಸಿ ಕೊಂದುದರ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟವು ಅವುಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರೈಮಿನಾಂಚ ಆ ಕೇಸನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮಾನುಷಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಇಡುಕ್ಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಂಗಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ನಡೆಸಿದ ಅಮಾನುಷವಾದ ಆಕ್ರಮಣದ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದ ಹೋರಾಟವೂ ಇದೇ ನಾಲಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಲೈಂಗಿಕ ಅತ್ಯಾಚಾರವು ಎಂಥ ಪೈಶಾಚಿಕ ಕೃತ್ಯವಾಗಿತ್ತೆಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೊರಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾನುಷಿ ಮಾಡಿತು. ತಂಗಮಣಿಗೆ ಹೋದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ, ಪಟ್ಟಾಂಬಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಹಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ಕುಳಿತು. ಹೀಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನವನ್ನು ತಮ್ಮತ್ತ ಸೆಳೆಯುವುದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಚಳುವಳಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಸಮಾಜದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಮೂಹದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಇದು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಮೂಡಿಸಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ ವಿಚಾರ.

ಮಾನುಷಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸಂಘಟನೆಯು ಒಂದು ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದಲೇ ಆಡಲ್ಪಟ್ಟ ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದರು. ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದ ಆ ನಾಟಕ ತಂಡವು ಹಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬೀದಿಗಳುಳ್ಳದ್ದಕ್ಕೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಪಾಲಕ್ಕಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸಿದ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕೇರಳದಾದ್ಯಂತ ಮಹಿಳಾ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದವು.

ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇರಳದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಾನುಷಿ ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಮಾನುಷಿಯತ್ತ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳು ಆಕರ್ಷಿತವಾದವು. ಯುವಜನ ವೇದಿಕೆಯವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾನುಷಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಹಲವರಿಗೆ ಅದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಸಾರಾ ಜೋಸೆಫ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿಯರು ಸೇರಿ 'ಮಾನವಿ' ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಅದರ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಸರಕಾರವು ಅವರ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ತಡೆಯನ್ನೊಡ್ಡಿತು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡವು.

ಕೋರಿಯುಕ್ಕೋಡು ನಗರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಘಟನೆಯ ಹೆಸರು ಬೋಧನಾ ಕೆ. ಅಜಿತ ಎಂಬ ಮಹಿಳೆ ಇದರ ಮುಂದಾಳುವಾಗಿದ್ದರು. ಲೈಂಗಿಕ ಕಾರ್ಯ-ಕರ್ತೆಯರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಮೊದಲು ಈ ಸಂಘಟನೆ ಕಾರ್ಯವೆಸಗಿದರೂ ನಂತರ ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುವ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬೋಧನಾ ಕೆಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಬೋಧನಾ ಮುಂದೆ ಅನ್ವೇಷಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂದೂ ಕೂಡಾ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅವರು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ರಾಜಕೀಯ ಉನ್ನತ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವವರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ್ದೂ ಇದೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುವುದು, ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು - ಹೀಗೆ ಅನ್ವೇಷಿಯು ಬಹುಮುಖ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಮತಾ ಎಂಬ ವೇದಿಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್-ಮಾರ್ಕ್ಸಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರು ಇದರ ಸಂಘಟಕರು. ಸಹಜವಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ನೆಲೆಯ ಹೋರಾಟದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಪಕ್ಷದವರು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಪಕ್ಷವು ಅದನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿತು. ಒಂದು ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೂತ್ನಾಟ್ಟುಕುಳಂ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಿಳಾ ನಾಟಕ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲು ಅವರು ಮುಂದಾಗಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ನೆನಪಾಗುವ ಒಂದು ವರ್ಗ ಆದಿವಾಸಿಗಳದ್ದು. ಆದಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತವಾದ ಭೂಮಿ, ಮನೆ, ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇವೆಯಾದರೂ ಅವೆಲ್ಲ ಕಡತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವಂಥವು. ಆದಿವಾಸಿ ಮಹಿಳೆಯರೋ ನಿರಂತರವಾದ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೊಳಗಾದವರು. ಇಂಥ ಅತಿಕ್ರಮಗಳ ವಿರುದ್ಧ 'ನಮ್ಮ ವಿಮೋಚನೆಯು ನಮ್ಮಿಂದಲೇ' ಎಂಬ ಘೋಷ-ವಾಕ್ಯವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಆದಿವಾಸಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಾಸಭೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಸ್ವಂತವಾದ ಭೂಮಿ ಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು 'ಸರಕಾರಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಮುತ್ತಜ್ಜ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲಾಯಿತು. ಸಿ.ಕೆ. ಜಾನು ಎಂಬ ದಿಟ್ಟ ಮಹಿಳೆ ಆದಿವಾಸಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಾಸಭೆಯ ಮುಖ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಆಕೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಓದುಬರಹ ಕಲಿತು ತನ್ನ ತನ್ನವರ ಹಾಗೂ ತಾನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡವರ, ಕೇಳಿದವರ ಮೂಲಕ ಪಡೆದ ಕಿರುಕುಳದ ಬಗೆಗಿನ ಅವಿವಾಜನೆಯಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ-ಕೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದವು. ೧೯೯೪ರಲ್ಲಿ ಜಿನಿವಾದಲ್ಲಿ ಯು.ಎನ್.ಎ. ನಡೆಸಿದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಳು. ೧೯೯೪ರಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಲಭಿಸಿತು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲದ ಆ ವಿಭಾಗದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆಯೇ ಆಕೆ ಆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಎಸೆದುಬಿಟ್ಟಳು. ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವವರು ಆದಿವಾಸಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಎಂಬ ಆಘಾತಕಾರಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡಿದ್ದು ಜಾನು ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಜತೆಗಾತಿಯರು ಕೇವಲ ತಿರುನೆಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್‌ನ ಒಂದನೇ ವಾರ್ಡಿನೊಂದರಲ್ಲೇ ೧೫೦೦ ಮಂದಿ ಅವಿವಾಹಿತ ತಾಯಂದಿರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ನಾಡಿನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ವೇಲ್ಫೇಯೆಂದು ವಿದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಏಜೆಂಟ್ ಎಂದ ಜಾನುವನ್ನು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಿರಿಸಲು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವ್ಯಾವುವೂ ಆಕೆಯ ಹೋರಾಟದ ಕೆಚ್ಚನ್ನು ನಂದಿಸಲು ಶಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಫಕ್ಕನೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವುದರ ಅರ್ಥ ಅವರ ಶಕ್ತಿಗುಂದಿ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಲು, ಮಹಿಳೆಯೆಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೂ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆಯೆಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಈ ಹೋರಾಟಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಪುರುಷ ಮನೋಭಾವದ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ನಿಲ್ಲಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅರಿವಿನತ್ತ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಈ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬

ಮಹಿಳೆ ಲೇಖಕಿಯಾದಾಗ

ಸಾಹಿತ್ಯವು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಇತ್ತು. ಪುರುಷನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಅತಿ ಸಮೀಪ ನಿಲ್ಲುವವನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ. ಸ್ತ್ರೀಯು ಆತನ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದ್ದಳು. ಅಂಗಾಂಗ ವರ್ಣನೆಗಳಿಗಿರುವ ಒಂದು ಉಪಾಧಿಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವುಂಟಾಗಿದ್ದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೇರಿ ಜಾನ್ ತೋಟ್ಟಾ, ಮೇರಿ ಜಾನ್ ಕೂತಾಟ್ಟುಕುಳಂ, ಮುದುಕುಳಂ ಪಾರ್ವತಿ ಅಮ್ಮ, ಕಡತ್ತನಾಟ್ಟು ಮಾಧವಿ ಅಮ್ಮ, ಲಲಿತಾಂಬಿಕಾ ಅಂತರ್ಜನಂ, ಕೆ.ಸರಸ್ವತಿಯಮ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಸಮಾನತೆಯ ಕುರಿತಾದ ಜಾಗೃತಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವು.

೧೯೩೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಲಲಿತಾಂಬಿಕಾ ಅಂತರ್ಜನಂ ಅವರು ಬರೆದ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದವು. ನಂಬೂದಿರಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲುಂಟಾದ ನವೋದಯದ ಹೊಸ ಅರಿವಿನಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರೂ ನಂತರ ಬರವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜವು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಒರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದರು. 'ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ?' ಎಂಬ ಅವರ ಕಥೆ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಬೌದ್ಧಿಕವೂ, ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವೂ ಆದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಖರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ಕೆ.ಸರಸ್ವತಿಯಮ್ಮ. 'ರಮಣಿ' 'ಮಧುರ ಫಲಾಹಾರ' ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಮನೋಭಾವದ ವಿರುದ್ಧ 'ರಾಜಿ ಇಲ್ಲದ ಯುದ್ಧವನ್ನು' ಈಕೆ ಘೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಲೋಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಸಿಹಸಿಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಎಲ್ಲ ತೋರಿಸುವ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸಮಾಜವು ಎಷ್ಟು ಕ್ರೂರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು

ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಅಮಾನುಷವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಂಬ ಕಥೆಗಾರ್ತಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ರಚನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಶಿಲುಬೆಗೆ ಬಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಆಕೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಮೊರೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು.

ಪ್ರೀತಿ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರದ ಫಲ ಎಂಬ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ಕಥಾ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಲೇಖಕಿ ಮಾಧವಿಕುಟ್ಟಿ (ಕಮಲಾದಾಸ್) ಮಲಯಾಳದ ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗುವುದು. ಪಿ.ವತ್ಸಲಾ ಅವರ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮದುವೆಯನ್ನುವುದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿರುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಆಕೆ ಬರೆದ 'ಪರಶುಪುರದ ಸಂತ'ಯಂಥ ಕಥೆಗಳು ಬೇರೆ ಸಿಗಲಾರವು. ಪರಿಸರ ಸ್ತ್ರೀವಾದದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿ ನಿಂತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದದ್ದೂ ಆಕೆಯೇ.

ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಶರೀರದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಲೋಕದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಬರೆಯುವುದು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿರುವ ಲೇಖಕಿ ಸಾರಾ ಜೋಸೆಫ್. ಆಕೆಯ ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕವೇ 'ಪೆಣ್ಣೆಳುತ್ತ' (ಹೆಣ್ಣಿನ ಬರವಣಿಗೆ) ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಆಲಾಹಯುಡೆ ಪೆಣ್‌ಮಕ್ಕಳು, ಮಾಟಾಪ್ಪಿ, ಆತಿ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅಶೋಕ, ತಾಯ್‌ಕುಲ, ವನದುರ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಆಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಟುವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚೌಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಅದರೊಳಗೆ ಕೂಡಿಡಲಾಗದು ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜದಿಂದ ಬಹುಷ್ಟತ್ರಾದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾನಸಿ ಎಂಬ ಕಥೆಗಾರ್ತಿ ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೀತಿ ಎನ್ನುವುದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗದ ಒಂದು ಹೂವಿನಂತೆ ತಾಳ್ಮೆ ಕೆಡಿಸುವ ಭಾವನೆಯೆಂದು ಕೂಗಿ ಹೇಳುವವಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಎಂದಾದರೂ ಸಹಿಸೀತೆ? ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜದ, ಸಾಮಾನ್ಯ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆಗಳನ್ನು ಈ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಚಿಮ್ಮಿಸುವ ನಗೆಯ ಹಿಂದೆ ಕತ್ತಿಯ ಅಲಗನ್ನು ಅಡಗಿಸುವವರು. ಉಪದೇಶಗಳ ಮರೆಯೆ ಹಿಂದೆ ವಿಷದ ಸೂಜಿಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚಿಟ್ಟವರು. (ಸ್ನೇಹ)ಲತಾಳ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಎಂಬ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಮತಿ ಎಂಬ ಕಥೆಗಾರ್ತಿ ಬರೆಯುವ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ರೀತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಚಂದ್ರಮತಿ (ದೇವಿಗ್ರಾಮ) ಗೀತಾ ಹಿರಣ್ಯನ್ (ಒಂದೇ ಭಾವಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದು ಜನ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು), ಅಪಿತಾ

(ಅಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮಗಳು) ಕೆ.ಪಿ. ಸುಧೀರ (ಸುಧೀರಳ ಕಥೆಗಳು) ಕೆ.ಆರ್.ಮಲ್ಲಿಕ (ವಲಯ) ಪ್ರಿಯಾ ಎ.ಎ.ಎಸ್. (ಒಂದೊಂದೂ ತಿರುವುಗಳು) ಕೆ.ಆರ್.ಮೀರಾ (ಮೋಹಮತ್ತು) ಕೆ. ರೇಖಾ (ಯಾರ್ಯಾರದ್ದೋ ಒಬ್ಬ ಸಂಗಾತಿ) ಸಿತಾರಾ (ಅಗ್ನಿ), ಧನ್ಯಾರಾಜ್ (ನ್ಯೂ ವಿಮೆನ್ ಬ್ಯೂಟಿ ಸೆಂಟರ್) ಇ.ಕೆ. ಷೀಬಾ (ನೀಲಲೋಹಿತ) ಇ.ಕೆ. ಷಾಹೀನ (ಅನಂತಪದ್ಮನಾಭನ ಮರದ ಕುದುರೆಗಳು) ಹೀಗೆ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರ ಒಂದು ಸಶಕ್ತ ಸಾಲು ಮಲಯಾಳ ಸಣ್ಣ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರದ್ದೇ ಆದ ಭಿನ್ನದಾರಿಗಳೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳೂ ಇವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಹೊರಬಂದ ಕೆ.ಆರ್. ಮೀರಾ ಅವರ ಆರಾಚಾರ್ (ಗಲ್ಲಿಗೆರೆಸುವ ಹೆಂಗಸರು) ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಇಂದು ಚರ್ಚೆಗೊಳಗಾಗಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಹುಡುಕಾಟವು ಹೆಚ್ಚು ನಡೆದದ್ದು ಕಥೆ ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ. ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪಾತ್ರವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಕಾವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕೃಷಿ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಬಾಲಾಮಣಿಯಮ್ಮ ಬರೆದ 'ಕೊಡಲಿಯ ಕಥೆ' ಎಂಬ ಕವನದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಅರಿವು ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಸುಗತಕುಮಾರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿಸಿ ಬರೆದರು. 'ಮೃಗ ಶಿಕ್ಷಕನ್' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗಿನ ಸ್ತ್ರೀಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಚರ್ಚೆಗೊಳಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿತ್ರಿ ರಾಜೀವ್ ಅವರ 'ಓಡಲು' ವಿ.ಎಂ. ಗಿರಿಜಾ ಅವರ 'ಬಡಗಿ ಮಗಳ ಹತ್ತಿರ' ರೋಸ್ ಮೇರಿಯ 'ಅನಾಮಿಕಾ' ಮೊದಲಾದವು ಎದ್ದುಕಾಣಿಸುವ ಕೆಲವು ಕವನಗಳು.

* * * * *